

Il-Ġurnal Uffiċjali

L 257

tal-Unjoni Ewropea

Edizzjoni bil-Malti

Legiżlazzjoni

Volum 57

28 ta' Awwissu 2014

Werrej

I Atti legiżlattivi

REGOLAMENTI

- ★ **Regolament (UE) Nru 909/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar titjib fis-saldu tat-titoli fl-Unjoni Ewropea u dwar depożitorji ċentrali tat-titoli u li jemenda d-Direttivi 98/26/KE u 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 236/2012 ⁽¹⁾** 1
- ★ **Regolament (UE) Nru 910/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar l-identifikazzjoni elettronika u s-servizzi fiduċjarji għal transazzjonijiet elettroniċi fis-suq intern u li jhassar id-Direttiva 1999/93/KE** 73
- ★ **Regolament (UE) Nru 911/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar finanzjament pluriennali għall-azzjoni tal-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u minn installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass ⁽¹⁾** 115
- ★ **Regolament (UE) Nru 912/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 li jistabbilixxi qafas għall-ġestjoni tar-responsabbiltà finanzjarja marbuta mat-tribunali għas-soluzzjoni tat-tilwim bejn l-investitur u l-Istat stabbiliti permezz ta' ftehimiet internazzjonali li għalihom l-Unjoni Ewropea hija Parti** 121

DIRETTIVI

- ★ **Direttiva 2014/89/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 li tistabbilixxi qafas għal ippjanar tal-ispazju marittimu** 135

⁽¹⁾ Test b'relevanza għaż-ŻEE

MT

- ★ **Direttiva 2014/90/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar tagħmir tal-baħar u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 96/98/KE ⁽¹⁾** 146

- ★ **Direttiva 2014/91/UE tal-Parlament Ewropew U tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 li temenda d-Direttiva 2009/65/KE dwar il-koordinazzjoni ta' liġijiet, regolamenti u dispozizzjonijiet amministrattivi fir-rigward tal-imprezi ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) fir-rigward tal-funzjonijiet tad-depożitarji, il-politiki tar-remunerazzjoni u s-sanzjonijiet ⁽¹⁾** 186

- ★ **Direttiva 2014/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar il-komparabbiltà tat-tariffi relatati mal-kontijiet tal-ħlas, il-bdil tal-kontijiet tal-ħlas u l-aċċess għal kontijiet tal-ħlas b'karatteristiċi bażiċi ⁽¹⁾** 214

⁽¹⁾ Test b'relevanza għaż-ŻEE

I

(Atti leġislattivi)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT (UE) Nru 909/2014 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
tat-23 ta' Lulju 2014
dwar titjib fis-saldu tat-titoli fl-Unjoni Ewropea u dwar depożitorji ċentrali tat-titoli u li jemenda
d-Direttivi 98/26/KE u 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 236/2012
(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Bank Ċentrali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Id-depożitorji ċentrali tat-titoli (CSDs), flimkien mal-kontropartijiet ċentrali (CCPs) jaġhtu kontribut kbir għaż-żamma tal-infrastrutturi ta' wara n-negożjar li jissalvagwardjaw is-swieq finanzjarji u jaġhtu fiduċja lill-partecipanti fis-suq li t-transazzjonijiet tat-titoli jiġu eżegwiti b'mod adatt u fi żmien adegwat, inkluż matul perijodi ta' stress qawwi.
- (2) Minhabba l-pożizzjoni ewlenija tagħhom fil-proċess tas-saldu, is-sistemi tas-saldu tat-titoli mhaddma mis-CSDs huma ta' importanza sistemika għall-funzjonament tas-swieq tat-titoli. Peress li għandhom rwol importanti fis-sistemi taż-żamma tat-titoli li permezz tagħhom il-partecipanti tagħhom jirrapportaw iż-żamma ta' titoli tal-investituri, is-sistemi tas-saldu tat-titoli mhaddma mis-CSDs iservu wkoll bhala għodda essenzjali għall-kontroll tal-integrità ta' hrug, li tostakola l-holqien jew it-tnaqqis bla bżonn ta' titoli mahruġa, u b'hekk għandhom rwol importanti biex tinżamm il-fiduċja tal-investituri. Barra minn hekk, is-sistemi ta' saldu tat-titoli mhaddma mis-CSDs huma involuti mill-qrib fl-iżgurar tal-kollateral għal operazzjonijiet tal-politika monetarja kif ukoll fl-iżgurar tal-kollateral bejn istituzzjonijiet ta' kreditu u għaldaqstant, huma atturi importanti fil-proċess ta' kollateralizzazzjoni.

⁽¹⁾ ĠU C 310, 13.10.2012, p. 12.

⁽²⁾ ĠU C 299, 4.10.2012, p. 76.

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' April 2014 (għadha ma ġietx ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u Deċiżjoni tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014.

- (3) Filwaqt li d-Direttiva 98/26/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ naqqset it-tfixkil għal sistema ta' saldu tat-titoli kkwazat minn proċeduri ta' insolvenza kontra partecipant f'dik is-sistema, huwa mehtieg li jiġu indirizzati riskji oħrajn li s-sistemi tas-saldu tat-titoli qed jiffaċċjaw, kif ukoll ir-riskju ta' insolvenza jew tfixkil fil-funzjonament tas-CSDs li jhaddmu sistemi ta' saldu tat-titoli. Għadd ta' CSDs huma soġġetti għal riskji ta' kreditu u ta' likwidità li ġejjin mill-forniment ta' servizzi bankarji ancillari għas-saldu.
- (4) Fin-nuqqas ta' regoli prudenzjali komuni, l-għadd dejjem jikber ta' saldi transkonfinali bħala konsegwenza tal-iżvilupp ta' ftehimiet ta' konnessjoni bejn is-CSDs jixhet dubju fuq ir-reziljenza tas-CSDs meta jiġu impurtati r-riskji li jiltaqgħu magħhom is-CSDs minn Stati Membri oħra. Barra minn hekk, minkejja ż-żieda fis-saldi transkonfinali, il-bidliet immexxija mis-suq lejn suq aktar integrat għas-servizzi tas-CSD irriżulta li sehew bil-mod hafna. Suq intern miftuħ għas-saldu tat-titoli għandu jippermetti li kwalunkwe investitur fl-Unjoni jinvesti fit-titoli kollha tal-Unjoni bl-istess faċilità bħal dik għat-titoli domestiċi, u filwaqt li juża l-istess proċessi bħal dawk li jintużaw għat-titoli domestiċi. Madankollu, is-swieg ta' saldu fl-Unjoni għadhom frammentati transkonfinalment u s-saldu transkonfinali għadu jiswa' aktar, minhabba regoli nazzjonali differenti li jirregolaw is-saldu u l-attivitajiet tas-CSDs u kompetizzjoni limitata bejn is-CSDs.

Dik il-frammentazzjoni xxekkel u tohloq riskji u spejjeż addizzjonali għas-saldu transkonfinali. Minhabba r-rilevanza sistemika tas-CSDs, il-kompetizzjoni bejniethom għandha tiġi promossa sabiex tippermetti li l-partecipanti fis-suq ikollhom għażla ta' fornitur u tnaqqas id-dipendenza fuq kwalunkwe fornitur individwali tal-infrastruttura. Fin-nuqqas ta' obbligi identiċi għall-operaturi tas-suq u standards prudenzjali komuni għas-CSDs, miżuri diverġenti li x'aktar jittiehdu fil-livell nazzjonali jkollhom impatt dirett negattiv fuq is-sikurezza, l-effiċjenza u l-kompetizzjoni fis-swieg ta' saldu tal-Unjoni. Huwa mehtieg li jitnehew dawk l-ostakoli sinifikanti fil-funzjonament tas-suq intern u jiġu evitati d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u li jiġu impediti ostakoli u distorsjonijiet bħal dawn milli jsiru fil-gejjieni. Il-holqien ta' suq integrat għas-saldu tat-titoli, fejn ma ssir l-ebda distinzjoni bejn transazzjonijiet tat-titoli nazzjonali u transkonfinali, huwa b'zonjuż għall-funzjonament xieraq tas-suq intern. Konsegwentement, il-bażi legali xierqa għal dan ir-Regolament għandha tkun l-Artikolu 114 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), kif interpretat f'konformità mal-ġurisprudenza konsistenti tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

- (5) Huwa mehtieg li f'regolament jiġu stabbiliti għadd ta' obbligi uniformi li għandhom jiġu imposti fuq il-partecipanti fis-suq rigward ċerti aspetti taċ-ċiklu tas-saldu u d-dixxiplina u li jiġi pprovdut sett ta' rekwiżiti komuni għas-CSDs li jhaddmu sistemi ta' saldu tat-titoli. Ir-regoli direttament applikabbli ta' regolament għandhom jiżguraw li l-operaturi kollha tas-suq u s-CSDs ikunu soġġetti għal obbligi, standards u regoli direttament applikabbli. regolament għandu jżid is-sikurezza u l-effiċjenza tas-saldu fl-Unjoni billi jipprevjeni regoli nazzjonali diverġenti li jirriżultaw mit-traspożizzjoni ta' Direttiva. Regolament għandu jnaqqas il-kumplessità regulatorja għall-operaturi tas-suq u s-CSDs li tirriżulta minn regoli nazzjonali differenti u għandu jippermetti lis-CSDs jipprovdu s-servizzi tagħhom fuq bażi transkonfinali mingħajr ma jkollhom jikkonformaw ma' settijiet differenti ta' rekwiżiti nazzjonali bħal dawk li jikkonċernaw l-awtorizzazzjoni, is-superviżjoni, l-organizzazzjoni jew ir-riskji tas-CSDs. Regolament li jimponi rekwiżiti identiċi fuq is-CSDs għandu jikkontribwixxi wkoll sabiex jiġu eliminati d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni.
- (6) Fl-20 ta' Ottubru 2010, il-Bord għall-Istabilità Finanzjarja appella għal infrastrutturi tas-swieg ewlenin aktar robusti u talab ir-reviżjoni u t-titjib tal-istandards eżistenti. F'April 2012, il-Kumitat dwar is-Sistemi ta' Pagament u Saldu (CPSS) tal-Bank għall-Hlasijiet Internazzjonali (BHI) u l-Organizzazzjoni Internazzjonali tal-Kummissjonijiet tat-Titoli (IOSCO) adottaw standards globali għal infrastrutturi tas-swieg finanzjarji. Dawk l-istandards issositwixxew r-rakkomandazzjonijiet tal-BHI mill-2001, li ġew adattati permezz ta' linji gwida mhux vinkolanti fil-livell Ewropew fl-2009 mis-Sistema Ewropea ta' Banek Ċentrali (SEBC) u l-Kumitat tar-Regolaturi Ewropej tat-Titoli. B'kont mehud tan-natura globali tas-swieg finanzjarji u l-importanza sistemika tas-CSDs, hemm il-htieġa li tiġi żgurata konvergenza internazzjonali tar-rekwiżiti prudenzjali li huma soġġetti għalihom. Dan ir-Regolament għandu jseguw l-prinċipji eżistenti għall-infrastrutturi tas-swieg finanzjarji żviluppatti mis-CPSS-IOSCO. Il-Kummissjoni u l-Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq) ("ESMA"), stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 1095/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, għandhom jiżguraw il-konsistenza mal-istandards eżistenti u l-iżviluppi futuri tagħhom meta ifasslu jew jipproponu r-reviżjoni tal-istandards regulatorji tekniċi u tal-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni kif ukoll il-linji gwida u r-rakkomandazzjonijiet imsemmija f'dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ Direttiva 98/26/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 1998 dwar finalità ta' saldu fis-sistemi ta' saldu ta' pagamenti u titoli (ĠU L 166, 11.6.1998, p. 45).

⁽²⁾ Regolament Nru 1095/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq) u li jemenda d-Deciżjoni Nru 716/2009/KE u jhassar id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2009/77/KE (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 84).

- (7) Fil-konkluzjonijiet tiegħu tat-2 ta' Diċembru 2008, il-Kunsill enfasizza l-htieġa li jissahhu s-sikurezza u l-solidità tas-sistemi ta' saldu tat-titoli u li jiġu indirizzati l-ostakoli legali għall-proċess ta' wara n-negozjar fl-Unjoni.
- (8) Wiehed mill-kompiti bażiċi tas-SEBC huwa li tippromwovi t-thaddim mingħajr xkiel tas-sistemi tal-pagamenti. F'dan ir-rigward, il-membri tas-SEBC iwettqu l-monitoraġġ billi jiżguraw li jkun hemm sistemi ta' kklerjar u ta' pagament effiċjenti u sodi. Il-membri tas-SEBC spiss jaġixxu bhala aġenti tas-saldu għall-parti ta' flus kontanti tat-transazzjonijiet tat-titoli. Dawn huma wkoll klijenti sinifikanti tas-CSDs, li spiss jimmaniġġjaw il-kollateralizzazzjoni ta' operazzjonijiet ta' politika monetarja.

Il-membri tas-SEBC għandhom ikunu involuti mill-qrib billi jiġu kkonsultati fl-awtorizzazzjoni u s-supervizzjoni tas-CSDs, ir-rikonoxximent ta' CSDs ta' pajjiżi terzi u l-approvazzjoni ta' ċerti konnessjonijiet tas-CSDs. Biex jipprevjenu l-iżvilupp ta' settijiet paralleli ta' regoli, huma għandhom ukoll ikunu involuti mill-qrib billi jiġu kkonsultati fl-istabbiliment ta' standards tekniċi regolatorji u ta' implimentazzjoni kif ukoll ta' linji gwida u rakkomandazzjonijiet għalkemm il-Kummissjoni u l-ESMA għandu jkollhom ir-responsabbiltà primarja għall-istabbiliment ta' tali standards tekniċi, linji gwida u rakkomandazzjonijiet, kif stipulat f'dan ir-Regolament. Dan ir-Regolament għandu jkun mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltajiet tal-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE) u l-banek ċentrali nazzjonali sabiex jiġu żgurati sistemi ta' kklerjar u ta' pagament effiċjenti u solidi fl-Unjoni u f'pajjiżi oħrajn. Dan ir-Regolament ma għandux jipprevjeni lill-membri tas-SEBC milli jaċċessaw l-informazzjoni rilevanti għat-tweġiq tal-kompiti tagħhom, inkluża s-sorveljanza tas-CSDs u infrastrutturi oħra tas-swieq finanzjarji.

- (9) Il-membri tas-SEBC, jew korpi oħra li jwettqu funzjonijiet simili f'ċerti Stati Membri jew korpi pubbliċi oħra inkarigati bil-ġestjoni tad-dejn pubbliku fl-Unjoni jew li jintervjenu fih jistgħu huma stess jipprovdu għadd ta' servizzi, bħat-thaddim ta' sistemi ta' saldu tat-titoli, li jkun jikkwalifikawhom bhala CSD. Tali entitajiet, meta jaġixxu bhala CSDs mingħajr ma jistabbilixxu entità separata, għandhom jiġu eżentati mir-rekwiżiti ta' awtorizzazzjoni u supervizzjoni, ċerti rekwiżiti organizzattivi u rekwiżiti ta' kapital u ta' politika tal-investment, imma għandhom jibqgħu soġġetti għar-rekwiżiti prudenzjali li jifdal għas-CSDs. Fejn tali entitajiet ta' Stat Membru jaġixxu bhala CSDs, huma ma għandhomx jipprovdu s-servizzi tagħhom fi Stati Membri oħra. Peress li l-membri tas-SEBC jaġixxu bhala aġenti tas-saldu għall-finijiet tas-saldu, dawn għandhom ikunu eżentati wkoll mir-rekwiżiti stabbiliti fit-Titolu IV ta' dan ir-Regolament.
- (10) Dan ir-Regolament għandu japplika għas-saldu ta' transazzjonijiet fl-istrumenti u l-attivitajiet finanzjarji kollha tas-CSDs sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor. Dan ir-Regolament għandu wkoll ikun mingħajr preġudizzju għal leġislazzjoni oħra tal-Unjoni li tikkonċerna strumenti finanzjarji speċifiċi bħad-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ u l-miżuri adottati f'konformità ma' dik id-Direttiva.
- (11) Ir-registrar ta' titoli f'format ta' entrata fil-kotba huwa pass importanti sabiex tiżdied l-effiċjenza tas-saldu u tiġi żgurata l-integrità tal-hruġ ta' titoli, b'mod partikolari f'kuntest ta' kumplessità dejjem akbar fil-metodi taż-żamma u t-trasferiment. Għal raġunijiet ta' sikurezza, dan ir-Regolament jipprevedi li jiġu rreġistrati f'format ta' entrata fil-kotba tat-titoli trasferibbli kollha ammessi għan-negozju jew negozjati fiċ-ċentri ta' negozjar regolati mid-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ u mir-Regolament (UE) Nru 600/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾. Dan ir-Regolament ma għandux jimponi metodu wiehed partikolari għar-registrazzjoni inizjali tal-entrata fil-kotba, li għandu jkun jista' jiehu l-forma ta' immobilizzazzjoni jew ta' dematerjalizzazzjoni immedjata. Dan ir-Regolament ma għandux jimponi liema tip ta' istituzzjoni għandha tirreġistra t-titoli f'format ta' entrata fil-kotba meta jinħarġu, iżda għandu jippermetti lil atturi differenti, inklużi registraturi, sabiex iwettqu dik il-funzjoni. Madanakollu, ladarba transazzjonijiet f'titoli bħal dawn ikunu eżegwiti f'ċentri tan-negozjar regolati mid-Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 600/2014 jew jiġu pprovdu bhala kollateral skont il-kondizzjonijiet stipulati fid-Direttiva 2002/47/KE tal-Parlament Ewropew ⁽⁴⁾, dawn it-titoli għandhom jiġu rreġistrati f'sistema ta' entrata fil-kotba ta' CSD sabiex, fost oħrajn, jiġi żgurat li kull titolu bħal dawn ikun jista' jiġi saldat f'sistema ta' saldu tat-titoli. L-immobilizzazzjoni u d-dematerjalizzazzjoni ma għandhom jimplikaw l-ebda telf ta' drittijiet għad-detenturi ta' titoli u għandhom jinkisbu b'mod li jiżgura li d-detenturi ta' titoli jistgħu jivverifikaw id-drittijiet tagħhom.

⁽¹⁾ Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 2003 li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Komunità u li temenda d-Direttiva 96/61/KE (ĠU L 275, 25.10.2003, p. 32).

⁽²⁾ Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji u li jemenda d-Direttiva 2002/92/KE u d-Direttiva 2011/61/UE (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 349).

⁽³⁾ Regolament (UE) Nru 600/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 84).

⁽⁴⁾ Direttiva 2002/47/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Gunju 2002 dwar arrangamenti finanzjarji kollaterali (ĠU L 168, 27.6.2002, p. 43).

- (12) Sabiex tkun żgurata s-sikurezza tas-saldu, kull parteċipant f'sistema ta' saldu tat-titoli li jixtri jew ibiġh ċerti strumenti finanzjarji, jiġifieri titoli trasferibbli, strumenti tas-suq monetarju, unitajiet f'imprezzi ta' investiment kollettiv u kwoti tal-emissjonijiet, għandu jsalda l-obbligu tiegħu fid-data prevista tas-saldu.
- (13) Perijodi ta' saldi itwal għal transazzjonijiet f'titoli trasferibbli jikkawżaw incertezza u riskju akbar għall-partiċipanti fis-sistemi ta' saldu tat-titoli. Tulijiet ta' żmien differenti għall-perijodi ta' saldu fost l-Istati Membri jxekklu r-rikonċiljazzjoni u huma sorsi ta' żbalji għall-emittenti, l-investituri u l-intermedjarji. Għaldaqstant, huwa meħtieġ li jiġi pprovdut perijodu ta' saldu komuni li jkun jiffacilita l-identifikazzjoni tad-data prevista tas-saldu u jiffacilita l-implimentazzjoni tal-miżuri dixiplinarji tas-saldu. Id-data prevista tas-saldu tat-transazzjonijiet f'titoli trasferibbli li jiġu eżegwiti f'ċentri tan-negozjar regolati mid-Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 600/2014 ma għandhiex tkun aktar tard mit-tieni jum ta' xogħol wara li jsehh in-negozju. Għal operazzjonijiet kumplessi magħmula minn diversi transazzjonijiet bħalma huma r-riakkwisti tat-titoli jew il-ftehimiet ta' self, dak ir-reqwiżit għandu japplika għall-ewwel transazzjoni li tinvolvi trasferiment ta' titoli. Minhabba n-natura mhux standardizzata tagħhom, dak ir-reqwiżit ma għandux japplika għal transazzjonijiet li jiġu negozjati privatament mill-partijiet rilevanti, iżda jiġu eżegwiti f'ċentri ta' negozjar regolati mid-Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 600/2014 jew għal transazzjonijiet li jiġu eżegwiti bilateralment, iżda jiġu rrapportati lil ċentru ta' negozjar regolat mid-Direttiva 2014/65/UE u Regolament (UE) Nru 600/2014. Barra minn hekk, dak ir-reqwiżit għandu japplika għall-ewwel transazzjoni fejn it-titoli trasferibbli kkonċernati huma soġġetti għar-registrazzjoni inizjali f'format ta' entrata fil-kotba.
- (14) Is-CSDs u l-infrastrutturi l-oħrajn tas-suq għandhom jiehdu miżuri sabiex jipprevjenu u jindirizzaw każijiet ta' nuqqas ta' saldu. Huwa importanti li dawn ir-regoli jkunu applikati b'mod uniformi u dirett fl-Unjoni. B'mod partikolari, is-CSDs u l-infrastrutturi l-oħrajn tas-suq għandhom ikunu meħtieġa li jimplimentaw proċeduri li jippermettulhom jiehdu l-miżuri adatti sabiex jissospendu lil kwalunkwe parteċipant li b'mod sistematiku jikkawża nuqqas ta' saldu u li jippermettulhom ukoll jiddivulgaw l-identità tiegħu lill-pubbliku, dment li l-partiċipant jingħata l-opportunità jissottometti l-osservazzjonijiet tiegħu qabel ma tittiehed din id-deċiżjoni.
- (15) Wiehed mill-modi l-aktar effiċjenti biex jiġi indirizzat nuqqas ta' saldu huwa li tesigi li l-partiċipanti inadempjenti jkunu soġġetti għal infurzar obligatorju tal-ftehim originali. Dan ir-Regolament għandu jipprevedi regoli uniformi li jikkonċernaw penali u ċerti aspetti tat-transazzjonijiet ta' xiri sfurzat għat-titoli trasferibbli, l-istrumenti tas-suq monetarju, l-unitajiet f'imprezzi ta' investiment kollettiv u l-kwoti tal-emissjonijiet kollha, bħaż-żmien u l-ipprezzar. Dawk ir-regoli għandhom jiġu adattati għall-ispeċifitàt tas-swieq differenti tat-titoli, ċerti ċentri ta' negozjar bħas-swieq tat-tkabbir tal-SMEs kif definiti fid-Direttiva 2014/65/UE u ċerti operazzjonijiet kumplessi bħal ftehimiet ta' xiri mill-ġdid jew ta' self fuq perijodu qasir hafna, sabiex jiġi evitat impatt hażin fuq il-likwidità u l-effiċjenza tas-swieq tat-titoli. Ir-regoli dwar id-dixiplina fir-rigward tas-saldu għandhom jiġu applikati b'mod li jipprovdu incentiv għas-saldu tat-transazzjonijiet fl-istrumenti finanzjarji rilevanti kollha sad-data prevista tas-saldu tagħhom.
- (16) Il-proċeduri u l-penali relatati ma' nuqqas ta' saldu għandhom ikunu proporzjonati għall-iskala u gravità ta' tali fallimenti filwaqt li jkunu skalati b'tali mod li tinżamm u tiġi protetta l-likwidità tal-istrumenti finanzjarji rilevanti. B'mod partikolari, l-attivitajiet ta' generazzjoni tas-suq għandhom rwol kruċjali fil-provvista ta' likwidità lis-swieq fi hdan l-Unjoni, b'mod partikolari fir-rigward ta' titoli anqas likwidi. Il-miżuri biex jipprevjenu u jindirizzaw nuqqas ta' saldu għandhom jiġu bilancjati meta mqabbla mal-htieġa li tinżamm u tiġi mharsal-likwidità f'dawk it-titoli. Il-penali pekunjarji imposti fuq partiċipanti inadempjenti għandhom, fejn possibbli, jiġu akkreditati lill-klijenti li ma jonqsux fis-saldu bħala kumpens u ma għandhom fl-ebda każ isiru sors ta' dhul għas-CSD kkonċernat. Is-CSDs għandhom jikkonsultaw l-infrastrutturi tas-suq li għalihom jipprovdu servizzi ta' CSD dwar l-implimentazzjoni ta' miżuri dixiplinari tas-saldu stipulati f'dan ir-Regolament.
- (17) Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, għandu jinbada proċess ta' xiri sfurzat meta l-istrumenti finanzjarji ma jitwasslux fi żmien erbat ijiem ta' xogħol mid-data prevista tas-saldu. Madankollu, għal strumenti finanzjarji mhux likwidi jixraq li l-perijodu qabel ma jinbada l-proċess ta' xiri sfurzat għandu jiżdied sa mhux aktar minn sebat ijiem ta' xogħol. Il-baži biex jiġi determinat meta l-istrumenti finanzjarji jitqiesu li mhumiex likwidi għandha tiġi stabbiliti permezz ta' standards tekniċi regulatorji, b'kont mehud tal-valutazzjonijiet li diġà saru fir-Regolament (UE) Nru 600/2014. Fejn issir tali determinazzjoni l-estensjoni tal-iskadenza biex jinbada l-proċess ta' xiri sfurzat ma għandhiex tkun aktar minn sebat ijiem ta' xogħol.

- (18) Jixraq li s-swieq tal-SMEs li qed jespandu jkollhom il-flessibilità li ma japplikawx il-proċess ta' xiri sfurzati għal perijodu sa mhux aktar minn 15-il jum wara li jkun seħh in-negozju sabiex jittiehed kont tal-likwidità ta' tali swieq u biex, b'mod partikolari, tkun tista' ssir attività minn generaturi tas-suq f'dawk is-swieq anqas likwidi. Il-miżuri dixxiplinari tas-saldu speċifiċi għas-swieq għat-tkabbir tal-SMEs għandhom japplikaw biss għal transazzjonijiet eżegwiti ftali swieq. Kif għe identifikat fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni tas-7 ta' Diċembru 2011 li jakkumpanja l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni intitolata "Pjan ta' azzjoni biex jitjieb l-aċċess għall-finanzi għall-SMEs", għandu jiġi żviluppat l-aċċess għas-swieq kapitali bħala alternattiva għas-self tal-banek lill-SMEs u għalhekk jixraq li r-regoli jiġu adattati biex jaqdu aħjar il-bżonnijiet ta' dawk is-swieq tal-SMEs li qed jespandu.
- (19) CSD għandu jithalla jwettaq monitoraġġ tal-eżekuzzjoni tax-xiri sfurzati fir-rigward ta' struzzjonijiet ta' saldu multipli, fuq l-istess strumenti finanzjarji u bl-istess data ta' skadenza tal-perijodu ta' estensjoni bil-għan li jiġi mminimizzata l-għadd ta' xiri sfurzati sa livell kompatibbli mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.
- (20) Peress li l-għan ewlieni ta' dan ir-Regolament huwa li jintroduċi għadd ta' obbligi legali imposti direttament fuq l-operaturi tas-suq li, fost oħrajn, jikkonsistu fir-reġistrazzjoni f'format ta' entrata fil-kotba f'CSD tat-titoli trasferibbli kollha ladarba dawn it-titoli jkunu negozjati f'ċentri tan-negozjar regolati mid-Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 600/2014 jew ipprovduti bħala kollateral skont il-kondizzjonijiet tad-Direttiva 2002/47/KE u fis-saldu tal-obbligi tagħhom mhux aktar tard mit-tieni jum ta' xogħol wara li jseħh in-negozju u peress li s-CSDs huma responsabbli mit-thaddim tas-sistemi ta' saldu tat-titoli u mill-applikazzjoni ta' miżuri sabiex jipprovdut saldu f'waqtu fl-Unjoni, huwa essenzjali li jiġi żgurat li s-CSDs kollha jkunu sikuri u sodi u f'kull hin konformi ma' rekwiżiti organizzazzjonali stretti, tal-kondotta tan-negozju u prudenzjali stipulati b'dan ir-Regolament, inkluż bit-teħid tal-passi kollha raġonevoli biex jitnaqqsu l-frodi u n-negliġenza. Għaldaqstant, regoli uniformi u direttament applikabbli rigward l-awtorizzazzjoni u s-supervizjoni kontinwa tas-CSDs huma konsegwenza essenzjali tal-obbligi legali imposti fuq il-partecipanti fis-suq minn dan ir-Regolament, kif ukoll interrelatati magħhom. Għaldaqstant, huwa meħtieġ li jiġu inkluzi regoli rigward l-awtorizzazzjoni u s-supervizjoni tas-CSDs fl-istess att bħall-obbligi legali imposti fuq il-partecipanti fis-suq.
- (21) B'kont meħud tal-fatt li s-CSDs għandhom ikunu soġġetti għal rekwiżiti komuni u sabiex jiġu eliminati l-ostakoli eżistenti għas-saldu transkonfinali, kwalunkwe CSD awtorizzat għandu jgawdi l-libertà li jipprovdut s-servizzi ġewwa t-territorju tal-Unjoni, inkluż permezz tal-istabbiliment ta' fergħa. Sabiex jiġi żgurat livell adegwat ta' sikurezza fil-forniment ta' servizzi minn CSDs fi Stat Membru ieħor, tali CSDs għandhom ikunu soġġetti għal proċedura speċifika stipulata f'dan ir-Regolament meta jkunu behsiebhom jipprovdut ċerti servizzi ewlenin kif previst f'dan ir-Regolament jew jistabbilixxu fergħa fi Stat Membru ospitanti.
- (22) F'suq tas-saldu tal-Unjoni mingħajr fruntieri, hemm bżonn li jiġu stabbiliti l-kompetenzi tal-awtoritajiet differenti involuti fl-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. L-Istati Membri għandhom jinnominaw b'mod speċifiku l-awtoritajiet kompetenti responsabbli mill-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, li għandhom jingħataw is-setgħat superviżorji u investigattivi meħtieġa għat-tweġiq tal-funzjonijiet tagħhom. CSD għandu jkun soġġett għal awtorizzazzjoni u superviżjoni mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju tiegħu, liema awtorità tkun f'pożizzjoni tajba u għandha tingħata s-setgħa teżamina kif is-CSDs joperaw ta' kuljum, twettaq eżamijiet regolari u tiehu azzjoni adatta meta jkun meħtieġ.

Madanakollu, l-awtorità kompetenti kkonċernata għandha tikkonsulta fl-aktar stadju bikri ma' awtoritajiet oħrajn rilevanti u tikkooopera magħhom, li jinkludu l-awtoritajiet responsabbli mill-monitoraġġ ta' kull sistema ta' saldu tat-titoli mhaddma mis-CSD, il-banek ċentrali li johorġu l-muniti tas-saldu l-aktar rilevanti, fejn applikabbli, il-banek ċentrali rilevanti li jaġixxu bħala aġenti tas-saldu għal kull sistema ta' saldu tat-titoli, kif ukoll, fejn applikabbli, l-awtoritajiet kompetenti ta' entitajiet ta' gruppi oħrajn. Tali kooperazzjoni timplika wkoll skambji ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet ikkonċernati u n-notifika immedjata ta' dawk l-awtoritajiet f'każ ta' sitwazzjonijiet ta' emerġenza li jaffettwaw il-likwidità u l-istabbiltà tas-sistema finanzjarja fi kwalunkwe wiehed mill-Istati Membri fejn ikun stabbilit is-CSD jew fejn ikun stabbilit kwalunkwe wiehed mill-partecipanti tiegħu.

- (23) Fejn CSD jipprovdut s-servizzi tiegħu fi Stat Membru ieħor, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti għandha tkun tista' titlob mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju kull informazzjoni rigward l-attivitàjiet tas-CSD li huma ta' rilevanza għall-awtorità rikjedenti. Sabiex ikun hemm koordinazzjoni effettiva tas-superviżjoni, dik l-informazzjoni tista' tikkonċerna b'mod partikolari s-servizzi pprovduti lill-utenti tas-CSD stabbiliti fl-Istat Membru ospitanti jew l-istrumenti jew il-muniti pproċessati u tista' tinkludi informazzjoni dwar żviluppi avversi, riżultati ta' valutazzjonijiet tar-riskju u miżuri ta' rimedju. L-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju għandu jkollu aċċess għal kwalunkwe informazzjoni rrapportata perijodikament mis-CSD lill-awtorità kompetenti tal-Istat Stat Membru ospitanti.

- (24) Fejn CSD jipprovdi s-servizzi tiegħu fi Stat Membru li mhuwiex l-Istat Membru fejn hu stabbilit, inkluż permezz tal-istabbiliment ta' fergħa, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju tiegħu tkun dik prinċipalment responsabbli għas-supervizjoni ta' dak is-CSD. Meta l-attivitajiet ta' CSD fi Stat Membru ospitanti jkunu saru ta' importanza sostanzjali għall-funzjonament tas-swieq tat-titoli u l-protezzjoni tal-investituri f'dak l-Istat Membru ospitanti, l-awtoritajiet kompetenti u l-awtoritajiet rilevanti tal-Istat Membru tad-domicilju u tal-Istat Membru ospitanti għandhom jistabbilixxu arrangamenti ta' kooperazzjoni għas-supervizjoni tal-attivitajiet ta' dak is-CSD fl-Istat Membru ospitanti. L-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju għandha tkun tista' wkoll tiddeċiedi li dawk l-arrangamenti ta' kooperazzjoni jipprevedu kooperazzjoni multilaterali, inkluż kooperazzjoni ta' natura kolleġjali, bejn l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju u l-awtoritajiet kompetenti u l-awtoritajiet rilevanti tal-Istati Membri ospitanti kkonċernati. Tali arrangamenti ta' kooperazzjoni, madankollu, ma għandhomx jiġu kkunsidrati kulleġġi ta' supervizuri kif imsemmi fir-Regolament (UE) Nru 1095/2010. L-ebda Stat Membru jew grupp ta' Stati Membri ma għandu jiġi diskriminat, direttament jew indirettament, bħala post ta' servizzi tas-CSDs u ta' saldu. Fit-twettiq tad-dmirijiet tagħha skont dan ir-Regolament l-ebda awtorità ma għandha direttament jew indirettament tiddiskrimina kontra kwalunkwe impriża minn Stat Membru iehor. Soġġett għal dan ir-Regolament, CSD minn wiehed mill-Istati Membri ma għandux ikun ristrett jew impedit milli jsaldo strumenti finanzjarji fil-munita ta' Stat Membru iehor jew fil-munita ta' pajjiż terz.
- (25) Dan ir-Regolament ma għandux iżomm l-Istati Membri milli jesigū fil-liġi nazzjonali tagħhom qafas legali speċifiku għall-kooperazzjoni ta' kuljum fil-livell nazzjonali bejn l-awtorità kompetenti tas-CSD u awtoritajiet rilevanti. Tali qafas legali nazzjonali għandu jkun konsistenti mal-linji gwidi dwar il-prattiki supervizorji u l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet li l-ESMA tista' tohroġ skont dan ir-Regolament.
- (26) Kwalunkwe persuna ġuridika li taqa' taht il-kamp ta' applikazzjoni tad-definizzjoni ta' CSD tehtieg li tkun awtorizzata mill-awtoritajiet kompetenti nazzjonali qabel ma tibda l-attivitajiet tagħha. B'kont mehud ta' mudelli kummerċjali diversi, CSD għandu jiġi definit b'referenza għal ċerti servizzi ewlenin, li jikkonsistu f'saldu, li jimplika t-thaddim ta' sistema ta' saldu tat-titoli, servizzi notarili u ta' manutenzjoni ċentrali tal-kontijiet tat-titoli. CSD għandu jkun iħaddem tal-anqas sistema waħda ta' saldu tat-titoli u jipprovdi servizz ewleni wiehed iehor jew aktar. Din it-tahlita hija essenzjali biex is-CSDs iwettqu r-rwol tagħhom fis-saldu tat-titoli u fl-iżgurar tal-integrità tal-ħruġ tat-titoli. L-entitajiet li ma jhaddmox sistemi ta' saldu tat-titoli bħal registraturi, aġenti tat-trasferiment, awtoritajiet, korpi pubbliċi responsabbli għal sistema ta' registrazzjoni stabbiliti skont id-Direttiva 2003/87/KE CCPs li huma regolati mir-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾ ma jaqghux taht il-kamp ta' applikazzjoni tad-definizzjoni ta' CSD.
- (27) Is-CSDs għandu jkollhom fis-sehh pjanijiet ta' rkupru biex jiżguraw il-kontinwità tal-operazzjonijiet kritiċi tagħhom. Mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2014/59/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽²⁾, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li jiġi stabbilit u miżmum pjan ta' riżoluzzjoni adegwat għal kull CSD f'konformità mal-liġi nazzjonali rilevanti.
- (28) Sabiex tipprovdi data affidabbli dwar l-iskala ta' saldu tat-titoli barra minn sistemi ta' saldu tat-titoli u tiżgura li r-riskji li jirriżultaw jistgħu jiġu mmonitorjati u indirizzati, kwalunkwe istituzzjoni oħra minbarra s-CSDs li jissaldaw transazzjonijiet ta' titoli barra sistema ta' saldu ta' titoli għandha tirrapporta l-attivitajiet ta' saldu tagħha lill-awtoritajiet kompetenti kkonċernati. Sussegwentement, l-awtoritajiet kompetenti riċeventi għandhom jittrasmettu dik l-informazzjoni lill-ESMA u għandhom jinformaw lill-ESMA dwar kwalunkwe riskju potenzjali li jirriżulta minn tali attivitajiet ta' saldu. Barra minn hekk, l-ESMA għandha twettaq monitoraġġ ta' tali attivitajiet ta' saldu u tikkunsidra r-riskji potenzjali li dawn jistgħu johlqu.
- (29) Sabiex jiġi evitat kwalunkwe riskju għas-CSDs fattivitajiet oħra li mhumiex dawk soġġetti għal awtorizzazzjoni skont dan ir-Regolament, l-attivitajiet tas-CSDs awtorizzati għandhom ikunu limitati għall-forniment ta' servizzi

(1) Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar derivati OTC, kontropartijiet ċentrali u repożitorji tad-data dwar it-tranzazzjonijiet (ĠU L 201, 27.7.2012, p. 1).

(2) Direttiva 2014/59/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 li tistabbilixxi qafas għall-irkupru u r-riżoluzzjoni ta' istituzzjonijiet ta' kreditu u ditti ta' investment u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 82/891/KEE u d-Direttivi 2001/24/KE, 2002/47/KE, 2004/25/KE, 2005/56/KE, 2007/36/KE, 2011/35/KE, 2012/30/UE u 2013/36/UE, u r-Regolamenti (UE) Nru 1093/2010 u (UE) Nru 648/2012, tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 190).

koperti mill-awtorizzazzjoni tagħhom jew notifikati taht dan ir-Regolament u ma ghandu jkollhom l-ebda parteċipazzjoni, kif definit f'dan ir-Regolament b'referenza ghad- Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾, jew kwalunkwe sjieda, diretta jew indiretta, ta' 20 % jew aktar tad-drittijiet tal-vot jew tal-kapital fi kwalunkwe istituzzjoni ohra li ma tipprovdi servizzi simili dment li tali parteċipazzjoni ma tkunx approvata mill-awtoritajiet kompetenti tas-CSDs abbażi tal-fatt li dan ma jzidx b'mod sinifikanti l-profil ta' riskju tas-CSDs.

- (30) Sabiex jiġi żgurat il-funzjonament sikur tas-sistemi ta' saldu tat-titoli, dawn ghandhom jithaddmu biss mis-CSDs jew mill-banek ċentrali li jaġixxu bhala CSDs soġġetti ghal dan ir-Regolament.
- (31) Mingħajr preġudizzju għar-rekwiziti speċifiċi tal-liġi fiskali ta' Stat Membru, is-CSDs ghandhom ikunu awtorizzati jipprovdu servizzi anċillari għas-servizzi ewlenin tagħhom li jikkontribwixxu għat-titjib tas-sikurezza, l-effiċjenza u t-trasparenza tas-swieq tat-titoli u li ma johlqux riskji mhux dovuti għas-servizzi ewlenin tagħhom. Lista mhux eżawrjenti hija stipulata f'dan ir-Regolament sabiex is-CSDs ikunu jistgħu jirrispondu għal żviluppi futuri fis-suq. Meta l-forniment ta' tali servizzi jirrigwarda l-obbligi ta' taxxa minn ras il-ghajn u ta' rappurtar lill-awtoritajiet fiskali, dan ser jibqa' jitwettaq skont il-liġi tal-Istati Membri konċernati. F'konformità mal-Artikolu 114(2) tat-TFUE, is-setgħa tal-adozzjoni tal-miżuri skont l-Artikolu 114(1) ma tapplikax għad-dispożizzjonijiet fiskali. Fis-sentenza tagħha tad-29 ta' April 2004 fil-Kawża C-338/01, Kummissjoni v Kunsill⁽²⁾, il-Qorti tal-Gustizzja tal-Unjoni Ewropea kienet tal-fehma li l-kliem 'dispożizzjonijiet fiskali' ghandhom jiġu interpretati bhala 'li jkopru mhux biss id-dispożizzjonijiet li jiddeterminaw il-persuni taxxabbli, it-transazzjonijiet taxxabbli, il-baži tal-impożizzjoni, u r-rati tat-taxxi diretti u indiretti u l-eżenzjonijiet minnhom, imma wkoll dawk relatati mal-arranġamenti għall-ġbir ta' tali taxxi.' Għalhekk dan ir-Regolament ma jkoprix arranġamenti għall-ġbir tat-taxxi li għalihom ikun jehtieg li tintuza baži legali differenti.
- (32) CSD li għandu l-intenzjoni li jesternalizza servizz ewlieni lil parti terza jew li jipprovdi servizz ewlieni jew anċillari għid mhux elenkat f'dan ir-Regolament, li jhaddem sistema ta' saldu tat-titoli ohra, li juża aġent ta' saldu iehor jew li jistabbilixxi kwalunkwe konnessjoni ma' CSD li tinvolvi riskji sinifikanti, dan għandu japplika għall-awtorizzazzjoni billi jsegwi l-istess proċedura bhal dik mehtieġa għall-awtorizzazzjoni inizjali, hlief li l-awtorità kompetenti għandha tgharraf lis-CSD li qed japplika fi żmien tliet xhur dwar jekk l-awtorizzazzjoni tkunx inghatat jew ġietx irrifjutata. Madankollu, konnessjonijiet tas-CSDs li ma jinvolvux riskji sinifikanti jew konnessjonijiet interoperabbli ta' CSDs li jesternalizzaw is-servizzi tagħhom relatati ma' dawk il-konnessjonijiet interoperabbli mal-entitajiet pubbliċi, bħalma huma l-membri tas-SEBC, ma ghandhomx ikunu soġġetti għal awtorizzazzjoni minn qabel, iżda ghandhom jiġu nnotifikati lill-awtoritajiet kompetenti tagħhom mis-CSDs rilevanti.
- (33) Fejn CSD għandu l-intenzjoni li jestendi s-servizzi tiegħu għal servizzi anċillari mhux ta' tip bankarju elenkati esplicitament f'dan ir-Regolament li ma jinvolvux zieda fil-profil tar-riskju tiegħu, għandu jkun kapaċi jagħmel dan wara li jkun innotifika lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ta' domicilju tiegħu.
- (34) CSDs stabbiliti f'pajjiżi terzi ghandhom ikunu jistgħu joffru s-servizzi tagħhom fl-Unjoni, inkluż permezz tal-istabbiliment ta' fergħa. Sabiex jiġi żgurat livell adegwat ta' sikurezza fil-forniment tas-servizzi tas-CSDs mis-CSDs ta' pajjiżi terzi, tali CSDs ghandhom ikunu soġġetti għal rikonoxximent mill-ESMA meta jkunu behsiebhom jipprovdu ċerti servizzi elenkati f'dan ir-Regolament jew tistabbilixxu fergħa fl-Unjoni. CSDs minn pajjiżi terzi għandhom ikunu kapaċi jstabbilixxu konnessjonijiet ma' CSDs stabbiliti fl-Unjoni fl-assenza ta' tali rikonoxximent sakemm l-awtorità kompetenti rilevanti ma togġezjonax. Fid-dawl tan-natura globali tas-swieq finanzjarji, l-ESMA tinsab fl-ahjar pożizzjoni sabiex tirrikonoxxi s-CSDs ta' pajjiżi terzi. L-ESMA għandha tkun tista' tirrikonoxxi lil CSDs ta' pajjiżi terzi biss jekk il-Kummissjoni tasal għall-konkluzjoni li dawn huma soġġetti għal qafas legali u supervizorju effettivament ekwivalenti għal dak previst f'dan ir-Regolament, jekk huma effettivament awtorizzati, sorveljati u soġġetti għal sorveljanza fil-pajjiż tagħhom ta' stabbiliment u jekk ġew stabbiliti arranġamenti ta' kooperazzjoni bejn l-ESMA, l-awtoritajiet kompetenti u l-awtoritajiet rilevanti tas-CSDs. Ir-rikonoxximent mill-ESMA għandu jkun soġġett għal rikonoxximent ekwivalenti effettiv tal-qafas prudenzjali applikabbli għas-CSDs stabbiliti fl-Unjoni u awtorizzat skont dan ir-Regolament.

(1) Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar id-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, id-dikjarazzjonijiet finanzjarji kkonsolidati u r-rapporti relatati ta' ċerti tipi ta' imprizi, u li temenda d-Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttivi tal-Kunsill 78/660/KEE u 83/349/KEE (ĠU L 182, 29.6.2013, p. 19).

(2) [2004] ECR I-4829.

- (35) B'kont mehud tal-kumplessità kif ukoll in-natura sistemika tas-CSDs u tas-servizzi li jipprovdu, regoli ta' governanza trasparenti għandhom jiżguraw li l-manigment superjuri, il-membri tal-korp manigerjali, l-azzjonisti u l-partecipanti, li huma f'pożizzjoni li jeżerċitaw kontroll, kif definit b'referenza għad-Direttiva 2013/34/UE, fuq it-thaddim tas-CSD huma adegwati sabiex tiġi żgurata l-ġestjoni soda u prudenti tas-CSD.
- (36) Fl-Istati Membri jintużaw strutturi ta' governanza diversi. Fil-maġġoranza tal-kazijiet tintuża struttura ta' bord unitarju jew doppju. Id-definizzjonijiet użati f'dan ir-Regolament għandhom il-hsieb li jinkludu l-istrutturi kollha eżistenti minghajr ma jippromwovu xi struttura partikolari. Huma purament funzjonali għall-fini tal-istabbiliment ta' regoli mmirati għal eżitu partikolari irrispettivament mil-liġi nazzjonali tal-kumpanniji applikabbli għal istituzzjoni f'kull Stat Membru. Għalhekk id-definizzjonijiet ma għandhomx ifixxlu l-allokazzjoni ġenerali tal-kompetenzi skont il-liġi nazzjonali tal-kumpanniji.
- (37) Ir-regoli ta' governanza trasparenti għandhom jiżguraw li jittiehed kont tal-interessi tal-azzjonisti, il-manigment u l-persunal tas-CSD minn naha, u l-interessi tal-utenti tagħhom li fl-aħhar mill-aħhar is-CSDs qed jaqdu, min-naħa l-oħra. Dawk ir-regoli ta' governanza għandhom japplikaw minghajr hsara għall-mudell ta' sjieda adottat mis-CSD. Kumitati tal-utenti għandhom jiġu stabbiliti għal kull sistema ta' saldu tat-titoli mhaddma mis-CSD sabiex jagħtu lill-utenti l-opportunità li jagħtu pariri lill-korp manigerjali tas-CSD dwar il-kwistjonijiet ewlenin li jhallu impatt fuqhom u għandhom jingħataw l-ghodod biex iwettqu r-rwol tagħhom. L-interessi tal-utenti differenti tas-CSDs, inklużi dawk tad-detenturi ta' tipi differenti ta' titoli, għandhom ikunu rappreżentati fil-kumitat tal-utenti.
- (38) Is-CSDs għandhom ikunu jistgħu jesternalizzaw l-operazzjoni tas-servizzi tagħhom dment li jiġu ġestiti r-riskji li jirriżultaw minn tali arrangamenti ta' esternalizzazzjoni. B'kont mehud tal-importanza tal-kompiti fdati lis-CSDs, dan ir-Regolament għandu jipprevedi li s-CSDs ma jittrasferixxux ir-responsabbiltajiet tagħhom fuq partijiet terzi permezz tal-esternalizzazzjoni b'kuntratt tal-attivitajiet tagħhom lil partijiet terzi. L-esternalizzazzjoni ta' attivitajiet bħal dawn għandha tkun soġġetta għal kondizzjonijiet stretti li jhallu r-responsabbiltà tas-CSDs għall-attivitajiet tagħhom u jiżgura li ma jiġux imxekkla s-supervizzjoni u s-sorveljanza tas-CSDs. F'ċerti kondizzjonijiet, l-esternalizzazzjoni minn CSD tal-attivitajiet tiegħu lil entitajiet pubbliċi tista' tiġi eżentata minn dawn ir-rekwiziti.
- (39) Dan ir-Regolament ma għandux jipprevjeni lill-Istati Membri li jippermettu sistemi ta' zamma diretta tat-titoli milli jipprevedu fil-liġi nazzjonali tagħhom li partijiet oħrajn minbarra s-CSDs għandhom jew jistgħu jwettqu ċerti funzjonijiet, li f'xi whud minn tipi oħrajn ta' sistemi ta' zamma tat-titoli huma tipikament imwettqa minn CSDs, u jispeċifikaw kif dawk il-funzjonijiet għandhom jiġu eżerċitati. B'mod partikolari, f'xi whud mill-Istati Membri operaturi tal-kont jew partecipanti fis-sistemi ta' saldu tat-titoli operati minn CSDs jirreġistraw entrati f'kontijiet tat-titoli miżmuma minn CSD minghajr ma neċessarjament ikunu fornituri ta' kont huma stess. Minhabba l-htieġa ta' ċertezza legali rigward l-entrati li jsiru fil-kontijiet fil-livell tas-CSDs, ir-rwol speċifiku mwettaq minn tali partijiet oħrajn għandu jiġi rikonoxxut minn dan ir-Regolament. Għandu għalhekk ikun possibbli, taht ċirkostanzi speċifiċi u soġġett għal regoli stretti stabbiliti bil-liġi, li jew tiġi kondiviza r-responsabbiltà bejn CSD u l-parti l-oħra rilevanti jew li tiġi prevista responsabbiltà esklussiva minn dik il-parti l-oħra għal ċerti aspetti relatati maż-zamma ta' kontijiet tat-titoli fl-ogħla grad dment li t-tali parti l-oħra tkun soġġetta għal regolamentazzjoni u supervizzjoni adatta. Ma għandu jkun hemm ebda restrizzjoni dwar sa liema punt għandha tiġi kondiviza r-responsabbiltà.
- (40) Ir-regoli tal-kondotta tan-negozju għandhom jipprovdu trasparenza fir-relazzjonijiet bejn is-CSDs u l-utenti tagħhom. B'mod partikolari, is-CSDs għandu jkollhom kriterji magħrufa b'mod pubbliku, trasparenti, oġġettivi u nondiskriminatorji għall-partecipazzjoni fis-sistema ta' saldu tat-titoli, li jkun jippermettu li jiġi ristrett l-aċċess mill-partecipanti abbazi tar-riskji involuti biss. Rimedju veloċi u adatt għandu jitqiegħed għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti sabiex jindirizzaw kwalunkwe rifjut mhux ġustifikat tas-CSDs biex jipprovdu s-servizzi tagħhom lill-partecipanti. Is-CSDs għandhom jiddivulgaw b'mod pubbliku l-prezzijiet u t-tariffi għas-servizzi tagħhom. Sabiex jiġi pprovdut aċċess miftuħ u mhux diskriminatorju għas-servizzi tagħhom u fid-dawl tas-setgħa sinifikanti fis-suq li s-CSDs għad għandhom fit-territorju tal-Istati Membri rispettivi tagħhom, is-CSDs ma jistgħux ikunu jistgħu jitbiegħdu mill-politika ppubblikata ta' pprezzar tagħhom għas-servizzi ewlenin tagħhom u għandhom iżommu kontijiet separati għall-ispejjeż u d-dhul marbuta ma' kull wiehed mis-servizzi ewlenin tagħhom u mas-servizzi anċillari tagħhom. Dawk id-dispożizzjonijiet ta' partecipazzjoni jakkumpanjaw u jirrinforzaw id-dritt tal-partecipanti fis-suq li jużaw sistema ta' saldu fi Stat Membru iehor previst fid-Direttiva 2014/65/UE.

- (41) Sabiex jiġu ffaċilitati r-registrazzjoni, is-saldu u l-hlas effiċjenti, is-CSDs għandhom jakkomodaw fil-proċeduri tagħhom ta' komunikazzjoni mal-partecipanti u mal-infrastrutturi tas-suq li jikkollegaw magħhom, il-proċeduri u l-istandards miftuha ta' komunikazzjoni internazzjonali rilevanti għat-trasmissjoni tal-messaġġi u d-data ta' referenza.
- (42) B'kont meħud tar-rwol ċentrali tas-sistemi ta' saldu tat-titoli fis-swieq finanzjarji, is-CSDs għandhom, meta jipprovdu s-servizzi tagħhom, jaġhmlu l-ahjar sforzi li jistgħu sabiex jiżguraw li t-transazzjonijiet tas-saldu tat-titoli u l-integrità tal-hruġ tat-titoli jsiru fi żmien adegwat. Dan ir-Regolament ma għandux ifixkel il-liġijiet nazzjonali tal-Istati Membri li jirregolaw iż-zamma tat-titoli u l-arranġamenti li jsostnu l-integrità tal-hruġ tat-titoli. Madankollu, sabiex tittejjeb il-protezzjoni tal-assi tal-partecipanti tagħhom u dawk tal-klijenti tagħhom, dan ir-Regolament għandu jesigi lis-CSDs li jissegregaw il-kontijiet tat-titoli miżmuma għal kull partecipant u joffru, kif mitluba, segregazzjoni ulterjuri tal-kontijiet tal-klijenti tal-partecipanti li f'xi każijiet jistgħu jkunu disponibbli bi prezz oghla biss li għandu jingarr mill-klijenti tal-partecipanti li qed jitolbu segregazzjoni ulterjuri. Is-CSDs u l-partecipanti tagħhom għandhom ikunu meħtieġa li jipprevedu kemm segregazzjoni tal-klijenti omnibus kif ukoll segregazzjoni tal-klijenti individwali sabiex il-klijenti jkunu jistgħu jaġhzu l-livell ta' segregazzjoni li huma jaħsbu li jixraq għall-htigijiet tagħhom.

L-unika esklużjoni minn dan għandu jkun fejn minhabba rekwiżiti oħra ta' ordni pubbliku, b'mod partikolari fir-rigward tal-ġbir effiċjenti u trasparenti tat-tassazzjoni, CSD u l-partecipanti tiegħu huma meħtieġa jipprovdu segregazzjoni tal-klijenti individwali għal ċittadini u residenti ta' Stat Membru u persuni ġuridici stabbiliti fihfejn, fid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, tali segregazzjoni tal-klijenti individwali hija meħtieġa skont il-liġi nazzjonali tal-Istat Membru li taħtha huma kostitwiti t-titoli u esklużivament għaċ-ċittadini, ir-residenti ta' dak l-Istat Membru u l-persuni ġuridici stabbiliti fih. Is-CSDs għandhom jiżguraw li dawk ir-rekwiżiti japplikaw b'mod separat għal kull sistema ta' saldu tat-titoli mhaddma minnhom. Mingħajr preġudizzju għall-forniment ta' servizzi ancillari, is-CSDs ma għandhom jużaw f'isimhom l-ebda titoli li jappartjenu għal partecipant sakemm dan ma jiġix awtorizzat esplicitament minn dak il-partecipant u ma għandhomx jużaw mod ieħor f'isimhom it-titoli li mhumiex proprjetà tagħhom. Barra minn hekk is-CSD għandu jeħtieġ li l-partecipanti jiksbu kwalunkwe kunsens meħtieġ a priori mill-klijenti tagħhom.

- (43) Id-Direttiva 98/26/KE tippredvi li ordnijiet ta' trasferimenti mdahhla fis-sistemi ta' saldu tat-titoli f'konformità mar-regoli ta' dawk is-sistemi għandhom ikunu infurzabbli u vinkolanti legalment fuq partijiet terzi. Madankollu, minhabba li d-Direttiva 98/26/KE ma tagħmilx referenza speċifika għal CSDs li jhaddmu sistemi ta' saldu tat-titoli, għaċ-ċarezza, dan ir-Regolament għandu jesigi lis-CSDs jiddefinixxu l-mument jew il-mument meta l-ordnijiet ta' trasferiment jiddahhlu fis-sistemi tagħhom u jsiru irrevokabbli f'konformità mar-regoli ta' dik id-Direttiva. Barra minn hekk, sabiex tiżdied iċ-ċertezza legali, is-CSDs għandhom jiddivulgaw lill-partecipanti tagħhom il-mument meta t-trasferiment tat-titoli u tal-flus kontanti f'sistema ta' saldu tat-titoli huwa infurzabbli u vinkolanti legalment fuq partijiet terzi, f'konformità, skont il-każ, mal-liġi nazzjonali. Is-CSDs għandhom ukoll jieħdu l-passi raġonevoli kollha meħtieġa sabiex jiżguraw li t-trasferimenti tat-titoli u tal-flus kontanti huma infurzabbli u vinkolanti legalment fuq partijiet terzi sa mhux aktar tard minn tmien il-jum ta' xogħol tad-data reali tas-saldu.
- (44) Sabiex jiġu evitati r-riskji tas-saldu minhabba l-insolvenza tal-aġent tas-saldu, CSD għandu jsalda, meta din tkun prattikabbli u disponibbli, il-parti li tikkonsisti fi flus kontanti tat-transazzjoni tat-titoli permezz ta' kontijiet miftuha ma' bank ċentrali. Jekk din l-għażla ma tkunx prattikabbli u disponibbli, CSD għandu jkun jista' jsalda permezz ta' kontijiet miftuha ma' istituzzjoni ta' kreditu stabbilita skont il-kondizzjonijiet previsti fid-Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾ u soġġetta għal proċedura ta' awtorizzazzjoni speċifika u r-rekwiżiti prudenzjali previsti fit-Titolu IV ta' dan ir-Regolament.
- (45) Is-servizzi bankarji ancillari għas-saldu li jinvolvu riskji ta' kreditu u likwidità għandhom jitwettqu biss minn CSDs jew esternalizzati lil entitajiet awtorizzati li jipprovdu s-servizzi bankarji ancillari għall-attivitajiet tas-CSDs kif stipulat f'dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar l-aċċess għall-attività tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u s-supervizzjoni prudenzjali tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u tad-ditti tal-investment, li temenda d-Direttiva 2002/87/KE u li tħassar id-Direttivi 2006/48/KE u 2006/49/KE (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 338).

- (46) Sabiex jiġu żgurati l-effiċjenzi li jirriżultaw mill-forniment ta' servizzi kemm ta' CSD kif ukoll bankarji fl-istess grupp ta' impriżi, ir-reqwiziti ta' dan ir-Regolament ma għandhomx jipprevjenu lill-istituzzjonijiet ta' kreditu milli jagħmlu parti mill-istess grupp ta' impriżi bħas-CSD. Huwa adatt li jiġu previsti arranġamenti li permezz tagħhom CSDs jistgħu jiġu awtorizzati jipprovdu servizzi aċċillari lill-partiċipanti tagħhom u lil entitajiet oħra mill-istess entità legali jew minn entità legali separata li tista' tkun parti tal-istess grupp ta' impriżi ultimament ikkontrollata jew le mill-istess impriża prinċipali. Fejn istituzzjoni tal-kreditu li mhijiex bank ċentrali taġixxi bħala aġent tas-saldu, l-istituzzjoni tal-kreditu għandha tkun kapaċi ttipprovdi lill-partiċipanti tas-CSDs is-servizzi stabbiliti f'dan ir-Regolament, li huma koperti mill-awtorizzazzjoni, iżda ma għandhiex ttipprovdi servizzi bankarji oħrajn mill-istess entità legali sabiex tillimita l-esponiment tas-sistema tas-saldu għar-riskji li jirriżultaw mill-falliment tal-istituzzjoni tal-kreditu.
- (47) Peress li d-Direttiva 2013/36/UE ma tindirizzax b'mod speċifiku riskji ta' kreditu ta' matul l-istess jum u ta' likwidità li jirriżultaw mill-forniment ta' servizzi bankarji aċċillari għas-saldu, l-istituzzjonijiet ta' kreditu u s-CSDs li jipprovdu tali servizzi għandhom ikunu soġġetti wkoll għal reqwiziti speċifiċi msahha ta' mitigazzjoni tar-riskju ta' kreditu u ta' likwidità, inkluż surcharge ta' kapital ibbażat fuq ir-riskju li jirrifletti r-riskji rilevanti. Tali reqwiziti msahha ta' mitigazzjoni tar-riskju ta' kreditu u ta' likwidità għandhom isegwu l-istandards globali għall-infrastrutturi tas-swieq finanzjarji u l-prinċipji għal 'Monitoring tools for intraday liquidity management' li ġew ippubblikati f'April 2013 mill-Kumitat ta' Basel dwar is-Supervizzjoni Bankarja.
- (48) Xi CSDs li joperaw ukoll bħala istituzzjonijiet ta' kreditu huma soġġetti għar-reqwiziti tal-fondi proprji u ta' rappurtar rilevanti għall-istituzzjonijiet ta' kreditu u stipulati fir-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ u fid-Direttiva 2013/36/UE. Minhabba l-importanza sistemika ta' tali CSDs, jixraq li għandhom japplikaw ir-reqwiziti l-aktar stretti previsti fid-dritt tal-Unjoni, sabiex tiġi evitata l-applikazzjoni kumulattiva ta' diversi regoli tal-Unjoni, pereżempju fir-rigward tar-rappurtar tar-reqwiziti tal-fondi proprji. Fi kwalunkwe qasam fejn tiġi identifikata d-duplikazzjoni potenzjali ta' reqwiziti, l-ESMA u l-Awtorità Supervizzorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) (l-"EBA"), stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ u l-ESMA għandhom jagħtu opinjoni dwar l-applikazzjoni adatta tal-atti tal-Unjoni f'konformità mal-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010 u tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.
- (49) Minbarra r-reqwiziti ta' fondi proprji previsti fir-Regolament (UE) Nru 575/2013 u fid-Direttiva 2013/36/UE, l-istituzzjonijiet tal-kreditu u s-CSDs għandhom ikunu soġġetti għal surcharge ta' kapital li jirrifletti r-riskji, bħal riskji ta' kreditu u ta' likwidità, li jirriżultaw mill-forniment ta' kreditu ta' matul l-istess jum lil, fost l-oħrajn, il-partiċipanti f' sistema ta' saldu tat-titoli jew utenti oħrajn ta' servizzi tas-CSD.
- (50) Sabiex tiġi żgurata konformità shiha mal-miżuri speċifiċi mmirati lejn il-mitigazzjoni tar-riskji ta' kreditu u ta' likwidità, l-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu jistgħu jitolbu lis-CSDs jinnominaw aktar minn istituzzjoni ta' kreditu waħda kull meta jkun jistgħu juru, abbażi tal-evidenza disponibbli, li l-espożizzjoni ta' istituzzjoni ta' kreditu waħda għall-koncentrazzjoni tar-riskji ta' kreditu u ta' likwidità mhijiex mitigata bis-shih. Is-CSDs għandu jkollhom il-kapaċità li jinnominaw aktar minn istituzzjoni ta' kreditu waħda.
- (51) Is-supervizzjoni tal-konformità ta' istituzzjonijiet tal-kreditu nominati jew CSDs awtorizzati li jipprovdu servizzi bankarji aċċillari għas-saldu bir-reqwiziti tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 u tad-Direttiva 2013/36/UE u r-reqwiziti prudenzjali rilevanti speċifiċi ta' dan ir-Regolament għandha tiġi fdata lill-awtoritajiet kompetenti msemmija fir-Regolament (UE) Nru 575/2013. Sabiex tiġi żgurata applikazzjoni konsistenti ta' standards ta' supervizzjoni, huwa mixtieq li s-servizzi bankarji tas-CSDs li huma ta' skala u natura li jirrapprezentaw riskju sinifikanti għall-istabbiltà finanzjarja tal-Unjoni ssirilhom supervizzjoni diretta mill- BCE skont il-kondizzjonijiet previsti fir-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1024/2013 ⁽³⁾ fir-rigward ta' politiki relatati mas-supervizzjoni prudenzjali ta' istituzzjonijiet ta' kreditu. Dan ir-Regolament għandu jkun mingħajr preġudizzju għar-Regolament (UE) Nru 1024/2013.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar ir-reqwiziti prudenzjali għall-istituzzjonijiet ta' kreditu u d-ditti tal-investiment u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 1).

⁽²⁾ Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jstabbilixxi Awtorità Supervizzorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) u li jemenda d-Deċiżjoni Nru 716/2009/KE u jhassar id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2009/78/KE (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 12).

⁽³⁾ Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 1024/2013 tal-15 ta' Ottubru 2013 li jikkonferixxi kompiti speċifiċi lill-Bank Ċentrali Ewropew fir-rigward ta' politiki relatati mas-supervizzjoni prudenzjali ta' istituzzjonijiet ta' kreditu (ĠU L 287, 29.10.2013, p. 63).

- (52) Istituzzjoni ta' kreditu jew CSD awtorizzata sabiex tipprovdi servizzi bankarji anċillari ghas-saldu ghandha tikkonforma ma' kwalunkwe leġislazzjoni preżenti jew futura tal-Unjoni applikabbli għall-istituzzjonijiet ta' kreditu. Dan ir-Regolament għandu jkun minghajr preġudizzju għad-Direttiva 2014/59/UE u għal kwalunkwe att leġislattiv futur ieħor tal-Unjoni rigward il-qafas għall-irkupru u r-riżoluzzjoni ta' istituzzjonijiet ta' kreditu, ditti tal-investment u istituzzjonijiet finanzjarji oħrajn.
- (53) Sabiex jiġi pprovdut grad suffiċjenti ta' sikurezza u kontinwità tas-servizzi pprovduti mis-CSDs, is-CSDs għandhom ikunu soġġetti għal rekwiżiti prudenzjali u kapitali speċifiċi li huma uniformi u direttament applikabbli u li jimmitigaw ir-riskji legali, operazzjonali u tal-investimenti tagħhom.
- (54) Is-sikurezza tal-arranġamenti ta' konnessjoni stabbiliti bejn is-CSDs għandha tkun soġġetta għal rekwiżiti speċifiċi sabiex ikun jista' jsir aċċess mill-partecipanti rispettivi tagħhom għal sistemi ta' saldu tat-titoli oħrajn. Il-forniment ta' servizzi anċillari tat-tip bankarju minn ġewwa entità ġuridika separata ma għandux jipprevjeni lis-CSDs milli jirċievu tali servizzi, b'mod partikolari meta jkunu partecipanti f'sistema ta' saldu tat-titoli mhaddma minn CSD ieħor. Huwa partikolarment importanti li kwalunkwe riskju potenzjali li jirriżulta mill-arranġamenti ta' konnessjoni bħal riskji ta' kreditu, ta' likwidità, dawk organizzazzjonali jew oħrajn rilevanti għas-CSDs jiġu mmitigati bis-shih. Għall-konnessjonijiet interoperabbli, huwa importanti li sistemi konnessi tas-saldu tat-titoli ikollhom hinijiet identifiċi tal-entrata tal-ordnijiet ta' trasferiment fis-sistema u l-irrevokabbiltà tali ordnijiet ta' trasferiment u jużaw regoli ekwivalenti rigward il-mument ta' finalità tat-trasferimenti tat-titoli u tal-flus kontanti. Għandhom ikunu japplikaw l-istess prinċipji għas-CSDs li jużaw l-stess infrastruttura ta' teknoloġija tal-informazzjoni (IT) għas-saldu.
- (55) Sabiex jippermettu lill-awtoritajiet kompetenti li jwettqu superviżjoni effettiva tal-attivitajiet tas-CSDs, is-CSDs għandhom ikunu soġġetti għal rekwiżiti stretti dwar iż-żamma ta' rekords. Is-CSDs għandhom iżommu għal ta' mill-anqas għaxar snin, ir-rekords u d-data kollha dwar is-servizzi kollha li huma jistgħu jipprovdu, inkluż data ta' transazzjoni dwar servizzi ta' ġestjoni ta' kollateral li jinvolvu l-ipproċessar ta' ftehimiet ta' xiri mill-ġdid jew self ta' titoli. Jista' jkun meħtiġ li s-CSDs jispeċifikaw format komuni li fiha il-klijenti tagħhom jipprovdu data tat-transazzjonijiet sabiex ikun jista' jiġi sodisfatt dan ir-rekwiżit taż-żamma tar-rekords, f'konformità ma' kwalunkwe standard tekniku regolatorju u ta' implimentazzjoni rilevanti adottat skont dan ir-Regolament.
- (56) F'hafta Stati Membri, l-emittenti huma meħtieġa bil-liġi nazzjonali li johorġu ċerti tipi ta' titoli, b'mod partikolari ishma, fis-CSDs nazzjonali tagħhom. Sabiex jitnehħa dan l-ostakolu għall-funzjonament bla xkiel tas-suq ta' wara n-negozjar tal-Unjoni u sabiex l-emittenti jkunu jistgħu jagħzlu l-aktar mezz effiċjenti sabiex jamministraw it-titoli tagħhom, l-emittenti għandu jkollhom id-dritt li jagħzlu kwalunkwe CSD stabbilit fl-Unjoni sabiex jirreġistraw t-titoli tagħhom u sabiex jirċievu kwalunkwe servizz rilevanti ta' CSD. Peress li l-armonizzazzjoni tal-liġi korporattiva nazzjonali teċċedi l-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, tali liġi korporattiva nazzjonali jew liġi simili li taħthom huma kkostitwiti t-titoli għandha tkompli japplika u għandhom isiru arranġamenti biex jiġi żgurat li r-rekwiżiti ta' tali liġi korporattiva nazzjonali jew liġijiet simili jistgħu jintlahqu fejn jiġi eżerċitat id-dritt tal-għazla ta' CSD.
- Tali liġi korporattiva nazzjonali u liġi simili li skonhom jiġu kostitwiti t-titoli, jirregolaw ir-relazzjoni bejn l-emittent u d-detenturi tagħhom jew kwalunkwe parti terza, u d-drittijiet u l-obbligi rispettivi tagħhom marbuta mat-titoli, bħad-drittijiet tal-vot, id-dividendi u l-azzjonijiet korporattivi. Rifjut tal-provvista ta' servizzi lil emittent għandu jkun permess biss abbażi ta' valutazzjoni tar-riskju komprensiva jew jekk dak is-CSD ma jipprovdi servizzi ta' hrug relatati ma' titoli kostitwiti skont il-liġi korporattiva jew liġi simili tal-Istat Membru rilevanti. Rimedju rapidu u adatt għandu jitqiegħed għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti sabiex jindirizzaw kull rifjut mhux ġustifikat tas-CSDs milli jipprovdu s-servizzi tagħhom lil emittenti.
- (57) Fid-dawl tal-ġhadd dejjem jizdied ta' investimenti u trasferimenti tat-titoli transkonfinali bħala riżultat ta' dan ir-Regolament, hija kwistjoni tal-akbar urġenza u importanza li jiġu stabbiliti regoli ċari dwar il-liġi applikabbli għall-aspetti proprjetarji b'relazzjoni mat-titoli miżmuma fil-kontijiet miżmuma mis-CSDs. Madankollu, din hija kwistjoni orizzontali li tmur lil hinn mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament u tista' tiġi ttrattata fatti leġislattivi futuri tal-Unjoni.
- (58) Il-Kodiċi Ewropew tal-Kondotta għall-Ikklerjar u s-Saldu tas-7 ta' Novembru 2006 holqot qafas volontarju sabiex ikun hemm aċċess bejn is-CSDs u infrastrutturi oħrajn tas-suq. Madankollu, is-settur ta' wara n-negozjar għadu

frammentat skont linji nazzjonali, u dan iżid bla bżonn l-ispejjeż għan-negożjar transkonfinali. Hemm bżonn li jiġu stabbiliti kondizzjonijiet uniformi għall-konnessjonijiet bejn is-CSDs u ta' aċċess bejn is-CSDs u infrastrutturi oħrajn tas-suq. Sabiex is-CSDs ikunu jistgħu joffru aċċess għal swieq oħrajn lill-partecipanti tagħhom, dawn għandu jkollhom id-dritt li jsiru partecipant f'CSD iehor jew li jitolbu lil CSD iehor jiżviluppa funzjonijiet speċjali biex ikollhom aċċess għal dan tal-aħhar. Tali aċċess għandu jingħata abbażi ta' termini ġusti, raġonevoli u nondiskriminatorji u għandu jiġi miċhud biss fejn jhedded il-funzjonament bla xkiel u ordnat tas-swieq finanzjarji jew jikkawża riskju sistemiku. Rimedju rapidu u adatt għandu jitqiegħed għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti sabiex jindirizzaw kwalunkwe rifjut mhux ġustifikat ta' CSD milli jagħti aċċess lil CSD iehor. Fejn il-konnessjonijiet tas-CSDs jintroduċu riskji sinifikanti għas-saldu, dawn għandhom ikunu soġġetti għal awtorizzazzjoni u aktar supervizzjoni mill-awtoritajiet kompetenti rilevanti.

- (59) Is-CSDs għandu jkollhom aċċess anki għall-aġġornamenti dwar it-transazzjonijiet minn CCP jew ċentru tan-negożjar u dawk l-infrastrutturi tas-suq għandu jkollhom aċċess għas-sistemi tas-saldu tat-titoli mhaddma mis-CSDs. Tali aċċess jista' jiġi miċhud biss fejn jhedded il-funzjonament bla xkiel u ordnat tas-swieq finanzjarji jew jikkawża riskju sistemiku u ma jistax jincaħad għal raġunijiet ta' telf ta' sehem mis-suq.
- (60) Rimedju rapidu u adatt għandu jitqiegħed għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti sabiex jindirizza kwalunkwe rifjut mhux ġustifikat tas-CSDs jew infrastrutturi tas-suq milli jipprovdu aċċess għas-servizzi tagħhom. Dan ir-Regolament jikkompleta l-arranġamenti ta' aċċess bejn ċentri ta' negożjar, CCPs, u CSDs stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 648/2012 u fir-Regolament (UE) Nru 600/2014 li huma meħtieġa biex jiġi stabbilit suq intern kompetittiv fis-servizzi ta' wara n-negożjar. L-ESMA u l-Kummissjoni għandhom ikomplu jwettqu monitorgaġġ mill-vicin l-evoluzzjoni tal-infrastruttura ta' wara n-negożjar u l-Kummissjoni għandha, meta jkun meħtieġ, tintervjeni sabiex tipprevjeni li jseħhu distorsjonijiet tal-kompetizzjoni fis-suq intern.
- (61) Qafas sod prudenzjali u għall-kondotta tan-negożju għas-settur finanzjarju għandu jkun ibbażat fuq reġimi ta' supervizzjoni u ta' penali qawwijin. Għal dak il-ghan, l-awtoritajiet supervizzorji għandhom jingħataw setgħat suffiċjenti sabiex jaġixxu u għandhom ikunu jistgħu jiddependu fuq reġimi ta' penali deterrenti li għandhom jintużaw kontra kwalunkwe kondotta illegali. Fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-8 ta' Diċembru 2010 intitolata "Tishih tas-sanzjonar fis-settur tas-servizzi finanzjarji", twettqet analiżi tas-setgħat eżistenti biex jiġu imposti penali u l-applikazzjoni prattika tagħhom bil-ghan li tippromwovi l-konverġenza tal-penali tul il-firxa tal-attivita-jisupervizzorji.
- (62) Għaldaqstant, sabiex tiġi żgurata konformità effettiva mis-CSDs, mill-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati bħala aġenti tas-saldu, mill-membri tal-korpi manigerjali tagħhom u minn kull persuna oħra li effettivament tikkontrolla n-negożju tagħhom jew kwalunkwe persuna oħra bir-reqwiziti ta' dan ir-Regolament, l-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu jistgħu japplikaw penali amministrattivi u miżuri oħra li huma effettivi, proporzjonati u diss-ważivi.
- (63) Sabiex jiġu pprovduti d-deterrenza u l-applikazzjoni konsistenti tal-penali fl-Istati Membri, dan ir-Regolament għandu jipprovdi lista ta' penali amministrattivi u miżuri oħra li jeħtieġ li jkunu disponibbli għall-awtoritajiet kompetenti, għas-setgħa li jimponu dawk il-penali u miżuri oħra fuq il-persuni kollha, kemm jekk ġuridiċi jew inkella fiżiċi, responsabbli għal ksur, għal lista ta' kriterji ewlenin meta jiġu determinati l-livell u t-tip ta' dawk il-penali u miżuri oħra u għal livelli ta' multi amministrattivi. Multi amministrattivi għandhom jiehdu kont ta' fatturi bħal kwalunkwe benefiċċju finanzjarju identifikat li jirrizulta mill-ksur, il-gravità u d-dewmien tal-ksur, kwalunkwe fattur li jaggrava jew jimmitiga, il-htieġa li l-multi amministrattivi jkollhom effett deterrenti u, fejn adatt, l-inkluzjoni ta' skont għall-kooperazzjoni mal-awtorità kompetenti. L-adozzjoni u l-pubblikazzjoni tal-penali għandha tirrispetta d-drittijiet fundamentali kif stabbiliti fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea ("il-Karta"), b'mod partikolari d-drittijiet tar-rispett għall-hajja privata u tal-familja (Artikolu 7), id-dritt għall-protezzjoni tad-data personali (Artikolu 8) u d-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess imparzjali (Artikolu 47).

- (64) Sabiex jiġi identifikat ksur potenzjali, għandhom jiġu implimentati mekkaniżmi effettivi li jheggu r-rappurtar ta' ksur potenzjali jew reali ta' dan ir-Regolament lill-awtoritajiet kompetenti. Dawk il-mekkanizmi għandhom jinkludu salvagwardji adegwati għall-persuni li jirrappurtaw ksur potenzjali jew reali ta' dan ir-Regolament u għall-persuni akkużati b'dan il-ksur. Għandhom jiġu stabbiliti proċeduri adatti sabiex ikun hemm konformità mad-dritt ta' protezzjoni ta' data personali tal-persuna akkużata, mad-dritt ta' difiża u ta' smiġh qabel l-adozzjoni ta' deċiżjoni finali li taffettwa lil dik il-persuna kif ukoll mad-dritt ta' li jintalab rimedju effettiv quddiem tribunal kontra kwalunkwe deċiżjoni jew miżura li taffettwa lil dik il-persuna.
- (65) Dan ir-Regolament għandu jkun mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dispożizzjoni fil-liġi tal-Istati Membri relatata mal-pieni kriminali.
- (66) Id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ tirregola l-ipproċessar ta' data personali mwettaq fl-Istati Membri skont dan ir-Regolament. Kwalunkwe skambju jew trasmissjoni ta' data personali mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri għandha ssehh skont ir-regoli dwar it-trasferiment ta' data personali kif stabbiliti fid-Direttiva 95/46/KE. Ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ jirregola l-ipproċessar ta' data personali mwettaq mill-ESMA skont dan ir-Regolament. Kwalunkwe skambju jew trasmissjoni ta' data personali mwettaq mill-ESMA għandha ssir skont ir-regoli dwar it-trasferiment ta' data personali kif stabbiliti fir-Regolament (KE) Nru 45/2001.
- (67) Dan ir-Regolament huwa konformi mad-drittijiet fundamentali u josserva l-principji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta, b'mod partikolari d-dritt tar-rispett għall-hajja privata u tal-familja, id-dritt għall-protezzjoni ta' data personali, id-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess imparzjali, id-dritt li wiehed ma jiġix iġġudikat jew jinghata penali darbtejn għall-istess reat, u l-libertà ta' imprints, u jrid jiġi applikat f'konformità ma' dawn ir-regoli u l-principji.
- (68) L-ESMA għandu jkollha rwol ċentrali fl-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament billi tiżgura l-applikazzjoni konsistenti tar-regoli tal-Unjoni mill-awtoritajiet kompetenti nazzjonali u billi ssib soluzzjonijiet f'każ ta' nuqqas ta' qbil bejniethom.
- (69) L-ESMA għandha tippreżenta rapporti annwali lill-Kummissjoni li jivvalutaw ix-xejriet u r-riskji potenzjali fis-swieq koperti b'dan ir-Regolament. Dawk ir-Rapporti għandhom jinkludu mill-anqas valutazzjoni tal-effiċjenza tas-saldu, is-saldu internalizzat, il-provvista transkonfinali ta' servizzi, ir-raġunijiet għar-rifjut tad-drittijiet ta' aċċess u kwalunkwe ostakolu sostantiv ieħor għall-kompetizzjoni fis-servizzi finanzjarji ta' wara n-negozju inkluż kwalunkwe ostakolu li jirriżulta mill-użu mhux xieraq tal-arranġamenti tal-liċenzji, l-idoneità tal-penali għal nuqqas ta' saldu, b'mod partikolari l-htieġa għal flessibilità addizzjonali fir-rigward tal-penali għal nuqqas ta' saldu fir-rigward ta' strumenti finanzjarji mhux likwidi, l-applikazzjoni tar-regoli tal-Istati Membri dwar ir-responsabbiltà ċivili għat-telf attribwit lis-CSDs, il-kondizzjonijiet marbuta mal-provvista ta' servizzi ancillari tat-tip bankarju, ir-rekwiżiti rigward il-protezzjoni tat-titoli tal-partecipanti u dawk tal-klijenti tagħhom, u s-sistema ta' penali u jistgħu jinkludu, fejn meħtieġ, rakkomandazzjonijiet ta' azzjonijiet ta' prevenzjoni jew ta' rimedju. L-ESMA għandha twettaq ukoll evalwazzjonijiet bejn il-pari li jkopru l-attivitajiet tal-awtoritajiet kompetenti skont dan ir-Regolament f'perijodu ta' żmien xieraq u f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1095/2010. Minhabba l-importanza sistemika tas-CSDs u l-fatt li huma qegħdin jiġu regolati għall-ewwel darba fil-livell tal-Unjoni, huwa xieraq li jiġi meħtieġ li tali evalwazzjonijiet bejn il-pari għandhom isehhu inizjalment kull tliet snin fir-rigward tas-supervizjoni tas-CSDs li jagħmlu użu mil-libertà tal-forniment ta' servizzi jew li jippartecipaw f'konnessjoni interoperabbli.
- (70) Bhala korp b'kompetenza esperta speċjalizzata hafna fir-rigward tat-titoli u s-swieq tat-titoli, ikun effiċjenti u adatt li l-ESMA tiġi fdata bl-iżvilupp ta' abbozz ta' standards tekniċi regolatorji u ta' implimentazzjoni li ma jinvolvu għażiet ta' politika, sabiex jiġu sottomessi lill-Kummissjoni. Fejn dan ikun speċifikat, l-ESMA għandha wkoll tikkoopera mill-qrib mal-membri tas-SEBC u l-ABE, stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

⁽¹⁾ Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data (ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31).

⁽²⁾ Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' dak id-data (ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1).

- (71) Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta standards tekniċi regolatorji skont l-Artikolu 290 TFUE u l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010 u tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010 fir-rigward tal-elementi dettaljati tal-miżuri dixxiplinari tas-saldu; ir-rappurtar ta' saldi internalizzati; l-informazzjoni u elementi oħrajn li jridu jiġu inklużi minn CSD fl-applikazzjoni tiegħu għall-awtorizzazzjoni; il-kondizzjonijiet li skonthom l-awtoritajiet kompetenti tas-CSDs jistgħu japprovaw il-partecipazzjonijiet tagħhom fil-kapital ta' ċerti entitajiet legali, l-informazzjoni li l-awtoritajiet differenti għandhom jipprovdu lil xulxin meta jagħmlu superviżjoni tas-CSDs; l-informazzjoni li l-applikant tas-CSD għandu jipprovdi lill-ESMA fl-applikazzjoni tiegħu għar-rikonossiment; l-elementi tal-arranġamenti tal-governanza għas-CSDs; id-dettalji tar-rekords li għandhom jinżammu mis-CSDs; ir-riskji li għandhom jitqiesu mis-CSDs meta jwettqu valutazzjoni komprensiva tar-riskji, u mill-awtoritajiet kompetenti li jivvalutaw ir-raġunijiet għar-rifjut ta' talbiet għal aċċess; l-elementi tal-proċedura għall-aċċess tal-partecipanti u l-emittenti lis-CSDs, l-aċċess bejn is-CSDs u bejn CSDs u infrastrutturi oħrajn tas-suq; id-dettalji tal-miżuri li għandhom jittiehdu mis-CSDs sabiex tinżamm l-integrità tal-harġa; il-mitigazzjoni tar-riskji operazzjonali u tal-investment u tar-riskji derivati mill-konnessjonijiet tas-CSDs; id-dettalji tar-reqwiziti kapitali għas-CSDs; id-dettalji tal-applikazzjoni għall-awtorizzazzjoni għall-forniment ta' servizzi anċillari ta' tip bankarju; is- surcharge ta' kapital u r-reqwiziti prudenzjali għar-riskji ta' kreditu u ta' likwidità għas-CSDs u l-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati li huma awtorizzati li jipprovdu servizzi anċillari ta' tip bankarju.
- (72) Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa wkoll li tadotta standards tekniċi ta' implimentazzjoni permezz ta' atti ta' implimentazzjoni skont l-Artikolu 291 TFUE u f'konformità mal-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010 fir-rigward ta' formoli u mudelli standard għar-rappurtar dwar is-saldu internalizzati; għall-applikazzjoni ta' awtorizzazzjoni mis-CSDs; għall-forniment ta' tagħrif bejn awtoritajiet kompetenti differenti għall-finijiet ta' superviżjoni tas-CSDs; għall-arranġamenti rilevanti ta' kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet tal-Istati Membri tad-domicilju u dawk ospitanti; għall-formati tar-rekords li għandhom jinżammu mis-CSDs; għall-formati tar-rekords li għandhom jinżammu mis-CSDs; għall-proċeduri f'kazijiet fejn partecipant jew emittenti jiġi miċhud l-aċċess għal CSD, CSDs huma miċhuda aċċess bejniethom jew bejn CSDs u infrastrutturi oħra tas-suq; u għall-konsultazzjoni tal-awtoritajiet differenti qabel ma tingħata awtorizzazzjoni lil aġent tas-saldu.
- (73) Sabiex jintlahqu l-oġettivi stabbiliti f'dan ir-Regolament, is-setgħa li tadotta atti skont l-Artikolu 290 tat-TFUE għandha tiġi ddelegata lill-Kummissjoni fir-rigward tad-dettalji speċifiċi li jirrigwardaw ċerti definizzjonijiet, il-parametri għall-kalkolu ta' penali pekunjarji għall-partecipanti li jikkawżaw nuqqas ta' saldu, l-kriterji li skonthom l-operazzjonijiet ta' CSD fi Stat Membru ospitanti għandhom jitqiesu li huma ta' importanza sostanzjali għal dak l-Istat Membru. Huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul il-hidma ta' thejjija tagħha, inkluż fil-livell ta' esperti. Il-Kummissjoni, meta thejji u tfassal atti delegati, għandha tiżgura t-trasmissjoni simultanja, f'waqtha u xierqa ta' dokumenti rilevanti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
- (74) Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, għandhom jingħataw setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sabiex tiehu deċizzjonijiet dwar il-valutazzjoni tar-regoli ta' pajjiżi terzi għall-finijiet ta' rikonossiment ta' CSDs ta' pajjiżi terzi. Dawk is-setgħat għandhom jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.
- (75) Meta jiġu valutati r-regoli rilevanti ta' pajjiżi terzi, għandu jittiehed approċċ proporzjonat u bbażat fuq l-eżiti, li jiffoka fuq il-konformità mar-regoli applikabbli tal-Unjoni u, fejn rilevanti, mal-istandards internazzjonali. Rikonossiment kondizzjonali jew interim jista' wkoll jingħata fejn ma jkun hemm ebda qasam li fih differenzi sostantivi li jistgħu jkollhom effetti negattivi prevedibbli fuq is-swieq tal-Unjoni.
- (76) Minhabba li l-ghanijiet ta' dan ir-Regolament, jiġifieri biex jistabbilixxi reqwiziti uniformi għas-saldu kif ukoll għas-CSDs, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u għaldaqstant, minhabba l-iskala tal-azzjoni, iżda jistgħu, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jikseb dawk l-ghanijiet.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (GU L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (77) Jehtieg li tiġi emendata d-Direttiva 98/26/KE sabiex tiġi konformi mad-Direttiva 2010/78/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, fejn is-sistemi ta' saldu tat-titoli nominati ma jibqgħux jiġu notifikati lill-Kummissjoni iżda lill-ESMA.
- (78) B'kont meħud tal-fatt li dan ir-Regolament jarmonizza fil-livell tal-Unjoni l-miżuri li jipprevjenu u jindirizzaw nuqqas ta' saldu u għandu kamp ta' applikazzjoni għal tali miżuri aktar wiesa' minn dak tar-Regolament (UE) Nru 236/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾, huwa mehtieg li jiġi mhassar l-Artikolu 15 ta' dak ir-Regolament.
- (79) Is-CSDs għandhom ikunu eżentati mill-applikazzjoni tad-Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 600/2014 meta jipprovdu servizzi li huma elenkati esplicitament f'dan ir-Regolament. Madankollu, sabiex jiġi żgurat li kwalunkwe entità li tipprovdi servizzi u attivitajiet ta' investiment tkun soġġetta għad-Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament Nru 600/2014 u sabiex jiġu evitati distorsjonijiet kompetittivi bejn it-tipi differenti ta' fornituri ta' tali servizzi, huwa mehtieg li s-CSDs ikunu rekwiżiti li jipprovdu servizzi u attivitajiet ta' investiment matul is-servizzi ancillari tagħhom li jkunu soġġetti għar-rekwiżiti tad-Direttiva Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 600/2014.
- (80) L-applikazzjoni tar-rekwiżiti ta' awtorizzazzjoni u rikonoxximent ta' dan ir-Regolament għandha tiġi differita sabiex is-CSDs stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiżi terzi jingħataw żmien biżżejjed sabiex japplikaw għall-awtorizzazzjoni u rikonoxximent tal-attivitajiet tagħhom previsti f'dan ir-Regolament. Sakemm tittiehed deċiżjoni skont dan ir-Regolament dwar l-awtorizzazzjoni jew ir-ikonoxximent tas-CSDs u tal-attivitajiet tagħhom, inklużi l-konnessjonijiet tas-CSDs, ir-regoli nazzjonali rispettivi dwar l-awtorizzazzjoni u r-ikonoxximent tas-CSDs għandhom jibqgħu japplikaw.
- (81) Huwa mehtieg ukoll li tiġi differita l-applikazzjoni tar-rekwiżiti dwar id-dixxiplina fir-rigward tas-saldu u r-rekwiżiti dwar l-obbligu ta' rapportar ta' internalizzaturi tas-saldu sakemm jiġu stabbiliti l-atti delegati jew ta' implimentazzjoni kollha mehtieġa biex jispeċifikaw tali rekwiżiti, u tar-rekwiżiti għar-registrazzjoni ta' ċerti titoli trasferibbli f'format ta' entrata fil-kotba u s-saldu ta' obbligi fis-sistemi ta' saldu tat-titoli mhux aktar tard mit-tieni jum ta' xogħol wara n-negozjar sabiex il-partecipanti fis-suq li għandhom titoli fuq il-karta jew li jużaw perijodi ta' saldu itwal jingħataw biżżejjed żmien sabiex jikkonformaw ma' dawn ir-rekwiżiti,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I

SUĠĠETT, KAMP TA' APPLIKAZZJONI, U DEFINIZZJONIJET

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi rekwiżiti uniformi għas-saldu ta' strumenti finanzjarji fl-Unjoni u regoli dwar l-organizzazzjoni u l-kondotta tad-depożitorji centrali tat-titoli (CSDs) għall-promozzjoni ta' saldu sikur, effiċjenti u mingħajr xkiel.
2. Dan ir-Regolament japplika għas-saldu tal-istrumenti u l-attivitajiet finanzjarji kollha tas-CSDs sakemm ma jiġix speċifikat mod ieħor f'dan ir-Regolament.
3. Dan ir-Regolament huwa mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li jikkoncernaw strumenti finanzjarji speċifiċi, partikolarment id-Direttiva 2003/87/KE.

⁽¹⁾ Direttiva 2010/78/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li temenda d-Direttivi 98/26/KE, 2002/87/KE, 2003/6/KE, 2003/41/KE, 2003/71/KE, 2004/39/KE, 2004/109/KE, 2005/60/KE, 2006/48/KE, 2006/49/KE, u 2009/65/KE fir-rigward tas-setgħat tal-Awtorità Supervizorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea), l-Awtorità Supervizorja Ewropea (Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol) u l-Awtorità Supervizorja Ewropea (Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq) (GU L 331, 15.12.2010, p. 120).

⁽²⁾ Regolament (UE) Nru 236/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2012 dwar bejgħ bin-nieqes u ċerti aspetti tas-swaps ta' inadempjenza tal-kreditu (GU L 86, 24.3.2012, p. 1).

4. L-Artikoli 10 sa 20, 22 sa 24 u 27, l-Artikolu 28(6), l-Artikolu 30(4) u l-Artikoli 46 u 47, id-dispożizzjonijiet tat-Titolu IV u r-rekwiżiti għar-rappurtar lill-awtoritajiet kompetenti jew l-awtoritajiet rilevanti jew li wiehed jikkonforma mal-ordnijiet tagħhom skont dan ir-Regolament, ma japplikawx għall-membri tas-SEBĊ, għall-korpi nazzjonali ta' Stati Membri oħrajn li jwettqu funzjonijiet simili, jew għall-korpi pubbliċi oħrajn ta' Stati Membri li huma nkarigati bil-ġestjoni tad-dejn pubbliku jew li jintervjenu fih fl-Unjoni fir-rigward ta' kwalunkwe CSD direttament ġestita mill-korpi msemmija precedentement taht ir-responsabbiltà tal-istess korp manigerjali, li għandu aċċess għall-fondi ta' daww il-korpi u li mhuwiex entità separata.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
 - (1) 'depożitorju ċentrali tat-titoli' jew 'CSD' tfisser persuna ġuridika li tħaddem sistema ta' saldu tat-titoli msemmija fil-punt (3) tat-Taqsima A tal-Anness u tipprovdi tal-anqas servizz ewlieni iehor elenkat fit-Taqsima A tal-Anness;
 - (2) 'CSD ta' pajjiż terz' tfisser kwalunkwe entità ġuridika stabbilita f'pajjiż terz li jipprovdi servizz simili għas-servizz ewlieni msemmi fil-punt (3) tat-Taqsima A tal-Anness u li twestaq tal-anqas servizz ewlieni iehor elenkat fit-Taqsima A tal-Anness;
 - (3) 'immobilizzazzjoni' tfisser l-att li jikkonċentra l-post tat-titoli fiżiċi f'CSD b'mod li jippermetti trasferimenti sussegwenti permezz ta' entrati fil-kotba;
 - (4) 'forma dematerjalizzata' tfisser il-fatt li strumenti finanzjarji jeżistu biss bħala rekords ta' entrati fil-kotba;
 - (5) 'is-CSD li jirċievi t-talba' tfisser is-CSD li jirċievi t-talba ta' CSD iehor, sabiex ikollu aċċess għas-servizzi tiegħu permezz ta' konnessjoni ta' CSD;
 - (6) 'CSD li jagħmel it-talba' tfisser is-CSD li jitlob aċċess għas-servizzi ta' CSD iehor permezz ta' konnessjoni ta' CSD;
 - (7) 'saldu' tfisser it-tlestija ta' transazzjoni ta' titoli fejn tiġi konkluża bil-ghan li jitwettqu l-obbligi tal-partijiet għal dik it-transazzjoni permezz tat-trasferiment ta' flus kontanti jew titoli, jew it-tnejn;
 - (8) 'strumenti finanzjarji' jew 'titoli' tfisser strumenti finanzjarji kif definit fil-punt (15) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE.
 - (9) 'ordni ta' trasferiment' tfisser ordni ta' trasferiment kif definit fit-tieni inċiż tal-punt (i) jew l-Artikolu 2 tad-Direttiva 98/26/KE;
 - (10) 'sistema ta' saldu tat-titoli' tfisser sistema skont l-ewwel, it-tieni u t-tielet inċiżi tal-punt (a) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 98/26/KE li mhijiex imhaddma minn kontroparti ċentrali li l-attività tagħha tikkonsisti fl-eżekuzzjoni ta' ordnijiet ta' trasferiment;
 - (11) 'internalizzatur tas-saldu' tfisser kwalunkwe istituzzjoni, inkluża wahda awtorizzata f'konformità mad-Direttiva 2013/36/UE jew mad-Direttiva 2014/65/UE li teżegwixxi ordnijiet ta' trasferimenti fisem il-klijenti jew fisimha minbarra permezz ta' sistema tas-saldu tat-titoli;
 - (12) 'data prevista tas-saldu' tfisser id-data li tiġi entrata fis-sistema ta' saldu tat-titoli bħala d-data tas-saldu u li fiha l-partijiet għal transazzjoni ta' titoli jaqblu li ser isir is-saldu;
 - (13) 'perijodu ta' saldu' tfisser il-perijodu ta' żmien bejn id-data tan-negożjar u d-data prevista tas-saldu;
 - (14) 'jum ta' xogħol' tfisser jum ta' xogħol kif definit fil-punt (n) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 98/26/KE;

- (15) 'nuqqas ta' saldu' tfisser li s-saldu jew s-saldu parzjali ta' transazzjoni ta' titoli ma jsehhx fid-data prevista tas-saldu minhabba nuqqas ta' titoli jew flus kontanti u irrilevanti mill-kawża sottostanti;
- (16) 'kontroparti ċentrali' jew' CCP ' tfisser CCP kif definit fil-punt (1) tal-Artikolu 2 tar-Regolament (UE) Nru 648/2012;
- (17) 'awtorità kompetenti' tfisser l-awtorità nominata minn kull Stat Membru skont l-Artikolu 11, dment li ma jkunx speċifikat mod ieħor f'dan ir-Regolament;
- (18) 'awtorità rilevanti' tfisser kwalunkwe awtorità msemmija fl-Artikolu 12;
- (19) 'partecipant' tfisser kwalunkwe partecipant, kif definit fil-punt (f) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 98/26/KE f'sistema ta' saldu tat-titoli;
- (20) 'partecipazzjoni' tfisser partecipazzjoni skont it-tifsira tal-ewwel sentenza tal-punt (2) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2013/34/UE, jew is-sjeda, diretta jew indiretta, ta' 20 % jew aktar tad-drittijiet tal-vot jew tal-kapital ta' impriża;
- (21) 'kontroll' tfisser ir-relazzjoni bejn żewġ impriżi kif deskritt fl-Artikolu 22 tad-Direttiva 2013/34/UE;
- (22) 'sussidjarja' tfisser impriża sussidjarja skont it-tifsira tal-Artikolu 2(10) u tal-Artikolu 22 tad-Direttiva 2013/34/UE;
- (23) 'Stat Membru tad-domicilju' tfisser l-Istat Membru li fih ikun stabbilit CSD;
- (24) 'Stat Membru ospitanti' tfisser l-Istat Membru, li mhuwiex l-Istat Membru tad-domicilju, li fih CSD ikollu ferġha jew jipprovdi servizzi ta' CSD;
- (25) 'ferġha' tfisser post tan-negozju li mhijiex l-uffiċċju prinċipali li huwa parti minn CSD, li ma għandux personalità ġuridika u li jipprovdi servizzi ta' CSD li għalihom ġie awtorizzat is-CSD;
- (26) 'inadempjenza, fir-rigward ta' partecipant' tfisser sitwazzjoni fejn jinfethu proceduri ta' insolvenza, kif definiti fil-punt (j) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 98/26/KE, kontra partecipant;
- (27) 'kunsenja kontra hlas' (jew 'DVP - Delivery Versus Payment') tfisser mekkanizmu ta' saldu tat-titoli li jorbot trasferiment ta' titoli ma' trasferiment ta' flus kontanti b'mod li l-kunsenja ta' titoli ssehh jekk u biss jekk issehh it-trasferiment ta' flus kontanti korrispondenti u viceversa;
- (28) 'kont ta' titoli' tfisser kont li fih it-titoli jistgħu jiġu kkreditati jew iddebitati;
- (29) 'konnessjoni ma' CSD' tfisser arrangament bejn CSDs fejn CSD isir partecipant fis-sistema ta' saldu tat-titoli ta' CSD ieħor sabiex jiffacilita t-trasferiment ta' titoli mingħand il-partecipanti tas-CSD tal-aħħar għal għand il-partecipanti tas-CSD ta' qabel jew arrangament li permezz tiegħu CSD jaċċessa CSD ieħor indirettament permezz ta' intermedjarju. Il-konnessjonijiet tas-CSDs jinkludu konnessjonijiet standard, konnessjonijiet personalizzati, konnessjonijiet indiretti, u konnessjonijiet interoperabbli;
- (30) 'konnessjoni standard' tfisser konnessjoni ta' CSD fejn CSD isir partecipant fis-sistema ta' saldu tat-titoli ta' CSD ieħor taħt l-istess termini u kondizzjonijiet applikabbli lil kwalunkwe partecipant ieħor fis-sistema ta' saldu tat-titoli mhaddma minn dan tal-aħħar;

- (31) 'konnessjoni personalizzata' tfisser konnessjoni fejn CSD li isir parteċipant fis-sistema ta' saldu tat-titoli ta' CSD iehor jiġi mogħti servizzi speċifiċi addizzjonali lis-servizzi mogħtija normalment minn dak is-CSD lil parteċipanti fis-sistema ta' saldu tat-titoli;
- (32) 'konnessjoni indiretta' tfisser arrangament bejn CSD u parti terza li ma tkunx CSD, li hija parteċipant fis-sistema ta' saldu tat-titoli ta' CSD iehor. Tali konnessjoni hija stabbilita minn CSD sabiex tiffacilita t-trasferiment ta' titoli lill-parteeċipanti tiegħu mingħand il-parteeċipanti ta' CSD iehor;
- (33) 'konnessjoni interoperabbli' tfisser konnessjoni ta' CSD fejn is-CSDs jaqblu li jistabbilixxu soluzzjonijiet tekniċi reċiproċi għas-saldu fis-sistemi ta' saldu tat-titoli li huma jhaddmu;
- (34) 'proċeduri u standards miftuha ta' komunikazzjoni internazzjonali' tfisser standards aċċettati internazzjonalment għal proċeduri ta' komunikazzjoni, bħal formats standardizzati biex jintbaġħtu l-messaġġi u rappreżentazzjoni tad-data, li huma disponibbli fuq bażi ġusta, miftuha u nondiskriminatorja lil kwalunkwe parti interessata;
- (35) 'titoli trasferibbli' tfisser titoli trasferibbli kif definit fil-punt (44) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE;
- (36) 'ishma' tfisser titoli speċifikati fil-punt (44)(a) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE;
- (37) 'strumenti tas-suq monetarju' tfisser strumenti tas-suq monetarju kif definiti fil-punt (17) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE;
- (38) 'l-unitajiet f'imprizi ta' investiment kollettiv' tfisser l-unitajiet f'imprizi ta' investiment kollettiv kif imsemmija fil-punt (3) tat-Taqsima C tal-Anness I għad-Direttiva 2014/65/UE;
- (39) 'kwota tal-emissjonijiet' tfisser kwalunkwe kwota tal-emissjonijiet kif deskritt fil-punt (11) tat-Taqsima C tal-Anness I għad-Direttiva 2014/65/UE, minbarra d-derivattivi fil-kwoti tal-emissjonijiet;
- (40) 'suq regolat' tfisser 'suq regolat' kif definit fil-punt (21) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE;
- (41) 'faċilità multilaterali tan-negozjar' jew 'MTF' tfisser faċilità multilaterali tan-negozjar kif definita fil-punt (22) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE;
- (42) 'ċentru ta' negozjar' tfisser ċentru tan-negozjar kif definit fil-punt (24) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE;
- (43) 'aġent tas-saldu' tfisser aġent tas-saldu kif definit fil-punt (d) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 98/26/KE;
- (44) 'suq tal-SMEs li qed jespandi' tfisser suq tal-SMEs li qed jespandi' kif definit fil-punt (12) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE;
- (45) 'korp manigerjali' tfisser il-korp jew korpi ta' CSD, mahtur skont il-liġi nazzjonali, li jingħata s-setgħa li jistabbilixxi l-istrategġija, l-oġġettivi u d-direzzjoni ġenerali tas-CSD, u li jissorvelja u jimmonitorja t-tehid ta' deċiżjonijiet manigerjali. Dan għandu jinkludi persuni li effettivament jidderieġu n-negozju tas-CSD.

Fejn, skont il-liġi nazzjonali, korp manigerjali ikun magħmul minn korpi differenti b'funzjonijiet speċifiċi, ir-reqwiżiti ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw biss għal membri tal-korp manigerjali li l-liġi nazzjonali applikabbli tassenjalhom ir-responsabbiltà rispettiva;

(46) 'manigment superjuri' tfisser dawk il-persuni fiżiċi li jeżerċitaw funzjonijiet eżekuttivi fi hdan CSD u li jkunu responsabbli u jwieġbu lill-korp manigerjali għall-ġestjoni ta' kuljum ta' dak is-CSD.

2. Il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 67 fir-rigward ta' miżuri li jispeċifikaw aktar is-servizzi anċillari mhux ta' tip bankarju stabbiliti fil-punti (1) sa (4) tat-Taqsima B tal-Anness u s-servizzi anċillari ta' tip bankarju stabbiliti fit-Taqsima C tal-Anness.

TITOLU II

SALDU TAT-TITOLI

KAPITOLU I

Format ta' entrata fil-kotba

Artikolu 3

Format ta' entrata fil-kotba

1. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2, kwalunkwe emittent stabbilit fl-Unjoni li johrog jew li hareġ titoli trasferibbli li huma ammessi għan-negożjar jew innegożjati f'ċentri ta' negożjar, għandhom jirrangaw biex tali titoli jiġu rrapprezentati f'format ta' entrata fil-kotba bhala immobilizzazzjoni jew sussegwenti għal hruġ dirett f'forma dematerjalizzata.

2. Meta ssehh transazzjoni f'titoli trasferibbli f'ċentru ta' negożjar, it-titoli rilevanti għandhom jiġu rreġistrati f'format ta' entrata fil-kotba f'CSD fid-data jew qabel id-data prevista tas-saldu, dment li ma jkunux diġà ġew irreġistrati b'dan il-mod.

Meta t-titoli trasferibbli jkunu trasferiti wara arrangament ta' kollateral finanzjarju kif definit fil-punt (a) tal-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2002/47/KE, dawk it-titoli għandhom jiġu rreġistrati f'format ta' entrata fil-kotba f'CSD fi jew qabel id-data maħsuba tas-saldu, sakemm ma jkunux diġà ġew irreġistrati b'dan il-mod.

Artikolu 4

Infurzar

1. L-awtoritajiet tal-Istat Membru fejn ikun stabbilit l-emittent li johrog it-titoli għandhom jiżguraw li jiġi applikat l-Artikolu 3(1).

2. L-awtoritajiet kompetenti għas-supervizjoni taċ-ċentri ta' negożjar, inklużi l-awtoritajiet kompetenti nominati f'konformità mal-Artikolu 21(1) tad-Direttiva 2003/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾, għandhom jiżguraw li l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 3(2) ta' dan ir-Regolament huwa applikat fejn it-titoli msemmija fl-Artikolu 3(1) ta' dan ir-Regolament huma negożjati fiċ-ċentri ta' negożjar.

3. L-awtoritajiet tal-Istati Membri responsabbli għall-applikazzjoni tad-Direttiva 2002/47/KE għandhom jiżguraw li jiġi applikat it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 3(2) ta' dan ir-Regolament fejn it-titoli msemmija fl-Artikolu 3(1) ta' dan ir-Regolament jiġu trasferiti wara arrangament ta' kollateral finanzjarju kif definit fil-punt (a) tal-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2002/47/KE.

⁽¹⁾ Direttiva 2003/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Novembru 2003 dwar il-prospett li għandu jiġi ppubblikat meta titoli jiġu offruti lill-pubbliku jew jiġu ammessi għall-kummerċ u li temenda d-Direttiva 2001/34/KE (ĠU L 345, 31.12.2003, p. 64).

KAPITOLU II

Perijodi ta' Saldu

Artikolu 5

Data prevista tas-saldu

1. Kwalunkwe partecipant f'sistema ta' saldu tat-titoli li jsalda f'dik is-sistema f'ismu jew fisem parti terza transazzjonijiet f'titoli trasferibbli, strumenti tas-suq monetarju, unitajiet f'imprezzi ta' investment kollettiv u kwoti tal-emissjonijiet għandu jsalda t-tali transazzjonijiet fid-data prevista tas-saldu maħsuba.
2. Fir-rigward ta' transazzjonijiet f'titoli trasferibbli msemmija fil-paragrafu 1, li huma eżegwiti f'ċentri tan-negozjar, id-data prevista tas-saldu ma għandhiex tkun aktar tard mit-tieni jum ta' xogħol wara li jkun seħħ in-negozju. Dak ir-rekwiżit ma għandux japplika għal transazzjonijiet li huma negozjati privatament iżda jiġu eżegwiti f'ċentri ta' negozjar, għal transazzjonijiet li jiġu eżegwiti bilateralment iżda jiġu rrapportati lil ċentru ta' negozjar jew għall-ewwel transazzjoni fejn it-titoli trasferibbli kkonċernati huma soġġetti għar-registrazzjoni inizjali f'format ta' entrata fil-kotba skont l-Artikolu 3(2).
3. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw l-applikazzjoni tal-paragrafu 1.

L-awtoritajiet kompetenti għas-supervizjoni taċ-ċentri tan-negozjar għandhom jiżguraw l-applikazzjoni tal-paragrafu 2.

KAPITOLU III

Dixxiplina fir-rigward tas-saldu

Artikolu 6

Miżuri għall-prevenzjoni ta' nuqqas ta' saldu

1. Iċ-ċentri tan-negozjar għandhom jistabbilixxu proċeduri li jippermettu l-konferma ta' dettalji rilevanti ta' transazzjonijiet fl-istrumenti finanzjarji msemmija fl-Artikolu 5(1) fid-data meta t-transazzjoni tkun giet esegwita.
2. Minkejja r-rekwiżit stipulati fil-paragrafu 1, id-ditti ta' investment awtorizzati skont l-Artikolu 5 tad-Direttiva 2014/65/UE għandhom, fejn applikabbli, jieħdu miżuri biex jillimitaw l-għadd ta' nuqqas ta' saldu.

Miżuri bħal dawn għandhom tal-inqas jikkonsistu minn arrangamenti bejn id-ditta ta' investment u l-klijenti professjonali tagħha kif imsemmi fl-Anness II għad-Direttiva 2014/65/UE sabiex tiġi żgurata komunikazzjoni f'waqtha tal-allokazzjoni ta' titoli, konferma ta' dik l-allokazzjoni u konferma tal-aċċettazzjoni jew ir-rifjut tat-termeni fi żmien tajjeb qabel id-data prevista tas-saldu.

L-ESMA għandha, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, tohrög linji gwida f'konformità mal-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010 dwar il-proċeduri standardizzati u l-protokollu għat-trasmissjoni ta' messaġġi li għandhom jintużaw għall-konformità mat-tieni subparagrafu ta' dan il-paragrafu.

3. Għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera, CSD għandu jistabbilixxi proċeduri li jiffaċilitaw is-saldu ta' transazzjonijiet fl-istrumenti finanzjarji msemmija fl-Artikolu 5(1) fid-data prevista tas-saldu b'iskopertura minima tal-partecipanti tagħhom għar-riskji tal-kontroparti u tal-likwidità u rata baxxa ta' nuqqas ta' saldu. Huwa għandu jippromwovi s-saldu bikri fid-data prevista tas-saldu permezz ta' mekkaniżmi adatti.
4. Għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera, CSD għandu jistabbilixxi miżuri biex ihegġeġ u johloq incenċiv għal saldu f'waqtu tat-transazzjonijiet mill-partecipanti tiegħu. Is-CSDs għandhom jesigu lill-partecipanti jsaldu t-transazzjonijiet tagħhom fid-data prevista tas-saldu.

5. L-ESMA għandha tiżviluppa, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika l-miżuri li għandhom jittiehdu mid-ditti ta' investiment f'konformità mal-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 2, id-dettalji tal-proċeduri li jiffaċilitaw is-saldu msemmi fil-paragrafu 3 u d-dettalji tal-miżuri li jheggu u johlqu inċentiv għal saldu f'waqtu tat-transazzjonijiet msemmija fil-paragrafu 4.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 7

Miżuri li jindirizzaw nuqqas ta' saldu

1. Għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera, CSD għandu jistabbilixxi sistema li timmonitorja n-nuqqas ta' saldu tat-transazzjonijiet fl-istrumenti finanzjarji msemmija fl-Artikolu 5(1). Huwa għandu jipprovdi rapporti regolari lill-awtorità kompetenti u lill-awtoritajiet rilevanti, fir-rigward tal-għadd u d-dettalji tan-nuqqas ta' saldu u kwalunkwe informazzjoni rilevanti oħra, inkluż il-miżuri previsti mis-CSDs u l-partecipanti tagħhom sabiex itejbu l-effiċjenza tas-saldi. Dawk ir-rapporti, għandhom isiru pubbliċi mis-CSDs f'forma aggregata u anonima fuq bażi annwali. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkondividu mal-ESMA kwalunkwe informazzjoni rilevanti dwar nuqqas ta' saldu.

2. Għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera, CSD għandu jistabbilixxi proċeduri li jiffaċilitaw is-saldu ta' transazzjonijiet fl-istrumenti finanzjarji msemmija fl-Artikolu 5(1) li mhumieq saldati fid-data prevista tas-saldu. Dawn il-proċeduri għandhom jipprevedu mekkaniżmu ta' penali li għandu jservi bhala deterrent effettiv għall-partecipanti li jikkawżaw nuqqas ta' saldu.

Qabel ma jistabbilixxi l-proċeduri msemmija fl-ewwel subparagrafu, CSD għandu jikkonsulta liċ-ċentri ta' negozjar u lis-CCPs rilevanti li lilhom jipprovdi servizzi ta' saldu.

Il-mekkanizmu ta' penali msemmi fl-ewwel subparagrafu għandu jinkludi penali pekunjarji għall-partecipanti li jikkawżaw nuqqas ta' saldu ('partecipanti inadempjenti'). Il-penali pekunjarji għandhom jiġu kkalkolati fuq bażi ta' kuljum għal kull jum ta' negozju li transazzjoni tonqos milli tissalda wara d-data prevista tas-saldu sat-tmiem tal-proċess ta' xiri sfurzati imsemmi fil-paragrafu 3, iżda mhux aktar mill-jum tas-saldu nnifsu. Il-penali pekunjarji ma għandhomx jiġu kkonfigurati bhala sors ta' dħul għas-CSD.

3. Mingħajr preġudizzju għall-mekkanizmu ta' penali pekunjarji msemmi fil-paragrafu 2 u d-dritt li transazzjoni tiġi kkanċellata b'mod bilaterali, meta partecipant inadempjenti ma jwassalx l-istrumenti finanzjarji msemmija fl-Artikolu 5(1) lill-partecipant li jirċievi fi żmien 4 ijiem ta' xogħol wara d-data prevista tas-saldu ('perijodu ta' estensjoni') għandu jiġi inizjat il-proċess ta' xiri sfurzati fejn dawg l-istrumenti għandhom ikunu disponibbli għas-saldu u mwassla lill-partecipant li jirċievi flimitu ta' żmien adatt.

Fejn it-transazzjoni tirrigwarda strument finanzjarju nneozjat f'suq tal-SMEs li qed jespandi, il-perijodu tal-estensjoni għandu jkun 15-il jum dment li s-suq tal-SMEs li qed jespandi ma jiddeċidix li japplika perijodu iqsar.

4. Għandhom japplikaw l-eżenzjonijiet li ġejjin mir-reqwiżit imsemmi fil-paragrafu 3:

(a) abbażi tat-tip ta' assi u l-likwidità tal-istrumenti finanzjarji kkonċernati, il-perijodu tal-estensjoni jista' jidded minn erbat ijiem ta' xogħol għal mhux aktar minn sebat ijiem ta' xogħol fejn perijodu ta' estensjoni iqsar ikun jaffettwa l-funzjonament bla xkiel u ordnat tas-swieg finanzjarji kkonċernati;

(b) għal operazzjonijiet magħmulin minn diversi transazzjonijiet inklużi ftehimiet dwar ix-xiri mill-ġdid jew is-self ta' titoli, il-proċess ta' xiri sfurzat imsemmi fil-paragrafu 3 ma għandux japplika fejn il-perijodu ta' żmien ta' dawk l-operazzjonijiet ikun qasir biżżejjed u għalhekk il-proċess ta' xiri sfurzat ikun ineffettiv.

5. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 7, l-eżenzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 4 ma għandhomx japplikaw fir-rigward ta' transazzjonijiet għal ishja fejn dawk it-transazzjonijiet ikunu kklerjati minn CCP.

6. Mingħajr preġudizzju għall-mekkaniżmu ta' penali pekunarji msemmi fil-paragrafu 2, meta l-prezz tal-ishja maqbul fil-mument tan-negozju huwa oghla mill-prezz imħallas għall-eżekuzzjoni tax-xiri sfurzat, id-differenza korrispondenti għandha tithallas lill-partecipant li jirċievi mill-partecipant inadempjenti sa mhux aktar tard mit-tieni jum ta' xogħol wara t-twassil tal-istrumenti finanzjarji b'segwitu tax-xiri sfurzat.

7. Jekk ix-xiri sfurzat ifalli jew ma jkunx possibbli, il-partecipant li jirċievi jista' jagħżel li jithallas kumpens fi flus kontanti jew li jiddifferixxi l-eżekuzzjoni tax-xiri sfurzat għal data adatta aktar tard ('perijodu ta' differiment'). Jekk l-istrumenti finanzjarji rilevanti ma jitwasslux lill-partecipant li jirċievi fi tmiem il-perijodu ta' differiment, għandu jithallas il-kumpens fi flus kontanti.

Il-kumpens fi flus kontanti għandu jithallas lill-partecipant li jirċievi sa mhux aktar tard mit-tieni jum ta' xogħol wara t-tmiem jew tal-proċess ta' xiri sfurzat imsemmi fil-paragrafu 3 jew tal-perijodu tad-differiment, fejn ikun intgħażel il-perijodu ta' differiment.

8. Il-partecipant inadempjenti għandu jirrimborża l-entità li teżegwixxi x-xiri sfurzat għall-ammonti kollha mħallsa skont il-paragrafi 3, 4 u 5, inkluż kwalunkwe imposta ta' eżekuzzjoni li rriżultat mix-xiri sfurzat. Tali imposti għandhom ikunu ddivulgati b'mod ċar lill-partecipanti.

9. CSDs, CCPs u ċentri tan-negozjar għandhom jistabbilixxu proċeduri li jippermettulhom, f'konsultazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti rispettivi tagħhom, jissospendu kwalunkwe partecipant li jfalli b'mod konsistenti u sistematiku biex iwassal l-istrumenti finanzjarji msemmija fl-Artikolu 5(1) fid-data prevista tas-saldu u jdivulgaw lill-pubbliku l-identità tiegħu biss wara li l-partecipant jingħata l-opportunità jippreżenta l-osservazzjonijiet tiegħu u sakemm l-awtoritajiet kompetenti tas-CSDs, is-CCPs u ċ-ċentri tan-negozjar, u dawk ta' dak il-partecipant kienu debitament informati. Minbarra li jikkonsultaw qabel kwalunkwe sospensjoni, CSDs, CCPs u ċentri tan-negozjar, għandhom jinnotifikaw, mingħajr ebda dewmien, is-sospensjoni ta' partecipant lill-awtoritajiet kompetenti rispettivi. L-awtorità kompetenti għandha tinforma minnufih lill-awtoritajiet rilevanti dwar is-sospensjoni ta' partecipant.

Id-divulgazzjoni pubblika ta' sospensjonijiet ma għandhiex tinkludi data personali skont it-tifsira tal-punt (a) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 95/46/KE.

10. Il-paragrafi 2 sa 9 għandhom japplikaw għat-transazzjonijiet kollha tal-istrumenti finanzjarji msemmija fl-Artikolu 5(1) li huma ammessi għan-negozjar jew huma nnegozjati f'ċentru tan-negozjar jew ikklerjati minn CCP kif ġej:

(a) Għal transazzjonijiet ikklerjati minn CCP, is-CCP għandu jkun l-entità li teżegwixxi x-xiri sfurzat skont il-paragrafi 3 sa 8.

(b) Għal transazzjonijiet mhux ikklerjati minn CCP iżda esegwiti f'ċentru tan-negozjar, iċ-ċentru tan-negozjar għandu jinkludi fir-regoli interni tiegħu obbligu għall-membri tiegħu u l-partecipanti tiegħu sabiex japplikaw il-miżuri msemija fil-paragrafi 3 sa 8.

(c) Għat-transazzjonijiet l-oħra kollha li mhumiex imsemmija fil-punti (a) u (b) ta' dan is-sub-paragrafu, is-CSDs għandhom jinkludu fir-regoli interni tagħhom obbligu għall-partecipanti tagħhom sabiex dawn ikunu soġġetti għall-miżuri msemija fil-paragrafi 3 sa 8.

CSD għandu jipprovdi l-informazzjoni meħtieġa għas-saldu lis-CCPs u liċ-ċentri tan-negozjar sabiex dawn jkunu jistgħu jwettqu l-obbligi tagħhom skont dan il-paragrafu.

Mingħajr preġudizzju għall-punti (a), (b) u (c) tal-ewwel subparagrafu, is-CSDs jistgħu jimmonitorjaw l-eżekuzzjoni tax-xirjiet sfurzati msemmija f'dawk il-punti fir-rigward ta' struzzjonijiet ta' saldu multipli, fuq l-istess strumenti finanzjarji u bl-istess data ta' skadenza tal-perijodu ta' eżekuzzjoni, bil-għan li jnaqqsu l-għadd ta' xirjiet sfurzati li għandhom jiġu esegwiti u għaldaqstant l-impatt fuq il-prezzijiet tal-istrumenti finanzjarji rilevanti.

11. Il-paragrafi 2 sa 9 ma għandhomx japplikaw għal partecipanti inadempjenti li huma CCPs.
12. Il-paragrafi 2 sa 9 ma għandhomx japplikaw jekk jinfethu procedimenti ta' insolvenza kontra l-partecipant inadempjenti.
13. Dan l-Artikolu ma japplikax fejn il-post prinċipali tan-negozjar tal-ishma jkun jinsab f'pajjiż terz. Il-lok tal-post prinċipali għan-negozjar tal-ishma għandu jiġi ddeterminat f'konformità mal-Artikolu 16 tar-Regolament UE Nru 236/2012.
14. Il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 67 sabiex tispeċifika parametri għall-kalkolu ta' deterrent u livell proporzjonat tal-penali pekunjarji msemmija fit-tielet subparagrafu tal-paragrafu 2 abbażi tat-tip tal-assi u tal-likwidità tal-istrument finanzjarju u t-tip ta' transazzjoni li għandhom jiżguraw livell għoli ta' dixxiplina fir-rigward tas-saldu u l-funzjonament bla xkiel u ordnat tas-swieq finanzjarji kkonċernati.
15. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha, tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika:
 - (a) id-dettalji tas-sistema li timmonitorja nuqqas ta' saldu u r-rapporti dwar nuqqas ta' saldu msemmija fil-paragrafu 1;
 - (b) il-proċessi għall-għbir u d-distribuzzjoni mill-ġdid tal-penali pekunjarji u kwalunkwe rikavat iehor possibbli minn tali penali skont il-paragrafu 2;
 - (c) id-dettalji tal-operazzjoni tal-proċess tax-xiri sfurzati adatt imsemmi fil-paragrafi 3 sa 8, inklużi l-perijodi ta' żmien adatt għat-twassil tal-istrument finanzjarju wara l-proċess tax-xiri sfurzati imsemmi fil-paragrafu 3. Dawn il-perijodi ta' żmien għandhom jiġu kalibrati b'kont meħud tat-tip ta' assi u l-likwidità tal-istrumenti finanzjarji;
 - (d) iċ-ċirkostanzi li fihom il-perijodu tal-estensjoni jista' jittawwal skont it-tip ta' assi u l-likwidità tal-istrumenti finanzjarji, f'konformità mal-kondizzjonijiet imsemmija fil-punt (a) tal-paragrafu 4 b'kont meħud tal-kriterji għall-valutazzjoni tal-likwidità skont il-punt (17) tal-Artikolu 2(1) tar-Regolament (UE) Nru 600/2014;
 - (e) it-tip ta' operazzjonijiet u l-perijodi ta' żmien speċifiċi tagħhom imsemmija fil-punt (b) tal-paragrafu 4 li jagħmlu x-xiri sfurzati ineffettiv;
 - (f) metodoloġija għall-kalkolu tal-kumpens fi flus kontanti msemmi fil-paragrafu 7;
 - (g) il-kondizzjonijiet li taħthom partecipant jitqies li jfalli b'mod konsistenti u sistematiku fit-twassil tal-istrumenti finanzjarji kif imsemmi fil-paragrafu 9; u
 - (h) l-informazzjoni meħtieġa għas-saldu msemmija fit-tieni subparagrafu tal-paragrafu 10.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 8

Infurzar

1. L-awtorità kompetenti tas-CSD li jopera s-sistema ta' saldu tat-titoli, l-awtorità rilevanti responsabbli għas-sorveljanza tas-sistema ta' saldu tat-titoli kkonċernata kif ukoll l-awtoritajiet kompetenti għas-superviżjoni taċ-ċentri tan-negozjar, tad-ditti tal-investment u s-CCPs għandhom ikunu kompetenti biex jiżguraw li l-Artikoli 6 u 7 huma applikati mill-istituzzjonijiet soġġetti għas-superviżjoni tagħhom u għall-monitoraġġ tal-penali imposti. Fejn meħtieġ, l-awtoritajiet kompetenti rispettivi għandhom jikkooperaw mill-qrib. L-Istati Membri għandhom jinformat lill-ESMA dwar l-awtoritajiet kompetenti nominati li huma parti mill-istruttura ta' superviżjoni fil-livell nazzjonali.

2. Sabiex jiġu żgurati prattiki superviżorji konsistenti, effiċjenti u effettivi ġewwa l-Unjoni fir-rigward tal-Artikoli 6 u 7 ta' dan ir-Regolament, l-ESMA, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, tista' toħroġ linji gwida skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

3. Ksur tar-regoli taht dan it-Titolu ma għandux jaffettwa l-validità ta' kuntratt privat dwar strumenti finanzjarji jew il-possibbiltà li l-partijiet jinfurzaw id-dispożizzjonijiet ta' kuntratt privat dwar strumenti finanzjarji.

KAPITOLU IV

Saldu internalizzat

Artikolu 9

Internalizzaturi tas-saldu

1. L-internalizzaturi tas-saldu għandhom jirrappurtaw lill-awtoritajiet kompetenti tal-post ta' stabbiliment tagħhom fuq bażi trimestrali l-volum u l-valur aggregat tat-transazzjonijiet tat-titoli kollha li huma jissaldaw barra minn sistemi ta' saldu tat-titoli.

L-awtoritajiet kompetenti għandhom jittrasmettu minghajr dewmien l-informazzjoni li jircievu skont l-ewwel subparagrafu lill-ESMA u għandhom jinformat lill-ESMA dwar kwalunkwe riskju potenzjali li jirriżulta minn dik l-attività tas-saldu.

2. B'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA tista' tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika aktar il-kontenut ta' dan ir-rappurtar.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

3. L-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni biex tistabbilixxi formoli, mudelli u proċeduri standard għar-rappurtar u t-trasmissjoni tal-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Il-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

TITOLU III

DEPOŻITORJI ĊENTRALI TAT-TITOLI

KAPITOLU I

Awtorizzazzjoni u superviżjoni tas-CSDs

T a q s i m a 1

Awtoritajiet responsabbli għall-awtorizzazzjoni u s-superviżjoni tas-CSDs

Artikolu 10

Awtorità kompetenti

Mingħajr preġudizzju għas-sorveljanza mwettqa mill-membri tas-SEBC imsemmija fl-Artikolu 12(1), is-CSD għandu jiġi awtorizzat u ssorveljat mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ta' domicilju.

Artikolu 11

Nomina tal-awtorità kompetenti

1. Kull Stat Membru għandu jinnomina l-awtorità kompetenti responsabbli mit-twettiq tad-dmirijiet skont dan ir-Regolament għall-awtorizzazzjoni u s-superviżjoni tas-CSDs stabbiliti fit-territorju tiegħu u għandi jgħarraf lill-ESMA dwar dan.

Meta Stat Membru jinnomina aktar minn awtorità kompetenti waħda, dan għandu jiddetermina r-rwoli rispettivi tagħhom u għandu jinnomina awtorità waħda li għandha tkun responsabbli għall-kooperazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri l-oħra, l-awtoritajiet rilevanti, l-ESMA, u l-EBA fejn dan ikun imsemmi b'mod speċifiku f'dan ir-Regolament.

2. L-ESMA għandha tippubblika lista tal-awtoritajiet kompetenti nominati skont il-paragrafu 1 fuq is-sit elettroniku tagħha.

3. L-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom is-setgħat superviżorji u investigattivi mehtieġa għall-eżerċizzju tal-funzjonijiet tagħhom.

Artikolu 12

Awtoritajiet rilevanti

1. L-awtoritajiet li ġejjin għandhom ikunu involuti fl-awtorizzazzjoni u s-superviżjoni tas-CSDs fejn dan ikun speċifikament imsemmi f'dan ir-Regolament:

(a) l-awtorità responsabbli mis-sorveljanza tas-sistema ta' saldu tat-titoli oepirati mis-CSD fl-Istat Membru li l-liġi tiegħu tapplika għal dik is-sistema ta' saldu tat-titoli;

(b) il-banek ċentrali fl-Unjoni li johorġu l-muniti l-aktar rilevanti li fihom jitwettaq is-saldu;

(c) fejn rilevanti, il-banek ċentrali fl-Unjoni li fil-kotba tiegħu tiġi ssaldata l-parti ta' flus kontanti ta' sistema ta' saldu tat-titoli operat mis-CSD.

2. L-ESMA għandha tippubblika l-lista tal-awtoritajiet rilevanti msemija fil-paragrafu 1 fuq is-sit elettroniku tagħha.

3. L-ESMA, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji biex tispeċifika l-kondizzjonijiet li taħthom il-muniti tal-Unjoni msemija fil-punt (b) tal-paragrafu 1 huma meqjusa bħala l-aktar rilevanti u arrangamenti prattiċi effiċjenti għall-konsultazzjoni tal-awtoritajiet rilevanti msemija fil-punti (b) u (c) ta' dak il-paragrafu.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 13

Skambju ta' informazzjoni

1. L-awtoritajiet kompetenti, awtoritajiet rilevanti u l-ESMA għandhom, meta jintalbu u mingħajr dewmien żejjed, jipprovdu lil xulxin l-informazzjoni meħtieġa għall-finijiet li jwettqu dmirijiethom skont dan ir-Regolament.
2. L-awtoritajiet kompetenti, awtoritajiet rilevanti, l-ESMA u korpi oħra jew persuni fiżiċi jew ġuridici li jirċievu informazzjoni kunfidenzjali fit-tweġiq ta' dmirijiethom skont dan ir-Regolament għandhom jużawh biss waqt dmirijiethom.

Artikolu 14

Kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet

1. L-awtoritajiet kompetenti, l-awtoritajiet rilevanti u l-ESMA għandhom jikkooperaw mill-qrib, inkluż bl-iskambju tal-informazzjoni rilevanti kollha għall-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Fejn dan ikun adatt u rilevanti, tali kooperazzjoni għandha tinkludi awtoritajiet jew korpi pubbliċi oħrajn, b'mod partikolari dawk stabbiliti jew mahtura skont id-Direttiva 2003/87/KE.

Sabiex jiġu żgurati prattiki superviżorji konsistenti, effiċjenti u effettivi ġewwa l-Unjoni, inkluża l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti u l-awtoritajiet rilevanti fil-valutazzjonijiet differenti meħtieġa għall-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, l-ESMA tista', f'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, tohroġ linji gwida indirizzati lill-awtoritajiet kompetenti skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

2. Fl-eżerċizzju tad-dmirijiet ġenerali tagħhom, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iqisu kif adatt l-impatt potenzjali tad-deċiżjonijiet tagħhom fuq l-istabbiltà tas-sistema finanzjarja fl-Istati Membri l-oħra kollha kkonċernati, b'mod partikolari fis-sitwazzjonijiet ta' emerġenza msemmija fl-Artikolu 15, abbażi tal-informazzjoni disponibbli.

Artikolu 15

Sitwazzjonijiet ta' emerġenza

Mingħajr preġudizzju għall-proċedura ta' notifika prevista fl-Artikolu 6(3) tad-Direttiva 98/26/KE, l-awtoritajiet kompetenti u l-awtoritajiet rilevanti għandhom jgħarrfu minnufih lill-ESMA, lill-Bord Ewropew dwar ir-Riskju Sistemiku stabbilit bir-Regolament (UE) Nru 1092/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾ u lil xulxin dwar kwalunkwe sitwazzjoni ta' emerġenza relatata ma' CSD, inkluż kwalunkwe żvilupp fis-swieq finanzjarji, li jista' jkollu effett negattiv fuq il-likwidità tas-suq, l-istabbiltà tal-munita li fiha jseħh is-saldu, l-integrità tal-politika monetarja jew l-istabbiltà tas-sistema finanzjarja fi kwalunkwe wiehed mill-Istati Membri fejn ikun stabbilit is-CSD jew wiehed mill-partecipanti tiegħu.

Taqsim 2

Kondizzjonijiet u proċeduri għall-awtorizzazzjoni tas-CSDs

Artikolu 16

Awtorizzazzjoni ta' CSD

1. Kwalunkwe persuna ġuridika li taqa' taħt id-definizzjoni ta' CSD għandha tikseb awtorizzazzjoni mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fejn hija stabbilita qabel ma tibda l-attivitajiet tagħha.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 1092/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar is-sorveljanza makroprudenzjali tal-Unjoni tas-sistema finanzjarja u li jistabbilixxi Bord Ewropew dwar ir-Riskju Sistemiku (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 1).

2. L-awtorizzazzjoni għandha tispeċifika s-servizzi ewlenin elenkati fit-Taqsima A tal-Anness u s-servizzi aċċillari mhux ta' tip bankarju ammessi skont it-Taqsima B tal-Anness, li s-CSD huwa awtorizzat li jipprovdi.
3. CSD għandu jikkonforma f'kull hin mal-kondizzjonijiet meħtieġa għall-awtorizzazzjoni.
4. CSD kif ukoll l-awdituri indipendenti tiegħu, għandhom, minghajr dewmien żejjed, jgħarrfu lill-awtorità kompetenti dwar kwalunkwe bidla sostantiva li taffettwa l-konformità mal-kondizzjonijiet għall-awtorizzazzjoni.

Artikolu 17

Proċedura għall-ghoti tal-awtorizzazzjoni

1. Is-CSD li japplika għandu jippreżenta applikazzjoni għall-awtorizzazzjoni lill-awtorità kompetenti tiegħu.
2. L-applikazzjoni għall-awtorizzazzjoni għandha tkun akkumpanjata mill-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex tippermetti lill-awtorità kompetenti taċċerta ruħha li s-CSD li japplika jkun stabbilixxa, fi żmien l-awtorizzazzjoni, l-arrangamenti meħtieġa kollha sabiex jilhaq l-obbligi tiegħu stipulati f'dan ir-Regolament. L-applikazzjoni għall-awtorizzazzjoni għandha tinkludi programm tal-operazzjonijiet li jstabbilixxi t-tipi ta' negozju previst u l-organizzazzjoni strutturali tas-CSD.
3. Fi żmien 30 jum ta' xogħol mir-riċevuta tal-applikazzjoni, l-awtorità kompetenti għandha tivvaluta jekk l-applikazzjoni hijiex kompluta. Jekk l-applikazzjoni ma tkunx kompluta, l-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi limitu ta' żmien li fih is-CSD li japplika jrid jipprovdi informazzjoni addizzjonali. Meta l-applikazzjoni titqies bħala kompluta, l-awtorità kompetenti għandha tgharraf lis-CSD li japplika.
4. Mill-mument meta l-applikazzjoni titqies kompluta, l-awtorità kompetenti għandha tibghat l-informazzjoni kollha inkluża fl-applikazzjoni lill-awtoritajiet rilevanti u tikkonsulta lil dawg l-awtoritajiet rigward il-karatteristiċi tas-sistema ta' saldu tat-titoli operata mis-CSD li japplika. Kull awtorità rilevanti tista' tinforma lill-awtorità kompetenti bil-fehmiet tagħha fi żmien 3 xhur mir-riċevuta tal-informazzjoni mill-awtorità rilevanti.
5. Fejn is-CSD li japplika jkun bihsiebu jipprovdi s-servizzi msemmjija fil-punt (2) tal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/65/UE minbarra l-forniment tas-servizzi aċċillari mhux ta' tip bankarju elenkati b'mod esplicitu fit-Taqsima B tal-Anness, l-awtorità kompetenti għandha tibghat l-informazzjoni kollha inkluża fl-applikazzjoni lill-awtorità msemmjija fl-Artikolu 67 tad-Direttiva 2014/65/UE u tikkonsulta lil dik l-awtorità dwar l-abbiltà tas-CSD li japplika li jaderixxi mar-rewżiti tad-Direttiva 2014/65/UE u tar-Regolament (UE) Nru 600/2014.
6. Qabel ma tagħti l-awtorizzazzjoni lis-CSD li japplika, l-awtorità kompetenti għandha tikkonsulta lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru l-iehor involut fil-każijiet li ġejjin:
 - (a) is-CSD huwa sussidjarju ta' CSD awtorizzat fi Stat Membru iehor;
 - (b) is-CSD huwa sussidjarju tal-impriza prinċipali ta' CSD awtorizzat fi Stat Membru iehor;
 - (c) is-CSD huwa kkontrollat mill-istess persuni fiżiċi jew ġuridici li jikkontrollaw CSD differenti awtorizzat fi Stat Membru iehor.

7. Il-konsultazzjoni msemmija fil-paragrafu 6 għandha tkopri dan li ġej:
- (a) kemm huma adatti l-azzjonisti u l-persuni msemmija fl-Artikolu 27(6) u r-reputazzjoni u l-esperjenza tal-persuni li effettivament jidderieġu n-negozju tas-CSD imsemmi fl-Artikolu 27(1) u (4), fejn daww il-azzjonisti u persuni jkunu komuni għas-CSD u għal CSD awtorizzati fi Stat Membru ieħor;
 - (b) jekk ir-relazzjonijiet imsemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 6 bejn is-CSD awtorizzati fi Stat Membru ieħor u s-CSD li japplika jaffetwawx l-abbiltà ta' dan tal-aħhar sabiex jikkonforma mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.
8. Fi żmien sitt xhur mill-prezentazzjoni ta' applikazzjoni kompluta, l-awtorità kompetenti għandha tgħarraf bil-miktub lis-CSD li japplika b'deċiżjoni bir-raġunament sħiħ tagħha dwar jekk l-awtorizzazzjoni nġatx jew gietx miċhuda.
9. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika l-informazzjoni li s-CSD li japplika għandu jipprovi lill-awtorità kompetenti fl-applikazzjoni għall-awtorizzazzjoni.

L-ESMA għandha tipprezenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

10. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni sabiex tistabbilixxi formoli, mudelli u proċeduri standard għall-applikazzjoni għal awtorizzazzjoni.

L-ESMA għandha tipprezenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tingħata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 18

Effetti tal-awtorizzazzjoni

1. L-attivitajiet tas-CSD awtorizzati għandhom ikunu limitati għall-forniment ta' servizzi koperti mill-awtorizzazzjoni jew in-notifika tiegħu f'konformità mal-Artikolu 19(8).
2. Sistemi ta' saldu tat-titoli jistgħu jiġu operati biss minn CSDs awtorizzati inklużi banek ċentrali li jaġixxu bhala CSDs.
3. CSD awtorizzata jista' jkollu parteċipazzjoni biss f'persuna ġuridika li l-attivitajiet tagħha jkunu limitati għall-forniment tas-servizzi elenkati fit-Taqsimiet A u B tal-Anness, sakemm it-tali parteċipazzjoni ma tkunx approvata mill-awtorità kompetenti tagħha fuq il-bażi li ma żżidx b'mod sinifikanti l-profil ta' riskju tas-CSD.
4. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika l-kriterji li għandhom jitqiesu mill-awtoritajiet kompetenti biex japprovaw il-parteeċipazzjoni ta' CSDs f'persuni ġuridiki minbarra daww li jipprovi s-servizzi elenkati fit-Taqsimiet A u B tal-Anness. Tali kriterji jistgħu jinkludu jekk is-servizzi provduti minn dik il-persuna ġuridika humiex komplementari mas-servizzi provduti minn CSD, u l-firxa tal-esponiment tas-CSD għar-responsabbiltajiet li jirriżultaw minn tali parteċipazzjoni.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 19

Estensjoni u esternalizzazzjoni tal-attivitajiet u s-servizzi

1. CSD awtorizzat għandu jippreżenta applikazzjoni għall-awtorizzazzjoni lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ta' domicilju tiegħufejn ikun jixtieq jesternalizza servizz ewlieni lil parti terza skont l-Artikolu 30 jew jestendi l-attivitajiet tiegħu lil wiehed jew aktar minn dawn li ġejjin:

- (a) servizzi ewlenin addizzjonali elenkati fit-Taqsima A tal-Anness, li mhumiex koperti mill-awtorizzazzjoni inizjali;
- (b) servizzi anċillari permissibbli, iżda mhux elenkati b'mod esplicitu fit-Taqsima B tal-Anness, li mhumiex koperti mill-awtorizzazzjoni inizjali;
- (c) l-operazzjoni ta' sistema oħra ta' saldu tat-titoli;
- (d) is-saldu tal-parti ta' flus kontanti kollha, jew parti minnha, tas-sistema ta' saldu tat-titoli tiegħu fil-kotba ta' agent ta' saldu iehor;
- (e) l-istabbiliment ta' konnessjoni interoperabbli, inkluż dawk mas-CSDs ta' pajjiżi terzi.

2. L-ghoti ta' awtorizzazzjoni skont il-paragrafu 1 għandu jsegwi l-proċedura stipulata fl-Artikolu 17.

L-awtorità kompetenti għandha tgħarraf lis-CSD li japplika dwar jekk l-awtorizzazzjoni ngħatatx jew ġietx miċhuda fi żmien tliet xhur mill-preżentazzjoni ta' applikazzjoni kompluta.

3. CSDs stabbiliti fl-Unjoni li bihsiebhom jistabbilixxu konnessjoni interoperabbli għandhom jipprezentaw applikazzjoni għall-awtorizzazzjoni lill-awtoritajiet kompetenti rispettivi tagħhom kif mehtieg skont il-punt (e) tal-paragrafu 1. Dawk l-awtoritajiet għandhom jikkonsultaw lil xulxin dwar l-approvazzjoni tal-konnessjoni tas-CSD. F'każ ta' deċiżjonijiet diverġenti u jekk jaqblu ż-żewġ awtoritajiet kompetenti, il-kwistjoni tista' tiġi riferuta lill-ESMA, li tista' tagħxi skont is-setgħat mogħtija lilha fl-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

4. L-awtoritajiet imsemmija fil-paragrafu 3 għandhom jirrifjutaw li jawtorizzaw konnessjoni biss fejn tali konnessjoni ta' CSD tkun thedded il-funzjonament bla xkiel u ordnat tas-swieg finanzjarji jew tikkawża riskju sistemiku

5. Konnessjonijiet interoperabbli ta' CSDs li jesternalizzaw uħud mis-servizzi tagħhom, relatati ma' dawn il-konnessjonijiet interoperabbli, lil entità pubblika skont l-Artikolu 30(5) u konnessjonijiet ta' CSDs li mhumiex imsemmija fil-punt (e) tal-paragrafu 1 ma għandhomx ikunu soġġetti għal awtorizzazzjoni skont dak il-punt, iżda għandhom jiġu nnotifikati lill-awtoritajiet kompetenti u rilevanti tas-CSDs qabel l-implimentazzjoni tagħhom billi tiġi provduta l-informazzjoni rilevanti kollha li tippermetti lit-tali awtoritajiet jivvalutaw il-konformità mar-reqwiżiti previsti fl-Artikolu 48.

6. CSD stabbilit u awtorizzat mill-Unjoni jista' jżomm jew jistabbilixxi konnessjoni ma' CSDs ta' pajjiżi terz f'konformità mal-kondizzjonijiet u l-proċeduri previsti f'dan l-Artikolu. Fejn ikunu stabbiliti konnessjonijiet ma' CSDs ta' pajjiżi terz, l-informazzjoni provduta mis-CSD li jagħmel it-talba għandha tippermetti lill-awtorità kompetenti li tevalwa jekk tali konnessjonijiet jissodisfawx ir-reqwiżiti previsti fl-Artikolu 48 jew ir-reqwiżiti li huma ekwivalenti għal dawk previsti fl-Artikolu 48.

7. L-awtorità kompetenti tas-CSD li jagħmel it-talba għandha tesigi li dak is-CSD itemm konnessjoni ta' CSD li tkun ġiet innotifikata jekk tali konnessjoni ma tissodisfax ir-rekwiżiti previsti fl-Artikolu 48 u b'hekk tkun ta' theddida għall-funzjonament bla xkiel u ordnat tas-swieq finanzjarji jew tikkawża riskju sistemiku. Fejn awtorità kompetenti tesigi li s-CSD itemm konnessjoni ta' CSD, hija għandha ssegwi l-proċedura stipulata fl-Artikolu 20(2) u (3).

8. Is-servizzi anċillari addizzjonali elenkati b'mod esplicitu fit-Taqsima B tal-Anness ma għandhomx ikunu soġġetti għall-awtorizzazzjoni, iżda għandhom jiġu nnotifikati lill-awtorità kompetenti qabel ma jiġu pprovduti.

Artikolu 20

Irtirar ta' awtorizzazzjoni

1. Mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe azzjoni jew miżura ta' rimedju taħt it-titolu V, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju għandha tirtira l-awtorizzazzjoni f'kwalunkwe miċ-ċirkostanzi li ġejjin, fejn is-CSD:

- (a) ma jkunx għamel użu mill-awtorizzazzjoni għal 12-il xahar, espressament jirrinunzja l-awtorizzazzjoni jew ma jkun ipprova l-ebda servizz jew wettaq l-ebda attività matul is-sitt xhur ta' qabel;
- (b) ikun kiseb l-awtorizzazzjoni billi għamel dikjarazzjonijiet foloz jew b'mezzi illegali oħrajn;
- (c) ma jibqax jikkonforma mal-kondizzjonijiet li skonhom inghatat l-awtorizzazzjoni u ma jkunx ha l-azzjonijiet ta' rimedju mitluba mill-awtorità kompetenti fil-limiti ta' żmien stabbilit;
- (d) ikun kiser b'mod serju jew sistematiku r-rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament jew, fejn applikabbli, fid-Direttiva 2014/65/UE jew ir-Regolament (UE) Nru 600/2014.

2. Mill-mument li ssir taf b'wahda miċ-ċirkostanzi msemmija fil-paragrafu 1, l-awtorità kompetenti għandha tikkonsulta minnufih lill-awtoritajiet rilevanti u, fejn applikabbli, l-awtorità msemmija fl-Artikolu 67 tad-Direttiva 2014/65/UE dwar il-htieġa li tiġi rtirata l-awtorizzazzjoni.

3. L-ESMA u kwalunkwe awtorità rilevanti u, fejn applikabbli, l-awtorità msemmija fl-Artikolu 67 tad-Direttiva 2014/65/UE jistgħu, fi kwalunkwe mument, jitolbu li l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju teżamina jekk is-CSD għadux jikkonforma mal-kondizzjonijiet li skonhom inghatat l-awtorizzazzjoni.

4. L-awtorità kompetenti tista' tillimita l-irtirar tal-awtorizzazzjoni għal servizz, attività, jew strument finanzjarju partikolari.

5. CSD għandu jstabbilixxi, jimplimenta u jzomm proċedura adegwata biex jiżgura s-saldu u t-trasferiment f'waqthom u ordnati tat-trasferiment tal-assi tal-klijenti u l-partecipanti lil CSD iehor fil-każ tal-irtirar tal-awtorizzazzjoni msemmija fil-paragrafu 1.

Artikolu 21

Reġistru tas-CSD

1. Id-deċiżjonijiet mehuda mill-awtoritajiet kompetenti skont l-Artikoli 16, 19 u 20 għandhom jiġu kkomunikati minnufih lill-ESMA.

2. Mingħajr dewmien żejjed il-banek ċentrali għandhom jgħarrfu lill-ESMA bi kwalunkwe sistema ta' saldu tat-titoli li huma joperaw.

3. Isem kull CSD li jopera f'konformità ma' dan ir-Regolament u li ngħatatlu awtorizzazzjoni jew rikonoxximent skont l-Artikolu 16, 19 jew 25 għandu jiddaħħal f'registru li jispeċifika s-servizzi u, fejn applikabbli, il-klassijiet tal-istrumenti finanzjarji li għalihom ikun gie awtorizzat is-CSD. Ir-registru għandu jinkludi l-fergħat operati mis-CSD fi Stati Membri oħra, il-konnessjonijiet tas-CSD u l-informazzjoni meħtieġa skont l-Artikolu 31 fejn l-Istati Membri jkunu għamli użu mill-possibbiltà prevista f'dak l-Artikolu. L-ESMA għandha tagħmel ir-registru disponibbli fuq is-sit elettroniku ddedikat tagħha u żżommu aġġornat.

Taqsimat 3

Superviżjoni tas-CSDs

Artikolu 22

Rieżami u evalwazzjoni

1. Tal-anqas fuq bażi annwali, l-awtorità kompetenti għandha tirrieżamina l-arranġamenti, l-istrateġiji, il-proċessi u l-mekkaniżmi implimentati minn CSD fir-rigward tal-konformità ma' dan ir-Regolament u tevalwa r-riskji li s-CSD huwa, jew jista' jkun, espost għalihom jew li hija tohloq għall-funzjonament bla xkiel tas-swieq tat-titoli.

2. L-awtorità kompetenti għandha tirrikjedi lis-CSD biex jippreżenta lill-awtoritajiet kompetenti pjan ta' rkupru adegwat biex tkun żgurata l-kontinwità tal-operazzjonijiet kritiċi tiegħu.

3. L-awtorità kompetenti għandha tiżgura li jkun stabbilit pjan ta' riżoluzzjoni adegwat u li dan jinżamm għal kull CSD sabiex tiġi żgurata kontinwità tal-inqas tal-funzjonijiet ewlenin tiegħu, b'kont meħud tad-daqs, l-importanza sistemika, in-natura, l-iskala u l-kumplessità tal-attivitajiet tas-CSD ikkonċernat u kwalunkwe pjan ta' riżoluzzjoni rilevanti stabbilit f'konformità mad-Direttiva 2014/59/UE.

4. L-awtorità kompetenti għandha tistabbilixxi l-frekwenza u l-profondità tar-rieżami u l-evalwazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 billi tqis id-daqs, l-importanza sistemika, in-natura, l-iskala u l-kumplessità tal-attivitajiet tas-CSD ikkonċernat. Ir-rieżami u l-evalwazzjoni għandhom jiġu aġġornati tal-anqas fuq bażi annwali.

5. L-awtorità kompetenti għandha tissoġġetta lis-CSD għal spezzjonijiet fuq il-post.

6. Meta twettaq ir-rieżami u l-evalwazzjoni msemmija fil-paragrafu 1, l-awtorità kompetenti għandha tikkonsulta fi stadju bikri lill-awtoritajiet rilevanti, b'mod partikolari rigward il-funzjonament tas-sistemi ta' saldu tat-titoli operati mis-CSD u, fejn applikabbli, l-awtorità msemmija fl-Artikolu 67 tad-Direttiva 2014/65/UE.

7. B'mod regolari u tal-anqas darba f'sena, l-awtorità kompetenti għandha tgħarraf lill-awtoritajiet rilevanti u, fejn applikabbli, lill-awtorità msemmija fl-Artikolu 67 tad-Direttiva 2014/65/UE bir-riżultati tar-rieżami u l-evalwazzjoni valutazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 inklużi kwalunkwe azzjoni ta' rimedju jew piena.

8. Meta jwettqu r-rieżami u l-evalwazzjoni msemmija fil-paragrafu 1, l-awtoritajiet kompetenti responsabbli mis-superviżjoni tas-CSDs li jkollhom it-tipi ta' relazzjonijiet msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 17(6) għandhom jipprovdu lil xulxin l-informazzjoni rilevanti kollha li aktarx tiffacilita l-kompiti tagħhom.

9. L-awtorità kompetenti għandha tesigi lil CSD li ma jissodisfax ir-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament sabiex fi stadju bikri jieħu l-azzjonijiet jew il-passi meħtieġa biex jindirizza s-sitwazzjoni.

10. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika dan li ġej:

- (a) l-informazzjoni li s-CSD għandu jipprovdi lill-awtorità kompetenti għall-finijiet tar-rieżami u evalwazzjoni msemmija fil-paragrafu 1;
- (b) l-informazzjoni li l-awtorità kompetenti għandha tipprovdi lill-awtoritajiet rilevanti kif stipulat fil-paragrafu 7;
- (c) l-informazzjoni li l-awtoritajiet kompetenti msemmija fil-paragrafu 8 għandhom jipprovdu lil xulxin.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

11. L-ESMA għandha tiżviluppa, fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni sabiex tiddetermina formoli, mudelli u proċeduri standard għall-forniment tal-informazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 10.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tinghata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

T a q s i m a 4

Forniment ta' servizzi fi Stat Membru ieħor

Artikolu 23

Libertà li jiġu provduti servizzi fi Stat Membru ieħor

1. CSD awtorizzat jista' jipprovdi s-servizzi msemmija fl-Anness fit-territorju tal-Unjoni, inkluż permezz tal-istabbiliment ta' ferġha, dment li dawk is-servizzi jkunu koperti mill-awtorizzazzjoni.
2. CSD awtorizzat li bihsiebu jipprovdi s-servizzi ewlenin imsemmija fil-punti 1 u 2 tat-Taqsima A tal-Anness fir-rigward tal-istrumenti finanzjarji kostitwiti skont il-liġi ta' Stat Membru ieħor imsemmi fl-Artikolu 49(1) jew jistabbilixxi ferġha fi Stat Membru ieħor għandu jkun soġġett għall-proċedura msemmija fil-paragrafi 3 sa 7.
3. Kwalunkwe CSD li jkun jixtieq jipprovdi s-servizzi msemmija fil-paragrafu 2 fit-territorju ta' Stat Membru ieħor għall-ewwel darba, jew li jibdel il-firxa ta' dawk is-servizzi provduti, għandu jikkomunika l-informazzjoni li ġejja lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju:
 - (a) l-Istat Membru li fih is-CSD ikun bihsiebu jopera;
 - (b) programm ta' operazzjonijiet li jiddikjara b'mod partikolari s-servizzi li s-CSD ikun bihsiebu jipprovdi;
 - (c) il-munita jew muniti li s-CSD ikun bihsiebu jipproċessa;
 - (d) fejn ikun hemm ferġha, l-istruttura organizzattivi tal-ferġha u l-ismijiet ta' dawk responsabbli mill-ġestjoni tal-ferġha;

(e) fejn rilevanti, valutazzjoni tal-miżuri li s-CSD ikun bihsiebu jiehu biex jippermetti li l-utenti tiegħu jikkonformaw mal-liġi nazzjonali msemmija fl-Artikolu 49(1).

4. Fi żmien tliet xhur mir-riċevuta tal-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 3, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju għandha tikkomunika dik l-informazzjoni lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti sakemm, meta tqis il-forniment tas-servizzi previsti, ma jkollhiex raġuni sabiex tiddubita l-adegwatezza tal-istruttura amministrattiva jew is-sitwazzjoni finanzjarja tas-CSD li jixtieq jipprovdi s-servizzi tiegħu fl-Istat Membru ospitanti.

L-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti għandha tgharraf mingħajr dewmien lill-awtoritajiet rilevanti ta' dak l-Istat Membru b'kwalunkwe komunikazzjoni li tkun irċeviet skont l-ewwel subparagrafu.

5. Fejn l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju tiddeċiedi f'konformità mal-paragrafu 4 li ma tikkomunikax l-informazzjoni kollha msemmija fil-paragrafu 3 lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti hija għandha tagħti r-raġunijiet għar-rifjut tagħha lis-CSD ikkonċernat fi żmien tliet xhur minn meta tasal l-informazzjoni kollha u tinforma lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti bid-deċiżjoni tagħha fir-rigward tal-punt (a) tal-paragrafu 6. Fejn l-informazzjoni tiġi kondiviza b'reazzjoni għal talba bhal din, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti ma għandhiex tohroġ il-komunikazzjoni msemmija fil-punt (a) tal-paragrafu 6.

6. Is-CSD jista' jibda jipprovdi s-servizzi msemmija fil-paragrafu 2 fl-Istat Membru ospitanti skont il-kondizzjonijiet li ġejjin:

(a) kif jirċievi komunikazzjoni mill-awtorità kompetenti fl-Istat Membru ospitanti li tirrikonoxxi r-riċevuta minn dan tal-aħhar tal-komunikazzjoni msemmija fil-paragrafu 4 u, fejn rilevanti, li tapprova l-valutazzjoni msemmija fil-punt (e) tal-paragrafu 3;

(b) fin-nuqqas ta' riċevuta ta' komunikazzjoni, wara tliet xhur mid-data ta' trasmissjoni tal-komunikazzjoni msemmija fil-paragrafu 4.

7. F'każ ta' bidla fi kwalunkwe parti tal-informazzjoni kkomunikata skont il-paragrafu 3, CSD għandu jagħti avviż bil-miktub dwar dik il-bidla lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju tal-anqas xahar qabel ma jimplementa l-bidla. L-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti wkoll għandha tiġi mgħarrfa dwar dik il-bidla mingħajr dewmien mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju.

Artikolu 24

Kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet tal-Istati Membri tad-domicilju u tal-Istat Membru ospitanti u evalwazzjoni bejn il-pari

1. Meta CSD awtorizzat fi Stat Membru jkun stabbilixxa fergħa fi Stat Membru ieħor, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju u l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti għandhom jikkooperaw mill-qrib fit-tweqqif tad-dmirijiet tagħhom previsti f'dan ir-Regolament, b'mod partikolari meta jwettqu spezzjonijiet fuq il-post f'dik il-fergħa. L-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju u tal-Istat Membru ospitanti tista', fit-tweqqif tar-responsabbiltajiet tagħha, twettaq spezzjonijiet fuq il-post f'dik il-fergħa wara li tinforma lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti jew tal-Istati Membri tad-domicilju, rispettivament.

2. L-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju jew tal-Istat Membru ospitanti tista' tesigi li s-CSDs jipprovdu servizzi skont l-Artikolu 23 sabiex jirraportaw lilhom perjodikament dwar l-attivitajiet tagħhom f'dak l-Istat Membru ospitanti, inkluż għall-fini tal-ġbir ta' statistika. L-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti għandha, fuq talba mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju, jiprovdu daww ir-rapporti perjodiċi lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju.

3. L-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju tas-CSD għandha, fuq talba tal-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti u mingħajr dewmien, tikkomunika l-identità tal-emittenti u tal-partecipanti fis-sistemi ta' saldu tat-titoli operati mis-CSD li jipprovdi servizzi f'dak l-Istat Membru ospitanti u kwalunkwe informazzjoni oħra rilevanti rigward l-attivitajiet ta' dak is-CSD fl-Istat Membru ospitanti.

4. Fejn, b'kont mehud tas-sitwazzjoni tas-swieq tat-titoli fl-Istat Membru ospitanti, l-attivitajiet ta' CSD ikunu saru ta' importanza sostanzjali għall-funzjonament tas-swieq tat-titoli u l-protezzjoni tal-investituri f'dak l-Istat Membru ospitanti, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju u tal-Istat Membru ospitanti u l-awtoritajiet rilevanti tal-Istat Membru tad-domicilju u tal-Istat Membru ospitanti għandhom jistabbilixxu arrangamenti ta' kooperazzjoni għas-supervizjoni tal-attivitajiet ta' dak is-CSD fl-Istat Membru ospitanti.

Fejn CSD ikun sar sostanzjalment importanti għall-funzjonament tas-swieq tat-titoli u għall-protezzjoni tal-investituri faktar minn Stat Membru ospitanti wiehed, l-Istat Membru tad-domicilju jista' jiddeciedi li tali arrangamenti ta' kooperazzjoni għandhom jinkludu kulleġġi ta' supervizuri.

5. Meta l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti jkollha raġunijiet ċari u li jistgħu jiġu pprovat biex temmen li CSD li jipprovdi servizzi ġewwa t-territorju tagħha skont l-Artikolu 23 ikun qed jikser l-obbligi li ġejjin mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, din għandha tirreferi dawk is-sejbiet lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju u lill-ESMA.

Meta, minkejja miżuri meħuda mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju jew għax dawn il-miżuri jkunu inadegwati, is-CSD jippersisti fil-ksur tal-obbligi li ġejjin mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, wara li tgħarraf lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tad-domicilju, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ospitanti għandha tiehu l-miżuri adatti kollha meħtieġa sabiex tiżgura konformità mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament ġewwa t-territorju tal-Istat Membru ospitanti. L-ESMA għandha tiġi mgħarrfa dwar tali miżuri mingħajr dewmien.

L-awtorità kompetenti tal-Istati Membri ospitanti u tal-Istat Membru tad-domicilju jistgħu jirreferu din il-kwistjoni lill-ESMA, li tista' taġixxi skont is-setgħat mogħtija lilha skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

6. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 30 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010, l-ESMA għandha, wara li tikkonsulta lill-membri tal-SEBC, torganizza u twettaq tal-inqas kull tliet snin evalwazzjoni bejn il-pari tas-supervizjoni ta' CSDs li jagħmlu użu mil-libertà li jipprovdu servizzi fi Stat Membru ieħor f'konformità mal-Artikolu 23 jew li jippartecipaw f'konnessjoni interoperabbli.

Fil-kuntest tal-evalwazzjoni bejn il-pari msemmija fl-ewwel subparagrafu l-ESMA, għandha, fejn adatt, titlob ukoll opinjonijiet jew parir mill-Grupp tal-Partijiet Interessati tat-Titoli u s-Swieq imsemmi fl-Artikolu 37 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

7. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 67 rigward il-miżuri għall-istabbiliment tal-kriterji li skonthom l-operazzjonijiet ta' CSD fi Stat Membru ospitanti jistgħu jitqiesu li huma ta' importanza sostanzjali għall-funzjonament tas-swieq tat-titoli u għall-protezzjoni tal-investituri f'dak l-Istat Membru ospitanti.

8. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni sabiex tistabbilixxi formoli, mudelli u proċeduri standard għall-kooperazzjoni msemmija fil-paragrafi 1, 3 u 5.

L-ESMA ghandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tingħata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Taqsimha 5

Relazzjonijiet ma' pajjiżi terzi

Artikolu 25

Pajjiżi terzi

1. CSDs ta' pajjiżi terzi jistgħu jipprovdu s-servizzi msemmija fl-Anness fit-territorju tal-Unjoni inkluż permezz tal-istabbiliment ta' fergħa.
2. Minkejja l-paragrafu 1, CSD ta' pajjiżi terzi li bihsiebu jipprovdi s-servizzi ewlenin imsemmija fil-punti (1) u (2) tat-Taqsimha A tal-Anness fir-rigward tal-istrumenti finanzjarji kostitwiti skont il-liġi ta' Stat Membru msemmi fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 49(1) jew jistabbilixxi fergħa fi Stat Membru għandu jkun soġġett għall-proċedura msemmija fil-paragrafi 4 sa 11 ta' dan l-Artikolu.
3. CSD stabbilit u awtorizzat fl-Unjoni jista' jzomm jew jistabbilixxi konnessjoni ma' CSD ta' pajjiżi terzi skont l-Artikolu 48.
4. Wara konsultazzjoni mal-awtoritajiet imsemmija fil-paragrafu 5, l-ESMA tista' tirrikonoxxi CSD ta' pajjiżi terzi li jkun applika għal rikonoxximent sabiex jipprovdi s-servizzi msemmija fil-paragrafu 2, fejn jiġu sodisfatti l-kondizzjonijiet li ġejjin:
 - (a) il-Kummissjoni tkun adottat deċiżjoni skont il-paragrafu 9;
 - (b) is-CSD ta' pajjiżi terzi ikun soġġett għal awtorizzazzjoni effettiva, superviżjoni u sorveljanza jew, jekk is-sistema ta' saldu tat-titoli tkun operata minn bank ċentrali, sorveljanza, li jiżguraw konformità sħiħa mar-rekwiżiti prudenzjali applikabbli f'dak il-pajjiżi terzi;
 - (c) ikunu ġew stabbiliti arrangamenti ta' kooperazzjoni bejn l-ESMA u l-awtoritajiet responsabbli f'dak il-pajjiżi terzi (l-“awtoritajiet responsabbli ta' pajjiżi terzi”) skont il-paragrafu 10;
 - (d) fejn rilevanti, is-CSD ta' pajjiżi terzi jiehu l-miżuri neċessarji biex jippermetti li l-utenti tiegħu jikkonformaw mal-liġi nazzjonali rilevanti tal-Istat Membru li fih is-CSD ta' pajjiżi terzi ikun bihsiebu jipprovdi servizzi ta' CSD, inkluża l-liġi msemmija fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 49(1), u l-adegwatezza ta' dawk il-miżuri tkun ġiet ikkonfermata mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru li fih is-CSD ta' pajjiżi terzi ikun bihsiebu jipprovdi servizzi ta' CSD.
5. Meta jiġi vvalutat jekk intlahqux il-kondizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 4, l-ESMA għandha tikkonsulta:
 - (a) lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri li fihom is-CSD ta' pajjiżi terzi ikun bihsiebu jipprovdi servizzi ta' CSD, b'mod partikolari, dwar kif is-CSD ta' pajjiżi terzi ikun bihsiebu jikkonforma mar-rekwiżiti imsemmi fil-punt (d) tal-paragrafu 4;
 - (b) lill-awtoritajiet rilevanti;
 - (c) lill-awtoritajiet responsabbli ta' pajjiżi terzi fdati bl-awtorizzazzjoni, is-superviżjoni u s-sorveljanza tas-CSDs.

6. Is-CSD ta' pajjiż terz imsemmi fil-paragrafu 2 għandu jippreżenta l-applikazzjoni tiegħu għar-rikonossiment lill-ESMA.

Is-CSD li japplika għandu jipprovi lill-ESMA l-informazzjoni kollha meqjusa li hija meħtieġa għar-rikonossiment tiegħu. L-ESMA għandha tivvaluta jekk l-applikazzjoni hijiex kompluta fi żmien 30 jum ta' xogħol mir-riċevuta tal-applikazzjoni. Jekk l-applikazzjoni ma tkunx kompluta, l-ESMA għandha tistabbilixxi limitu ta' żmien li fih is-CSD li japplika għandu jipprovi informazzjoni addizzjonali.

L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri li fihom is-CSD ta' pajjiż terz bihsiebu jipprovi servizzi ta' CSD għandhom jivvalutaw il-konformità tas-CSD ta' pajjiż terz mal-liġijiet imsemmija fil-punt (d) tal-paragrafu 4 u jgħarrfu lill-ESMA b'deċiżjoni bir-raġunament shiħ tagħha dwar jekk il-konformità hijiex sodisfatta jew le fi żmien tliet xhur mir-riċevuta tal-informazzjoni kollha meħtieġa mill-ESMA.

Id-deċiżjoni ta' rikonossiment għandha tkun ibbażata fuq il-kriterji stipulati fil-paragrafu 4.

Fi żmien sitt xhur mill-preżentazzjoni ta' applikazzjoni kompluta, l-ESMA għandha tgħarraf bil-miktub lis-CSD li japplika b'deċiżjoni bir-raġunament shiħ tagħha dwar jekk ir-rikonossiment ingħatax jew ġiex miċhud.

7. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri li fihom is-CSD ta' pajjiż terz, debitament rikonossut skont il-paragrafu 4, jipprovi servizzi ta' CSD, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-ESMA, jistgħu jitolbu lill-awtoritajiet ta' pajjiż terzi responsabbli sabiex:

- (a) jirrapportaw perjodikament dwar l-attivitajiet tas-CSD ta' pajjiż terz f'dawk l-Istati Membri ospitanti, inkluż għall-fini tal-ġbir ta' statistika;
- (b) jikkomunikaw, f'limitu ta' żmien adatt, l-identità tal-emittenti u l-partecipanti fis-sistemi ta' saldu tat-titoli operati mis-CSD ta' pajjiż terz li jipprovi servizzi f'dak l-Istat Membru ospitanti u kwalunkwe informazzjoni oħra rilevanti dwar l-attivitajiet ta' dak is-CSD ta' pajjiż terz fl-Istat Membru ospitanti.

8. L-ESMA għandha, wara li tikkonsulta lill-awtoritajiet imsemmija fil-paragrafu 5, tirrieżamina r-rikonossiment tas-CSD ta' pajjiż terz f'każ ta' estensjonijiet minn dak is-CSD tas-servizzi tiegħu fl-Unjoni skont il-proċedura stipulata fil-paragrafi 4, 5 u 6.

L-ESMA għandha tirtira r-rikonossiment ta' dak is-CSD meta l-kondizzjonijiet stipulati fil-paragrafu 4 ma jibqgħux issodisfati jew fiċ-ċirkustanzi msemmija fl-Artikolu 20.

9. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni biex tiddetermina li l-arranġamenti legali u superviżorji ta' pajjiż terz jiżguraw li s-CSDs awtorizzati f'dak il-pajjiż terz jikkonformaw mar-rekwiżiti legalment vinkolanti li huma effettivament ekwivalenti għar-rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament, li daww is-CSDs huma soġġetti għal superviżjoni, sorveljanza u infurzar effettiv f'dak il-pajjiż terz fuq bażi kontinwa, u li l-qafas legali ta' dak il-pajjiż terz jipprovi għal sistema ekwivalenti effettiva għar-rikonossiment ta' CSDs awtorizzati skont ir-regimi legali ta' pajjiż terzi. Daww l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 68(2).

Meta tagħmel id-determinazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu, il-Kummissjoni tista' tikkunsidra wkoll jekk l-arranġamenti legali u superviżorji ta' pajjiż terz jirriflettux l-istandards CPSS-IOSCO maqbulin internazzjonalment, sa fejn dawn tal-aħħar ma jkunux f'konflitt mar-rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament.

10. Fkonformità mal-Artikolu 33(1) tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010, l-ESMA għandha tistabbilixxi arrangamenti ta' kooperazzjoni mal-awtoritajiet ta' pajjiżi terzi responsabbli li l-oqsfa legali u superviżorji tagħhom ikunu ġew rikonoxxuti bħala ekwivalenti għal dan ir-Regolament skont il-paragrafu 9. Tali arrangamenti għandhom jispeċifikaw tal-anqas:

- (a) il-mekkaniżmu għall-iskambju ta' informazzjoni bejn l-ESMA, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru ospitanti u l-awtoritajiet responsabbli ta' pajjiżi terzi, inkluż l-aċċess għall-informazzjoni kollha rigward is-CSDs awtorizzati f'pajjiżi terzi li hija rikjesta mill-ESMA u b'mod partikolari l-aċċess għal informazzjoni fil-każijiet imsemmija fil-paragrafu 7;
- (b) il-mekkaniżmu għal notifika f'waqtha tal-ESMA fejn awtorità responsabbli ta' pajjiżi terzi li CSD li tkun qed tissorvelja jkun qed jikser il-kundizzjonijiet tal-awtorizzazzjoni tiegħu jew liġi applikabbli oħra;
- (c) il-proċeduri li jikkonċernaw il-koordinazzjoni tal-attivitajiet superviżorji inklużi, fejn adatt, spezzjonijiet fuq il-post.

Meta ftehim ta' kooperazzjoni jipprovdi għal trasferimenti ta' data personali minn Stat Membru, tali trasferimenti għandhom jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 95/46/KE u meta ftehim ta' kooperazzjoni jipprovdi għal trasferimenti ta' data personali mill-ESMA, tali trasferimenti għandhom jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 45/2001.

11. Fejn CSD ta' pajjiżi terzi ikun ġie rikonoxxut, f'konformità mal-paragrafi 4 sa 8, huwa jista' jipprovdi s-servizzi msemmija fl-Anness fit-territorju tal-Unjoni inkluż bl-istabbiliment ta' ferġha.

12. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika l-informazzjoni li s-CSD li japplika għandu jipprovdi lill-ESMA fl-applikazzjoni tiegħu għar-rikonnoxximent skont il-paragrafu 6.

L-ESMA għandha tipprezenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

KAPITOLU II

Rekwiżiti għas-CSDs

Taqsimat 1

Rekwiżiti organizzattivi

Artikolu 26

Dispożizzjonijiet ġenerali

1. CSD għandu jkollu arrangamenti ta' governanza robusti, li jinkludu struttura organizzattivi ċara b'linji ta' responsabbiltà definiti sew, trasparenti u konsistenti, proċessi effettivi sabiex jidentifika, jamministra, jimmonitorja u jirrapporta r-riskji li huwa, jew li jista' jkun, espost għalihom, u politiki ta' remunerazzjoni u mekkaniżmi ta' kontroll intern adegwati, inklużi proċeduri amministrattivi u tal-kontabbiltà sodi.

2. CSD għandu jadotta politiki u proċeduri li huma effettivi biżżejjed sabiex jiżguraw konformità ma' dan ir-Regolament, inkluża konformità tal-manigġers u l-impjegati tiegħu mad-dispożizzjonijiet kollha ta' dan ir-Regolament.

3. CSD għandu jżomm u jopera arranġamenti organizzazzjonali u amministrattivi miktuba effettivi sabiex jidentifika u jimmaniġġja kwalunkwe kunflitt ta' interess potenzjali bejnu stess, inklużi l-manijers, l-impjegati, il-membri tal-korp manijerjali jew kwalunkwe persuna direttament jew indirettament marbuta magħhom, u l-partecipanti tiegħu jew il-klijenti tagħhom. Għandu jżomm u jimplementa proċeduri ta' riżoluzzjoni adegwati fejn ikun hemm il-possibbiltà ta' kunflitti ta' interess.

4. CSD għandu jqiegħed l-arranġamenti ta' governanza tiegħu u r-regoli li jirregolaw l-attività tiegħu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku.

5. CSD għandu jkollu proċeduri adatti sabiex l-impjegati tiegħu jirrapportaw internament ksur potenzjali ta' dan ir-Regolament permezz ta' mezz speċifiku.

6. CSD għandu jkun soġġett għal awditi regolari u indipendenti. Ir-riżultati ta' dawn l-awditi għandhom jiġu kkommunikati lill-korp manijerjali u jkunu disponibbli għall-awtorità kompetenti u, fejn adatt b'kont meħud ta' konflitti ta' interess potenzjali bejn il-membri tal-kumitat tal-utenti u s-CSD, għall-kumitat tal-utenti.

7. Fejn CSD ikun parti minn grupp ta' impriżi inklużi CSDs ohra jew istituzzjonijiet ta' kreditu msemmija fit-Titolu IV, huwa għandu jadotta politiki u proċeduri dettaljati li jispeċifikaw kif ir-rekwiziti stabbiliti f'dan l-Artikolu japplikaw għall-grupp u għall-entitajiet differenti fil-grupp.

8. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika fil-livell tas-CSD u l-livell tal-grupp kif imsemmi fil-paragrafu 7:

(a) l-ghodod ta' monitoraġġ għar-riskji tas-CSDs imsemmija fil-paragrafu 1;

(b) ir-responsabbiltajiet tal-persunal ewlieni fir-rigward tar-riskji tas-CSDs imsemmija fil-paragrafu 1;

(c) il-konflitti ta' interess potenzjali msemmija fil-paragrafu 3;

(d) il-metodi tal-awditjar imsemmija fil-paragrafu 6; u

(e) iċ-ċirkostanzi li fihom ikun adatt, b'kont meħud ta' konflitti ta' interess potenzjali bejn il-membri tal-kumitat tal-utenti u s-CSD, biex ir-riżultati tal-awditjar jiġu kondiviżi mal-kumitat tal-utenti f'konformità mal-paragrafu 6.

L-ESMA għandha tipprezenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 27

Il-manijment superjuri, il-korp manijerjali u l-azzjonisti

1. Il-manijment superjuri ta' CSD għandu jkollha reputazzjoni u esperjenza tajbin biżżejjed sabiex tiġi żgurata l-ġestjoni soda u prudenti tas-CSD.

2. CSD għandu jkollu korp manijerjali li tal-anqas terz minnu, iżda mhux anqas minn żewġ membri tiegħu, ikunu indipendenti.

3. Ir-rimunerazzjoni tal-membri indipendenti u ta' membri oħrajn mhux eżekuttivi tal-korp manijerjali ma għandux ikun marbut mal-prestazzjoni tan-negożju tas-CSD.

4. Il-korp manigerjali għandu jkun magħmul minn membri adatti ta' reputazzjoni suffiċjentement tajba b'tahlita adatta ta' hiliet, esperjenza u għarfien dwar l-entità u s-suq. Il-membri mhux eżekuttivi tal-korp manigerjali għandhom jiddeċiedu dwar mira għar-rappreżentanza tal-generu mhux rappreżentat biżżejjed fil-korp manigerjali u jhejji politika dwar kif jiżjed l-għadd tal-generu mhux rappreżentat biżżejjed sabiex tintlaħaq dik il-mira. Il-mira, il-politika u l-implimentazzjoni tagħha għandhom jiġu ppubblikati.

5. CSD għandu jiddetermina b'mod ċar ir-rwoli u r-responsabbiltajiet tal-korp manigerjali f'konformità mal-liġi nazzjonali rilevanti. Meta mitlub, CSD għandu jqiegħed il-minuti tal-laqqhat tal-korp manigerjali għad-disponibbiltà tal-awtorità kompetenti u tal-awditur.

6. L-azzjonisti ta' CSD u persuni li huma f'pożizzjoni li jeżerċitaw, b'mod dirett jew indirett, kontroll fuq il-ġestjoni tas-CSD għandhom ikunu adatti sabiex jiżguraw il-ġestjoni soda u prudenti tas-CSD.

7. CSD għandu:

(a) jipprova lill-awtorità kompetenti u jippubblika l-informazzjoni rigward is-sjeda tas-CSD, u b'mod partikolari, l-identità u l-iskala tal-interessi ta' kwalunkwe parti f'pożizzjoni li teżerċita kontroll fuq l-operazzjoni tas-CSD;

(b) jinforma lill-awtorità kompetenti u jitlob l-approvazzjoni tagħha dwar kwalunkwe deċiżjoni għat-trasferiment tad-drittijiet ta' sjeda li twassal għal bidla fl-identità tal-persuni li jeżerċitaw kontroll fuq l-operazzjoni tas-CSD. Wara li jirċievi approvazzjoni mill-awtorità kompetenti tiegħu, is-CSD għandu jippubblika t-trasferiment tad-drittijiet ta' sjeda.

Kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika għandha tinforma mingħajr dewmien żejjed lis-CSD u lill-awtorità kompetenti dwar id-deċiżjoni tagħha li takkwista jew tiddisponi mid-drittijiet tas-sjeda tagħha li twassal għal bidla fl-identità tal-persuni li jeżerċitaw kontroll fuq l-operazzjoni tas-CSD.

8. Fi żmien 60 jum ta' xogħol mir-riċevuta tal-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 7, l-awtorità kompetenti għandha tiegħu deċiżjoni dwar il-bidliet proposti fil-kontroll tas-CSD. L-awtorità kompetenti għandha tirrifjuta li tapprova bidliet proposti fil-kontroll tas-CSD fejn ikun hemm raġunijiet oġġettivi u li jistgħu jiġu pprovati li jagħtuha x'tifhem li dawn ikunu ta' theddida għall-ġestjoni soda u prudenti tas-CSD jew l-abbiltà li s-CSD tikkonforma ma' dan ir-Regolament.

Artikolu 28

Kumitat tal-utenti

1. CSD għandu jistabbilixxi kumitati tal-utenti għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera, li għandhom ikunu magħmula minn rappreżentanti tal-emittenti u tal-partecipanti f'dawn is-sistemi ta' saldu tat-titoli. Il-parir tal-kumitat tal-utenti għandu jkun indipendenti minn kwalunkwe influwenza diretta mill-manigment tas-CSD.

2. CSD għandu jiddefinixxi b'mod mhux diskriminatorju l-mandat għal kull kumitat tal-utenti stabbilit, l-arranġamenti ta' governanza meħtieġa sabiex tiġi żgurata l-indipendenza tagħhom u l-proċeduri operazzjonali tagħhom, kif ukoll il-kriterji ta' ammissjoni u l-mekkaniżmu ta' elezzjoni għall-membri tal-kumitat tal-utenti. L-arranġamenti ta' governanza għandhom ikunu pubblikament disponibbli u għandhom jiżguraw li l-kumitat tal-utenti jirrapporta direttament lill-korp manigerjali u li jiltaqa' regolament.

3. Kumitati tal-utenti għandhom jagħtu parir lill-korp manigerjali dwar arranġamenti ewlenin li jhallu impatt fuq il-membri tagħhom, inklużi l-kriterji għall-aċċettazzjoni ta' emittenti jew partecipanti fis-sistemi ta' saldu tat-titoli rispettivi tagħhom u dwar il-livell tas-servizz.

4. Il-kumitati tal-utenti jistgħu jipprezentaw opinjoni mhux vinkolanti lill-korp manigerjali bir-raġunijiet dettaljati fir-rigward tal-istrutturi tal-prezzijiet tas-CSD.

5. Mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-awtoritajiet kompetenti li jiġu debitament mgħarrfa, il-membri tal-kumitati tal-utenti għandhom ikunu marbuta bil-kunfidenzjalità. Meta president ta' kumitat tal-utenti jiddetermina li membru jkollu kunflitt ta' interess potenzjali jew reali fir-rigward ta' kwistjoni partikolari, dak il-membri ma għandux jithalla jivvota dwar dik il-kwistjoni.

6. CSD għandu jinforma minnufih lill-awtorità kompetenti u lill-kumitat tal-utenti dwar kwalunkwe deċiżjoni li fiha l-korp maniġerjali jiddeċiedi li ma jsegwix il-parir tal-kumitat tal-utenti. Il-kumitat tal-utenti jista' jinforma lill-awtorità kompetenti dwar kwalunkwe qasam li fih iqis li l-parir tal-kumitat tal-utenti ma ġiex segwit.

Artikolu 29

Żamma ta' rekords

1. CSD għandu jzomm, għal perijodu ta' mill-inqas għaxar snin, ir-rekords kollha tiegħu dwar is-servizzi u l-attivitajiet, inkluż dwar is-servizzi anċillari msemmija fit-Taqsimiet B u C tal-Anness, sabiex jippermetti lill-awtorità kompetenti timmonitorja l-konformità mar-rekwiżiti taht dan ir-Regolament.

2. Meta mitlub, CSD għandu jagħmel ir-rekords imsemmija fil-paragrafu 1 disponibbli għall-awtorità kompetenti u l-awtoritajiet rilevanti u għal kwalunkwe awtorità pubblika ohra li skont il-liġi tal-Unjoni jew il-liġi nazzjonali tal-Istat Membru ta' domicilju għandha s-setgħa li titlob aċċess għal tali rekords għall-fini tat-twertiq tal-mandat tagħha.

3. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika d-dettalji tar-rekords msemmija fil-paragrafu 1 li għandhom jinżammu għall-fini tal-monitoraġġ tal-konformità tas-CSDs mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament.

L-ESMA għandha tipprezenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

4. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni sabiex tistabbilixxi l-format tar-rekords msemmija fil-paragrafu 1 li għandhom jinżammu għall-iskop ta' monitoraġġ tal-konformità tas-CSDs mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament.

L-ESMA għandha tipprezenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tingħata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 30

Esternalizzazzjoni

1. Fejn CSD testernalizza servizzi jew attivitajiet lil parti terza, din għandha tibqa' kompletament responsabbli mir-rilaxx tal-obbligi kollha tagħha skont dan ir-Regolament u għandha tikkonforma fil-hin kollu mal-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) l-esternalizzazzjoni ma tirriżultax fid-delega tar-responsabbiltà;

(b) ir-relazzjoni u l-obbligi tas-CSD lejn il-partecipanti jew l-emittenti tagħha ma jinbidlux;

(c) effettivament, il-kundizzjonijiet għall-awtorizzazzjoni tas-CSD ma jinbidlux;

- (d) esternalizzazzjoni ma tipprevjenix l-eżerċizzju tal-funzjonijiet superviżorji u ta' sorveljanza, inkluż l-aċċess fuq il-post għall-kisba ta' kwalunkwe informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex jitwettqu dawn il-funzjonijiet;
 - (e) esternalizzazzjoni ma twassalx biex is-CSD jitlef mis-sistemi u l-kontrolli meħtieġa sabiex jimmanigja r-riskji li jhabbat wiċċu magħhom;
 - (f) is-CSD iżomm il-kompetenza u r-riżorsi meħtieġa għall-evalwazzjoni tal-kwalità tas-servizzi pprovduti, l-adegwatezza organizzazzjonali u kapitali tal-fornitur tas-servizz, għas-superviżjoni tas-servizzi esternalizzati b'mod effettiv u għall-ġestjoni tar-riskji assoċjati mal-esternalizzazzjoni fuq bażi kontinwa;
 - (g) is-CSD għandu aċċess dirett għall-informazzjoni rilevanti tas-servizzi esternalizzati;
 - (h) il-fornitur tas-servizz jikkoopera mal-awtorità kompetenti u l-awtoritajiet rilevanti b'rabta mal-attivitajiet esternalizzati;
 - (i) is-CSD jiżgura li l-fornitur tas-servizz jilhaq l-istandards stabbiliti mil-liġi rilevanti ta' protezzjoni tad-data li jkunu japplikaw li kieku l-fornituri tas-servizz kienu stabbiliti fl-Unjoni. Is-CSD huwa responsabbli mill-iżgurar li daww l-istandards ikunu stabbiliti f'kuntratt bejn il-partijiet u li daww l-istandards jinżammu.
2. Is-CSD għandu jiddefinixxi fi ftehim bil-miktub id-drittijiet u l-obbligi tiegħu u daww tal-fornitur tas-servizz. Il-ftehim ta' esternalizzazzjoni għandu jippermetti lis-CSD li jtemm il-ftehim.
3. Fuq talba, CSD u fornitur tas-servizzi għandhom jipprovdw lill-awtorità kompetenti u lill-awtoritajiet rilevanti l-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex jippermettilhom jivvalutaw il-konformità tal-attivitajiet esternalizzati mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.
4. L-esternalizzazzjoni ta' servizz ewlieni għandha tkun soġġetta għal awtorizzazzjoni skont l-Artikolu 19 mill-awtorità kompetenti.
5. Il-paragrafi 1 sa 4 ma għandhomx japplikaw fejn CSD jesternalizza whud mis-servizzi jew l-attivitajiet tiegħu lil entità pubblika u fejn dik l-esternalizzazzjoni tkun irregolata minn qafas legali, regolatorju u operazzjonali ddedikat li sar qbil dwaru u ġie formalizzat b'mod kongunt mill-entità pubblika u s-CSD rilevanti u li l-awtoritajiet kompetenti qablu dwaru fuq il-bażi tar-rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament.

Artikolu 31

Servizzi pprovduti minn partijiet oħra li mhumiex CSDs

1. Minkejja l-Artikolu 30 u, fejn ikun rikjest mil-liġi nazzjonali, persuna li mhijiex CSD tista' tkun responsabbli biex tirreġistra l-entrati tal-kotba fil-kontijiet tat-titoli miżmuma mis-CSDs.
2. L-Istati Membri li jippermettu li partijiet oħra li mhumiex CSDs jipprovdw ċerti servizzi ewlenin imsemmija fit-Taqsima A tal-Anness f'konformità mal-paragrafu 1, għandhom jispeċifikaw fil-liġi nazzjonali tagħhom ir-rekwiżiti li japplikaw ftali każ. Daww ir-rekwiżiti għandhom jinkludu d-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament li għandhom japplikaw kemm għas-CSD kif ukoll, fejn rilevanti, għall-parti l-oħra kkonċernata.
3. L-Istati Membri li jippermettu li partijiet oħra li mhumiex CSDs jipprovdw ċerti servizzi ewlenin imsemmija fit-Taqsima A tal-Anness f'konformità mal-paragrafu 1, għandhom jikkomunikaw lill-ESMA l-informazzjoni rilevanti kollha dwar il-forniment ta' tali servizzi, inklużi l-liġijiet nazzjonali rilevanti tagħhom.

L-ESMA għandha tinkludi informazzjoni bħal din fir-reġistru tas-CSD imsemmi fl-Artikolu 21.

T a q s i m a 2

Regoli dwar l-eżerċizzju tan-negozju

Artikolu 32

Dispożizzjonijiet ġenerali

1. CSD għandu jkollu għanijiet u objettivi definiti b'mod ċar li jistgħu jintlahqu, bhal fl-oqsma ta' livelli minimi ta' servizz, l-aspettattivi ta' ġestjoni tar-riskji u l-prijoritajiet tan-negozju.
2. CSD għandu jkollu regoli trasparenti għall-ġestjoni tal-ilmenti.

Artikolu 33

Rekwiżiti għall-partecipazzjoni

1. Għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera, CSD għandu jkollu kriterji ta' partecipazzjoni divulgati pubblikament li jippermettu aċċess ġust u miftuh għall-persuni ġuridiċi kollha li għandhom il-hsieb li jsiru partecipanti. Dawn il-kriterji għandhom ikunu trasparenti, oġġettivi, u mhux diskriminatorji sabiex jiġi żgurat aċċess ġust u miftuh għas-CSD bl-attenzjoni dovuta għar-riskji għall-istabbiltà finanzjarja u r-regolarità tas-swieq. Kriterji li jillimitaw l-aċċess għandhom jithallem biss dment li l-għan tagħhom ikun il-kontroll ġustifikabbli ta' riskju speċifikat għas-CSD.
2. CSD għandu jittratta t-talbiet għal aċċess minnufih billi jipprovi risposta għal dawn it-talbiet fi żmien xahar l-aktar tard u għandu jqiegħed l-proċeduri dwar it-trattament tat-talbiet għall-aċċess għad-dispożizzjoni pubblika.
3. CSD għandu jiċhad aċċess lil participant li jilhaq il-kriterji msemmija fil-paragrafu 1 biss fejn dan ikun ġustifikat sew bil-miktub u fuq il-bażi ta' valutazzjoni komprensiva tar-riskji.

F'każ ta' rifjut, il-partecipant li jitlob aċċess ikollu d-dritt jilmenta mal-awtorità kompetenti tas-CSD li ċahad l-aċċess.

Dik l-awtorità kompetenti responsabbli għandha teżamina l-ilment bir-reqqa billi tivvaluta r-raġunijiet għar-rifjut u għandha tipprovi lill-partecipant li jitlob l-aċċess bi twegiba rraġunata.

Dik l-awtorità kompetenti responsabbli għandha tikkonsulta lill-awtorità kompetenti tal-post tal-istabbiliment tal-partecipant li jitlob l-aċċess dwar il-valutazzjoni tagħha tal-ilment. Fejn l-awtorità tas-CSD li jagħmel it-talba ma taqbilx mal-valutazzjoni pprovduta, kull waħda miż-żewġ awtoritajiet tista' tirreferi l-kwistjoni lill-ESMA, li tista' taġixxi skont is-setgħat mogħtija lilha fl-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Fejn ir-rifjut mis-CSD sabiex jagħti aċċess lil participant li jkun qed jitolbu jitqies li ma jkunx ġustifikat, l-awtorità kompetenti tas-CSD li tkun irrifjutat l-aċċess għandha tohroġ ordni li tehtieg li s-CSD jagħti aċċess lill-partecipant li jkun qed jitlob dan.

4. CSD għandu jkollu proċeduri oġġettivi u trasparenti għas-sospensjoni u l-hruġ ordnat tal-partecipanti li ma jibqgħux jilhq u l-kriterji ta' partecipazzjoni msemmija fil-paragrafu 1.

5. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji li jispeċifikaw ir-riskji li għandhom jitqiesu mis-CSDs meta jwettqu valutazzjoni komprensiva tar-riskji, u mill-awtoritajiet kompetenti meta jivvalutaw ir-raġunijiet għar-rifjut skont il-paragrafu 3 u l-elementi tal-proċedura msemmija fil-paragrafu 3.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

6. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni sabiex tistabbilixxi formoli u mudelli standard għall-proċedura msemmija fil-paragrafu 3.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tingħata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 34

Trasparenza

1. Għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera kif ukoll għal kull wiehed mis-servizzi ewlenin l-oħra li jwettaq, CSD għandu jiddivulga pubblikament il-prezzijiet u t-tariffi assoċjati mas-servizzi ewlenin li huwa jipprovdi elenkati fit-Taqsima A tal-Anness. Għandu jiddivulga l-prezzijiet u t-tariffi ta' kull servizz u funzjoni pprovduti b'mod separat, inklużi l-iskontijiet u r-rohs u l-kundizzjonijiet sabiex wiehed jibbenefika minn dak it-tnaqqis. Għandu jagħti aċċess separat lill-klijenti tiegħu għas-servizzi speċifiċi pprovduti.
2. CSD għandu jippubblika lista tal-prezzijiet sabiex jiffacilita t-tqabbil tal-offerti u sabiex il-klijenti ikunu jistgħu janticipaw il-prezz li jkunu jridu jhallsu jekk jużaw is-servizzi.
3. CSD għandu jkun marbut mill-politika tal-ipprezzar ippubblikata tiegħu għas-servizzi ewlenin tiegħu.
4. CSD għandu jipprovdi lill-klijenti tiegħu l-informazzjoni li tippermetti rikonċiljament tal-fatturi mal-lista tal-prezzijiet ippubblikata.
5. CSD għandu jiddivulga lill-klijenti kollha l-informazzjoni li tippermettilhom jivvalutaw ir-riskji assoċjati mas-servizzi pprovduti.
6. CSD għandu jagħti rendikont separat għall-ispejjeż u d-dhul tas-servizzi ewlenin ipprovduti u għandu jiddivulga dak l-informazzjoni lill-awtorità kompetenti.
7. CSD għandu jagħti rendikont tal-ispejjeż u d-dhul tas-servizzi aċċessarji pprovduti b'mod shiħ u għandu jiddivulga dik l-informazzjoni lill-awtorità kompetenti.
8. Sabiex jiżgura applikazzjoni effettiva tar-regoli tal-Unjoni dwar il-kompetizzjoni u jippermetti l-identifikazzjoni, fost oħrajn, ta' sussidji inkroċjati ta' servizzi aċċessarji mis-servizzi ewlenin, is-CSD għandu jżomm kontabbiltà analitika għall-attivitajiet tiegħu. Kontabbiltà analitika bħal din għandha tal-inqas tissepara l-ispejjeż u d-dhul assoċjati ma' kull wiehed mis-servizzi ewlenin tiegħu minn dawk assoċjati mas-servizzi aċċessarji.

Artikolu 35

Proċeduri ta' komunikazzjoni ma' parteċipanti u infrastrutturi oħra tas-suq

Fil-proċeduri ta' komunikazzjoni tas-CSD mal-partiċipanti tas-sistemi ta' saldu tat-titoli li joperaw, u mal-infrastrutturi tas-suq li huma jikkollegaw magħhom, is-CSDs għandhom jużaw proċeduri u standards ta' komunikazzjoni miftuħa u internazzjonali sabiex jintbagħtu l-messaġġi u d-data ta' referenza sabiex jiġu facilitati r-registrar, il-hlas u s-saldu effiċjenti.

T a q s i m a 3

Rekwiżiti għas-servizzi tas-CSD*Artikolu 36***Dispożizzjonijiet ġenerali**

Għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera, CSD għandu jkollu r-regoli u l-proċeduri adatti, inklużi Prattiki u kontrolli robusti ta' kontabbiltà sabiex jgħin jiżgura l-integrità tal-hruġ ta' titoli, u jnaqqas u jimmaniġġja r-riskji assoċjati mal-kustodja u s-saldu ta' transazzjonijiet fit-titoli.

*Artikolu 37***Integrità tal-kwistjoni**

1. CSD għandu jiehu l-miżuri ta' rikonċiljazzjoni xierqa sabiex jivverifika li l-għadd ta' titoli li jifforma hruġ ta' titoli jew parti minn hruġ ta' titoli sottomessi lis-CSD jkun daqs is-somma tat-titoli rreġistrati fil-kontijiet ta' titoli tal-partiċipanti fis-sistema ta' saldu tat-titoli operati mis-CSD u, fejn rilevanti, fuq il-kontijiet titolari miżmuma mis-CSD. Miżuri ta' rikonċiljazzjoni bħal dawn għandhom jitwettqu tal-inqas kuljum.

2. Fejn dan ikun xieraq u jekk entitajiet oħrajn ikunu involuti fil-proċess ta' rikonċiljazzjoni għal ċertu hruġ ta' titoli, bħall-emittent, ir-registraturi, l-aġenti tal-hruġ, l-aġenti tat-trasferimenti, id-depożitorji komuni, CSDs oħrajn jew entitajiet oħrajn, is-CSD u kwalunkwe entità bħal din għandhom jorganizzaw miżuri adegwati ta' kooperazzjoni u ta' skambju ta' informazzjoni ma' xulxin sabiex tinzamm l-integrità tal-hruġ.

3. F'sistema ta' saldu tat-titoli operati minn CSD ma għandhomx ikunu permessi self kurrenti ta' titoli, bilanci tad-dejn jew holqien ta' titoli.

4. F'konsultazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika l-miżuri ta' rikonċiljazzjoni li CSD għandu jiehu skont il-paragrafi 1, 2 u 3.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

*Artikolu 38***Protezzjoni tat-titoli tal-partiċipanti u dawk tal-klijenti tagħhom**

1. Għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera, CSD għandu jzomm ir-rekords u l-kontijiet li għandhom jippermettulu li fi kwalunkwe mument u mingħajr dewmien jissegrega fil-kontijiet mas-CSD, it-titoli ta' partiċipant minn dawk ta' kwalunkwe partiċipant iehor u, jekk applikabbli, mill-assi proprji tas-CSD.

2. CSD għandu jzomm rekords u kontijiet li jippermettu lil kwalunkwe partiċipant li jissegrega t-titoli tal-partiċipant minn dawk tal-klijenti tal-partiċipant.

3. CSD għandu jzomm rekords u kontijiet li jippermettu lil kwalunkwe partiċipant li jzomm f'kont tat-titoli wiehed it-titoli li jappartjenu għal klijenti differenti ta' dak il-partiċipant ('segregazzjoni kollettiva tal-klijenti')

4. CSD għandu jzomm rekords u kontijiet li jippermettu lil partiċipant li jissegrega t-titoli ta' kwalunkwe wiehed mill-klijenti tal-partiċipant, jekk u kif ikun mitlub mill-partiċipant ('segregazzjoni individwali tal-klijenti').

5. Partecipant għandu joffri lill-klijenti tiegħu tal-anqas l-għażla bejn is-segregazzjoni kollettiva tal-klijenti u s-segregazzjoni tal-klijenti individwali u jgħarrafhom bl-ispejjeż u r-riskji assoċjati ma' kull għażla.

Madankollu, CSD u l-partecipanti tiegħu għandhom jipprovdu segregazzjoni individwali tal-klijenti għaċ-ċittadini u r-residenti u l-persuni ġuridici stabbiliti fi Stat Membru fejn ikun meħtieġ skont il-liġi nazzjonali tal-Istat Membru li tahtu jkunu kostitwiti t-titoli kif tkun tinsab fis-17 ta' Settembru 2014. Dak l-obbligu għandu japplika sakemm il-liġi nazzjonali tiġi emendata jew tithassar u sakemm l-oġettivi tiegħu jkunu għandhom validi.

6. Is-CSDs u l-partecipanti tagħhom għandhom jiddivulgaw pubblikament il-livelli tal-protezzjoni u l-ispejjeż assoċjati mal-livelli differenti ta' segregazzjoni li huma jipprovdu u għandhom joffru dawk is-servizzi b'termini kummerċjali raġonevoli. Id-dettalji tal-livelli differenti ta' segregazzjoni għandhom jinkludu deskrizzjoni tal-implikazzjonijiet legali ewlenin tal-livelli rispettivi ta' segregazzjoni offriti, inkluża l-informazzjoni dwar il-liġi tal-insolvenza applikabbli fil-ġurisdizzjonijiet rilevanti.

7. Għall-ebda raġuni, CSD ma għandu juża titoli li mhumiex tiegħu. Madankollu, CSD jista' juża titoli ta' partecipant fejn huwa jkun kiseb minn qabel kunsens esplicitu mill-partecipant. Barra minn hekk is-CSD għandu jeħtieġ li l-partecipanti tiegħu jiksbu minn qabel kwalunkwe kunsens meħtieġ mill-klijenti tagħhom.

Artikolu 39

Finalità tas-saldu

1. CSD għandu jiżgura li s-sistema ta' saldu tat-titoli li jopera toffri protezzjoni adegwata għall-partecipanti. L-Istati Membri għandhom jinnominaw u jinnotifikaw is-sistemi ta' saldu tat-titoli operati mis-CSDs skont il-proċeduri msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 98/26/KE.

2. CSD għandu jiżgura li kull sistema ta' saldu tat-titoli li jopera tiddefinixxi l-mumentu tal-introduzzjoni u tal-irrevokabbiltà tal-ordnijiet ta' trasferiment f'dik is-sistema ta' saldu tat-titoli f'konformità mal-Artikoli 3 u 5 tad-Direttiva 98/26/KE.

3. CSD għandu jiddivulga r-regoli li jirregolaw il-finalità tat-trasferimenti ta' titoli u flus kontanti f'sistema ta' saldu tat-titoli.

4. Il-paragrafi 2 u 3 għandhom japplikaw mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet applikabbli għall-konnessjonijiet ta' CSD u mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 8 tal-Artikolu 48.

5. CSD għandu jiehu l-passi kollha raġonevoli biex jiżgura li, f'konformità mar-regoli msemmija fil-paragrafu 3, il-finalità tat-trasferimenti ta' titoli u flus kontanti msemmija fil-paragrafu 3 tintlaħaq jew fil-hin reali jew fl-istess jum u fi kwalunke każ mhux aktar tard mit-tmiem tal-jum ta' xogħol tad-data attwali tas-saldu.

6. Fejn is-CSD joffri s-servizzi msemmija fl-Artikolu 40(2), huwa għandu jiżgura li r-rikavati fi flus kontanti ta' saldu ta' titoli għandu jkun disponibbli għar-riċevituri biex jużawhom mhux aktar tard minn tmiem il-jum ta' xogħol tad-data prevista tas-saldu.

7. It-transazzjonijiet kollha ta' titoli għal flus kontanti bejn partecipanti diretti f'sistema ta' saldu ta' titoli operata minn CSD u saldati f'dik is-sistema ta' saldu ta' titoli għandhom jiġu saldati fuq il-bażi ta' DVP.

Artikolu 40

Saldu fi flus

1. Għal transazzjonijiet denominati fil-munita tal-pajjiż fejn isir is-saldu, CSD għandu jissalda l-pagamenti fi flus tas-sistema ta' saldu tat-titoli tiegħu permezz ta' kontijiet miftuħa ma' bank ċentrali tal-hruġ tal-munita rilevanti fejn dan ikun prattiku u disponibbli.

2. Fejn ma jkunx prattiku u disponibbli li jiġu saldati f'kontijiet ta' bank ċentrali, kif previst fil-paragrafu 1, CSD jista' joffri li jsalda l-pagamenti fi flus għas-sistemi ta' saldu tat-titoli kollha tiegħu, jew parti minnhom, permezz ta' kontijiet miftuħa ma' istituzzjoni ta' kreditu jew permezz ta' kontijiet proprji. Jekk CSD joffri li jsalda f'kontijiet miftuħa ma' istituzzjoni ta' kreditu jew permezz ta' kontijiet proprji, dan għandu jagħmel hekk skont id-dispożizzjonijiet tat-Titolu IV.

3. CSD għandu jiżgura li kull informazzjoni mogħtija lill-parteciċipanti fis-suq, dwar ir-riskji u l-ispejjeż marbuta ma' saldu fil-kontijiet tal-istituzzjonijiet ta' kreditu jew permezz ta' kontijiet proprji, tkun ċara, ekwa u mhux qarrieqa. CSD għandu jagħmel disponibbli għall-klijenti jew klijenti potenzjali biżżejjed informazzjoni biex ikunu jistgħu jidentifikaw u jevalwaw ir-riskji u l-ispejjeż marbuta ma' saldu fil-kontijiet ta' istituzzjonijiet ta' kreditu jew permezz ta' kontijiet proprji u għandu jipprovdri dik l-informazzjoni fuq talba.

Artikolu 41

Proċeduri u regoli dwar l-inadempjenza tal-parteciċipanti

1. Għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jhaddem, CSD għandu jkollu regoli u proċeduri effettivi u definiti b'mod ċar sabiex jimmaniġġja l-inadempjenza ta' parteciċipant wiehed jew iktar tiegħu sabiex jiġi żgurat li s-CSD jista' jiehu azzjoni f'waqtha sabiex jillimita t-telf u l-pressjonijiet fuq il-likwidità u jkompli jilhaq l-obbligi tiegħu.

2. CSD għandu jqiegħed ir-regoli u l-proċeduri rilevanti tiegħu dwar l-inadempjenza għad-dispożizzjoni tal-pubbliku.

3. Flimkien mal-parteciċipanti tiegħu u partijiet interessati rilevanti ohrajn, CSD għandu jwettaq ittestjar u revizzjoni perjodiċi tal-proċeduri tiegħu dwar l-inadempjenza sabiex jiżgura li jkunu prattiċi u effettivi.

4. Sabiex tiżgura applikazzjoni konsistenti ta' dan l-Artikolu, l-ESMA tista', f'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, tohroġ linji gwida skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

T a q s i m a 4

Rekwiziti prudenzjali

Artikolu 42

Rekwiziti ġenerali

CSD għandu jadotta qafas ta' ġestjoni tar-riskji solidu sabiex jimmaniġġja b'mod komprensiv ir-riskji legali, tan-negozju, operazzjonali u riskji diretti jew indiretti ohrajn, inkluż miżuri għat-taffija tal-frodi u n-negliġenza.

Artikolu 43

Riskji legali

1. Għall-finijiet tal-awtorizzazzjoni u s-supervizzjoni tiegħu, kif ukoll għat-tagħrif tal-klijenti tiegħu, CSD għandu jkollu regoli, proċeduri, u kuntratti li huma ċari u li jistgħu jinftiehem għas-sistemi tas-saldu tat-titoli kollha li jhaddem u s-servizzi l-oħra kollha li jipprovdri.

2. CSD għandu jfassal ir-regoli, il-proċeduri u l-kuntratti tiegħu sabiex dawn ikunu infurzabbli fil-ġurisdizzjonijiet rilevanti kollha, anki f'każ ta' inadempjenza ta' parteciċipant.

3. CSD li jwettaq negozju f'ġurisdizzjonijiet differenti għandu jiehu l-passi kollha raġonevoli biex jidentifika u jimmitiga r-riskji li jirriżultaw minn konflitti potenzjali fil-liġi bejn il-ġurisdizzjonijiet.

Artikolu 44

Riskju ġenerali tan-negozju

CSD għandu jkollu sistemi robusti ta' ġestjoni u kontroll kif ukoll għodod tal-IT sabiex jidentifika, iwettaq monitoraġġ u jimmaniġġja r-riskji ġenerali tan-negozju, inklużi t-telf mill-eżekuzzjoni batuta tal-istrategija tan-negozju, il-flussi tal-flus kontanti u l-ispejjeż tal-operat.

*Artikolu 45***Riskji operazzjonali**

1. CSD għandu jidentifika s-sorsi ta' riskju operazzjonali, kemm intern kif ukoll estern, u jimminimizza l-impatt tagħhom permezz tal-użu ta' għodod tal-IT, kontrolli u proceduri xierqa, inklużi għas-sistemi ta' saldu tat-titoli kollha li jhaddem.
 2. CSD għandu jzomm l-għodod tal-IT xierqa li jiżguraw grad għoli ta' sigurtà u affidabbiltà operazzjonali, u li għandhom kapacità adegwata. Ghodod tal-IT għandhom jindirizzaw b'mod adegwat il-kumplessità, il-varjetà u t-tip ta' servizzi u attivitajiet imwettqa sabiex jiġu żgurati standards għoljin ta' sigurtà, u integrità u kunfidenzjalità tal-informazzjoni miżmuma.
 3. Għas-servizzi li jipprovdi kif ukoll għal kull sistema ta' saldu tat-titoli li jhaddem, CSD għandu jstabbilixxi, jimplimenta u jzomm politika ta' kontinwità tax-xogħol adegwata u pjan ta' rkupru minn diżastri sabiex tiġi żgurata l-preservazzjoni tas-servizzi tiegħu, l-irkupru fil-pront tal-operazzjonijiet u t-tweqqig tal-obbligi tas-CSD fil-każ ta' avvenimenti li jġibu riskju sinifikanti ta' waqfien tal-operazzjonijiet.
 4. Il-pjan imsemmi fil-paragrafu 3 għandu jipprevedi l-irkupru tat-transazzjonijiet u l-pożizzjonijiet tal-partecipanti kollha fil-mument tat-tfixkil biex jippermetti lill-partecipanti ta' CSD jkomplu joperaw b'ċertezza u jtemmu s-saldu fid-data prevista, inkluż billi jiżgura li s-sistemi kritiċi tal-IT jkunu jistgħu jissoktaw l-operazzjonijiet minnufih mill-mument tal-waqfien. Għandu jinkludi l-istabbiliment tat-tieni sit għall-ipproċessar b'riżorsi, kapacitajiet, u funzjonijiet suffiċjenti u arrangamenti adatti tal-persunal.
 5. Is-CSD għandu jippjana u jwettaq programm ta' testijiet tal-arrangamenti msemmija fil-paragrafi 1 sa 4.
 6. CSD għandu jidentifika, iwettaq monitoraġġ u jimmaniġġja r-riskji li l-partecipanti ewlenin fis-sistemi ta' saldu tat-titoli li jhaddem, kif ukoll il-fornituri tas-servizz u l-utilitajiet, u CSDs oħrajn jew infrastrutturi oħrajn tas-suq jistgħu jġibu magħhom għat-thaddim tiegħu. Għandu, fuq talba, jipprovdi lill-awtoritajiet kompetenti u rilevanti b'informazzjoni dwar kwalunkwe riskju identifikat bħal dan.
- Għandu wkoll jgħarraf mingħajr dewmien lill-awtoritàkompetenti u l-awtoritajiet rilevanti bi kwalunkwe incident operazzjonali li jirriżulta minn tali riskji.
7. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika r-riskji operazzjonali msemmija fil-paragrafi 1 u 6 u l-metodi sabiex tittestja, tindirizza jew timminimizza dawk ir-riskji, inklużi l-politika ta' kontinwità tax-xogħol u l-pjanijiet ta' rkupru minn diżastri msemmija fil-paragrafi 3 u 4 u l-metodi ta' valutazzjoni tagħhom.

L-ESMA għandha tipprezenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

*Artikolu 46***Politika tal-investment**

1. CSD għandu jzomm l-assi finanzjarji tiegħu f'banek ċentrali, istituzzjonijiet ta' kreditu awtorizzati jew CSDs awtorizzati.
2. CSD għandu jkollu access fil-pront għall-assi tiegħu, fejn ikun meħtieġ.
3. CSD għandu jinvesti r-riżorsi finanzjarji tiegħu unikament fi flus kontanti jew fi strumenti finanzjarji likwidi hafna b'riskju tas-suq u tal-kreditu minimi. Dawk l-investimenti għandhom ikunu kapaċi jiġu likwidati malajr b'effett negattiv minimu fuq il-prezz.

4. L-ammont ta' kapital, inkluż il-qligh miżmum u r-riżervi ta' CSD li ma jkunux investiti skont il-paragrafu 3, ma ghandhomx jitqiesu għall-finijiet tal-Artikolu 47(1).

5. CSD għandu jiżgura li l-iskoperturi għar-riskju generali tiegħu għal kwalunkwe istituzzjoni ta' kreditu individwali awtorizzata jew CSD individwali awtorizzati li magħhom huwa jzomm l-assi finanzjarji proprji tiegħu jibqgħu flim投资 ta' koncentrazzjoni aċċettabbli.

6. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-EBA u l-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji li jspesifikaw l-istrumenti finanzjarji li jistgħu jiġu kkunsidrati li huma likwidi hafna b'riskju tas-suq u tal-kreditu minimi kif imsemmi fil-paragrafu 3, il-perijodu ta' żmien adatt għall-aċċess tal-assi msemmi fil-paragrafu 2 u l-limiti ta' koncentrazzjoni kif imsemmija fil-paragrafu 5. Tali abbozz ta' standards tekniċi regolatorji għandhom, fejn ikun adatt, ikunu allinjati mal-istandards tekniċi regolatorji adottati skont l-Artikolu 47(8) tar-Regolament (UE) Nru 648/2012.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 47

Rekwiżiti ta' kapital

1. Il-kapital, flimkien mal-qligh imfaddal u r-riżervi ta' CSD, għandu jkun proporzjonali għar-riskji mill-attivitajiet tas-CSD. Għandu jkun il-hin kollu biżżejjed sabiex:

- (a) jiżgura li s-CSD jkun adegwatament protett kontra riskji operazzjonali, legali, tal-kustodja, tal-investment u tan-negozju sabiex is-CSD jkun jista' jibqa' jipprovdi servizzi bhala negozju attiv;
- (b) jiżgura stralc jew ristrutturar ordinar tal-attivitajiet tas-CSD fuq perijodu ta' żmien adatt għal minimu ta' sitt xhur fmedda ta' xenarji ta' stress.

2. CSD għandu jkollu pjan għal dan li ġej:

- (a) il-ġbir ta' kapital addizzjonali jekk il-kapital tal-ekwità tiegħu jersaq viċin jew jaqa' taht ir-rekwiżiti stipulati fil-paragrafu 1;
- (b) l-iżgurar tal-istralc jew ristrutturazzjoni ordinati tal-operazzjonijiet u s-servizzi tiegħu fejn is-CSD ma jkunx jista' jiġbor kapital ġdid.

Il-pjan għandu jiġi approvat mill-korp manigerjali jew kumitat adatt tal-korp manigerjali u jiġi aġġornat regolarment. Kull aġġornament tal-pjan għandu jiġi pprovdut lill-awtorità kompetenti. L-awtorità kompetenti tista' tesigi lis-CSD jiehu miżuri addizzjonali jew jagħmel dispożizzjonijiet alternattivi fejn l-awtorità kompetenti tikkunsidra li l-pjan tas-CSD huwa insuffiċjenti.

3. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-ESMA u l-membri tas-SEBC, l-EBA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji li jspesifikaw ir-rekwiżiti rigward il-kapital, il-qligh miżmum u r-riżervi ta' CSD msemija fil-paragrafu 1.

L-EBA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

T a q s i m a 5

Rekwiżiti għall-konnessjonijiet tas-CSD*Artikolu 48***Konnessjonijiet tas-CSDs**

1. Qabel ma jstabbilixxu konnessjoni ta' CSD u fuq bażi kontinwa ladarba tkun stabbilita l-konnessjoni ta' CSD, is-CSDs kollha kkonċernati għandhom jidentifikaw, jivvalutaw, iwettqu monitoraġġ u jimmaniġġjaw is-sorsi potenzjali kollha ta' riskju għalihom stess u għall-partecipanti tagħhom li jinholqu mill-konnessjoni ta' CSD u jiehdu l-miżuri adatti biex jimmitigawhom.

2. CSDs li jkunu beħsiebhom jistabbilixxu konnessjonijiet għandhom iressqu applikazzjoni għal awtorizzazzjoni lill-awtorità kompetenti tas-CSD li jagħmel it-talba kif mitlub skont il-punt (e) tal-Artikolu 19(1) jew jinnotifika lill-awtoritajiet kompetenti u rilevanti tas-CSD li jagħmel it-talba kif mitlub skont l-Artikolu 19(5).

3. Konnessjoni għandha tippovdi protezzjoni adegwata lis-CSDs konnessi u lill-partecipanti tagħhom, partikolarment fir-rigward ta' krediti possibbli mehuda mis-CSDs u tar-riskji ta' koncentrazzjoni u likwidità b'riżultat tal-arranġament ta' konnessjoni.

Konnessjoni għandha tkun sostnuta b'arranġament kuntrattwali xieraq li jstabbilixxi d-drittijiet u l-obbligi rispettivi tas-CSDs konnessi u, fejn ikun meħtieġ, tal-partecipanti tas-CSDs. Arranġament kuntrattwali b'implikazzjonijiet transġurisdizzjonali għandu jipprevedi għażla bla ambigwiżà tal-liġi li tirregola kull aspekt tal-operazzjonijiet tal-konnessjoni.

4. Fil-każ ta' trasferiment proviżorju ta' titoli bejn CSDs konnessi, għandu jkun proġbit trasferiment mill-ġdid tat-titoli qabel ma l-ewwel trasferiment isir finali.

5. CSD li juża konnessjoni indiretta jew intermedjarja sabiex ihaddem konnessjoni ta' CSD ma' CSD ieħor għandu jkejjel, iwettaq monitoraġġ u jimmaniġġja r-riskji addizzjonali li jinholqu mill-użu ta' dik il-konnessjoni indiretta jew l-intermedjarja u jiehdu l-miżuri adatti biex jimmitigawhom.

6. CSDs konnessi għandu jkollhom proċeduri ta' rikonċiljazzjoni robusti sabiex jiżguraw li r-reġistri rispettivi tagħhom ikunu preċiżi.

7. Il-konnessjonijiet bejn CSDs għandhom jippermettu s-saldu DVP ta' tranżazzjonijiet bejn partecipanti f'CSDs konnessi, fejn dan ikun prattikabbli u fattibbli. Ir-raġunijiet dettaljati għal kwalunkwe konnessjoni CSD li ma tippermettix saldu DVP għandhom jiġu notifikati lill-awtoritajiet rilevanti u kompetenti.

8. Sistemi ta' saldu tat-titoli interoperabbli u CSDs, li jużaw infrastruttura tas-saldu komuni għandhom jistabbilixxu mumententi identiċi ta':

(a) l-entrata ta' ordnijiet ta' trasferiment fis-sistema;

(b) l-irrevokabbiltà tal-ordnijiet tat-trasferiment.

Is-sistemi ta' saldu tat-titoli u s-CSDs imsemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom jużaw regoli ekwivalenti rigward il-mument tal-finalità tat-trasferimenti tat-titoli u l-flus kontanti.

9. Sat-18 ta' Settembru 2019 il-konnessjonijiet kollha interoperabbli bejn CSDs li joperaw fi Stati Membri għandhom ikunu, fejn dan japplika, konnessjonijiet li jsostnu s-saldu DVP.

10. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika l-kondizzjonijiet stipulati fil-paragrafu 3 li skont huma kull tip ta' arrangament ta' konnessjoni jipprevedi protezzjoni adegwata tas-CSDs konnessi u tal-partecipanti tagħhom, partikolarment fejn CSD jkollu hsieb jippartecipa fis-sistema tas-saldu tat-titoli mhaddma minn CSD ohra, il-monitoraġġ u l-immanigġjar tar-riskji addizzjonali msemija fil-paragrafu 5 li ġejjin mill-użu tal-intermedjarji, il-metodi ta' rikonċiljazzjoni msemija fil-paragrafu 6, il-kazijiet fejn is-saldu DVP permezz tal-konnessjonijiet ta' CSDs ikun prattiku u fattibbli kif previst fil-paragrafu 7 u l-metodi ta' valutazzjoni tagħhom.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Hija delegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

KAPITOLU III

Access għas-CSDs

Taqsimat 1

Access ta' emittenti għal CSDs

Artikolu 49

Libertà ta' emissjoni f'CSD awtorizzat fl-Unjoni

1. Emittent għandu jkollu d-dritt li jagħmel arrangamenti sabiex it-titoli tiegħu li jkunu ġew aċċettati biex jiġu negozjati fi swieq regolati jew MTFs jew negozjati f'centri ta' negozjar jiġu rreġistrati fi kwalunkwe CSD stabbilit fi kwalunkwe Stat Membru, soġġett għall-konformità minn dak is-CSD mal-kondizzjonijiet imsemija fl-Artikolu 23.

Mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-emittent imsemmi fl-ewwel subparagrafu, il-liġi korporattiva jew liġi simili tal-Istat Membru li tahtu huma kostitwiti t-titoli għandhom jibqgħu japplikaw.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tiġi kompilata lista ta' dispożizzjonijiet rilevanti ewlenin tal-liġi tagħhom, kif imsemmi fit-tieni subparagrafu. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkomunikaw dik il-lista lill-ESMA sat-18 ta' Diċembru 2014. L-ESMA għandha tippubblika l-lista sat-18 ta' Jannar 2015.

Is-CSD jista' jitlob il-hlas ta' tariffa kummerċjali raġonevoli għall-ghoti tas-servizzi tiegħu lill-emittenti fuq il-bażi ta' kost b'addenda, sakemm ma jsirx qbil ieħor bejn iż-żewġ partijiet.

2. Fejn emittent jippreżenta talba biex jirreġistra t-titoli tiegħu f'CSD, dan tal-aħhar għandu jittratta din it-talba minnufih u b'mod mhux diskriminatorju u jipprovdi tweġiba lill-emittent li jagħmel it-talba fi żmien tliet xhur.

3. CSD jista' jirrifjuta milli jipprovdi servizzi lil emittent. Rifjut bħal dan jista' jkun ibbażat biss fuq valutazzjoni tar-riskji komprensiva jew jekk dak is-CSD ma jipprovdi is-servizzi msemija fil-punt (1) tat-Taqsimat A tal-Anness fir-rigward tat-titoli kostitwiti taht il-liġi korporattiva jew liġi simili tal-Istat Membru rilevanti.

4. Mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE ⁽²⁾, fejn CSD jirrifjuta li jipprovdi servizzi lil emittent, dan għandu jipprovdi lill-emittent li qed jagħmel it-talba r-raġunijiet shah bil-miktub għar-rifjut tiegħu.

⁽¹⁾ Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 2005 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-iskop tal-money laundering u l-finanzjament tat-terroriżmu (ĠU L 309, 25.11.2005, p. 15).

⁽²⁾ Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE tal-1 ta' Awwissu 2006 li tistabbilixxi miżuri implimentattivi għad-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar id-definizzjoni ta' "persuni esposti politikament" u l-kriterji tekniċi għal proċeduri ssimplifikati tad-diligenza dovuta mal-klijent u għal eżenzjoni għal raġunijiet ta' attività finanzjarja mwettqa fuq bażi okkazzjonali jew limitata hafna (ĠU L 214, 4.8.2006, p. 29).

F'każ ta' rifjut, l-emittent li jagħmel it-talba għandu jkollu d-dritt li jilmenta mal-awtorità kompetenti tas-CSD li jirrifjuta li jipprovdi s-servizzi tiegħu.

L-awtorità kompetenti ta' dak is-CSD għandha teżamina l-ilment kif dovut billi tivvaluta r-raġunijiet għar-rifjut ipprovduti mis-CSD u għandha tippovdi lill-emittent bi twegiba motivata.

L-awtorità kompetenti tas-CSD għandha tikkonsulta lill-awtorità kompetenti tal-post tal-istabbiliment tal-emittent li jagħmel it-talba dwar il-valutazzjoni tagħha tal-ilment. Fejn l-awtorità kompetenti tal-post tal-istabbiliment tal-emittent li jagħmel it-talba ma taqbilx ma' dik il-valutazzjoni, kwalunkwe waħda miż-żewġ awtoritajiet kompetenti jistgħu jirreferu l-kwistjoni lill-ESMA, li tista' taġixxi skont is-setgħat mogħtija lilha fl-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Fejn ir-rifjut mis-CSD li jipprovdi s-servizzi tiegħu lil emittent titqies li hija ingustifikata, l-awtorità kompetenti responsabbli għandha tohroġ ordni fejn tesigi li s-CSD jipprovdi s-servizzi tiegħu lill-emittent li għamel it-talba.

5. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji li jispeċifikaw ir-riskji li għandhom jitqiesu mis-CSDs meta jwettqu valutazzjoni komprensiva tar-riskji, u l-awtoritajiet kompetenti li jivvalutaw ir-raġunijiet għar-rifjut skont il-paragrafi 3 u 4, u l-elementi tal-proċedura msemmija fil-paragrafu 4.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

6. Fkooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni sabiex tistabbilixxi formoli u mudelli standard għall-proċedura msemmija fil-paragrafu 4.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tingħata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

T a q s i m a 2

A ċ ċ e s s b e j n C S D s

Artikolu 50

Aċċess permezz ta' konnessjoni standard

CSD għandu jkollu d-dritt li jsir partecipant f'CSD iehor u jistabbilixxi konnessjoni standard ma' dak is-CSD skont l-Artikolu 33 u soġġett għal notifika minn qabel tal-konnessjoni ta' CSD stipulata fl-Artikolu 19(5).

Artikolu 51

Aċċess permezz ta' konnessjoni personalizzata

1. Fejn CSD jitlob lil CSD iehor sabiex jiżviluppa konnessjoni personalizzata biex ikollu aċċess għal dan tal-ahhar, is-CSD li jirċievi t-talba għandu jiċhad din it-talba biss fuq il-baži ta' kunsiderazzjonijiet tar-riskji. Ma għandux jiċhad talba għal raġunijiet ta' telf ta' sehem mis-suq.

2. Is-CSD li jirċievi t-talba jista' jitlob hlas ta' tariffa kummerċjali raġonevoli fuq il-baži ta' kost b'addenda lis-CSD li jagħmel it-talba talli jagħmel disponibbli l-aċċess permezz ta' konnessjoni personalizzata, dment li ma jsirx qbil mod iehor miż-żewġ partijiet.

Artikolu 52

Proċedura għall-konnessjonijiet tas-CSD

1. Meta CSD jippreżenta talba għal aċċess lil CSD iehor skont l-Artikoli 50 u 51, dan tal-aħhar għandu jittratta din it-talba minnufih u għandu jipprovdi tveġiba lis-CSD li jagħmel it-talba fi żmien tliet xhur.

2. CSD għandu jiċhad l-aċċess lil CSD li jitolbu fil-każ biss fejn dan l-aċċess ikun jhedded il-funzjonament bla xkiel u ordnat tas-swieq finanzjarji jew jikkawża riskju sistemiku. Dan ir-rifjut għandu jkun ibbażat biss fuq valutazzjoni komprensiva tar-riskju.

Fejn CSD jiċhad l-aċċess, għandu jipprovdi lis-CSD li jagħmel it-talba r-raġunijiet shah għar-rifjut tiegħu.

F'każ ta' rifjut, is-CSD li jagħmel it-talba għandu d-dritt li jilmenta mal-awtorità kompetenti tas-CSD li ċahad milli jagħti aċċess.

L-awtorità kompetenti tas-CSD li jirċievi t-talba għandha teżamina l-ilment kif dovut billi tivvaluta r-raġunijiet għar-rifjut u għandha tipprovdi lis-CSD li jagħmel it-talba bi tveġiba motivata.

L-awtorità kompetenti tas-CSD li jirċievi t-talba għandha tikkonsulta l-awtorità kompetenti tas-CSD li jagħmel it-talba u l-awtorità rilevanti tas-CSD li jagħmel it-talba msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 12(1) dwar il-valutazzjoni tagħha tal-ilment. Fejn kwalunkwe waħda mill-awtoritajiet tas-CSD li jagħmel it-talba ma taqbilx mal-valutazzjoni pprovduta, kwalunkwe waħda mill-awtoritajiet tista' tirreferi l-kwistjoni lill-ESMA, li tista' taġixxi skont is-setgħat mogħtija lilha fl-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Fejn ir-rifjut mis-CSD milli jagħti aċċess lis-CSD li jagħmel it-talba titqies li hija ingustifikata, l-awtorità kompetenti tas-CSD li jirċievi t-talba għandha tohroġ ordni sabiex dak is-CSD jagħti aċċess lis-CSD li jagħmel it-talba.

3. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji li jispeċifikaw ir-riskji li għandhom jitqiesu mis-CSDs meta jwettqu valutazzjoni komprensiva tar-riskji, u mill-awtoritajiet kompetenti meta jivvalutaw ir-raġunijiet għar-rifjut skont il-paragrafu 2 u l-elementi tal-proċedura msemmija fil-paragrafu 2.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qieghda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

4. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni sabiex tistabbilixxi formoli u mudelli standard għall-proċeduri msemmija fil-paragrafi 1 u 2.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qieghda tingħata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Taqsima 3

Aċċess bejn CSD u infrastruttura oħra tas-suq

Artikolu 53

Aċċess bejn CSD u infrastruttura oħra tas-suq

1. CCP u centru tan-negozjar għandhom jipprovdu aġġornamenti dwar it-tranzazzjonijiet fuq bażi nondiskriminatorja u trasparenti lil CSD fuq talba mis-CSD u jistgħu jitolbu hlas ta' tariffa kummerċjali raġonevoli għal dawn l-aġġornamenti dwar it-tranzazzjonijiet lis-CSD li jagħmel it-talba fuq il-bażi ta' kost b'addenda, sakemm ma jsirx ftehim iehor bejn iż-żewġ partijiet.

CSD għandu jipprovdi aċċess għas-sistemi ta' saldu tat-titoli tiegħu fuq bażi nondiskriminatorja u trasparenti lil CCP jew centru tan-negozjar u jista' jitlob il-hlas ta' tariffa kummerċjali raġonevoli għal dan l-aċċess fuq il-bażi ta' kost b'addenda, sakemm ma jsirx ftehim iehor bejn iż-żewġ partijiet.

2. Meta parti tippreżenta talba għal aċċess lil parti oħra skont il-paragrafu 1, din it-talba għandha tiġi indirizzata minnufih u fi żmien tliet xhur għandha tiġi pprovduta twegiba lill-parti li tagħmel it-talba.

3. Il-parti riċevanti għandha tiċhad aċċess biss fejn dan l-aċċess ikun jaffettwa l-funzjonament bla xkiel u ordnat tas-wieq finanzjarji jew jikkawza riskju sistemiku. Ma għandhiex tiċhad talba għal raġunijiet ta' telf ta' sehem mis-suq.

Parti li tirrifjuta aċċess għandha tipprovdi lill-parti li tagħmel it-talba r-raġunijiet shah bil-miktub għal rifjut bhal dan ibbażati fuq valutazzjoni komprensiva tar-riskji. F'każ ta' rifjut, il-parti li tagħmel it-talba għandha d-dritt li tilmenta mal-awtorità kompetenti tal-parti li ċahdet l-aċċess.

L-awtorità kompetenti tal-parti riċevanti u l-awtorità rilevanti msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 12(1) għandhom jeżaminaw l-ilment kif dovut billi jivvalutaw ir-raġunijiet għaċ-ċahda u għandhom jipprovdu lill-parti li tagħmel it-talba bi twegiba motivata.

L-awtorità kompetenti tal-parti riċevanti għandha tikkonsulta lill-awtorità kompetenti tal-parti li tagħmel it-talba u l-awtorità rilevanti msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 12(1) dwar il-valutazzjoni tagħha tal-ilment. Fejn kwalunkwe wahda mill-awtoritajiet tal-parti li tagħmel it-talba ma taqbilx mal-valutazzjoni pprovduta, kull wahda minnhom tista' tirreferi l-kwistjoni lill-ESMA, li tista' tagixxi skont is-setgħat mogħtija lilha fl-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Fejn ir-rifjut minn parti milli tagħti aċċess titqies li hija ingustifikata, l-awtorità kompetenti responsabbli għandha tohroġ ordni lil dik il-parti tagħti biex tagħti aċċess għas-servizzi tagħha fi żmien tliet xhur.

4. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji li jispeċifikaw ir-riskji li għandhom jitqiesu mis-CSDs meta jwettqu valutazzjoni komprensiva tar-riskji, u mill-awtoritajiet kompetenti meta jivvalutaw ir-raġunijiet għar-rifjut skont il-paragrafu 3 u l-elementi tal-proċedura msemmija fil-paragrafu 3.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qieghda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

5. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implementazzjoni sabiex tistabbilixxi formoli u mudelli standard għall-proċedura msemmija fil-paragrafi 2 u 3.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi konferita setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

TITOLU IV

FORNIMENT TA' SERVIZZI ANĊILLARI TA' TIP BANKARJU GĦAL PARTEĊIPANTI TA' CSD

Artikolu 54

Awtorizzazzjoni u nomina għall-forniment ta' servizzi anċillari ta' tip bankarju

1. CSD ma għandux huwa stess jipprovdi xi servizzi anċillari ta' tip bankarju stabbiliti fit-Taqsima C tal-Anness dment li ma jkunx kiseb awtorizzazzjoni addizzjonali biex jipprovdi servizzi bħal dawn skont dan l-Artikolu.

2. CSD li jkun beħsiebu jsalda l-parti ta' flus kontanti tas-sistema ta' saldu tat-titoli tiegħu kollha, jew parti minnha, skont l-Artikolu 40(2) jew inkella jixtieq jipprovdi kwalunkwe servizz anċillari ta' tip bankarju msemmi fil-paragrafu 1 għandu jkun awtorizzat li jew:

(a) joffri tali servizzi huwa stess skont il-kundizzjonijiet speċifikati f'dan l-Artikolu; jew

(b) jinnomina għal dik il-fini istituzzjoni tal-kreditu awtorizzata waħda jew iktar skont l-Artikolu 8 tad-Direttiva 2013/36/UE.

3. Meta CSD jfittex li jipprovdi kwalunkwe servizz anċillari ta' tip bankarju mill-istess entità legali bħal dik li topera s-sistema ta' saldu tat-titoli, l-awtorizzazzjoni msemmija fil-paragrafu 2 għandha tingħata biss meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) is-CSD huwa awtorizzat bhala istituzzjoni ta' kreditu kif previst fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 2013/36/UE;

(b) is-CSD jissodisfa r-rekwiżiti prudenzjali kif stabbiliti fl-Artikolu 59(1), (3) u (4) u r-rekwiżiti supervizorji stabbiliti fl-Artikolu 60;

(c) l-awtorizzazzjoni msemmija fil-punt (a) ta' dan is-subparagrafu tintuża biss biex jingħataw is-servizzi anċillari ta' tip bankarju msemmija fit-Taqsima C tal-Anness, u mhux jitwettqu xi attivitajiet oħra;

(d) is-CSD hu soġġett għal surcharge addizzjonali fuq il-kapital li jirrifletti r-riskji, inklużi r-riskji għall-kreditu u l-likwidità, li jirriżultaw mill-ġhota ta' kreditu ta' matul l-istess jum, fost oħrajn, lill-partecipanti f'sistema ta' saldu ta' titoli jew utenti oħra tas-servizzi tas-CSD;

(e) is-CSD jirrapporta mill-inqas ta' kull xahar lill-awtorità kompetenti u kull sena bhala parti mill-izvelar pubbliku tiegħu kif meħtieġ skont il-Parti Tmienja tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 dwar il-portata u l-ġestjoni tar-riskju ta' likwidità matul l-istess jum skont il-punt (j) tal-Artikolu 59(4) ta' dan ir-Regolament;

(f) is-CSD jkun ippreżenta lill-awtorità kompetenti pjan adegwat ta' rkupru biex jiżgura l-kontinwità tal-operazzjonijiet kritiċi tiegħu, inkluż f'sitwazzjonijiet fejn ir-riskju tal-likwidità jew tal-kreditu jikkristallizza bhala riżultat tal-provvista ta' servizzi anċillari ta' tip bankarju.

Fil-każ ta' dispożizzjonijiet konfligġenti stipulati f'dan ir-Regolament, fir-Regolament (UE) Nru 575/2013 u fid-Direttiva 2013/36/UE, is-CSD msemmi fil-punt (a) tal-ewwel subparagrafu għandu jikkonforma mar-rekwiżiti aktar stretti dwar superviżjoni prudenzjali. L-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-Artikoli 47 u 59 ta' dan ir-Regolament għandhom jiċċaraw il-każijiet ta' dispożizzjonijiet konfligġenti.

4. Meta CSD jfittex li jinnomina istituzzjoni ta' kreditu sabiex jipprovdi kwalunkwe servizz ancillari ta' tip bankarju mill-istess entità legali separata li tista' tkun parti mill-istess grupp ta' impriži li fl-aħhar mill-aħhar huma kontrollati mill-istess impriża prinċipali jew le, l-awtorizzazzjoni msemmija fil-paragrafu 2 għandha tingħata biss meta jiġu ssodisfati l-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) l-entità legali separata tkun awtorizzata bħala istituzzjoni ta' kreditu kif previst fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 2013/36/UE;
- (b) l-entità legali separata tissodisfa r-rekwiżiti prudenzjali stipulati fl-Artikolu 59(1), (3) u (4) u r-rekwiżiti superviżorji stipulati fl-Artikolu 60;
- (c) l-entità legali separata ma twettaqx hija stess xi wiehed mis-servizzi ewlenin imsemmija fit-Taqsima A tal-Anness;
- (d) l-awtorizzazzjoni msemmija fil-punt (a) tintuża biss biex jingħataw is-servizzi ancillari ta' tip bankarju msemmija fit-Taqsima C tal-Anness, u mhux biex titwettaqx xi attività oħra;
- (e) l-entità legali separata hi soġġetta għal surcharge addizzjonali fuq il-kapital li jirrifletti r-riskji, inklużi r-riskji għall-kreditu u l-likwidità, li jirriżultaw mill-ghoti ta' kreditu ta' matul l-istess jum, fost oħrajn, lill-partecipanti ta' sistema ta' saldu ta' titoli jew utenti oħra tas-servizzi tas-CSD;
- (f) l-entità legali separata tirrapporta mill-inqas ta' kull xahar lill-awtorità kompetenti u kull sena bħala parti mill-izvelar pubbliku tagħha kif mehtieg skont il-Parti Tmienja tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 dwar il-portata u l-ġestjoni tar-riskju ta' likwidità matul l-istess jum skont il-punt (j) tal-Artikolu 59(4) ta' dan ir-Regolament; u
- (g) l-entità legali separata tkun ipprezentat lill-awtorità kompetenti pjan adegwat ta' rkupru li jiżgura l-kontinwità tal-operazzjonijiet kritiċi tagħha, inkluż f'sitwazzjonijiet fejn ir-riskju tal-likwidità jew tal-kreditu jikkristallizza bħala riżultat tal-provvista ta' servizzi ancillari tat-tip bankarji mill-istess entità legali separata.

5. Il-paragrafu 4 ma għandux japplika għal istituzzjonijiet ta' kreditu msemmija fil-punt (b) tal-paragrafu 2 li joffru li jsaldu l-pagamenti fi flus kontanti għal parti tas-sistema ta' saldu tat-titoli tas-CSD, jekk il-valur totali ta' saldu bħal dan fi flus kontanti permezz ta' kontijiet li nfethu ma' dawk l-istituzzjonijiet ta' kreditu, ikkalkulat fuq perijodu ta' sena, ikun anqas minn wiehed fil-mija tal-valur totali tat-tranzazzjonijiet kollha tat-titoli mqabbel ma' flus kontanti saldati fil-kotba tas-CSD u ma jecċedix massimu ta' EUR 2,5 biljun kull sena.

L-awtorità kompetenti għandha tagħmel monitoraġġ tal-anqas darba fis-sena li l-limitu definit fl-ewwel subparagrafu jiġi rispettatt u tirrapporta s-sejbiet tagħha lill-ESMA. Meta l-awtorità kompetenti tiddetermina li jkun inqabeż il-limitu, għandha titlob lis-CSD sabiex ifittex awtorizzazzjoni skont il-paragrafu 4. Is-CSD kkonċernat għandu jipprezenta l-applikazzjoni tiegħu għal awtorizzazzjoni fi żmien sitt xhur.

6. L-awtorità kompetenti tista' tesigi li CSD jinnomina iktar minn istituzzjoni ta' kreditu wahda, jew jinnomina istituzzjoni ta' kreditu minbarra li jipprovdi s-servizzi huwa stess, skont il-punt (a) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, meta tqis li l-espożizzjoni ta' istituzzjoni ta' kreditu wahda għall-koncentrazzjoni ta' riskji skont l-Artikolu 59(3) u (4) mhix imtaffija biżżejjed. L-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati għandhom jitqiesu li huma aġenti tas-saldu.

7. CSD awtorizzat li jipprovdi kwalunkwe servizz anċillari ta' tip bankarju u istituzzjoni ta' kreditu nominata skont il-punt (b) tal-paragrafu 2 għandhom jikkonformaw f'kull hin mal-kondizzjonijiet mehtieġa għall-awtorizzazzjoni skont dan ir-Regolament u għandhom, minghajr dewmien, jinnotifikaw lill-awtoritajiet kompetenti dwar kwalunkwe tibdil sostantiv li jaffettwa l-kondizzjonijiet għall-awtorizzazzjoni.

8. L-EBA għandha, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-ESMA u l-membri tas-SEBC, tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji biex tiddetermina s-surcharge addizzjonali fuq il-kapital ibbażat fuq ir-riskji msemmi fil-punt (d) tal-paragrafu 3 u l-punt (e) tal-paragrafu 4.

L-EBA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 55

Proċedura għall-ghoti u ċ-ċaħda ta' awtorizzazzjoni sabiex jinġhataw servizzi anċillari ta' tip bankarju

1. Is-CSD għandu jippreżenta l-applikazzjoni tiegħu għall-awtorizzazzjoni biex jinnomina istituzzjoni ta' kreditu jew biex jipprovdi kwalunkwe servizzi anċillari ta' tip bankarju, kif mehtieġ skont l-Artikolu 54, lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ta' domicilju tiegħu.

2. L-applikazzjoni għandu jkun fiha t-tagħrif kollu li huwa mehtieġ sabiex jippermetti lill-awtorità kompetenti taċċerta ruhha li s-CSD u, meta jkun applikabbli, l-istituzzjoni ta' kreditu nominata jkunu stabbilixxew, fi żmien l-awtorizzazzjoni, l-arrangamenti mehtieġa kollha sabiex jissodisfaw l-obbligi tagħhom kif stipulati f'dan ir-Regolament. Għandu jkun fiha programm tal-operazzjonijiet li jstabbilixxi s-servizzi anċillari ta' tip bankarju previsti, l-organizzazzjoni strutturali tar-relazzjonijiet bejn is-CSD u l-istituzzjonijiet ta' kreditu nominata, meta jkun applikabbli, u kif dak is-CSD jew meta jkun applikabbli l-istituzzjoni ta' kreditu nominata jkun beħsiebhom jilhq u r-reqwiżiti prudenzjali kif stipulati fl-Artikolu 59(1), (3) u (4) u l-kondizzjonijiet l-oħra stipulati fl-Artikolu 54.

3. L-awtorità kompetenti għandha tapplika l-proċedura skont l-Artikolu 17(3) u (8).

4. Mill-mument meta l-applikazzjoni titqies kompluta, l-awtorità kompetenti għandha tittrasmetti t-tagħrif kollu inkluż fl-applikazzjoni lill-awtoritajiet li ġejjin:

(a) l-awtoritajiet rilevanti;

(b) l-awtorità kompetenti rilevanti msemmija fil-punt (40) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru 575/2013;

(c) l-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri fejn is-CSD jkun stabbilixxa konnessjonijiet interoperabbli ma' CSD ieħor minbarra fejn is-CSD jkun stabbilixxa konnessjonijiet interoperabbli msemmija fl-Artikolu 19(5);

(d) l-awtoritajiet kompetenti fl-Istat Membru ospitanti fejn l-attivitajiet tas-CSD huma ta' importanza sostanzjali għall-funzjonament tas-swieq tat-titoli u għall-protezzjoni tal-investituri skont it-tifsira tal-Artikolu 24(4);

(e) l-awtoritajiet kompetenti responsabbli għas-supervizzjoni tal-partecipanti tas-CSD li huma stabbiliti fit-tliet Stati Membri bl-akbar valuri ta' saldu fis-sistema ta' saldu tat-titoli tas-CSD, fuq bażi aggregata matul perijodu ta' sena;

(f) l-ESMA; u

(g) l-EBA.

5. L-awtoritajiet imsemmija fil-punti (a) sa (e) tal-paragrafu 4 għandhom jorġnu opinjoni motivata dwar l-awtorizzazzjoni fi żmien 30 jum minn meta jirċievu t-tagħrif msemmi fil-paragrafu 4. Meta awtorità ma tagħtix opinjoni sa dik l-iskadenza, hija għandha titqies li għandha opinjoni favorevoli.

Meta tal-anqas wahda mill-awtoritajiet imsemmija fil-punti (a) sa (e) tal-paragrafu 4 tohrōg opinjoni motivata negattiva, l-awtorità kompetenti li tixtieq tagħti l-awtorizzazzjoni għandha, fi żmien 30 jum, tippovdi lill-awtoritajiet imsemmija fil-punti (a) sa (e) tal-paragrafu 4 b'deċiżjoni motivata li tindirizza l-opinjoni negattiva.

Meta wara 30 jum minn meta tkun għet ippreżentata dik id-deċiżjoni xi wahda mill-awtoritajiet imsemmija fil-punti (a) sa (e) tal-paragrafu 4 tohrōg opinjoni negattiva u l-awtorità kompetenti xorta wahda tkun tixtieq tagħti l-awtorizzazzjoni, kwalunkwe wahda mill-awtoritajiet li hargħet opinjoni negattiva tista' tirreferi l-kwistjoni lill-ESMA għall-assistenza skont il-punt (c) tal-Artikolu 31 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Meta l-kwistjoni ma tkunx għet solvuta 30 jum wara li għet riferuta lill-ESMA, l-awtorità kompetenti li tkun tixtieq tagħti l-awtorizzazzjoni għandha tiehu d-deċiżjoni finali u tippovdi spjegazzjoni dettaljata bil-miktub tad-deċiżjoni tagħha lill-awtoritajiet imsemmija fil-punti (a) sa (e) tal-paragrafu 4.

Meta l-awtorità kompetenti tkun tixtieq tirrifjuta l-awtorizzazzjoni, il-kwistjoni ma għandhiex tiġi riferuta lill-ESMA.

Opinjonijiet negattivi għandhom jiddikjaraw bil-miktub ir-raġunijiet shaħ u dettaljati għalfejn ir-reqwiziti previsti f'dan ir-Regolament jew f'partijiet oħra tal-liġi tal-Unjoni ma għewx issodisfati.

6. Meta l-ESMA tqis li l-awtorità kompetenti tkun tat awtorizzazzjoni li tista' ma tkunx konformi mal-liġi tal-Unjoni, hija għandha taġixxi skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

7. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC u l-EBA, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji sabiex tispeċifika t-tagħrif li s-CSD għandu jipprovdi lill-awtorità kompetenti għall-fini li jinkisbu l-awtorizzazzjonijiet rilevanti sabiex jingħataw is-servizzi anċillari ta' tip bankarju għas-saldu.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qieghda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

8. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-membri tas-SEBC u l-EBA, l-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni sabiex tistabbilixxi l-formoli, il-mudelli u l-proċeduri standard għall-konsultazzjoni mal-awtoritajiet imsemmija fil-paragrafu 4 qabel ma tagħti l-awtorizzazzjoni.

L-ESMA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qieghda tingħata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

Artikolu 56

Estensjoni tas-servizzi anċillari ta' tip bankarju

1. CSD li jkun beħsiebu jestendi s-servizzi anċillari ta' tip bankarju li għalihom huwa jinnomina istituzzjoni ta' kreditu jew li jipprovdi hu stess skont l-Artikolu 54 għandu jippreżenta talba għal estensjoni lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ta' domicilju tiegħu.

2. It-talba għal estensjoni għandha tkun soġġetta għall-proċedura fl-Artikolu 55.

Artikolu 57

Irtirar ta' awtorizzazzjoni

1. Mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe azzjoni jew miżura ta' rimedju taht it-Titolu V, l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ta' domicilju tas-CSD għandha tirtira l-awtorizzazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 54 fi kwalunkwe waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:

- (a) fejn is-CSD ma jkunx għamel użu mill-awtorizzazzjoni fi żmien 12-il xahar, espressament jirrinunzja l-awtorizzazzjoni jew fejn l-istituzzjoni ta' kreditu nominata ma tat l-ebda servizz u lanqas ma tkun wettqet xi attività fis-sitt xhur ta' qabel;
- (b) fejn is-CSD jkun kiseb l-awtorizzazzjoni billi għamel dikjarazzjonijiet foloz jew b'mezzi illegali oħrajn;
- (c) fejn is-CSD jew l-istituzzjoni ta' kreditu nominata ma jibqgħux jikkonformaw mal-kundizzjonijiet stipulati għall-ghoti tal-awtorizzazzjoni u ma jkunux hadu l-azzjonijiet ta' rimedju mitluba mill-awtorità kompetenti fi żmien stabbilit;
- (d) fejn is-CSD jew l-istituzzjoni ta' kreditu nominata jkunu kisru r-rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament b'mod serju u sistematiku.

2. Mill-mument li ssir konxja minn waħda miċ-ċirkostanzi msemmija fil-paragrafu 1, l-awtorità kompetenti għandha tikkonsulta immedjatament lill-awtoritajiet imsemmija fl-Artikolu 55(4) dwar in-necessità li tiġi rtirata l-awtorizzazzjoni.

3. L-ESMA, kwalunkwe awtorità rilevanti skont il-punt (a) tal-Artikolu 12(1) u kwalunkwe awtorità msemmija fl-Artikolu 60(1) jew, rispettivament l-awtoritajiet imsemmija fl-Artikolu 55(4) tista', fi kwalunkwe mument, titlob li l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru ta' domicilju tas-CSD tivverifika jekk is-CSD u fejn ikun japplika l-istituzzjoni ta' kreditu nominata għadhomx jikkonformaw mal-kondizzjonijiet stipulati għall-ghoti tal-awtorizzazzjoni.

4. L-awtorità kompetenti tista' tillimita l-irtirar għal servizz, attività, jew strument finanzjarju partikolari.

5. CSD u l-istituzzjoni ta' kreditu nominata għandhom jistabbilixxu, jimplimentaw u jżommu proċedura adegwata biex jiżguraw is-saldu f'waqtu u ordnat u t-trasferiment tal-assi tal-klijenti u l-partecipanti lil agent iehor tas-saldu fil-każ tal-irtirar tal-awtorizzazzjoni msemmija fil-paragrafu 1.

Artikolu 58

Reġistru tas-CSD

1. Id-deċiżjonijiet mehuda mill-awtoritajiet kompetenti skont l-Artikoli 54, 56 u 57 għandhom jiġu nnotifikati lill-ESMA.

2. L-ESMA għandha tintroduċi t-tagħrif li ġej fir-reġistru li hija meħtieġa tagħmel disponibbli fuq is-sit elettroniku ddedikat tagħha skont l-Artikolu 21(3):

- (a) isem kull CSD li kien soġġett għal deċiżjoni skont l-Artikoli 54, 56 u 57;
- (b) isem kull istituzzjoni ta' kreditu nominata;
- (c) il-lista tas-servizzi anċillari ta' tip bankarju li istituzzjoni ta' kreditu nominata jew CSD awtorizzat skont l-Artikolu 54 hija awtorizzata tipprovdi għall-partecipanti tas-CSD.

3. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jinnotifikaw lill-ESMA dawk l-entitajiet li jipprovdu servizzi anċillari ta' tip bankarju skont ir-rekwiżiti tal-liġi nazzjonali sas-16 ta' Diċembru 2014.

Artikolu 59

Rekwiżiti prudenzjali applikabbli għall-istituzzjonijiet ta' kreditu jew CSDs awtorizzati sabiex jipprovdu servizzi anċillari ta' tip bankarju

1. Istituzzjoni ta' kreditu nominata skont il-punt (b) tal-Artikolu 54(2) jew CSD awtorizzata skont il-punt (a) tal-Artikolu 54(2) sabiex jipprovdu servizzi anċillari ta' tip bankarju għandhom jipprovdu biss is-servizzi msemmija fit-Taqsima C tal-Anness li huma koperti mill-awtorizzazzjoni.

2. Istituzzjoni ta' kreditu nominata skont il-punt (b) tal-Artikolu 54(2) jew CSD awtorizzata skont il-punt (a) tal-Artikolu 54(2) sabiex jipprovdu servizzi anċillari ta' tip bankarju għandhom jikkonformaw ma' kull leġislazzjoni preżenti jew futura applikabbli għall-istituzzjonijiet ta' kreditu.

3. Istituzzjoni ta' kreditu nominata skont il-punt (b) tal-Artikolu 54(2) jew CSD awtorizzata skont il-punt (a) tal-Artikolu 54(2), sabiex jipprovdu servizzi anċillari ta' tip bankarju għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti prudenzjali speċifiċi li ġejjin għar-riskji tal-kreditu relatati ma' dawk is-servizzi fir-rigward ta' kull sistema ta' saldu tat-titoli:

- (a) għandha tistabbilixxi qafas robust sabiex tammaniġġja r-riskji ta' kreditu korrispondenti;
- (b) għandha tidentifika s-sorsi ta' dawn ir-riskji tal-kreditu, spiss u b'mod regolari, tkejjel u ttwettaq monitoraġġ tal-iskoperturi korrispondenti tal-kreditu u tuża għodod xierqa għall-ġestjoni tar-riskji sabiex tikkontrolla dawk ir-riskji;
- (c) għandha tkopri bis-shih l-iskoperturi tal-kreditu korrispondenti għall-partecipanti mutwatarji individwali billi tuża kollateral u rizorsi finanzjarji ekwivalenti oħrajn;
- (d) jekk jintuża kollateral biex jimmaniġġja r-riskju korrispondenti tagħha ta' kreditu, għandha taċċetta kollateral likwidu hafna b'riskju minimu ta' kreditu u tas-suq; tista' tuża tipi oħra ta' kollateral f'sitwazzjonijiet speċifiċi jekk jiġi applikat telf impost adatt;
- (e) għandha tistabbilixxi u tapplika limiti konservattivi xierqa ta' telf impost u konċentrazzjoni fuq valuri tal-kollaterali kostitwiti biex ikopru l-iskoperturi tal-kreditu msemmija fil-punt (c), b'kont mehud tal-objettiv li jiġi żgurat li l-kollateral jista' jiġi likwidat fil-pront mingħajr effetti negattivi sinifikanti fuq il-prezz;
- (f) għandha tistipula limiti fuq l-iskoperturi tal-kreditu korrispondenti tagħha;
- (g) għandha tanalizza u tippjana kif tindirizza kwalunkwe skopertura tal-kreditu residwa potenzjali, u tadotta regoli u proċeduri biex timplimenta dawn il-pjanijiet;
- (h) għandha ttiprovdi kreditu biss lil dawk il-partecipanti li għandhom kontijiet tal-flus kontanti magħha;
- (i) għandha tipprevedi proċeduri ta' rimborż effettiv ta' kreditu ta' dakinhar u tiskoraġġixxi l-kreditu ta' matul l-istess jum permezz tal-applikazzjoni ta' rati ta' penali li jservu ta' deterrent adegwat.

4. Istituzzjoni ta' kreditu nominata skont il-punt (b) tal-Artikolu 54(2) jew CSD awtorizzata skont il-punt (a) tal-Artikolu 54(2), sabiex jipprovdu servizzi anċillari ta' tip bankarju għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti prudenzjali speċifiċi li ġejjin għar-riskji tal-likwidità relatati ma' dawk is-servizzi fir-rigward ta' kull sistema ta' saldu tat-titoli:

- (a) għandu jkollha qafas u għodod robusti sabiex tkejjel, timmonitorja u tammaniġġja r-riskji tal-likwidità tagħha, inklużi r-riskji tal-likwidità matul l-istess jum, għal kull munita tas-sistema ta' saldu ta' titoli li għaliha hija taġixxi bħala aġent tas-saldu;

- (b) għandha tkejjel u twettaq monitoraġġ kontinwament u f'waqtu, mill-inqas kuljum, tal-htigijiet tagħha ta' likwidità u l-livell tal-assi likwidi li tippossjedi; u meta tagħmel hekk għandha tiddetermina l-valur tal-assi likwidi disponibbli tagħha b'kont meħud tat-telf impost xieraq fuq dawk l-assi;
- (c) għandu jkollha riżorsi ta' likwidità biżżejjed fil-muniti rilevanti kollha għall-forniment ta' servizzi ta' saldu f'waqthom taht firxa wiesgħa ta' possibbiltajiet potenzjali ta' stress inkluż, iżda mhux limitat għar-riskju tal-likwidità ġġenerat mill-inadempjenza ta' mill-anqas wiehed mill-partecipanti, inklużi l-imprizi prinċipali u s-sussidjarji tagħha, li hija tkun esposta l-aktar għalih;
- (d) għandha timmitiġa r-riskji ta' likwidità korrispondenti b'riżorsi ta' likwidità kwalifikanti f'kull munita bħal flus kontanti fil-bank ċentrali tal-ħruġ u f'istituzzjonijiet finanzjarji kreditizji oħra, linji ta' kreditu marbutin jew arrangamenti simili u kollateral jew investimenti likwidi hafna li jkunu disponibbli minnufih u li jistgħu jiġu konvertiti fi flus kontanti permezz ta' arrangamenti minn qabel u arrangamenti għal finanzjament affidabbli hafna, anke f'kondizzjonijiet tas-suq estremi iżda plawsibbli u għandha tidentifika, tkejjel u twettaq monitoraġġ tar-riskju tal-likwidità tagħha li jiġi mid-diversi istituzzjonijiet finanzjarji użati għall-ġestjoni tar-riskji ta' likwidità tagħha;
- (e) fejn jintużaw arrangamenti ta' finanzjament prestabbiliti, għandha tagħzel biss istituzzjonijiet finanzjarji kreditizji bħala fornituri ta' likwidità; għandha tistabbilixxi u tapplika limiti ta' koncentrazzjoni xierqa għal kull wiehed mill-fornituri ta' likwidità korrispondenti inklużi l-impriza prinċipali u s-sussidjarji tagħha;
- (f) għandha tiddetermina u tivverifika jekk ir-riżorsi korrispondenti humiex biżżejjed permezz ta' ttestjar tal-istress regolari u rigoruż;
- (g) għandha tanalizza u tippjana kif tindirizza kwalunkwe nuqqas mhux previst u potenzjalment mhux kopert fil-likwidità, u tadotta regoli u proceduri sabiex timplimenta dawn il-pjanijiet;
- (h) fejn ikun prattiku u disponibbli, mingħajr preġudizzju għar-regoli ta' eligibbiltà tal-bank ċentrali, għandu jkollha aċċess għall-kontijiet tal-bank ċentrali u servizzi oħra tal-bank ċentrali biex issaħħaħ il-ġestjoni tagħha tar-riskji ta' likwidità u l-istituzzjonijiet ta' kreditu tal-Unjoni għandhom jiddepożitaw il-bilanċi tal-flus kontanti korrispondenti f'kontijiet dedikati f'banek ċentrali emittenti tal-Unjoni;
- (i) għandu jkollha arrangamenti prestabbiliti u affidabbli hafna biex tiżgura li tkun tista' tillikwida f'waqtu l-kollateral ipprovdut lilha minn klijent inadempjenti;
- (j) għandha tirrapporta regolarment lill-awtoritajiet imsemmija fl-Artikolu 60(1), u turi lill-pubblikut kif tkejjel, twettaq monitoraġġ u timmaniġġja r-riskji tal-likwidità tagħha, inklużi r-riskji tal-likwidità matul l-istess jum.

5. F'kooperazzjoni mill-qrib mal-ESMA u l-membri tas-SEBC, l-EBA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi regolatorji li jispeċifikaw aktar id-dettalji tal-oqfsa u l-ghodod għall-monitoraġġ, il-kejl, il-ġestjoni, ir-rappurtar u d-divulgazzjoni pubblika tar-riskji ta' kreditu u ta' likwidità, inklużi dawk li jseħhu dakinhar, imsemmija fil-paragrafi 3 u 4. Tali abbozz ta' standards tekniċi regolatorji għandhom, fejn ikun adatt, ikunu allinjati mal-istandards tekniċi regolatorji adottati skont l-Artikolu 46(3) tar-Regolament (UE) Nru 648/2012.

L-EBA għandha tippreżenta dak l-abbozz ta' standards tekniċi regolatorji lill-Kummissjoni sat-18 ta' Ġunju 2015.

Qiegħda tiġi ddelegata setgħa lill-Kummissjoni sabiex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu skont l-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

*Artikolu 60***Supervizjoni tal-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati u CSDs awtorizzati sabiex jipprovdu servizzi anċillari ta' tip bankarju**

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 17 u 22 ta' dan ir-Regolament, l-awtoritajiet kompetenti msemmija fil-punt (40) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 huma responsabbli għall-awtorizzazzjoni bhala istituzzjonijiet ta' kreditu u għas-supervizjoni bhala istituzzjonijiet ta' kreditu taht il-kondizzjonijiet previsti fir-Regolament (UE) Nru 575/2013 u fid-Direttiva 2013/36/UE tal-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati u s-CSDs awtorizzati taht dan ir-Regolament biex jipprovdu servizzi anċillari tat-tip bankarju.

L-awtoritajiet kompetenti msemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom ikunu responsabbli wkoll għas-supervizjoni tal-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati u s-CSDs imsemmija f'dak is-subparagrafu fir-rigward tal-konformità tagħhom mar-rekwiżiti prudenzjali msemmija fl-Artikolu 59 ta' dan ir-Regolament.

L-awtoritajiet kompetenti msemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom jivvalutaw regolarment, u tal-inqas darba fis-sena, jekk l-istituzzjoni ta' kreditu nominata jew is-CSD awtorizzata biex jipprovdi servizzi anċillari tat-tip bankarju jikkonformawx mal-Artikolu 59 u għandhom jgharrfu lill-awtorità kompetenti tas-CSD li għandha mbagħad tgharraf lill-awtoritajiet imsemmija fl-Artikolu 55(4) bir-riżultati, inkluż kwalunkwe azzjonijiet ta' rimedju jew penali, tas-supervizjoni tagħha skont dan il-paragrafu.

2. L-awtorità kompetenti tas-CSD għandha, wara li tikkonsulta l-awtoritajiet kompetenti msemmija fil-paragrafu 1, teżamina u tevalwa mill-inqas darba fis-sena dawn li ġejjin:

- (a) fil-każ imsemmi fil-punt (b) tal-Artikolu 54(2), jekk l-arranġamenti kollha meħtieġa bejn l-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati u s-CSD jippermettulhomx jissodisfaw l-obbligi tagħhom kif stipulati f'dan ir-Regolament;
- (b) fil-każ imsemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 54(2), jekk l-arranġamenti dwar l-awtorizzazzjoni biex jingħataw servizzi anċillari tat-tip bankarju jippermettux lis-CSD jissodisfa l-obbligi tiegħu kif stipulati f'dan ir-Regolament.

B'mod regolari u tal-anqas darba fis-sena, l-awtorità kompetenti tas-CSD għandha tgharraf lill-awtoritajiet imsemmija fl-Artikolu 55(4) dwar ir-riżultati, inkluż kwalunkwe azzjoni ta' rimedju jew penali, bl-eżami u l-ewvalwazzjoni tagħha skont dan il-paragrafu.

Meta CSD jinnomina istituzzjoni ta' kreditu awtorizzata skont l-Artikolu 54, bil-hsieb tal-protezzjoni tal-partecipanti fis-sistemi ta' saldu tat-titoli li jhaddem, CSD għandu jiżgura li jkollu aċċess mill-istituzzjoni ta' kreditu li jinnomina għat-tagħrif meħtieġ kollu għall-finijiet ta' dan ir-Regolament u għandu jirrapporta kwalunkwe ksur lill-awtorità kompetenti tas-CSD u lill-awtoritajiet kompetenti msemmija fil-paragrafu 1.

3. Sabiex tiżgura supervizjoni konsistenti, effiċjenti u effettiva ġewwa l-Unjoni tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u s-CSDs awtorizzati sabiex jipprovdu servizzi anċillari ta' tip bankarju, l-EBA tista', f'kooperazzjoni mill-qrib mal-ESMA u l-membri tas-SEBC, tohroġ linji gwida indirizzati lill-awtoritajiet kompetenti skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

TITOLU V

PENALI

*Artikolu 61***Penali amministrattivi u miżuri ohra**

1. Mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri li jipprevedu u jimponu pjeni kriminali, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu regoli dwar u jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti tagħhom jistgħu jimponu l-penali amministrattivi u miżuri ohra applikabbli fiċ-ċirkostanzi definiti fl-Artikolu 63 għall-persuni responsabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament u għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa kollha sabiex jiżguraw li dawn ikunu implimentati. Tali penali u miżuri ohra għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma jistabbilixxux regoli għal penali amministrattivi kif imsemmi fl-ewwel subparagrafu fejn il-ksur imsemmi f'dak is-subparagrafu huwa diġà soġġett għal pieni kriminali fil-liġi nazzjonali tagħhom sat-18 ta' Settembru 2016. Fejn jiddeċiedu hekk, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw, fid-dettall, lill-Kummissjoni u lill-ESMA, il-partijiet rilevanti tal-liġi kriminali tagħhom.

Sat-18 ta' Settembru 2016 l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw ir-regoli msemmija fl-ewwel subparagrafu lill-Kummissjoni u lill-ESMA. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni u lill-ESMA minghajr dewmien bla bżonn bi kwalunkwe emenda sussegwenti għalihom.

2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu jistgħu japplikaw penali amministrattivi u miżuri oħra lis-CSDs, lill-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati, u, soġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti fil-liġi nazzjonali f'oqsma mhux armonizzati b'dan ir-Regolament, lill-membri tal-korpi maniġerjali tagħhom u lil kwalunkwe persuna oħra li effettivament tikkontrolla n-negozju tagħhom kif ukoll għal kwalunkwe persuna ġuridika jew fiżika oħra li tinzamm responsabbli għal ksur skont il-liġi nazzjonali.

3. Fl-eżerċizzju tas-setgħat tagħhom li jimponu penali fiċ-ċirkostanzi definiti fl-Artikolu 63, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkooperaw mill-qrib sabiex jiżguraw li l-penali amministrattivi u miżuri oħra jipproduċu r-riżultati immirati minn dan ir-Regolament u jikkoordinaw l-azzjonijiet tagħhom sabiex jevitaw kwalunkwe xogħol doppju jew sovrappożizzjoni meta japplikaw penali amministrattivi u miżuri oħra għal każijiet transkonfinali f'konformità mal-Artikolu 14.

4. Meta l-Istati Membri jkunu għażlu, bi qbil mal-paragrafu 1, li jistabbilixxu pieni kriminali għall-ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 63, għandhom jiżguraw li jkunu fis-seħh il-miżuri adatti sabiex l-awtoritajiet kompetenti jkollhom is-setgħat kollha meħtieġa biex iżommu kuntatt mal-awtoritajiet ġudizzjarji fil-ġurisdizzjoni tagħhom biex jirċievu informazzjoni speċifika b'rabta ma' investigazzjonijiet jew proċedimenti kriminali mibdija għal ksur possibbli ta' dan ir-Regolament u jipprovdu l-istess lil awtoritajiet kompetenti oħra u l-ESMA biex jissodisfaw l-obbligu tagħhom li jikkooperaw ma' xulxin u mal-ESMA għall-finijiet ta' dan ir-Regolament.

5. L-awtoritajiet kompetenti jistgħu wkoll jikkooperaw mal-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħra fir-rigward tal-facilitazzjoni tal-irkupru ta' penali pekunjarji.

6. L-Istati Membri għandhom darba fis-sena jipprovdu lill-ESMA b'informazzjoni aggregata dwar il-penali u miżuri oħra kollha imposti skont il-paragrafu 1. L-ESMA għandha tippubblika dik l-informazzjoni f'rapport annwali.

Meta l-Istati Membri jkunu għażlu, bi qbil mal-paragrafu 1, li jistabbilixxu pieni kriminali għall-ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 63, l-awtoritajiet kompetenti tagħhom għandhom darba fis-sena jipprovdu lill-ESMA data anonimizzata u aggregata dwar l-investigazzjonijiet kriminali kollha magħmula u l-pieni kriminali imposti. L-ESMA għandha tippubblika f'rapport annwali data dwar il-pieni kriminali imposti.

7. Meta l-awtorità kompetenti tkun ħabbret lill-pubbliku penali amministrattiva jew miżura amministrattiva jew piena kriminali, hija għandha, fl-istess hin, tirrapporta dak il-fatt lill-ESMA.

8. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jeżerċitaw il-funzjonijiet u s-setgħat tagħhom skont l-oqfsa nazzjonali tagħhom:

(a) direttament;

(b) f'kollaborazzjoni ma' awtoritajiet oħra;

(c) taht ir-responsabbiltà tagħhom b'delega lill-entitajiet li lilhom ikunu ġew iddelegati kompiti skont dan ir-Regolament; jew

(d) b'rikors lill-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti.

Artikolu 62

Pubblikazzjoni ta' deċiżjonijiet

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jipubblikaw fis-sit web uffiċjali tagħhom kwalunkwe deċiżjoni li timponi penali amministrattiva jew miżura oħra għal ksur ta' dan ir-Regolament mingħajr dewmien żejjed wara li l-persuna ppenalizzata tkun mgħarrfa b'dik id-deċiżjoni. Il-pubblikazzjoni għandha mill-inqas tinkludi tagħrif dwar it-tip u n-natura tal-ksur u l-identità ta' persuna fiżika jew ġuridika li l-penali tkun għet imposta fuqha.

Meta d-deċiżjoni li tiġi imposta penali jew miżura oħra tkun soġġetta għal appell quddiem l-awtoritajiet ġudizzjarji jew oħra rilevanti, l-awtoritajiet kompetenti għandhom, mingħajr dewmien bla bżonn, jipubblikaw ukoll fuq is-siti web uffiċjali tagħhom tagħrif dwar l-istatus tal-appell u l-eżitu tiegħu. Barra minn dan, għandha tiġi ppubblikata wkoll kwalunkwe deċiżjoni li tannulla deċiżjoni preċedenti li tiġi imposta penali jew miżura.

Fejn il-pubblikazzjoni tal-identità tal-persuni ġuridici jew tad-data personali tal-persuni fiżici titqies bhala sproporzjonata mill-awtorità kompetenti b'segwitu għall-valutazzjoni ta' kull każ individwali mwettqa fir-rigward tal-proporzjonalità tal-pubblikazzjoni ta' dik id-data, jew fejn il-pubblikazzjoni tipperikola l-istabbiltà tas-swieq finanzjarji jew investigazzjoni li tkun għaddeja, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jagħmlu wahda minn dawn li ġejjin:

- (a) jipposponu l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni li tiġi imposta l-penali jew miżura oħra sal-mument meta r-raġunijiet għannuqqas ta' publikazzjoni ma jibqgħux jeżistu; jew
- (b) jipubblikaw id-deċiżjoni li tiġi imposta l-penali jew miżura oħra fuq bażi anonima b'mod li jkun konformi mal-liġi nazzjonali, jekk tali publikazzjoni anonima tkun tiżgura protezzjoni effettiva tad-data personali kkonċernata; jew
- (c) ma jipubblikawx id-deċiżjoni li tiġi imposta penali jew miżura oħra f'każ li l-għażliet mogħtija fil-punti (a) u (b) hawn fuq jitqiesu li huma insuffiċjenti biex jiżguraw:
 - (i) li ma tiġix mhedda l-istabbiltà tas-swieq finanzjarji;
 - (ii) il-proporzjonalità tal-pubblikazzjoni ta' dawk id-deċiżjonijiet fir-rigward ta' miżuri meqjusa bhala ta' natura minuri.

Fil-każ ta' deċiżjoni li tiġi ppubblikata penali jew miżura oħra fuq bażi anonima, il-pubblikazzjoni tad-data rilevanti tista' tiġi posposta għal perijodu raġonevoli jekk jiġi previst li f'dak il-perijodu r-raġunijiet għall-pubblikazzjoni anonima ma jkunux ser jibqgħu jeżistu.

L-awtoritajiet kompetenti għandhom jgħarrfu lill-ESMA b'kull penali amministrattiva imposta iżda mhux ippubblikata f'konformità mal-punt (c) tat-tielet subparagrafu inkluż kwalunkwe appell b'rabta magħha u l-eżitu ta' dan. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jirċievu informazzjoni u s-sentenza finali b'rabta ma' kwalunkwe piena kriminali imposta u jippreżentawha lill-ESMA. L-ESMA għandha żżomm bażi ta' data ċentrali ta' penali ikkomunikati lilha għall-finijiet biss tal-iskambju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti. Dik il-bażi ta' data għandha tkun aċċessibbli għall-awtoritajiet kompetenti biss u għandha tiġi aġġornata abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-awtoritajiet kompetenti.

2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li kwalunkwe publikazzjoni f'konformità ma' dan l-Artikolu għandha tibqa' fuq is-sit web uffiċjali tagħhom għal tal-anqas hames snin wara li tiġi ppubblikata. Id-data personali li tkun tinsab fil-pubblikazzjoni għandha tinżamm biss fuq is-sit web uffiċjali tal-awtorità kompetenti għall-perijodu li jkun meħtieġ skont ir-regoli applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data.

*Artikolu 63***Penali għal ksur**

1. Dan l-Artikolu għandu japplika għad-dispożizzjonijiet li ġejjin ta' dan ir-Regolament:
 - (a) il-forniment ta' servizzi msemmija fit-Taqsimiet A, B u C tal-Anness bi ksur tal-Artikoli 16, 25 u 54;
 - (b) il-kisba tal-awtorizzazzjonijiet mehtieġa skont l-Artikoli 16 u 54 billi jsiru dikjarazzjonijiet foloz jew b'mezzi illegali ohrajn kif previst fil-punt (b) tal-Artikolu 20(1) u fil-punt (b) tal-Artikolu 57(1);
 - (c) nuqqas tas-CSDs milli jzommu l-kapital mehtieġ, bi ksur tal-Artikolu 47(1);
 - (d) nuqqas tas-CSDs milli jikkonformaw mar-reqwiziti organizzattivi, bi ksur tal-Artikoli 26 sa 30;
 - (e) nuqqas tas-CSDs milli jikkonformaw mar-regoli tal-kondotta tan-negozju, bi ksur tal-Artikoli 32 sa 35;
 - (f) nuqqas tas-CSDs milli jikkonformaw mar-reqwiziti għas-servizzi tas-CSD, bi ksur tal-Artikoli 37 sa 41;
 - (g) nuqqas tas-CSDs milli jikkonformaw mar-reqwiziti prudenzjali, bi ksur tal-Artikoli 43 sa 47;
 - (h) nuqqas tas-CSDs milli jikkonformaw mar-reqwiziti għall-konnessjonijiet tas-CSDs, bi ksur tal-Artikolu 48;
 - (i) każidiet abbużivi mis-CSDs milli jagħtu tipi differenti ta' aċċess, bi ksur tal-Artikoli 49 sa 53;
 - (j) nuqqas tal-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati milli jikkonformaw mar-reqwiziti prudenzjali speċifiċi relatati mar-riskji fuq il-kreditu, bi ksur tal-Artikolu 59(3);
 - (k) nuqqas tal-istituzzjonijiet ta' kreditu nominati milli jikkonformaw mar-reqwiziti prudenzjali speċifiċi relatati mar-riskji tal-likwidità, bi ksur tal-Artikolu 59(4).
2. Mingħajr preġudizzju għas-setgħat superviżorji tal-awtoritajiet kompetenti, tal-inqas f'każ ta' ksur imsemmi f'dan l-Artikolu, l-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom is-setgħa, f'konformità mal-liġi nazzjonali, li tal-inqas jimponu l-penali amministrattivi u-miżuri ohra li ġejjin:
 - (a) dikjarazzjoni pubblika li tindika l-persuna responsabbli mill-ksur u n-natura tal-ksur f'konformità mal-Artikolu 62;
 - (b) ordni li tesigi li l-persuna responsabbli mill-ksur ma tissoktax bil-kondotta u sabiex ma tirrepetix dik il-kondotta;
 - (c) irtirar tal-awtorizzazzjonijiet mogħtija skont l-Artikolu 16 jew 54, f'konformità mal-Artikolu 20 jew 57;
 - (d) projbizzjoni temporanja jew, għal ksur serju ripetut, permanenti kontra kwalunkwe membru tal-korp maniġerjali tal-istituzzjoni jew kwalunkwe persuna fiżika ohra, li tkun miżmuma responsabbli, milli teżerċita funzjonijiet maniġerjali fl-istituzzjoni;
 - (e) penali pekunjarji amministrattivi massimi ta' mill-anqas id-doppju tal-ammonti tal-profitti miksuba b'rizultat ta' ksur, fejn daww l-ammonti jistgħu jiġu determinati;

- (f) fir-rigward ta' persuna fiżika, penali pekunjarji amministrattivi massimi ta' mill-anqas EUR 5 miljun jew, fl-Istati Membri li l-munita tagħhom mhix l-euro, il-valur korrispondenti fil-munita nazzjonali fid-data tal-adozzjoni ta' dan ir-Regolament;
- (g) f'każ ta' persuna ġuridika, penali pekunjarji amministrattivi massimi ta' mill-anqas EUR 20 miljun jew sa 10 % tal-fatturat totali annwali tal-persuna ġuridika skont l-aħħar kontijiet disponibbli approvati mill-korp manigerjali; meta l-persuna ġuridika tkun impriża prinċipali jew sussidjarju tal-impriża prinċipali li jkollha thejji kontijiet finanzjarji konsolidati skont id-Direttiva 2013/34/UE, il-fatturat totali annwali rilevanti għandu jkun il-fatturat totali annwali jew it-tip korrispondenti ta' dhul skont id-Direttivi rilevanti tal-Kontabbiltà skont l-aħħar kontijiet konsolidati disponibbli approvati mill-korp manigerjali tal-impriża prinċipali aħharija;
3. L-awtoritajiet kompetenti jista' jkollhom setgħat oħrajn li jimponu penali b'żieda ma' dawk imsemmija fil-paragrafu 2 u jistgħu jipprevedu livelli oghla ta' penali pekunjarji amministrattivi minn dawk stabbiliti f'dak il-paragrafu.

Artikolu 64

Applikazzjoni effettiva tal-penali

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jiddeterminaw it-tip u l-livell ta' penali amministrattivi jew miżuri oħra, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiehdu kont ta' ċirkostanzi rilevanti kollha, inkluż, fejn ikun adatt:

- (a) il-gravità u t-tul ta' żmien tal-ksur;
- (b) il-grad ta' responsabbiltà tal-persuna responsabbli għall-ksur;
- (c) is-sahha finanzjarja tal-persuna responsabbli għall-ksur, pereżempju kif indikata mill-fatturat totali tal-persuna ġuridika responsabbli jew id-dhul annwali tal-persuna fiżika responsabbli;
- (d) l-importanza tal-profitti miksuba, it-telf evitat mill-persuna responsabbli għall-ksur jew it-telf għall-partijiet terzi minhabba l-ksur, sa fejn dawn ikunu jistgħu jiġu stabbiliti;
- (e) il-livell ta' kooperazzjoni tal-persuna responsabbli għall-ksur mal-awtorità kompetenti, mingħajr hsara għall-htieġa li tiġi żgurata l-eliminazzjoni tal-profitti miksuba jew tat-telf evitat minn dik il-persuna;
- (f) ksur preċedenti mill-persuna responsabbli għall-ksur.

Artikolu 65

Rapportar ta' ksur

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jistabbilixxu mekkaniżmi effettivi biex jinkoraġġixxu r-rapportar ta' ksur potenzjali jew reali ta' dan ir-Regolament lill-awtoritajiet kompetenti.
2. Bħala minimu, il-mekkanizmi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jinkludu:
- (a) proċeduri speċifiċi biex jiġu rċevuti u għall-investigazzjoni ta' rapporti dwar ksur potenzjali jew reali u s-segwitu tagħhom, inkluż l-istabiliment ta' mezzi ta' komunikazzjoni siguri għal dawk ir-rapporti;
- (b) protezzjoni adatta għall-impjegati tal-istituzzjonijiet li jirrapportaw ksur potenzjali jew reali mwettaq fl-istituzzjoni kontra ritaljazzjoni, diskriminazzjoni jew tipi oħrajn ta' trattament ingust bħala minimu;
- (c) protezzjoni tad-data personali li tikkoncerna kemm lill-persuna li tirrapporta l-ksur potenzjali jew reali kif ukoll lill-persuna fiżika li hija allegatament responsabbli għal ksur skont il-prinċipji stabbiliti fid-Direttiva 95/46/KE;

(d) protezzjoni tal-identità kemm tal-persuna li tirrapporta l-ksur kif ukoll tal-persuna fiżika li hija allegatament responsabbli għal ksur, fl-istadji kollha tal-proċeduri dment li tali żvelar ma jkunx mitlub mil-liġi nazzjonali fil-kuntest ta' investigazzjoni ulterjuri jew proċedimenti amministrattivi jew ġudizzjarji sussegwenti.

3. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-istituzzjonijiet ikollhom fis-seħh proċeduri adatti għall-impjegati tagħhom sabiex jirrapportaw ksur reali jew potenzjali internament b'mezz speċifiku, indipendenti u awtonomu.

Tali mezz jista' wkoll jiġi pprovdut permezz ta' arrangamenti previsti mill-imsieħba soċjali. Għandha tapplika l-istess protezzjoni kif msemmija fil-punti (b), (c) u (d) tal-paragrafu 2.

Artikolu 66

Id-dritt tal-appell

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-deċiżjonijiet u l-miżuri mehudin f'konformità ma' dan ir-Regolament ikunu motivati tajjeb u soġġetti għal ta' appell quddiem tribunal. Id-dritt ta' appell quddiem tribunal għandu japplika meta ma tittiehed l-ebda deċiżjoni fir-rigward ta' applikazzjoni, fi żmien sitt xhur minn meta tiġi ppreżentata, għal awtorizzazzjoni li jkun fiha l-informazzjoni kollha mehtieġa skont id-dispożizzjonijiet fis-seħh.

TITOLU VI

DELEGA TA' SETGHAT, SETGHAT TA' IMPLIMENTAZZJONI, DISPOŻIZZJONIJIET TRANSIZZJONALI, TA' EMENDA U FINALI

Artikolu 67

Eżerċizzju tad-delega

1. Qed tinghata s-setgħa lill-Kummissjoni li tadotta atti delegati soġġett għall-kondizzjonijiet mogħtija f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa li tadotta atti delegati msemmija fl-Artikolu 2(2), l-Artikolu 7(14) u l-Artikolu 24(7) għandha tinghata lill-Kummissjoni għal perijodu indeterminat ta' żmien mis-17 ta' Settembru 2014.
3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikolu 2(2), l-Artikolu 7(14) u l-Artikolu 24(7) tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttejjem id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva l-għada tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata hemmhekk. Ma għandha taffettwa l-validità tal-ebda att delegat diġà fis-seħh.
4. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah b'mod simultanju lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
5. Att delegat adottat skont l-Artikolu 2(2), l-Artikolu 7(14) u l-Artikolu 24(7) għandu jidhol fis-seħh biss jekk la l-Parlament Ewropew u lanqas il-Kunsill ma jkun esprimew xi oġġezzjoni f'perijodu ta' tliet xhur min-notifika tal-imsemmi att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jagħlaq dak il-perijodu ta' żmien, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn għarrfu lill-Kummissjoni li mhumiex ser joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiz bi tliet xhur fuq inizzjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 68

Proċedura ta' Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tiġi assistita mill-Kumitat Ewropew tat-Titoli stabbilit mid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2001/528/KE⁽¹⁾. Dak il-Kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

⁽¹⁾ Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2001/528/KE tas-6 ta' Ġunju 2001 li tistabbilixxi l-Kumitat tat-Titoli Ewropej (ĠU L 191, 13.7.2001, p. 45).

*Artikolu 69***Dispożizzjonijiet transizzjonali**

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkomunikaw lill-ESMA dawk l-istituzzjonijiet li joperaw bhala CSDs sas-16 ta' Diċembru 2014.
2. Is-CSDs għandhom japplikaw għall-awtorizzazzjonijiet kollha li huma mehtieġa għall-finijiet ta' dan ir-Regolament u għandhom jinnotifikaw il-konnessjonijiet rilevanti tas-CSD fi żmien sitt xhur mid-data tad-dhul fis-seħh tal-istandards tekniċi regolatorji kollha adottati skont l-Artikoli 17, 26, 45, 47, 48, u fejn ikun rilevanti, l-Artikoli 55 u 59.
3. Fi żmien sitt xhur minn dak li jkun l-aktar reċenti bejn id-data tad-dhul fis-seħh tal-istandards regolatorji tekniċi adottati skont l-Artikoli 12, 17, 25, 26, 45, 47, 48, u fejn ikun rilevanti, l-Artikoli 55 u 59 jew id-Deciżjoni ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 25(9), CSD ta' pajjiż terz għandu japplika għal rikonoxximent mill-ESMA fejn ikun beħsiebu jipprovi s-servizzi tiegħu abbażi tal-Artikolu 25.
4. Sakemm tittiehed id-deciżjoni skont dan ir-Regolament dwar l-awtorizzazzjoni jew ir-ikonoxximent tas-CSDs u tal-attivitajiet tagħhom, inklużi l-konnessjonijiet tas-CSDs, ir-regoli nazzjonali rispettivi dwar l-awtorizzazzjoni u r-ikonoxximent tas-CSDs għandhom jibqgħu japplikaw.
5. Is-CSDs imhaddma mill-entitajiet imsemmija fl-Artikolu 1(4) għandhom jikkonformaw mar-reqwiziti ta' dan ir-Regolament sa mhux aktar tard minn sena mid-data tad-dhul fis-seħh tal-istandards regolatorji tekniċi msemmija fil-paragrafu 2.

*Artikolu 70***Emendi għad-Direttiva 98/26/KE**

Id-Direttiva 98/26/KE għandha tiġi emendata kif ġej:

- (1) it-tielet inċiż tal-ewwel subparagrafu tal-punt (a) tal-Artikolu 2 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“— nominati, mingħajr preġudizzju għal kondizzjonijiet oħrajn aktar rigorużi ta' applikazzjoni ġenerali stabbiliti mil-liġi nazzjonali, bhala sistema u notifikati lill-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq mill-Istat Membru li l-liġi tiegħu tkun applikabbli, wara li dak l-Istat Membru jkun issodisfat rigward l-adegwatezza tar-regoli tas-sistema.”.

- (2) fl-Artikolu 11, jiżdied il-paragrafu li ġej:

“3. Sat-18 ta' Marzu 2015, l-Istati Membri għandhom jadottaw u jipubblikaw u jikkomunikaw lill-Kummissjoni l-miżuri mehtieġa biex jikkonformaw mat-tielet inċiż tal-ewwel subparagrafu tal-punt (a) tal-Artikolu 2.”

*Artikolu 71***Emendi għad-Direttiva 2014/65/UE**

Id-Direttiva 2014/65/UE hija emendata kif ġej:

- (1) fl-Artikolu 2(1), il-punt (o) huwa sostitwit b'dan li ġej:

“(o) CSDs hlief kif previst fl-Artikolu 73 tar-Regolament (UE) Nru 909/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (*).

(*) Regolament (UE) Nru 909/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar it-titjib fis-saldu tat-titoli fl-Unjoni Ewropea u dwar depożitorji ċentrali tat-titoli (CSDs) u li jemenda d-Direttivi 98/26/KE u 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 236/2012 (GU L 257, 28.8.2014, p. 1).;

(2) fl-Artikolu 4(1), jiżdied il-punt li ġej:

“(64) ‘depożitorju ċentrali tat-titoli’ jew ‘CSD’ tfisser depożitorju ċentrali tat-titoli kif definit fil-punt (1) tal-Artikolu 2(1) tar-Regolament (UE) Nru 909/2014.”;

(3) fit-Taqsima B tal-Anness I il-punt (1) huwa sostitwit b'dan li ġej:

“(1) Il-harsien u l-amministrazzjoni ta' strumenti finanzjarji għall-kont tal-klijenti, inklużi l-kustodja u servizzi relatati bħall-ġestjoni ta' flus fil-pront/kollaterali u esklużi l-forniment u ż-żamma tal-kontijiet ta' titoli fl-oghla livell (servizz ta' manutenzjoni ċentrali) imsemmija fil-punt (2) tat-Taqsima A tal-Anness għar-Regolament (UE) Nru 909/2014. (*)”.

(*) Jekk joghġbok dahhal in-numru ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 72

Emenda għar-Regolament (UE) Nru 236/2012

L-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 236/2012 huwa mhassar.

Artikolu 73

L-applikazzjoni tad-Direttiva 2014/65/UE u tar-Regolament (UE) Nru 600/2014

Is-CSDs awtorizzati skont l-Artikolu 16 ta' dan ir-Regolament ma għandhomx jehtieġu awtorizzazzjoni taht id-Direttiva 2014/65/UE biex jipprovdu s-servizzi elenkati esplicitament fit-Taqsimiet A u B tal-Anness ta' dan ir-Regolament.

Meta CSD awtorizzat skont l-Artikolu 16 ta' dan ir-Regolament jipprovdi servizz ta' investiment wiehed jew aktar jew iwettaq attività ta' investiment waħda jew aktar b'żieda mal-ġhoti tas-servizzi elenkati esplicitament fit-Taqsimiet A u B tal-Anness ta' dan ir-Regolament, id-Direttiva 2014/65/UE bl-eċċezzjoni tal-Artikoli 5 sa 8, l-Artikolu 9(1), (2), (4) u (6) u l-Artikoli 10 sa 13 u r-Regolament (UE) Nru 600/2014 għandhom japplikaw.

Artikolu 74

Rapporti

1. L-ESMA għandha, f'kooperazzjoni mal-EBA u l-awtoritajiet kompetenti u l-awtoritajiet rilevanti, tissottometti rapporti annwali lill-Kummissjoni li jipprovdu valutazzjonijiet tax-xejriet, riskji potenzjali u l-vulnerabbiltajiet, u fejn meħtieġ, rakkomandazzjonijiet għal azzjoni preventiva u ta' rimedju fis-swieq tas-servizzi koperti minn dan ir-Regolament. Dawk ir-rapporti għandhom jinkludu tal-anqas evalwazzjoni ta' li ġej:

- (a) l-effiċjenza tas-saldu għall-operazzjonijiet domestiċi u transkonfinali għal kull Stat Membru bbażata fuq l-ghadd u l-volum ta' nuqqas ta' saldu, l-ammont ta' penali msemmija fl-Artikolu 7(2), l-ghadd u l-volum ta' tranzazzjonijiet ta' xiri sfurzati imsemmija fl-Artikolu 7(3) u (4) u kwalunkwe kriterju rilevanti ieħor;
- (b) l-adeqwatezza tal-penali għal nuqqas ta' saldu, b'mod partikolari l-htieġa għal aktar flessibilità dwar il-penali għal nuqqas ta' saldu b'rabta mal-istrumenti finanzjarji illikwidi msemmija fl-Artikolu 7(4);
- (c) kejl ta' saldu li ma jsehħx fis-sistemi tas-saldu tat-titoli mhaddma mis-CSDs abbażi tal-ghadd u l-volum ta' tranzazzjonijiet abbażi tal-informazzjoni rċevuta taht l-Artikolu 9 u kwalunkwe kriterju rilevanti ieħor;
- (d) il-forniment ta' servizzi transkonfinali koperti minn dan ir-Regolament abbażi tal-ghadd u t-tip ta' konnessjonijiet tas-CSDs, l-ghadd ta' parteċipanti barranin fis-sistemi tas-saldu tat-titoli mhaddma mis-CSDs, l-ghadd u l-volum tat-tranzazzjonijiet li jinvolvu tali parteċipanti, l-ghadd ta' emittenti barranin li jirreġistraw it-titoli tagħhom f'CSD skont l-Artikolu 49 u kwalunkwe kriterju rilevanti ieħor;

- (e) it-trattament tat-talbiet għal aċċess fl-Artikoli 49, 52 u 53 biex tidentifika r-raġunijiet għaċ-ċaħda tat-talbiet għal aċċess minn CSDs, CCPs u ċentri ta' negozjar, ix-xejriet jekk ikun hemm ta' dawk iċ-ċaħdiet u l-modi kif ir-riskji identifikati jistgħu jittaffew fil-gejjieni sabiex l-aċċess ikun jista' jinghata, u kwalunkwe ostaklu materjali iehor għall-kompetizzjoni f'servizzi finanzjarji ta' wara n-negozjar;
 - (f) it-trattament tal-applikazzjonijiet ippreżentati skont il-proċeduri msemmija fl-Artikolu 23(3) sa (7) u l-Artikolu 25(4) sa (10);
 - (g) fejn japplika, is-sejbiet tal-proċess ta' evalwazzjoni bejn il-pari għas-supervizzjoni transkonfinali fl-Artikolu 24(6) u jekk il-frekwenza ta' dawk l-evalwazzjonijiet tistax titnaqqas fil-gejjieni, inkluż indikazzjoni ta' jekk dawk is-sejbiet jindikawx il-htieġa għal kulleġġi ta' supervizuri aktar formali;
 - (h) l-applikazzjoni ta' regoli ta' responsabbiltà ċivili tal-Istati Membri b'rabta mat-telf attribwibbli lis-CSDs;
 - (i) il-proċeduri u l-kondizzjonijiet marbuta mal-awtorizzazzjoni sabiex is-CSDs jinnominaw istituzzjonijiet ta' kreditu jew jipprovdw lillhom infushom servizzi anċillari ta' tip bankarju skont l-Artikoli 54 u 55, inkluż valutazzjoni tal-effetti li dak il-provvediment jista' jkollu fuq l-istabbiltà finanzjarja u l-kompetizzjoni għas-saldu u s-servizzi anċillari ta' tip bankarju fl-Unjoni;
 - (j) l-applikazzjoni tar-regoli msemmija fl-Artikolu 38 dwar il-protezzjoni tat-titoli tal-partecipanti u dawk tal-klijenti tagħhom, b'mod partikolari dawk fl-Artikolu 38(5);
 - (k) l-applikazzjoni tal-penali u b'mod partikolari l-htieġa għal aktar armonizzazzjoni tal-penali amministrattivi stabbiliti għall-ksur tar-rekwiżiti stipulati f' dan ir-Regolament.
2. Ir-rapporti msemmija fil-paragrafu 1 li jkopru sena tal-kalendarju għandhom jiġu kkomunikati lill-Kummissjoni sat-30 ta' April tas-sena tal-kalendarju ta' wara.

Artikolu 75

Rieżami

Sat-18 ta' Settembru 2019, il-Kummissjoni għandha tirrieżamina u thejji rapport ġenerali dwar dan ir-Regolament. Dan ir-rapport għandu, b'mod partikolari, jivvaluta l-materji msemmija fil-punti (a) sa (k) tal-Artikolu 74(1), jekk hemmx ostakoli sostantivi oħra għall-kompetizzjoni b'rabta mas-servizzi soġġetti għal dan ir-Regolament li mhumiex indirizzati biżżejjed u l-bżonn potenzjali ta' aktar miżuri li jillimitaw l-impatt tan-nuqqas tas-CSDs fuq il-kontribwenti tat-taxxa. Il-Kummissjoni għandha tissottometti r-rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, flimkien ma' kwalunkwe proposta adatta.

Artikolu 76

Dhul fis-seħh u applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.
2. L-Artikoli 3(1) għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2023 għal titoli trasferibbli mahruġa wara dik id-data u mill-1 ta' Jannar 2025 għat-titoli trasferibbli kollha.
3. L-Artikolu 5(2) għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2015.

B'deroga mill-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu, fil-każ ta' ċentru tan-negozjar li għandu aċċess għal CSD msemmi fl-Artikolu 30(5), l-Artikolu 5(2) għandu japplika tal-anqas sitt xhur qabel tali CSD jesternalizza l-attivitatiet tiegħu lill-entità pubblika rilevanti, u fi kwalunkwe każ mill-1 ta' Jannar 2016.

4. Il-miżuri dixxiplinari tas-saldu msemija fl-Artikolu 6(1) sa (4) għandhom japplikaw mid-data ta' dhul fis-sehh tal-att delegat adottat mill-Kummissjon skont l-Artikolu 6(5).

5. Il-miżuri dixxiplinari tas-saldu msemija fl-Artikolu 7(1) sa (13) u l-emenda stabbilita fl-Artikolu 72 għandhom japplikaw mid-data tad-dhul fis-sehh tal-att delegat adottat mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 7(15).

MTF li tikkonforma mal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 33(3) tad-Direttiva 2014/65/UE għandha tkun soġġetta għat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 7(3) ta' dan ir-Regolament:

(a) sad-determinazzjoni finali tal-applikazzjoni tagħha għar-registrazzjoni skont l-Artikolu 33 tad-Direttiva 2014/65/UE; jew

(b) fejn MTF ma applikatx għar-registrazzjoni skont l-Artikolu 33 tad-Direttiva 2014/65/UE, sat-13 ta' Ġunju 2017.

6. Il-miżuri ta' rapportar msemija fl-Artikolu 9(1) għandhom japplikaw mid-data tad-dhul fis-sehh tal-att ta' implimentazzjoni adottat mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 9(3).

7. Referenzi f'dan ir-Regolament għad-Direttiva 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 600/2014, għandhom, qabel it-3 ta' Jannar 2017, jinqraw bhala referenzi għad-Direttiva 2004/39/KE skont it-tabella ta' korrelazzjoni stipulata fl-Anness IV għad-Direttiva 2014/65/UE sakemm dik it-tabella ta' korrelazzjoni fiha dispożizzjonijiet li jirreferu għad-Direttiva 2004/39/KE.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, it-23 ta' Lulju 2014.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

S. GOZI

ANNEX

LISTA TA' SERVIZZI

TAQSIMA A

Servizzi ewlenin tad-depożitorji ċentrali tat-titoli

1. Ir-registrar inizjali tat-titoli f'sistema ta' entrata fil-kotba ('servizz notarili');
2. Il-forniment u ż-żamma ta' kontijiet ta' titoli fl-ogħla grad ('servizz ta' manutenzjoni ċentrali');
3. It-thaddim ta' sistema ta' saldu tat-titoli ('servizz ta' saldu').

TAQSIMA B

Servizzi anċillari mhux ta' tip bankarju tas-CSDs li ma jinvolvox riskju ta' kreditu jew ta' likwidità

Servizzi pprovduti minn CSDs li jikkontribwixxu għat-titjib tas-sikurezza, l-effiċjenza u t-trasparenza tas-swieq tat-titoli, li jistgħu jinkludu iżda li mhumiex ristretti għal:

1. Servizzi relatati mas-servizz ta' saldu, bħal:
 - (a) L-organizzazzjoni ta' mekkaniżmu ta' self ta' titoli, bħala aġent fost il-partecipanti f'sistema ta' saldu tat-titoli;
 - (b) Il-forniment ta' servizzi ta' ġestjoni tal-kollateral, bħala aġent għall-partecipanti f'sistema ta' saldu tat-titoli;
 - (c) Tqabbil tas-saldu, twassil tal-istruzzjonijiet, konferma tan-negozju, verifika tan-negozju.
2. Servizzi relatati mas-servizzi notarili u ta' manutenzjoni ċentrali, bħal:
 - (a) Servizzi relatati mar-registri tal-azzjonisti;
 - (b) L-appoġġ għall-ipproċessar ta' azzjonijiet korporattivi, inklużi servizzi ta' taxxa, laqgħat ġenerali u tagħrif;
 - (c) Servizzi ta' hargiet godda, inklużi l-allokkazzjoni u l-ġestjoni tal-kodicijiet ISIN (International Securities Identification Number) u kodicijiet simili;
 - (d) Twassil tal-istruzzjonijiet u pproċessar, ġbir ta' tariffi u pproċessar u rapportar relatat.
3. L-istabbiliment ta' konnessjonijiet ta' CSD, il-forniment, iż-żamma jew it-thaddim ta' kontijiet ta' titoli relatati mas-servizz ta' saldu, il-ġestjoni tal-kollateral, servizzi anċillari ohrajn.
4. Servizzi ohrajn, bħal:
 - (a) Il-forniment ta' servizzi ġenerali ta' ġestjoni ta' kollateral bħala aġent;
 - (b) Il-forniment ta' rapportar regolari;
 - (c) Il-forniment ta' informazzjoni, data u statistika għall-uffiċċji tas-suq/taċ-ċensiment jew għal entitajiet governattivi jew intergovernattivi ohra;
 - (d) Il-forniment ta' servizzi tal-IT.

TAQSIMA C

Servizzi anċillari ta' tip bankarju

Is-servizzi ta' tip bankarju direttament relatati ma' servizzi ewlenin jew anċillari elenkati fit-Taqsimiet A u B, bħal:

- (a) Il-forniment ta' kontijiet ta' flus kontanti lil, u l-aċċettazzjoni ta' depożiti minn, partecipanti f'sistema ta' saldu tat-titoli u detenturi ta' kontijiet ta' titoli, skont it-tifsira tal-punt 1 tal-Anness I għad-Direttiva 2013/36/UE;

- (b) Il-forniment ta' kreditu ta' flus kontanti għar-rimborż mhux iktar tard mill-jum ta' xogħol segwenti, it-tisliġ ta' flus kontanti għal prefinanzjament ta' azzjonijiet korporattivi u t-tisliġ ta' titoli lil detenturi ta' kontijiet ta' titoli, skont it-tifsira tal-punt 2 tal-Anness I għad-Direttiva 2013/36/UE;
 - (c) Servizzi ta' pagament li jinvolvu l-ipproċessar ta' flus kontanti u tranżazzjonijiet ta' kambju f'munita barranija, skont it-tifsira tal-punt 4 tal-Anness I għad-Direttiva 2013/36/UE;
 - (d) Garanziji u impenji b'rabta ma' tisliġ u self ta' titoli, skont it-tifsira tal-punt 6 tal-Anness I għad-Direttiva 2013/36/UE;
 - (e) Attivitajiet tat-teżor li jinvolvu l-kambju f'munita barranija u titoli trasferibbli b'rabta mal-ġestjoni ta' bilanċi twal tal-partiċipanti, skont it-tifsira tal-punti 7(b) u (e) tal-Anness I għad-Direttiva 2013/36/UE.
-

REGOLAMENT (UE) Nru 910/2014 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
tat-23 ta' Lulju 2014
dwar l-identifikazzjoni elettronika u s-servizzi fiduċjarji għal transazzjonijiet elettronici fis-suq
intern u li jhassar id-Direttiva 1999/93/KE

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara t-trasmissjoni tal-att leġislattiv lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Il-bini tal-fiduċja fl-ambjent online huwa kruċjali għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali. In-nuqqas ta' fiduċja, b'mod partikolari minhabba n-nuqqas perċettibbli ta' ċertezza legali, iġieghel lill-konsumaturi, lin-negozji u lill-awtoritajiet pubbliċi joqogħdu lura milli jwettqu transazzjonijiet b'mod elettroniku u milli jadottaw servizzi godda.
- (2) Dan ir-Regolament ifittex li jsahħah il-fiduċja fit-transazzjonijiet elettronici fis-suq intern billi jipprovdi sisien komuni għal interazzjoni elettronika sigura bejn iċ-ċittadini, in-negozju l-awtoritajiet pubbliċi, u b'hekk iżid l-effettività tas-servizzi pubbliċi u privati online, in-negozju elettroniku u l-kummerċ elettroniku fl-Unjoni Ewropea.
- (3) Id-Direttiva 1999/93/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾, ittrattat il-firem elettronici minghajr ma tat qafas komprensiv transkonfinali u transettorjali għal transazzjonijiet elettronici siguri, affidabbli u faċli biex jintużaw. Dan ir-Regolament itejjeb u jespandi l-acquis ta' dik id-Direttiva.
- (4) Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-26 ta' Awwissu 2010 intitolat "Agenda Diġitali għall-Ewropa" identifikat il-frammentazzjoni tas-suq diġitali, in-nuqqas ta' interoperabbiltà u ż-żieda fiċ-ċiberkriminalità bhala ostakli prinċipali għaċ-ċiklu virtuwż tal-ekonomija diġitali. Fir-Rapport tagħha tal-2010 dwar iċ-Ċittadinanza tal-UE, intitolat "Inżarmaw l-ostakoli għad-drittijiet taċ-ċittadini tal-UE", il-Kummissjoni enfasizzat aktar il-htieġa li jissolvew il-problemi ewlenin li jfixklu iċ-ċittadini tal-Unjoni milli jgawdu l-benefiċċji ta' suq uniku diġitali u servizzi transkonfinali diġitali.
- (5) Fil-konkluzjonijiet tiegħu tal-4 ta' Frar 2011 u t-23 ta' Ottubru 2011, il-Kunsill Ewropew stieden lill-Kummissjoni tohloq suq uniku diġitali sal-2015 biex tagħmel progress mgħaġġel fl-oqsma prinċipali tal-ekonomija diġitali u tippromwovi suq uniku diġitali integrat kompletament billi tiffaċilita l-użu transkonfinali tas-servizzi online, b'attenzjoni partikolari għall-facilitazzjoni tal-identifikazzjoni u l-awtentikazzjoni elettronici siguri.

⁽¹⁾ ĠU C 351, 15.11.2012, p. 73.

⁽²⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-3 ta' April 2014 (għadha ma ġietx ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u Deċiżjoni tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014.

⁽³⁾ Id-Direttiva 1999/93/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 1999 dwar kwadru tal-Komunità għall-firem elettronici (ĠU L 13, 19.1.2000, p. 12).

- (6) Fil-konkluzjonijiet tiegħu tas-27 ta' Mejju 2011, il-Kunsill stieden lill-Kummissjoni tikkontribwixxi għas-suq uniku diġitali billi tohloq kondizzjonijiet adatti għar-rikonoxximent reċiproku ta' elementi ta' faċilitazzjoni ewlenin minn naħa għal oħra tal-fruntieri, bħall-identifikazzjoni elettronika, id-dokumenti elettronici, il-firem elettronici u s-servizzi ta' forniment elettroniku, u għas-servizzi tal-gvern elettroniku interoperabbli fl-Unjoni Ewropea.
- (7) Il-Parlament Ewropew, fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-21 ta' Settembru 2010 dwar l-ikkompletar tas-suq intern għall-kummerċ elettroniku ⁽¹⁾, enfasizza l-importanza tas-sigurtà tas-servizzi elettronici, speċjalment tal-firem elettronici, u tal-htieġa li tinholoq infrastruttura prinċipali pubblika fil-livell pan-Ewropew, u talab lill-Kummissjoni tistabbilixxi portal ta' awtoritajiet ta' validazzjoni Ewropej biex tiżgura l-interoperabbiltà transkonfinali tal-firem elettronici u żżid is-sigurtà tat-transazzjonijiet bl-użu tal-Internet.
- (8) Id-Direttiva 2006/123/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ tirrikjedi lill-Istati Membri jistabbilixxu 'punti ta' kuntatt wahdieni' (points of single contact) (PSCs) biex jiżguraw li l-proċeduri u l-formalitajiet kollha relatati mal-aċċess għal attività ta' servizz u l-eżerċizzju tiegħu jistgħu jkunu kkompletati faċilment, mill-bogħod u permezz ta' mezzi elettronici, permezz tal-PSC xieraq u bl-awtoritajiet xierqa. Hafna mis-servizzi online aċċessibbli permezz ta' PSCs jesigū identifikazzjoni, awtentikazzjoni u firma elettronici.
- (9) F'hafna każijiet, iċ-ċittadini ma jistgħux jużaw l-identifikazzjoni elettronika tagħhom biex jawtentikaw lilhom infushom fi Stat Membru ieħor minhabba li l-iskemi nazzjonali ta' identifikazzjoni elettronika f'pajjiżhom mhumiex rikonoxxuti fi Stati Membri oħra. Dak l-ostaklu elettroniku jeskludi l-fornituri tas-servizzi milli jgawdu l-benefiċċji sħaħ tas-suq intern. Mezzi ta' identifikazzjoni elettronika rikonoxxuti reċiprokament ser jiffaċilitaw il-forniment transkonfinali ta' diversi servizzi fis-suq intern u jippermettu li n-negozji joperaw fuq bażi transkonfinali mingħajr ma jiffaċċjaw hafna ostakoli fl-interazzjonijiet ma' awtoritajiet pubbliċi.
- (10) Id-Direttiva 2011/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾ jistabbilixxi netwerk ta' awtoritajiet nazzjonali responsabbli mis-sahħa elettronika. Sabiex itejjeb is-sikurezza u l-kontinwità tal-kura tas-sahħa transkonfinali, in-network huwa mehtieġ jipproduċi linji gwida dwar l-aċċess transkonfinali għad-data u s-servizzi tas-sahħa elettronika, inkluż bl-appoġġ ta' 'miżuri komuni ta' identifikazzjoni u awtentikazzjoni għall-iffaċilitar tat-trasferibbiltà ta' data fil-kura tas-sahħa transkonfinali'. Ir-rikonoxximent reċiproku ta' identifikazzjoni u awtentikazzjoni elettronika huwa kruċjali sabiex il-kura tas-sahħa transkonfinali ssir realtà għaċ-ċittadini Ewropej. Meta persuni jivv-jaġġaw għal trattament, jehtieġ li d-data medika tagħhom tkun aċċessibbli fil-pajjiż tat-trattament. Dak jesigi qafas ta' identifikazzjoni elettronika solidu, sikur u affidabbli.
- (11) Dan ir-Regolament għandu jiġi applikat f'konformità shiha mal-prinċipju relatati mal-protezzjoni tad-data personali prevista mid-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁾. F'dan ir-rigward, b'kunsiderazzjoni tal-prinċipju ta' rikonoxximent reċiproku stabbilit b'dan ir-Regolament, l-awtentikazzjoni ta' servizz online għandha tirrigwarda biss l-ipproċessar ta' dik id-data ta' identifikazzjoni li hija adegwata, rilevanti u mhux eċċessiva biex tagħti aċċess għal dak is-servizz online. Barra minn hekk, ir-reqwiżiti skont id-Direttiva 95/46/KE dwar il-kunfidenzjalità u s-sigurtà tal-ipproċessar għandhom jiġu rrispettati mill-fornituri ta' servizzi fiduċjarji u l-korpi superviżorji.
- (12) Wiehed mill-oġettivi ta' dan ir-Regolament huwa li jneħhi l-ostakli eżistenti għall-użu transkonfinali ta' mezzi ta' identifikazzjoni elettronika użati fl-Istati Membri biex jawtentikaw, tal-inqas is-servizzi pubbliċi. Dan ir-Regolament ma għandux l-għan li jintervjeni fir-rigward tas-sistemi ta' gestjoni tal-identità elettronika u l-infrastrutturi relatati stabbiliti fl-Istati Membri. L-għan ta' dan ir-Regolament huwa li jiġi żgurat li għall-aċċess għas-servizzi online transkonfinali offruti mill-Istati Membri, ikun possibbli li jintlaħaq l-ogħla livell ta' sigurtà fl-identifikazzjoni u l-awtentikazzjoni elettronici.

⁽¹⁾ ĠU C 50 E, 21.2.2012, p. 1.

⁽²⁾ Direttiva 2006/123/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 dwar is-servizzi fis-suq intern (ĠU L 376, 27.12.2006, p. 36).

⁽³⁾ Direttiva 2011/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Marzu 2011 dwar l-applikazzjoni tad-drittijiet tal-pazjenti fil-qasam tal-kura tas-sahħa transkonfinali (ĠU L 88, 4.4.2011, p. 45).

⁽⁴⁾ Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data (ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31).

- (13) L-Istati Membri għandhom jibqgħu hielsa li jużaw jew li jintroduċu mezzi għall-finijiet ta' identifikazzjoni elettronika, għall-aċċess għas-servizzi online. Dawn għandhom ikunu jistgħu jiddeċiedu wkoll jekk jinvolvu lis-settur privat fil-forniment ta' dawk il-mezzi. L-Istati Membri ma għandhomx ikunu obbligati jinnotifikaw l-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika tagħhom lill-Kummissjoni. L-għażla li jinnotifikaw lill-Kummissjoni bl-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika użati fil-livell nazzjonali kollha jew xi whud minnhom jew inkella ebda wahda minnhom biex jagħtu aċċess tal-anqas għal servizzi pubbliċi online jew għal servizzi speċifiċi hija fidejn l-Istati Membri.
- (14) Jehtieg li f'dan ir-Regolament jiġu stabbiliti xi kondizzjonijiet fir-rigward ta' liema mezzi ta' identifikazzjoni elettronika għandhom jiġu rikonossuti u kif l-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika għandhom jiġu notifikati. Dawk il-kondizzjonijiet għandhom jgħinu lill-Istati Membri jibnu l-fiducja reciproka meħtieġa fl-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika ta' xulxin u biex ikun hemm rikonossiment reciproku tal-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika li jaqgħu taħt l-iskemi notifikati tagħhom. Il-prinċipju ta' rikonossiment reciproku għandu japplika jekk l-iskema ta' identifikazzjoni elettronika tal-Istat Membru notifikanti jissodisfaw l-kondizzjonijiet ta' notifika u n-notifika tkun għet ippubblikata f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Madankollu, il-prinċipju ta' rikonossiment reciproku għandu jirrigwarda biss l-awtentikazzjoni għal servizz online. L-aċċess għal dawk is-servizzi online u l-forniment finali tagħhom lill-applikant għandhom ikunu marbutin mill-qrib mad-dritt li wiehed jircievi tali servizzi skont il-kondizzjonijiet stabbiliti fil-leġislazzjoni nazzjonali.
- (15) L-obbligu tar-ikonossiment tal-mezzi tal-identifikazzjoni elettronika għandha jirrigwarda biss dawk il-mezzi li l-livell ta' assigurazzjoni tal-identità tagħhom jikkorrispondi għall-istess livell jew oghla mill-livell meħtieġ għas-servizz online inkwistjoni. Barra minn hekk, dak l-obbligu għandu japplika biss meta l-korp tas-settur pubbliku inkwistjoni juża l-livell ta' assigurazzjoni "sostanzjali" jew "għoli" fir-rigward tal-aċċess online għal dak is-servizz. L-Istati Membri għandhom jibqgħu liberi, f'konformità mad-dritt tal-Unjoni, li jirrikonossu l-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika li għandhom livelli ta' assigurazzjoni ta' identità aktar baxxi.
- (16) Il-livelli ta' assigurazzjoni għandhom jikkarakterizzaw il-grad ta' fiducja f'mezz ta' identifikazzjoni elettronika fl-istabbiliment tal-identità ta' persuna, b'hekk jipprovdu assigurazzjoni li l-persuna li qed tiddikjara identità partikolari tkun fil-fatt il-persuna li lilha għet assenjata dik l-identità. Il-livell ta' assigurazzjoni jiddependi mill-grad ta' fiducja li l-mezz ta' identifikazzjoni elettronika jipprovdi fl-identità ddikjarata jew asserita ta' persuna filwaqt li jiġu kkunsidrati l-proċessi (pereżempju, l-ghoti ta' provi tal-identità, il-verifika u l-awtentikazzjoni), l-attivitajiet ta' gestjoni (pereżempju, l-entità li tohrog il-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika u l-proċedura għall-ħruġ ta' tali mezzi) u l-kontrolli tekniċi implimentati. Jeżistu diversi definizzjonijiet tekniċi u deskrezzjonijiet tal-livelli ta' assigurazzjoni bħala r-riżultat ta' Proġetti Pilota fuq Skala Kbira b'finanzjament mill-Unjoni, l-istandardizzazzjoni u attivitajiet internazzjonali. B'mod partikolari, il-Proġetti Pilota fuq Skala Kbira STORK u ISO 29115 jirreferu, fost l-oħrajn, għal-livelli 2, 3 u 4, li għandu assolutament jittiehed kont tagħhom meta jiġu stabbiliti r-reqwiżiti tekniċi minimi, l-istandards u l-proċeduri għal-livelli ta' assigurazzjoni baxx, sostanzjali u għoli fis-sens ta' dan ir-Regolament, filwaqt li tiġi żgurata applikazzjoni konsistenti ta' dan ir-Regolament b'mod partikolari fir-rigward tal-livell ta' assigurazzjoni għoli marbut mal-ghoti ta' provi tal-identità biex jinharġu certifikati kwalifikati. Ir-reqwiżiti stabbiliti għandhom ikunu teknoloġikament newtrali. Għandu jkun possibbli li jinkisbu r-reqwiżiti ta' sigurtà meħtieġa permezz ta' teknoloġiji differenti.
- (17) L-Istati Membri għandhom iheggu lis-settur privat biex volontarjament juża l-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika skont skema notifikata għal finijiet ta' identifikazzjoni meta meħtieġa għal servizzi online jew transazzjonijiet elettroniċi. Il-possibbiltà tal-użu ta' tali mezzi ta' identifikazzjoni elettronika għandha tippermetti li s-settur privat jiddependi fuq l-identifikazzjoni u l-awtentikazzjoni elettroniċi li diġà jintużaw ħafna f'bosta Stati Membri għall-inqas għas-servizzi pubbliċi u biex tagħmilha iktar faċli għan-negozji u ċ-ċittadini li jkollhom aċċess għas-servizzi online tagħhom b'mod transkonfinali. Sabiex jiġi ffaċilitat l-użu transkonfinali ta' tali mezzi ta' identifikazzjoni elettronika għas-settur privat, il-possibbiltà ta' awtentikazzjoni provduta minn kwalunkwe Stat Membru għandha tkun disponibbli għall-partijiet dipendenti tas-settur privat stabbiliti 'l barra mit-territorju ta' dak l-Istat Membru skont l-istess kondizzjonijiet kif applikati għall-partijiet dipendenti tas-settur privat stabbiliti f'dak l-Istat Membru. Konsegwentement, fir-rigward tal-partijiet dipendenti tas-settur privat, l-Istat Membru notifikanti jista' jiddefinixxi t-termini ta' aċċess għall-mezzi ta' awtentikazzjoni. It-tali termini ta' aċċess jistgħu jinformatu jekk il-mezzi ta' awtentikazzjoni marbuta mal-iskema notifikata humiex attwalment disponibbli għall-partijiet dipendenti tas-settur privat.
- (18) Dan ir-Regolament għandu jipprevedi r-responsabbiltà tal-Istat Membru li jinnotifika, il-parti li tohrog il-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika u l-parti li thaddem il-proċedura ta' awtentikazzjoni f'każ li jonqsu milli jikkonformaw mal-obbligi rilevanti skont dan ir-Regolament. Madankollu, dan ir-Regolament għandu jiġi applikat f'konformità mar-regoli nazzjonali dwar ir-responsabbiltà. Għaldaqstant, ma jaffettwax dawk ir-regoli nazzjonali fuq, pereżempju, dwar id-definizzjoni tal-ħsarat jew dwar ir-regoli proċedurali rilevanti applikabbli, inkluż l-oneru tal-provi.

- (19) Is-sigurtà tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika hija fundamentali għar-rikonoxximent reċiproku transkonfinali affidabbli tal-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika. F'dan il-kuntest, l-Istati Membri għandhom jikkooperaw fir-rigward tas-sigurtà u l-interoperabbiltà tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika fil-livell tal-Unjoni. Kull meta l-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika jesigū li jintuża hardware jew software speċifiku mill-partijiet dipendenti fil-livell nazzjonali, l-interoperabbiltà transkonfinali tehtieg li dawk l-Istati Membri ma jimponux tali rekwiżiti u l-ispejjeż relatati fuq il-partijiet dipendenti stabbiliti 'l barra mit-territorju tagħhom. F'dak il-każ għandhom jiġi diskussi u żviluppati soluzzjonijiet xierqa fil-kamp ta' applikazzjoni tal-qafas tal-interoperabbiltà. Madankollu r-rekwiżiti tekniċi li johorġu mill-ispeċifikazzjonijiet inerenti tal-mezzi nazzjonali ta' identifikazzjoni elettronika u li x'aktarx għandhom jaffettwaw lid-detenturi ta' tali mezzi elettronici, (pereżempju smartcards) huma inevitabbli.
- (20) Il-kooperazzjoni mill-Istati Membri għandha tiffacilita l-interoperabbiltà teknika tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika notifikati bil-ħsieb li jrawmu livell għoli ta' fiduċja u sigurtà xierqa għall-grad tar-riskju. L-iskambju ta' informazzjoni u l-kondiviżjoni tal-aqwa prassi bejn l-Istati Membri bil-ħsieb li jkun hemm rikonoxximent reċiproku għandhom jgħinu tali kooperazzjoni.
- (21) Dan ir-Regolament għandu jistabbilixxi wkoll qafas legali ġenerali għall-użu ta' servizzi fiduċjarji. Madankollu, ma għandux johloq obbligu ġenerali li jintużaw jew li jiġi installat punt ta' aċċess għas-servizzi fiduċjarji eżistenti kollha. B'mod partikolari, dan ma għandux ikopri l-forniment ta' servizzi li jintuża esklużivament f'sistemi magħluqa bejn grupp definit ta' partecipanti, b'ebda effett fuq partijiet terzi. Pereżempju, is-sistemi stabbiliti f'negozji jew f'amministrazzjonijiet pubbliċi għall-ġestjoni tal-proċeduri interni li jużaw is-servizzi fiduċjarji ma għandhomx ikunu soġġetti għar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament. Is-servizzi fiduċjarji provduti lill-pubbliku li jkollhom effetti fuq partijiet terzi biss għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti stipulati fir-Regolament. Dan ir-Regolament lanqas ma għandu jkopri aspetti relatati mal-konkluzjoni u l-validità tal-kuntratti jew obbligi legali ohra fejn ikun hemm rekwiżiti rigward il-forma stipulata mil-liġi nazzjonali jew tal-Unjoni. Barra minn dan, lanqas ma għandu jaffettwa r-rekwiżiti tal-formoli nazzjonali li jappartjenu għar-reġistri pubbliċi, b'mod partikolari r-reġistri kummerċjali u tal-artijiet.
- (22) Sabiex jikkontribwixxu għall-użu transkonfinali ġenerali tagħhom, għandu jkun possibbli li s-servizzi fiduċjarji jintużaw bhala evidenza fi proċeduri legali fl-Istati Membri kollha. Huwa fidejn il-liġi nazzjonali li tiddefinixxi l-effett legali ta' servizzi fiduċjarji, hliet jekk ikun previst mod ieħor f'dan ir-Regolament.
- (23) Sa fejn dan ir-Regolament johloq obbligu li jiġi rikonoxxut servizz fiduċjarju, tali servizz fiduċjarju jista' jiġi rrifjutat biss jekk id-destinatarju tal-obbligu mhux kapaċi jaqrah jew jivverifikah minhabba raġunijiet tekniċi li mhumiex fil-kontroll immedjat tad-destinatarju. Madankollu, dak l-obbligu fih innifsu ma għandux jesigi li korp pubbliku jikseb il-hardware u s-software mehtieġa għal-leġġibbiltà teknika tas-servizzi fiduċjarji eżistenti kollha.
- (24) L-Istati Membri jistgħu jzommu jew jintroduċu dispożizzjonijiet nazzjonali, f'konformità mad-dritt tal-Unjoni, fir-rigward ta' servizzi fiduċjarji dment li dawk is-servizzi mhumiex armonizzati kompletament b'dan ir-Regolament. Madankollu, is-servizzi fiduċjarji li jikkonformaw ma' dan ir-Regolament għandhom jiċċirkolaw liberament fis-suq intern.
- (25) L-Istati Membri għandhom jibqgħu hielsa li jiddefinixxu tipi ohra ta' servizzi fiduċjarji li ma jkunux parti mil-lista magħluqa ta' servizzi fiduċjarji prevista f'dan ir-Regolament, għal fini tar-rikonoxximent fil-livell nazzjonali bhala servizzi fiduċjarji kwalifikati.
- (26) Minhabba l-pass tal-bidla teknoloġika, dan ir-Regolament għandu jadotta approċċ li jkun miftuh għall-innovazzjoni.
- (27) Dan ir-Regolament għandu jkun teknoloġikament newtrali. L-effetti legali li jagħti jistgħu jinkisbu permezz ta' kwalunkwe mezz tekniku dment li jiġu sodisfatti r-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.

- (28) Sabiex titjeb b'mod partikolari l-fiduċja tal-intrapriži żgħar u medji (SMEs) u tal-konsumaturi fis-suq intern u jiġi promoss l-użu tas-servizzi u prodotti fiduċjarji, għandhom jiġu introdotti l-kunċetti ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u ta' fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat bil-hsieb li jiġu indikati r-rekwiżiti u l-obbligi li jiżguraw sigurtà ta' livell għoli ta' kwalunkwe servizz u prodott fiduċjarju kwalifikat użat jew fornit.
- (29) F'konformità mal-obbligi skont il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabbiltà, approvata mid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/48/KE ⁽¹⁾, b'mod partikolari l-Artikolu 9 tal-Konvenzjoni, persuni b'diżabbiltajiet għandhom ikunu jistgħu jużaw is-servizzi fiduċjarji u l-prodotti ta' utenti finali użati fil-forniment ta' dawk is-servizzi fuq bażi ugwali ma' konsumaturi oħra. Għalhekk, fejn ikun fattibbli, is-servizzi fiduċjarji provduti u l-prodotti ta' utenti finali użati fil-forniment ta' dawk is-servizzi għandhom ikunu aċċessibbli għal persuni b'diżabbiltajiet. Il-valutazzjoni ta' fattibbiltà għandha tinkludi, fost l-oħrajn, konsiderazzjonijiet tekniċi u ekonomiċi.
- (30) L-Istati Membri għandhom jaħtru korp superviżorju jew korpi superviżorji biex iwettqu l-attivitajiet superviżorji skont dan ir-Regolament. L-Istati Membri għandhom ikunu kapaci jiddeċiedu wkoll, bi qbil reċiproku ma' Stat Membru ieħor, li jaħtru korp superviżorju fit-territorju ta' dak l-Istat Membri l-ieħor.
- (31) Il-korpi superviżorji għandhom jikkooperaw mal-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data, pereżempju billi jinforomawhom dwar ir-riżultati tal-awditi ta' fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati, fejn ikun jidher li jkun hemm ksur tar-regoli dwar il-protezzjoni ta' data personali. Il-forniment ta' informazzjoni għandu jkopri b'mod partikolari incidenti ta' sigurtà u ksur ta' data personali.
- (32) Għandu jkun ir-responsabbiltà tal-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kollha li japplikaw prattika tajba ta' sigurtà xierqa għar-riskji relatati mal-attivitajiet tagħhom sabiex iżidu l-fiduċja tal-utenti fis-suq uniku.
- (33) Dispożizzjonijiet dwar l-użu ta' psewdonimi fiċ-ċertifikati ma għandhomx jipprevjenu lill-Istati Membri milli jehtieġu l-identifikazzjoni tal-persuni skont id-dritt al-Unjoni jew il-liġi nazzjonali.
- (34) L-Istati Membri kollha għandhom isegwu r-rekwiżiti essenzjali komuni għas-superviżjoni sabiex jiżguraw livell ta' sigurtà komparabbli għas-servizzi fiduċjarji kwalifikati. Sabiex tithaffef l-applikazzjoni konsistenti ta' dawk ir-rekwiżiti madwar l-Unjoni, l-Istati Membri għandhom jadottaw proceduri komparabbli u għandhom jiskambjaw informazzjoni dwar l-attivitajiet tagħhom ta' superviżjoni u l-aħjar prattiki fil-qasam.
- (35) Il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kollha għandhom ikunu soġġetti għar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari dawk dwar is-sigurtà u r-responsabbiltà biex jiżguraw id-diligenza dovuta, it-trasparenza u r-responsabbiltà tal-operazzjonijiet u s-servizzi tagħhom. Madankollu, filwaqt li jiġu kkunsidrati t-tipi ta' servizzi forniti mill-fornituri ta' servizzi fiduċjarji, huwa xieraq li ssir distinzjoni fir-rigward ta' dawk ir-rekwiżiti bejn fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u dawk mhux kwalifikati.
- (36) L-istabbiliment ta' reġim superviżorju għall-fornituri kollha ta' servizzi fiduċjarji għandu jiżgura kondizzjonijiet ekwi għas-sigurtà u r-responsabbiltà tal-operazzjonijiet u s-servizzi tagħhom, b'hekk jikkontribwixxi għall-protezzjoni tal-utenti u l-funzjonament tas-suq intern. Il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji mhux kwalifikati għandhom ikunu soġġetti għal attivitajiet superviżorji light-touch u reattivi ex-post iġġustifikati min-natura tas-servizzi u l-operazzjonijiet tagħhom. Il-korp superviżorju ma għandu għalhekk ikollu ebda obbligu ġenerali li jissorvelja fornituri ta' servizzi mhux kwalifikati. Il-korp superviżorju għandu jiehu azzjoni biss meta jiġi informat (pereżempju, mill-fornitur ta' servizz fiduċjarju mhux kwalifikat innifsu, minn korp superviżorju ieħor, permezz ta' notifika minn utent jew sieheb fin-negozju jew fuq il-bażi ta' investigazzjoni mwettqa minnu stess) li fornitur ta' servizz fiduċjarju mhux kwalifikat ma jikkonformax mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/48/KE tas-26 ta' Novembru 2009 dwar il-konklużjoni, mill-Komunità Ewropea, tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabbiltà (ĠU L 23, 27.1.2010, p. 35).

- (37) Dan ir-Regolament għandu jipprevedi r-responsabbiltà tal-fornituri kollha ta' servizzi fiduċjarji. B'mod partikolari, huwa jistabbilixxi reġim ta' responsabbiltà li skontu l-fornituri kollha ta' servizzi fiduċjarji għandhom ikunu responsabbli għal hsara kkawżata lil kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika minhabba nuqqas ta' konformità mal-obbligi skont dan ir-Regolament. Sabiex tiġi ffaċilitata l-valutazzjoni tar-riskju finanzjarju li l-fornituri ta' servizzi fiduċjarji jista' jkollhom jiehdu jew li għandhom ikopru permezz ta' poloz ta' assigurazzjoni, dan ir-Regolament jippermetti li l-fornituri ta' servizzi fiduċjarji jistabbilixxu limitazzjonijiet, taht ċerti kondizzjonijiet, fuq l-użu ta' servizzi li jipprovdu u li ma jkunux responsabbli għal danni kkawżati mill-użu ta' servizzi li jeċċedu tali limitazzjonijiet. Il-klijenti għandhom ikunu informati bil-quddiem kif dovut dwar il-limitazzjonijiet. Dawk il-limitazzjonijiet għandhom ikunu rikonossibbli minn parti terza, pereżempju permezz tal-inkluzjoni ta' informazzjoni dwar il-limitazzjonijiet fit-termini u l-kondizzjonijiet tas-servizz ipprovdut jew permezz ta' mezzi rikonossibbli oħra. Għall-finijiet li jinghata effett lil dawk il-prinċipji, dan ir-Regolament għandu jiġi applikat f'konformità mar-regoli nazzjonali dwar ir-responsabbiltà. Għalhekk, dan ir-Regolament ma jaffettwax dawk ir-regoli nazzjonali dwar, pereżempju, id-definizzjoni ta' danni, intenzjoni, negligenza, jew ir-regoli proċedurali rilevanti applikabbli.
- (38) In-notifika ta' ksur tas-sigurtà u l-valutazzjonijiet tar-riskju tas-sigurtà huma essenzjali sabiex tinghata informazzjoni adegwata lill-partijiet konċernati fil-każ ta' ksur tas-sigurtà jew telf ta' integrità.
- (39) Sabiex jippermettu li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jivvalutaw l-effettività tal-mekkaniżmu ta' notifika ta' ksur introdott b'dan ir-Regolament, il-korpi superviżorji għandhom jintalbu jipprovdu informazzjoni fil-qosor lill-Kummissjoni u lill-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea dwar is-Sigurtà tan-Netwerks u l-Infurmazzjoni (ENISA).
- (40) Sabiex jippermettu li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jivvalutaw l-effettività tal-mekkaniżmu ta' superviżjoni mtejjeb introdott minn dan ir-Regolament, il-korpi superviżorji huma mitluba jirrapportaw dwar l-attivitajiet tagħhom. Dan ikun strumentali fl-iffaċilitar tal-iskambju tal-prassi tajba bejn il-korpi superviżorji u jiżgura l-verifika tal-implementazzjoni konsistenti u effeċjenti tar-reqwiziti ta' superviżjoni essenzjali fl-Istati Membri kollha.
- (41) Sabiex jiżguraw is-sostenibbiltà u d-durabbiltà tas-servizzi fiduċjarji kwalifikati u biex iżidu l-fiduċja tal-utenti fil-kontinwità tas-servizzi fiduċjarji kwalifikati, il-korpi superviżorji għandhom jivverifikaw l-eżistenza u l-applikazzjoni korretta tad-dispożizzjonijiet dwar il-pjanijiet ta' terminazzjoni f'każijiet fejn il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati jwaqqfu l-attivitajiet tagħhom.
- (42) Sabiex tiġi ffaċilitata s-superviżjoni tal-fornituri tas-servizzi fiduċjarji kwalifikati, pereżempju, meta fornitur ikun qed jipprovdi s-servizzi tiegħu fit-territorju ta' Stat Membru ieħor u ma jkunx soġġett għal superviżjoni hemmhekk, jew meta l-kompjuters ta' fornitur ikunu jinsabu fit-territorju ta' Stat Membru minbarra dak li mhuwiex fejn ikun ġie stabbilit, għandha tiġi stabbilita sistema ta' assistenza reċiproka bejn il-korpi ta' superviżjoni fl-Istati Membri.
- (43) Sabiex tiġi żgurata l-konformità tal-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u tas-servizzi li huma jipprovdu mar-reqwiziti stabbiliti f'dan ir-Regolament, għandu jitwettaq rapport dwar il-valutazzjoni ta' konformità minn korp ta' valutazzjoni dwar il-konformità u r-rapporti ta' valutazzjoni dwar il-konformità li jirriżultaw għandhom jintbagħtu mill-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati lill-korp superviżorju. Kull meta l-korp superviżorju jkun jesigi li fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat jibgħat rapport ad hoc ta' rapport dwar il-valutazzjoni tal-konformità, il-korp superviżorju għandu jirrispetta, b'mod partikolari, l-prinċipji ta' amministrazzjoni tajba, inkluz l-obbligu li jagħti raġunijiet għad-deċiżjonijiet tiegħu, kif ukoll il-prinċipju ta' proporzjonalità. Għalhekk, il-korp superviżorju għandu jiġġustifika b'mod debitu d-deċiżjoni tiegħu li jehtieg valutazzjoni ad hoc tal-konformità.
- (44) Dan ir-Regolament għandu l-għan li jiżgura qafas koerenti bil-hsieb li jipprovdi livell għoli ta' sigurtà u ċertezza legali ta' servizzi fiduċjarji. F'dan ir-rigward, meta tindirizza l-valutazzjoni tal-konformità ta' prodotti u servizzi, il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq, tfittex sinerġiji ma' skemi Ewropej u internazzjonali rilevanti eżistenti bħar-Regolament (KE) Nru 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾ li jistabbilixxi r-reqwiziti għall-akkredita-ment tal-korpi ta' valutazzjoni tal-konformità u għas-sorveljanza tas-suq tal-prodotti.

⁽¹⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 li jistabbilixxi r-reqwiziti għall-akkredita-ment u għas-sorveljanza tas-suq relatati mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti, u li jhassar ir-Regolament(KEE) Nru 339/93 (ĠU L 218, 13.8.2008, p. 30).

- (45) Sabiex jippermettu proċess inizjattiv effiċjenti, li għandu jwassal għall-inkluzjoni ta' fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u s-servizzi fiduċjarji kwalifikati li jipprovdu f'listi affidabbli, għandhom jithegġew interazzjonijiet preliminari bejn fornituri prospettivi ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u l-korp kompetenti ta' superviżjoni bil-hsieb li tiġi ffaċilitata d-diligenza dovuta li twassal għall-forniment ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati.
- (46) Il-listi ta' fiduċja huma elementi essenzjali biex tinbena l-fiduċja fost l-operaturi tas-suq peress li huma jindikaw l-istatus kwalifikat tal-fornitur ta' servizz fil-mument tas-superviżjoni.
- (47) Il-fiduċja fis-servizzi online u l-konvenjenza tagħhom huma essenzjali għall-utenti sabiex jibbenefikaw bi shiħ u jafdaw konxjament fis-servizzi elettronici. Għal dan l-għan, għandha tinholq marka ta' fiduċja tal-UE għall-identifikazzjoni tas-servizz fiduċjarju kwalifikati provduti mill-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati. Tali marka ta' fiduċja tal-UE għal servizzi fiduċjarji kwalifikati għandha tiddistingwi b'mod ċar is-servizzi fiduċjarji kwalifikati minn servizzi fiduċjarji oħra u b'hekk tikkontribwixxi għat-trasparenza fis-suq. L-użu ta' marka ta' fiduċja tal-UE mill-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati għandu jkun volontarju u ma għandu jwassal għal ebda rekwiżit ieħor għajr dawk previsti f'dan ir-Regolament.
- (48) Filwaqt li jinhtieg livell għoli ta' sigurtà biex jiġi żgurat ir-rikonoxximent reciproku ta' firem elettronici, f'każijiet speċifiċi, bħal fil-kuntest tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2009/767/KE ⁽¹⁾, firem elettronici b'asskurazzjoni baxxa ta' sigurtà għandu jiġi aċċettat ukoll.
- (49) Dan ir-Regolament għandu jstabbilixxi l-prinċipju li firma elettronika ma għandhiex tiġi miċhuda l-effett legali minhabba li hija f'forma elettronika jew minhabba li ma tissodisfax ir-rekwiżiti kollha ta' firma elettronika kwalifikata. Madankollu, hija l-liġi nazzjonali li trid tiddefinixxi l-effett legali tal-firem elettronici, bl-eċċezzjoni tar-rekwiżiti previsti f'dan ir-Regolament skont liema, firma elettronika kwalifikata għandu jkollha effett legali ekwivalenti għal firma bl-idejn.
- (50) Minhabba li l-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri bħalissa jużaw formati differenti ta' firem elettronici avvanzati biex jiffirmaw id-dokumenti tagħhom b'mod elettroniku, jinhtieg li jiġi żgurat li mill-anqas għadd ta' formati ta' firem elettronici avvanzati jkunu jistgħu jiġu appoġġati teknikament mill-Istati Membri meta dawn jircievu dokumenti ffirmati elettronikament. Bl-istess mod, meta l-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri jużaw sigilli elettronici avvanzati, ikun mehtieg li jiġi żgurat li dawn tal-anqas ikunu jappoġġaw għadd ta' formati ta' sigilli elettronici avvanzati.
- (51) Għandu jkun possibbli għall-firmatarju li jafda apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici lil parti terza, dment li jiġu implimentati mekkanizmi u proċeduri xierqa biex jiġi żgurat li l-firmatarju jkollu kontroll esklużiv fuq l-użu tad-data għall-holqien tal-firma elettronika tiegħu, u li r-rekwiżiti tal-firem elettronici kwalifikati jiġu sodisfatti bl-użu tal-apparat.
- (52) Il-holqien ta' firem elettronici mill-bogħod, fejn l-ambjent ta' holqien ta' firem elettronici huwa ġestit minn fornitur ta' servizz fiduċjarju fisem il-firmatarju, hu mistenni li jiżdied fid-dawl tal-benefiċċji ekonomiċi multipli tiegħu. Madankollu, sabiex jiġi żgurat li dawn il-firem elettronici jircievu l-istess rikonoxximent legali bħall-firem elettronici mahluqin f'ambjent ġestit kompletament-mill-utenti, il-fornitur ta' servizz ta' firem elettronici mill-bogħod għandhom japplikaw proċeduri ta' ġestjoni u ta' sigurtà amministrattiva speċifiċi u jużaw sistemi u prodotti affidabbli, inkluzi mezzi siguri ta' komunikazzjoni elettronika, sabiex ikun garantit li l-ambjent ta' holqien ta' firem elettronici jkun affidabbli u jintuża taħt il-kontroll esklużiv tal-firmatarju. Fejn firma elettronika kwalifikata tkun inholqot permezz ta' apparat għall-holqien ta' firem elettronici mill-bogħod, għandhom japplikaw ir-rekwiżiti applikabbli għall-fornituri tas-servizz fiduċjarju kwalifikati stabbiliti f'dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2009/767/KE tas-16 ta' Ottubru 2009, li stipula miżuri li jiffaċilitaw l-użu ta' proċeduri b'mezzi elettronici permezz tal-punti ta' kuntatt waħdieni skont id-Direttiva 2006/123/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar is-servizzi fis-suq intern (ĠU L 274, 20.10.2009, p. 36).

- (53) Is-sospensjoni ta' ċertifikati kwalifikati hija prattika operazzjonali stabbilita tal-fornituri ta' servizzi fiduċjarji f'għadd ta' Stati Membri, li hija differenti minn revoka u tinkludi t-telf temporanju tal-validità ta' ċertifikat. Għall-fini ta' ċertezza legali, l-istatus ta' sospensjoni ta' ċertifikat għandu dejjem jiġi indikat b'mod ċar. Għal dak l-għan, il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji għandu jkollhom ir-responsabbiltà li jindikaw b'mod ċar l-istatus ta' ċertifikat u, jekk ikun għe sospiż, il-perijodu ta' żmien preċiż li matulu ċ-ċertifikat ikun għe sospiż. Dan ir-Regolament ma għandux jimponi l-użu ta' sospensjoni fuq il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji jew fuq l-Istati Membri, iżda għandu jipprevedi regoli trasparenti meta u fejn tali prattika tkun disponibbli.
- (54) L-interoperabbiltà u r-rikonossiment ta' ċertifikati kwalifikati transkonfinali huma prekundizzjoni għar-rikonossiment transkonfinali tal-firem elettronici kwalifikati. Għalhekk, iċ-ċertifikati kwalifikati ma għandhom ikunu soġġetti għal ebda rekwiżit obbligatorju li jeċċedi r-rekwiżiti stipulat f'dan ir-Regolament. Madankollu, fil-livell nazzjonali, l-inkluzjoni ta' attributi speċifiċi, bħal identifikaturi uniċi, fiċ-ċertifikati kwalifikati għandhom jithallew, dment li tali attributi speċifiċi ma jfixklux l-interoperabbiltà u r-rikonossiment transkonfinali ta' ċertifikati kwalifikati u firem elettronici.
- (55) Iċ-ċertifikazzjoni tas-sigurtà tal-IT abbażi tal-istandards internazzjonali (bħall-ISO 15408 u metodi ta' evalwazzjoni u arranġamenti ta' rikonossiment reċiproku relatati) hija għodda importanti biex tiġi vverifikata s-sigurtà ta' apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici u għandha tiġi promossa. Madankollu, is-soluzzjonijiet u s-servizzi innovattivi bħal firma biċċellulari u firma fil-cloud jiddependu minn soluzzjonijiet tekniċi u organizzattivi għal apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici li għalihom jista' jkun li għandhom mhumiex disponibbli standards ta' sigurtà jew li l-ewwel ċertifikazzjoni tas-sigurtà tal-IT tkun għadha għaddejja. Il-livell ta' sigurtà ta' tali apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici jista' jiġi vvalutat bl-użu ta' proċessi alternattivi biss fejn tali standards ta' sigurtà mhumiex disponibbli jew l-ewwel ċertifikazzjoni tas-sigurtà tal-IT tkun għadha għaddejja. Dawk il-proċessi għandhom ikunu paragunabbli mal-istandards għaċ-ċertifikazzjoni tas-sigurtà tal-IT dment li l-livelli ta' sigurtà tagħhom ikunu ekwivalenti. Dawk il-proċessi jistgħu jiġu ffaċilitati permezz ta' revizjoni bejn il-pari.
- (56) Dan ir-Regolament għandu jistipula rekwiżiti għall-apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici biex tiġi żgurata l-funzjonalità tal-firem elettronici avvanzati. Dan ir-Regolament m'għandux ikopri l-ambjent tas-sistema shiha li fih jopera tali apparat. Għalhekk, l-ambitu ta' ċertifikazzjoni ta' apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem għandu jkun limitat għall-hardware u s-software tas-sistema li jintużaw għall-ġestjoni u l-protezzjoni tad-data dwar il-holqien tal-firem maħluqa, maħżuna jew ipproċessata fl-apparat għall-holqien tal-firem. Kif spjegat fid-dettall fl-istandards rilevanti, l-ambitu tal-obbligu ta' ċertifikazzjoni għandu jeskludi applikazzjonijiet għall-holqien tal-firem.
- (57) Biex tiġi żgurata ċertezza legali fir-rigward tal-validità tal-firma, huwa essenzjali li jiġu speċifikati l-komponenti ta' firma elettronika kwalifikata li għandhom jiġu vvalutati mill-parti dipendenti li twettaq il-validazzjoni. Barra minn hekk, l-ispeċifikazzjoni tar-rekwiżit ta' forniture ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati li jistgħu jipprovdu servizz ta' validazzjoni kwalifikat lil partijiet dipendenti li mhumiex lesti jew li ma jistgħux iwettqu l-validazzjoni huma stess ta' firem elettronici kwalifikati, għandha tistimula lis-settur privat u pubbliku biex jinvesti f'tali servizzi. Iż-żewġ elementi għandhom jagħmlu l-validazzjoni ta' firma elettronika kwalifikata faċli u konvenjenti għall-partijiet kollha fil-livell tal-Unjoni.
- (58) Meta transazzjoni tkun tesigi sigill elettroniku kwalifikat minn persuna ġuridika, firma elettronika kwalifikata mir-rappreżentant awtorizzat tal-persuna ġuridika għandha wkoll tkun aċċettabbli.
- (59) Is-sigilli elettronici għandhom iservu bħala evidenza li dokument elettroniku nhareġ minn persuna ġuridika, li jiżgura ċ-ċertezza tal-orijini u l-integrità tad-dokument.
- (60) Il-forniture ta' servizzi fiduċjarji li johorġu ċertifikati kwalifikati għas-sigill elettronika għandhom jimplementaw il-miżuri meħtieġa sabiex ikunu jistgħu jstabbilixxu l-identità tal-persuna fiżika li tirrappreżenta l-persuna ġuridika li tiġi pprovdata ċ-ċertifikat kwalifikat għas-sigill elettroniku, meta tinhtieg tali identifikazzjoni fil-livell nazzjonali fil-kuntest tal-proċeduri ġudizzjarji jew amministrattivi.

- (61) Dan ir-Regolament għandu jiżgura l-preservazzjoni fit-tul tal-informazzjoni, sabiex tiġi żgurata l-validità legali tal-firma elettronika u tas-sigilli elettronici fuq perijodi ta' żmien estenzi, u jkun hemm garanzija li dawn jistgħu jiġu vvalidati irrISPettivament mill-bidliet teknoloġici futuri.
- (62) Sabiex jiżgura s-sigurtà tat-timbri tal-hin elettronici kwalifikati, dan ir-Regolament għandu jehtieg l-użu ta' sigill elettroniku avvanzat jew ta' firma elektronika avvanzata jew ta' metodi oħra ekwivalenti. Huwa previst li l-innovazzjoni tista' twassal għal teknoloġiji godda li jistgħu jiżguraw livell ekwivalenti ta' sigurtà għat-timbri tal-hin. Kull meta jintuza metodu ieħor differenti minn sigill elettroniku avvanzat jew firma elektronika avvanzata, il-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati għandu jkollu r-responsabbiltà li juri, fir-rapport dwar il-valutazzjoni tal-konformità, li tali metodu jiżgura livell ekwivalenti ta' sigurtà u jikkonforma mal-obbligi stabbiliti f'dan ir-Regolament.
- (63) Id-dokument elettronici huma importanti għal aktar żvilupp ta' transazzjonijiet elettronici transkonfinali fis-suq intern. Dan ir-Regolament għandu jistabbilixxi l-prinċipju li dokument elettroniku ma għandux jiġi miċhud effett legali minhabba li huwa f'forma elektronika sabiex jiġi żgurat li transazzjoni elektronika ma tiġix rifjutata biss għal raġunijiet li dokument huwa f'forma elektronika.
- (64) Meta tindirizza formati ta' firem u sigilli elettronici avvanzati, il-Kummissjoni għandha tibni fuq prattiki, standards u leġislazzjonijiet eżistenti, b'mod partikolari d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2011/130/UE ⁽¹⁾.
- (65) Minbarra l-awtentikazzjoni tad-dokument mahruġ minn persuna ġuridika, is-sigilli elettronici jistgħu jintużaw biex jawtentikaw kwalunkwe assi diġitali tal-persuna ġuridika, bħal kodiċi ta' software jew servers.
- (66) Huwa essenzjali li jiġi previst qafas legali biex jiġi ffaċilitat ir-rikonoxximent transkonfinali bejn is-sistemi legali nazzjonali eżistenti relatati mas-servizzi elettronici ta' konsenja li huma rreġistrati. Dak il-qafas jista' jiftaħ ukoll opportunitajiet ta' swieq godda għal fornituri ta' servizzi fiduċjarji tal-Unjoni biex joffru servizzi godda elettronici ta' konsenja li huma rreġistrati pan-Ewropej.
- (67) Is-servizzi ta' awtentikazzjoni ta' siti elettronici jipprovdu mezz li bih persuna li tidhol f'sit elettroniku tista' tkun żgurata li wara s-sit elettroniku hemm entità ġenwina u legittima. Dawk is-servizzi jikkontribwixxu biex tinbena l-fiduċja u l-kunfidenza fit-twettiq tan-negozju online, billi l-utenti jkollhom fiduċja f'sit elettroniku li tkun giet awtentikata. Il-forniment u l-użu ta' servizzi ta' awtentikazzjoni ta' siti elettronici huma kompletament volontarji. Madankollu, sabiex l-awtentikazzjoni ta' siti elettronici ssir mezz biex tittejjeb il-fiduċja, li tipprovdi esperjenza aħjar għall-utent u tkattar it-tkabbir fis-suq intern, dan ir-Regolament għandu jistipula l-obbligi minimi ta' sigurtà u r-responsabbiltà għall-fornituri u s-servizzi tagħhom. Għal dak l-għan, ittiehed kont tar-riżultati tal-inizjattivi eżistenti mmexxjin mill-industrija, per eżempju l-Awtoritajiet ta' Ċertifikazzjoni/Browsers Forum - Forum CA/B. Barra minn hekk, dan ir-Regolament ma għandux jimpedixxi l-użu ta' mezzi jew metodi oħra biex jawtentikaw siti elettronici li ma taqax taht dan ir-Regolament u lanqas m'għandu jostakola fornituri ta' servizzi ta' awtentikazzjoni ta' siti elettronici ta' pajjiżi terzi milli jipprovdu s-servizzi tagħhom lill-klijenti fl-Unjoni. Madankollu, is-servizzi ta' awtentikazzjoni ta' siti elettronici ta' fornitur ta' pajjiż terz għandhom ikunu rikonoxxuti bħala kwalifikati, skont dan ir-Regolament, biss jekk ikun gie konkluz ftehim internazzjonali bejn l-Unjoni u l-pajjiż ta' stabbiliment tal-fornitur.
- (68) Il-kuncett ta' 'persuni ġuridici' skont id-dispożizzjonijiet tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropew (TFUE) dwar l-istabbiliment, iħalli lill-operaturi liberi li jagħzlu l-forma legali li huma jqisu xierqa biex iwettqu l-attività tagħhom. Għaldaqstant, 'persuni ġuridici', fis-sens tat-TFUE, tfisser l-entitajiet kollha kkonstitwiti taht, jew irregolati minn, il-liġi ta' Stat Membru, irrISPettivament mill-forma legali tagħhom.
- (69) L-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-agenziji tal-Unjoni huma mhegga jirrikonoxxu l-identifikazzjoni elektronika u s-servizzi fiduċjarji koperti minn dan ir-Regolament għall-fini ta' kapitalizzazzjoni kooperattiva amministrattiva, b'mod partikolari, fir-rigward ta' prassi tajba eżistenti u r-riżultati ta' proġetti li għaddejjin fl-oqsma koperti minn dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2011/130/UE tal-25 ta' Frar 2011 li tistabbilixxi rekwiżiti minimi għall-ipproċessar transkonfinali ta' dokumenti ffirmati elettronicament minn awtoritajiet kompetenti skont id-Direttiva 2006/123/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar is-servizzi fis-suq intern (ĠU L 53, 26.2.2011, p. 66).

- (70) Sabiex ċerti aspetti tekniċi dettaljati ta' dan ir-Regolament ikunu kkomplementati b'mod flessibbli u rapidu, il-Kummissjoni għandha tinghata s-setgħa li tadotta atti f'konformità mal-Artikolu 290 tat-TFUE għandha tiġi ddelegata lill-Kummissjoni fir-rigward ta' kriterja li għandha tiġi sodisfatta mill-korpi responsabbli għaċ-ċertifikazzjoni ta' apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici. Huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni ttwettaq konsultazzjonijiet xierqa matul il-hidma preparatorja tagħha, inkluż fil-livell tal-esperti. Meta thejji u tfassal l-atti delegati, il-Kummissjoni għandha tiżgura trasmissjoni simultanja, f'waqtha u xierqa tad-dokumenti rilevanti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
- (71) Sabiex jiġu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tinghata setgħat ta' implimentazzjoni, b'mod partikolari biex jiġu speċifikati l-għadd ta' referenza ta' standards li l-użu tagħhom jirriżulta f'preżunzjoni ta' konformità ma' ċerti rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament. Dawk is-setgħat għandhom jiġu eżercitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.
- (72) Meta tadotta atti delegati jew ta' implimentazzjoni, il-Kummissjoni għandha tiehu kont debitu tal-istandards u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi mfassla minn organizzazzjonijiet u korpi ta' standardizzazzjoni Ewropej u internazzjonali, b'mod partikolari l-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni (CEN), l-Istitut Ewropew tal-Istandards tat-Telekomunikazzjoni (ETSI), l-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Istandardizzazzjoni (ISO) u l-Unjoni Internazzjonali tat-Telekomunikazzjoni (ITU), bil-ħsieb li jiġi żgurat livell għoli ta' sigurtà u interoperabbiltà tal-identifikazzjoni elettronika u s-servizzi fiduċjarji.
- (73) Għal raġunijiet ta' ċertezza u ċarezza legali, id-Deciżjoni 1999/93/KE għandha tithassar.
- (74) Sabiex tkun żgurata ċertezza legali għal operatori tas-suq li diġà jużaw ċertifikati kwalifikati mahruġa lill-persuni fiżiċi f'konformità mad-Direttiva 1999/93/KE, jehtieg li jkun previst perijodu ta' żmien suffiċjenti għal finijiet transizzjonali. Bl-istess mod, għandhom ikunu stabbiliti miżuri transizzjonali għal apparat għall-holqien tal-firem siguri, li l-konformità tagħhom giet iddeterminata f'konformità mad-Direttiva 1999/93/KE, kif ukoll għall-fornituri ta' servizzi ta' ċertifikazzjoni li johorġu ċertifikati kwalifikati qabel l-1 ta' Lulju 2016. Fl-ahħarnett, huwa meħtieġ ukoll li l-Kummissjoni tinghata l-mezzi biex tadotta atti ta' implimentazzjoni u atti delegati qabel dik id-data.
- (75) Id-dati ta' applikazzjoni stabbiliti f'dan ir-Regolament ma jaffettwawx l-obbligi eżistenti li diġà għandhom l-Istati Membri skont id-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari skont id-Direttiva 2006/123/KE.
- (76) Billi għanjiet ta' dan ir-Regolament ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jstgħu, minħabba l-iskala tal-azzjoni, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat tal-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkisbu daww l-għanjiet.
- (77) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data gie kkonsultat skont l-Artikolu 28(2) tar-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ u ta opinjoni fis-27 ta' Settembru 2012 ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jstabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (GU L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽²⁾ Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni tal-individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data (GU L 8, 12.1.2001, p. 1).

⁽³⁾ GU C 28, 30.1.2013, p. 6.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett

Bil-hsieb li jiġi żgurat il-funzjonament tajjeb tas-suq intern filwaqt li jkun hemm l-għan ta' livell adegwat ta' sigurtà tal-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika u servizzi fiduċjarji dan ir-Regolament:

- (a) jistipula l-kondizzjonijiet li skonthom l-Istati Membri jirrikonoxxu l-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika ta' persuni fiżiċi u ġuridiċi li jaqgħu taht skema ta' identifikazzjoni elettronika notifikata ta' Stat Membru iehor,
- (b) jistipula r-regoli għas-servizzi fiduċjarji, b'mod partikolari għal transazzjonijiet elettronici u
- (c) jistabbilixxi qafas legali għall-firem elettronici, is-sigilli elettronici, it-timbri tal-hin elettronici, id-dokumenti elettronici, is-servizzi elettronici ta' konsenja rreġistrati u s-servizzi ta' ċertifikat tal-awtentikazzjoni ta' siti elettronici.

Artikolu 2

Kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament japplika għal skemi ta' identifikazzjoni elettronika li ġew notifikati minn Stat Membru, u għal fornituri ta' servizzi fiduċjarji stabbiliti fl-Unjoni.
2. Dan ir-Regolament ma japplikax għall-forniment ta' servizzi fiduċjarji li jintużaw esklussivament f'sistemi magħluqa li jirrizultaw mil-liġi nazzjonali jew minn ftehimiet bejn grupp definit ta' parteċipanti.
3. Dan ir-Regolament ma jaffettwax il-liġi nazzjonali jew id-dritt tal-Unjoni marbuta mal-konkluzjoni u l-validità ta' kuntratti jew obbligi legali jew proċedurali oħra.

Artikolu 3

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) 'identifikazzjoni elettronika' tfisser il-proċess tal-użu ta' data ta' identifikazzjoni ta' persuna f'forma elettronika li tkun tirrappreżenta b'mod esklussiv jew persuna fiżika jew ġuridika, jew persuna fiżika li tkun qed tirrappreżenta persuna ġuridika;
- (2) 'mezz ta' identifikazzjoni elettronika' tfisser unità fiżika u/jew mhux fiżika li jkun fiha data ta' identifikazzjoni ta' persuna, u li tintuża għall-awtentikazzjoni ta' servizzi online;
- (3) 'data ta' identifikazzjoni ta' persuna' tfisser sett ta' data li permezz tagħha tkun tista' tiġi stabbilita l-identità ta' persuna fiżika jew ġuridika jew ta' persuna fiżika li tkun qed tirrappreżenta persuna ġuridika;
- (4) 'skema ta' identifikazzjoni elettronika' tfisser sistema għall-identifikazzjoni elettronika li skontha jinħarġu mezzi ta' identifikazzjoni elettronika lil persuni jew persuni ġuridiċi, jew persuni fiżiċi li jkunu qed jirrapprezentaw persuni ġuridiċi;

- (5) 'awtentikazzjoni' tfisser proċess elettroniku li jippermetti l-konferma tal-identifikazzjoni elettronika ta' persuna fiżika jew ġuridika; jew tal-orijini u l-integrità ta' data f'forma elettronika;
- (6) 'parti dipendenti' tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tiddependi fuq l-identifikazzjoni elettronika jew servizz fiduċjarju;
- (7) 'korp tas-settur pubbliku' tfisser Stat, awtorità reġjonali jew lokali, korp irregolat bid-dritt pubbliku jew assoċjazzjoni magħmula minn awtorità jew diversi tali awtoritajiet jew korp jew diversi tali korpi, jew entità privata mogħtija mandat minn tal-inqas waħda minn dawk l-awtoritajiet, il-korpi jew l-assoċjazzjonijiet biex tipprovdi servizzi pubbliċi meta taġixxi skont tali mandat;
- (8) 'korp irregolat mid-dritt pubbliku' tfisser korp iddefinit fil-punt (4) tal-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾;
- (9) 'firmatarju' tfisser persuna fiżika li tohloq firma elettronika;
- (10) 'firma elettronika' tfisser data f'forma elettronika li tinhemeż ma' data elettronika ohra jew tigi assoċjata b'mod loġiku magħha u li tintuża mill-firmatarju biex jiffirma;
- (11) 'firma elettronika avvanzata' tfisser firma elettronika li tissodisfa r-rekwiżitistabbiliti fl-Artikolu 26;
- (12) 'firma elettronika kwalifikata' tfisser firma elettronika avvanzata li tkun mahluqa minn apparat għall-holqien tal-firem elettronici kwalifikati, u li tkun ibbażata fuq ċertifikat kwalifikat għall-firem elettronici;
- (13) 'data għall-holqien ta' firma elettronika' tfisser data unika li tintuża mill-firmatarju biex johloq firma elettronika;
- (14) 'ċertifikat għall-firma elettronika' tfisser attestazzjoni elettronika li tikkollega data ta' validazzjoni tal-firma elettronika ma' persuna fiżika u tikkonferma mill-inqas l-isem jew il-psewdonimu ta' dik il-persuna;
- (15) 'ċertifikat kwalifikat għall-firma elettronika' tfisser ċertifikat għall-firem elettronici, li jinhareg minn fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Anness I;
- (16) 'servizz fiduċjarju' tfisser servizz elettroniku normalment fornut għal remunerazzjoni li jikkonsisti minn:
- (a) il-holqien, il-verifika, u l-validazzjoni ta' firem elettronici, sigilli elettronici jew timbri tal-hin elettronici, servizzi elettronici ta' konsenja li huma reġistrati u ċertifikati marbuta ma' dawk is-servizzi, jew
 - (b) il-holqien, il-verifika u l-validazzjoni ta' ċertifikati għall-awtentikazzjoni ta' siti elettronici, jew
 - (c) il-preservazzjoni ta' firem, sigilli jew ċertifikati elettronici marbuta ma' dawn is-servizzi;
- (17) 'servizz fiduċjarju kwalifikat' tfisser servizz fiduċjarju li jkun jissodisfa r-rekwiżiti applikabbli stipulati f'dan ir-Regolament;

⁽¹⁾ Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist u pubbliku thassar id-Direttiva 2004/18/KE (GU L 94, 28.3.2014, p. 65).

- (18) 'korp tal-valutazzjoni tal-konformità' tfisser korp definit fil-punt 13 tal-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 765/2008, li huwa akkreditat f'konformità ma' dak ir-Regolament bhala kompetenti biex iwettaq valutazzjoni tal-konformità ta' fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat u s-servizzi fiduċjarji kwalifikati li jipprovdi;
- (19) 'fornitur ta' servizzi fiduċjarji' tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tipprovdi servizz fiduċjarju wiehed jew aktar, jew bhala fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati jew mhux kwalifikati;
- (20) 'fornitur ta' servizz fiduċjarju kwalifikat' tfisser fornitur ta' servizz fiduċjarj li jipprovdi servizz fiduċjarju kwalifikat wiehed jew aktar u li jinghata lilu l-istatus kwalifikat mill-korp superviżorju;
- (21) 'prodott' tfisser hardware jew software, jew komponenti rilevanti ta' hardware jew software, li jkunu maħsuba biex jintużaw għal forniment ta' servizzi fiduċjarji;
- (22) 'apparat għall-holqien ta' firem elettronici' tfisser software jew hardware konfigurati użat għall-holqien ta' firma elettronika;
- (23) 'apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici' tfisser apparat għall-holqien ta' firem elettronici li jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Anness II;
- (24) 'kreatur ta' sigill' tfisser persuna ġuridika li tohloq sigill elettroniku;
- (25) 'sigill elettroniku' tfisser id-data fil-forma elettronika li tiġi mehmuża jew assoċjata loġikament ma' data oħra f'forma elettronika biex jiġu żgurati l-orijini u l-integrità ta' din tal-aħhar;
- (26) 'sigill elettroniku avanzat' tfisser sigill elettroniku, li jkun jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 36;
- (27) 'sigill elettroniku kwalifikat' tfisser sigill elettroniku avanzat, li jinholoq minn apparat għall-holqien ta' sigilli elettronici kwalifikat, u li jkun ibbażat fuq ċertifikat kwalifikat ta' sigill elettroniku;
- (28) 'data għall-holqien ta' sigill elettroniku' tfisser data unika, li tintuża mill-kreatur tas-sigill elettroniku biex johloq sigill elettroniku;
- (29) 'ċertifikat għas-sigill elettroniku' tfisser attestazzjoni elettronika li tikkollega data ta' validazzjoni ta' sigill elettroniku ma' persuna fiżika u tikkonferma l-isem ta' dik il-persuna;
- (30) 'ċertifikat kwalifikat għas-sigill elettroniku' tfisser ċertifikat għal sigill elettroniku, li jinhareġ minn fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat u jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Anness III;
- (31) 'apparat għall-holqien ta' sigill elettroniku' tfisser software jew hardware konfigurati użat għall-holqien ta' sigill elettroniku;
- (32) 'apparat kwalifikat għall-holqien ta' sigill elettroniku' tfisser apparat għall-holqien ta' sigill elettroniku li jissodisfa mutatis mutandis ir-rekwiżiti stipulati fl-Anness II;
- (33) 'timbru tal-hin elettroniku' tfisser data fil-forma elettronika li torbot data oħra f'forma elettronika ma' hin partikolari u b'hekk tiġi stabbilita evidenza li din tal-aħhar kienet teżisti f'dak il-hin;
- (34) 'timbru tal-hin elettroniku kwalifikat' tfisser timbru tal-hin elettroniku li jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 42;

- (35) 'dokument elettroniku' tfisser kwalunkwe kontenut maħzun f'forma elettronika, b'mod partikolari bħala test jew reġistrazzjoni awdjo, viżiva jew awdjoviżiva;
- (36) 'servizz elettroniku ta' konsenja rreġistrat' tfisser servizz li permezz tiegħu tkun possibbli t-trasmissjoni ta' data bejn partijiet terzi b'mezzi elettronici u jipprovdi evidenza relatata mal-ġestjoni tad-data trasmessa, inkluż prova li d-data ntbagħtet u giet riċevuta, u li jipprotegi d-data trasmessa kontra r-riskju ta' telf, serq, hsara jew kwalunkwe bidla mhux awtorizzata;
- (37) 'servizz elettroniku kwalifikat ta' konsenja rreġistrat' tfisser servizz elettroniku ta' konsenja elettronika rreġistrat li jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Artikolu 44;
- (38) 'ċertifikat tal-awtentikazzjoni ta' siti elettronici' tfisser attestazzjoni li permezz tagħha tkun possibbli l-awtentikazzjoni ta' sit elettroniku u jorbot is-sit elettroniku mal-persuna fiżika jew ġuridika li lilha jkun inhareg iċ-ċertifikat;
- (39) 'ċertifikat kwalifikat għall-awtentikazzjoni ta' sit elettroniku' tfisser ċertifikat għall-awtentikazzjoni ta' sit elettroniku, li jinhareg minn fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat u jissodisfa r-rekwiżiti stipulati fl-Anness IV;
- (40) 'data ta' validazzjoni' tfisser data li tintuża għall-validazzjoni ta' firma elettronika jew ta' sigill elettroniku;
- (41) 'validazzjoni' tfisser il-proċess ta' verifika u konferma li firma elettronika jew sigill huwa validu.

Artikolu 4

Prinċipju tas-suq intern

1. Ma għandux ikun hemm restrizzjonijiet fuq il-forniment ta' servizzi fiduċjarji fit-territorju ta' Stat Membru minn fornitur ta' servizzi fiduċjarji stabbilit fi Stat Membru ieħor għal raġunijiet li jaqgħu fl-oqsma koperti minn dan ir-Regolament.
2. Il-prodotti u s-servizzi fiduċjarji li jikkonformaw ma' dan ir-Regolament għandhom ikunu jistgħu jiċċirkolaw liberament fis-suq intern.

Artikolu 5

Proċessar u protezzjoni ta' data

1. L-ipproċessar ta' tali data għandu jitwettaq f'konformità mad-Direttiva 95/46/KE.
2. Mingħajr preġudizzju għall-effett legali mogħti lil psewdonimi skont il-liġi nazzjonali, l-użu tal-psewdonimi fi transazzjonijiet elettronici ma għandux jiġi pprojbit.

KAPITOLU II

IDENTIFIKAZZJONI ELETTRONIKA

Artikolu 6

Rikonoxximent reċiproku

1. Meta tinhtieg identifikazzjoni elettronika bl-użu ta' mezz ta' identifikazzjoni elettronika u awtentikazzjoni skont il-liġi nazzjonali jew permezz tal-prassi amministrattiva nazzjonali għall-aċċess għal servizz ipprovdut minn korp tas-settur pubbliku online fi Stat Membru, il-mezz ta' identifikazzjoni elettronika mahruġ fi Stat Membru ieħor għandu jiġi rikonoxxut fl-ewwel Stat Membru għall-finijiet tal-awtentikazzjoni transkonfinali għal dak is-servizz online dment li jiġu sodisfatti l-kondizzjonijiet li ġejjin:
 - (a) il-mezz ta' identifikazzjoni elettronika jinhareg taht skema ta' identifikazzjoni elettronika li hija inkluża fil-lista ppubblikata mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 9;

- (b) il-livell ta' assigurazzjoni tal-mezz ta' identifikazzjoni elettronika jikkorrispondi għal livell ta' assigurazzjoni daqs jew oġġla mil-livell ta' assigurazzjoni mitlub mill-korp tas-settur pubbliku rilevanti għall-aċċess għal dak is-servizz online fl-ewwel Stat Membru, dment li l-livell ta' assigurazzjoni ta' dak il-mezz ta' identifikazzjoni elettronika jikkorrispondi għal livell ta' assigurazzjoni sostanzjali jew għoli;
- (c) il-korp rilevanti tas-settur pubbliku juża livell sostanzjali jew għoli ta' assigurazzjoni fir-rigward tal-aċċess għal dak is-servizz online.

Tali rikonoxximent għandu jsehh mhux aktar tard minn 12-il xahar wara li l-Kummissjoni tippubblika l-lista msemmija fil-punt (a) tal-ewwel s-subparagrafu.

2. Il-mezz ta' identifikazzjoni elettronika li jinhareġ skont skema ta' identifikazzjoni elettronika inkluż fil-lista ppubblikata mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 9 u li jikkorrispondi għal-livell ta' assigurazzjoni baxx jista' jiġi rikonoxxut mill-korpi tas-settur pubbliku għall-finijiet tal-awtentikazzjoni transkonfinali għas-servizz pprovdut online minn dawk il-korpi.

Artikolu 7

Eligibilità għan-notifika tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika

Skema ta' identifikazzjoni elettronika għandha tkun eligibbli għal notifika skont l-Artikolu 9(1) dment li jiġu sodisfatti l-kondizzjonijiet kollha li ġejjin:

- (a) il-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika taht l-iskema ta' identifikazzjoni elettronika jinharġu:
 - (i) mill-Istat Membru li jinnotifika;
 - (ii) skont mandat mill-Istat Membru li jinnotifika; jew
 - (iii) b'mod indipendenti mill-Istat Membru li jinnotifika u jiġu rikonoxxuti minn dak l-Istat Membru;
- (b) il-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika taht l-iskema ta' identifikazzjoni elettronika jistgħu jintużaw biex għall-inqas jinkiseb aċċess għal servizz wiehed ipprovdut minn korp tas-settur pubbliku u li jkun jehtieġ identifikazzjoni elettronika fl-Istat Membru li jinnotifika;
- (c) l-iskema ta' identifikazzjoni elettronika u l-mezz ta' identifikazzjoni elettronika mahruġa skontha jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' mill-inqas wiehed mil-livelli ta' assigurazzjoni stabbiliti mill-att ta' implimentazzjoni msemmi fl-Artikolu 8(3);
- (d) l-Istat Membru li jinnotifika jiżgura li d-data tal-identifikazzjoni tal-persuna li tirrappreżenta b'mod esklussiv il-persuna inkwistjoni tkun attribwita f'konformità mal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi, l-istandards u l-proċeduri għal-livell ta' assigurazzjoni rilevanti stabbilit fl-att ta' implimentazzjoni msemmi fl-Artikolu 8(3), lill-persuna fiżika jew ġuridika msemmija fil-punt 1 tal-Artikolu 3 fil-hin tal-hruġ tal-mezz ta' identifikazzjoni elettronika taht dik l-iskema;
- (e) il-parti li tohroġ il-mezz ta' identifikazzjoni elettronika skont dik l-iskema tiżgura li l-mezz ta' identifikazzjoni elettronika jiġi attribwit lill-persuna msemmija fil-punt (d) ta' dan l-Artikolu f'konformità mal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi, l-istandards u l-proċeduri għal-livell ta' assigurazzjoni rilevanti stabbilit fl-att ta' implimentazzjoni msemmi fl-Artikolu 8(3);
- (f) l-Istat Membru li jinnotifika jiżgura d-disponibilità ta' awtentikazzjoni online, sabiex kwalunkwe parti dipendenti stabbilita fit-territorju ta' Stat Membru ieħor tkun tista' tikkonferma d-data ta' identifikazzjoni tal-persuna li kienet riċevuta f'forma elettronika.

Għal partijiet dipendenti li mhumiex korpi tas-settur pubbliku l-Istat Membru notifikanti jista' jiddefinixxi t-termini ta' aċċess għal dik l-awtentikazzjoni. L-awtentikazzjonijiet transkonfinali għandhom jinghataw minghajr hlas meta jitwettqu fir-rigward ta' servizz online pprovdut minn korp tas-settur pubbliku.

L-Istati Membri ma għandhom jimponu ebda rekwiżit tekniku speċifiku sproporzjonat fuq partijiet dipendenti li bi hsiebhom iwettqu tali awtentikazzjoni, fejn tali rekwiżiti jipprevjenu jew jimpedixxu b'mod sinifikanti l-interoperabilità tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronici nnotifikati;

(g) mill-inqas sitt xhur qabel in-notifika skont l-Artikolu 9(1), l-Istat Membru notifikanti jipprovdi lill-Istati Membri l-oħra għall-finijiet tal-obbligu skont l-Artikolu 12(5), deskrizzjoni ta' dik l-iskema f'konformità mal-arranġamenti proċedurali stabbiliti bl-atti ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 12(7);

(h) l-iskema ta' identifikazzjoni elettronika tissodisfa r-rekwiżiti tal-att ta' implimentazzjoni msemmi fl-Artikolu 12(8).

Artikolu 8

Livelli ta' assigurazzjoni tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika

1. Skema ta' identifikazzjoni elettronika notifikata skont l-Artikolu 9(1) għandha tispeċifika l-livelli ta' assigurazzjoni baxx, sostanzjali u/jew għoli għall-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika mahruġa skont dik l-iskema.

2. Il-livelli ta' assigurazzjoni baxx, sostanzjali u għoli għandhom jissodisfaw rispettivament il-kriterji li ġejjin:

(a) livell ta' assigurazzjoni baxx għandu jirreferi għal mezz ta' identifikazzjoni elettronika fil-kuntest ta' skema ta' identifikazzjoni elettronika, li jipprovdi grad limitat ta' fiduċja fl-identità ddikjarata jew asserita ta' persuna, u li huwa kkaratterizzata b'referenza għall-ispeċifikazzjonijiet tekniċi, l-istandards u l-proċeduri relatati magħhom, inklużi l-kontrolli tekniċi, li l-għan tagħhom huwa li jnaqqsu sostanzjalment ir-riskju ta' użu hażin jew tibdil fl-identità.

(b) livell ta' assigurazzjoni sostanzjali għandu jirreferi għal mezz ta' identifikazzjoni elettronika fil-kuntest ta' skema ta' identifikazzjoni elettronika, li jipprovdi grad sostanzjali ta' fiduċja fl-identità ddikjarata jew asserita ta' persuna, u li huwa kkaratterizzata b'referenza għall-ispeċifikazzjonijiet tekniċi, l-istandards u l-proċeduri relatati magħhom, inklużi l-kontrolli tekniċi, li l-għan tagħhom huwa li jnaqqsu sostanzjalment ir-riskju ta' użu hażin jew tibdil fl-identità.

(c) livell ta' assigurazzjoni għoli għandu jirreferi għal mezz ta' identifikazzjoni elettronika fil-kuntest ta' skema ta' identifikazzjoni elettronika, li jipprovdi grad oġhla ta' fiduċja fl-identità ddikjarata jew asserita ta' persuna mill-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika b'livell ta' assigurazzjoni sostanzjali, u li huwa kkaratterizzat b'referenza għall-ispeċifikazzjonijiet tekniċi, l-istandards u l-proċeduri relatati magħhom, inklużi l-kontrolli tekniċi, li l-għan tagħhom hu li jipprevjenu l-użu hażin jew tibdil fl-identità.

3. Sat-18 ta' Settembru 2015, filwaqt li jiġu kkunsidrati l-istandards internazzjonali rilevanti, u soġġett għall-paragrafu 2, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, speċifikazzjonijiet tekniċi minimi, standards u proċeduri li, b'referenza għalihom, il-livelli ta' assigurazzjoni baxx, sostanzjali u għoli huma speċifikati għall-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika għall-finijiet tal-paragrafu 1.

Dawk l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi minimi, l-istandards u l-proċeduri għandhom jiġu stipulati b'referenza għall-affidabilità u l-kwalità tal-elementi li ġejjin:

(a) il-proċedura biex tiġi ppruvata u verifikata l-identità ta' persuni fiżiċi jew ġuridiċi li japplikaw għall-hruġ ta' mezzi ta' identifikazzjoni elettronika;

- (b) il-proċedura għall-hruġ tal-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika rikjesti;
- (c) il-mekkaniżmu ta' awtentikazzjoni, li permezz tiegħu l-persuna fiżika jew ġuridika tuża l-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika biex tikkonferma l-identità tagħha lil parti dipendenti.
- (d) l-entità li tohroġ il-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika;
- (e) kwalunkwe korp iehor involut fl-applikazzjoni għall-hruġ tal-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika; u
- (f) l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u tas-sigurtà tal-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika maħruġa.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 9

Notifika

1. L-Istati Membri notifikanti għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni l-informazzjoni li ġejja u mingħajr dewmien bla bżonn, kwalunkwe bidla sussegwenti li ssirilha:

- (a) deskrizzjoni tal-iskema ta' identifikazzjoni elettronika, inklużi l-livelli ta' assigurazzjoni tagħha u l-emittent jew emittenti tal-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika skont l-iskema;
- (b) ir-regim supervizorju applikabbli u l-informazzjoni dwar ir-regim ta' responsabbiltà fir-rigward ta' dan li ġej:
 - (i) il-parti li tohroġ il-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika, u
 - (ii) il-parti li topera l-proċedura ta' awtentikazzjoni.
- (c) l-awtorità jew l-awtoritajiet responsabbli għall-iskema ta' identifikazzjoni elettronika;
- (d) informazzjoni dwar l-entità jew l-entitajiet li jamministraw ir-registrazzjoni tad-data unika ta' identifikazzjoni ta' persuna;
- (e) deskrizzjoni dwar kif ir-rekwiżiti stipulati fl-atti ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 12(8) jiġu sodisfatti;
- (f) deskrizzjoni tal-awtentikazzjoni msemmija fil-punt (f) tal-Artikolu 7;
- (g) l-arrangamenti għas-sospensjoni jew ir-revoka tal-iskema ta' identifikazzjoni elettronika notifikata jew tal-awtentikazzjoni jew tal-partijiet kompromessi kkonċernati.

2. Sena mid-data tad-dhul fis-seħh tal-att ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikoli 8(3) u 12(8), il-Kummissjoni għandha tippubblika f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea lista ta' skemi ta' identifikazzjoni elettronika li ġew notifikati skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u l-informazzjoni bażika dwarhom.

3. Jekk il-Kummissjoni tircievi notifika wara li jkun skada l-perijodu msemmi fil-paragrafu 2, hija għandha tippubblika f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea l-emendi għal-lista msemmija fil-paragrafu 2 fi żmien xahrejn mid-data ta' riċeviment ta' dik in-notifika.

4. Stat Membru jista' jipprezenta lill-Kummissjoni talba li titneħha l-iskema ta' identifikazzjoni elettronika notifikata minn dak l-Istat Membru mil-lista msemmija fil-paragrafu 2. Il-Kummissjoni għandha tippubblika f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* l-emendi korrispondenti fil-lista fi żmien xahar mid-data tar-riceviment tat-talba tal-Istat Membru.
5. Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tiddefinixxi ċ-ċirkustanzi, il-formati u l-proċeduri tan-notifiki taht il-paragrafu 1. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 10

Ksur tas-sigurtà

1. Fejn ikun hemm ksur jew tiġi kompromessa parzjalment l-iskema ta' identifikazzjoni elettronika notifikata skont l-Artikolu 9(1) jew l-awtentikazzjoni msemmija fil-punt (f) tal-Artikolu 7 b'mod li jaffettwa l-affidabbiltà tal-awtentikazzjoni transkonfinali ta' dik l-iskema, l-Istat Membru li jinnotifika għandu minghajr dewmien, jissospendi jew jirrevoka dik l-awtentikazzjoni transkonfinali jew il-partijiet kompromessi konċernati, u għandu jinforma b'dan lill-Istati Membri l-oħra u lill-Kummissjoni.
2. Meta jinstab rimedju għall-ksur jew il-kompromess imsemmi fil-paragrafu 1, l-Istat Membru li jinnotifika għandu jerga' jistabbilixxi l-awtentikazzjoni transkonfinali u għandu jinforma lill-Istati Membri l-oħra u lill-Kummissjoni minghajr dewmien żejjed.
3. Jekk il-ksur jew il-kompromess imsemmi fil-paragrafu 1 ma jkunx rimedjat fi żmien tliet xhur mis-sospensjoni jew mir-revoka, l-Istat Membru li jinnotifika għandu jinnotifika lill-Istati Membri l-oħra u lill-Kummissjoni dwar l-irtirar tal-iskema ta' identifikazzjoni elettronika.

Il-Kummissjoni għandha tippubblika f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* l-emendi korrispondenti għal-lista msemmija fl-Artikolu 9(2) minghajr dewmien żejjed.

Artikolu 11

Responsabbiltà

1. L-Istat Membru notifikanti għandu jkun responsabbli għall-hsara kkawżata apposta jew minhabba negligenza lil kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika minhabba n-nuqqas tiegħu li jikkonformi mal-obbligi tiegħu skont il-punti (d) u (f) tal-Artikolu 7 fi transazzjoni transkonfinali.
2. Il-parti li tohrog il-mezz ta' identifikazzjoni elettronika għandha tkun responsabbli għall-hsara kkawżata apposta jew minhabba negligenza lil kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika minhabba n-nuqqas tagħha li tikkonforma mal-obbligu msemmi fil-punt (e) tal-Artikolu 7 fi transazzjoni transkonfinali.
3. Il-parti li thaddem il-proċedura ta' awtentikazzjoni għandha tkun responsabbli għall-hsara kkawżata apposta jew minhabba negligenza lil kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika minhabba n-nuqqas tagħha li thaddem tajjeb l-awtentikazzjoni msemmija fil-punt (f) tal-Artikolu 7, fi transazzjoni transkonfinali.
4. Il-paragrafi 1, 2 u 3 għandhom jiġu applikati f'konformità mar-regoli nazzjonali dwar ir-responsabbiltà.
5. Il-paragrafi 1, 2 u 3 huma minghajr preġudizzju għar-responsabbiltà, skont il-ligi nazzjonali, ta' partijiet fi transazzjoni li fiha jintużaw il-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika li jaqgħu taht l-iskema ta' identifikazzjoni elettronika notifikata skont l-Artikolu 9(1).

Artikolu 12

Kooperazzjoni u interoperabbiltà

1. L-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika nazzjonali notifikati skont l-Artikolu 9(1) għandhom ikunu interoperabbli.
2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, għandu jiġi stabbilit qafas ta' interoperabbiltà.

3. Il-qafas ta' interoperabbiltà għandu jissodisfa l-kriterji li ġejjin:
 - (a) ikollu l-għan li jkun teknoloġikament newtrali u ma jiddiskriminax bejn kwalunkwe soluzzjoni teknika nazzjonali speċifika għall-identifikazzjoni elettronika fi Stat Membru;
 - (b) isegwi standards Ewropej u internazzjonali, fejn possibbli;
 - (c) jiffacilita l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' privatezza fid-disinn; u
 - (d) jiżgura li d-data personali tiġi pproċessata f'konformità mad-Direttiva 95/46/KE.
4. Il-qafas ta' interoperabbiltà għandu jikkonsisti minn:
 - (a) referenza għal rekwiżiti tekniċi minimi marbuta mal-livelli ta' assigurazzjoni skont l-Artikolu 8;
 - (b) deskrizzjoni dettaljata tal-livelli ta' assigurazzjoni nazzjonali ta' skemi ta' identifikazzjoni elettronika notifikati fil-livell ta' assigurazzjoni skont l-Artikolu 8;
 - (c) referenza għar-rekwiżiti tekniċi minimi għall-interoperabbiltà;
 - (d) referenza għal sett minimu ta' data ta' identifikazzjoni ta' persuna li tirrappreżenta b'mod uniku persuna fiżika jew legali, li hija disponibbli minn skemi ta' identifikazzjoni elettronika;
 - (e) regoli ta' procedura;
 - (f) arrangamenti għar-risoluzzjoni tat-tilwim; u
 - (g) standards tas-sigurtà operazzjonali komuni.
5. L-Istati Membri għandhom jikkooperaw fir-rigward ta' dan li ġej:
 - (a) l-interoperabbiltà tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika notifikati skont l-Artikolu 9(1) u l-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika li l-Istati Membri bihsiebhom jinnotifikaw; u
 - (b) is-sigurtà tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika.
6. Il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri għandha tkun magħmula minn:
 - (a) l-iskambju ta' informazzjoni, esperjenza u prassi tajba rigward skemi ta' identifikazzjoni elettronika u, b'mod partikolari rekwiżiti tekniċi marbuta mal-interoperabbiltà u l-livelli ta' assigurazzjoni;
 - (b) l-iskambju ta' informazzjoni, esperjenza u prassi tajba rigward hidma b'livelli ta' assigurazzjoni tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika skont l-Artikolu 8;
 - (c) revizzjoni bejn il-pari tal-iskemi ta' identifikazzjoni elettronika li jaqgħu taħt dan ir-Regolament; u
 - (d) eżami tal-iżviluppi rilevanti fis-settur tal-identifikazzjoni elettronika.

7. Sat-18 ta' Marzu 2015, il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tistabbilixxi l-arranġamenti proċedurali meħtieġa biex tiffaċilita l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri msemmija fil-paragrafi 5 u 6 bil-hsieb li trawwem livell għoli ta' fiduċja u sigurtà xierqa għall-grad ta' riskju.

8. Sat-18 ta' Settembru 2015, għall-fini li jiġu stabbiliti kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni tar-rekwiżit skont il-paragrafu 1, il-Kummissjoni għandha, soġġett għall-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 3 u filwaqt li jiġu kkunsidrati r-riżultati tal-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri, tadotta atti ta' implimentazzjoni dwar il-qafas ta' interoperabbiltà kif stipulat fil-paragrafu 4.

9. L-atti ta' implimentazzjoni msemmija fil-paragrafi 7 u 8 ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

KAPITOLU III

SERVIZZI FIDUĊJARJI

TAQSIMA 1

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 13

Responsabbiltà u oneru tal-provi

1. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2, il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji għandhom ikunu responsabbli għal hsara kkawżata intenzjonalment jew b'negligenza lil kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika minhabba nuqqas ta' konformità mal-obbligi taht dan ir-Regolament.

L-oneru tal-provi ta' intenzjoni jew negligenza ta' fornitur ta' servizzi fiduċjarji mhux kwalifikat għandu jkun fir-responsabbiltà tal-persuna fiżika jew ġuridika li tiddikjara l-hsara msemmija fl-ewwel subparagrafu.

L-intenzjoni jew in-negligenza ta' fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat għandha tkun preżunta għajr jekk dak il-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat jaġhti prova li l-hsara msemmija fl-ewwel subparagrafu saret mingħajr l-intenzjoni jew in-negligenza ta' dak il-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat.

2. Fejn il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji jinformaw kif dovut lill-klijenti tagħhom minn qabel dwar il-limitazzjonijiet tal-użu tas-servizzi li huma jipprovdu u fejn daww il-limitazzjonijiet ikunu rikonoxxibbli għall-partijiet terzi, il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji ma għandhomx ikunu responsabbli għall-hsarat li jirriżultaw mill-użu ta' servizzi li jaqbu l-limitazzjonijiet indikati.

3. Il-paragrafi 1 u 2 għandhom japplikaw f'konformità mar-regoli nazzjonali dwar ir-responsabbiltà.

Artikolu 14

Aspetti internazzjonali

1. Servizzi fiduċjarji pprovdu minn fornituri ta' servizzi fiduċjarji stabbiliti f'pajjiż terz għandhom ikunu rikonoxxuti bħala legalment ekwivalenti għal servizzi fiduċjarji kwalifikati pprovdu minn fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati stabbiliti fl-Unjoni fejn is-servizzi fiduċjarji li joriġinaw mill-pajjiż terz ikunu rikonoxxuti skont ftehim konkluz bejn l-Unjoni u l-pajjiż terz inkwistjoni jew organizzazzjoni internazzjonali f'konformità mal-Artikolu 218 TFUE.

2. Il-ftehimiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiżguraw, b'mod partikolari, li:
 - (a) ir-rekwiżiti applikabbli għal fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati stabbiliti fl-Unjoni u s-servizzi fiduċjarji kwalifikati li huma jipprovdu jkunu sodisfatti mill-fornituri ta' servizzi fiduċjarji fil-pajjiż terz jew fl-organizzazzjonijiet internazzjonali li magħhom ikun konkluz il-ftehim, u mis-servizzi fiduċjarji li huma jipprovdu;
 - (b) is-servizzi fiduċjarji kwalifikati pprovduti minn fornitur ta' servizz fiduċjarju kwalifikat stabbilit fl-Unjoni jkunu rikonoxxuti bhala legalment ekwivalenti għal servizzi fiduċjarji pprovduti minn fornituri ta' servizzi fiduċjarji fil-pajjiż terz jew fl-organizzazzjoni internazzjonali li magħha jkun konkluz il-ftehim.

Artikolu 15

Aċċessibilità għal persuni b'diżabbiltà

Fejn ikun vijabbli, is-servizzi fiduċjarji pprovduti u l-prodotti ta' utenti aħharin użati fil-forniment ta' dawk is-servizzi għandhom ikunu aċċessibbli għal persuni b'diżabbiltà.

Artikolu 16

Pieni

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-pieni applikabbli għall-ksur ta' dan ir-Regolament. Il-pieni previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u diżważivi.

TAQSIMA 2

Supervizjoni

Artikolu 17

Bord superviżorju

1. L-Istati Membri għandhom jinnominaw korp superviżorju stabbilit fit-territorju tagħhom jew, bi ftehim reċiproku ma' Stat Membru ieħor, korp superviżorju stabbilit f'dak l-Istat Membru l-ieħor. Dak il-korp għandu jkun responsabbli għall-kompiti superviżorji fl-Istat Membru li jinnomina.

Il-korpi superviżorji għandhom jingħataw is-setgħat necessarji u riżorsi adegwati għat-tweqqif tal-kompiti tagħhom.

2. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni bl-ismijiet u l-indirizzi tal-korpi superviżorji nominati rispettivi tagħhom.

3. Ir-rwol tal-korp superviżorju għandu jkun dan li ġej:

- (a) li jwettaq superviżjoni tal-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati stabbiliti fit-territorju tal-Istat Membru li jinnomina biex jiżgura, permezz ta' attivitajiet superviżorji ex ante u ex post, li dawk il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u s-servizzi fiduċjarji kwalifikati li huma jipprovdu jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament;
- (b) li jiehu azzjoni, jekk ikun meħtieġ, fir-rigward ta' fornituri ta' servizzi fiduċjarji mhux kwalifikati stabbiliti fit-territorju tal-Istat Membru li jinnomina, permezz ta' attivitajiet superviżorji ex post, meta jiġi informat li dawk il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati jew is-servizzi fiduċjarji li huma jipprovdu allegatament ma jissodisfawx ir-rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament.

4. Għall-finijiet tal-paragrafu 3 u soġġett għal-limitazzjonijiet previsti fih, il-kompiti tal-korp superviżorju, għandhom jinkludu b'mod partikolari:

- (a) li jikkoopera ma' korpi superviżorji oħra u jipprovdi assistenza lil dawk il-korpi f'konformità mal-Artikolu 18;
- (b) li janalizza r-rapporti dwar il-valutazzjoni tal-konformità msemmija fl-Artikolu 20(1) u 21(1);
- (c) li jinforma lill-korpi superviżorji oħra u lill-pubbliku dwar ksur ta' sigurtà jew nuqqas ta' integrità f'konformità mal-Artikolu 19(2);
- (d) li jirrapporta lill-Kummissjoni dwar l-attivitajiet prinċipali tiegħu f'konformità mal-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu;
- (e) li jwettaq awditi jew jitlob lil korp tal-valutazzjoni tal-konformità biex iwettaq valutazzjoni tal-konformità tal-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati f'konformità mal-Artikolu 20(2);
- (f) li jikkoopera mal-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data, b'mod partikolari, billi jinfurmahom, minghajr dewmien żejjed, dwar ir-riżultati tal-awditi ta' fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati, meta jkun jidher li jkun hemm ksur tar-regoli dwar il-protezzjoni ta' data personali;
- (g) li jagħti l-istatus kwalifikat lill-fornituri ta' servizzi fiduċjarji u lis-servizzi li huma jipprovdu u jirtira dan l-istatus f'konformità mal-Artikoli 20 u 21;
- (h) li jinforma lill-korp responsabbli għal-lista affidabbli nazzjonali msemmija fl-Artikolu 22(3) dwar id-deċiżjonijiet tiegħu li jagħti jew jirtira l-istatus kwalifikat, għajr jekk dak il-korp ikun ukoll il-korp superviżorju;
- (i) li jivverifika l-eżistenza u l-applikazzjoni korretta tad-dispożizzjonijiet dwar pjani ta' terminazzjoni f'każijiet fejn il-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati jwaqqaf l-attivitajiet tiegħu, inkluż kif l-informazzjoni tinżamm aċċessibbli f'konformità mal-punt (h) tal-Artikolu 24(2);
- (j) li jesiġi li l-fornituri ta' servizzi fiduċjarji jirrimedjaw kwalunkwe nuqqas milli jissodisfaw ir-rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament.

5. L-Istati Membri jistgħu jehtieġu li korp superviżorju jistabbilixxi, iżomm u jaġġorna infrastruttura fiduċjarja skont il-kondizzjonijiet stabbiliti taht il-liġi nazzjonali.

6. Sal-31 ta' Marzu ta' kull sena, kull korp superviżorju għandu jippreżenta lill-Kummissjoni rapport dwar l-attivitajiet prinċipali tas-sena kalendarja preċedenti tiegħu flimkien ma' sommarju tan-notifiki ta' ksur irċevuti minn fornituri ta' servizzi fiduċjarji f'konformità mal-Artikolu 19(2).

7. Il-Kummissjoni għandha taqmel ir-rapport annwali msemmi fil-paragrafu 6 disponibbli għall-Istati Membri.

8. Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tiddefinixxi l-formati u l-proċeduri għar-rapport imsemmi fil-paragrafu 6. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 18***Assistenza reċiproka**

1. Il-korpi superviżorji għandhom jikkooperaw, bil-għan li jiskambjaw prassi tajba.

Korp superviżorju għandu, fuq ir-riċeviment ta' talba ġustifikata minn korp superviżorju ieħor, jipprovdi lil dak il-korp assistenza sabiex l-attivitajiet tal-korpi superviżorji jkunu jistgħu jitwettqu b'mod konsistenti. L-assistenza reċiproka tista' tkopri, b'mod partikolari, talbiet għal informazzjoni u miżuri superviżorji, bħal talbiet biex jitwettqu spezzjonijiet relatati mar-rapporti dwar il-valutazzjoni tal-konformità kif imsemmi fl-Artikoli 20 u 21.

2. Korp superviżorju li jirċievi talba għal assistenza jista' jirrifjuta dik it-talba għal kwalunkwe waħda mir-raġunijiet li ġejjin:

(a) il-korp superviżorju ma jkunx kompetenti biex jipprovdi l-assistenza mitluba;

(b) l-assistenza mitluba ma tkunx proporzjonata mal-attivitajiet superviżorji tal-korp superviżorju mwettqa f'konformità mal-Artikolu 17;

(c) l-għoti tal-assistenza mitluba ma jkunx kompatibbli ma' dan ir-Regolament.

3. Fejn adatt, l-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw lill-korpi superviżorji rispettivi tagħhom biex iwettqu investigazzjonijiet kongunti li fihom ikun involut persunal minn korpi superviżorji ta' Stati Membri ohra. L-arranġamenti u l-proċeduri għal tali azzjonijiet kongunti għandhom jiġu maqbula u stabbiliti mill-Istati Membri kkonċernati f'konformità mal-liġi nazzjonali tagħhom.

*Artikolu 19***Rekwiżiti ta' sigurtà applikabbli għal fornituri ta' servizzi fiduċjarji**

1. Il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u mhux kwalifikati għandhom jiehdu miżuri tekniċi u organizzattivi adatti biex jimmaniġġaw ir-riskji maħluqin għas-sigurtà tas-servizzi fiduċjarji li huma jipprovdu. B'konsiderazzjoni tal-iżviluppi teknoloġiċi l-aktar reċenti, dawk il-miżuri għandhom jiżguraw li l-livell ta' sigurtà jkun proporzjonat mal-livell ta' riskju. B'mod partikolari, għandhom jittiehdu miżuri għall-prevenzjoni u t-tnaqqis tal-impatt ta' incidenti tas-sigurtà u biex dawk interessati jiġu infurmati dwar l-effetti negattivi ta' kwalunkwe incident tali.

2. Il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u mhux kwalifikati għandhom, minghajr dewmien żejjed iżda fi kwalunkwe każ fi żmien 24 siegħa wara li jkunu ġew mgharrfa, jinnotifikaw lill-korp superviżorju u, fejn applikabbli, lil korpi rilevanti ohra, bħall-korp nazzjonali kompetenti għas-sigurtà tal-informazzjoni jew l-awtorità tal-protezzjoni tad-data, bi kwalunkwe ksur ta' sigurtà jew nuqqas ta' integrità li jkollu impatt sinifikanti fuq is-servizz fiduċjarju pprovdut jew fuq id-data personali miżmuma fih.

Fejn il-ksur ta' sigurtà jew in-nuqqas ta' integrità jkun x'aktarx ser jaffettwa b'mod negattiv lil persuna fiżika jew ġuridika li lilha jkun ġie pprovdut is-servizz fiduċjarju, il-fornitur ta' servizzi fiduċjarji għandu wkoll jinnotifika lill-persuna fiżika jew ġuridika bil-ksur ta' sigurtà jew bin-nuqqas ta' integrità minghajr dewmien żejjed.

Fejn adatt, b'mod partikolari jekk il-ksur ta' sigurtà jew telf ta' integrità jikkonċerna żewġ Stati Membri jew iżjed, il-korp superviżorju notifikat għandu jinforma lill-korpi superviżorji fi Stati Membri ohra kkonċernati u lill-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea dwar is-Sigurtà tan-Networks u l-Infurmazzjoni (ENISA).

Il-korp superviżorju notifikat għandu jinforma lill-pubbliku jew jitlob lill-fornitur ta' servizzi fiduċjarji biex jagħmel dan, fejn jiddetermina li l-iżvelar tal-ksur ta' sigurtà jew tan-nuqqas ta' integrità huwa fl-interess pubbliku.

3. Il-korp superviżorju għandu jipprovdi lill-ENISA darba fis-sena sommarju ta' notifiċi ta' ksur ta' sigurtà jew tan-nuqqas ta' integrità riċevuti mill-fornituri ta' servizzi fiduċjarji.

4. Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni,:

(a) tispeċifika ulterjorment il-miżuri msemmija fil-paragrafu 1, u

(b) tiddefinixxi l-formati u l-proċeduri, inklużi l-iskadenzi, applikabbli għall-fini tal-paragrafu 2.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

TAQSIMA 3

Fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati

Artikolu 20

Superviżjoni tal-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati

1. Il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati għandhom jiġu awditjati, bi spejjeż għalihom tal-inqas kull 24 xahar minn korp tal-valutazzjoni tal-konformità. L-għan tal-awditjar għandu jkun sabiex jiġi kkonfermat li forniture ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u s-servizzi fiduċjarji kwalifikati li huma jipprovdu minnhom jissodisfaw ir-rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament. Il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati għandhom jipprezentaw ir-rapport dwar il-valutazzjoni tal-konformità li jirriżulta lill-korp superviżorju fi żmien tlett ijiem ta' xogħol minn meta jirċivuh.

2. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1, il-korp superviżorju jista' fi kwalunkwe hin iwettaq awditu jew jitlob lil korp tal-valutazzjoni tal-konformità biex iwettaq valutazzjoni tal-konformità tal-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati, bi spejjeż għal dawk il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji, biex jiġi kkonfermat li huma u s-servizzi fiduċjarji kwalifikati li huma jipprovdu jissodisfaw ir-rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament. Fejn ikun jidher li kien hemm ksar tar-regoli tal-protezzjoni ta' data personali, il-korp superviżorju għandu jinforma lill-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data bir-riżultati tal-awditu tiegħu.

3. Fejn il-korp superviżorju jesigi li l-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat biex jirrimedja nuqqas milli jissodisfa r-rekwiżiti skont dan ir-Regolament u fejn dak il-fornitur ma jaġixx kif adatt, u fejn applikabbli flimitu ta' żmien stabbilit mill-korp superviżorju, il-korp superviżorju, filwaqt li jikkunsidra, b'mod partikolari, il-grad, id-durata u l-konsegwenzi ta' dak in-nuqqas, jista' jirtira l-istatus kwalifikat ta' dak il-fornitur jew tas-servizz affettwat li huwa jipprovdi u jinforma lill-korp imsemmi fl-Artikolu 22(3) għall-fini tal-aġġornament tal-listi affidabbli msemmija fl-Artikolu 22(1). Il-korp superviżorju għandu jinforma lill-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat bl-irtirar tal-istatus kwalifikat tiegħu jew tal-istatus kwalifikat tas-servizz konċernat.

4. Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tistabbilixxi numri ta' referenza tal-istandards li ġejjin:

(a) akkreditament tal-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità u għar-rapport dwar il-valutazzjoni tal-konformità msemmija fil-paragrafu 1;

(b) regoli tal-awditjar li skonthom il-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità ser iwettqu l-valutazzjoni tal-konformità tagħhom tal-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati kif imsemmi fil-paragrafu 1.

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 21***introduzzjoni ta' servizz fiduċjarju kwalifikat**

1. Fejn fornituri ta' servizzi fiduċjarji, minghajr status kwalifikat, ikun bihsiebhom jibdev jipprovdu servizzi fiduċjarji kwalifikati, huma ghandhom jipprezentaw lill-korp superviżorju notifika dwar l-intenzjoni taghhom flimkien ma' rapport dwar il-valutazzjoni tal-konformità maħruġ minn korp tal-valutazzjoni tal-konformità.

2. Il-korp superviżorju ghandu jverifika jekk il-fornitur ta' servizzi fiduċjarji u s-servizzi fiduċjarji li huwa jipprovdi jikkonformawx mar-rekwiżiti stipulati f'dan ir-Regolament, u b'mod partikolari mar-rekwiżiti għal fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u għas-servizzi fiduċjarji kwalifikati li huma jipprovdu.

Jekk il-korp superviżorju jikkonkludi li l-fornitur ta' servizzi fiduċjarji u s-servizzi fiduċjarji li huwa jipprovdi jikkonformaw mar-rekwiżiti msemmija fl-ewwel subparagrafu, il-korp superviżorju ghandu jaghti status kwalifikat lill-fornitur ta' servizzi fiduċjarji u lis-servizzi fiduċjarji li huwa jipprovdi u jinforma lill-korp imsemmi fl-Artikolu 22(3) għall-fini tal-aġġornament tal-listi affidabbli msemmija fl-Artikolu 22(1), sa mhux aktar tard minn tliet xhur wara n-notifika f'konformità mal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Jekk il-verifika ma tiġix konkluda fi żmien tliet xhur min-notifika, il-korp superviżorju ghandu jinforma lill-fornitur ta' servizzi fiduċjarji filwaqt li jispeċifika r-raġunijiet għad-dewmien u l-perijodu li fih ghandha tiġi konkluda l-verifika.

3. Il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati jistgħu jibdev jipprovdu servizzi fiduċjarji kwalifikati wara li l-istatus kwalifikat ikun gie indikat fil-listi msemmija fl-Artikolu 22(1).

4. Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tiddefinixxi l-formati u l-proċeduri għall-fini tal-paragrafi 1 u 2. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni ghandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 22***Listi Affidabbli**

1. Kull Stat Membru ghandu jstabilixxi, iżomm u jippubblika listi affidabbli inkluża informazzjoni relatata mal-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati li għalihom ikun responsabbli flimkien ma' informazzjoni relatata mas-servizzi fiduċjarji kwalifikati li huma jipprovdu.

2. L-Istati Membri ghandhom jstabilixxu, iżommu u jippubblikaw, b'mod sigur, il-listi affidabbli ffirmati jew issiġillati b'mod elettroniku, imsemmija fil-paragrafu 1 f'forma adegwata għall-ipproċessar awtomatizzat.

3. L-Istati Membri ghandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni, minghajr dewmien żejjed, b'informazzjoni dwar il-korp responsabbli għall-istabiliment, iż-żamma u l-pubblikazzjoni ta' listi affidabbli nazzjonali, u dettalji ta' fejn listi bħal dawn huma ppubblikati, dwar iċ-ċertifikati użati għall-firma jew is-siġill tal-listi affidabbli u kwalunkwe bidla li ssir f'din l-informazzjoni.

4. Il-Kummissjoni ghandha tagħmel disponibbli għall-pubbliku, b'mezz sigur, l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 3 ffirmata jew issiġillata b'mod elettroniku adegwat għall-ipproċessar awtomatizzat.

5. Sat-18 ta' Settembru 2015 il-Kummissjoni ghandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tispeċifika l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 u tiddefinixxi l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-formati għal-listi affidabbli, applikabbli għall-finijiet tal-paragrafi 1 sa 4. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni ghandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 23***Marka ta' fiduċja tal-UE għal servizzi fiduċjarji kwalifikati**

1. Wara li l-istatus kwalifikat imsemmi fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 21(2) ikun ġie indikat fil-lista affidabbli msemmija fl-Artikolu 22(1), il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati jistgħu jużaw il-marka ta' fiduċja tal-UE biex jindikaw b'mod sempliċi, rikonoxxibbli u ċar is-servizzi fiduċjarji kwalifikati li huma jipprovdu.
2. Meta jużaw il-marka ta' fiduċja tal-UE għas-servizzi fiduċjarji kwalifikati msemmija fil-paragrafu 1, il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati għandhom jiżguraw li fis-sit elettroniku tagħhom ikun hemm link għal-lista affidabbli rilevanti.
3. Sal-1 ta' Lulju 2015, il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, ttipprovi għal speċifikazzjonijiet fir-rigward tal-forma, u b'mod partikolari dwar il-prezentazzjoni, il-kompożizzjoni, id-daqs u d-disinn tal-marka ta' fiduċja tal-UE għas-servizzi fiduċjarji kwalifikati. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 24***Rekwiżiti għall-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati**

1. Meta johroġ ċertifikat kwalifikat għal servizz fiduċjarju, il-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat għandu jivverifika, b'mezzi adatti u f'konformità mal-liġi nazzjonali, l-identità u, jekk applikabbli, kwalunkwe karatteristika speċifika tal-persuna fiżika jew ġuridika li lilha jinhareġ iċ-ċertifikat kwalifikat.

L-informazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu għandha tiġi vverifikata mill-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat direttament jew billi jafda f'parti terza f'konformità mal-liġi nazzjonali:

- (a) permezz tal-preżenza fiżika tal-persuna fiżika jew ta' rappreżentant awtorizzat tal-persuna ġuridika, jew
- (b) mill-bogħod, bl-użu ta' mezzi ta' identifikazzjoni elettronici, li għalihom qabel il-hruġ ta' ċertifikat kwalifikat, tkun giet żgurata l-preżenza fiżika tal-persuna fiżika jew ta' rappreżentant awtorizzat tal-persuna ġuridika u li jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 8 fir-rigward tal-livelli ta' assigurazzjoni 'sostanzjali' jew 'għolja', jew
- (c) permezz ta' ċertifikat ta' firma elettronika kwalifikata jew ta' sigill elettroniku kwalifikat mahruġ f'konformità mal-punt (a) jew (b), jew
- (d) bl-użu ta' metodi oħra ta' identifikazzjoni rikonoxxuti fil-livell nazzjonali li jipprovdu assigurazzjoni ekwivalenti f'termini ta' affidabbiltà għal preżenza fiżika. L-assigurazzjoni ekwivalenti għandha tiġi kkonfermata minn korp tal-valutazzjoni tal-konformità.

2. Fornitur ta' servizzi fiduċjarju kwalifikat li jipprovdi servizzi fiduċjarji kwalifikati għandu:

- (a) jinforma lill-korp superviżorju bi kwalunkwe bidla fil-forniment tas-servizzi fiduċjarji kwalifikati tiegħu u intenzjoni li jwaqqaf dawk l-attivitàjiet;
- (b) jimpjega persunal u, jekk applikabbli, subkuntratturi li jkollhom il-kompetenza esperta, l-affidabbiltà, l-esperjenza, u l-kwalifiki meħtieġa u li jkun rċevew tahrig adatt rigward ir-regoli dwar is-sigurtà u l-protezzjoni ta' data personali u għandu japplika proċeduri amministrattivi u ta' ġestjoni, li jikkorrispondu ma' standards Ewropej jew internazzjonali;
- (c) fir-rigward tar-riskju ta' responsabbiltà għal hsara f'konformità mal-Artikolu 13, iżomm riżorsi finanzjarji suffiċjenti u/jew jikseb assigurazzjoni adatta fuq ir-responsabbiltà, f'konformità mal-liġi nazzjonali;

- (d) qabel jidhol f'relazzjoni kuntrattwali, jinforma, b'mod ċar u komprensiv, lil kwalunkwe persuna li tkun qed tfitx li tuża servizz fiduċjarju kwalifikat dwar it-termini u l-kondizzjonijiet preċiżi rigward l-użu ta' dak is-servizz, inkluża kwalunkwe limitazzjoni fuq l-użu tiegħu;
- (e) juża sistemi u prodotti affidabbli li jkunu protetti kontra modifiki u jiżgura s-sigurtà teknika u l-affidabbiltà tal-proċessi appoġġati minnhom;
- (f) juża sistemi affidabbli biex jahżen d-data mogħtija lilu, f'forma verifikabbli sabiex:
- (i) din tkun disponibbli pubblikament għal irkupru biss fejn ikun inkiseb il-kunsens tal-persuna li dik id-data tkun relatata magħha,
 - (ii) il-persuni awtorizzati biss ikunu jistgħu jdahhlu entrati u bidliet fid-data mahżuna,
 - (iii) id-data tkun tista' tiġi vverifikata għall-awtentiċità;
- (g) jieħu miżuri adatti kontra l-falsifikazzjoni u s-serq ta' data;
- (h) iżomm reġistru u jzomm aċċessibbli għal perijodu ta' żmien adatt, inkluż wara li l-attivitajiet tal-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat ikunu waqfu, kull informazzjoni rilevanti dwar data mahruġa u riċevuta mill-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat, b'mod partikolari għall-fini li tiġi pprovduta evidenza fi proċedimenti legali u għall-fini li tiġi żgurata l-kontinwità tas-servizz. Reġistrazzjoni bħal din tista' ssir b'mod elettroniku;
- (i) ikollu pjan ta' terminazzjoni aġġornat sabiex jiżguraw il-kontinwità tas-servizz f'konformità mad-dispożizzjonijiet ivverifikati mill-korp supervizorju skont il-punt (i) tal-Artikolu 17(4);
- (j) jiżguraw ipproċessar legali ta' data personali f'konformità mad-Direttiva 95/46/KE;
- (k) fil-każ ta' fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati li johorġu ċertifikati kwalifikati, jistabilixxu u jzommu aġġornata bażi ta' data taċ-ċertifikati.

3. Jekk fornitur ta' servizz fiduċjarju kwalifikat li johorġ ċertifikati kwalifikati jiddeċiedi li jirrevoka ċertifikat, huwa għandu jirreġistra tali revoka fil-bażi ta' data taċ-ċertifikati tiegħu u jipubblikaw l-istatus ta' revoka ta' ċertifikat kwalifikat mingħajr dewmien, u fi kwalunkwe każ fi żmien 24 siegħa wara l-wasla tat-talba. Ir-revoka għandha ssir effettiva immedjatament mal-pubblikazzjoni tagħha.

4. Fir-rigward tal-paragrafu 3, il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati li johorġu ċertifikati kwalifikati għandhom jipprovdu lil kwalunkwe parti dipendenti informazzjoni dwar l-istatus ta' validità jew ta' revoka ta' ċertifikati kwalifikati mahruġa minnhom. Din l-informazzjoni għandha tkun disponibbli tal-anqas fuq bażi ta' ċertifikat fi kwalunkwe hin u wara l-perijodu ta' validità taċ-ċertifikat b'mod awtomatizzat li jkun affidabbli, mingħajr hlas u effiċjenti.

5. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabilixxi numri ta' referenza ta' standards għal sistemi u prodotti affidabbli, li jikkonformaw mar-rekwiżiti skont il-punti (e) u (f) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti f'dan l-Artikolu meta sistemi u prodotti affidabbli jkunu jisso-disfaw dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

TAQSIMA 4

Firem elettronici

Artikolu 25

Effetti legali ta' firem elettronici

1. Firma elettronika ma għandhiex tiġi miċhuda effett legali u ammissibbiltà bhala evidenza fi proċedimenti legali għas-sempliċi raġuni li tkun f'forma elettronika jew li ma tissodisfax ir-rekwiżiti għall-firem elettronici kwalifikati.
2. Firma elettronika kwalifikata għandu jkollha l-effett legali ekwivalenti għal firma bil-miktub.
3. Firma elettronika kwalifikata abbażi ta' ċertifikat kwalifikat mahruġ f'wiehed mill-Istati Membri għandha tiġi rikonoxxuta bhala firma elettronika kwalifikata fl-Istati Membri l-oħra kollha.

Artikolu 26

Rekwiżiti għal firem elettronici avvanzati

Firma elettronika avvanzata għandha tissodisfa r-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) tkun marbuta b'mod esklussiv mal-firmatarju;
- (b) tista' tidentifika l-firmatarju;
- (c) tkun mahluqa bl-użu ta' data għall-holqien ta' firma elettronika li l-firmatarju jkun jista' juża b'livell għoli ta' fiduċja, taht il-kontroll esklussiv tiegħu; u
- (d) tkun marbuta mad-data ffirmata biha b'tali mod li kwalunkwe bidla sussegwenti fid-data tkun tista' tiġi skoperta.

Artikolu 27

Firem elettronici f'servizzi pubbliċi

1. Jekk Stat Membru ikun jehtieg firma elettronika avvanzata sabiex jintuża servizz online offrut minn, jew fisem, korp tas-settur pubbliku, dak l-Istat Membru għandu jirrikonoxxi l-firem elettronici avvanzati, il-firem elettronici avvanzati abbażi ta' ċertifikat kwalifikat għal firem elettronici u firem elettronici kwalifikati tal-inqas fil-formati jew bl-użu tal-metodi definiti fl-atti ta' implimentazzjoni msemmija fil-paragrafu 5.
2. Jekk Stat Membru jesigi firma elettronika avvanzata abbażi ta' ċertifikat kwalifikat sabiex juża servizz online offrut minn, jew fisem, korp tas-settur pubbliku, dak l-Istat Membru għandu jirrikonoxxi l-firem elettronici avvanzati abbażi ta' ċertifikat kwalifikat u firem elettronici kwalifikati tal-inqas fil-formati jew billi juża l-metodi definiti fl-atti ta' implimentazzjoni msemmija fil-paragrafu 5.
3. L-Istati Membri ma għandhomx jesigu l-użu transkonfinali, f'servizz online offrut minn korp tas-settur pubbliku, ta' firma elettronika fl'livell oghla ta' sigurtà mill-firma elettronika kwalifikata.
4. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabilixxi numri ta' referenza ta' standards għal firem elettronici avvanzati. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti għall-firem elettronici avvanzati msemmija fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu u fl-Artikolu 26 meta firma elettronika avvanzata tissodisfa dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

5. Sat-18 ta' Settembru 2015, u filwaqt li tikkunsidra l-prattiki, l-istandards u atti legali tal-Unjoni eżistenti, il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tiddefinixxi formati ta' referenza ta' firem elettronici avvanzati jew metodi ta' referenza fejn jintużaw formati alternattivi. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 28

Ċertifikati kwalifikati għal firem elettronici

1. Iċ-ċertifikati kwalifikati għal firem elettronici għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness I.
2. Iċ-ċertifikati kwalifikati għal firem elettronici ma għandhom ikunu soġġetti għall-ebda rekwiżit obligatorju li jeċċedi r-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness I.
3. Ċertifikati kwalifikati għal firem elettronici jistgħu jinkludu attributi speċifiċi addizzjonali mhux obligatorji. Dawk l-attributi ma għandhomx jaffettwaw l-interoperabbiltà u r-rikonoxximent tal-firem elettronici kwalifikati.
4. Jekk ċertifikat kwalifikat għal firem elettronici jkun ġie revokat wara l-attivazzjoni inizjali, huwa għandu jitlef il-validità tiegħu mill-mument tar-revoka tiegħu, u l-istatus tiegħu ma għandu jitregġa' lura fl-ebda ċirkostanza.
5. Soġġett għall-kondizzjonijiet li ġejjin, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu regoli nazzjonali dwar is-sospensjoni temporanja ta' ċertifikat kwalifikat għal firma elektronika:
 - (a) jekk ċertifikat kwalifikat għal firma elektronika jkun ġie sospiz temporanjament, dak iċ-ċertifikat għandu jitlef il-validità tiegħu għall-perijodu ta' sospensjoni.
 - (b) il-perijodu ta' sospensjoni għandu jiġi indikat b'mod ċar fil-bażi tad-data taċ-ċertifikati u l-istatus ta' sospensjoni għandu jkun viżibbli, matul il-perijodu ta' sospensjoni, mis-servizz li jipprovdi l-informazzjoni dwar l-istatus taċ-ċertifikat.
6. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabbilixxi numri ta' referenza ta' standards għal ċertifikati kwalifikati għall-firem elettronici. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness I meta ċertifikat kwalifikat għal firma elektronika jkun jissodisfa dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 29

Rekwiżiti għal apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici

1. L-apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici għandu jissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness II.
2. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabbilixxi numri ta' referenza ta' standards għal apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness II fejn apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici jkun jissodisfa dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 30

Ċertifikazzjoni ta' apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici

1. Il-konformità ta' apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici mar-rekwiżiti mniżżla fl-Anness II għandha tkun ċertifikata minn korpi pubbliċi jew privati adatti magħżula mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni bl-ismijiet u l-indirizzi tal-korp pubbliku jew privat imsemmi fil-paragrafu 1. Il-Kummissjoni għandha tqiegħed l-informazzjoni għad-dispożizzjoni tal-Istati Membri.

3. Iċ-ċertifikazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tkun ibbażata fuq waħda minn dawn li ġejjin:

(a) proċess ta' evalwazzjoni tas-sigurtà mwettaq f'konformità ma' wieħed mill-istandards għall-valutazzjoni tas-sigurtà tal-prodotti tat-teknoloġija tal-informazzjoni inklużi fil-lista stabbilita skont it-tieni subparagrafu, jew

(b) proċess ieħor li mhux il-proċess imsemmi fil-punt (a), dment li dan juża livelli komparabbli ta' sigurtà u dment li l-korp pubbliku jew privat imsemmi fil-paragrafu 1 jinnotifika lill-Kummissjoni b'dak il-proċess. Dak il-proċess jista' jintuża biss fin-nuqqas ta' standards imsemmija fil-punt (a) jew meta jkun qed isir il-proċess ta' evalwazzjoni tas-sigurtà msemmi fil-punt (a).

Il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tistabbilixxi lista ta' standards għall-valutazzjoni tas-sigurtà ta' prodotti tat-teknoloġija tal-informazzjoni msemmija fil-punt (a). Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

4. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 47 dwar l-istabbiliment ta' kriterji speċifiċi li għandhom jiġu sodisfatti mill-korpi magħżula msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 31

Pubblikazzjoni ta' lista ta' apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici li huwa ċertifikat

1. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni mingħajr dewmien bla bżonn u mhux aktar tard minn xahar wara l-konklużjoni ta' ċertifikazzjoni, bl-informazzjoni dwar apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici li ġie ċertifikat mill-korpi msemmija fl-Artikolu 30(1). Għandhom jinnotifikaw ukoll lill-Kummissjoni, mingħajr dewmien bla bżonn u mhux aktar tard minn xahar wara l-kancellazzjoni ta' ċertifikazzjoni, bl-informazzjoni dwar apparat għall-holqien ta' firem elettronici li m'għadhomx iċċertifikati.

2. Il-Kummissjoni, abbażi tal-informazzjoni mogħtija lilha, għandha tistabbilixxi, tippubblika u żżomm lista ta' apparat ċertifikat għall-holqien ta' firem elettronici kwalifikati.

3. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tiddefinixxi l-formati u l-proċeduri applikabbli għall-fini tal-paragrafu 1. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 32

Rekwiziti għall-validazzjoni ta' firem elettronici kwalifikati

1. Il-proċess għall-validazzjoni ta' firma elettronika kwalifikata għandu jikkonferma l-validità ta' firma elettronika kwalifikata dment li:

(a) iċ-ċertifikat, li jappoġġa l-firma kien, fil-mument tal-firma ċertifikat kwalifikat għal firma elettronika li jikkonforma mal-Anness I;

(b) iċ-ċertifikat kwalifikat inhareġ minn fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati u kien validu fil-mument tal-firma;

(c) id-data ta' validazzjoni tal-firma tikkorrispondi għad-data pprovduta lill-parti dipendenti;

- (d) is-sett uniku ta' data li jirrappreżenta l-firmatarju fiċ-ċertifikat tinghata b'mod korrett lill-parti dipendenti;
 - (e) l-użu ta' kwalunkwe psewdonimu jkun indikat b'mod ċar lill-parti dipendenti jekk psewdonimu kien intuża fil-mument tal-firma;
 - (f) il-firma elettronika nholqot minn apparat għall-holqien ta' firem elettronici kwalifikati;
 - (g) l-integrità tad-data ffirmata ma tkunx giet kompromessa;
 - (h) ir-rekwiżiti previsti fl-Artikolu 26 kienu ġew sodisfatti fil-mument tal-firma;
2. Is-sistema użata għall-validazzjoni tal-firma elettronika kwalifikata għandha tipprovdi lill-parti dipendenti r-riżultat korrett tal-proċess ta' validazzjoni u għandha tippermetti lill-parti dipendenti li tiskopri kwalunkwe kwistjoni rilevanti għas-sigurtà.

3. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabbilixxi numri ta' referenza ta' standards għall-validazzjoni ta' firem elettronici kwalifikati. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 1 meta l-validazzjoni tal-firem elettronici kwalifikati tissodisfa dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 33

Servizz ta' validazzjoni kwalifikat għall-firem elettronici kwalifikati

1. Servizz ta' validazzjoni kwalifikat għall-firem elettronici kwalifikati jista' jinghata biss minn fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat li:
- (a) jipprovdi validazzjoni f'konformità mal-Artikolu 32(1), u
 - (b) jippermetti li l-partijiet dipendenti jirċievu r-riżultat tal-proċess ta' validazzjoni b'mod awtomatizzat li jkun affidabbli, effiċjenti u li jkun fih il-firma elettronika avvanzata jew is-sigill elektroniku avvanzat tal-fornitur ta' servizz ta' validazzjoni kwalifikat.
2. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabbilixxi numri ta' referenza ta' standards għas-servizz ta' validazzjoni kwalifikat kif imsemmi fil-paragrafu 1. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 1 meta s-servizz ta' validazzjoni għall-firma elettronika kwalifikata jissodisfa dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 34

Servizz ta' preservazzjoni kwalifikat għall-firem elettronici kwalifikati

1. Jista' jiġi pprovdut servizz ta' preservazzjoni għall-firem elettronici kwalifikati biss minn fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat li juża proċeduri u teknoloġiji kapaci li jestendu l-affidabilità tal-firem elettronici kwalifikati lil hinn mill-perijodu ta' validità teknoloġika.
2. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabbilixxi numri ta' referenza ta' standards għas-servizz ta' preservazzjoni kwalifikat għal firem elettronici kwalifikati. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 1 meta l-arranġamenti għas-servizz ta' preservazzjoni kwalifikat għal firem elettronici kwalifikati jissodisfaw dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

TAQSIMA 5

Sigilli elettronici

Artikolu 35

Effetti legali ta' sigilli elettronici

1. Sigill elettroniku ma ghandux jiġi miċhud effett legali u ammissibbiltà bhala evidenza fi proċedimenti legali għas-sempliċi raġuni li jkun f'forma elettronika jew li ma jissodisfax ir-rekwiżiti għas-sigilli elettronici kwalifikati.
2. Sigill elettroniku kwalifikat għandu jgawdi l-prezunzjoni tal-integrità tad-data u l-korrettezza tal-orijini ta' dik id-data li magħha huwa marbut is-sigill elettroniku kwalifikat.
3. Sigill elettroniku kwalifikat abbażi ta' ċertifikat kwalifikat maħruġ f'wiehed mill-Istati Membri għandu jiġi rikonoxxut bhala sigill elettroniku kwalifikat fl-Istati Membri l-oħra kollha.

Artikolu 36

Rekwiżiti għal firem elettronici avanzati

Firma elettronika avanzata għandha tissodisfa r-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) hija marbuta b'mod esklussiv mal-firmatarju;
- (b) tista' tidentifika l-firmatarju;
- (c) tkun maħluqa bl-użu ta' data għall-holqien ta' firma elettronika li l-firmatarju jkun jista' juża b'livell għoli ta' fiduċja, taht il-kontroll esklussiv tiegħu; u
- (d) tkun marbuta mad-data ffirmata biha b'tali mod li kwalunkwe bidla sussegwenti fid-data tkun tista' tiġi skoperta.

Artikolu 37

Sigilli elettronici f'servizzi pubbliċi

1. Jekk Stat Membru jesigi sigill elettroniku avanzat sabiex juża servizz online offrut minn, jew f'isem, korp tas-settur pubbliku, dak l-Istat Membru għandu jirrikonoxxi s-sigilli elettronici avanzati, is-sigilli elettronici avanzati abbażi ta' ċertifikat kwalifikat għal sigilli elettronici u sigilli elettronici kwalifikati tal-inqas fil-formati jew billi juża l-metodi definiti fl-atti ta' implementazzjoni msemmija fil-paragrafu 5.
2. Jekk Stat Membru jesigi sigill elettroniku avanzat abbażi ta' ċertifikati kwalifikati sabiex juża servizz online offrut minn, jew f'isem, korp tas-settur pubbliku, dak l-Istat Membru għandu jirrikonoxxi s-sigilli elettronici avanzati abbażi ta' ċertifikat kwalifikat u sigill elettroniku kwalifikat tal-inqas fil-formati jew billi juża l-metodi definiti fl-atti ta' implementazzjoni msemmija fil-paragrafu 5.
3. L-Istati Membri ma għandhomx jesigu l-użu transkonfinali, f'servizz online offrut minn korp tas-settur pubbliku, ta' sigill elettroniku flivell oghla ta' sigurtà mis-sigill elettroniku kwalifikat.
4. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabilixxi numri ta' referenza ta' standards għal sigilli elettronici avanzati. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti għal sigilli elettronici avanzati msemmija fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu u l-Artikolu 36 meta sigill elettroniku avanzat jissodisfa dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

5. Sat-18 ta' Settembru 2015, u filwaqt li tikkunsidra l-prattiki, l-istandards u atti legali tal-Unjoni eżistenti, il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tiddefinixxi l-formati ta' referenza ta' sigilli elettronici avvanzati jew metodi ta' referenza fejn jintużaw formati alternattivi. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 38

Ċertifikati kwalifikati għas-sigilli elettronici

1. Iċ-ċertifikati kwalifikati għas-sigilli elettronici għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III.
2. Iċ-ċertifikati kwalifikati għas-sigilli elettronici ma għandhom ikunu soġġetti għall-ebda rekwiżit obligatorju li jeċċedi r-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III.
3. Iċ-ċertifikati kwalifikati għas-sigilli elettronici jistgħu jinkludu attributi speċifiċi addizzjonali mhux obligatorji. Dawk l-attributi ma għandhomx jaffettwaw l-interoperabbiltà u r-rikonossiment tas-sigilli elettronici kwalifikati.
4. Jekk ċertifikat kwalifikat għal sigill elettroniku jkun ġie revokat wara l-attivazzjoni inizjali, dan għandu jitlef il-validità tiegħu mill-mument tar-revoka tiegħu, u l-istatus tiegħu fl-ebda ċirkostanza ma għandu jitregġa' lura.
5. Soġġetti għall-kondizzjonijiet li ġejjin l-Istati Membri jistgħu jistipulaw regoli nazzjonali dwar is-sospensjoni temporanja ta' ċertifikat kwalifikat għas-sigilli elettronici:
 - (a) jekk ċertifikat kwalifikat għas-sigill elettroniku jkun ġie sospiz temporanjament, dak iċ-ċertifikat għandu jitlef il-validità tiegħu għall-perjodu ta' sospensjoni;
 - (b) il-perjodu ta' sospensjoni għandu jiġi indikat b'mod ċar fil-bażi tad-data ta' ċertifikati u l-istatus ta' sospensjoni għandu jkun viżibbli, matul il-perjodu ta' sospensjoni, mis-servizz li jipprovdha l-informazzjoni dwar l-istatus ta' ċertifikat.
6. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabilixxi numri ta' referenza ta' standards għal ċertifikati kwalifikati għal sigilli elettronici. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III meta ċertifikat kwalifikat għal sigill elettroniku jissodisfa daww l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 39

Apparat kwalifikat għall-holqien ta' sigilli elettronici

1. L-Artikolu 29 għandu japplika mutatis mutandis għar-rekwiżiti għal apparat kwalifikat għall-holqien ta' sigilli elettronici.
2. L-Artikolu 30 għandu japplika mutatis mutandis għaċ-ċertifikazzjoni ta' apparat kwalifikat għall-holqien ta' sigilli elettronici.
3. L-Artikolu 31 għandu japplika mutatis mutandis għall-pubblikazzjoni ta' lista ta' apparat kwalifikat għall-holqien ta' sigilli elettronici.

Artikolu 40

Validazzjoni u preservazzjoni tas-sigilli elettronici kwalifikati

L-Artikoli 32, 33 u 34 għandhom japplikaw mutatis mutandis għall-validazzjoni u l-preservazzjoni tas-sigilli elettronici kwalifikati.

TAQSIMA 6

Timbri tal-hin elettronici

Artikolu 41

Effett legali tat-timbri tal-hin elettronici

1. Timbru tal-hin elettroniku ma għandux jiġi miċhud effett legali u ammissibbiltà bhala evidenza fi proċedimenti legali għas-sempliċi raġuni li jkun f'forma elettronika jew li ma jissodisfax ir-rekwiżiti tat-timbru tal-hin elettroniku kwalifikat.
2. Timbru tal-hin elettroniku kwalifikat għandu jgawdi l-preżunzjoni tal-eżattezza tad-data u l-hin li jindika u l-integrità tad-data li magħha huma marbuta d-data u l-hin
3. Timbru tal-hin elettroniku kwalifikat mahruġ f'wiehed mill-Istati Membri għandu jiġi rikonoxxut bhala timbru tal-hin elettroniku kwalifikat fl-Istati Membri kollha.

Artikolu 42

Rekwiżiti għal timbri tal-hin elettronici kwalifikati

1. Timbru tal-hin elettroniku kwalifikat għandu jissodisfa r-rekwiżiti li ġejjin:
 - (a) ikun jorbot id-data u l-hin mad-data b'tali mod li jipprekludi b'mod raġonevoli l-possibbiltà li d-data tinbidel minghajr ma dan jiġi skopert;
 - (b) ikun ibbażat fuq sors ta' hin preċiż marbut mal-Hin Universali Kkoordinat; u
 - (c) ikun iffirmit bl-użu ta' firma elettronika avvanzata jew issiġillati b'siġill elettroniku avvanzat tal-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat, jew minn metodu ekwivalenti.
2. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabilixxi numri ta' referenza ta' standards għall-konnessjoni tad-data u l-hin mad-data u għas-sorsi ta' hin preċiż. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 1 meta l-konnessjoni tad-data u l-hin mad-data u s-sors tal-hin preċiż tissodisfa dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

TAQSIMA 7

Servizzi elettronici ta' konsenja rreġistrati

Artikolu 43

Effett legali ta' servizz elettroniku ta' konsenja li huwa rreġistrat

1. Data li tiġi trasmessa u riċevuta bl-użu ta' servizz elettroniku rreġistrat ta' konsenja ma għandhiex tiġi miċhuda l-effett legali u ammissibbiltà bhala evidenza fi proċedimenti legali għas-sempliċi raġuni li tkun f'forma elettronika jew li ma tissodisfax ir-rekwiżiti tas-servizz elettroniku ta' konsenja rreġistrat.
2. Data trasmessa u riċevuta bl-użu ta' servizz elettroniku kwalifikat ta' konsenja li huwa rreġistrat għandha tgawdi l-preżunzjoni tal-integrità tad-data, tat-trażmissjoni ta' dik id-data mill-emittent identifikat, tar-riċeviment tagħha mid-destinatarju identifikat u tal-eżattezza tad-data u tal-hin tat-trasmissjoni u tar-riċeviment indikati mis-servizz elettroniku kwalifikat ta' konsenja rreġistrat.

*Artikolu 44***Rekwiżiti għal servizzi elettronici kwalifikati ta' konsenja li huma registrati**

1. Is-servizzi elettronici kwalifikati ta' konsenja li huma registrati għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti li ġejjin:
 - (a) jinghataw minn wiehed mill-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati jew aktar;
 - (b) jiżguraw livell għoli ta' fiduċja l-identifikazzjoni tal-emittent;
 - (c) jiżguraw l-identifikazzjoni tad-destinatarju qabel ma jikkonsenjaw id-data;
 - (d) it-trasmissjoni u r-riċevuta tad-data isiru b'mod sikur b'firma elettronika avvanzata jew b'sigill elettroniku avvanzat ta' fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat b'tali mod li jipprekludi l-possibbiltà li d-data tinbidel minghajr ma dan jiġi skopert;
 - (e) kwalunkwe bidla fid-data meħtieġa għall-fini tat-trasmissjoni jew ir-riċevuta tad-data hija indikata b'mod ċar lill-emittent u lid-destinatarju tad-data;
 - (f) id-data u l-hin tat-trasmissjoni, ir-riċevuta u kwalunkwe bidla tad-data huma indikati b'timbru tal-hin elettroniku kwalifikat.

Fil-każ li d-data tiġi trasferita bejn żewġ fornituri kwalifikati ta' servizzi fiduċjarji jew aktar, ir-rekwiżiti fil-punti (a) sa (f) għandhom japplikaw għall-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati kollha.

2. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabilixxi numri ta' referenza ta' standards għal proċessi ta' trasmissjoni u riċevuta ta' data. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 1 meta l-proċess għat-trasmissjoni u r-riċevuta tad-data jkun jissodisfa dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

TAQSIMA 8

Awtentikazzjoni ta' sit elettroniku*Artikolu 45***Rekwiżiti għaċ-ċertifikati kwalifikati għall-awtentikazzjoni ta' siti elettronici**

1. Iċ-ċertifikati kwalifikati għall-awtentikazzjoni ta' siti elettronici għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness IV.
2. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tistabilixxi numri ta' referenza ta' standards għal ċertifikati kwalifikati għall-awtentikazzjoni ta' siti elettronici. Għandu jitqies li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness IV meta ċertifikat kwalifikat għall-awtentikazzjoni ta' sit elettroniku jkun jissodisfa dawk l-istandards. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

KAPITOLU IV

DOKUMENTI ELETRONICI*Artikolu 46***Effetti legali ta' dokumenti elettronici**

Dokument elettroniku ma għandux jiġi miċhud effett legali u ammissibilità bhala evidenza fi proċeduri legali għas-sempliċi raġuni li jkun f'forma elettronika.

KAPITOLU V

DELEGA TA' SETGĦA U DISPOŻIZZJONIJIET TA' IMPLIMENTAZZJONI*Artikolu 47***Eżerċizzju tad-delega**

1. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati soġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa li tadotta l-atti delegati msemmija fl-Artikolu 30(4) għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perijodu indeterminat li jibda mis-17 ta' Settembru 2014.
3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikolu 30(4) tista' tiġi rrevokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttejjem id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fiha. Din ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-sehħ.
4. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
5. Att delegat adottat f'konformità mal-Artikolu 30(4) għandu jidhol fis-sehħ biss jekk ma tkun saret l-ebda oġġezzjoni jew mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk qabel l-iskadenza ta' dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex ser joġġezzjonaw. Il-perijodu għandu jkun estiż b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

*Artikolu 48***Proċedura ta' kumitat**

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn kumitat. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

KAPITOLU VI

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI*Artikolu 49***Rieżami**

Il-Kummissjoni għandha tagħmel rieżami tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament u għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sa mhux aktar mill-1 ta' Lulju 2020. Il-Kummissjoni għandha tevalwa b'mod partikolari jekk huwiex opportun li timmodifika l-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament jew id-dispożizzjonijiet speċifiċi tiegħu, inklużi l-Artikolu 6, il-punt (f) tal-Artikolu 7 u l-Artikoli 34, 43, 44 u 45, filwaqt li tikkunsidra l-esperjenza miksuba fl-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, kif ukoll l-iżviluppi teknoloġiċi, tas-suq u dawk legali.

Ir-rapport imsemmi fl-ewwel paragrafu għandu jkun akkumpanjat, fejn adatt, minn proposti legiſlattivi.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u l-Kunsill kull erba' snin wara r-rapport imsemmi fl-ewwel paragrafu dwar il-progress lejn il-kisba tal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament.

*Artikolu 50***Thassir**

1. Id-Direttiva 1999/93/KE hija mhassra b'effett mill-1 ta' Lulju 2016.
2. Ir-referenzi għad-Direttiva mhassra għandhom jinftehemu bhala referenzi għal dan ir-Regolament.

*Artikolu 51***Miżuri transitorji**

1. Apparat sigur għall-holqien ta' firem li l-konformità tiegħu tkun giet determinata f'konformità mal-Artikolu 3(4) tad-Direttiva 1999/93/KE għandu jitqies bhala apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici skont dan ir-Regolament.
2. Ċertifikati kwalifikati mahruġa lil persuni fiżiċi skont id-Direttiva 1999/93/KE għandhom jitqiesu bhala ċertifikati kwalifikati għal firem elettronici skont dan ir-Regolament sakemm jiskadu.
3. Fornitur ta' servizz ta' ċertifikazzjoni li johroġ ċertifikati kwalifikati skont id-Direttiva 1999/93/KE għandu jippreżenta rapport dwar il-valutazzjoni tal-konformità lill-korp superviżorju mill-aktar fis possibbli iżda mhux aktar tard mill-1 ta' Lulju 2017. Sal-preżentazzjoni ta' tali rapport dwar il-valutazzjoni tal-konformità u t-tlestija tal-valutazzjoni tiegħu mill-korp superviżorju, dak il-fornitur ta' servizz ta' ċertifikazzjoni għandu jitqies bhala fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat skont dan ir-Regolament.
4. Jekk fornitur ta' servizz ta' ċertifikazzjoni li johroġ ċertifikati kwalifikati skont id-Direttiva 1999/93/KE ma jippreżentax rapport dwar il-valutazzjoni tal-konformità lill-korp superviżorju sal-iskadenza msemmija fil-paragrafu 3, dak il-fornitur ta' servizz ta' ċertifikazzjoni ma għandux jitqies bhala fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat skont dan ir-Regolament mit-2 ta' Lulju 2017.

*Artikolu 52***Dhul fis-seħh**

1. Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.
2. Dan ir-Regolament għandu japplika mill-1 ta' Lulju 2016, bl-eċċezzjoni tal-Artikoli li ġejjin:
 - (a) l-Artikoli 8(3), 9(5), 12(2) sa (9), 17(8), 19(4), 20(4), 21(4), 22(5), 23(3), 24(5), 27(4) u (5), 28(6), 29(2), 30(3) u (4), 31(3), 32(3), 33(2), 34(2), 37(4) u (5), 38(6), 42(2), 44(2), 45(2) u l-Artikoli 47 u 48 għandhom japplikaw mis-17 ta' Settembru 2014;
 - (b) l-Artikolu 7, l-Artikolu 8(1) u (2), l-Artikoli 9, 10, 11 u l-Artikolu 12(1), għandhom japplikaw mid-data tal-applikazzjoni tal-atti ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikoli 8(3) u 12(8);
 - (c) l-Artikolu 6 għandu japplika wara tliet snin mid-data tal-applikazzjoni tal-atti ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikoli 8(3) u 12(8).
3. Meta l-iskema ta' identifikazzjoni elettronika notifikata tkun inkluzja fil-lista ppubblikata mill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 9 qabel id-data msemmija fil-punt (c) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, ir-rikonoxximent tal-identifikazzjoni elettronika taht dik l-iskema f'konformità mal-Artikolu 6 għandu jsir mhux aktar tard minn 12-il xahar wara l-pubblikazzjoni ta' dik l-iskema iżda mhux qabel id-data msemmija fil-punt (c) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

4. Minkejja l-punt (c) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, Stat Membru jista' jiddeċiedi li l-mezzi ta' identifikazzjoni elettronika taht skema ta' identifikazzjoni elettronika notifikata f'konformità mal-Artikolu 9(1) minn Stat Membru ieħor jiġu rikonoxxuti fl-ewwel Stat Membru mid-data ta' applikazzjoni tal-atti ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikoli 8(3) u 12(8). L-Istati Membri kkonċernati għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha tagħmel din l-informazzjoni pubblika.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, it-23 ta' Lulju 2014.

Għall-Parlament

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

S. GOZI

ANNEX I

REKWIŻITI GĦAĊ-ĊERTIFIKATI KWALIFIKATI GĦALL-FIREM ELETTRONIĊI

Iċ-ċertifikati kwalifikati għall-firem elettronici għandu jkun fihom:

- (a) indikazzjoni, tal-anqas f'forma adegwata għall-ipproċessar awtomatizzat, li ċ-ċertifikat ikun inhareġ bhala ċertifikat kwalifikat għall-firma elettronika;
- (b) sett ta' data li jirrappreżenta mingħajr ambigwità l-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat li johroġ ċertifikati kwalifikati inkluż tal-anqas, l-Istat Membru li fih il-fornitur ikun stabbilit u
 - għal persuna ġuridika: l-isem u, fejn applikabbli, in-numru ta' registrazzjoni kif jidhru fir-rekords uffiċjali,
 - għal persuna fiżika: l-isem tal-persuna;
- (c) tal-anqas l-isem tal-firmatarju, jew psewdonimu; Jekk jintuża psewdonimu, dan għandu jiġi indikat b'mod ċar;
- (d) data ta' validazzjoni tal-firma elettronika li tikkorrispondi mad-data tal-holqien ta' firma elettronika;
- (e) dettalji tal-bidu u t-tmiem tal-perijodu ta' validità taċ-ċertifikat;
- (f) il-kodiċi tal-identità taċ-ċertifikat, li għandu jkun uniku għall-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat;
- (g) il-firma elettronika avvanzata jew is-sigill elettroniku avvanzat tal-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat li qed johroġu;
- (h) il-post fejn iċ-ċertifikat li jappoġġa l-firma elettronika avvanzata jew is-sigill elettroniku avvanzat imsemmi fil-punt (g) ikun disponibbli mingħajr hlaq;
- (i) il-post tas-servizzi li jistgħu jintużaw biex wiehed jindaga dwar l-istatus ta' validità taċ-ċertifikat kwalifikat;
- (j) meta d-data tal-holqien ta' firem elettronici relatata mad-data ta' validazzjoni tal-firem elettronici tkun tinsab f'apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici, indikazzjoni adatta ta' dan, tal-anqas f'forma adegwata għall-ipproċessar awtomatizzat.

—

ANNEX II

REKWIŻITI GĦAL APPARAT KWALIFIKAT GĦALL-HOLQIEN TA' FIREM ELETTRONIĊI

1. Apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici għandu jiżgura, b'mezzi tekniċi u proċedurali adatti, li tal-anqas:
 - (a) tkun żgurata raġonevolment il-kunfidenzjalità tad-data tal-holqien ta' firem elettronici użata għall-holqien ta' firem elettronici;
 - (b) id-data tal-holqien ta' firem użata għall-holqien ta' firem elettronici tkun tista' ssejtni prattikament darba biss;
 - (c) id-data tal-holqien ta' firem elettronici użata għall-holqien ta' firem elettronici ma tistax, bi żgurar raġonevoli, tinkiseb u l-firma elektronika tkun protetta b'mod affidabbli kontra l-falsifikazzjoni bl-użu ta' teknoloġija disponibbli attwalment;
 - (d) id-data tal-holqien ta' firem elettronici użata għall-holqien ta' firem elettronici tista' tkun protetta b'mod affidabbli mill-firmatarju leġittimu kontra l-użu minn persuni oħrajn.
 2. Apparat kwalifikat għall-holqien ta' firem elettronici ma għandux ibiddel id-data li għandha tiġi ffirmata jew jipprevjeni data bħal din milli tiġi ppreżentata lill-firmatarju qabel il-proċess tal-firma.
 3. Il-ġenerazzjoni jew il-ġestjoni tad-data tal-holqien ta' firem elettronici f'isem il-firmatarju tista' ssir biss minn fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat.
 4. Mingħajr preġudizzju għall-punt (d) tal-paragrafu 1, il-fornituri ta' servizzi fiduċjarji kwalifikati li jiġġestixxu data tal-holqien ta' firem elettronici f'isem il-firmatarju jistgħu jidduplikaw id-data tal-holqien ta' firem elettronici għal skopijiet ta' riżerva biss dment li jiġu sodisfatti r-rekwiżiti li ġejjin:
 - (a) is-sigurtà tas-settijiet tad-data duplikati għandha tkun tal-istess livell bħal dik għas-settijiet tad-data originali;
 - (b) in-numru ta' settijiet tad-data duplikati ma għandux jaqbeż il-minimu meħtieġ biex tiġi żgurata l-kontinwità tas-servizz.
-

ANNEX III

REKWIŻITI GĦAĊ-ĊERTIFIKATI KWALIFIKATI GĦAS-SIĠILLI ELETTRONIĊI

Iċ-ċertifikati kwalifikati għas-siġilli elettronici għandu jkun fihom:

- (a) indikazzjoni, tal-anqas f'forma adegwata għall-ipproċessar awtomatizzat, li ċ-ċertifikat ikun inhareġ bhala ċertifikat kwalifikat għas-siġill elettroniku;
- (b) sett ta' data li jirrappreżenta mingħajr ambigwità l-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat li johroġ ċertifikati kwalifikati inkluż tal-anqas, l-Istat Membru li fih il-fornitur ikun stabbilit u
 - għal persuna ġuridika: l-isem u, fejn applikabbli, in-numru ta' registrazzjoni kif jidhru fir-rekords uffiċjali,
 - għal persuna fiżika: l-isem tal-persuna;
- (c) tal-anqas l-isem tal-kreatur tas-siġill u, fejn applikabbli, in-numru ta' registrazzjoni kif jidhru fir-rekords uffiċjali;
- (d) data ta' validazzjoni tas-siġill elettroniku, li tkun tikkorrispondi mad-data tal-holqien ta' siġill elettroniku;
- (e) dettalji tal-bidu u t-tmiem tal-perijodu ta' validità taċ-ċertifikat;
- (f) il-kodiċi tal-identità taċ-ċertifika, t li għandu jkun uniku għall-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat;
- (g) il-firma elektronika avvanzata jew is-siġill elettroniku avvanzat tal-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat li qed johorġu;
- (h) il-post fejn iċ-ċertifikat li jappoġġa l-firma elektronika avvanzata jew is-siġill elettroniku avvanzat imsemmi fil-punt (g) ikun disponibbli mingħajr hla;
- (i) il-post tas-servizzi li jistgħu jintużaw biex wiehed jindaga dwar l-istatus ta' validità taċ-ċertifikat kwalifikat;
- (j) meta d-data tal-holqien ta' siġill elettroniku relatata mad-data ta' validazzjoni tas-siġill elettroniku tkun tinsab f'apparat kwalifikat għall-holqien ta' siġilli elettronici, indikazzjoni adatta ta' dan, tal-anqas f'forma adegwata għall-ipproċessar awtomatizzat.

—

ANNEX IV

REKWIŻITI GĦAĊ-ĊERTIFIKATI KWALIFIKATI GĦALL-AWTENTIKAZZJONI TA' SITI ELETRONIĊI

Iċ-ċertifikati kwalifikati għall-awtentikazzjoni ta' siti elettronici għandu jkun fihom:

- (a) indikazzjoni, tal-anqas f'forma adegwata għall-ipproċessar awtomatizzat, li ċ-ċertifikat ikun inhareġ bhala ċertifikat kwalifikat għall-awtentikazzjoni ta' siti elettronici;
 - (b) sett ta' data li jirrappreżenta mingħajr ambigwità l-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat li johroġ ċertifikati kwalifikati inkluż tal-anqas, l-Istat Membru li fih il-fornitur ikun stabbilit u
 - għal persuna ġuridika: l-isem u, fejn applikabbli, in-numru ta' registrazzjoni kif jidhru fir-rekords uffiċjali,
 - għal persuna fiżika: l-isem tal-persuna;
 - (c) għal persuni fiżiċi: tal-inqas l-isem tal-persuna li lilha jkun inhareġ iċ-ċertifikat, jew psewdonimu. Jekk jintuża psewdonimu, dan għandu jġi indikat b'mod ċar;
 - għal persuni ġuridici: tal-inqas l-isem tal-persuna ġuridika li lilha jkun inhareġ iċ-ċertifikat u, fejn applikabbli, in-numru ta' registrazzjoni kif jidhru fir-rekords uffiċjali;
 - (d) elementi tal-indirizz, inkluż tal-inqas il-belt u l-Istat, tal-persuna fiżika jew ġuridika li lilha jkun inhareġ iċ-ċertifikat u, fejn applikabbli, kif jidhru fir-rekords uffiċjali;
 - (e) l-isem/ismijiet tad-dominju mhaddma mill-persuna fiżika jew ġuridika li lilha jkun inhareġ iċ-ċertifikat;
 - (f) dettalji tal-bidu u t-tmiem tal-perijodu ta' validità taċ-ċertifikat;
 - (g) il-kodiċi tal-identità taċ-ċertifikat, li għandu jkun uniku għall-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat;
 - (h) il-firma elettronika avvanzata jew is-sigill elettroniku avvanzat tal-fornitur ta' servizzi fiduċjarji kwalifikat li qed johroġu;
 - (i) il-post fejn iċ-ċertifikat li jappoġġa l-firma elettronika avvanzata jew is-sigill elettroniku avvanzat imsemmi fil-punt (h) ikun disponibbli mingħajr hlas;
 - (j) il-post tas-servizzi dwar l-istatus ta' validità taċ-ċertifikat li jistgħu jintużaw biex wiehed jindaga dwar l-istatus ta' validità taċ-ċertifikat kwalifikat.
-

REGOLAMENT (UE) Nru 911/2014 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
tat-23 ta' Lulju 2014
dwar finanzjament pluriennali għall-azzjoni tal-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima fil-qasam
tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u minn installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass
(Test b'relevanza għaž-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 100(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkonsultaw lill-Kumitat tar-Reġjuni,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Ir-Regolament (KE) Nru 1406/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾ stabbilixxa Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima ("l-Aġenzija") sabiex ikun żgurat livell għoli, uniformi u effettiv ta' sikurezza marittima u ta' prevenzjoni ta' tniġġis mill-vapuri.
- (2) Ir-Regolament (KE) Nru 724/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁾, li emenda r-Regolament (KE) Nru 1406/2002, assenja lill-Aġenzija kompiti ġodda fl-oqsma tal-prevenzjoni u tar-reazzjoni għat-tniġġis ikkawżat minn vapuri, wara l-accidenti li sehhu filmijiet tal-Unjoni, b'mod partikolari dawk tat-tankers taż-żejt "Erika" u "Prestige".
- (3) Ir-Regolament (UE) Nru 100/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁵⁾, li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1406/2002, assenja lill-Aġenzija kompiti fir-rigward tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass u estenda s-servizzi tal-Aġenzija għall-Istati li japplikaw għall-adeżjoni mal-Unjoni u għall-pajjiżi shab tal-Vicinat Ewropew.
- (4) Ir-Regolament (KE) Nru 2038/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁶⁾ stabbilixxa finanzjament pluriennali għall-azzjonijiet tal-Aġenzija fil-qasam tar-reazzjoni għal tniġġis ikkawżat minn bastimenti li skada fil-31 ta' Dicembru 2013.

⁽¹⁾ ĠU C 327, 12.11.2013, p. 108.

⁽²⁾ Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' April 2014 (għadha mhijiex publikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u d-Deċiżjoni tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014.

⁽³⁾ Regolament (KE) Nru 1406/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2002 li jstabbilixxi Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (ĠU L 208, 5.8.2002, p. 1).

⁽⁴⁾ Regolament (KE) Nru 724/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1406/2002 li jstabbilixxi Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (ĠU L 129, 29.4.2004, p. 1).

⁽⁵⁾ Regolament (UE) Nru 100/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Jannar 2013 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1406/2002 li jstabbilixxi l-Aġenzija Marittima Ewropea tas-Sigurtà (ĠU L 39, 9.2.2013, p. 30).

⁽⁶⁾ Regolament (KE) Nru 2038/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Dicembru 2006 dwar finanzjament pluriennali għall-azzjonijiet tal-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima fil-qasam tar-rispons għal tniġġis ikkawżat minn bastimenti (ĠU L 394, 30.12.2006, p. 1).

- (5) Minhabba l-impatt ekoloġiku potenzjalment devastanti u l-ispejjeż ekonomiċi kbar hafna tal-inċidenti ta' tniġġis, kif ukoll il-possibbiltà ta' impatt soċjoekonomiku ta' dawn l-inċidenti fuq setturi oħrajn, bhat-turiżmu u s-sajd, l-Aġenzija għandu jkollha l-mezzi suffiċjenti biex tkun tista' twettaq il-kompiti assenjati lilha fir-rigward tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass. Dawk il-kompiti huma importanti fil-prevenzjoni ta' iktar ħsara kemm ta' natura monetarja kif ukoll dik mhux monetarja.
- (6) Għall-finijiet li jiġu implimentati l-kompiti ta' prevenzjoni u ta' reazzjoni għat-tniġġis mill-vapuri, fit-22 ta' Ottubru 2004 l-Bord Amministrattiv tal-Aġenzija adotta Pjan ta' Azzjoni għal stat ta' thejġija u reazzjoni għat-tniġġis miż-żejt, li jiddetermina l-attivitajiet tal-Aġenzija b'reazzjoni għat-tniġġis miż-żejt u li huwa mahsub għallaqwa użu tar-riżorsi finanzjarji disponibbli għall-Aġenzija. Fit-12 ta' Gunju 2007, il-Bord Amministrattiv adotta Pjan ta' Azzjoni għal Stat ta' Thejġija u Reazzjoni għat-tniġġis minn Sustanzi Perikolużi u Ta' Ħsara. Skont l-Artikolu 15 tar-Regolament (KE) Nru 1406/2002, iż-żewġ Pjanijiet ta' Azzjoni jiġu aġġornati kull sena permezz ta' programm ta' hidma annwali tal-Aġenzija.
- (7) Għandhom jitqiesu l-ftehimiet eżistenti dwar it-tniġġis aċċidentali, li jiffacilitaw l-assistenza reċiproka u l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri f'dan il-qasam, kif ukoll il-konvenzjonijiet u l-ftehimiet internazzjonali rilevanti għall-ħarsien ta' żoni marittimi Ewropej minn inċidenti ta' tniġġis li jirrikjedu li l-partijiet jiehdu l-miżuri xierqa kollha biex ihejju u jwieġbu għal inċident ta' tniġġis biż-żejt.
- (8) L-azzjoni ta' reazzjoni għat-tniġġis tal-Aġenzija, kif speċifikata fil-pjanijiet ta' azzjoni, hija marbuta ma' attivitajiet fl-oqsma tal-informazzjoni, il-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni, inkluż fir-rigward ta' tniġġis tal-baħar ikkawżat minn sustanzi perikolużi u ta' ħsara. Fuq kollox, dik l-azzjoni ta' reazzjoni hija marbuta mal-ġhoti ta' assistenza operazzjonali lill-Istati Membri milquta jew pajjiżi terzi li għandhom baċin tal-baħar reġjonali komuni mal-Unjoni ('Stati affettwati') permezz tal-ġhoti, fuq talba, ta' bastimenti addizzjonali kontra t-tniġġis biex jiġi miġġieled it-tniġġis biż-żejt ikkawżat mill-bastimenti kif ukoll it-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass. L-Aġenzija għandha tagħti attenzjoni partikolari lil dawk iż-żoni identifikati bhala l-iktar vulnerabbli mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe zona oħra fil-bżonn.
- (9) L-attivitajiet tal-Aġenzija fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis għandhom jikkonformaw mal-arranġamenti eżistenti ta' kooperazzjoni billi jipprovdu għal assistenza reċiproka f'każ ta' inċident ta' tniġġis marittimu. L-Unjoni nqadet ma' organizzazzjonijiet reġjonali varji u qed thejji għall-adeżjoni ma' organizzazzjonijiet reġjonali oħra.
- (10) L-azzjoni tal-Aġenzija għandha tiġi kkoordinata mal-attivitajiet taht il-ftehimiet bilaterali u reġjonali li għalihom l-Unjoni tkun Parti. Fil-każ ta' inċident ta' tniġġis marittimu, l-Aġenzija għandha tassisti lill-Istat affettwat li taht l-awtorità tiegħu jitmexxew l-operazzjonijiet ta' tindif.
- (11) L-Aġenzija għandu jkollha rwol attiv fiż-żamma u iktar żvilupp tas-Servizz Ewropew ta' Monitoraġġ taż-Żejt bis-Satellita (CleanSeaNet) għas-sorveljanza, l-individwazzjoni bikrija tat-tniġġis u l-identifikazzjoni tal-vapuri jew tal-installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass responsabbli, pereżempju fil-każ ta' rimi ta' żejt minn vapuri u rilaxxi operazzjonali u tixrid aċċidentali minn pjattaformi lil hinn mix-xtut. Dak is-servizz għandu jtejjeb id-disponibbiltà tad-data u l-effikaċja u t-tempestività tar-reazzjoni għat-tniġġis.
- (12) Il-mezzi addizzjonali li għandhom jiġu pprovduti mill-Aġenzija lill-Istati affettwati għandhom ikunu disponibbli permezz tal-Mekkanizmu tal-Unjoni għall-Protezzjoni Ċivili stabbilit bid-Deciżjoni Nru 1313/2013/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾.

(¹) Deciżjoni Nru 1313/2013/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 dwar Mekkanizmu tal-Unjoni għall-Protezzjoni Ċivili (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 924).

- (13) L-informazzjoni relattiva għall-mekkaniżmi ta' reazzjoni għat-tniġġis pubbliċi u privati u għall-kapaċitajiet ta' reazzjonijiet assoċjati fir-reġjuni varji tal-Unjoni għandha tkun disponibbli mill-Istati Membri permezz tas-Sistema Komuni ta' Komunikazzjoni u Informazzjoni dwar l-Emerġenzi (CECIS) stabbilita mid-Deciżjoni tal-Kunsill 2007/779/KE, Euratom ⁽¹⁾, meta disponibbli għal dak il-ghan.
- (14) Sabiex l-assistenza operazzjonali tal-Aġenzija ssir iktar effiċjenti fid-dawl tal-estenzjoni tal-mandat ta' reazzjoni għat-tniġġis tal-Aġenzija għal pajjiżi terzi li għandhom baċin tal-baħar reġjonali komuni mal-Unjoni, l-Aġenzija għandha tagħmel kull sforz biex thegġeg lil dawk il-pajjiżi terzi jikkondividu informazzjoni u jikkooperaw fiż-żamma mill-Aġenzija ta' lista ta' mekkaniżmi ta' reazzjoni u l-kapaċitajiet ta' reazzjoni assoċjati.
- (15) Sabiex titjeb l-effikaċja tal-attivitajiet ta' reazzjoni għat-tniġġis tal-Aġenzija, l-Istati Membri għandhom jaqsmu mal-Aġenzija l-istudji xjentifiċi li jkunu wettqu dwar l-effetti tas-sustanzi kimiċi użati bħala aġenti dispersivi li jistgħu jkunu rilevanti għal dawk l-attivitajiet.
- (16) Sabiex tkun żgurata l-implimentazzjoni tal-pjani ta' azzjoni tagħha, l-Aġenzija għandha tiġi pprovduta b'sistema vijabbli u kosteffiċjenti għall-finanzjament, b'mod partikolari, bl-ġhoti ta' assistenza operazzjonali lill-Istati affettwati.
- (17) Għalhekk għandha tiġi pprovduta sigurtà finanzjarja għall-finanzjament tal-kompiti fdati lill-Aġenzija fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis u ta' azzjonijiet oħra assoċjati imsejjsa fuq impenn pluriennali. Id-daqs ta' dak l-impenn pluriennali għandu jirrifletti l-espansjoni tal-ambitu tal-Aġenzija fir-rigward tar-reazzjoni għat-tniġġis, u wkoll il-htieġa li l-Aġenzija żżid l-effiċjenza fl-użu tal-fondi allokati lilha, f'kuntest ta' limitazzjonijiet baġitarji. L-ammonti annwali tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni għandhom jiġu ddeterminati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill skont il-proċedura baġitarja annwali. Hu ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twettaq evalwazzjoni ta' nofs it-terminu tal-kapaċità tal-Aġenzija li twettaq dmirijietha fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass b'mod effikaċi u kosteffiċjenti.
- (18) L-ammonti li għandhom jiġu impenjati għall-finanzjament għar-reazzjoni kontra t-tniġġis għandhom ikopru l-perjodu mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2020, skont il-qafas finanzjarju pluriennali stabbilit fir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) Nru 1311/2013 ⁽²⁾ ('il-qafas finanzjarju multiannwali'). Għalhekk għandu jiġi pprovdut pakkett finanzjarju li jkopri l-istess perjodu.
- (19) L-appoġġ tal-Aġenzija għall-Istati li japplikaw għall-adeżjoni mal-Unjoni u għall-pajjiżi shab tal-Vicinat Ewropew għandu jiġi ffinanzjat permezz ta' programmi eżistenti tal-Unjoni għal dawk l-Istati u pajjiżi u għalhekk ma għandux jagħmel parti mill-finanzjament pluriennali tal-Aġenzija.
- (20) Sabiex ikun hemm allokazzjoni ideali tal-impjenji u titqies kwalunkwe bidla li jkollha x'taqsam ma' attivitajiet b'reazzjoni għat-tniġġis ikkawżat minn vapuri, jehtieġ li jiġi żgurat monitoraġġ kontinwu tal-bżonnijiet partikolari għal azzjoni sabiex ikun hemm lok għal addattament tal-impjenji finanzjarji annwali.
- (21) Skont ir-Regolament (KE) Nru 1406/2002, l-Aġenzija għandha tirrapporta dwar l-eżekuzzjoni finanzjarja tal-finanzjament pluriennali tal-Aġenzija fir-rapport annwali tagħha.
- (22) Huwa xieraq li tiġi żgurata l-kontinwità fl-ġhajjnuna finanzjarja mogħtija permezz tal-azzjoni tal-Aġenzija fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass, u li l-perjodu ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament jiġi allinjat ma' dak tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 1311/2013. Għalhekk, dan ir-Regolament għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2014,

⁽¹⁾ Deciżjoni tal-Kunsill 2007/779/KE, Euratom tat-8 ta' Novembru 2007 li tistabbilixxi Mekkaniżmu Komunitarju tal-Protezzjoni Ċivili (ĠU L 314, 1.12.2007, p. 9).

⁽²⁾ Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) Nru 1311/2013 tat-2 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju multiannwali għas-snin 2014-2020 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 884).

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Suġġett

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-arranġamenti dettaljati għall-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Unjoni għall-baġit tal-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (l-Aġenzija) għall-implimentazzjoni tal-kompiti assenjati lilha fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass, skont l-Artikoli 1 u 2 tar-Regolament (KE) Nru 1406/2002.
2. L-attivitajiet tal-Aġenzija fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis m'għandhomx jeżoneraw lill-Istati tax-xtut mir-responsabbiltajiet li jkollhom fis-sehh mekkaniżmi xierqa ta' reazzjoni għat-tniġġis.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) "żejt" tfisser żejt mhux maħdum fi kwalunkwe forma, inkluż żejt mhux raffinat, żejt kombustibbli, hama, skart ta' żejt u prodotti raffinati kif stabbilit mill-Konvenzjoni Internazzjonali dwar l-istat ta' Thejġija, Reazzjoni u Kooperazzjoni għat-Tniġġis miż-Żejt, 1990, tal-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (OMI);
- (b) "sustanzi perikolużi u ta' hsara" tfisser kwalunkwe sustanza minbarra ż-żejt li, jekk jiddahhlu fl-ambjent tal-baħar, li x'aktarx johlqu perikli għas-saħħa tal-bniedem, jagħmlu hsara lir-riżorsi haġġin u lill-hajja tal-baħar, jagħmlu hsara lil faċilitajiet jew tinterferixxi ma' użi legittimi ohra tal-baħar, kif stabbilit mill-Protokoll dwar l-istat ta' Thejġija, Reazzjoni u Kooperazzjoni għal Incidenti ta' Tniġġis minn Sustanzi Perikolużi u Ta' Hsara, 2000, tal-OMI;
- (c) "installazzjoni taż-żejt u l-gass" tfisser faċilità stazzjonarja fissa jew mobbli, jew kumbinazzjoni ta' faċilitajiet, interkonnessi b'mod permanenti permezz ta' pontijiet jew strutturi ohra, użati għall-operazzjonijiet taż-żejt u tal-gass lil hinn mix-xtut jew b'konnessjoni ma' dawk l-operazzjonijiet; 'installazzjoni taż-żejt u gass' tinkludi unitajiet tat-thaffir mobbli lil hinn mix-xtut biss jekk ikunu stazzjonati filmijiet lil hinn mix-xtut għat-thaffir, il-produzzjoni jew attivitajiet ohra assoċjati ma' operazzjonijiet taż-żejt jew tal-gass lil hinn mix-xtut, kif ukoll infrastruttura u faċilitajiet użati biex iż-żejt u l-gass jingiebu l-art jew lejn terminals fuq l-art.

Artikolu 3

Kamp ta' applikazzjoni

Il-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Unjoni msemmija fl-Artikolu 1 għandha tiġi allokata lill-Aġenzija bl-għan li tiffinanzja l-azzjonijiet fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u minn installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass kif imsemmija fil-pjan iddettaljat stabbilit skont il-punt (k) tal-Artikolu 10(2) tar-Regolament (KE) Nru 1406/2002, b'mod partikolari dawk relatati ma':

- (a) assistenza operazzjonali u appoġġ b'mezzi addizzjonali, bħal vapuri kontra t-tniġġis lesti biex jintużaw, xbiehat bisatellita u tagħmir tas-satellita, ta' azzjonijiet ta' reazzjoni għat-tniġġis, fuq talba tal-Istati milquta, skont il-punt (d) tal-Artikolu 2(3) u l-Artikolu 2(5) tar-Regolament (KE) Nru 1406/2002 fil-każ ta' tniġġis tal-baħar aċċidentali jew intenzjonali kkawżat minn vapuri jew installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass;
- (b) kooperazzjoni u koordinazzjoni u l-forniment lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni ta' assistenza teknika u xjentifika fil-qafas tal-attivitajiet rilevanti tal-Mekkaniżmu tal-Unjoni tal-Protezzjoni Ċivili, tal-OMI u tal-organizzazzjonijiet reġjonali rilevanti;

- (c) informazzjoni, b'mod partikolari l-ġbir, l-analiżi u t-tixrid tal-aqwa Prattiki, tal-għarfien esperti, tat-tekniki u l-innovazzjonijiet fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar minn vapuri u installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass.

Artikolu 4

Finanzjament tal-Unjoni

1. Fil-limiti tal-qafas finanzjarju pluriennali, l-Aġenzija għandha tingħata l-appropriazzjonijiet meħtieġa biex taqdi dmirijietha fil-qasam tar-reazzjoni għat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u minn installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass b'mod effettiv u kosteffiċjenti.
2. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-kompiti msemmija fl-Artikolu 3 għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Dicembru 2020 għandu jkun ta' EUR 160 500 000 espress fi prezzijiet attwali.
3. L-appropriazzjonijiet annwali għandhom jiġu ddeterminati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill fil-limiti tal-qafas finanzjarju pluriennali. F'dan ir-rigward, għandu jiġi ggarantit il-finanzjament meħtieġ tal-assistenza operazzjonali lill-Istati Membri skont il-punt (a) tal-Artikolu 3.

Artikolu 5

Monitoraġġ ta' kapacitajiet eżistenti

1. Sabiex jiġu ddefiniti r-rekwiżiti għal, u tiżdied l-effiċjenza ta', l-ġhoti ta' assistenza operazzjonali mill-Aġenzija, pereżempju fil-forma ta' bastimenti kontra t-tniġġis minbarra l-kapaċitajiet tal-Istati Membri, l-Aġenzija għandha żżomm lista tal-mekkaniżmi pubbliċi u, fejn disponibbli, daww privati ta' reazzjoni għat-tniġġis u kapaċitajiet ta' reazzjoni assoċjati fir-reġjuni varji tal-Unjoni.
2. L-Aġenzija għandha żżomm dik il-lista abbażi tal-informazzjoni li għandha tingħata mill-Istati Membri. Fiż-żamma ta' dik il-lista, l-Aġenzija għandu jkollha l-għan li tikseb informazzjoni dwar il-mekkaniżmi ta' reazzjoni għat-tniġġis u l-kapaċitajiet ta' reazzjoni assoċjati minn pajjiżi terzi li għandhom baċir tal-baħar reġionali komuni mal-Unjoni.
3. Il-Bord Amministrattiv tal-Aġenzija għandu jkollha dik il-lista u informazzjoni xierqa oħra rilevanti għall-oġettivi tar-reazzjoni għat-tniġġis stabbiliti fl-Artikolu 1 tar-Regolament (KE) Nru 1406/2002, bħal dik li tinsab fil-valutazzjonijiet tar-riskju u l-istudji xjentifiċi dwar l-effetti tas-sustanzi kimiċi użati bħala aġenti dispersivi, qabel ma jiddeċiedi dwar l-attivitajiet tal-Aġenzija ta' reazzjoni għat-tniġġis fil-qafas tal-programmi ta' hidma annwali tal-Aġenzija. F'dan il-kuntest, l-Aġenzija għandha tagħti attenzjoni partikolari lil daww iż-żoni identifikati bħala l-iktar vulnerabbli, mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe żona oħra fil-bżonn.

Artikolu 6

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. Il-Kummissjoni u l-Aġenzija għandhom jiżguraw li, meta l-azzjonijiet iffinanzjati taħt dan ir-Regolament jiġu implimentati, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jkunu protetti bl-applikazzjoni ta' miżuri preventivi kontra l-frodi, l-korruzzjoni u kwalunkwe attività illegali oħra, permezz ta' kontrolli u ispezzjonijiet effettivi u, fejn jinstabu xi irregolaritajiet, bl-irkupru ta' kwalunkwe ammont imħallas mhux kif dovut u billi jimponu penali effettivi, proporzjonali u dissważivi, skont ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 ⁽¹⁾ u (Euratom, KE) Nru 2185/96 ⁽²⁾, u r-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.1995, p. 1).

⁽²⁾ Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁽³⁾ Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jhassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

2. Għall-azzjonijiet tal-Unjoni ffinanzjati taħt dan ir-Regolament, il-kunċett ta' irregolarità msemmi fl-Artikolu 1(2) tar-Regolament (KE, Euratom) Nru 2988/95 għandu jfisser kwalunkwe ksur ta' dispożizzjoni tal-liġi tal-Unjoni jew kwalunkwe ksur ta' obbligu kuntrattwali li jirriżulta minn att jew ommisjoni minn operatur ekonomiku, li għandu, jew ikollu, l-effett li jippreġudika l-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea jew baġits fejn il-ġestjoni tkun f'idejn l-Unjoni, minhabba partita ta' nfiq mhux ġustifikat.

3. Il-Kummissjoni u l-Aġenzija għandhom, kull waħda fl-isfera tal-kompetenza rispettiva tagħha, jiżguraw li jinkiseb l-aqwa valur meta mqabbel mal-ammont minfuq fil-finanzjament ta' azzjonijiet tal-Unjoni taħt dan ir-Regolament.

Artikolu 7

Evalwazzjoni ta' nofs it-terminu

1. Mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2017, il-Kummissjoni għandha tressaq quddiem il-Parlament Ewropew u quddiem il-Kunsill, abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-Aġenzija, rapport dwar l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament mhux iktar tard mill-31 ta' Diċembru 2017. Dak ir-rapport, li għandu jiġi stabbilit minghajr preġudizzju għar-rwol tal-Bord Amministrattiv tal-Aġenzija, għandu jistipula r-riżultati tal-użu tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni msemmija fl-Artikolu 4 fir-rigward tal-impjenji u n-nefqa li jkopru l-perjodu bejn l-1 ta' Jannar 2014 u l-31 ta' Diċembru 2016.

2. Fdak ir-rapport, il-Kummissjoni għandha tippreżenta evalwazzjoni tal-kapaċità tal-Aġenzija biex taqdi dmirijietha b'mod effettiv u kostefficjenti. Għall-perjodu 2018-2020, abbażi tal-evalwazzjoni u l-eżami tal-htieġa li l-Aġenzija twettaq il-kompiti assenjati lilha, il-Kummissjoni għandha, jekk ikun meħtieġ, tipproponi aġġustament xieraq, sa massimu ta' 8 %, tal-pakkett finanzjarju pluriennali allokat lill-Aġenzija għall-implimentazzjoni tal-kompiti msemmija fl-Artikolu 3. L-aġġustament possibbli għandu jibqa' fil-limiti tal-qafas finanzjarju pluriennali u minghajr preġudizzju għall-proċeduri baġitarji annwali jew għar-rieżami li jmiss tal-qafas finanzjarju pluriennali.

3. Dak ir-rapport għandu jkun fih informazzjoni dwar l-implikazzjonijiet soċjoekonomiċi, ekoloġiċi u finanzjarji, jekk disponibbli, tal-istat ta' thejġija għar-reazzjoni tal-Aġenzija fir-rigward tat-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass.

4. Barra minn hekk, abbażi ta' dak ir-rapport, il-Kummissjoni tista', jekk ikun il-każ, tipproponi emendi għal dan ir-Regolament, b'mod partikolari sabiex jitqies il-progress xjentifiku fil-qasam tal-ġlieda kontra t-tniġġis tal-baħar ikkawżat minn vapuri u minn installazzjonijiet taż-żejt u tal-gass, inkluż fir-rigward tat-tniġġis ikkawżat minn sustanzi perikolużi u ta' ħsara, kif ukoll it-tibdil rilevanti għall-istrumenti, li jstabbilixxu organizzazzjonijiet reġjonali, li l-attivitajiet tagħhom ikunu koperti mill-attivitajiet tal-Aġenzija fir-rigward tar-reazzjoni għat-tniġġis u li għalihom tkun aċċediet l-Unjoni.

Artikolu 8

Dhul fis-seħh u data tal-applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2020.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmula fi Brussell, it-23 ta' Lulju 2014.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

S. GOZI

REGOLAMENT (UE) Nru 912/2014 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tat-23 ta' Lulju 2014****li jistabbilixxi qafas għall-ġestjoni tar-responsabbiltà finanzjarja marbuta mat-tribunali għas-soluzzjoni tat-tilwim bejn l-investitur u l-Istat stabbiliti permezz ta' ftehimiet internazzjonali li għalihom l-Unjoni Ewropea hija Parti**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 207(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽¹⁾,

Billi:

- (1) Bid-dhul fis-sehħ tat-Trattat ta' Lisbona, l-investment barrani dirett huwa inkluż fil-lista tas-suġġetti li jagħmlu parti mill-politika kummerċjali komuni. Skont il-punt (e) tal-Artikolu 3(1)(e) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), l-Unjoni għandha kompetenza esklużiva fir-rigward tal-politika kummerċjali komuni u tista' tkun Parti għal ftehimiet internazzjonali li jkopru dispożizzjonijiet dwar investment barrani dirett.
- (2) Il-ftehimiet li jipprovdu għal protezzjoni għall-investimenti jistgħu jinkludu mekkanizmu ta' soluzzjoni tat-tilwim bejn l-investitur u l-Istat, li jippermetti li investitur minn pajjiż terz jagħmel talba kontra stat li fih ikun għamel investment. Is-soluzzjoni tat-tilwim bejn l-investitur u l-Istat tista' tirriżulta faġġudikazzjonijiet ta' kumpens monetarju. Barra minn hekk, huwa inevitabbli li fi kwalunkwe każ bhal dan jiġġarrbu spejjeż sinifikanti għall-amministrazzjoni tal-arbitraġġ kif ukoll spejjeż relatati mad-difiża ta' każ.
- (3) Ir-responsabbiltà internazzjonali għat-trattament soġġett għas-soluzzjoni tat-tilwim issegwi it-tqassim tal-kompetenzi bejn l-Unjoni u l-Istati Membri. Bħala konsegwenza, l-Unjoni ser tkun fil-principju responsabbli għad-difiża ta' kwalunkwe talba li tallega vjolazzjoni tar-regoli inklużi fi ftehim li jaqgħu fil-kompetenza esklużiva tal-Unjoni, irrispettivament minn jekk it-trattament ikkonċernat ingħatax mill-Unjoni nnifisha jew minn Stat Membru.
- (4) Il-ftehimiet tal-Unjoni għandhom jagħtu lill-investituri barranin l-istess livell għoli ta' protezzjoni bħad-dritt tal-Unjoni u l-principji ġenerali komuni għal-liġijiet tal-Istati Membri lill-investituri li ġejjin mill-Unjoni, iżda mhux livell oghla ta' protezzjoni. Il-ftehimiet tal-Unjoni għandhom jiżguraw li s-setgħat leġislattivi u d-dritt tal-Unjoni li tirregola jiġu rispettati u salvagwardjati.
- (5) Fejn l-Unjoni, bħala entità li għandha personalità ġuridika, ikollha responsabbiltà internazzjonali għat-trattament mogħti, tkun mistennija, bħala kwistjoni ta' liġi internazzjonali, li thallas kwalunkwe aġġudikazzjoni avversa u l-ispejjeż ta' kwalunkwe tilwim. Madankollu, aġġudikazzjoni avversa tista' tirriżulta potenzjalment jew mit-trattament mogħti mill-Unjoni nnifisha jew mit-trattament mogħti minn Stat Membru. Bħala konsegwenza ma jkunx ekwu jekk l-aġġudikazzjonijiet u l-ispejjeż tal-arbitraġġ ikollhom jithallsu mill-baġit tal-Unjoni meta t-trattament ikun ingħata minn Stat Membru, dment li t-trattament inkwistjoni ma jkunx mitlub mid-dritt tal-Unjoni. Għalhekk huwa meħtieġ li r-responsabbiltà finanzjarja tiġi allokata, bħala kwistjoni ta' dritt tal-Unjoni, bejn l-Unjoni nnifisha u l-Istat Membru responsabbli għat-trattament mogħti abbażi tal-kriterji stabbiliti b'dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' April 2014 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u Deċiżjoni tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014.

- (6) Fir-Rizoluzzjoni tiegħu tas-6 ta' April 2011 dwar il-politika Ewropea futura ta' investiment internazzjonali, il-Parlament Ewropew sejjah esplicitament għall-holqien tal-mekkanizmu previst f'dan ir-Regolament. Barra minn hekk, fil-Konklużjonijiet tiegħu tal-25 ta' Ottubru 2010 dwar politika komprensiva ta' investiment internazzjonali Ewropew, il-Kunsill talab lill-Kummissjoni tistudja l-kwistjoni.
- (7) Ir-responsabbiltà finanzjarja għandha tiġi allokata lill-entità responsabbli għat-trattament li nstab li huwa inkonsistenti mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-ftehim. Għalhekk l-Unjoni nnifisha għandha tassumi r-responsabbiltà finanzjarja meta t-trattament ikkonċernat huwa mogħti minn istituzzjoni, korp, uffiċċju jew aġenzija tal-Unjoni. L-Istat Membru konċernat għandu jassumi r-responsabbiltà finanzjarja meta t-trattament ikkonċernat huwa mogħti minn dak l-Istat Membru. Madankollu, meta Stat Membru jaġixxi b'mod mitlub mid-dritt tal-Unjoni, pereżempju meta jittrasponi direttiva adottata mill-Unjoni, l-Unjoni nnifisha għandha tassumi r-responsabbiltà finanzjarja sa fejn it-trattament ikkonċernat huwa meħtieġ mid-dritt tal-Unjoni. Dan ir-Regolament jeħtieġ li jipprovi wkoll għall-possibbiltà ta' każijiet individwali li jikkonċernaw kemm trattament mogħti minn Stat Membru kif ukoll trattament meħtieġ mid-dritt tal-Unjoni għandha tkopri l-azzjonijiet kollha meħuda mill-Istati Membri u mill-Unjoni. Ftali każ, l-Istati Membri u l-Unjoni għandhom jassumu r-responsabbiltà finanzjarja għat-trattament speċifiku mogħti minn kwalunkwe wieħed minnhom.
- (8) L-Unjoni dejjem għandha taġixxi bħala l-intimat fejn tilwima tikkonċerna esklużivament trattament mogħti mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji jew aġenziji tal-Unjoni, sabiex l-Unjoni tassumi r-responsabbiltà finanzjarja potenzjali li tirriżulta mit-tilwima skont il-kriterji msemmija hawn fuq.
- (9) Fejn Stat Membru jkollu jassumi r-responsabbiltà finanzjarja potenzjali li tirriżulta minn tilwima, ikun ekwu u xieraq li tali Stat Membru jaġixxi bħala intimat sabiex jiddefendi t-trattament li jkun ta lill-investitur. L-arrangamenti stipulati f'dan ir-Regolament għandhom l-ghan li jiżguraw li l-baġit tal-Unjoni u r-riżorsi mhux finanzjarji tal-Unjoni ma jgħorrox il-piż, anke b'mod temporanju, tal-ispejjeż tal-litigazzjoni jew kwalunkwe aġġudikazzjoni kontra l-Istat Membru konċernat.
- (10) L-Istati Membri jistgħu, madankollu, jippreferu li l-Unjoni taġixxi bħala l-intimat f'dan it-tip ta' tilwim, pereżempju għal raġunijiet ta' għarfien espert tekniku. L-Istati Membri għandhom, għalhekk, ikollhom il-possibbiltà li jirrifjutaw li jaġixxu bħala l-konvenut, mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà finanzjarja tagħhom.
- (11) Sabiex jiġi żgurat li l-interessi tal-Unjoni jistgħu jiġu mharsa b'mod adegwat, huwa essenzjali li, f'ċerti ċirkostanzi eċċezzjonali, l-Unjoni nnifisha taġixxi bħala l-intimat f'tilwim li jinvolvi trattament mogħti minn Stat Membru. Dawk iċ-ċirkostanzi huma limitati għall-każijiet fejn it-tilwim jinvolvi wkoll trattament mogħti mill-Unjoni, fejn jidher li t-trattament mogħti minn Stat Membru huwa mitlub mid-dritt tal-Unjoni u fejn ikun qed jiġi kkontestat trattament simili f'talba relatata kontra l-Unjoni fl-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO), fejn ikun gie stabbilit bord u t-talba tkun tirrigwarda l-istess materja legali speċifika u fejn ikun meħtieġ li tiġi żgurata argumentazzjoni konsistenti fil-każ tad-WTO.
- (12) Fejn l-Unjoni taġixxi bħala l-intimat f'każijiet li jinvolvu miżuri ta' Stat Membru, il-Kummissjoni għandha tmexxi d-difiza tagħha b'mod li jipproteġi l-interessi finanzjarji tal-Istat Membru konċernat.
- (13) Id-deċiżjonijiet dwar jekk l-Unjoni jew Stat Membru għandhomx jaġixxu bħala l-intimat għandhom jittiehdu fil-qafas stipulat f'dan ir-Regolament. Huwa xieraq li l-Kummissjoni tinforma minnufih lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-mod kif jiġi applikat dan il-qafas.

- (14) Dan ir-Regolament għandu jipprovdi għal ċerti arranġamenti prattiċi għat-tmexxija ta' proċedimenti ta' arbitraġġ f'tilwim li jikkonċerna trattament mogħti minn Stat Membru. Dawk l-arranġamenti għandhom jimmiraw għall-aħjar ġestjoni possibbli tat-tilwim filwaqt li jiżguraw konformità mal-obbligu ta' kooperazzjoni leali, imsemmi fl-Artikolu 4(3) tat-Trattat tal-Unjoni Ewropea (TUE) u d-difiża u l-harsien tal-interessi tal-Istat Membru konċernat.
- (15) Fejn l-Unjoni taġixxi bħala l-intimat, dawn l-arranġamenti għandhom jipprovdu għal kooperazzjoni mill-qrib hafna inkluża n-notifika immedjata ta' kwalunkwe passi proċedurali sinifikanti, il-forniment ta' dokumenti rilevanti, konsultazzjonijiet frekwenti u partecipazzjoni fid-delegazzjoni għall-proċedimenti.
- (16) Fejn Stat Membru jaġixxi bħala l-intimat, huwa xieraq li, f'konformità mal-obbligu ta' kooperazzjoni leali msemmi fl-Artikolu 4(3) tat-TUE, huwa jzomm lill-Kummissjoni infurmata dwar l-izviluppi fil-każ u b'mod partikolari jiżgura n-notifika f'waqtha ta' kwalunkwe passi proċedurali sinifikanti, il-forniment ta' dokumenti rilevanti, konsultazzjonijiet frekwenti u partecipazzjoni fid-delegazzjoni għall-proċedimenti. Huwa xieraq ukoll li l-Kummissjoni tingħata l-opportunità adegwata biex tidentifika kwalunkwe punt ta' liġi jew kwalunkwe element ieħor ta' interess għall-Unjoni mqajjem mit-tilwim.
- (17) Mingħajr preġudizzju għall-eżitu tal-proċedimenti ta' arbitraġġ, Stat Membru għandu jkun jista' fi kwalunkwe żmien jaċċetta li jkun responsabbli finanzjarjament fil-każ li jrid jithallas kumpens. F'dak il-każ, l-Istat Membru u l-Kummissjoni għandhom ikunu jistgħu jidhlu f'arranġamenti għall-hlas perjodiku tal-ispejjeż u għall-hlas ta' kwalunkwe kumpens. Tali aċċettazzjoni ma timplikax li l-Istat Membru jaċċetta li t-talba tat-tilwim hija raġunata. F'tali każ, il-Kummissjoni għandha tkun tista' tadotta deċiżjoni li tirrikjedi lill-Istat Membru jagħmel provvedimenti għal dawn l-ispejjeż. Fil-każ li t-tribunal jaġġudika l-ispejjeż lill-Unjoni, il-Kummissjoni għandha tiżgura li kwalunkwe hlas bil-quddiem tal-ispejjeż jiġi rimborżat immedjatament lill-Istat Membru konċernat.
- (18) F'ċerti każijiet, jista' jkun xieraq li tintlahaq soluzzjoni sabiex jiġi evitat arbitraġġ mhux meħtieġ u li jqum hafna flus. Huwa neċessarju li tiġi stabbilita proċedura biex jintlahaq soluzzjonijiet bħal dawn. Din il-proċedura għandha tippermetti lill-Kummissjoni, filwaqt li taġixxi f'konformità mal-proċedura ta' eżami, li ssolvi każ li jinvolvi r-responsabbiltà finanzjarja tal-Unjoni, fejn dan ikun fl-interessi tal-Unjoni. Fejn il-każ jikkonċerna wkoll trattament mogħti minn Stat Membru, ikun xieraq li l-Unjoni tkun tista' ssolvi tilwim biss jekk is-soluzzjoni ma jkollhiex implikazzjonijiet finanzjarji jew baġitarji għall-Istat Membru konċernat. F'dak il-każ, ikun xieraq li jkun hemm kooperazzjoni mill-qrib u konsultazzjonijiet bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat. L-Istat Membru għandu jibqa' liberu li jsolvi l-każ fi kwalunkwe hin, dment li jaċċetta responsabbiltà finanzjarja shiħa u li kwalunkwe soluzzjoni bħal din tkun konsistenti mad-dritt tal-Unjoni.
- (19) Fejn issir aġġudikazzjoni kontra l-Unjoni, dik l-aġġudikazzjoni għandha tithallas mingħajr dewmien. Il-Kummissjoni għandha tagħmel arranġamenti għall-hlas ta' aġġudikazzjonijiet bħal dawn, dment li Stat Membru ma jkunx diġà aċċetta r-responsabbiltà finanzjarja.
- (20) Il-Kummissjoni għandha tikkonsulta mill-qrib mal-Istat Membru konċernat sabiex jintlahaq ftehim dwar it-tqassim tar-responsabbiltà finanzjarja. Fejn il-Kummissjoni tiddetermina li Stat Membru huwa responsabbli, u l-Istat Membru ma jaċċetta dik id-determinazzjoni, il-Kummissjoni għandha thallas il-kumpens, iżda għandha tindirizza wkoll deċiżjoni lill-Istat Membru fejn titolbu jipprovdi l-ammonti kkonċernati lill-baġit tal-Unjoni, flimkien mal-imghax applikabbli. L-imghax pagabbli għandu jkun dak stipulat skont l-Artikolu 78(4) tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾. L-Artikolu 263 tat-TFUE huwa disponibbli fil-każijiet fejn Stat Membru jqis li d-deċiżjoni ma tissodisfax il-kriterji stabbiliti f'dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2002 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 (GU L 298, 26.10.2012, p. 1).

- (21) Il-baġit tal-Unjoni għandu jipprovdi kopertura tal-infiq li jirriżulta minn ftehimiet li jkopru dispożizzjonijiet dwar investiment dirett barrani li għalih l-Unjoni tkun Parti u li jipprovdu għal soluzzjoni ta' tilwim bejn l-investitur u l-Istat. Fejn l-Istati Membri jkollhom responsabbiltà finanzjarja skont dan ir-Regolament, l-Unjoni għandha tkun f'pożizzjoni li jew takkumula l-kontribuzzjonijiet tal-Istat Membru konċernat l-ewwel qabel l-implimentazzjoni tan-nefqa rilevanti jew timplimenta n-nefqa rilevanti l-ewwel u tiġi rimborzata mill-Istati Membri konċernati wara. L-użu ta' dawn iż-żewġ mekkaniżmi ta' trattament baġitarju għandu jkun possibbli, jiddependi minn xi jkun fattibbli, b'mod partikolari f'termini ta' żmien. Għaż-żewġ mekkaniżmi, il-kontribuzzjonijiet jew ir-rimborzi mhallsa mill-Istat Membru konċernat għandhom ikunu ttrattati bhala dhul intern assenjat tal-baġit tal-Unjoni. L-appropriazzjonijiet li jirriżultaw mid-dhul intern assenjat mhux biss għandhom ikopru n-nefqa rilevanti iżda għandhom ikunu wkoll eliġibbli għar-rikostituzzjoni ta' partijiet oħra tal-baġit tal-Unjoni li kienu pprovdew l-appropriazzjonijiet inizjali biex tiġi implimentata n-nefqa rilevanti skont it-tieni mekkaniżmu.
- (22) Sabiex ikunu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tingħata setgħat ta' implimentazzjoni.
- (23) Is-setgħat ta' implimentazzjoni relatati mal-Artikolu 9(2) u (3), l-Artikolu 13(1), l-Artikolu 14(8), l-Artikolu 15(3) u l-Artikolu 16(3) għandhom ikunu eżerċitati skont ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.
- (24) Il-proċedura konsultattiva għandha tintuża għall-adozzjoni ta' deċiżjonijiet li jipprovdu sabiex l-Unjoni taġixxi bhala l-intimat skont l-Artikolu 9(2), minhabba li huwa neċessarju li l-Unjoni tiegħu f'idejha d-difiża f'każijiet bħal dawn, iżda dan xorta għandu jkun soġġett għall-kontroll mill-Istati Membri. Il-proċedura konsultattiva għandha tintuża għall-adozzjoni ta' deċiżjonijiet dwar is-soluzzjoni ta' tilwim skont l-Artikolu 15(3) minhabba li dawk id-deċiżjonijiet ser jkollhom l-aktar impatt temporanju biss fuq il-baġit tal-Unjoni, għaliex l-Istat Membru konċernat ser ikun mehtieg jieh u kwalunkwe responsabbiltà finanzjarja li tirriżulta mit-tilwim, u minhabba l-kriterji dettaljati stipulati f' dan ir-Regolament għall-aċċettabbiltà ta' soluzzjonijiet bħal dawn,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJET ĠENERALI

Artikolu 1

Kamp ta' applikazzjoni

1. Mingħajr preġudizzju għat-tqassim tal-kompetenzi stabbilit mit-TFUE, dan ir-Regolament japplika għal soluzzjoni tat-tilwim bejn l-investitur u l-Istat imwettqa skont ftehim li għalih l-Unjoni tkun Parti, jew li għalih l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha jkunu Partijiet, u mibdija minn rikorrent ta' pajjiż terz. B'mod partikolari, l-adozzjoni u l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament ma għandhomx jaffettwaw id-delimitazzjoni tal-kompetenzi stabbiliti bit-Trattati, anke fir-rigward tat-trattament mill-Istati Membri jew mill-Unjoni u kkontestat minn rikorrent f'soluzzjoni tat-tilwim bejn investitur u l-Istat skont ftehim.

2. Għal finijiet ta' informazzjoni, il-Kummissjoni għandha tippubblika f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* u żżomm aġġornata lista tal-ftehimiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) "ftehim" f'tisser kwalunkwe ftehim internazzjonali li jkopri dispożizzjonijiet dwar l-investiment dirett barrani li għalih l-Unjoni tkun Parti, jew li għalih l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha jkunu Partijiet, u li jipprovdi għas-soluzzjoni tat-tilwim bejn l-investitur u l-Istat;

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jstabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (GU L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (b) “spejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ” tfisser it-tariffi u l-ispejjeż tat-tribunal tal-arbitraġġ u tal-istituzzjoni tal-arbitraġġ, u l-ispejjeż tar-rappreżentanza u spejjeż aġġudikati lir-rikorrent mit-tribunal tal-arbitraġġ, bhal spejjeż tat-traduzzjoni, spejjeż ta’ analiżi legali u ekonomika u spejjeż rilevanti oħrajn fir-rigward tal-proċedimenti ta’ arbitraġġ;
- (c) “tilwima” tfisser talba mressqa minn rikorrent kontra l-Unjoni jew Stat Membru skont ftehim u li dwarha tribunal tal-arbitraġġ jagħti deciżjoni;
- (d) “soluzzjoni tat-tilwim bejn l-investitur u l-Istat” tfisser mekkaniżmu stipulat minn ftehim li permezz tiegħu rikorrent jista’ jibda talba kontra l-Unjoni jew Stat Membru;
- (e) “Stat Membru” tfisser wiehed jew aktar mill-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea;
- (f) “Stat Membru konċernat” tfisser l-Istat Membru li jkun ta t-trattament li allegatament ikun inkonsistenti mal-ftehim;
- (g) “responsabbiltà finanzjarja” tfisser obbligu ta’ hlas ta’ somma flus aġġudikata minn tribunal tal-arbitraġġ jew miftiehma bhala parti ta’ soluzzjoni u li tinkludi l-ispejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ;
- (h) “soluzzjoni” tfisser kwalunkwe ftehim bejn l-Unjoni jew Stat Membru, jew it-tnejn, minn naħa waħda, u rikorrent, min-naħa l-oħra, fejn ir-rikorrent jaqbel li ma jsegwix it-talba tiegħu fi skambju għall-hlas ta’ somma ta’ flus jew għal azzjoni li ma tkunx il-hlas ta’ flus, anke fejn is-soluzzjoni tkun irreġistrata faġġudikazzjoni ta’ tribunal tal-arbitraġġ;
- (i) “tribunal tal-arbitraġġ” tfisser kwalunkwe persuna jew korp mahtur taht ftehim biex jiddeciedi dwar tilwim bejn investitur u l-Istat;
- (j) “rikorrent” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li tista’ tressaq talba għal soluzzjoni ta’ tilwim bejn investitur u l-Istat skont ftehim jew kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li lilha ġew assenjati legalment it-talbiet tar-rikorrent taht il-ftehim;
- (k) “id-dritt tal-Unjoni” tfisser it-TFUE u t-TUE, kif ukoll kwalunkwe att legali tal-Unjoni msemmi fit-tieni, tielet u raba’ paragrafi tal-Artikolu 288TFUE u kwalunkwe ftehim internazzjonali li għalih l-Unjoni tkun Parti jew li għalih l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha jkunu Partijiet; għall-finijiet biss ta’ dan ir-Regolament, “id-dritt tal-Unjoni” ma għandhiex tfisser id-dispożizzjonijiet dwar il-protezzjoni tal-investment fil-ftehim;
- (l) “mehtieg mid-dritt tal-Unjoni” tirriferi għal trattament fejn l-Istat Membru konċernat seta’ biss jevita l-allegat ksur tal-ftehim billi ma josservax obbligu taht id-dritt tal-Unjoni bhal fejn ma jkollu l-ebda diskrezzjoni jew margini ta’ apprezzament fir-rigward tar-riżultat li għandu jinkiseb.

KAPITOLU II

TQASSIM TAR-RESPONSABBILTÀ FINANZJARJA

Artikolu 3

Kriterji tat-tqassim

1. Ir-responsabbiltà finanzjarja li tirriżulta minn tilwim taht ftehim għandha titqassam skont il-kriterji li ġejjin:
 - (a) l-Unjoni għandu jkollha r-responsabbiltà finanzjarja li tirriżulta mit-trattament mogħti mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji jew aġenziji tal-Unjoni;

- (b) l-Istat Membru konċernat għandu jassumi r-responsabbiltà finanzjarja li tirriżulta mit-trattament mogħti minn dak l-Istat Membru;
- (c) b'eċċezzjoni għall-punt (b), l-Unjoni għandha tassumi r-responsabbiltà finanzjarja li tirriżulta mit-trattament mogħti minn Stat Membru fejn tali trattament kien meħtieġ mid-dritt tal-Unjoni.

Minkejja l-punt (c) tal-ewwel subparagrafu, fejn l-Istat Membru konċernat ikun meħtieġ jaġixxi skont id-dritt tal-Unjoni sabiex jirrimedja l-inkonsistenza mad-dritt tal-Unjoni ta' att preċedenti, dak l-Istat Membru għandu jkun responsabbli finanzjarjament sakemm tali att preċedenti ma kienx meħtieġ mid-dritt tal-Unjoni.

2. Fejn huwa previst f'dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjoni li tiddetermina r-responsabbiltà finanzjarja tal-Istat Membru konċernat skont il-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 1. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jiġu infurmati dwar tali deċiżjoni.

3. Minkejja l-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-Istat Membru konċernat għandu jassumi r-responsabbiltà finanzjarja fejn:

(a) huwa jkun aċċetta r-responsabbiltà finanzjarja potenzjali skont l-Artikolu 12; jew

(b) huwa jidhol għal soluzzjoni, skont l-Artikolu 15.

4. Minkejja l-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-Unjoni għandha tassumi r-responsabbiltà finanzjarja fejn l-Unjoni taġixxi bħala l-intimat skont l-Artikolu 4.

KAPITOLU III

TMEXXIJA TA' TILWIM

TAQSIMA 1

Tmexxija ta' tilwim li jikkonċerna trattament mogħti mill-Unjoni

Artikolu 4

Trattament mogħti mill-Unjoni

1. L-Unjoni għandha taġixxi bħala l-intimat fejn it-tilwim ikun jikkonċerna trattament mogħti mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji jew aġenziji tal-Unjoni.

2. Fejn il-Kummissjoni tirċievi talba għal konsultazzjonijiet mingħand rikorrent jew avviz li permezz tiegħu r-rikorrent jiddikjara l-intenzjoni tiegħu li jibda proċedimenti ta' arbitraġġ skont il-ftehim, din għandha tinnotifika minnufih lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

TAQSIMA 2

Tmexxija ta' tilwim li jikkonċerna trattament mogħti minn Stat Membru

Artikolu 5

Trattament mogħti minn Stat Membru

Din it-Taqsima għandha tapplika f'tilwim li jikkonċerna, kompletament jew parzjalment, trattament mogħti minn Stat Membru.

*Artikolu 6***Kooperazzjoni u konsultazzjonijiet bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat**

1. Fkonformità mal-prinċipju ta' kooperazzjoni leali msemmi fl-Artikolu 4(3) tat-TUE, il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat għandhom jiehdu l-passi kollha meħtieġa biex jiddefendu u jiproteġu l-interessi tal-Unjoni u tal-Istat Membru konċernat.
2. Il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat għandhom jagħmlu konsultazzjonijiet dwar il-ġestjoni ta' tilwim skont dan ir-Regolament, filwaqt li jiehdu kont ta' kwalunkwe skadenza stipulata f'dan ir-Regolament u fil-ftehim konċernat, u għandhom jikkondividu ma' xulxin l-informazzjoni fejn tkun rilevanti għat-tmexxija ta' tilwim.

*Artikolu 7***Talba għal konsultazzjonijiet**

1. Fejn il-Kummissjoni tirċievi talba għal konsultazzjonijiet minn rikorrent skont ftehim, din għandha tinnotifika minnufih lill-Istat Membru konċernat. Fejn Stat Membru jkun ġie informat dwar jew ikun irċieva talba għal konsultazzjonijiet, dan għandu jinforma lill-Kummissjoni minnufih.
2. Ir-rappreżentanti tal-Istat Membru konċernat u tal-Kummissjoni għandhom jiformaw parti mid-delegazzjoni tal-Unjoni għall-konsultazzjonijiet.
3. L-Istat Membru konċernat u l-Kummissjoni għandhom jipprovdju minnufih lil xulxin l-informazzjoni rilevanti għall-każ.
4. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill bi kwalunkwe talba bhal din għal konsultazzjonijiet.

*Artikolu 8***Avviż ta' intenzjoni biex jinbdew proċedimenti ta' arbitraġġ**

1. Fejn il-Kummissjoni tirċievi avviż li permezz tiegħu r-rikorrent jiddikjara l-intenzjoni tiegħu li jibda proċedimenti ta' arbitraġġ, skont ftehim, din għandha tinnotifika minnufih lill-Istat Membru konċernat. Meta rikorrent jiddikjara l-intenzjoni tiegħu li jibda proċedimenti ta' arbitraġġ kontra l-Unjoni jew Stat Membru, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, fi żmien 15-il ġurnata ta' xogħol minn meta tirċievi l-avviż, bl-isem tar-rikorrent, id-dispożizzjonijiet tal-ftehim li tagħhom kien allegat il-ksur, is-settur ekonomiku involut, it-trattament li allegatament kiser il-ftehim u l-ammont ta' kumpens għad-danni mitlub.
2. Fejn Stat Membru jirċievi avviż li permezz tiegħu rikorrent jiddikjara l-intenzjoni tiegħu li jibda proċedimenti ta' arbitraġġ, dan għandu jinnotifika minnufih lill-Kummissjoni.
3. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill bi kwalunkwe avviż bhal dan ta' intenzjoni biex jinbdew proċedimenti ta' arbitraġġ.

*Artikolu 9***Status ta' intimat**

1. L-Istat Membru konċernat għandu jaġixxi bhala l-intimat hlief fejn tirriżulta kwalunkwe sitwazzjoni minn dawn li ġejjin:
 - (a) il-Kummissjoni, wara konsultazzjonijiet skont l-Artikolu 6 tkun hadet deċiżjoni skont il-paragrafu 2 jew il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu fi żmien 45 ġurnata minn meta tirċievi l-avviż jew in-notifika msemmija fl-Artikolu 8; jew
 - (b) l-Istat Membru, wara konsultazzjonijiet skont l-Artikolu 6, jkun ikkonferma lill-Kummissjoni bil-miktub li ma jkollux l-intenzjoni li jaġixxi bhala l-intimat fi żmien 45 ġurnata minn meta jirċievi l-avviż jew in-notifika msemmija fl-Artikolu 8.

Jekk tirriżulta kwalunkwe sitwazzjoni minn dawk imsemmija fil-punt (a) jew (b), l-Unjoni għandha taġixxi bhala l-intimat.

2. Il-Kummissjoni tista' tiddeciedi permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, abbażi ta' analiżi fattwali li tkun kompleta u bilanċjata u raġunament legali pprovduti lill-Istati Membri, f'konformità mal-proċedura ta' konsultazzjoni msemmija fl-Artikolu 22(2), li l-Unjoni għandha taġixxi bhala l-intimat fejn tirriżulta wahda jew aktar miċ-ċirkostanzi li ġejjin:

(a) l-Unjoni tassumi r-responsabbiltà finanzjarja potenzjali kollha jew tal-anqas parti minnha li tirriżulta mit-tilwim skont il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 3; jew

(b) it-tilwim ikun jikkonċerna wkoll trattament mogħti mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji jew aġenziji tal-Unjoni.

3. Il-Kummissjoni tista' tiddeciedi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, abbażi ta' analiżi fattwali kompleta u bilanċjata, u raġunament legali pprovduti lill-Istati Membri, f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 22(3), li l-Unjoni għandha taġixxi bhala l-intimat meta jkun qed jiġi kkontestat trattament simili f'talba relatata kontra l-Unjoni fid-WTO, fejn ikun ġie stabbilit bord u t-talba tkun tirrigwarda l-istess kwistjoni legali speċifika, u fejn ikun meħtieġ li tiġi żgurata argumentazzjoni konsistenti fil-każ tad-WTO.

4. Filwaqt li taġixxi skont dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tiżgura li d-difiża tal-Unjoni tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Istat Membru konċernat.

5. Il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat għandhom, minnufih wara li jirċievu l-avviż jew in-notifika msemmija fl-Artikolu 8, jidhlu f'konsultazzjonijiet skont l-Artikolu 6 dwar il-ġestjoni tal-każ skont dan l-Artikolu. Il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat għandhom jiżguraw li tiġi osservata kwalunkwe skadenza stabbilita fil-ftehim.

6. Meta l-Unjoni taġixxi bhala l-intimat skont il-paragrafi 2 u 5, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-Istat Membru konċernat dwar kwalunkwe eċċezzjoni jew osservazzjoni qabel ma din tiġi ffinalizzata u ppreżentata. Ir-rappreżentanti tal-Istat Membru konċernat għandhom, fuq talba tal-Istat Membru u bi spejjeż tiegħu, jiformaw parti mid-delegazzjoni tal-Unjoni għal kwalunkwe seduta u l-Kummissjoni għandha tiehu kont debitu tal-interess tal-Istat Membru.

7. Il-Kummissjoni għandha tinforma minnufih lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar kwalunkwe tilwim li fiha jiġi applikat dan l-Artikolu u l-mod kif qed jiġi applikat.

Artikolu 10

Tmexxija ta' proċedimenti ta' arbitraġġ minn Stat Membru

1. Fejn Stat Membru jaġixxi bhala l-intimat, fil-fażijiet kollha tat-tilwima, inklużi nullità, appell jew revizzjoni possibbli, l-Istat Membru skont l-Artikolu 6 għandu:

(a) jipprovdi lill-Kummissjoni b'mod f'waqtu dokumenti rilevanti relatati mal-proċedura;

(b) jinforma lill-Kummissjoni b'mod f'waqtu dwar il-passi proċedurali sinifikanti kollha, u fuq talba jidhol f'konsultazzjonijiet mal-Kummissjoni bil-għan li jiehu kont debitu ta' kwalunkwe punt tal-liġi jew kwalunkwe element ieħor ta' interess għall-Unjoni li jitqajjem mit-tilwim u jiġi identifikat mill-Kummissjoni f'analiżi bil-miktub mhux vinkolanti pprovduta lill-Istat Membru konċernat; u

(c) jippermetti li rappreżentanti tal-Kummissjoni, fuq talba tagħha u bi spejjeż għaliha, jiformaw parti mid-delegazzjoni li tirrappreżenta lill-Istat Membru.

2. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-Istat Membru dokumenti rilevanti relatati mal-proċedimenti, sabiex tiżgura difiża kemm jista' jkun effettiva.
3. Malli ssir aġġudikazzjoni, l-Istat Membru għandu jinforma lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

Artikolu 11

Tmexxija ta' proċedimenti ta' arbitraġġ mill-Unjoni

1. Skont l-Artikolu 6, id-dispożizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw matul il-proċedimenti kollha ta' arbitraġġ, fejn l-Unjoni taġixxi bħala l-intimat fi kwalunkwe tilwima li fiha l-Istat Membru jkollu l-obbligu li jassumi r-responsabbiltà finanzjarja potenzjali kollha jew parti minnha:
 - (a) il-Kummissjoni għandha tiegħu l-miżuri kollha neċessarji biex tiddifendi u tipproteġi l-interessi tal-Istat Membru konċernat;
 - (b) l-Istat Membru konċernat għandu jipprovdi l-assistenza kollha meħtieġa lill-Kummissjoni;
 - (c) il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-Istat Membru konċernat dokumenti rilevanti relatati mal-proċediment, iżżomm lill-Istat Membru informat dwar il-fażijiet proċedurali sinifikanti kollha u tidhol f'konsultazzjonijiet mal-Istat Membru fi kwalunkwe każ meta l-Istat Membru konċernat jitlob dan, sabiex tiżgura difiża kemm jista' jkun effettiva;
 - (d) il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat għandhom jippreparaw id-difiża f'kooperazzjoni mill-qrib bejniethom; u
 - (e) id-delegazzjoni tal-Unjoni fil-proċedimenti għandha tkun magħmula mill-Kummissjoni u mir-rappreżentanti tal-Istat Membru konċernat, hlief meta l-Istat Membru konċernat jinforma lill-Kummissjoni li huwa jkollu l-intenzjoni li ma jiffurmax parti mid-delegazzjoni tal-Unjoni fil-proċedimenti.
2. Il-Kummissjoni għandha tinforma b'mod regolari lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill bl-iżviluppi fil-proċedimenti ta' arbitraġġ imsemmija fil-paragrafu 1.

Artikolu 12

Aċċettazzjoni mill-Istat Membru konċernat tar-responsabbiltà finanzjarja potenzjali fejn l-Unjoni tkun l-intimat

Fejn l-Unjoni taġixxi bħala l-intimat fi kwalunkwe tilwima li fiha l-Istat Membru jkollu l-obbligu li jassumi r-responsabbiltà finanzjarja potenzjali kollha jew parti minnha, l-Istat Membru konċernat jista', fi kwalunkwe hin, jaċċetta kwalunkwe responsabbiltà finanzjarja li tirriżulta mill-arbitraġġ. Għal dan il-ghan, l-Istat Membru konċernat u l-Kummissjoni jistgħu jidhlu f'arranġamenti li jittrattaw, inter alia:

- (a) mekkaniżmi għall-hlas perjodiku tal-ispejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ;
- (b) mekkaniżmi għall-hlas ta' kwalunkwe aġġudikazzjoni li ssir kontra l-Unjoni.

KAPITOLU IV

SOLUZZJONI TA' TILWIM FEJN L-UNJONI TKUN L-INTIMAT

Artikolu 13

Soluzzjoni ta' tilwim li jikkonċerna trattament mogħti mill-Unjoni

1. Jekk il-Kummissjoni tikkunsidra li s-soluzzjoni ta' tilwim li jikkonċerna trattament mogħti esklużivament mill-Unjoni tkun fl-interess tal-Unjoni, hija tista' tadotta att ta' implimentazzjoni biex tapprova s-soluzzjoni. Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 22(3).

2. Jekk soluzzjoni tkun potenzjalment tinvolvi azzjoni li ma tkunx il-hlas ta' somma monetarja, għandhom japplikaw il-proċeduri rilevanti għal tali azzjoni.

Artikolu 14

Soluzzjoni ta' tilwim li jikkonċerna trattament mogħti kompletament jew parzjalment minn Stat Membru fejn l-Unjoni tkun tixtieq issib soluzzjoni

1. Fejn l-Unjoni tkun l-intimat f'tilwima li tikkonċerna trattament mogħti, kemm jekk kompletament kif ukoll jekk parzjalment, minn Stat Membru, u l-Kummissjoni tikkunsidra li s-soluzzjoni tat-tilwima tkun fl-interessi finanzjarji tal-Unjoni, il-Kummissjoni għandha l-ewwel tikkonsulta lill-Istat Membru konċernat skont l-Artikolu 6. L-Istat Membru wkoll jista' jibda konsultazzjonijiet bħal dawn mal-Kummissjoni.

2. Jekk il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat jaqblu li jsolvu t-tilwima, l-Istat Membru konċernat għandu jfittex li jidhol f'arranġament mal-Kummissjoni li jstabbilixxi l-elementi meħtieġa għan-negozjati u l-implimentazzjoni tas-soluzzjoni.

3. Fejn l-Unjoni tkun l-intimat f'tilwima li taħtha Stat Membru jiġi attribwit responsabbiltà finanzjarja u fejn ma tkun involuta ebda responsabbiltà finanzjarja tal-Unjoni, huwa biss l-Istat Membru konċernat li jista' jsolvi t-tilwima, skont l-Artikolu 15.

4. Fejn l-Unjoni tkun l-intimat skont il-punt (b) tal-Artikolu 9(1), il-Kummissjoni tista', wara konsultazzjonijiet skont l-Artikolu 6(1), tiddeċiedi li ssolvi t-tilwima fejn is-soluzzjoni tkun fl-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Meta tiddeċiedi dan, il-Kummissjoni għandha ttiprovdi analiżi fattwali kompleta u bilanċjata u raġunament legali li juru l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

5. Fejn l-Unjoni tkun l-intimat f'tilwima skont l-Artikolu 9(2) li tinvolvi biss ir-responsabbiltà finanzjarja tal-Unjoni u fejn ma tkun involuta ebda responsabbiltà finanzjarja ta' Stat Membru, il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li ssolvi t-tilwima.

6. Fejn l-Unjoni tkun l-intimat f'tilwima skont l-Artikolu 9(2) li tinvolvi r-responsabbiltà finanzjarja tal-Unjoni u ta' Stat Membru, il-Kummissjoni ma tistax issolvi t-tilwima mingħajr il-qbil tal-Istat Membru konċernat. L-Istat Membru konċernat jista' jippreżenta analiżi kompleta tal-impatt tas-soluzzjoni proposta fuq l-interessi finanzjarji tiegħu. Fejn l-Istat Membru ma jaqbilx li tissolva t-tilwima, il-Kummissjoni tista' madankollu tiddeċiedi li ssolviha dment li tali soluzzjoni ma jkollha ebda implikazzjoni finanzjarja jew baġitarja għall-Istat Membru konċernat abbażi ta' analiżi fattwali kompleta u bilanċjata u raġunament legali, li jieħdu kont tal-analiżi tal-Istat Membru u juru l-interessi finanzjarji tal-Unjoni u tal-Istat Membru konċernat. F'dak il-każ l-Artikolu 19 ma għandux japplika.

7. It-termini tas-soluzzjoni taħt il-paragrafi 4, 5 u 6 ma għandhomx jinkludu azzjonijiet min-naħa tal-Istat Membru konċernat hliet il-hlas ta' somma monetarja.

8. Kwalunkwe soluzzjoni taħt dan l-Artikolu għandha tkun soġġetta għal approvazzjoni permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 22(3).

Artikolu 15

Soluzzjoni ta' tilwim li jikkonċerna trattament mogħti esklużivament minn Stat Membru fejn l-Istat Membru jkun jixtieq isib soluzzjoni

1. Fejn l-Unjoni tkun l-intimat f'tilwima li tikkonċerna esklużivament trattament mogħti minn Stat Membru, l-Istat Membru konċernat jista' jipproponi li tissolva t-tilwima fejn:

(a) l-Istat Membru konċernat jaċċetta kwalunkwe responsabbiltà finanzjarja potenzjali li tirriżulta mis-soluzzjoni;

(b) kwalunkwe arrangament ta' soluzzjoni jkun eżegwibbli biss kontra l-Istat Membru konċernat; u

(c) it-termini tas-soluzzjoni jkunu kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni.

2. Il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat għandhom jidhlu f'konsultazzjonijiet biex jevalwaw l-intenzjoni ta' Stat Membru li jsolvi tilwima.

3. L-Istat Membru konċernat għandu jinnotifika lill-Kummissjoni dwar l-abbozz tal-arrangament tas-soluzzjoni. Il-Kummissjoni għandha titqies li aċċettat l-abbozz ta' arrangament ta' soluzzjoni sakemm, fi żmien 90 ġurnata wara n-notifika tal-abbozz ta' soluzzjoni mill-Istat Membru, hija ma tiddeċidix mod ieħor permezz ta' att ta' implimentazzjoni adottat f'konformità mal-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 22(2), għar-raġuni li l-abbozz ta' soluzzjoni ma jissodisfax il-kondizzjonijiet kollha stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu. Meta l-abbozz ta' soluzzjoni jiġi aċċettat, il-Kummissjoni għandha tiehu l-passi kollha meħtieġa biex jitwettqu l-arrangamenti ta' soluzzjoni.

Artikolu 16

Soluzzjoni ta' tilwim li jikkonċerna trattament mogħti parzjalment minn Stat Membru fejn dak l-Istat Membru jkun jixtieq isib soluzzjoni

1. Fejn l-Unjoni tkun l-intimat f'tilwima li tikkonċerna trattament mogħti parzjalment minn Stat Membru, u l-Istat Membru jikkunsidra li s-soluzzjoni tat-tilwima tkun fl-interessi finanzjarji tiegħu, huwa għandu l-ewwel jikkonsulta lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 6.

2. Jekk il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat jaqblu li jsolvu t-tilwima, l-Istat Membru konċernat għandu jfittex li jidhol f'arrangament mal-Kummissjoni li jstabbilixxi l-elementi meħtieġa għan-negozjar u l-implimentazzjoni tas-soluzzjoni.

3. Fil-każ li l-Kummissjoni ma taġhtix il-kunsens biex tissolva t-tilwima, il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li tirrifjuta li tasal għal soluzzjoni, abbażi ta' analiżi fattwali kompleta u bilanċjata u raġunament legali pprovdut lill-Istati Membri, permezz ta' att ta' implimentazzjoni. Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 22(3).

KAPITOLU V

HLAS TA' AĠĠUDIKAZZJONIJIET FINALI JEW SOLUZZJONIJIET

Artikolu 17

Kamp ta' applikazzjoni

Dan il-Kapitolu għandu japplika fejn l-Unjoni taġixxi bhala l-intimat f'tilwim.

Artikolu 18

Proċedura għall-hlas ta' aġġudikazzjonijiet jew soluzzjonijiet

1. Rikorrent li jkun kiseb aġġudikazzjoni finali skont ftehim jista' jippreżenta talba lill-Kummissjoni għall-hlas ta' dik l-aġġudikazzjoni. Il-Kummissjoni għandha thallas kwalunkwe aġġudikazzjoni bħal din, hlief meta l-Istat Membru konċernat ikun aċċetta r-responsabbiltà finanzjarja skont l-Artikolu 12, li f'dan il-każ l-Istat Membru għandu jhallas l-aġġudikazzjoni.

2. Fejn soluzzjoni skont l-Artikolu 13 jew 14 ma tkunx irreġistrata f'aġġudikazzjoni, rikorrent jista' jippreżenta talba lill-Kummissjoni għall-hlas tas-soluzzjoni. Il-Kummissjoni għandha thallas kwalunkwe soluzzjoni bħal din fil-perijodi ta' żmien rilevanti stabbiliti fil-ftehim ta' soluzzjoni.

Artikolu 19

Proċedura fejn ma jkun hemm l-ebda ftehim fir-rigward tar-responsabbiltà finanzjarja

1. Fejn l-Unjoni taġixxi bhala l-intimat skont l-Artikolu 9, u l-Kummissjoni tikkunsidra li l-aġġudikazzjoni jew i jew l-ispejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ inkwistjoni għandhom jithallsu, parzjalment jew kompletament, mill-Istat Membru konċernat abbażi tal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 3(1), għandha tapplika l-proċedura stabbilita fil-paragrafi 2 sa 5 ta' dan l-Artikolu.
2. Il-Kummissjoni u l-Istat Membru konċernat għandhom jidhlu minnufih f'konsultazzjonijiet biex jilhqg ftehim dwar ir-responsabbiltà finanzjarja tal-Istat Membru konċernat, u tal-Unjoni fejn applikabbli.
3. Fi żmien tliet xhur minn meta l-Kummissjoni tirċievi t-talba għall-ħlas tal-aġġudikazzjoni jew tas-soluzzjoni jew tal-ispejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ, il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjoni indirizzata lill-Istat Membru konċernat, li tiddetermina l-ammont li għandu jithallas mill-Istat Membru. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar tali deċiżjoni u l-motivazzjoni finanzjarja tagħha.
4. Sakemm l-Istat Membru konċernat ma joġġezzjonax għad-determinazzjoni tal-Kummissjoni fi żmien xahrejn mid-dhul fis-seħh tad-deċiżjoni msemmija fil-paragrafu 3, l-Istat Membru konċernat għandu jikkumpensal-baġit tal-Unjoni għall-ħlas tal-aġġudikazzjoni jew tas-soluzzjoni jew tal-ispejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ fi żmien sitt xhur mid-dhul fis-seħh tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni. L-Istat Membru konċernat għandu jkun responsabbli għal kwalunkwe mgħax dovut bir-rata li tapplika għall-flejjes l-oħra dovuti lill-baġit tal-Unjoni.
5. Jekk l-Istat Membru konċernat joġġezzjona u l-Kummissjoni ma taqbilx mal-oġġezzjoni tal-Istat Membru, il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjoni fi żmien sitt xhur minn meta tirċievi l-oġġezzjoni tal-Istat Membru, li titlob lill-Istat Membru konċernat jirrimborża l-ammont imhallas mill-Kummissjoni, flimkien mal-imgħax bir-rata applikabbli għall-flejjes l-oħra dovuti lill-baġit tal-Unjoni.
6. Id-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni skont il-paragrafi 3 u 5 għandhom jiġu ppubblikati f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 20

ħlas bil-quddiem ta' spejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ

1. Il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni li titlob lill-Istat Membru konċernat ihallas kontribuzzjonijiet finanzjarji bil-quddiem lill-baġit tal-Unjoni fir-rigward ta' spejjeż previsti jew imġarrba li jirriżultaw mill-arbitraġġ. Tali deċiżjoni dwar il-kontribuzzjonijiet finanzjarji għandha tkun proporzjonata u għandha tiehu kont tal-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 3.
2. Sa fejn l-ispejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ jingħataw lill-Unjoni mit-tribunal tal-arbitraġġ, u l-Istat Membru konċernat ikun għamel ħlas perġodiku tal-ispejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ, il-Kummissjoni għandha tiżgura li dawn jiġu ttrasferiti lill-Istat Membru li jkun hallashom bil-quddiem, flimkien mal-imgħax bir-rata li tapplika għal flejjes oħrajn dovuti lill-baġit tal-Unjoni.

Artikolu 21

ħlas minn Stat Membru

Ir-rimborż jew il-ħlas minn Stat Membru lill-baġit tal-Unjoni, għall-ħlas ta' aġġudikazzjoni jew soluzzjoni jew spejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ, inkluzi dawk imsemmijin fl-Artikolu 20(1) ta' dan ir-Regolament, għandhom jiġu kkunsidrati bhala dhul intern assenjat fis-sens tal-Artikolu 21(4) tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012. Dan jista' jintuża biex ikopri l-infiq li jirriżulta minn ftehimiet konklużi skont l-Artikolu 218 tat-TFUE li jipprovdu għas-soluzzjoni ta' tilwim bejn l-investitur u l-Istat jew biex ikunu rikostitwiti approprijazzjonijiet inizjalment provduti biex ikopru l-ħlas ta' aġġudikazzjoni jew soluzzjoni jew spejjeż li jirriżultaw mill-arbitraġġ.

KAPITOLU VI

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI*Artikolu 22***Proċedura ta' kumitat**

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat għall-Ftehimiet ta' Investiment stabbilit bir-Regolament (UE) Nru 1219/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
3. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

*Artikolu 23***Rapport u reviżjoni**

1. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport dettaljat dwar il-funzjonament ta' dan ir-Regolament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill f'intervalli regolari. Dak ir-rapport għandu jkun fih l-informazzjoni rilevanti kollha inkluża l-lista ta' talbiet imressqa kontra l-Unjoni jew l-Istati Membri, il-proċedimenti u d-deċiżjonijiet relatati, u l-impatt finanzjarju fuq il-baġit tal-Unjoni. L-ewwel rapport għandu jiġi ppreżentat sat-18 ta' Settembru 2019. Sussegwentement għandhom jiġu ppreżentati rapporti kull tliet snin.
2. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta, kull sena, lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill lista ta' talbiet għal konsultazzjonijiet minn rikorrenti, talbiet għal arbitraġġ u deċiżjonijiet arbitrali.
3. Il-Kummissjoni tista' tippreżenta wkoll, flimkien mar-rapport imsemmi fil-paragrafu 1 u abbażi tal-konkluzjonijiet tal-Kummissjoni, proposta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill għall-emendar ta' dan ir-Regolament.

*Artikolu 24***Tilwim taht ftehimiet konklużi qabel id-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament**

Fir-rigward ta' tilwim taht ftehimiet koperti mill-Artikolu 1 u konklużi qabel is-17 ta' Settembru 2014, dan ir-Regolament għandu japplika biss fir-rigward ta' tilwim fejn il-preżentazzjoni ta' talba għal arbitraġġ tkun saret wara is-17 ta' Settembru 2014, u li jikkonċernaw it-ttrattament mogħti wara is-17 ta' Settembru 2014.

*Artikolu 25***Dhul fis-seħh**

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, it-23 ta' Lulju 2014.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

S. GOZI

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 1219/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2012 li jstabbilixxi arranġamenti transizzjonali għal ftehimiet bilaterali ta' investiment bejn l-Istati Membri u pajjiżi terzi (ĠU L 351 20.12.2012, p. 40).

Dikjarazzjoni konġunta mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni

L-adozzjoni u l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament huma minghajr preġudizzju għat-tqassim tal-kompetenzi stabbilit mit-Trattati u ma għandhomx jiġu interpretati bħala eżerċizzju ta' kompetenza kondiviża mill-Unjoni foqasma fejn il-kompetenza tal-Unjoni ma tkunx għet eżerċitata.

DIRETTIVI

DIRETTIVA 2014/89/UE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-23 ta' Lulju 2014

li tistabbilixxi qafas għal ippjanar tal-ispazju marittimu

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u partikolarment l-Artikoli 43(2), 100(2), 192(1), 194(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Id-domanda għolja u li qed tiżdied b'rata mgħaġġla għal spazju marittimu għal skopijiet differenti, bhall-impjanti għall-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli, l-esplorazzjoni u l-estrazzjoni taż-żejt u l-gass, it-tbaħħir marittimu u l-attivitajiet tas-sajd, il-konservazzjoni tal-ekosistema u l-bijodiversità, l-estrazzjoni tal-materja prima, it-turiżmu, l-impjanti tal-akkwakultura u l-wirt kulturali ta' taħt l-ilma, kif ukoll pressjonijiet multipli fuq ir-riżorsi kostali jehtieġu approċċ ta' pplanar u ġestjoni integrati.
- (2) Approċċ bhal dan għall-ġestjoni tal-oċeani u l-governanza marittima ġie żviluppat fil-Politika Marittima Integrata għall-Unjoni Ewropea ("PMI") li tinkludi, bhala l-pilastru ambjentali tagħha, id-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁾. L-oġġettiv tal-PMI huwa li tappoġġa l-iżvilupp sostenibbli tal-ibhra u l-oċeani u li tiżviluppa teħid tad-deċiżjonijiet ikkoordinat, koerenti u trasparenti fir-rigward tal-politiki settorjali tal-Unjoni li jaffettwaw l-oċeani, l-ibhra, il-gżejjer, ir-reġjuni kostali u l-aktar imbiegħda u s-setturi marittimi, inkluż permezz ta' strateġiji dwar il-baċir tal-baħar jew l-istrateġiji makroreġjonali, filwaqt li jinkiseb status ambjentali tajjeb kif stipulat fid-Direttiva 2008/56/KE.
- (3) Il-PMI tidentifika l-ippjanar tal-ispazju marittimu bhala għodda ta' politika trasversali li tippermetti lill-awtoritajiet pubbliċi u lill-partijiet ikkonċernati japplikaw approċċ integrat, koordinat u transkonfinali. L-applikazzjoni ta' approċċ ibbażat fuq l-ekosistemi tikkontribwixxi għall-promozzjoni tal-iżvilupp u t-tkabbir sostenibbli tal-ekonomiji marittimi u kostali u l-użu sostenibbli ta' riżorsi tal-baħar u kostali.

⁽¹⁾ ĠU C 341, 21.11.2013, p. 67.

⁽²⁾ ĠU C 356, 5.12.2013, p. 124.

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-17 ta' April 2014 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u d-Deċiżjoni tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014.

⁽⁴⁾ Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-Politika tal-Ambjent Marin (Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina) (ĠU L 164, 25.6.2008, p. 19).

- (4) L-ippjanar tal-ispazju marittimu jappoġġa u jiffacilita l-implimentazzjoni tal-Istrateġija Ewropa 2020 għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklussiv (l-Istrateġija Ewropa 2020), approvata mill-Kunsill Ewropew fil-konkluzjonijiet tiegħu tas-17 ta' Ġunju 2010, li għandha l-għan li twassal għal livelli għolja ta' impjegi, produttività u koeżjoni soċjali, inkluża l-promozzjoni ta' ekonomija iktar kompetittiva, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u ekoloġika. Is-setturi kostali u marittimi għandhom potenzjal sinifikanti għat-tkabbir sostenibbli u li huwa essenzjali għall-implimentazzjoni tal-Istrateġija Ewropa 2020.
- (5) Fil-Komunikazzjoni tagħha intitolata 't-Tkabbir Blu', opportunitajiet għal tkabbir sostenibbli fis-settur tal-baħar u dak marittimu, il-Kummissjoni identifikat għadd ta' inizjattivi li għaddejjin bħalissa tal-UE li huma maħsuba biex jimplimentaw l-istrateġija Ewropa 2020, kif ukoll għadd ta' attivitajiet li l-inizjattivi għat-tkabbir blu jistgħu jiffokaw fuqhom fil-futur u li jistgħu jiġu appoġġati b'mod adegwat b'kunfidenza u ċertezza akbar għall-investituri pprovduti permezz ta' ppjanar tal-ispazju marittimu.
- (6) Ir-Regolament (UE) Nru 1255/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ appoġġa u ffacilita l-implimentazzjoni tal-ippjanar tal-ispazju marittimu u tal-ġestjoni integrata tal-kosta. Fondi Ewropej Strutturali u ta' Investment, inkluż il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd ⁽²⁾, se jipprovdu opportunitajiet biex jappoġġaw l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għall-2014-2020.
- (7) Il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Dritt tal-Baħar tal-1982 ('UNCLOS') tiddikjara fil-preambolu tagħha li l-kwistjonijiet relatati mal-użu tal-ispazju oċeaniku huma relatati mill-qrib ma' xulxin u jehtieġ li jitqiesu bħala entità shiha. L-ippjanar tal-ispazju oċeaniku huwa l-azzjoni ta' avvanz u l-istrutturar loġiċi tal-obbligi u tal-użu tad-drittijiet mogħtija fl-ambitu tal-UNCLOS u għodda Prattika fl-assistenza lill-Istati Membri biex jikkonformaw mal-obbligi tagħhom.
- (8) Sabiex issir promozzjoni tal-koeżistenza sostenibbli tal-użi u, fejn applikabbli, it-tqassim xieraq tal-użi rilevanti fl-ispazju marittimu, għandu jitwaqqaf qafas li jikkonsisti minn tal-inqas fl-istabbiliment u l-implimentazzjoni mill-Istati Membri ta' ppjanar tal-ispazju marittimu, li jirriżulta fi pjani.
- (9) L-ippjanar tal-ispazju marittimu jikkontribwixxi għal ġestjoni effikaci tal-attivitajiet tal-baħar u l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-baħar u kostali, billi jinholq qafas għal tehid ta' deċiżjoni konsistenti, trasparenti, sostenibbli u bbażat fuq l-evidenza. Sabiex tilhaq l-oġettivi tagħha, din id-Direttiva għandha tistipula obbligi biex tistabbilixxi proċess ta' ppjanar marittimu, li jirriżulta fi pjan tal-ispazju marittimu jew pjani tal-ispazju marittimu; proċess ta' ppjanar bħal dan għandu jiehu kont tal-interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar u jippromwovi l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri. Mingħajr preġudizzju għall-*acquis* eżistenti tal-Unjoni fl-oqsma tal-enerġija, it-trasport, is-sajd u l-ambjent, din id-Direttiva ma għandhiex timponi obbligi għodda oħra, b'mod partikolari f'relazzjoni mal-għażliet konkreti tal-Istati Membri dwar kif jitwettqu l-politiki settorjali f'dawk l-oqsma, imma għandu jkollha l-għan li tikkontribwixxi għal dawk il-politiki permezz tal-proċess ta' ppjanar.
- (10) Sabiex jiġu żgurati l-konsistenza u ċ-ċarezza ġuridika, il-kamp ta' applikazzjoni ġeografiku għall-ippjanar tal-ispazju marittimu għandu jiġi definit f'konformità mal-istrumenti legiżlattivi eżistenti tal-Unjoni u d-dritt marittimu internazzjonali, b'mod partikolari UNCLOS. Il-kompetenzi tal-Istati Membri relatati mal-konfini marittimi u l-ġurisdizzjoni ma jinbidlux b'din id-Direttiva.
- (11) Filwaqt li huwa xieraq li l-Unjoni tipprovdi qafas għall-ippjanar tal-ispazju marittimu, l-Istati Membri jibqgħu responsabbli u kompetenti għat-tfassil u d-determinazzjoni, fi hdan l-ilmijiet tal-ibhra tagħhom, tal-formati u l-kontenut ta' dawn il-pjani inklużi arrangamenti istituzzjonali u fejn applikabbli, it-tqassim tal-ispazju marittimu għall-attivitajiet u l-użi differenti b'mod rispettiv.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 1255/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2011 li jistabbilixxi Programm biex jiġi appoġġat l-iżvilupp ulterjuri ta' Politika Marittima Integrata (GU L 321, 5.12.2011, p. 1).

⁽²⁾ Regolament (UE) Nru 508/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar il-Fond tas-Sajd Ewropew Marittimu u u li jħassar Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 2328/2003, (KE) Nru 861/2006, (KE) Nru 1198/2006 u (KE) Nru 791/2007 u r-Regolament (UE) Nru 1255/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (GU L 149, 20.5.2014, p. 1).

- (12) Sabiex jirrispettaw il-proporzjonalità u s-sussidjarjetà, kif ukoll biex ikun minimizzat il-piż amministrattiv addizzjonali, it-traspożizzjoni u l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom kemm jista' jkun jibnu fuq regoli u mekkaniżmi nazzjonali, reġjonali u lokali eżistenti inklużi dawk spjegati fir-Rakkomandazzjoni 2002/413/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ jew fid-Deciżjoni tal-Kunsill 2010/631/UE ⁽²⁾.
- (13) Fl-ilmijiet tal-ibhra, l-ekosistemi u r-riżorsi tal-baħar, huma suġġetti għal pressjonijiet sinifikanti. L-attivitajiet tal-bniedem, iżda wkoll l-effetti tat-tibdil fil-klima, il-perikli naturali u d-dinamika mal-linja tal-kosta bħall-erożjoni u l-akkrexximent, jista' jkollhom impatti horox fuq l-iżvilupp u t-tkabbir ekonomiku kostali, kif ukoll l-ekosistemi tal-baħar u dan iwassal għad-deterjorazzjoni tal-istatus ambjentali, it-telf tal-bijodiversità u d-degradazzjoni tas-servizzi tal-ekosistemi. Għandha tingħata kunsiderazzjoni xierqa għal dawn id-diversi pressjonijiet fl-istabbiliment tal-pjani tal-ispazju marittimu. Barra minn hekk, ekosistemi tal-baħar b'sahhithom u s-servizzi multipli tagħhom, jekk ikunu integrati fid-deciżjonijiet dwar l-ippjanar, jistghu jwasslu għal benefiċċji sostanzjali f'termini tal-produzzjoni tal-ikel, ir-rikreazzjoni u t-turiżmu, il-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-kontroll tad-dinamika tal-linja tal-kosta u l-prevenzjoni tad-dizastri.
- (14) Sabiex issir promozzjoni tat-tkabbir sostenibbli tal-ekonomija marittimi, tal-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tal-baħar u tal-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-baħar, l-ippjanar tal-ispazju marittimu għandu japplika approċċ ibbażat fuq l-ekosistemi kif imsemmi fl-Artikolu 1(3) tad-Direttiva 2008/56/KE bil-ghan li jiżgura li l-pressjoni kollettiva tal-attivitajiet kollha tinzamm fi hdan livelli kompatibbli mal-ksib ta' status ambjentali tajjeb u li ma tkunx kompromessal-kapaċità tal-ekosistemi tal-baħar li jirreagixxu għall-bidliet ikkawżati mill-bniedem, filwaqt li jikkontribwixxi għall-użu sostenibbli ta' oġġetti u servizzi tal-baħar mill-generazzjonijiet ta' issa u tal-gejjieni. Barra minn hekk, approċċ ibbażat fuq l-ekosistema għandu jiġi applikat b'mod adattat għall-ekosistemi speċifiċi u speċifitajiet ohra tar-reġjoni tal-baħar differenti u għandu jiehu kont tax-xogħol li qed isir bhalissa fil-Konvenzjonijiet dwar Ibhra Reġjonali li qed jibnu fuq għarfien u esperjenzi eżistenti. L-approċċ għandu jippermetti wkoll ġestjoni li tadatta ruħha li tiżgura raffinament u aktar żvilupp bħala esperjenzi, u żieda fl-għarfien billi jitqiesu d-data u l-informazzjoni disponibbli fil-livell tal-baċiri tal-baħar biex jiġi implimentat dak l-approċċ. L-Istati Membri għandhom jieħdu kont tal-prinċipju ta' prekawżjoni u l-prinċipju li għandha tittiehed azzjoni preventiva, kif stabbilit fl-Artikolu 191(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
- (15) L-ippjanar tal-ispazju marittimu jikkontribwixxi, inter alia, sabiex jintlahqu l-ghanijiet tad-Direttiva 2009/28/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2371/2002 ⁽⁴⁾, id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁵⁾, id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE ⁽⁶⁾, id-Deciżjoni Nru 884/2004/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁷⁾, id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁸⁾, id-Direttiva 2008/56/KE, filwaqt li jifakkru l-Komunikazzjoni tat-3 ta' Mejju 2011 intitolata "L-assigurazzjoni tal-hajja tagħna, il-kapital naturali tagħna: strateġija tal-UE għall-bijodiversità sal-2020", il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Settembru 2011 intitolata "Pjan Direzzjonali għal Ewropa b'Użu Effiċjenti tar-Riżorsi", il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-16 ta' April 2013 intitolata "Strateġija tal-UE dwar l-Adattament għat-Tibdil fil-Klima" u l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' Jannar 2009 intitolata "Għanijiet u r-rakkomandazzjonijiet strateġiċi għal politika tat-trasport marittimu tal-UE sal-2018", kif ukoll, fejn hu xieraq, dawk dwar il-Politika Reġjonali tal-Unjoni, inkluż strateġiji dwar il-baċir tal-baħar u dawk makroreġjonali.

⁽¹⁾ Rakkomandazzjoni 2002/413/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2002 dwar l-implimentazzjoni tal-Ġestjoni Integrata taż-Żoni tal-Kosta fl-Ewropa (ĠU L 148, 6.6.2002, p. 24).

⁽²⁾ Deciżjoni tal-Kunsill 2010/631/UE tat-13 ta' Settembru 2010 rigward il-konkluzjoni, fisem l-Unjoni Ewropea, tal-Protokoll dwar il-Ġestjoni Integrata taż-Żona Kostali fil-Mediterran għall-Konvenzjoni għall-Harsien tal-Ambjent tal-Baħar u tar-Reġjun Kostali tal-Mediterran (ĠU L 279, 23.10.2010, p. 1).

⁽³⁾ Direttiva 2009/28/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2009 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli u li temenda u sussegwentement tħassar id-Direttivi 2001/77/KE u 2003/30/KE (ĠU L 140, 5.6.2009, p. 16).

⁽⁴⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2371/2002 tal-20 ta' Diċembru 2002 dwar il-konservazzjoni u l-isfruttar sostenibbli ta' riżorsi tas-sajd skont il-Politika Komuni dwar is-Sajd (ĠU L 358, 31.12.2002, p. 59).

⁽⁵⁾ Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-ghasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7).

⁽⁶⁾ Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-habitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).

⁽⁷⁾ Deciżjoni Nru 884/2004/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li temenda d-Deciżjoni Nru 1692/96/KE dwar il-linji gwida Komunitarji sabiex jiġi żvilupp network trans-Ewropew tat-trasport (ĠU L 167, 30.4.2004, p. 1).

⁽⁸⁾ Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1).

- (16) L-attivitajiet tal-baħar u dawk kostali huma spiss interrelatati mill-qrib. Sabiex issir promozzjoni tal-użu sostenibbli tal-ispazju marittimu, l-ippjanar tal-ispazju marittimu għandu jiehu kont tal-interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar. Għal din ir-raġuni l-ippjanar tal-ispazju marittimu jista' jkollu rwol tassew utli biex jiddetermina l-orjentazzjonijiet relatati mal-ġestjoni sostenibbli u integrata tal-attivitajiet tal-bniedem fil-baħar, il-preservazzjoni tal-ambjent haġ, il-fragilità tal-ekosistemi kostali, l-erożjoni u l-fatturi soċjali u ekonomiċi. L-ippjanar tal-ispazju marittimu għandu jimmira biex jintegra d-dimensjoni marittima ta' xi użi jew attivitajiet kostali u l-impatti tagħhom u finalment jippermetti vizjoni integrata u strateġika.
- (17) Din id-Direttiva qafas ma tinterferix mal-kompetenza tal-Istati Membri għall-ippjanar urban u rurali, inkluż kwalunkwe sistema tal-ippjanar tal-ispazji terrestri jew fuq l-art użata biex jiġi pplanat kif għandhom jintużaw żoni fuq l-art u dawk kostali. Jekk l-Istati Membri japplikaw l-ippjanar terrestri għall-ilmijiet kostali jew parti minnhom, din id-Direttiva ma għandhiex tapplika għal dawk l-ilmijiet.
- (18) L-ippjanar tal-ispazju marittimu għandu jkopri ċ-ċiklu sħiħ tal-identifikazzjoni tal-problema u l-opportunità, il-ġbir ta' informazzjoni, l-ippjanar, it-tehid ta' deċiżjonijiet, ir-reviżjoni jew l-aġġornar u l-monitoraġġ tal-implimentazzjoni, u għandu debitament jikkunsidra l-interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar u l-aqwa għarfien disponibbli. Għandu jsir l-aqwa użu tal-mekkaniżmi spjegati f'leġiżlazzjoni eżistenti jew futura, inkluża d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2010/477/UE ⁽¹⁾ u l-inizjattiva tal-Kummissjoni dwar l-Għarfien dwar il-Baħar 2020.
- (19) L-iskop ewlieni tal-ippjanar tal-ispazji marittimu huwa li jippromwovi l-iżvilupp sostenibbli u li jiġi identifikat l-użu tal-ispazju marittimu għal użi tal-baħar differenti kif ukoll li jiġu mmanigġjati l-użi u l-kunflitti tal-ispazji tal-baħar. L-ippjanar tal-ispazju marittimu għandu wkoll l-għan li jidentifika u jhegġeġ użu b'bosta skopijiet, f'konformità mal-politiki nazzjonali u l-leġiżlazzjoni rilevanti. Sabiex jintlaħaq dak l-iskop, jehtieġ li tal-inqas l-Istati Membri jiżguraw li l-proċess jew il-proċessi tal-ippjanar jirriżultaw f'ippjanar komprensiv li jidentifika l-użi differenti tal-ispazju marittimu u filwaqt li jitqiesu l-bidliet fit-tul minhabba t-tibdil fil-klima.
- (20) L-Istati Membri għandhom jikkonsultaw u jikkoordinaw il-pjani tagħhom mal-Istati Membri rilevanti u għandhom jikkooperaw mal-awtoritajiet tal-pajjiż terz fir-reġjun tal-baħar kkonċernat f'konformità mad-drittijiet u l-obbligi ta' dawk l-Istati Membri u tal-pajjiżi terzi kkonċernati fl-ambitu tal-liġi tal-Unjoni u dik internazzjonali. Il-kooperazzjoni transfruntiera effikaċi bejn l-Istati Membri u ma' pajjiżi terzi ġirien tehtieġ l-identifikazzjoni tal-awtoritajiet kompetenti f'kull Stat Membru. L-Istati Membri għandhom jinnominaw l-awtorità jew awtoritajiet kompetenti responsabbli mill-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva. Minhabba d-differenzi bejn diversi reġjuni jew subreġjuni tal-baħar u ż-żoni kostali, mhux xieraq li f'din id-Direttiva tiġi preskritta fid-dettall il-forma li għandhom jieħdu dawk il-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni.
- (21) Il-ġestjoni ta' żoni tal-baħar hija kumplessa u tinvolvi livelli differenti ta' awtoritajiet, operatori ekonomiċi u partijiet oħra kkonċernati. Sabiex issir promozzjoni tal-iżvilupp sostenibbli b'mod effettiv, huwa essenzjali li l-partijiet ikkonċernati, l-awtoritajiet u l-pubbliku jiġu kkonsultati fi stadju adattat fit-thejjiġa ta' pjani tal-ispazji marittimi fl-ambitu ta' din id-Direttiva, f'konformità mal-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni. Eżempju tajjeb għad-dispożizzjonijiet dwar il-konsultazzjoni pubblika jinsab fl-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 2003/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2010/477/UE tal-1 ta' Settembru 2010 dwar kriterji u standards metodoloġiċi għal status ambjentali tajjeb tal-ilmijiet tal-baħar (GU L 232, 2.9.2010, p. 14).

⁽²⁾ Direttiva 2003/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Mejju 2003 li ttiprovdi għall-partecipazzjoni pubblika rigward it-tfassil ta' ċerti pjani u programmi li għandhom x'jaqsmu mal-ambjent u li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 85/337/KEE u 96/61/KEE rigward il-partecipazzjoni pubblika u l-aċċess għall-ġustizzja (GU L 156, 25.6.2003, p. 17).

- (22) Permezz tal-pjani tal-ispazju marittimu, l-Istati Membri jistgħu jnaqqsu l-piż u l-ispejjeż amministrattivi b'appoġġ għall-azzjoni tagħhom biex jimplimentaw leġislazzjoni oħra rilevanti tal-Unjoni. L-iskedi taż-żmien għall-pjani tal-ispazju marittimi għandhom għalhekk, meta possibbli, ikunu koerenti mal-iskedi taż-żmien spjegati f'leġislazzjoni oħra rilevanti, speċjalment: id-Direttiva 2009/28/KE, li tehtieg li s-sehem ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli fil-konsum finali tal-enerġija fl-2020 ikun tal-inqas 20 % u li tidentifika koordinazzjoni tal-awtorizzazzjoni, iċ-ċertifikazzjoni u l-proċeduri tal-ippjanar, inkluż l-ippjanar tal-ispazji bħala kontribuzzjoni importanti biex jintlaħqu l-miri tal-Unjoni għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli; id-Direttiva 2008/56/KE u l-punt 6 tal-Parti A tal-Anness tad-Deciżjoni 2010/477/UE, li tehtieg li l-Istati Membri jiehdu l-miżuri mehtieġa sabiex jiksbu jew iżommu status ambjentali tajjeb fl-ambjent tal-baħar sal-2020 u li tidentifika l-ippjanar tal-ispazju marittimu bħala għodda ta' appoġġ għall-approċċ ibbażat fuq l-ekosistema fil-ġestjoni tal-attivitajiet tal-bniedem sabiex jinkiseb status ambjentali tajjeb; id-Deciżjoni Nru 884/2004/KE li tehtieg li n-netwerk trans-Ewropew tat-trasport jiġi stabbilit sal-2020 permezz tal-integrazzjoni tan-netwerks tal-infrastruttura tat-trasport Ewropew fuq l-art, fil-baħar u fl-ajru.
- (23) Id-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ tistabbilixxi l-valutazzjoni ambjentali bħala għodda importanti għall-integrazzjoni ta' kunsiderazzjonijiet ambjentali fil-preparazzjoni u l-adozzjoni ta' pjani u programmi. Meta jkun probabbli li pjani tal-ispazji marittimi jkollhom effetti sinifikanti fuq l-ambjent dawn jiġu suġġetti għad-Direttiva 2001/42/KE. Meta pjani tal-ispazji marittimi jinkludu siti ta' Natura 2000, valutazzjoni ambjentali bħal din tista' tiġi magħquda mar-rekwiżiti tal-Artikolu 6 tad-Direttiva 92/43/KEE, biex tiġi evitata d-duplikazzjoni.
- (24) Bil-hsieb li jiġi zgurat li l-pjani tal-ispazji marittimi jkunu bbażati fuq data affidabbli u biex ikun evitat piż amministrattiv żejjed, huwa essenzjali li l-Istati Membri jużaw l-ahjar data u informazzjoni disponibbli billi jhegġu lill-partijietikkonċernati rilevanti jaqsmu l-informazzjoni u permezz tal-użu ta' strumenti u għodod eżistenti għall-gbir tad-data, bħal dawk żviluppatti fil-kuntest tal-inizjattiva tal-Gharfien dwar il-Baħar 2020 u d-Direttiva 2007/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾.
- (25) L-Istati Membri għandhom jibagħtu kopji tal-pjani tal-ispazji marittimi u kwalunke aġġornament lill-Kummissjoni, sabiex din tal-ahhar tkun tista' tissorvelja l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva. Il-Kummissjoni għandha tuża l-informazzjoni fornuta mill-Istati Membri u informazzjoni eżistenti disponibbli taht il-leġislazzjoni tal-Unjoni biex iżzomm lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill infurmati dwar il-progress li jkun sar fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva.
- (26) It-traspożizzjoni f'waqtha ta' din id-Direttiva hija essenzjali peress li l-Unjoni adottat għadd ta' inizjattivi ta' politika li għandhom jiġu implimentati sas-sena 2020 u li din id-Direttiva għandha l-għan li ssostni u li tikkomplementa.
- (27) Stat Membru mingħajr kosta jkun taht obbligu sproporzjonat u mhux mehtieġ jekk ikollu jittrasponi u jimplimenta din id-Direttiva. Għalhekk, Stati Membri bħal dawn għandhom ikunu eżentati mill-obbligu li jittrasponu u jimplimentaw din id-Direttiva,

ADOOTAW DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett

1. Din id-Direttiva tistabbilixxi qafas għall-ippjanar tal-ispazju marittimu u għandha l-għan li tippromwovi t-tkabbir sostenibbli tal-ekonomiji marittimi, l-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tal-baħar u l-użu sostenibbli tar-rizorsi tal-baħar.

⁽¹⁾ Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2001 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti pianijiet pianip u programmi fuq l-ambjent (ĠU L 197, 21.7.2001, p. 30).

⁽²⁾ Direttiva 2007/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2007 li tistabbilixxi Infrastruttura għall-Infurmazzjoni Ġeografika fil-Komunità Ewropea (INSPIRE) (ĠU L 108, 25.4.2007, p. 1).

2. Fil-Politika Marittima Integrata tal-Unjoni, dak il-qafas jipprevedi l-istabbiliment u l-implimentazzjoni mill-Istati Membri tal-ippjanar tal-ispazju marittimu, bil-għan li jikkontribwixxi għall-oġġettivi speċifikati fl-Artikolu 5, filwaqt li jqis l-interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar u l-kooperazzjoni transfruntiera msahha, f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-UNCLOS.

Artikolu 2

Kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva għandha tapplika għall-ilmijiet tal-baħar tal-Istati Membri minghajr preġudizzju għal leġislazzjoni oħra tal-Unjoni. Hija ma għandhiex tapplika għal ilmijiet kostali li jaqgħu taħt l-ippjanar urban u rurali ta' Stat Membru, sakemm dan ma jkunx kkomunikat fil-pjani tiegħu tal-ispazju marittimu.
2. Din id-Direttiva ma għandhiex tapplika għal attivitajiet li l-uniku għan tagħhom hu d-difiża jew is-sigurtà nazzjonali.
3. Din id-Direttiva ma għandhiex tfixkel il-kompetenza tal-Istati Membri biex ifasslu u jiddeterminaw, fl-ilmijiet tal-ibhra tagħhom, l-ammont u l-kopertura tal-pjani tal-ispazji marittimi tagħhom. Ma għandhiex tapplika għall-ippjanar urban u rurali.
4. Din id-Direttiva ma għandhiex taffettwa d-drittijiet sovrani u l-ġurisdizzjoni tal-Istati Membri fuq l-ilmijiet tal-ibhra li huma derivati mil-liġi internazzjonali rilevanti, b'mod partikolari l-UNCLOS. B'mod partikolari, l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva ma għandhiex tinfluwenza d-delinjament u d-delimitazzjoni tal-fruntieri marittimi mill-Istati Membri f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-UNCLOS.

Artikolu 3

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "Politika Marittima Integrata" (PMI) tfisser il-politika tal-Unjoni li l-għan tagħha huwa li trawwem teħid tad-deċiżjonijiet koordinat u koerenti biex jiġi mmassimizzat l-iżvilupp sostenibbli, it-tkabbir ekonomiku u l-koeżjoni soċjali tal-Istati Membri, u b'mod partikolari r-reġjuni kostali, insulari u l-aktar imbiegħda fl-Unjoni, kif ukoll is-setturi marittimi, permezz ta' politiki koerenti relatati mas-settur marittimu u kooperazzjoni internazzjonali rilevanti;
- (2) "ippjanar tal-ispazju marittimu" tfisser proċess li permezz tiegħu l-awtoritajiet tal-Istat Membru rilevanti janalizzaw u jorganizzaw l-attivitajiet umani f'żoni tal-baħar sabiex jilhqgħu l-għanijiet ekoloġiċi, ekonomiċi u soċjali.
- (3) "reġjun tal-baħar" tfisser reġjun tal-baħar kif imsemmi fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2008/56/KE.
- (4) "ilmijiet tal-ibhra" tfisser l-ilmijiet, il-qiegħ tal-baħar u s-subsoil kif definit fil-punt (1)(a) tal-Artikolu 3 tad-Direttiva 2008/56/KE u l-ilmijiet kostali kif definiti fil-punt 7 tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2000/60/KE u l-qiegħ tal-baħar u s-subsoil tagħhom.

KAPITOLU II

IPPJANAR TAL-ISPAZJU MARITTIMU

Artikolu 4

Stabbiliment u implimentazzjoni tal-ippjanar tal-ispazju marittimu

1. Kull Stat Membru għandu jstabbilixxi u jimplimenta pplanar tal-ispazju marittimu.
2. Meta jagħmlu dan, l-Istati Membri għandhom jiehdu kont tal-interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar.

3. Il-pjan jew il-pjani riżultat ta' dan għandhom jiġu żviluppatti u prodotti f'konformità mal-livelli istituzzjonali u ta' governanza determinati mill-Istati Membri. Din id-Direttiva ma għandhiex tfixx il-kompetenza tal-Istati Membri biex ifasslu u jiddeterminaw il-format u l-kontenut ta' dak il-pjan jew dawk il-pjani.
4. L-ippjanar tal-ispazju marittimu għandu jkollu l-għan li jikkontribwixxi għall-objettivi elenkati fl-Artikolu 5 u jissodisfa r-rekwiżiti msemmija fl-Artikoli 6 u 8.
5. Meta jiġi stabbilit l-ippjanar tal-ispazju marittimu, l-Istati Membri għandhom iqisu b'mod xieraq il-partikolaritajiet tar-reġjuni tal-baħar, u l-attivitajiet relevanti eżistenti u futuri u l-użi u l-impatti tagħhom fuq l-ambjent, kif ukoll ir-riżorsi naturali, u għandhom iqisu wkoll l-interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar.
6. L-Istati Membri jistgħu jinkludu jew jibnu fuq il-politiki, ir-regolamenti jew il-mekkaniżmi nazzjonali eżistenti li ġew jew li qed jiġu stabbiliti qabel id-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva, kemm-il darba jkunu konformi mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva.

Artikolu 5

L-objettivi tal-ippjanar tal-ispazju marittimu

1. Meta jkun qed jiġi stabbilit u implimentat l-ippjanar tal-ispazju marittimu, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw l-aspetti ekonomiċi, soċjali u ambjentali sabiex jappoġġaw l-iżvilupp u t-tkabbir sostenibbli fis-settur marittimu, l-applikazzjoni ta' approċċ ibbażat fuq l-ekosistema, u l-promozzjoni tal-koeżistenza ta' attivitajiet u użi relevanti.
2. Permezz tal-pjani tal-ispazji marittimi, l-Istati Membri għandhom jimmiraw biex jikkontribwixxu għall-iżvilupp sostenibbli tas-setturi tal-enerġija fil-baħar, tat-trasport marittimu, u tas-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura, u tal-preżervazzjoni, il-ħarsien u t-titjib tal-ambjent, inkluż ir-reżiljenza għall-impatti tat-tibdil fil-klima. Barra minn hekk, l-Istati Membri jistgħu jilhqqu objettivi oħra bħall-promozzjoni ta' turizmu sostenibbli u l-estrazzjoni sostenibbli ta' materja prima.
3. Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għall-kompetenza tal-Istati Membri biex jiddeterminaw kif jiġu riflessi u mkejla l-objettivi differenti fil-pjan jew pjani tal-ispazji marittimi tagħhom.

Artikolu 6

Rekwiżiti minimi għall-ippjanar tal-ispazju marittimu

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu passi proċedurali sabiex jikkontribwixxu għall-objettivi elenkati fl-Artikolu 5 filwaqt li jqisu l-attivitajiet relevanti u l-użi fl-ilmijiet tal-ibħra.
2. Waqt li jagħmlu dan, l-Istati Membri għandhom:
 - (a) jieħdu kont tal-interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar;
 - (b) jieħdu kont tal-aspetti ambjentali, ekonomiċi u soċjali, kif ukoll l-aspetti ta' sikurezza;
 - (c) jimmiraw li jippromwovu l-koerenza bejn l-ippjanar tal-ispazju marittimu u l-pjan jew il-pjani riżultat ta' dan u proċessi oħra, bħall-ġestjoni kostali integrata jew prattiki formali jew informali ekwivalenti;
 - (d) jiżguraw l-involvement tal-partijiet ikkonċernati f'konformità mal-Artikolu 9;
 - (e) jorganizzaw l-użu tal-aħjar data disponibbli f'konformità mal-Artikolu 10;
 - (f) jiżguraw il-kooperazzjoni transkonfinali fost l-Istati Membri f'konformità mal-Artikolu 11;
 - (g) jippromwovu l-kooperazzjoni mal-pajjiżi terzi f'konformità mal-Artikolu 12.

3. Il-pjani tal-ispazji marittimi għandhom jiġu riveduti mill-Istati Membri meta jiddeċiedu huma iżda minn tal-inqas kull 10 snin.

Artikolu 7

Interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar

1. Sabiex jittiehed kont tal-interazzjonijiet bejn l-art u l-baħar, f'konformità mal-Artikolu 4(2), jekk dan ma jiffurkaw parti minn proċess ta' ppjanar tal-ispazju marittimu nnifsu, l-Istati Membri jistgħu jużaw proċessi formali jew informali oħra, bħall-ġestjoni integrata tal-kosta. Ir-riżultat għandu jkun rifless mill-Istati Membri fil-pjani tal-ispazji marittimi tagħhom.

2. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 2(3), l-Istati Membri għandhom jimmiraw li permezz ta' ppjanar tal-ispazju marittimu jipromwovu l-koerenza tal-pjan jew pjani tal-ispazju marittimu riżultat ta' dan ma' proċessi rilevanti oħra.

Artikolu 8

Stabiliment tal-pjani tal-ispazji marittimi

1. Meta jkunu qed jistabbilixxu u jimplimentaw l-ippjanar tal-ispazju marittimu, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu pjani tal-ispazji marittimi li jidentifikaw id-distribuzzjoni tal-ispazji u temporali ta' attivitajiet u użi rilevanti eżistenti u futuri fl-ibhra tagħhom, sabiex jikkontribwixxu għall-oġettivi stipulati fl-Artikolu 5.

2. Waqt li jagħmlu dan u f'konformità mal-Artikolu 2(3), l-Istati Membri għandhom jieħdu kont tal-interazzjonijiet rilevanti ta' attivitajiet u użi. Mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi tal-Istati Membri, attivitajiet u użi u interessi possibbli jistgħu jinkludu:

- żoni ta' akkwakultura;
- żoni tas-sajd;
- impjanti u infrastrutturi għall-esplorazzjoni, l-isfruttament u l-estrazzjoni taż-żejt, tal-gass u riżorsi oħra tal-enerġija, tal-minerali u l-aggregati, u għall-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli;
- rotot tat-trasport marittimu u flussi tat-traffiku;
- żoni ta' taħriġ militari;
- siti tal-konservazzjoni tan-natura u tal-ispeċijiet u żoni protetti;
- żoni tal-estrazzjoni ta' materja prima;
- riċerka xjentifika;
- rotot ta' kejbils u pipelines ta' taħt il-baħar;
- turiżmu;
- wirt kulturali ta' taħt l-ilma.

Artikolu 9

Parteċipazzjoni pubblika

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu mezz ta' parteċipazzjoni pubblika billi jinfurkaw lill-partijiet interessati kollha u billi jikkonsultaw lill-partijiet ikkonċernati rilevanti, l-awtoritajiet u l-pubbliku kkonċernati fi stadju bikri fl-iżvilupp tal-pjani tal-ispazji marittimi, f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti stabbiliti fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li l-partijiet ikkonċernati u l-awtoritajiet rilevanti u l-pubbliku kkonċernati jkollhom aċċess għall-pjani hekk kif dawn jiġu ffinalizzati.

Arikolu 10

Użu u kondivizzjoni ta' data

1. L-Istati Membri għandhom jorganizzaw l-użu tal-aħjar data disponibbli, u jiddeċiedu kif se jorganizzaw l-iskambju tal-informazzjoni, meħtieġa għall-pjani tal-ispazji marittimi.

2. Id-data msemmija fil-paragrafu 1 tista' tinkludi, inter alia:

(a) data ambjentali, soċjali u ekonomika miġbura skont il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni li jikkonċernaw l-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 8;

(b) data fiżika tal-baħar dwar l-ilmijiet tal-ibhra.

3. Meta jimplimentaw il-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom jużaw strumenti u għodod rilevanti, inklużi dawk diġà disponibbli fl-ambitu tal-PMI, u politiki oħra rilevanti tal-Unjoni, bħal dawk imsemmija fid-Direttiva 2007/2/KE.

Artikolu 11

Kooperazzjoni bejn Stati Membri

1. Bħala parti mill-proċess ta' ppjanar u ġestjoni, l-Istati Membri li għandhom ibhra konfinanti għandhom jikkooperaw bil-ghan li jiġi żgurat li l-pjani tal-ispazji marittimi jkunu koerenti u koordinati fir-reġjun tal-baħar kollu kkonċernat. Tali kooperazzjoni għandha, b'mod partikolari, tqis kwistjonijiet ta' natura transnazzjonali.

2. Il-kooperazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tintlaħaq permezz ta':

(a) strutturi ta' kooperazzjoni reġjonali istituzzjonali eżistenti bħal Konvenzjonijiet tal-Ibhra Reġjonali; u/jew

(b) netwerks jew strutturi tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri; u/jew

(c) kwalunkwe metodu ieħor li jilhaq ir-rekwiżiti ta' paragrafu 1, pereżempju fil-kuntest tal-istrategiji dwar il-baċiri tal-baħar.

Artikolu 12

Kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi

L-Istati Membri għandhom jagħmlu hilitom, meta possibbli, biex jikkooperaw ma' pajjiżi terzi dwar l-azzjonijiet tagħhom fir-rigward tal-ippjanar tal-ispazju marittimu fir-reġjuni tal-baħar rilevanti u fkonformità mal-liġi u l-konvenzjonijiet internazzjonali, bħal bl-użu ta' fora internazzjonali jew kooperazzjoni istituzzjonali reġjonali.

KAPITOLU III

IMPLIMENTAZZJONI

Artikolu 13

Awtoritajiet kompetenti

1. Kull Stat Membru għandu jahtar l-awtorità jew l-awtoritajiet kompetenti għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva.

2. Kull Stat Membru għandu jipprovdi lill-Kummissjoni b'lista ta' dawk l-awtoritajiet kompetenti, flimkien mal-elementi ta' informazzjoni elenkati fl-Anness ta' din id-Direttiva.

3. Kull Stat Membru għandu jinforma lill-Kummissjoni bi kwalunkwe tibdil fl-informazzjoni pprovduta skont il-paragrafu 1 sa sitt xhur minn meta jidhol fis-seħh tibdil bhal dan.

Artikolu 14

Monitoraġġ u rappurtar

1. L-Istati Membri għandhom jibagħtu kopji tal-pjani tal-ispazji marittimi, inkluż materjal ta' spjegazzjoni eżistenti rilevanti dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u l-aġġornamenti kollha sussegwenti lill-Kummissjoni u lil kwalunkwe Stati Membri oħra kkonċernati fi żmien tliet xhur mill-pubblikazzjoni tagħhom.

2. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sa mhux aktar tard minn sena wara d-data ta' skadenza għall-istabbiliment tal-pjani tal-ispazji marittimi, u kull erba' snin minn hemm 'il quddiem, rapport li jiddeskrivi fil-qosor il-progress li jkun sar fl-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva.

KAPITOLU IV

DISPOŻIZZJONIJET FINALI

Artikolu 15

Traspożizzjonijiet

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex ikunu konformi ma' din id-Direttiva sat-18 ta' Settembru 2016. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih it-test ta' dawk id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, huma għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva, jew ikunu akkumpanjati b'din ir-referenza meta jiġu ppubblikati uffiċjalment. Il-metodi ta' kif għandha ssir din ir-referenza għandu jiġi stipulat mill-Istati Membri.

2. L-awtorità jew l-awtoritajiet imsemmija fl-Artikolu 13(1) għandhom jinhatru sat-18 ta' Settembru 2016.

3. Il-pjani tal-ispazji marittimi msemmijin fl-Artikolu 4 għandhom jiġu stabbiliti malajr kemm jista' jkun, sa mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu 2021.

4. L-obbligu għat-traspożizzjoni u l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva ma għandhomx japplikaw għall-Istati Membri mingħajr kosta.

Artikolu 16

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 17

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell, it-23 ta' Lulju 2014.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

S. GOZI

ANNEX

AWTORITAJIET KOMPETENTI

- (1) L-isem u l-indirizz tal-awtorità jew l-awtoritajiet kompetenti — l-isem u l-indirizz uffiċjali tal-awtorità jew l-awtoritajiet kompetenti identifikati.
 - (2) L-istatus ġuridiku tal-awtorità jew l-awtoritajiet kompetenti — deskrizzjoni qasira tal-istatus ġuridiku tal-awtorità jew l-awtoritajiet kompetenti.
 - (3) Ir-responsabbiltajiet — deskrizzjoni qasira tar-responsabbiltajiet ġuridiċi u amministrattivi tal-awtorità jew l-awtoritajiet kompetenti u tar-rwol tiegħu/tagħhom fir-rigward tal-ilmijiet tal-ibhra kkonċernati.
 - (4) Is-shubija — meta l-awtorità jew l-awtoritajiet kompetenti taġixxi/jaġixxu bhala korp ta' koordinament għal awtoritajiet kompetenti oħrajn, tkun mehtieġa lista ta' dawn tal-aħħar flimkien ma' sommarju tar-relazzjonijiet istituzzjonali stabbiliti sabiex tiġi żgurata l-koordinazzjoni.
 - (5) Il-koordinazzjoni reġjonali — huwa mehtieġ sommarju tal-mekkanizmi stabbiliti sabiex tiġi żgurata l-koordinazzjoni bejn l-Istati Membri fejn l-ilmijiet tagħhom huma koperti minn din id-Direttiva u jaqgħu fi hdan l-istess reġjun jew subreġjun tal-baħar.
-

DIRETTIVA 2014/90/UE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tat-23 ta' Lulju 2014****dwar tagħmir tal-baħar u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 96/98/KE****(Test b'relevanza għaż-ŻEE)**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l Artikolu 100(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara t-trasmissjoni tal-abbozz tal-att leġislattiv lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkonsultaw lill-Kumitat tar-Reġjuni,

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Id-dimensjoni globali tat-tbajhir titlob li l-Unjoni tapplika u tagħti appoġġ għall-qafas regolatorju internazzjonali dwar is-sikurezza marittima. Il-konvenzjonijiet internazzjonali dwar is-sikurezza marittima jehtieġu li l-Istati tal-bandiera jiżguraw li t-tagħmir li jkun qed jingarr abbord il-vapuri jkun konformi ma' ċerti rekwiżiti ta' sikurezza fir-rigward tad-disinn, il-konstruzzjoni u l-prestazzjoni, u biex johorġu ċ-ċertifikati rilevanti. Għal dak il-ghan, ġew żviluppati standards dettaljati tal-prestazzjoni u tal-ittestjar għal ċerti tipi ta' tagħmir tal-baħar mill-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (OMI) u mill-korpi ta' standardizzazzjoni internazzjonali u Ewropej.
- (2) L-istrumenti internazzjonali jhallu margini sinifikanti ta' diskrezzjoni għall-amministrazzjonijiet tal-bandiera. Fin-nuqqas ta' armonizzazzjoni, dan iwassal għal livelli ta' sikurezza li jvarjaw għall-prodotti li l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jkunu ċċertifikaw bħala konformi ma' daww il-konvenzjonijiet u standards; b'riżultat ta' dan, il-funzjonament bla xkiel tas-suq intern jiġi affettwat minhabba li jsir diffiċli għall-Istati Membri biex jaċċettaw tagħmir iċċertifikat fi Stat Membru iehor biex jiġi installat abbord vapuri li jtajru l-bnadar tagħhom minghajr aktar verifiki.
- (3) L-armonizzazzjoni mill-Unjoni ssolvi dawn il-problemi. Għalhekk, id-Direttiva tal-Kunsill 96/98/KE ⁽³⁾ stabbilixxiet regoli komuni biex telimina d-differenzi fl-implimentazzjoni tal-istandards internazzjonali permezz ta' sett ta' rekwiżiti identifikati b'mod ċar u proċeduri uniformi ta' ċertifikazzjoni.
- (4) Hemm diversi strumenti oħra tal-liġi tal-Unjoni li jstabbilixxu rekwiżiti u kondizzjonijiet, fost oħrajn sabiex jiġi żgurat il-moviment liberu tal-merkanzija fis-suq intern jew għal raġunijiet ambjentali, għal ċerti prodotti li huma simili fin-natura għal tagħmir li jintuza abbord il-vapuri, iżda li ma jilhqax l-istandards internazzjonali – li jistgħu

⁽¹⁾ ĠU C 161, 6.6.2013, p. 93.

⁽²⁾ Pozizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' April 2014 (għadha mhix ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u Deciżjoni tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014.

⁽³⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 96/98/KE tal-20 ta' Dicembru 1996 dwar it-tagħmir marittimu (ĠU L 46,17.2.1997, p. 25).

jvarjaw sostanzjalment mil-leġislażzjoni interna tal-Unjoni u li huma fevoluzzjoni kostanti. Ghalhekk, daww il-prodotti ma jistgħux jiġu ċertifikati mill-Istati Membri. It-tagħmir li għandu jiġi installat abbord il-vapuri tal-UE f'konformità mal-istandards internazzjonali tas-sikurezza għandu ghalhekk jiġi rregolat esklużivament minn din id-Direttiva, li għandha f'kull każ titqies bhala l-lex specialis; barra minn hekk, għandha tiġi stabbilita marka speċifika li tindika li t-tagħmir li jkollu dik il-marka jikkonforma mar-rekwiżiti stabbiliti fil-konvenzjonijiet u l-istrumenti internazzjonali rilevanti li jkunu dahlufis-seħh.

- (5) Minbarra li jistabbilixxu standards ta' prestazzjoni u ttestjar iddetaljati għat-tagħmir tal-baħar, l-istrumenti internazzjonali kultant jagħtu lok għal miżuri li jiddevjaw mir-rekwiżiti preskrittivi iżda li, taħt certi kondizzjonijiet, huma xierqa biex jissodisfaw l-intenzjoni ta' daww ir-rekwiżiti. Il-Konvenzjoni Internazzjonali għas-Salvagwardja tal-Hajja Umana fuq il-Baħar (SOLAS), 1974, tippermetti li d-disinn u l-arranġamenti alternattivi jkunu jistgħu jiġu applikati minn Stati Membri individwali li jaġixxu taħt ir-responsabbiltà tagħhom stess.
- (6) L-esperjenza fl-implimentazzjoni tad-Direttiva 96/98/KE wriet li jehtieg li jittiehdu miżuri addizzjonali għat-titjib tal-mekkanizmi ta' implimentazzjoni u infurzar ta' dik id-Direttiva u għas-simplifikazzjoni tal-ambjent regolatorju filwaqt li jkun garantit li r-rekwiżiti tal-OMI qed jiġu applikati u implimentati b'mod armonizzat fl-Unjoni Ewropea kollha.
- (7) Ghalhekk għandhom jiġu stabbiliti rekwiżiti biex it-tagħmir tal-baħar jilhaq l-istandards tas-sikurezza stabbiliti fl-istrumenti internazzjonali applikabbli, inklużi l-istandards ta' ttestjar rilevanti, sabiex ikun żgurat li t-tagħmir li jikkonforma ma' daww ir-rekwiżiti jkun jista' jiċċirkola mingħajr xkiel fi hdan is-suq intern u jiġi installat abbord il-vapuri li jtajru l-bandiera ta' kwalunkwe Stat Membru.
- (8) Sabiex ikun hemm kompetizzjoni ġusta fl-iżvilupp tat-tagħmir tal-baħar, għandu jsir kull sforz biex jiġi promoss l-użu ta' standards miftuħin sabiex isiru disponibbli b'xejn jew bi hlas nominali, u jkun permissibbli li kulhadd jikkoppjahom, iqassamhom u jużahom bla hlas jew bi hlas nominali.
- (9) Id-Deciżjoni Nru 768/2008/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ tistabbilixxi prinċipji komuni u dispożizzjonijiet ta' referenza mahsubin biex japplikaw għal-leġislażzjoni settorjali kollha biex tiġi pprovduta bażi koerenti għar-reviżjoni jew it-tfassil mill-ġdid ta' dik il-leġislażzjoni. Dik id-Deciżjoni tikkostitwixxi qafas ġenerali ta' natura orizzontali għal leġislażzjoni futura ta' armonizzazzjoni tal-kondizzjonijiet għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti u test ta' referenza għal-leġislażzjoni eżistenti. Dak il-qafas ġenerali jipprovdi soluzzjonijiet xierqa għall-problemi identifikati fl-implimentazzjoni tad-Direttiva 96/98/KE. Jehtieg ghalhekk li d-definizzjonijiet u d-dispożizzjonijiet ta' referenza tad-Deciżjoni Nru 768/2008/KE jiġu inkorporati f'din id-Direttiva billi jsiru l-adattamenti li huma mehtieġa mill-karatteristiċi speċifiċi tas-settur tat-tagħmir tal-baħar.
- (10) Bil-għan li l-awtoritajiet tas-sorveljanza tas-suq jingħataw mezzi addizzjonali speċifiċi li jiffacilitaw il-kompitu tagħhom, fil-mument opportun it-tikketta elettronika tista' tissupplimenta jew tissostitwixxi l-marka tat-tmun.
- (11) Ir-responsabbiltajiet tal-operaturi ekonomiċi għandhom ikunu stabbiliti b'mod li huwa proporzjonat u mhux diskriminatorju għal daww l-operaturi ekonomiċi li jkunu stabbiliti fl-Unjoni, filwaqt li jiġi kkunsidrat il-fatt li proporzjon sinifikanti tat-tagħmir tal-baħar li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva qatt ma jista' jiġi importat u jitqassam fit-territorju tal-Istati Membri.

⁽¹⁾ Id-Deciżjoni 768/2008/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 dwar qafas komuni għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti, u li thassar id-Deciżjoni tal-Kunsill 93/465/KEE (ĠU L 218, 13.8.2008, p. 82).

- (12) Peress li t-tagħmir tal-baħar jiġi installat abbord il-vapuri waqt il-konstruzzjoni jew it-tiswija tagħhom madwar id-dinja kollha, is-sorveljanza tas-suq issir partikolarment diffiċli u ma tistax tiġi appoġġata b'mod effettiv mill-kontrolli fuq il-fruntiera. Għalhekk, l-obbligi rispettivi tal-Istati Membri u tal-atturi ekonomiċi ġewwa l-Unjoni għandhom ikunu speċifikati b'mod ċar. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tagħmir konformi biss jiġi installat abbord vapuri li jtajru l-bnadar tagħhom u li dan l-obbligu jiġi rrispettat permezz tal-hruġ, l-approvazzjoni jew it-tiġdid taċ-ċertifikati ta' tali vapuri mill-amministrazzjoni tal-Istat tal-bandiera taħt il-konvenzjonijiet internazzjonali, kif ukoll permezz tal-arranġamenti nazzjonali għas-sorveljanza tas-suq stabbiliti f'konformità mal-qafas tal-Unjoni ta' sorveljanza tas-suq stabbilit fil-Kapitolu III tar-Regolament (KE) Nru 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾. L-Istati Membri għandhom ikunu appoġġati fit-tweġiq ta' dawn l-obbligi mis-sistemi ta' informazzjoni magħmula disponibbli mill-Kummissjoni għall-valutazzjoni, in-notifika u l-monitoraġġ tal-korpi awtorizzati li jwettqu kompiti ta' valutazzjoni tal-konformità, il-kondiviżjoni ta' informazzjoni marbuta mat-tagħmir tal-baħar approvat, l-applikazzjonijiet irtirati jew miċhuda, u n-nuqqas ta' konformità tat-tagħmir.
- (13) L-ewwel nett, it-twaħhil tal-marka tat-tmun mat-tagħmir tal-baħar mill-manifattur jew, fejn ikun rilevanti, l-importatur għandu jkun il-garanzija skont l-obbligi tagħhom taħt din id-Direttiva li t-tagħmir huwa konformi u jista' jitqiegħed fuq is-suq bil-għan li jiġi installat abbord vapur tal-UE. Minn hemm 'il quddiem, ċerti dispożizzjonijiet għall-kontinwazzjoni u l-applikabbiltà sikuri tal-marka tat-tmun wara li tkun twaħhlet u għar-rilaxx effettiv tal-kompitu tal-awtoritajiet nazzjonali tas-sorveljanza tas-suq. Il-manifattur jew, fejn ikun rilevanti, l-importatur jew id-distributtur, għandu jkun obligat jipprovi lill-awtoritajiet kompetenti l-informazzjoni shiħa u vera fir-rigward tat-tagħmir li jkun għamillu marka tat-tmun biex jiġi żgurat li t-tagħmir tal-baħar jibqa' sikur. Il-manifattur għandu jkun obligat jikkoopera mal-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq inkluż dwar standards li fuqhom immanifattura u ċċertifika t-tagħmir, u għandu jeżerċita wkoll diligenza dovuta fir-rigward ta' tagħmir tal-baħar li jqiegħed fis-suq. F'dan ir-rigward, manifattur li jinsab barra l-Unjoni għandu jahtar rappreżentant awtorizzat sabiex jiżgura l-kooperazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti.
- (14) Il-konformità mal-istandards internazzjonali ta' ttestjar tista' tintwera bl-ahjar mod permezz ta' proċeduri tal-valutazzjoni tal-konformità b'hal daww stipulati fid-Deċiżjoni Nru 768/2008/KE. Madankollu, il-manifatturi għandu jkollhom disponibbli biss daww il-proċeduri tal-valutazzjoni tal-konformità li jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-istrumenti internazzjonali.
- (15) Sabiex tkun żgurata proċedura ġusta u effiċjenti waqt l-analiżi ta' nuqqas ta' konformità ssuspettata, l-Istati Membri għandhom jiġu mhegġa jiehdu l-miżuri kollha li jwasslu għal evalwazzjoni eżawrjenti u oġġettiva tar-riskji; jekk il-Kummissjoni tkun sodisfatta li din il-kondizzjoni ntlahqet, ma għandhiex tkun obligata li tirrepeti dik l-evalwazzjoni meta tirreżamina l-miżuri restrittivi adottati mill-Istati Membri rigward tagħmir mhux konformi.
- (16) Meta l-Kummissjoni tkun qed twestaq id-doveri investigattivi tagħha fir-rigward tal-korpi nnotifikati, hija għandha żżomm lill-Istati Membri infurmati u għandha tikkooopera magħhom kemm jista' jkun, waqt li tikkunsidra b'mod debitu r-rwol indipendenti tagħha.
- (17) Meta l-awtoritajiet tas-sorveljanza ta' Stat Membru jkunu tal-fehma li t-tagħmir tal-baħar kopert b'din id-Direttiva jista' jkun ta' riskju għas-sikurezza marittima, għas-saħħa jew għall-ambjent, dawn għandhom iwettqu evalwazzjonijiet jew testijiet b'raba mat-tagħmir ikkonċernat. F'każ li jinstab riskju, l-Istat Membru għandu jitlob lill-operatur ekonomiku kkonċernat biex jiehu l-azzjoni korrettiva xierqa, jew saħansitra jirtira jew jiehu lura t-tagħmir ikkonċernat.
- (18) L-użu ta' tagħmir tal-baħar li ma jkollux il-marka tat-tmun għandu jkun permiss f'ċirkostanzi eċċezzjonali, speċjalment meta ma jkunx possibbli li vapur jikseb tagħmir li għandu l-marka tat-tmun f'port jew installazzjoni barra l-Unjoni jew meta t-tagħmir li għandu l-marka tat-tmun ma jkunx disponibbli fis-suq.

⁽¹⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 li jstabbilixxi r-rekwiżiti għall-akkreditament u għas-sorveljanza tas-suq relatati mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti (ĠU L 218, 13.8.2008, p. 30).

- (19) Jehtieg li jiġi żgurat li l-kisba tal-oġġettivi ta' din id-Direttiva ma tiġix ostakolata min-nuqqas ta' standards internazzjonali jew minn nuqqasijiet jew anomaliji serji fl-istandards eżistenti, inklużi l-istandards ta' ttestjar għal biċċa tagħmir tal-baħar speċifikali taqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Jehtieg ukoll li jiġu identifikati l-biċċiet tagħmir tal-baħar speċifiċi li jstgħu jibbenefikaw mit-tikkettjar elettroniku. Barra minn hekk jehtieg li jinżamm aġġornat element mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, jiġifieri r-referenzi għall-istandards kif imsemmi fl-Anness III, meta jsiru disponibbli standards godda. Is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għandha għalhekk tkun iddelegata lill-ummissjoni fir-rigward tal-adozzjoni, b'ċerti kondizzjonijiet u fuq bażi temporanja, ta' speċifikazzjonijiet tekniċi armonizzati u standards ta' ttestjar u sabiex jiġu emendati dawk ir-referenzi. Huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twettaq il-konsultazzjonijiet xierqa waqt il-hidma preparatorja tagħha, inkluż fil-livell tal-esperti. Meta tkun qed thejji u tfassal atti delegati, il-Kummissjoni għandha tiżgura t-trasmissjoni simultanja, f'waqtha u xierqa tad-dokumenti rilevanti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
- (20) Sabiex jintlahqu l-oġġettivi ta' din id-Direttiva, għandu jkun hemm implimentazzjoni uniformi tal-istrumenti internazzjonali fis-suq intern. Għalhekk jehtieg, għal kull parti tat-tagħmir tal-baħar li għalih tkun meħtieġa l-approvazzjoni tal-Istat tal-bandiera skont il-konvenzjonijiet internazzjonali, li jiġu identifikati b'mod ċar u f'waqtu r-rekwiżiti ta' disinn, kostruzzjoni u prestazzjoni kif ukoll l-istandards ta' ttestjar assoċjati stipulati fl-istrumenti internazzjonali għal dak it-tagħmir, u biex jiġu adottati kriterji u proċeduri komuni, inklużi skedi ta' żmien, għall-implimentazzjoni ta' dawk ir-rekwiżiti u l-istandards mill-korpi nnotifikati, l-awtoritajiet tal-Istati Membri u l-operaturi ekonomiċi, inkluż kwalunkwe operatur responsabbli għat-tqeghid tat-tagħmir abbord vapur tal-UE. Jehtieg ukoll li jiġi żgurat li l-kisba tal-oġġettivi ta' din id-Direttiva ma tiġix ostakolata minn nuqqasijiet fl-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-istandards ta' ttestjar applikabbli jew f'każijiet fejn l-OMI ma tkunx ipproduċiet standards xierqa għat-tagħmir tal-baħar li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva.
- (21) L-istrumenti internazzjonali, bl-eċċezzjoni tal-istandards tal-ittestjar, għandhom japplikaw awtomatikament fil-verżjoni aġġornata tagħhom. Sabiex jittaffa r-riskju li l-introduzzjoni ta' standards ta' ttestjar godda fil-legislazzjoni tal-Unjoni tikkawża diffikultajiet sproporzjonati għall-flotta tal-Unjoni u għall-operaturi ekonomiċi, mill-perspettiva ta' ċarezza u ċertezza legali, id-dhul fis-seħh ta' tali standards godda ta' ttestjar m'għandux ikun awtomatiku iżda, pjuttost, għandu jiġi indikat b'mod espliċitu mill-Kummissjoni.
- (22) Sabiex jiġu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, il-Kummissjoni għandha tingħata setgħat ta' implimentazzjoni. Dawk is-setgħat għandhom jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾.
- (23) Sabiex tiġi ffacilitata implimentazzjoni armonizzata, rapida u sempliċi ta' din id-Direttiva, l-atti ta' implimentazzjoni adottati skont din id-Direttiva għandhom jiehdu l-għamla ta' Regolamenti tal-Kummissjoni.
- (24) F'konformità mal-prattika stabbilita, il-kumitat imsemmi f'din id-Direttiva jista' jkollu rwol utli fl-analiżi ta' kwistjonijiet dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva li jitqajmu mill-president tiegħu jew minn rappreżentant ta' Stat Membru f'konformità mar-regoli ta' proċedura tiegħu.
- (25) Meta kwistjonijiet relatati ma' din id-Direttiva, bl-eċċezzjoni tal-implimentazzjoni jew il-ksur tagħha, ikunu qed jiġu eżaminati, pereżempju fi grupp ta' esperti tal-Kummissjoni, il-Parlament Ewropew għandu, f'konformità mal-prattika eżistenti, jircievi informazzjoni u dokumentazzjoni sħiħa u, fejn opportun, stedina biex jattendi il-laqgħat.

⁽¹⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jstabbilixxi r-regoli u l-prinċipji generali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (26) Il-Kummissjoni hija assistita mill-Aġenzija Marittima Ewropea tas-Sigurtà, f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 1406/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, fl-implimentazzjoni effettiva ta' atti legalment vinkolanti rilevanti tal-Unjoni u fit-tweġġ tal-kompiti li jinsabu fih u li huma fdati fidejn il-Kummissjoni.
- (27) L-awtoritajiet kompetenti u l-operaturi ekonomiċi kollha għandhom jaġhmlu kull sforz possibbli biex jiffacilitaw il-komunikazzjoni bil-miktub f'konformità mal-prattika internazzjonali, bil-hsieb li jinstabu mezzi ta' komunikazzjoni komuni.
- (28) Ladarba l-oġġetti ta' din id-Direttiva, jiġifieri t-titjib tas-sikurezza fuq il-baħar u l-prevenzjoni tat-tniġġis tal-baħar permezz tal-applikazzjoni uniformi tal-istrumenti internazzjonali rilevanti relatati mat-tagħmir li għandu jiġi installat abbord il-vapuri, u li jkun żgurat il-moviment liberu ta' tagħmir bħal dan fl-Unjoni, ma jistgħux jintlaħqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda, minhabba l-iskala tal-azzjoni, jistgħu pjuttost jintlaħqu ahjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ biex jintlaħqu dawk l-oġġetti.
- (29) Il-miżuri li għandhom jiġu adottati jirrapprezentaw modifika kbira tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 96/98/KE u għalhekk, fl-interess taċ-ċarezza, dik id-Direttiva għandha tithassar u tiġi sostitwita b'din id-Direttiva,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU 1

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Għan

L-għan ta' din id-Direttiva huwa li titjeb is-sikurezza fuq il-baħar u li jiġi evitat it-tniġġis tal-baħar permezz tal-applikazzjoni uniformi tal-istrumenti internazzjonali rilevanti relatati mat-tagħmir tal-baħar li jiġi installat abbord vapuri tal-UE, u li jiġi żgurat il-moviment liberu ta' tagħmir bħal dan fl-Unjoni.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "tagħmir tal-baħar" tfisser tagħmir li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva f'konformità mal-Artikolu 3;
- (2) "vapur tal-UE" tfisser vapur li jtajjar bandiera ta' Stat Membru u li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-konvenzjonijiet internazzjonali;
- (3) "konvenzjonijiet internazzjonali" tfisser il-konvenzjonijiet li ġejjin, flimkien mal-protokollu u l-kodiċijiet ta' applikazzjoni obbligatorja tagħhom, adottati taht il-patroċinju tal-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (OMI), li jkunu daħlu fis-seħh u li jistabbilixxu rekwiżiti speċifiċi għall-approvazzjoni mill-Istat tal-bandiera ta' tagħmir li jiġi installat abbord vapuri:

— il-Konvenzjoni tal-1972 fuq ir-Regolamenti Internazzjonali għal Prevenzjoni ta' Kollizzjonijiet fuq il-Baħar (Colreg),

⁽¹⁾ Regolament (KE) Nru 1406/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2002 li jstabbilixxi l-Aġenzija Marittima Ewropea tas-Sigurtà (ĠU L 208, 5.8.2002, p. 1).

- il-Konvenzjoni Internazzjonali għall-Prevenzjoni tat-Tniġġis minn Vapuri (Marpol) tal-1973,
 - il-Konvenzjoni Internazzjonali għas-Salvagwardja tal-Ħajja Umana fuq il-Baħar (Solas) tal-1974;
- (4) “standards tal-ittestjar” tfisser l-istandards ta’ ttestjar għat-tagħmir tal-baħar stabbiliti minn:
- l-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (IMO),
 - l-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Istandardizzazzjoni (ISO),
 - il-Kummissjoni Elettroteknika Internazzjonali (IEC),
 - il-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni (CEN),
 - il-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni Elettroteknika (Cenelec),
 - l-Unjoni Internazzjonali tat-Telekomunikazzjoni (ITU),
 - l-Istitut Ewropew tal-Istandards tat-Telekomunikazzjoni (ETSI),
 - il-Kummissjoni, f’konformità mal-Artikolu 8 u l-Artikolu 27(6) ta’ din id-Direttiva,
 - l-awtoritajiet regolatorji rikonoxxuti fil-ftehimiet ta’ rikonoxximent reċiproku li tagħhom l-Unjoni hija parti;
- (5) “strumenti internazzjonali” tfisser il-konvenzjonijiet internazzjonali, flimkien mar-riżoluzzjonijiet u ċ-ċirkolarijiet tal-OMI li jagħtu effett lil dawk il-konvenzjonijiet fil-verżjoni aġġornata tagħhom, u l-istandards tal-ittestjar;
- (6) “marka tat-tmun” tfisser is-simbolu msemmi fl-Artikolu 9 u stabbilit fl-Anness I jew, kif xieraq, it-tikketta elettronika imsemmija fl-Artikolu 11;
- (7) “korp innotifikat” tfisser organizzazzjoni magħżula mill-amministrazzjoni nazzjonali kompetenti ta’ xi Stat Membru f’konformità mal-Artikolu 17;
- (8) “magħmul disponibbli fis-suq” tfisser kwalunkwe provvista ta’ tagħmir tal-baħar fis-suq tal-Unjoni matul attività kummerċjali, sew jekk bi hlas kif ukoll mingħajr hlas;
- (9) “tqeghid fis-suq” tfisser l-ewwel darba li tagħmir tal-baħar ikun disponibbli fis-suq tal-Unjoni;
- (10) “manifattur” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li timmanifattura t-tagħmir tal-baħar, jew li tqabbd lil min jiddisinja jew jimmanifattura t-tagħmir tal-baħar, u li tikkummerċjalizza dak it-tagħmir taħt isemha jew il-marka kummerċjali tagħha;
- (11) “rappreżentant awtorizzat” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika stabbilita fl-Unjoni li tkun irċeviet mandat bil-miktub mingħand il-manifattur sabiex taġixxi f’ismu fir-rigward ta’ kompiti speċifiċi;

- (12) “importatur” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika stabbilita fl-Unjoni, li tqiegħed tagħmir tal-baħar minn pajjiż terz fis-suq tal-Unjoni;
- (13) “distributur” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika fil-katina tal-provvista, li mhijiex il-manifattur jew l-importatur, u li tagħmel it-tagħmir tal-baħar disponibbli fis-suq;
- (14) “operaturi ekonomiċi” tfisser il-manifattur, ir-rappreżentant awtorizzat, l-importatur u d-distributur;
- (15) “akkreditazzjoni” tfisser akkreditazzjoni kif definita fil-punt 10 tal-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 765/2008;
- (16) “korp nazzjonali tal-akkreditazzjoni” tfisser korp nazzjonali tal-akkreditazzjoni kif definit fil-punt 11 tal-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 765/2008;
- (17) “valutazzjoni tal-konformità” tfisser il-proċess imwettaq mill-korpi nnotifikati, f’konformità mal-Artikolu 15, li juri jekk it-tagħmir tal-baħar huwiex konformi mar-rekwiżiti stabbiliti f’din id-Direttiva;
- (18) “korp tal-valutazzjoni tal-konformità” tfisser korp li jwettaq attivitajiet ta’ valutazzjoni tal-konformità inkluż il-kalibrar, l-ittestjar, iċ-ċertifikazzjoni u l-ispezzjoni;
- (19) “sejha lura” tfisser kwalunkwe miżura mmirata biex tikseb ir-ritorn ta’ tagħmir tal-baħar, li diġà jkun ġie installat abbord vapuri tal-UE jew inxtara bl-intenzjoni li jiġi installat abbord vapuri tal-UE;
- (20) “irtirar” tfisser kwalunkwe miżura mmirata li tipprevjeni li tagħmir tal-baħar fil-katina tal-provvista jsir disponibbli fis-suq;
- (21) “dikjarazzjoni ta’ konformità tal-UE” tfisser dikjarazzjoni mahruġa mill-manifattur f’konformità mal-Artikolu 16;
- (22) “prodott” tfisser parti tat-tagħmir tal-baħar.

Artikolu 3

Kamp ta’ applikazzjoni

1. Din id-Direttiva għandha tapplika għal tagħmir li jiġi installat abbord vapur tal-UE jew li għandu jiġi installat abbord tiegħu u li għalih hija meħtieġa l-approvazzjoni tal-amministrazzjoni tal-Istat tal-bandiera mill-istrumenti internazzjonali, irrispettivament minn jekk il-vapur ikunx jinsab fl-Unjoni fil-mument meta jiġi installat it-tagħmir.
2. Minkejja l-fatt li t-tagħmir imsemmi fil-paragrafu 1 jista’ wkoll jaqa’ taħt il-kamp ta’ applikazzjoni ta’ strumenti tal-liġi tal-Unjoni minbarra din id-Direttiva, dak it-tagħmir għandu, għall-iskop stipulat fl-Artikolu 1, ikun soġġett biss għal din id-Direttiva.

Artikolu 4

Rekwiżiti għat-tagħmir tal-baħar

1. It-tagħmir tal-baħar li jiġi installat abbord vapur tal-UE fid-data msemmija fit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 39(1) jew warajha għandu jissodisfa r-rekwiżiti ta’ disinn, kostruzzjoni u prestazzjoni tal-istrumenti internazzjonali kif applikabbli fil-mument meta dak it-tagħmir jiġi installat abbord.

2. Il-konformità tat-tagħmir tal-baħar mar-rekwiżiti msemmija fil-paragrafu 1 għandha tintwera biss f'konformità mal-istandards ta' testjar u permezz tal-proċeduri ta' valutazzjoni tal-konformità msemmija fl-Artikolu 15.

3. L-istrumenti internazzjonali għandhom japplikaw, minghajr preġudizzju għall-proċedura ta' kontroll ta' konformità stabbilita fl-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 2099/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (1).

4. Ir-rekwiżiti u l-istandards imsemmija fil-paragrafi 1 u 2 għandhom jiġu implimentati b'mod uniformi, f'konformità mal-Artikolu 35(2).

Artikolu 5

Applikazzjoni

1. Meta l-Istati Membri johorġu, japprovaw jew iġeddu ċ-ċertifikati tal-vapuri li jtajru l-bandiera tagħhom kif meħtieġ mill-konvenzjonijiet internazzjonali, huma għandhom jiżguraw li t-tagħmir tal-baħar abbord daww il-vapuri jikkonforma mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li tagħmir tal-baħar abbord vapuri li jtajru l-bandiera tagħhom jikkonforma mar-rekwiżiti fl-istrumenti internazzjonali li huma applikabbli għat-tagħmir li diġà gie installat abbord. Il-Kummissjoni għandha tingħata setgħat ta' implimentazzjoni biex tiżgura l-applikazzjoni uniformi ta' dawn il-miżuri, f'konformità mal-Artikolu 35(3).

Artikolu 6

Funzjonament tas-suq intern

L-Istati Membri m'għandhomx jipprojbixxu t-tqeghid fis-suq jew l-installazzjoni abbord vapur tal-UE ta' tagħmir tal-baħar li jikkonforma ma' din id-Direttiva, u lanqas jirrifjutaw li johorġu ċ-ċertifikati relatati magħhom għall-vapuri li jtajru l-bandiera tagħhom, jew li jġeddu dawn iċ-ċertifikati.

Artikolu 7

Trasferiment ta' vapur għall-bandiera ta' Stat Membru

1. Fil-każ ta' vapur mhux tal-UE li jkun ser jiġi ttrasferit għall-bandiera ta' Stat Membru, matul it-trasferiment, dak il-vapur għandu jkun soġġett għall-ispezzjoni mill-Istat Membru li qed jirċivih biex jivverifika li l-kondizzjoni attwali tat-tagħmir tal-baħar tiegħu tikkorrispondi maċ-ċertifikati ta' sikurezza tiegħu u jew li t-tagħmir jikkonforma ma' din id-Direttiva u għandu l-marka tat-tmun jew inkella huwa ekwivalenti, għas-sodisfazzjon tal-amministrazzjoni ta' dak l-Istat Membru, għal tagħmir tal-baħar iċċertifikat f'konformità ma' din id-Direttiva mit-18 ta' Settembru 2016.

2. F'każijiet fejn ma tkunx tista' tiġi stabbilita d-data tal-installazzjoni abbord tat-tagħmir tal-baħar, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw ir-rekwiżiti sodisfacenti ta' ekwivalenza, b'kont meħud tal-istrumenti internazzjonali rilevanti.

3. Kemm-il darba t-tagħmir ma jkollux il-marka tat-tmun jew l-amministrazzjoni ma tqishiex bħala ekwivalenti, dan għandu jinbidel.

4. Għat-tagħmir tal-baħar li jitqies bħala ekwivalenti skont dan l-Artikolu għandu jinħareġ ċertifikat mill-Istat Membru li għandu jinżamm dejjem mat-tagħmir. Dak iċ-ċertifikat għandu jagħti l-permess tal-Istat Membru tal-bandiera biex it-tagħmir jinżamm abbord il-vapur u jimponi kwalunkwe restrizzjoni jew jippreskrivi kwalunkwe dispożizzjoni marbuta mal-użu tat-tagħmir.

(1) Ir-Regolament (KE) Nru 2099/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Novembru 2002 li jistabbilixxi Kumitat dwar l-Ibħra Protetti u l-Prevenzjoni ta' Tniġġis minn Bastimenti (COSS) (ĠU L 324, 29.11.2002, p. 1).

Artikolu 8

Standards ghat-tagħmir tal-baħar

1. Mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill ⁽¹⁾, kif emendata bir-Regolament (UE) Nru 1025/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾, l-Unjoni għandha ssegwi l-iżvilupp mill-OMI u minn korpi ta' standardizzazzjoni ta' standards internazzjonali xierqa, inklużi l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-istandards ta' ttestjar dettaljati, għal tagħmir tal-baħar li l-użu jew l-installazzjoni tiegħu abbord il-vapuri titqies meħtieġa għat-titjib tas-sikurezza marittima u l-prevenzjoni tat-tniġġis tal-baħar. Il-Kummissjoni għandha twestaq monitoraġġ ta' dan l-iżvilupp fuq bażi regolari.

2. Fin-nuqqas ta' standard internazzjonali għal biċċa tagħmir tal-baħar speċifika, f'ċirkostanzi eċċezzjonali fejn dan ikun iġġustifikat kif jisthoqq minn analiżi xierqa u sabiex titneħħa theddida serja u inaċċettabbli għas-sikurezza marittima, għas-saħħa jew għall-ambjent u b'kont meħud ta' kwalunkwe hidma li tkun għaddeja fil-livell tal-OMI, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta, permezz ta' atti delegati f'konformità mal-Artikolu 37, speċifikazzjonijiet tekniċi u standards ta' ttestjar armonizzati għal dik il-biċċa tagħmir tal-baħar speċifika.

Huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twestaq konsultazzjonijiet mal-esperti, inklużi l-esperti tal-Istati Membri, matul it-thejġija ta' dawn l-atti delegati.

Dawk l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-istandards ta' ttestjar għandhom japplikaw fuq bażi temporanja sa meta l-OMI tadotta standard għal dik il-biċċa tagħmir tal-baħar speċifika.

3. F'ċirkostanzi eċċezzjonali fejn dan ikun iġġustifikat kif jisthoqq minn analiżi xierqa u jekk meħtieġ sabiex titneħħa theddida inaċċettabbli identifikata għas-sikurezza marittima, għas-saħħa jew għall-ambjent minhabba dgħufija jew anomaliya serja fl-istandard eżistenti għal biċċa tagħmir tal-baħar speċifika indikata mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 35(2) jew (3) u b'kont meħud ta' kwalunkwe hidma li tkun għaddeja fil-livell tal-OMI, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li tadotta, permezz ta' atti delegati f'konformità mal-Artikolu 37, speċifikazzjonijiet tekniċi u standards ta' ttestjar armonizzati għal dik il-biċċa tagħmir tal-baħar speċifika, sa fejn dan ikun meħtieġ bħala rimedju għal dgħufija jew anomaliya serja biss.

Huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twestaq konsultazzjonijiet mal-esperti, inklużi l-esperti tal-Istati Membri, matul it-thejġija ta' dawn l-atti delegati.

Dawk l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-istandards ta' ttestjar għandhom japplikaw fuq bażi temporanja sa meta l-OMI tkun analizzat l-istandard applikabbli għal dik il-parti speċifika tat-tagħmir tal-baħar.

4. L-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-istandards adottati f'konformità mal-paragrafi 2 u 3 għandhom ikunu aċċessibbli mingħajr hlas mill-Kummissjoni.

KAPITOLU 2

IL-MARKA TAT-TMUN

Artikolu 9

Il-marka tat-tmun

1. It-tagħmir tal-baħar li l-konformità tiegħu mar-rekwiżiti stabbiliti f'din id-Direttiva tkun ntweriet f'konformità mal-proċeduri rilevanti tal-valutazzjoni tal-konformità, għandu jkollu marka tat-tmun imwahnha miegħu.

⁽¹⁾ Id-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ġunju 1998 li tistabbilixxi proċedura għall-ghoti ta' informazzjoni fil-qasam tal-istandards u tar-regolamenti tekniċi (ĠU L 204, 21.7.1998, p. 37).

⁽²⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1025/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-Istandardizzazzjoni Ewropea, li jemenda d-Direttivi tal-Kunsill 89/686/KEE u 93/15/KEE u d-Direttivi 94/9/KE, 94/25/KE, 95/16/KE, 97/23/KE, 98/34/KE, 2004/22/KE, 2007/23/KE, 2009/23/KE u 2009/105/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jhassar id-Deciżjoni tal-Kunsill 87/95/KEE u d-Deciżjoni Nru 1673/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 316, 14.11.2012, p. 12).

2. Il-marka tat-tmun ma ghandha titwahhal mal-ebda prodott iehor.
3. Il-forma tal-marka tat-tmun li ghandha tintuża ghandha tkun kif stipulat fl-Anness I.
4. L-użu tal-marka tat-tmun ghandha tkun soġġetta għall-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-paragrafu 1 u 3 sa 6 tal-Artikolu 30 tar-Regolament (KE) Nru 765/2008, fejn kwalunkwe referenza għall-immarkar CE ghandha tintfiehmem bħala referenza għall-marka tat-tmun.

Artikolu 10

Regoli u kondizzjonijiet għat-twahhil tal-marka tat-tmun

1. Il-marka tat-tmun ghandha titwahhal fuq il-prodott jew fuq it-tikketta bid-data tiegħu b'mod li tkun tidher, tkun tista' tinqara u ma tithassarx u, fejn ikun rilevanti, tiġi inkorporata fis-software tiegħu. Fejn dan mhuwiex possibbli jew ma jkunx jaqbel li jsir minhabba n-natura tal-prodott, il-marka tat-tmun ghandha titwahhal mal-imballaġġ u mad-dokumenti li jakkumpanjawh.
2. Il-marka tat-tmun ghandha titwahhal fl-aħħar tal-fażi ta' produzzjoni.
3. Il-marka tat-tmun ghandha tkun segwita bin-numru ta' identifikazzjoni tal-korp innotifikat, fejn dak il-korp ikun involut fil-fażi ta' kontroll tal-produzzjoni, u bis-sena li fiha titwahhal il-marka.
4. In-numru ta' identifikazzjoni tal-korp innotifikat ghandu jitwahhal mill-korp innifsu jew, fuq struzzjonijiet tiegħu, mill-manifattur jew mir-rappreżentant awtorizzat tal-manifattur.

Artikolu 11

Tikketta elettronika

1. Sabiex tiġi ffaċilitata s-sorveljanza fis-suq u tiġi evitata l-falsifikazzjoni ta' biċċiet tagħmir tal-baħar speċifiċi li jissemmew fil-paragrafu 3, il-manifatturi jistgħu jużaw forma xierqa u affidabbli ta' tikketta elettronika minflok il-marka tat-tmun, jew flimkien marka tat-tmunmagħha. F'dan il-każ, l-Artikoli 9 u 10 għandhom japplikaw, kif xieraq, mutatis mutandis.
2. Il-Kummissjoni ghandha twettaq analiżi tal-benefiċċji mqabbla mal-ispejjeż fir-rigward tal-użu tat-tikketta elettronika bħala suppliment għall-marka tat-tmun jew sostituzzjoni tagħha.
3. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti delegati, f'konformità mal-Artikolu 37, sabiex tidentifika l-biċċiet tagħmir tal-baħar speċifiċi li jistgħu jibbenefikaw mit-tikkettjar elettroniku. Huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet mal-esperti, inkluzi l-esperti tal-Istati Membri, matul it-thejjija ta' dawn l-atti delegati.
4. Il-Kummissjoni ghandha tingħata setgħat ta' implimentazzjoni sabiex tistabbilixxi, fl-għamla ta' Regolamenti tal-Kummissjoni u f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 38(2), kriterji tekniċi xierqa rigward id-disinn, il-prestazzjoni, it-twahhil u l-użu tat-tikketti elettronici.
5. Għat-tagħmir identifikat f'konformità mal-paragrafu 3, fi żmien tliet snin wara d-data tal-adozzjoni tal-kriterji tekniċi xierqa msemmija fil-paragrafu 4, il-marka tat-tmun tista' tkun issupplimentata b'forma xierqa u affidabbli ta' tikketta elettronika.
6. Għat-tagħmir identifikat f'konformità mal-paragrafu 3, fi żmien hames snin wara d-data tal-adozzjoni tal-kriterji tekniċi xierqa msemmija fil-paragrafu 4, il-marka tat-tmun tista' tkun issostitwita b'forma xierqa u affidabbli ta' tikketta elettronika.

KAPITOLU 3

OBBLIGI TAL-OPERATORI EKONOMIĊI

Artikolu 12

Obbligi tal-manifatturi

1. Permezz tat-twahhli tal-marka tat-tmun, il-manifatturi għandhom jieħdu r-responsabbiltà li jiggarantixxu li t-tagħmir tal-baħar li fuqu titwahhal il-marka tat-tmun ikun gie ddisinjat u mmanifatturat f'konformità mal-ispeċifikazzjonijiet u l-istandards tekniċi implimentati f'konformità mal-Artikolu 35(2) u għandhom jassumu l-obbligi stabbiliti fil-paragrafi 2 sa 9 ta' dan l-Artikolu.
2. Il-manifatturi għandhom ihejju d-dokumentazzjoni teknika meħtieġa u jagħmlu arrangamenti biex il-proċedura applikabbli tal-valutazzjoni tal-konformità titwettag.
3. Fejn il-konformità tat-tagħmir tal-baħar mar-rekwiżiti applikabbli tkun intweriet bil-proċedura tal-valutazzjoni tal-konformità, il-manifatturi għandhom ifasslu dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE skont l-Artikolu 16 u jwahhlu l-marka tat-tmun f'konformità mal-Artikoli 9 u 10.
4. Il-manifatturi għandhom iżommu d-dokumentazzjoni teknika u d-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE msemmija fl-Artikolu 16 għal mill-inqas għaxar snin wara t-twahhli tal-marka tat-tmun u fl-ebda każ għal perijodu inqas mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat.
5. Il-manifatturi għandhom jiżguraw li jkunu gew stabbiliti proċeduri biex il-produzzjoni tas-serje tibqa' konformi. Għandhom jiġu kkunsidrati l-bidliet fid-disinn jew il-karatteristiċi tat-tagħmir tal-baħar u l-bidliet fir-rekwiżiti fl-istrumenti internazzjonali kif imsemmija fl-Artikolu 4, li abbażi tagħhom it-tagħmir tal-baħar jiġi ddikjarat bħala konformi. Fejn meħtieġ f'konformità mal-Anness II, il-manifatturi għandhom jagħmlu l-arrangamenti meħtieġa biex il-valutazzjoni ġdida tal-konformità titwettag.
6. Il-manifatturi għandhom jiżguraw li l-prodotti tagħhom ikollhom numru tat-tip, tal-partita jew tas-serje jew kwalunkwe element ieħor biex ikunu jistgħu jiġu identifikati, jew, jekk dan ma jkunx possibbli minhabba d-daqs jew in-natura tal-prodott, li l-informazzjoni meħtieġa tingħata fuq l-imballaġġ jew f'dokument li jakkumpanja l-prodott, jew it-tnejn, kif ikun xieraq.
7. Il-manifatturi għandhom jindikaw isimhom, l-isem kummerċjali rreġistrat jew il-marka kummerċjali rreġistrata tagħhom u l-indirizz fejn ikunu jistgħu jiġu kkuntattjati fuq il-prodott jew, jekk dan ma jkunx possibbli, fuq l-imballaġġ tiegħu jew f'dokument li jakkumpanja l-prodott, jew it-tnejn, kif ikun xieraq. L-indirizz għandu jindika punt uniku fejn jista' jiġi kkuntattjat il-manifattur.
8. Il-manifatturi għandhom jiżguraw li l-prodott ikun akkumpanjat minn struzzjonijiet u l-informazzjoni kollha meħtieġa għall-installazzjoni sikura abbord u l-użu sikur tal-prodott, inklużi limitazzjonijiet għall-użu, jekk ikun hemm, li jinftejmu faċilment mill-utenti, flimkien ma' kull dokumentazzjoni oħra meħtieġa mill-istrumenti jew l-istandards ta' ttestjar internazzjonali.
9. Il-manifatturi li jqisu jew ikollhom raġuni biex jemmnu li prodott li jkunu wählulu marka tat-tmun mhuwiex konformi mar-rekwiżiti applikabbli ta' disinn, kostruzzjoni u prestazzjoni u mal-istandards ta' ttestjar implimentati f'konformità mal-Artikoli 35(2) u (3), għandhom minnufih jieħdu l-miżuri korrettivi meħtieġa biex dak il-prodott isir konformi, biex jirtiraw jew isejhu lura l-prodott, jekk dan ikun xieraq. Barra minn hekk, fejn il-prodott jippreżenta riskju, il-manifatturi għandhom jinfurmaw minnufih lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti tal-Istati Membri, billi jagħtu d-dettalji, b'mod partikulari, dwar in-nuqqas ta' konformità u dwar kwalunkwe miżura korrettiva meħuda.

10. Il-manifatturi għandhom, fuq talba bir-raġunijiet minn awtorità kompetenti, jipprovduha minnufih bl-informazzjoni u d-dokumentazzjoni kollha meħtieġa biex juru l-konformità tal-prodott, b'lingwa li tkun tista' tinftehem faċilment minn dik l-awtorità jew li tkun aċċettabbli għaliha, u jagħtu aċċess għall-bini tagħhom lil dik l-awtorità għal finijiet ta' sorveljanza tas-suq f'konformità mal-Artikolu 19 tar-Regolament (KE) Nru 765/2008 u jipprovdu kampjuni jew aċċess għall-kampjuni f'konformità mal-Artikolu 25(4) ta' din id-Direttiva. Huma għandhom jikkooperaw ma' dik l-awtorità, fuq talba mingħandha, fir-rigward ta' kull azzjoni mehuda biex jiġu eliminati r-riskji ppreżentati mill-prodotti li jkunu qiegħdu fis-suq.

Artikolu 13

Rappreżentanti awtorizzati

1. Manifattur li ma jkunx jinsab fit-territorju ta' mill-inqas Stat Membru wiehed għandu, permezz ta' mandat bil-miktub, jahtar rappreżentant awtorizzat għall-Unjoni u għandu jindika fil-mandat l-isem tar-rappreżentant awtorizzat u l-indirizz li fih ikun jista' jiġi kkuntattjat.
2. It-twettiq tal-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 12(1) u t-tfassil tad-dokumentazzjoni teknika ma għandhomx jiffurmaw parti mill-mandat tar-rappreżentant awtorizzat.
3. Rappreżentant awtorizzat għandu jwettaq il-kompiti speċifikati fil-mandat li jirċievi mingħand il-manifattur. Il-mandat għandu jippermetti li r-rappreżentant awtorizzat tal-inqas jagħmel dan li ġej:
 - (a) iżomm id-dikjarazzjoni tal-konformità tal-UE u d-dokumentazzjoni teknika għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali ta' sorveljanza għal mill-inqas għaxar snin wara t-twahhil tal-marka tat-tmun u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat;
 - (b) fuq talba bir-raġunijiet minn awtorità kompetenti, jipprovdi lil dik l-awtorità bl-informazzjoni u d-dokumentazzjoni kollha meħtieġa biex tintwera l-konformità tal-prodott;
 - (c) jikkoopera mal-awtoritajiet kompetenti, fuq talba tagħhom, fir-rigward ta' kull azzjoni mehuda biex jiġu eliminati riskji ppreżentati minn prodotti koperti mill-mandat tiegħu.

Artikolu 14

Operaturi ekonomiċi oħrajn

1. L-importaturi għandhom jindikaw isimhom, l-isem kummerċjali registrat jew il-marka kummerċjali registrata tagħhom u l-indirizz fejn ikunu jistgħu jiġu kkuntattjati fuq il-prodott jew, jekk dan ma jkunx possibbli, fuq l-ippakkjar tiegħu jew f'dokument li jakkumpanja l-prodott jew it-tnejn li huma, kif ikun xieraq.
2. L-importaturi u d-distributori għandhom, fuq talba bir-raġunijiet minn awtorità kompetenti, jipprovduha bl-informazzjoni u d-dokumentazzjoni kollha meħtieġa biex juru l-konformità tal-prodott, b'lingwa li tkun tista' tinftehem faċilment minn dik l-awtorità jew tkun aċċettabbli għaliha. Huma għandhom jikkooperaw ma' dik l-awtorità, fuq talba mingħandha, fir-rigward ta' kull azzjoni mehuda biex jiġu eliminati r-riskji ppreżentati mill-prodotti li jkunu qiegħdu fis-suq.
3. Importatur jew distributtur għandu jitqies bhala manifattur għall-finijiet ta' din id-Direttiva u għandu jkun soġġett għall-obbligi tal-manifattur skont l-Artikolu 12, fejn iqiegħed it-tagħmir tal-baħar fis-suq jew abbord vapur tal-UE f'ismu jew bil-marka kummerċjali tiegħu, jew jimmodifika tagħmir tal-baħar li diġà jkun imqiegħed fis-suq b'mod li tista' tiġi affettwata l-konformità mar-reqwiziti applikabbli.

4. Għal perijodu ta' mill-inqas għaxar snin wara li tkun twaħhlet il-marka tat-tmun u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat, l-operaturi ekonomiċi għandhom, fuq talba, jidentifikaw dawn li ġejjin lill-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq:

- (a) kwalunkwe operatur ekonomiku li jkun fornihom bi prodott;
- (b) kwalunkwe operatur ekonomiku li huma jkunu fornaw bi prodott.

KAPITOLU 4

VALUTAZZJONI TAL-KONFORMITÀ U NOTIFIKA TAL-KORPI TAL-VALUTAZZJONI TAL-KONFORMITÀ

Artikolu 15

Proċeduri għall-valutazzjoni tal-konformità

1. Il-proċeduri għall-valutazzjoni tal-konformità għandhom ikunu kif stabbilit fl-Anness II.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-manifattur jew ir-rappreżentant awtorizzat tal-manifattur jagħmel arranġamenti biex titwettaq valutazzjoni tal-konformità, permezz ta' korp innotifikat, għal xi biċċa tagħmir tal-baħar speċifika, billi tintuża wahda mill-għażliet ipprovduti permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati mill-Kummissjoni f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 38(2), minn fost wahda mill-proċeduri li ġejjin:
 - (a) fejn jintuża l-eżami tat-tip EC (il-modulu B), qabel ma jitqiegħed fis-suq, it-tagħmir tal-baħar kollu għandu jkun soġġett għal:
 - il-garanzija tal-kwalità tal-prodott (il-modulu D); jew
 - il-garanzija tal-kwalità tal-prodott (il-modulu E); jew
 - il-verifika tal-prodott (il-modulu F);
 - (b) fejn is-settijiet ta' tagħmir tal-baħar jiġu prodotti individwalment jew fi kwantitajiet żgħar u mhux fsensjela jew f'massa, il-proċedura tal-valutazzjoni tal-konformità tista' tkun il-verifika tal-unità EC (il-modulu G).
3. Il-Kummissjoni għandha, permezz tas-sistema ta' informazzjoni disponibbli għal dak il-għan, iżzomm lista aġġornata ta' tagħmir tal-baħar approvat u applikazzjonijiet irritati jew miċhuda u għandha tagħmilha disponibbli lill-partijiet interessati.

Artikolu 16

Dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE

1. Id-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE għandha tiddikjara li ntwera li r-rekwiżiti stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 4 ġew issodisfatti.
2. Id-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE għandha ssegwi l-istruttura tal-mudell li jinsab fl-Anness III għad-Deċiżjoni Nru 768/2008/KE. Din għandha tinkludi l-elementi speċifikati fil-moduli rilevanti stabbiliti fl-Anness II għal din id-Direttiva u għandha tinzamm aġġornata.
3. Bit-tfassil tad-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE, il-manifattur għandu jiehu r-responsabbiltà u jassumi l-obbligi msemmija fl-Artikolu 12(1).

4. Meta t-tagħmir tal-baħar jiġi installat abbord vapur tal-UE, il-vapur għandu jingħata kopja tad-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE li tkopri t-tagħmir ikkonċernat, u din għandha tinzamm abbord sakemm it-tagħmir imsemmi jitneħħa mill-vapur. Din għandha tiġi tradotta mill-manifattur fil-lingwa jew lingwi meħtieġa mill-Istat Membru tal-bandiera, inkluż mill-inqas lingwa użata komunement mis-settur tat-trasport marittimu.

5. Kopja tad-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE għandha tiġi pprovduta lill-korp innotifikat jew lill-korpi li jkunu wettqu l-proċeduri rilevanti tal-valutazzjoni tal-konformità.

Artikolu 17

Notifika lill-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità

1. L-Istati Membri għandhom, permezz tas-sistema ta' informazzjoni disponibbli mill-Kummissjoni għal dak il-ghan, jinnotifikaw lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra bil-korpi awtorizzati li jwettqu kompiti ta' valutazzjoni tal-konformità skont din id-Direttiva.

2. Il-korpi nnotifikati għandhom jikkonformaw mar-rekwiziti stipulati fl-Anness III.

Artikolu 18

Awtoritajiet notifikanti

1. L-Istati Membri għandhom jaħtru awtorità notifikanti li tkun responsabbli biex tistabbilixxi u twettaq il-proċeduri meħtieġa għall-valutazzjoni u n-notifika tal-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità u għall-monitoraġġ tal-korpi nnotifikati, inkluża l-konformità mal-Artikolu 20.

2. Il-korpi nnotifikati għandhom jiġu mmonitorjati tal-inqas kull sentejn. Il-Kummissjoni tista' tagħzel li tipparteċipa bħala osservatur f'dan l-eżerċizzju ta' monitoraġġ.

3. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li l-valutazzjoni u l-monitoraġġ imsemmijin fil-paragrafu 1 jitwettqu minn korp nazzjonali tal-akkreditament.

4. Fejn l-awtorità notifikanti tiddelega jew b'mod ieħor tafda l-valutazzjoni, in-notifika jew il-monitoraġġ imsemmijin fil-paragrafu 1 lil korp li ma jkunx entità governattiva, dak il-korp għandu jkun entità ġuridika u għandu jikkonforma mutatis mutandis mar-rekwiziti stabbiliti fl-Anness V. Barra minn hekk, tali korp għandu jkollu stabbiliti arranġamenti biex ikopri r-responsabbiltà li tirriżulta mill-attivitajiet tiegħu.

5. L-awtorità notifikanti għandha tiehu r-responsabbiltà kollha għall-kompiti mwettqin mill-korp imsemmi fil-paragrafu 4.

6. L-awtorità notifikanti għandha tikkonforma mar-rekwiziti stabbiliti fl-Anness V.

Artikolu 19

Obbligu ta' informazzjoni għall-awtoritajiet notifikanti

1. L-Istati Membri għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni dwar il-proċeduri tagħhom għall-valutazzjoni u n-notifika tal-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità u dwar il-monitoraġġ ta' korpi bħal dawn, kif ukoll dwar kull tibdil li jsir ilhom.

2. Il-Kummissjoni għandha, permezz tas-sistema ta' informazzjoni magħmula disponibbli mill-Kummissjoni għal dik il-fini, tqiegħed dik l-informazzjoni għad-dispożizzjoni tal-pubbliku.

*Artikolu 20***Sussidjarji ta' korpi nnotifikati u sottokuntrattar minn korpi nnotifikati**

1. Fejn korp innotifikat jaghti kompiti speċifiċi marbutin mal-valutazzjoni tal-konformità b'sottokuntratt jew iqabbd sussidjarju, huwa għandu jiżgura li s-sottokuntrattur jew is-sussidjarju josserva r-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III u għandu jinforma lill-awtorità notifikanti skont il-każ.
2. Il-korpi nnotifikati għandhom jiehdu responsabbiltà shiha għall-kompiti mwettqa mis-sottokuntratturi jew mis-sussidjarji ikun fejn ikun li dawn ikunu stabbiliti.
3. L-attivitajiet jistgħu jingħataw b'sottokuntratt jew jitwettqu minn sussidjarju biss bi ftehim mal-klijent.
4. Il-korp innotifikat għandu jzomm għad-dispożizzjoni tal-awtorità notifikanti d-dokumenti rilevanti dwar il-valutazzjoni tal-kwalifiki tas-sottokuntrattur jew tas-sussidjarju u tal-hidma li tkun saret minn tali sottokuntrattur jew sussidjarju skont din id-Direttiva.

*Artikolu 21***Tibdil fin-notifiki**

1. Fejn awtorità notifikanti taċċerta ruhha jew tkun informata li korp innotifikat ma jkunx għadu jikkonforma mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III, jew li jkun qed jonqos milli jaqdi l-obbligi tiegħu taht din id-Direttiva, l-awtorità notifikanti għandha tillimita, tissospendi jew tirtira n-notifika kif xieraq, skont kemm ikun gravi n-nuqqas fir-rigward ta' dawk ir-rekwiżiti jew tal-obbligi li jridu jiġu ssodisfatti. Permezz tas-sistema ta' informazzjoni magħmula disponibbli għal dik il-fini mill-Kummissjoni, hija għandha tinforma immedjatament lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra dwar dan.
2. Fil-każ li tiġi limitata, sospiża jew irtirata n-notifika, jew fejn il-korp innotifikat ma jkunx għadu attiv, l-Istat Membru notifikanti għandu jiehu l-passi mehtieġa biex jiżgura li l-fajls ta' dak il-korp jiġu pprocessati minn korp innotifikat iehor jew jinżammu disponibbli għall-awtorità notifikanti u għall-awtorità ta' sorveljanza tas-suq li jkunu responsabbli, fuq talba mingħandhom.

*Artikolu 22***Kontestar tal-kompetenza ta' korpi nnotifikati**

1. Il-Kummissjoni għandha tinvestiga l-każijiet kollha fejn ikollha dubju, abbażi tal-informazzjoni disponibbli għaliha jew li tingieb għall-attenzjoni tagħha, dwar il-kompetenza ta' korp innotifikat jew l-issoktar tal-osservanza minn korp innotifikat tar-rekwiżiti u r-responsabbiltajiet li għalihom huwa jkun soġġett.
2. L-Istat Membru notifikanti għandu jipprovdi lill-Kummissjoni, fuq talba, bl-informazzjoni kollha relatata mal-bażi għan-notifika jew iż-żamma tal-kompetenza tal-korp ikkonċernat.
3. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-informazzjoni sensitiva kollha miksuba matul l-investigazzjonijiet tagħha tiġi trattata b'mod kunfidenzjali.
4. Fejn il-Kummissjoni taċċerta ruhha li korp innotifikat ma jissodisfax, jew ma jkunx għadu jissodisfa, ir-rekwiżiti għan-notifika tiegħu, hija għandha mingħajr dewmien tgharraf lill-Istat Membru notifikanti b'dan u titolbu jiehu l-miżuri korrettivi mehtieġa mingħajr dewmien, inkluża d-denotifikazzjoni, jekk ikun mehtieġ.

*Artikolu 23***Obbligi operazzjonali tal-korpi nnotifikati**

1. Il-korpi nnotifikati għandhom iwettqu l-valutazzjonijiet tal-konformità jew jagħmlu arrangamenti biex dawn jitwettqu minn haddiehor f'konformità mal-proċeduri previsti fl-Artikolu 15.

2. Fejn korp innotifikat ikun tal-fehma li l-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 12 ma jkunux ġew sodisfatti mill-manifattur, dan ghandu jirrikjedi li l-manifattur jiehu l-miżuri korrettivi xierqa minghajr dewmien u ma ghandux johroġ ċertifikat ta' konformità.

3. Fejn, matul il-monitoraġġ tal-konformità wara l-hruġ ta' ċertifikat ta' konformità, korp innotifikat ikun tal-fehma li prodott ma jkunx għadu jikkonforma, huwa għandu jehtieġ li l-manifattur jiehu miżuri korrettivi xierqa minghajr dewmien u għandu jissospendi jew jirtira ċ-ċertifikat fejn mehtieġ. Fejn ma jittiehdix miżuri korrettivi jew fejn dawn ma jkollhomx l-effett mehtieġ, il-korp innotifikat għandu jillimita, jissospendi jew jirtira ċ-ċertifikat, skont il-każ.

Artikolu 24

Obbligu tal-korpi nnotifikati li jipprovdu informazzjoni

1. Il-korpi nnotifikati għandhom jinfurmaw lill-awtorità notifikanti dwar dan li ġej:
 - (a) kwalunkwe każ, restrizzjoni, sospensjoni jew irtirar ta' ċertifikat ta' konformità;
 - (b) kwalunkwe ċirkostanza li taffettwa l-ambitu tan-notifika u l-kondizzjonijiet għaliha;
 - (c) kwalunkwe talba għal informazzjoni li huma jkunu rċevew minn awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq rigward attivitajiet ta' valutazzjoni tal-konformità;
 - (d) fuq talba, l-attivitajiet ta' valutazzjoni tal-konformità li twettqu fl-ambitu tan-notifika tagħhom u kull attività oħra li twettqet, inklużi attivitajiet transkonfinali u sottokuntrattar.
2. Il-korpi nnotifikati għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri, fuq talba, bl-informazzjoni rilevanti dwar kwistjonijiet marbuta mar-riżultati negattivi u pożittivi tal-valutazzjoni tal-konformità. Il-korpi nnotifikati għandhom jipprovdu lill-korpi nnotifikati l-oħra li jkunu qed iwettqu l-attivitajiet tal-valutazzjoni tal-konformità li jkopru l-istess prodotti, b'informazzjoni dwar riżultati negattivi u, fuq talba, daww pożittivi tal-valutazzjoni tal-konformità.

KAPITOLU 5

SORVELJANZA TAS-SUQ TAL-UNJONI, KONTROLL TA' PRODOTTI, DISPOŻIZZJONIJET TA' SALVAGWARDJA

Artikolu 25

Qafas ta' sorveljanza tas-suq tal-UE

1. Fir-rigward tat-tagħmir tal-baħar, l-Istati Membri għandhom iwettqu sorveljanza tas-suq, f'konformità mal-qafas ta' sorveljanza tas-suq tal-UE stipulat fil-Kapitolu III tar-Regolament (KE) Nru 765/2008, soġġett għall-paragrafi 2 u 3 ta' dan l-Artikolu.
2. L-infrastrutturi u l-programmi nazzjonali ta' sorveljanza tas-suq għandhom jikkunsidraw il-karatteristiċi speċifiċi tas-settur tat-tagħmir tal-baħar, inklużi d-diversi proceduri mwettqin bhala parti mill-valutazzjoni tal-konformità, u partikolarment ir-responsabbiltajiet mogħtija lill-amministrazzjoni tal-Istat tal-bandiera mill-konvenzjonijiet internazzjonali.
3. Is-sorveljanza tas-suq tista' tinkludi kontrolli dokumentarji kif ukoll kontrolli tat-tagħmir tal-baħar li jkollu l-marka tat-tmun kemm jekk ġie installat abbord il-vapuri kif ukoll jekk le. Il-kontrolli tat-tagħmir tal-baħar li diġà ġie installat abbord għandhom ikunu limitati għal eżami li jkun jista' jwettaq filwaqt li t-tagħmir ikkonċernat jibqa' kompletament funzjonali abbord.

4. Fejn l-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq ta' Stat Membru, kif definit fir-Regolament (KE) Nru 765/2008, ikollhom il-hsieb li jwettqu kontrolli ta' kampjuni, huma jistgħu jitolbu lill-manifattur biex jagħmel il-kampjuni meħtieġa disponibbli, meta jkun raġonevoli u prattikabbli biex dan isir, jew biex jagħti access fil-post għall-kampjuni, bl-ispejjeż jiġġarrbu mill-manifattur.

Artikolu 26

Proċedura dwar kif għandu jiġi ttrattat it-tagħmir tal-baħar li jipprezenta riskju flivell nazzjonali

1. Fejn l-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq ta' Stat Membru ikollhom raġuni biżżejjed li jemmnu li tagħmir tal-baħar kopert minn din id-Direttiva jipprezenta riskju għas-sikurezza marittima, għas-saħħa jew għall-ambjent, huma għandhom iwettqu evalwazzjoni b'rabta mat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat li tkun tkopri r-rekwiżiti kollha stabbiliti f'din id-Direttiva. L-operaturi ekonomiċi rilevanti għandhom jikkooperaw kif meħtieġ mal-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq.

Fejn, matul dik l-evalwazzjoni, l-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq ikunu tal-fehma li t-tagħmir tal-baħar ma jikkonformax mar-rekwiżiti stabbiliti f'din id-Direttiva, huma għandhom mingħajr dewmien jesigu li l-operatur ekonomiku rilevanti jiehu l-miżuri korrettivi kollha xierqa biex it-tagħmir tal-baħar jikkonforma ma' daww ir-rekwiżiti, biex it-tagħmir tal-baħar jiġi rtirat mis-suq jew biex jissejjaħ lura ftali żmien raġonevoli li jkun jaqbel man-natura tar-riskju, skont kif jistabbilixxu huma.

L-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq għandhom jinformat lill-entità nnotifikata rilevanti, kif meħtieġ.

L-Artikolu 21 tar-Regolament (KE) Nru 765/2008 għandu japplika għall-miżuri msemmija fit-tieni subparagrafu ta' dan il-paragrafu.

2. Fejn l-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq iqisu li n-nuqqas ta' konformità ma jkunx limitat għat-territorju nazzjonali jew għall-vapuri li tajru l-bandiera tagħhom, huma għandhom jinformat lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra, permezz tas-sistema ta' informazzjoni magħmula disponibbli mill-Kummissjoni għal finijiet ta' sorveljanza tas-suq, bir-riżultati tal-evalwazzjoni mwettqa skont il-paragrafu 1 u bl-azzjonijiet li huma rrikjedew li jiehu l-operatur ekonomiku.

3. L-operatur ekonomiku għandu jiżgura li jittiehdu l-azzjonijiet korrettivi xierqa kollha fir-rigward tal-prodotti kollha kkonċernati li huwa jkun għamel disponibbli fis-suq fl-Unjoni kollha jew, skont il-każ, installa jew ikkunsinja biex jiġi installat abbord vapuri tal-UE.

4. Fejn l-operatur ekonomiku rilevanti ma jhux azzjoni korrettiva xierqa fil-perijodu ta' żmien preskritt mill-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq f'konformità mat-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1, jew b'mod ieħor jonqos milli jissodisfa l-obbligi tiegħu skont din id-Direttiva, l-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq għandhom jiehdu l-miżuri provviżorji xierqa kollha biex jipprojbixxu jew jirrestringu tagħmir tal-baħar milli jkun disponibbli fis-swieq nazzjonali tagħhom jew jiġi installat abbord vapuri li tajru l-bandiera tagħhom jew biex il-prodott jiġi rtirat minn dak is-suq jew biex jissejjaħ lura.

L-awtoritajiet tas-sorveljanza tas-suq għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra, mingħajr dewmien, dwar daww il-miżuri.

5. L-informazzjoni dwar il-miżuri mehuda mill-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq imsemmija fil-paragrafu 4 għandha tinkludi d-dettalji disponibbli kollha, b'mod partikolari d-data meħtieġa għall-identifikazzjoni tat-tagħmir tal-baħar li mhux konformi, l-origini tal-prodott, it-tip tan-nuqqas ta' konformità allegata u r-riskju involut, it-tip u t-tul ta' żmien tal-miżuri nazzjonali li ttiehdu u l-argumenti pprezentati mill-operatur ekonomiku kkonċernat. B'mod partikolari, l-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq għandhom jindikaw jekk in-nuqqas ta' konformità huwiex minhabba:

(a) nuqqas ta' konformità tat-tagħmir tal-baħar mar-rekwiżiti applikabbli ta' disinn, kostruzzjoni u prestazzjoni kif stabbilit skont l-Artikolu 4;

(b) nuqqas ta' konformità mal-istandards ta' ttestjar imsemmija fl-Artikolu 4 matul il-proċedura tal-valutazzjoni tal-konformità;

(c) nuqqasijiet f'dawk l-istandards ta' ttestjar.

6. Stati Membri oħra apparti l-Istat Membru li jkun beda l-proċedura għandhom minnufih jinformat lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra dwar kull miżura adottata u dwar kull informazzjoni addizzjonali għad-dispożizzjoni tagħhom marbuta man-nuqqas ta' konformità tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat, u, f'każ ta' nuqqas ta' qbil mal-miżura nazzjonali nnotifikata, dwar l-oġġezzjonijiet tagħhom.

7. Fejn, fi żmien erba' xhur minn meta tasal l-informazzjoni dwar il-miżuri mehuda mill-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq, kif imsemmi fil-paragrafu 4, ma tkun saret ebda oġġezzjoni minn xi Stat Membru jew mill-Kummissjoni fir-rigward ta' miżura proviżorja mehuda minn Stat Membru, dik il-miżura għandha titqies li tkun iġġustifikata.

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jittiehdu l-miżuri restrittivi xierqa fir-rigward tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat, bħal m'hu l-irtirar tal-prodott mis-suq tagħhom, mingħajr dewmien.

Artikolu 27

Proċedura ta' salvagwardja tal-UE

1. Fejn, wara li tkun tlestiet il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 26(3) u (4), isiru oġġezzjonijiet kontra miżura mehuda minn Stat Membru, jew fejn il-Kummissjoni tqis li miżura nazzjonali tista' tmur kontra l-leġislazzjoni tal-Unjoni, il-Kummissjoni għandha, mingħajr dewmien, tikkonsulta mal-Istati Membri u mal-operatur jew operaturi ekonomiċi rilevanti u għandha tevalwa l-miżura nazzjonali rilevanti. Abbażi tar-riżultati ta' dik l-evalwazzjoni, il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi jekk il-miżura nazzjonali rilevanti hijiex iġġustifikata jew le.

2. Għall-fini tal-paragrafu 1, fejn il-Kummissjoni tkun sodisfatta li l-proċedura segwita fl-adozzjoni tal-miżura nazzjonali hija xierqa għal evalwazzjoni eżawrjenti u oġġettiva tar-riskju u li l-miżura nazzjonali mal-Artikolu 21 tar-Regolament (KE) Nru 765/2008, hi tista' tillimita ruhha li teżamina l-adegwatezza u l-proporzjonalità tal-miżura nazzjonali rilevanti b'rabta ma' dan ir-riskju.

3. Il-Kummissjoni għandha tindirizza d-deċiżjoni tagħha lill-Istati Membri kollha u għandha tikkomunikaha minnufih lilhom u lill-operatur jew l-operaturi ekonomiċi rilevanti.

4. Jekk il-miżura nazzjonali rilevanti titqies iġġustifikata, l-Istati Membri kollha għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li t-tagħmir tal-baħar li ma jkunx konformi jiġi rtirat mis-suq tagħhom, u fejn meħtieġ, jissejjaħ lura. Huma għandhom għaldaqstant jinfurmaw lill-Kummissjoni.

5. Jekk il-miżura nazzjonali rilevanti titqies li mhix ġustifikata, l-Istat Membru kkonċernat għandu jirtiraha.

6. Fejn in-nuqqas ta' konformità tat-tagħmir tal-baħar ikun attribwit għal nuqqasijiet fl-istandards ta' ttestjar imsemmija fl-Artikolu 4, il-Kummissjoni tista', bil-għan li tissodisfa l-oġġettiv ta' din id-Direttiva, tikkonferma, temenda jew tħassar miżura ta' salvagwardja nazzjonali permezz ta' atti ta' implimentazzjoni f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 38(2).

Barra minn hekk, il-Kummissjoni għandu jkollha s-setgħa li, permezz ta' atti delegati f'konformità mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 37, tadotta rekwiżiti temporanji u standards ta' ttestjar armonizzati għal dik il-biċċa tagħmir tal-baħar speċifika. Il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 8(3) għandhom għaldaqstant japplikaw. Dawn ir-rekwiżiti u l-istandards ta' ttestjar għandhom ikun aċċessibbli mingħajr hlas mill-Kummissjoni.

7. Fejn l-istandard ta' ttestjar ikkonċernat huwa standard Ewropew, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-korp jew lill-korpi tal-istandardizzazzjoni Ewropej rilevanti u għandha tressaq il-kwistjoni quddiem il-kumitat stabbilit mill-Artikolu 5 tad-Direttiva 98/34/KE. Dak il-kumitat għandu jikkonsulta mal-korp jew korpi ta' standardizzazzjoni Ewropej rilevanti u jagħti l-opinjoni tiegħu mingħajr dewmien.

Artikolu 28

Prodotti konformi li jipprezentaw riskju għas-sikurezza marittima, għas-saħħa jew għall-ambjent

1. Fejn, wara li jkun wettaq evalwazzjoni skont l-Artikolu 26(1), Stat Membru jkun tal-fehma li t-tagħmir tal-baħar li hu konformi ma' din id-Direttiva xorta jipprezenta riskju għas-sikurezza marittima, għas-saħħa jew għall-ambjent, huwa għandu jeżiġi li l-operatur ekonomiku kkonċernat jiehu l-miżuri xierqa kollha biex jiżgura li t-tagħmir tal-baħar ikkonċernat, meta jitqiegħed fis-suq, ma jibqax jipprezenta dak ir-riskju, jew jirtira t-tagħmir tal-baħar mis-suq jew isejhu lura fi żmien perijodu ta' żmien raġonevoli li jkun jaqbel mat-tip tar-riskju, skont kif jistabbilixxi l-Istat Membru.

2. L-operatur ekonomiku għandu jiżgura li tittiehed azzjoni korrettiva fir-rigward tal-prodotti kollha kkonċernati li huwa jkun għamel disponibbli fis-suq tal-Unjoni jew li jkun qiegħed abbord vapuri tal-UE.

3. L-Istat Membru għandu jgħarraf minnufih lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra. L-informazzjoni pprovduta għandha tinkludi d-dettalji kollha disponibbli, b'mod partikolari d-data meħtieġa għall-identifikazzjoni tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat, l-orijġini u l-katina ta' provvista tat-tagħmir tal-baħar, it-tip ta' riskju involut u t-tip u t-tul ta' żmien tal-miżuri nazzjonali li ttiehdu.

4. Il-Kummissjoni għandha, mingħajr dewmien, tidhol f'konsultazzjoni mal-Istati Membri u mal-operaturi ekonomiċi rilevanti u għandha tevalwa l-miżuri nazzjonali meħuda. Abbażi tar-riżultati ta' dik l-evalwazzjoni, il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi jekk il-miżura hijiex iġġustifikata jew le, u għandha fejn ikun meħtieġ, tipproponi miżuri adegwati. L-Artikolu 27(2) għandu japplika mutatis mutandis għal dan il-għan.

5. Il-Kummissjoni għandha tindirizza d-deċiżjoni tagħha lill-Istati Membri kollha u għandha tikkomunikaha minnufih lilhom u lill-operatur jew l-operaturi ekonomiċi rilevanti.

Artikolu 29

Nuqqas ta' konformità formali

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 26, meta Stat Membru jsib waħda minn dawn is-sitwazzjonijiet, huwa għandu jeżiġi li l-operatur ekonomiku rilevanti ma jkomplix bin-nuqqas ikkonċernat fir-rigward tal-konformità:

(a) il-marka tat-tmun marka tat-tmun tkun twaħhlet bi ksur tal-Artikolu 9 jew l-Artikolu 10;

(b) il-marka tat-tmun ma tkunx twaħhlet;

(c) ma tkunx tfasslet id-dikjarazzjoni tal-konformità tal-UE;

(d) id-dikjarazzjoni tal-konformità tal-UE ma tkunx tfasslet b'mod korrett;

(e) id-dokumentazzjoni teknika ma tkunx disponibbli jew ma tkunx kompleta;

(f) id-dikjarazzjoni ta' konformità tal-UE ma tkunx intbagħtet lill-vapur.

2. Fejn in-nuqqas ta' konformità msemmi fil-paragrafu 1 jipersisti, l-Istat Membru kkonċernat għandu jiehu l-miżuri kollha xierqa biex jirrestringi jew jipprojbixxi d-disponibilità fis-suq tat-tagħmir tal-baħar jew jiżgura li dan jissejjaħ lura jew jiġi rtirat mis-suq.

*Artikolu 30***Eżenzjonijiet ibbażati fuq l-innovazzjoni teknika**

1. F'ċirkostanzi eċċezzjonali ta' innovazzjoni teknika, l-amministrazzjoni tal-Istat tal-bandiera tista' tippermetti li tagħmir tal-baħar li mhux konformi mal-proċeduri tal-valutazzjoni tal-konformità jiġi installat abbord vapur tal-UE jekk jiġi stabbilit permezz ta' prova jew xi mod ieħor għas-sodisfazzjon tal-amministrazzjoni tal-Istat tal-bandiera li dan it-tagħmir jissodisfa l-oġettivi ta' din id-Direttiva.
2. Il-proċeduri tal-provi ma għandhom bl-ebda mod jiddiskriminaw bejn tagħmir tal-baħar prodott fl-Istat Membru tal-bandiera u tagħmir tal-baħar prodott fi Stati oħrajn.
3. It-tagħmir tal-baħar kopert b'dan l-Artikolu għandu jingħata ċertifikat mill-Istat Membru tal-bandiera li għandu jinżamm dejjem flimkien mat-tagħmir u li jagħti l-permess tal-Istat Membru tal-bandiera biex it-tagħmir jiġi installat abbord il-vapur u jimponi kwalunkwe restrizzjoni jew jipprevedi kwalunkwe dispożizzjoni marbuta mal-użu tat-tagħmir.
4. Fejn Stat Membru jippermetti li tagħmir tal-baħar kopert b'dan l-Artikolu jiġi installat abbord vapur tal-UE, dak l-Istat Membru għandu minnufih jikkomunika l-karatteristiċi tiegħu flimkien mar-rapporti tal-provi, tal-valutazzjonijiet u tal-proċeduri tal-valutazzjoni tal-konformità kollha rilevanti lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra.
5. Fi żmien 12-il xahar minn meta tasal il-komunikazzjoni msemmija fil-paragrafu 4, il-Kummissjoni, jekk tqis li l-kondizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 ma jkunux ġew sodisfatti, tista' titlob lill-Istat Membru kkonċernat biex jirtira l-permess mogħti sa data ta' skadenza speċifikata. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni għandha taġixxi permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 38(2).
6. Fejn vapur b'tagħmir tal-baħar abbord kopert mill-paragrafu 1 jiġi trasferit lejn xi Stat Membru ieħor, l-Istat Membru tal-bandiera riċeventi jista' jieh u l-miżuri meħtieġa, li jistgħu jinkludu testijiet u wirjiet prattici, biex jiżgura li t-tagħmir huwa tal-inqas effettiv daqs tagħmir li jkun konformi mal-proċeduri ta' valutazzjoni tal-konformità.

*Artikolu 31***Eżenzjonijiet għall-ittestjar jew l-evalwazzjoni**

Amministrazzjoni ta' Stat tal-bandiera tista' tippermetti li tagħmir tal-baħar li ma jkunx konformi mal-proċeduri ta' valutazzjoni tal-konformità jew li mhux kopert mill-Artikolu 30 jitqiegħed abbord vapur tal-UE għal raġunijiet ta' ttestjar jew evalwazzjoni, jekk jiġu sodisfatti l-kondizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:

- (a) it-tagħmir tal-baħar għandu jingħata ċertifikat mill-Istat Membru tal-bandiera li għandu jinżamm dejjem mat-tagħmir u li jkun jiddikjara l-permess ta' dak l-Istat Membru biex it-tagħmir jitqiegħed abbord il-vapur tal-UE, jimponi r-restrizzjonijiet kollha meħtieġa u jistabbilixxi kwalunkwe dispożizzjoni oħra xierqa fir-rigward tal-użu tat-tagħmir ikkonċernat;
- (b) il-permess għandu jkun limitat għall-perjodu kkunsidrat mill-Istat tal-bandiera bħala meħtieġ biex jiġi kkompletat l-ittestjar, li għandu jkun l-iqsar possibbli;
- (c) it-tagħmir tal-baħar ma għandux jiġi fdat minflok tagħmir li jissodisfa r-rekwiżiti ta' din id-Direttiva u ma għandux jissostitwixxi tagħmir bħal dan, li għandu jibqa' abbord il-vapur tal-UE fi stat funzjonali u lest għall-użu immedjat.

Artikolu 32

Eżenzjonijiet f'ċirkostanzi eċċezzjonali

1. F'ċirkostanzi eċċezzjonali, li għandhom ikunu gġustifikati kif xieraq għall-amministrazzjoni tal-Istat tal-bandiera, meta jkun meħtieġ li tagħmir tal-baħar jinbidel f'port barra l-Unjoni fejn ma jkunx prattiku f'termini ta' żmien raġonevoli, dewmien u spejjeż biex jitqiegħed abbord tagħmir li għandu l-marka tat-tmun, jista' jitqiegħed tagħmir tal-baħar ieħor abbord soġġett għall-paragrafi 2 sa 4.

2. It-tagħmir tal-baħar li jiġi installat abbord għandu jkun akkumpanjat minn dokumentazzjoni maħruġa minn Stat Membru tal-OMI li huwa parti għall-konvenzjonijiet rilevanti, li jiċċertifika l-konformità tar-rekwiżiti rilevanti tal-OMI.

3. L-amministrazzjoni tal-Istat tal-bandiera għandha tiġi mgħarrfa minnufih bin-natura u l-karatteristiċi ta' tagħmir tal-baħar ieħor bħal dan.

4. L-amministrazzjoni tal-Istat tal-bandiera għandha, mal-ewwel opportunità, tiżgura li t-tagħmir tal-baħar imsemmi fil-paragrafu 1, flimkien mad-dokumentazzjoni tal-ittestjar, jikkonforma mar-rekwiżiti rilevanti tal-istrumenti internazzjonali u ta' din id-Direttiva.

5. Fejn ikun intwera li tagħmir tal-baħar speċifiku li għandu l-marka tat-tmun ma jkunx disponibbli fis-suq, l-Istat Membru tal-bandiera jista' jawtorizza li tagħmir tal-baħar ieħor jiġi installat abbord soġġett għall-paragrafi 6 sa 8.

6. It-tagħmir tal-baħar awtorizzat għandu jikkonforma, kemm jista' jkun, mar-rekwiżiti u l-istandards ta' ttestjar imsemmija fl-Artikolu 4.

7. It-tagħmir tal-baħar li jiġi installat abbord għandu jkun akkumpanjat minn ċertifikat interim ta' approvazzjoni maħruġ mill-Istat Membru tal-bandiera jew minn Stat Membru ieħor, u jindika dan li ġej:

- (a) it-tagħmir bil-marka tat-tmun li t-tagħmir iċċertifikat hu maħsub li jissostitwixxi;
- (b) iċ-ċirkostanzi eżatti li skonthom inhareġ iċ-ċertifikat ta' approvazzjoni, u b'mod partikolari n-nuqqas ta' disponibbiltà fis-suq ta' tagħmir li għandu l-marka tat-tmun;
- (c) il-htigijiet ta' disinn, kostruzzjoni u prestazzjoni eżatti li skonthom ġie approvat it-tagħmir mill-Istat Membru taċ-ċertifikazzjoni;
- (d) l-istandards ta' ttestjar applikati, jekk ikun hemm, fil-proċeduri ta' approvazzjoni rilevanti.

8. L-Istat Membru li johroġ iċ-ċertifikat interim ta' approvazzjoni għandu jinforma lill-Kummissjoni minnufih. Jekk il-Kummissjoni tqis li l-kondizzjonijiet tal-paragrafi 6 u 7 ma jkunux ġew issodisfatti, jista' jkun meħtieġ li Stat Membru jirrevoka dak iċ-ċertifikat jew jiehu miżuri oħrajn xierqa permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 38(2).

KAPITOLU 6

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 33

Skambju ta' esperjenza

Il-Kummissjoni għandha tipprevedi li jiġi organizzati skambji ta' esperjenza bejn l-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri li jkunu responsabbli għall-politika dwar in-notifika, b'mod speċjali dwar is-sorveljanza tas-suq.

*Artikolu 34***Koordinazzjoni ta' korpi nnotifikati**

1. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li jiġu stabbiliti koordinazzjoni u kooperazzjoni xierqa bejn il-korpi nnotifikati u li dawn isiru kif xieraq f'forma ta' grupp settorjali ta' korpi nnotifikati.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-korpi nnotifikati minnhom jieħdu sehem fil-hidma tal-grupp settorjali, b'mod dirett jew permezz ta' rappreżentanti nnominati.

*Artikolu 35***Miżuri ta' implimentazzjoni**

1. L-Istati Membri għandhom, permezz tas-sistema ta' informazzjoni magħmula disponibbli mill-Kummissjoni għal dik il-fini, jinnotifikaw l-isem u d-dettalji tal-kuntatt tal-awtoritajiet inkarigati mill-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha tfassal, taġġorna perjodikament u tippubblika lista ta' dawk l-awtoritajiet.
2. Għal kull oġġett ta' tagħmir tal-baħar li għalih hija meħtieġa l-approvazzjoni tal-amministrazzjoni tal-Istat tal-bandiera mill-konvenzjonijiet internazzjonali, il-Kummissjoni għandha tindika, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, ir-rekwiżiti ta' disinn, kostruzzjoni u prestazzjoni rispettivi u l-istandards ta' ttestjar previsti fl-istrumenti internazzjonali. Meta tadotta dawk l-atti, il-Kummissjoni għandha tindika b'mod ċar id-dati minn meta dawk ir-rekwiżiti u standards ta' ttestjar għandhom japplikaw, inkluż id-dati għat-tqegħid fis-suq u l-installazzjoni abbord, f'konformità mal-istrumenti internazzjonali, u b'kont meħud tal-iskadenzi għall-bini tal-vapuri. Il-Kummissjoni tista' tispeċifika wkoll il-kriterji komuni u l-proċeduri dettaljati għall-applikazzjoni tagħhom.
3. Il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tindika r-rekwiżiti ta' disinn, kostruzzjoni u prestazzjoni rispettivi li jkunu għandhom kemm ġew stipulati fl-istrumenti internazzjonali u li japplikaw għat-tagħmir li diġà ġie installat abbord sabiex jiżguraw li t-tagħmir li jkun qed jiġi installat abbord vapuri tal-UE jikkonforma mal-istrumenti internazzjonali.
4. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi u żżomm bażi ta' data li jkun fiha tal-inqas l-informazzjoni li ġejja:
 - (a) il-lista u d-dettalji essenzjali taċ-ċertifikati ta' konformità li jinharġu skont din id-Direttiva, kif ipprovduti mill-korpi nnotifikati;
 - (b) il-lista u d-dettalji essenzjali tad-dikjarazzjonijiet ta' konformità li jinharġu skont din id-Direttiva, kif ipprovduti mill-manifatturi;
 - (c) lista aġġornata tal-istrumenti internazzjonali applikabbli, u tar-rekwiżiti u l-istandards ta' ttestjar applikabbli bis-saħħa tal-Artikolu 4(4);
 - (d) il-lista u t-test shih tal-kriterji u l-proċeduri msemmija fil-paragrafu 2;
 - (e) ir-rekwiżiti u l-kondizzjonijiet għat-tikketti elettronici msemmija fl-Artikolu 11, fejn applikabbli;
 - (f) kwalunkwe informazzjoni oħra li tkun utli bil-hsieb li tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni korretta ta' din id-Direttiva mill-Istati Membri, il-korpi nnotifikati u l-operaturi ekonomiċi.

Dik il-bażi tad-data għandha ssir aċċessibbli għall-Istati Membri. Għandha tkun ukoll disponibbli għall-pubbliku għal finijiet ta' informazzjoni biss.

5. L-atti ta' implimentazzjoni msemmija f'dan l-Artikolu għandhom jiġu adottati fl-ghamla ta' Regolamenti tal-Kummissjoni f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 38(2).

Artikolu 36

Emendi

Il-Kummissjoni għandha tinghata s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 37 sabiex jiġu aġġornati r-referenzi għal standards, kif imsemmi fl-Anness III, meta standards godda jsiru disponibbli.

Artikolu 37

Eżercizzju tad-delega

1. Il-Kummissjoni għandha tinghata s-setgħa li tadotta atti delegati soġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

2. Is-setgħa li tadotta atti delegati msemmija fl-Artikoli 8, 11, 27 u 36 għandha tinghata lill-Kummissjoni għal perijodu ta' hames snin mis-17 ta' Settembru 2014. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport fir-rigward tad-delega tas-setgħa mhux iktar tard minn disa' xhur qabel it-tmiem tal-perijodu ta' hames snin. Id-delega tas-setgħa għandha tiġi estiża b'mod taċitu għal perijodi ta' żmien b'tul identiku, hlief jekk il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jopponu tali estensjoni mhux iktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perijodu.

3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikoli 8, 11, 27 u 36 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe hin mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttejjm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha tidhol fis-sehh fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fiha. Din ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att iddelegat li jkun diġà fis-sehh.

4. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

5. Att delegat adottat skont l-Artikoli 8, 11, 27 u 36 għandu jidhol fis-sehh biss jekk ma ssir l-ebda oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu nformaw it-tnejn li huma lill-Kummissjoni li mhumiex se joġġezzjonaw. Dak il-perijodu jiġi estiż b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 38

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tiġi assistita mill-Kumitat dwar l-Ibħra Protetti u l-Prevenzjoni ta' Tniġġis minn Bastimenti (COSS), stabbilit permezz tar-Regolament (KE) Nru 2099/2002. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011. Fejn il-kumitat ma jagħti l-ebda opinjoni, il-Kummissjoni ma għandhiex tadotta l-abbozz ta' att ta' implimentazzjoni u għandu japplika t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 39

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw u jipubblikaw, sa mhux aktar tard mit-18 ta' Settembru 2016, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih lill-Kummissjoni t-test ta' dawk id-dispożizzjonijiet.

Huma għandhom japplikaw dawk id-dispożizzjonijiet mit-18 ta' Settembru 2016.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk id-dispożizzjonijiet, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw kif għandha ssir din ir-referenza.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 40

Thassir

1. Id-Direttiva 96/98/KE għandha tithassar b'effett mit-18 ta' Settembru 2016.
2. Ir-rekwiżiti u l-istandards ta' ttestjar għat-tagħmir tal-baħar applikabbli fit-18 ta' Settembru 2016 skont id-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali adottati mill-Istati Membri sabiex jikkonformaw mad-Direttiva 96/98/KE għandhom jibqgħu japplikaw sad-dhul fis-seħh tal-atti ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 35(2).
3. Ir-referenzi għad-Direttiva mhassra għandhom jinftiehem bħala referenzi għal din id-Direttiva.

Artikolu 41

Dhul fis-seħh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 42

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell, it-23 ta' Lulju 2014.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

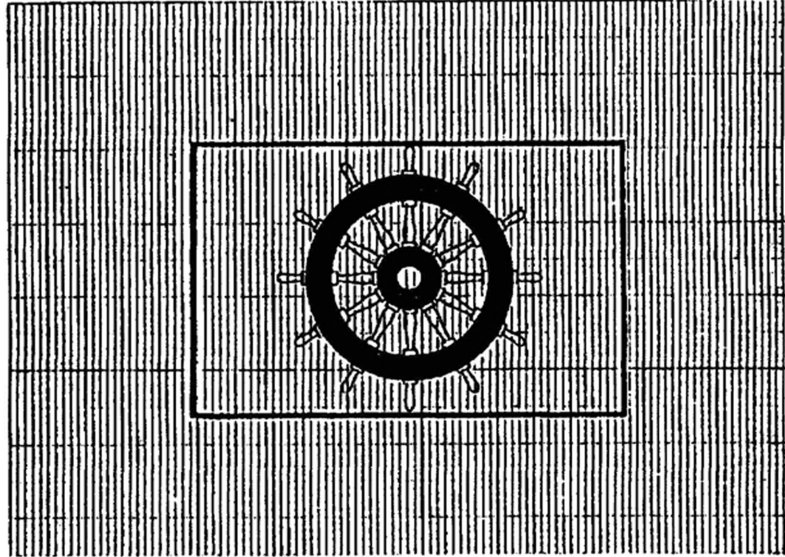
Il-President

S. GOZI

ANNEX I

MARKA TAT-TMUN

Il-marka tal-konformità għandha tiegħu l-għamla li ġejja:

Jekk il-marka tat-tmun tiċċekken jew titkabbar, għandhom jiġu rrispettati l-proporzjonijiet mogħtija fit-tpingija gradwata.

Id-diversi komponenti tal-marka tat-tmun għandu jkollhom sostanzjalment l-istess dimensjoni vertikali, li ma tistax tkun inqas minn 5 mm.

Tagħmir żgħir jista' jiġi eżentat minn dik id-dimensjoni minima.

—

ANNEX II

PROCEDURI TA' VALUTAZZJONI TAL-KONFORMITÀ

I. MODULU B: L-EŻAMI TAT-TIP KE

1. L-eżami tat-tip KE huwa dik il-parti ta' proċedura ta' valutazzjoni tal-konformità li fiha korp innotifikat jeżamina d-disinn tekniku ta' tagħmir tal-baħar u jivverifika u jixhed li d-disinn tekniku tat-tagħmir tal-baħar jissodisfa r-rekwiżiti rilevanti.

2. L-eżami tat-tip KE jista' jsir b'wiehed mill-modi li ġejjin.

— l-eżami ta' kampjun, rappreżentattiv tal-produzzjoni prevista, tal-prodott komplut (tip tal-produzzjoni);

— il-valutazzjoni tal-adeqwatezza tad-disinn tekniku tat-tagħmir tal-baħar permezz tal-eżami tad-dokumentazzjoni teknika u tal-evidenza ta' sostenn, imsemmija fil-punt 3, flimkien mal-eżami tal-kampjuni, rappreżentattivi tal-produzzjoni prevista, ta' parti wahda kritika jew aktar tal-prodott (kombinazzjoni tat-tip tal-produzzjoni u tat-tip tad-disinn).

3. Il-manifattur għandu jippreżenta applikazzjoni għall-eżami tat-tip KE lil korp notifikat wiehed tal-għażla tiegħu.

L-applikazzjoni għandha tinkludi:

— l-isem u l-indirizz tal-manifattur u, jekk l-applikazzjoni tiġi ppreżentata mir-rappreżentant awtorizzat, l-isem u l-indirizz tiegħu wkoll;

— dikjarazzjoni bil-miktub li l-istess applikazzjoni ma tkun giet ippreżentata lill-ebda korp iehor innotifikat;

— id-dokumentazzjoni teknika. Id-dokumentazzjoni teknika għandha tippermetti l-valutazzjoni tal-konformità tat-tagħmir tal-baħar mar-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali kif imsemmi fl-Artikolu 4, u għandha tinkludi analiżi u valutazzjoni adegwati tar-riskju/i. Id-dokumentazzjoni teknika għandha tispeċifika r-rekwiżiti applikabbli u għandha tkopri, sa fejn ikun rilevanti għall-valutazzjoni, id-disinn, il-manifattura u t-thaddim tat-tagħmir tal-baħar. Id-dokumentazzjoni teknika għandu jkollha, kull fejn applikabbli, tal-inqas l-elementi li ġejjin:

(a) deskrizzjoni ġenerali tat-tagħmir tal-baħar;

(b) disinn kunċettwali u disinni tal-manifattura kif ukoll skemi ta' komponenti, sottomontaturi, ċirkwiti, eċċ.;

(c) deskrizzjonijiet u spjegazzjonijiet meħtieġa għall-fehim tal-imsemmija disinni u skemi u għat-thaddim tat-tagħmir tal-baħar;

(d) lista tar-rekwiżiti u l-istandards ta' ttestjar li huma applikabbli għat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat f'konformità ma' din id-Direttiva, flimkien ma' deskrizzjoni tas-soluzzjonijiet adottati biex jiġu sodisfatti daww ir-rekwiżiti;

(e) riżultati ta' kalkoli ta' disinni magħmula, eżamijiet imwettqa, eċċ.; u

(f) rapporti tat-testijiet;

— il-kampjuni rappreżentattivi tal-produzzjoni prevista. Il-korp innotifikat jista' jitlob aktar kampjuni jekk ikun meħtieġ biex jitwettaq il-programm tat-testijiet;

- l-evidenza ta' sostenn għall-adegwatezza tas-soluzzjoni tad-disinn tekniku. Din l-evidenza ta' sostenn għandha ssemmi kwalunkwe dokument li jkun intuża. L-evidenza ta' sostenn għandha tinkludi, fejn meħtieġ, ir-riżultati ta' testijiet imwettqin mil-laboratorju adatt tal-manifattur, jew minn laboratorju tal-ittestjar iehor f'isem il-manifattur u taht ir-responsabbiltà tiegħu.

4. Il-korp innotifikat għandu:

Għat-tagħmir tal-baħar:

4.1. jeżamina d-dokumentazzjoni teknika u l-evidenza ta' sostenn biex jevalwa l-adegwatezza tad-disinn tekniku tat-tagħmir tal-baħar;

Għall-kampjun(i):

4.2. jivverifika li l-kampjun(i) ġie(ġew) manifatturat(i) f'konformità mad-dokumentazzjoni teknika, u jidentifika l-elementi li ġew imfassla f'konformità mad-dispożizzjonijiet applikabbli tar-rekwiżiti u l-istandards ta' ttestjar rilevanti, kif ukoll l-elementi li ġew imfassla mingħajr l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet rilevanti ta' daww l-istandards;

4.3. iwettaq eżamijiet u testijiet xierqa, jew iqabbd lil min iwettaqhom, f'konformità ma' din id-Direttiva;

4.4. jiftiehem mal-manifattur dwar post fejn ikunu ser jitwettqu l-eżamijiet u t-testijiet.

5. Il-korp innotifikat għandu jfassal rapport ta' evalwazzjoni li jirreġistra l-attivitajiet imwettqa f'konformità mal-punt 4 u r-riżultati tagħhom. Mingħajr preġudizzju għall-obbligi tiegħu fil-konfront tal-awtoritajiet notifikanti, il-korp innotifikat għandu jgħid il-kontenut ta' dak ir-rapport, kollu jew parti minnu, biss bi ftehim mal-manifattur.

6. Fejn it-tip jissodisfa r-rekwiżiti tal-istrumenti internazzjonali speċifiċi li japplikaw għat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat, il-korp innotifikat għandu jgħid ċertifikat ta' eżami tat-tip KE lill-manifattur. Iċ-ċertifikat għandu jinkludi l-isem u l-indirizz tal-manifattur, il-konkluzjonijiet tal-eżami, il-kondizzjonijiet (jekk ikun hemm) għall-validità tiegħu u d-data meħtieġa għall-identifikazzjoni tat-tip approvat. Iċ-ċertifikat jista' jkollu anness wieħed jew iżjed meħmużin.

Iċ-ċertifikat u l-annessi tiegħu għandhom jinkludu l-informazzjoni rilevanti kollha biex il-konformità tal-prodotti manifatturati mat-tip eżaminat tkun tista' tiġi evalwata u biex ikun hemm lok għal kontroll intern.

Fejn it-tip ma jissodisfax ir-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali, il-korp innotifikat għandu jirrifjuta li jgħid ċertifikat ta' eżami tat-tip KE u għandu jinforma lill-applikant kif adatt, filwaqt li jagħti raġunijiet dettaljati għar-rifjut tiegħu.

7. Jekk it-tip approvat ma jkunx għadu konformi mar-rekwiżiti applikabbli, il-korp innotifikat għandu jiddetermina jekk huwiex meħtieġ aktar ittestjar jew proċedura ġdida ta' valutazzjoni tal-konformità.

Il-manifattur għandu jinforma lill-korp innotifikat li għandu d-dokumentazzjoni teknika relatata maċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE, bil-modifiki kollha għat-tip approvat li jistgħu jaffettwaw il-konformità tat-tagħmir tal-baħar mar-rekwiżiti tal-istrumenti internazzjonali rilevanti jew mal-kondizzjonijiet għall-validità taċ-ċertifikat. Tali modifiki għandhom jeħtieġu l-approvazzjoni addizzjonali fil-forma ta' żieda għaċ-ċertifikat oriġinali tal-eżami tat-tip KE.

8. Kull korp innotifikat għandu jinforma lill-awtoritajiet notifikanti tiegħu dwar iċ-ċertifikati tal-eżami tat-tip KE u/jew kwalunkwe żieda għalihom, li jkun hareġ jew irtira, u perjodikament jew jekk jintalab jagħmel dan, għandu jgħid għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet notifikanti tiegħu, il-lista taċ-ċertifikati u/jew kwalunkwe żieda għalihom li ġew miċhuda, sospizi jew b'xi mod iehor limitati.

Kull korp innotifikat ghandu jinforma lill-korpi nnotifikati l-oħra dwar iċ-ċertifikati tal-eżami tat-tip KE u/jew kwalunkwe żidiet fihom li jkun irrifjuta, irtira, issospenda jew illimita b'mod iehor, u, fuq talba, dwar iċ-ċertifikati u/jew iż-żidiet fihom li jkun hareġ.

Il-Kummissjoni, l-Istati Membri u l-korpi nnotifikati l-oħra jistgħu, fuq talba, jiksbu kopja taċ-ċertifikati tal-eżami tat-tip KE u/jew iż-żidiet fihom. Wara li ssir talba, il-Kummissjoni u l-Istati Membri jistgħu jiksbu kopja tad-dokumentazzjoni teknika u r-riżultati tal-eżamijiet li jkun wettaq il-korp innotifikat. Il-korp innotifikat ghandu jzomm kopja taċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE, tal-annessi u taż-żidiet tiegħu, kif ukoll tal-fajl tekniku, inkluża d-dokumentazzjoni pprezentata mill-manifattur, sal-iskadenza tal-validità taċ-ċertifikat.

9. Il-manifattur ghandu jzomm kopja taċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE, tal-annessi u taż-żidiet tiegħu, flimkien mad-dokumentazzjoni teknika għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali għal mill-inqas 10 snin wara li tkun twahhlet il-marka tat-tmun fuq l-aħħar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat.
10. Ir-rappreżentant awtorizzat tal-manifattur jista' jippreżenta l-applikazzjoni msemmija fil-punt 3 u jissodisfa l-obbligi msemmija fil-punti 7 u 9, dment li dawn ikunu speċifikati fil-mandat.

II. MODULU D: KONFORMITÀ MAT-TIP ABBAŽI TAL-GARANZIJA TA' KWALITÀ TAL-PROĊESS TA' PRODUZZJONI

1. Il-konformità mat-tip abbaži tal-garanzija tal-kwalità tal-proċess ta' produzzjoni hija l-parti tal-proċedura ta' valutazzjoni tal-konformità li permezz tagħha l-manifattur jissodisfa l-obbligi stabbiliti fil-punti 2 u 5, u jiżgura u jiddikjara fuq ir-responsabbiltà unika tiegħu, li t-tagħmir tal-baħar ikkonċernat ikun f'konformità mat-tip kif deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE u li jissodisfa r-rekwiżiti tal-istrumenti internazzjonali applikabbli għalih.

2. Manifattura

Il-manifattur ghandu jopera sistema ta' kwalità approvata għall-produzzjoni, għall-ispezzjoni tal-prodott finali u għall-ittestjar tal-prodotti kkonċernati kif speċifikat fil-punt 3, u għandu jkun sogġett għal sorveljanza kif speċifikat fil-punt 4.

3. Sistema ta' kwalità

- 3.1. Il-manifattur ghandu jippreżenta applikazzjoni għall-valutazzjoni tas-sistema ta' kwalità tiegħu ma' korp innotifikat tal-għażla tiegħu, għat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat.

L-applikazzjoni għandha tinkludi:

— l-isem u l-indirizz tal-manifattur u, jekk l-applikazzjoni tiġi pprezentata mir-rappreżentant awtorizzat, l-isem u l-indirizz tiegħu ukoll;

— dikjarazzjoni bil-miktub li l-istess applikazzjoni ma giet ipprezentata lill-ebda korp innotifikat iehor;

— l-informazzjoni kollha rilevanti għall-kategorija tat-tagħmir tal-baħar mahsuba;

— id-dokumentazzjoni li tikkonċerna s-sistema ta' kwalità;

— id-dokumentazzjoni teknika tat-tip approvat u kopja taċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE.

- 3.2. Is-sistema ta' kwalità għandha tiżgura li l-prodotti kollha huma konformi mat-tip deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE u li jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-istrumenti internazzjonali applikabbli għalihom.

L-elementi, ir-rekwiżiti u d-dispożizzjonijiet kollha adottati mill-manifattur għandhom jiġu dokumentati b'mod sistematiku u ordnat fil-forma ta' politiki, proċeduri u struzzjonijiet bil-miktub. Id-dokumentazzjoni tas-sistema ta' kwalità għandha tippermetti interpretazzjoni konsistenti tal-programmi, tal-pjani, tal-manwali u tar-rekords ta' kwalità.

Għandha tinkludi, partikolarment, deskrizzjoni adegwata ta':

- l-għanijiet tal-kwalità u l-istruttura organizzattiva, ir-responsabbiltajiet u s-setgħat tal-amministrazzjoni fir-rigward tal-kwalità tal-prodott;
- il-manifattura, it-tekniki ta' kontroll tal-kwalità u tal-garanzija tal-kwalità, il-proċessi u l-azzjonijiet sistematiki korrispondenti, li ser jintużaw;
- l-eżamijiet u t-testijiet li ser isiru qabel, waqt u wara l-manifattura, u l-frekwenza li biha ser isiru;
- ir-rekords ta' kwalità, bħar-rapporti ta' spezzjonijiet u d-data dwar it-testijiet, id-data dwar il-kalibrar, ir-rapporti dwar il-kwalifiki fir-rigward tal-persunal ikkonċernat, eċċ.; u
- il-mezzi ta' monitoraġġ tal-kisba tal-kwalità meħtieġa tal-prodott u t-thaddim effettiv tas-sistema ta' kwalità.

- 3.3. Il-korp innotifikat għandu jivvaluta s-sistema ta' kwalità sabiex jiddetermina jekk tissodisfax ir-rekwiżiti msemmija fil-punt 3.2.

Flimkien mal-esperjenza f'sistemi ta' ġestjoni tal-kwalità, it-tim ta' awditjar għandu jkollu mill-inqas membru wiehed b'esperjenza fl-evalwazzjoni fil-qasam tat-tagħmir tal-baħar rilevanti u fit-teknoloġija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat, u għarfien tar-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali. L-awditu għandu jinkludi żjara ta' valutazzjoni fis-sede tal-manifattur. It-tim tal-awditjar għandu jeżamina d-dokumentazzjoni teknika msemmija fil-hames inċiż tal-punt 3.1 sabiex jivverifika l-abbiltà tal-manifattur li jidentifika r-rekwiżiti rilevanti tal-istrumenti internazzjonali u biex iwettaq l-eżamijiet meħtieġa sabiex jiżgura l-konformità tal-prodott ma' daww ir-rekwiżiti.

Id-deċiżjoni għandha tiġi nnotifikata lill-manifattur. In-notifika għandha tinkludi l-konklużjonijiet tal-awditu u d-deċiżjoni motivata tal-valutazzjoni.

- 3.4. Il-manifattur għandu jimpenja ruħu biex jissodisfa l-obbligi li ġejjin mis-sistema ta' kwalità kif approvata u biex iżommha hekk sabiex tibqa' adegwata u effikaci.
- 3.5. Il-manifattur għandu jzomm lill-korp innotifikat li jkun approva s-sistema tal-kwalità mgħarraf dwar kwalunkwe bidla maħsuba fis-sistema tal-kwalità.

Il-korp innotifikat għandu jevalwa kwalunkwe bidla proposta u jiddeciedi jekk is-sistema ta' kwalità modifikata hijiex ser tkompli tissodisfa r-rekwiżiti msemmija fil-punt 3.2 jew jekk ikunx hemm bżonn li ssir valutazzjoni mill-ġdid.

Huwa għandu jinnotifika lill-manifattur bid-deċiżjoni tiegħu. In-notifika għandha tinkludi l-konklużjonijiet tal-eżami u d-deċiżjoni motivata tal-valutazzjoni.

4. Sorveljanza taht ir-responsabbiltà tal-korp innotifikat

- 4.1. L-għan tas-sorveljanza huwa li tiżgura li l-manifattur iwettaq kif xieraq l-obbligi li jirriżultaw mis-sistema ta' kwalità approvata.

4.2. Il-manifattur għandu, għal finijiet ta' valutazzjoni, jippermetti l-aċċess lill-korp innotifikat għas-siti tal-manifattura, tal-ispezzjoni, tal-ittestjar u tal-ħażna u għandu jagħtih l-informazzjoni kollha rilevanti meħtieġa, b'mod partikolari:

— id-dokumentazzjoni tas-sistema ta' kwalità;

— ir-rekords tal-kwalità, bħar-rapporti ta' spezzjoni u d-data dwar it-testijiet, id-data dwar il-kalibrar, ir-rapporti fir-rigward tal-kwalifiki tal-persunal konċernat, eċċ.

4.3. Il-korp innotifikat għandu jwettaq awditi perjodiċi sabiex jiżgura li l-manifattur iżomm u japplika s-sistema tal-kwalità u għandu jipprovdi lill-manifattur b' rapport tal-awditu.

4.4. Barra minn hekk, il-korp innotifikat jista' jagħmel żjarat mhux mistennija lill-manifattur, hlief fejn, taht il-liġi nazzjonali, u għal raġunijiet ta' difiża jew sigurtà, ċerti restrizzjonijiet japplikaw għal tali żjarat. Waqt tali żjarat il-korp innotifikat, jekk ikun meħtieġ, jista' jwettaq testijiet fuq il-prodott, jew iqabbd lil min jagħmilhom, biex jivverifika li s-sistema ta' kwalità qed taħdem sewwa. Il-korp innotifikat għandu jipprovdi lill-manifattur b'rapport taż-żjara u, jekk ikunu twettqu xi testijiet, b'rapport tat-testijiet.

5. Il-marka tal-konformità u d-dikjarazzjoni tal-konformità

5.1. Il-manifattur għandu jwahaħ il-marka tat-tmun imsemmija fl-Artikolu 9, u, taht ir-responsabbiltà tal-korp innotifikat imsemmi fil-punt 3.1, in-numru ta' identifikazzjoni ta' dan tal-aħħar, ma' kull prodott individwali li jkun f'konformità mat-tip kif deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE u li jissodisfa r-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali.

5.2. Il-manifattur għandu jfassal dikjarazzjoni tal-konformità bil-miktub għal kull mudell ta' prodott u jzommha għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali għal perijodu ta' mill-inqas 10 snin wara li tkun twaħhlet il-marka tat-tmun fuq l-aħħar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat. Id-dikjarazzjoni ta' konformità għandha tidentifika l-mudell tat-tagħmir tal-baħar li għalih tkun tfasslet.

Jekk tintalab, għandha tiġi pprovduta kopja tad-dikjarazzjoni tal-konformità lill-awtoritajiet rilevanti.

6. Il-manifattur għandu jzomm għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti, għal mill-inqas 10 snin wara li tkun twaħhlet il-marka tat-tmun fuq l-aħħar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat:

— id-dokumentazzjoni msemmija fil-punt 3.1;

— il-bidla msemmija fil-punt 3.5, kif approvata;

— id-deċiżjonijiet u r-rapporti mill-korp innotifikat imsemmija fil-punt 3.5, 4.3 u 4.4.

7. Kull korp innotifikat għandu jinforma lill-awtoritajiet notifikanti tiegħu bl-approvazzjonijiet tas-sistema ta' kwalità mahruġa jew irtirati, u, perjodikament jew jekk jintalab jagħmel dan, għandu jqiegħed għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet notifikanti tiegħu, il-lista tal-approvazzjonijiet tas-sistemi ta' kwalità li jkunu ġew irrifutati, sospiżi jew b'xi mod ieħor limitati.

Kull korp innotifikat għandu jinforma lil korpi nnotifikati oħrajn dwar l-approvazzjonijiet tas-sistema ta' kwalità li jkun irrifjuta, issospenda, irtira jew inkella llimita, u, jekk jintalab jagħmel dan, jinformahom bl-approvazzjonijiet tas-sistemi ta' kwalità li jkun hareġ.

8. Rappreżentant awtorizzat

L-obbligi tal-manifattur stipulati fil-punti 3.1, 3.5, 5 u 6 jistgħu jiġu ssodisfatti mir-rappreżentant awtorizzat tiegħu, fismu u taht ir-responsabbiltà tiegħu, sakemm dawn ikunu speċifikati fil-mandat.

III. IL-MODULU E: KONFORMITÀ MAT-TIP ABBAŽI TAL-GARANZIJA TAL-KWALITÀ TAL-PRODOTT

1. Il-konformità mat-tip, abbaži tal-garanzija tal-kwalità tal-prodott, hija dik il-parti tal-proċedura ta' valutazzjoni tal-konformità li permezz tagħha l-manifattur jissodisfa l-obbligi stabbiliti fil-punti 2 u 5, u jiżgura u jiddikjara fuq ir-responsabbiltà unika tiegħu, li t-tagħmir tal-baħar ikkonċernat ikun f'konformità mat-tip kif deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE u li jissodisfa r-rekwiżiti tal-istrumenti internazzjonali applikabbli għalih.

2. Manifattura

Il-manifattur għandu jopera sistema approvata ta' kwalità, għall-ispezzjoni tal-prodott finali u għall-ittestjar tal-prodotti kkonċernati kif speċifikat fil-punt 3 u għandu jkun sugġett għal sorveljanza kif speċifikat fil-punt 4.

3. Sistema ta' kwalità

3.1. Il-manifattur għandu jippreżenta applikazzjoni għall-valutazzjoni tas-sistema ta' kwalità tiegħu ma' korp innotifikat tal-għażla tiegħu, għat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat.

L-applikazzjoni għandha tinkludi:

— l-isem u l-indirizz tal-manifattur u, jekk l-applikazzjoni tiġi ppreżentata mir-rappreżentant awtorizzat, l-isem u l-indirizz tiegħu wkoll;

— dikjarazzjoni bil-miktub li l-istess applikazzjoni ma giet ippreżentata lill-ebda korp innotifikat ieħor;

— l-informazzjoni kollha rilevanti għall-kategorija tat-tagħmir tal-baħar maħsuba;

— id-dokumentazzjoni li tikkonċerna s-sistema ta' kwalità; u

— id-dokumentazzjoni teknika tat-tip approvat u kopja taċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE.

3.2. Is-sistema ta' kwalità għandha tiżgura l-konformità tal-prodotti mat-tip kif deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE u mar-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali.

L-elementi, ir-rekwiżiti u d-dispożizzjonijiet kollha adottati mill-manifattur għandhom jiġu dokumentati b'mod sistematiku u ordnat fil-forma ta' politiki, proċeduri u struzzjonijiet bil-miktub. Id-dokumentazzjoni tas-sistema ta' kwalità għandha tippermetti interpretazzjoni konsistenti tal-programmi, tal-pjani, tal-manwali u tar-rekords ta' kwalità.

Għandha tinkludi, partikolarment, deskrizzjoni adegwata ta':

— l-għanijiet tal-kwalità u l-istruttura organizzattiva, ir-responsabbiltajiet u s-setgħat tal-manigment fir-rigward tal-kwalità tal-prodott;

— l-eżamijiet u t-testijiet li għandhom jiġu mwettqa wara l-manifattura;

— ir-rekords ta' kwalità, bħar-rapporti ta' spezzjonijiet u d-data dwar it-testijiet, id-data dwar il-kalibrar, ir-rapporti dwar il-kwalifiki fir-rigward tal-persunal konċernat, eċċ.;

— il-mezz ta' kif għandha tiġi mmonitorjata l-operazzjoni effettiva tas-sistema ta' kwalità.

- 3.3. Il-korp innotifikat għandu jivvaluta s-sistema ta' kwalità sabiex jiddetermina jekk tissodisfax ir-rekwiżiti msemmija fil-punt 3.2.

Flimkien mal-esperjenza f'sistemi ta' ġestjoni tal-kwalità, it-tim ta' awditjar għandu jkollu mill-inqas membru wieħed b'esperjenza fl-ewalwazzjoni fil-qasam tat-tagħmir tal-baħar rilevanti u fit-teknoloġija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat, u għarfien tar-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali. L-awditu għandu jinkludi żjara ta' valutazzjoni fis-sede tal-manifattur. It-tim ta' awditjar għandu jeżamina d-dokumentazzjoni teknika msemmija fil-hames inċiż tal-punt 3.1 sabiex jivverifika l-abbiltà tal-manifattur li jidentifika r-rekwiżiti rilevanti tal-istrumenti internazzjonali u biex iwettaq l-eżamijiet neċessarji sabiex jiżgura l-konformità tal-prodott ma' daww ir-rekwiżiti.

Id-deċiżjoni għandha tiġi nnotifikata lill-manifattur. In-notifika għandha tinkludi l-konklużjonijiet tal-awditu u d-deċiżjoni motivata tal-valutazzjoni.

- 3.4. Il-manifattur għandu jimpenja ruħu biex jissodisfa l-obbligi li ġejjin mis-sistema ta' kwalità kif approvata u biex iżommha hekk sabiex tibqa' adegwata u effikaċi.

- 3.5. Il-manifattur għandu jzomm lill-korp innotifikat li jkun approva s-sistema tal-kwalità mgħarraf dwar kwalunkwe bidla maħsuba fis-sistema tal-kwalità.

Il-korp innotifikat għandu jevalwa kwalunkwe bidla proposta u jiddeciedi jekk is-sistema ta' kwalità modifikata hijiex ser tkompli tissodisfa r-rekwiżiti msemmija fil-punt 3.2 jew jekk ikunx hemm bżonn li ssir valutazzjoni mill-ġdid.

Huwa għandu jinnotifika lill-manifattur bid-deċiżjoni tiegħu. In-notifika għandha tinkludi l-konklużjonijiet tal-eżami u d-deċiżjoni motivata tal-valutazzjoni.

4. Sorveljanza taht ir-responsabbiltà tal-korp innotifikat

- 4.1. L-għan tas-sorveljanza huwa li tiżgura li l-manifattur iwettaq kif xieraq l-obbligi li jirriżultaw mis-sistema ta' kwalità approvata.

- 4.2. Il-manifattur għandu, għal finijiet ta' valutazzjoni, jippermetti l-aċċess lill-korp innotifikat għas-siti tal-manifattura, tal-ispezzjoni, tal-ittestjar u tal-ħażna, u għandu jagħtih l-informazzjoni kollha rilevanti meħtieġa, b'mod partikolari:

— id-dokumentazzjoni tas-sistema ta' kwalità;

— ir-rekords tal-kwalità, bħar-rapporti ta' spezzjoni u d-data dwar it-testijiet, id-data dwar il-kalibrar, ir-rapporti fir-rigward tal-kwalifiki tal-persunal konċernat, eċċ.

- 4.3. Il-korp innotifikat għandu jwettaq awditi perjodiċi sabiex jiżgura li l-manifattur iżomm u japplika s-sistema tal-kwalità u għandu jipprovi lill-manifattur b'rapport tal-awditu.

- 4.4. Barra minn hekk, il-korp innotifikat jista' jagħmel żjarat mhux mistennija lill-manifattur, hlief fejn, taht il-liġi nazzjonali, u għal raġunijiet ta' difiża jew sigurtà, ċerti restrizzjonijiet japplikaw għal tali żjarat. Waqt tali żjarat il-korp innotifikat, jekk ikun meħtieġ, jista' jwettaq testijiet fuq il-prodott, jew iqabbad lil min jagħmilhom, biex jivverifika li s-sistema ta' kwalità qed taħdem sewwa. Il-korp innotifikat għandu jipprovi lill-manifattur b'rapport taż-żjara u, jekk ikunu twettqu xi testijiet, b'rapport tat-testijiet.

5. Il-marka tal-konformità u d-dikjarazzjoni tal-konformità

- 5.1. Il-manifattur għandu jwahaħ il-marka tat-tmun imsemmija fl-Artikolu 9 u, taht ir-responsabbiltà tal-korp innotifikat imsemmi fil-punt 3.1, in-numru ta' identifikazzjoni ta' dan tal-aħħar, ma' kull prodott individwali li jkun f'konformità mat-tip kif deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE u li jissodisfa r-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali.

- 5.2. Il-manifattur għandu jfassal dikjarazzjoni tal-konformità bil-miktub għal kull mudell ta' prodott u jzommha għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali għal perijodu ta' mill-inqas 10 snin wara li tkun twaħhlet il-marka tat-tmun fuq l-ahħar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat. Id-dikjarazzjoni ta' konformità għandha tidentifika l-mudell tat-tagħmir tal-baħar li għalih tkun tfasslet.

Jekk tintalab, għandha tiġi pprovduta kopja tad-dikjarazzjoni tal-konformità lill-awtoritajiet rilevanti.

6. Il-manifattur għandu jzomm għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti, għal mill-inqas 10 snin wara li tkun twaħhlet il-marka tat-tmun fuq l-ahħar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat:

— id-dokumentazzjoni msemmija fil-punt 3.1;

— il-bidla msemmija fil-punt 3.5, kif approvata;

— id-deċiżjonijiet u r-rapporti mill-korp innotifikat msemmija fil-punt 3.5, 4.3 u 4.4.

7. Kull korp innotifikat għandu jinforma lill-awtoritajiet notifikanti tiegħu bl-approvazzjonijiet tas-sistema ta' kwalità mahruġa jew irtirati, u, perijodikament jew jekk jintalab jagħmel dan, għandu jqiegħed għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet notifikanti tiegħu, il-lista tal-approvazzjonijiet tas-sistemi ta' kwalità li jkunu ġew irrifjutati, sospizi jew b'xi mod iehor limitati.

Kull korp innotifikat għandu jinforma lill-korpi nnotifikati l-oħrajn dwar l-approvazzjonijiet tas-sistema ta' kwalità li jkun irrifjuta, issospenda, irtira jew inkella llimita, u, jekk jintalab jagħmel dan, jinformahom bl-approvazzjonijiet tas-sistemi ta' kwalità li jkun hareġ.

8. Rappreżentant awtorizzat

L-obbligi tal-manifattur stipulati fil-punti 3.1, 3.5, 5 u 6 jistgħu jiġu ssodisfatti mir-rappreżentant awtorizzat tiegħu, fismu u taht ir-responsabbiltà tiegħu, sakemm dawn ikunu speċifikati fil-mandat.

IV. MODULU F: KONFORMITÀ MAT-TIP ABBAŽI TAL-VERIFIKA TAL-PRODOTT

1. Il-konformità mat-tip, abbaži tal-verifika tal-prodott hija l-parti tal-proċedura ta' valutazzjoni tal-konformità li permezz tagħha l-manifattur jissodisfa l-obbligi stabbiliti fil-punti 2, 5.1 u 6, u jiżgura, u jiddikjara fuq ir-responsabbiltà unika tiegħu li l-prodotti kkonċernati, li ġew soġġetti għad-dispożizzjonijiet tal-punt 3, huma konformi mat-tip kif deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE u li jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-istrumenti internazzjonali applikabbli għalihom.

2. Manifattura

Il-manifattur għandu jiehu l-miżuri kollha necessarji biex il-proċess tal-manifattura u l-monitoraġġ tiegħu jiżguraw il-konformità tal-prodotti manifatturati mat-tip approvat, kif deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE, u mar-rekwiżiti tal-istrumenti internazzjonali applikabbli għalihom.

3. Verifika

Il-korp innotifikat magħżul mill-manifattur għandu jwettaq l-eżamijiet u t-testijiet xierqa biex jivverifika l-konformità tal-prodotti mat-tip approvat kif deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE u mar-rekwiżiti xierqa tal-istrumenti internazzjonali.

L-eżamijiet u t-testijiet biex tkun ikkontrollata l-konformità tal-prodotti mar-rekwiżiti xierqa għandhom jitwettqu, skont kif jagħżel il-manifattur, jew permezz tal-eżami u l-ittestjar ta' kull prodott kif speċifikat fil-punt 4, jew bl-eżami u l-ittestjar tal-prodotti fuq bażi ta' statistika, kif speċifikat fil-punt 5.

4. Il-verifika tal-konformità bl-eżami u bl-ittestjar ta' kull prodott
- 4.1. Il-prodotti kollha għandhom jiġu eżaminati u ttestjati individwalment f'konformità ma' din id-Direttiva, sabiex tiġi vverifikata l-konformità mat-tip approvat deskritt f'ċertifikat ta' eżami tat-tip KE u mar-rekwiżiti xierqa tal-istrumenti internazzjonali.
- 4.2. Il-korp innotifikat għandu jorog ċertifikat tal-konformità fir-rigward tal-eżamijiet u tat-testijiet magħmula, u għandu jwahhal in-numru ta' identifikazzjoni tiegħu ma' kull prodott approvat, jew iqabbd lil min iwahhlu, taht ir-responsabbiltà tiegħu.

Il-manifattur għandu jzomm iċ-ċertifikati ta' konformità disponibbli għal spezzjoni mill-awtoritajiet kompetenti għal mill-inqas 10 snin wara li tkun twahhlet il-marka tat-tmun fuq l-ahhar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-bahar ikkonċernat.

5. Il-verifika tal-istatistika tal-konformità
- 5.1. Il-manifattur għandu jiehu l-miżuri kollha meħtieġa biex il-proċess tal-manifattura u l-monitoraġġ tiegħu jiżguraw l-omogeneità ta' kull lott prodott, u għandu jippreżenta l-prodotti tiegħu għall-verifika fil-forma ta' lottijiet omoġenji.
- 5.2. Għandu jittiehed kampjun aleatorju minn kull lott. Il-prodotti kollha f'kampjun għandhom jiġu eżaminati u ttestjati individwalment f'konformità ma' din id-Direttiva, sabiex tiġi żgurata l-konformità tagħhom mar-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali u biex jiġi ddeterminat jekk il-lott jiġix aċċettat jew irrifjutat.
- 5.3. Jekk lott jiġi aċċettat, il-prodotti kollha tal-lott għandhom jitqiesu approvati, hlief dawk il-prodotti mill-kampjun li jkun instab li ma jissodisfawx it-testijiet.

Il-korp innotifikat għandu jorog ċertifikat tal-konformità fir-rigward tal-eżamijiet u tat-testijiet magħmula, u għandu jwahhal in-numru ta' identifikazzjoni tiegħu ma' kull prodott approvat, jew iqabbd lil min iwahhlu, taht ir-responsabbiltà tiegħu.

Il-manifattur għandu jzomm iċ-ċertifikati ta' konformità disponibbli għal spezzjoni mill-awtoritajiet nazzjonali għal mill-inqas 10 snin wara li tkun twahhlet il-marka tat-tmun fuq l-ahhar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-bahar ikkonċernat.

- 5.4. Jekk lott jiġi rrifjutat, il-korp innotifikat jew l-awtorità kompetenti għandha tiehu l-miżuri adegwati biex ma thallix li dak il-lott jitqieghed fuq is-suq. Fil-każ ta' rifjut frekwenti tal-lottijiet il-korp innotifikat jista' jissospendi l-verifika tal-istatistika u jiehu miżuri xierqa.
6. Il-marka tal-konformità u d-dikjarazzjoni tal-konformità
- 6.1. Il-manifattur għandu jwahhal il-marka tat-tmun imsemija fl-Artikolu 9 u, taht ir-responsabbiltà tal-korp innotifikat imsemmi fil-punt 3, in-numru ta' identifikazzjoni ta' dan tal-ahhar, ma' kull prodott individwali li jkun f'konformità mat-tip approvat kif deskritt fiċ-ċertifikat tal-eżami tat-tip KE u li jissodisfa r-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali.
- 6.2. Il-manifattur għandu jfassal dikjarazzjoni tal-konformità bil-miktub għal kull mudell ta' prodott u jzommha għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali għal perijodu ta' mill-inqas 10 snin wara li tkun twahhlet il-marka tat-tmun fuq l-ahhar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-bahar ikkonċernat. Id-dikjarazzjoni ta' konformità għandha tidentifika l-mudell tat-tagħmir tal-bahar li għalih tkun tfasslet.

Jekk tintalab, għandha tiġi pprovduta kopja tad-dikjarazzjoni tal-konformità lill-awtoritajiet rilevanti.

7. Jekk il-korp innotifikat jaqbel u taht ir-responsabbiltà tiegħu, il-manifattur jista' jwahhal in-numru ta' identifikazzjoni tal-korp innotifikat mal-prodotti matul il-proċess tal-manifattura.

8. Rappreżentant awtorizzat

L-obbligi tal-manifattur jistgħu jitwettqu mir-rappreżentant awtorizzat tiegħu, f'ismu u taht ir-responsabbiltà tiegħu, dment li dawn ikunu speċifikati fil-mandat. Rappreżentant awtorizzat ma jstax jissodisfa l-obbligi tal-manifattur li huma stabbiliti fil-punti 2 u 5.1.

V. IL-MODULU G: KONFORMITÀ ABBAŽI TAL-VERIFIKA TAL-UNITÀ

1. Il-konformità abbaži tal-verifika tal-unità hija l-proċedura ta' valutazzjoni tal-konformità, li permezz tagħha l-manifattur jissodisfa l-obbligi stabbiliti fil-punti 2, 3 u 5, u jiżgura u jiddikjara fuq responsabbiltà unika tiegħu li l-prodott ikkonċernat, li kien soġġett għad-dispożizzjonijiet tal-punt 4, huwa f'konformità mar-rekwiżiti tal-istrumenti internazzjonali applikabbli għalih.

2. Dokumentazzjoni teknika

Il-manifattur għandu jfassal id-dokumentazzjoni teknika u jagħmilha disponibbli għall-korp innotifikat imsemmi fil-punt 4. Id-dokumentazzjoni għandha tippermetti l-valutazzjoni tal-konformità tal-prodott mar-rekwiżiti rilevanti, u għandha tinkludi analiżi u valutazzjoni adegwati tar-riskju/i. Id-dokumentazzjoni teknika għandha tispeċifika r-rekwiżiti applikabbli u għandha tkopri, sa fejn ikun rilevanti għall-valutazzjoni, id-disinn u l-manifattura tal-prodott u kif jahdem. Id-dokumentazzjoni teknika għandha tinkludi, fejn applikabbli, tal-inqas l-elementi li ġejjin:

— deskrizzjoni ġenerali tal-prodott;

— disinn kuncettwali u disinni tal-manifattura kif ukoll skemi ta' komponenti, sottomontaturi, ċirkwiti, eċċ.;

— deskrizzjonijiet u spjegazzjonijiet neċessarji biex wiehed jifhem id-disinni u l-iskemi msemmija u kif jahdem il-prodott;

— lista tar-rekwiżiti u l-istandards ta' ttestjar li huma applikabbli għat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat f'konformità ma' din id-Direttiva, flimkien ma' deskrizzjoni tas-soluzzjonijiet adottati biex jiġu sodisfatti dawkir-rekwiżiti;

— ir-riżultati tal-kalkoli tad-disinni li saru, l-eżamijiet imwettqa; u

— rapporti tat-testijiet.

Il-manifattur għandu jzomm id-dokumentazzjoni teknika għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali rilevanti għal mill-inqas 10 snin wara li tkun twahhlet il-marka tat-tmun fuq l-aħħar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat.

3. Manifattura

Il-manifattur għandu jiehu l-mizuri kollha neċessarji biex il-proċess ta' manifattura u l-monitoraġġ tiegħu jiżguraw il-konformità tal-prodott manifatturat mar-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali.

4. Verifika

Korp innotifikat magħżul mill-manifattur għandu jwettaq l-eżamijiet u t-testijiet xierqa f'konformità ma' din id-Direttiva, biex tiġi vverifikata l-konformità tal-prodott mar-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali.

Il-korp innotifikat għandu johroġ ċertifikat tal-konformità fir-rigward tal-eżamijiet u tat-testijiet li jkunu saru u għandu jwahaħhal in-numru ta' identifikazzjoni tiegħu mal-prodott approvat, jew iqabbd lil min iwahaħhlu, taħt ir-responsabbiltà tiegħu.

Il-manifattur għandu jzomm iċ-ċertifikati ta' konformità disponibbli għal spezzjoni mill-awtoritajiet nazzjonali għal mill-inqas 10 snin wara li tkun twaħhlet il-marka tat-tmun fuq l-aħħar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat.

5. Il-marka tal-konformità u d-dikjarazzjoni tal-konformità
- 5.1. Il-manifattur għandu jwahaħhal il-marka tat-tmun imsemmija fl-Artikolu 9 u, taħt ir-responsabbiltà tal-korp innotifikat imsemmi fil-punt 4, in-numru ta' identifikazzjoni ta' dan tal-aħħar ma' kull prodott li jissodisfa r-rekwiżiti applikabbli tal-istrumenti internazzjonali.
- 5.2. Il-manifattur għandu jfassal dikjarazzjoni tal-konformità bil-miktub u jzommha għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet nazzjonali għal mill-inqas 10 snin wara li tkun twaħhlet il-marka tat-tmun fuq l-aħħar prodott manifatturat u fl-ebda każ għal perijodu iqsar mill-hajja mistennija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat. Id-dikjarazzjoni tal-konformità għandha tidentifika l-prodott li tkun tfasslet għalih.

Jekk tintalab, għandha tiġi pprovduta kopja tad-dikjarazzjoni tal-konformità lill-awtoritajiet rilevanti.

6. Rappreżentant awtorizzat

L-obbligji tal-manifattur stipulati fil-punti 2 u 5, jistgħu jiġu sodisfatti mir-rappreżentant awtorizzat tiegħu, fismu u taħt ir-responsabbiltà tiegħu, dment li dawn ikunu speċifikati fil-mandat.

ANNEX III

REKWIŻITI LI GĦANDHOM JIĠU SODISFATTI MILL-KORPI TAL-VALUTAZZJONI TAL-KONFORMITÀ SABIEX ISIRU KORPI NNOTIFIATI

1. Għall-finijiet tan-notifika, il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità għandu jissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 2 sa 11.
2. Il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità għandu jkun stabbilit skont il-liġi nazzjonali u għandu jkollu personalità ġuridika.
3. Il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità għandu jkun korp ta' parti terza indipendenti mill-organizzazzjoni jew mit-tagħmir tal-baħar li jivvaluta.
4. Il-korp li jagħmel parti minn xi assoċjazzjoni kummerċjali jew federazzjoni professjonali li tkun tirrappreżenta intrapriża involuti fid-disinn, il-manifattura, il-provvista, l-assemblaġġ, l-użu jew il-manutenzjoni tat-tagħmir tal-baħar li huwa jivvaluta, jista', bil-kondizzjoni li jintwerew kemm l-indipendenza tiegħu kif ukoll in-nuqqas ta' kwalunkwe konflitt ta' interess, jitqies bħala korp tal-valutazzjoni tal-konformità.
5. Il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità, l-oġhla livell ta' ġestjoni tiegħu u l-persunal responsabbli biex iwettaq il-kompiti tal-valutazzjoni tal-konformità ma għandhomx ikunu d-disinjatur, il-manifattur, il-fornitur, l-installatur, ix-xerrej, is-sid, l-utent jew dak li jwettaq il-manutenzjoni tat-tagħmir tal-baħar li jiġi vvalutat, u lanqas ma għandhom ikunu r-rappreżentant awtorizzat ta' xi wahda minn dawk il-partijiet. Dan ma għandux jipprekludi l-użu tal-prodotti vvalutati li jinhtiegu għall-operazzjonijiet tal-korp tal-valutazzjoni tal-konformità jew l-użu ta' tali prodotti għal għanijiet personali.
6. Il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità, l-oġhla livell ta' ġestjoni tiegħu u l-persunal responsabbli biex iwettaq il-kompiti tal-valutazzjoni tal-konformità ma għandhomx ikunu direttament involuti fid-disinn, il-manifattura jew il-konstruzzjoni, it-tqeghid fis-suq, l-installazzjoni, l-użu jew il-manutenzjoni ta' dak it-tagħmir tal-baħar, jew jirrappreżentaw lill-partijiet involuti f'dawk l-attivitàjiet. Huma ma għandhom jiehdu sehem febda attività li tista' tkun f'konflitt mal-indipendenza tal-gudizzju jew l-integrità tagħhom fir-rigward tal-attivitàjiet tal-valutazzjoni tal-konformità li għalihom huma jkunu nnotifikati. Dan għandu japplika b'mod partikolari għas-servizzi ta' konsulenza.
7. Il-korpi ta' valutazzjoni tal-konformità għandhom jiżguraw li l-attivitàjiet tas-sussidjarji jew is-sottokuntratturi tagħhom ma jaffettwawx il-kunfidenzjalità, l-oġġettività jew l-imparzjalità tal-attivitàjiet tagħhom ta' valutazzjoni tal-konformità.
8. Il-korpi ta' valutazzjoni tal-konformità u l-persunal tagħhom għandhom iwettqu l-attivitàjiet ta' valutazzjoni tal-konformità bl-oġhla livell ta' integrità professjonali u kompetenza teknika mehtieġa fil-qasam speċifiku u għandhom ikunu hielsa minn kull pressjoni u inċitament, partikolarment ta' natura finanzjarja, li jistgħu jinfluwenzaw il-gudizzju tagħhom jew ir-riżultati tal-attivitàjiet ta' valutazzjoni tal-konformità tagħhom, speċjalment fir-rigward ta' persuni jew gruppi ta' persuni b'interess fir-riżultati ta' dawk l-attivitàjiet.
9. Il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità għandu jkun kapaċi jwettaq il-kompiti kollha tal-valutazzjoni tal-konformità assenjata lillu permezz ta' din id-Direttiva u li fir-rigward tagħhom ikun ġie notifikat, kemm jekk dawk il-kompiti jsiru mill-korp stess tal-valutazzjoni tal-konformità jew f'ismu u taħt ir-responsabbiltà tiegħu.
10. F'kull żmien u għal kull proċedura ta' valutazzjoni tal-konformità u għal kull tip, kategorija jew subkategorija tat-tagħmir tal-baħar li fir-rigward tiegħu jkun ġie nnotifikat, il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità għandu jkollu għad-dispożizzjoni tiegħu:
 - (a) il-persunal mehtieġ b'konozzenza teknika u esperjenza suffiċjenti u xierqa biex iwettaq il-kompiti ta' valutazzjoni tal-konformità;
 - (b) id-deskrizzjonijiet tal-proċeduri li f'konformità magħhom tiġi mwettqa l-valutazzjoni tal-konformità, li jiżguraw it-trasparenza ta' dawk il-proċeduri u l-possibbiltà li jiġu riprodotti. Dan għandu jkollu fis-sehh politiki u proċeduri adatti li jiddistingwu bejn il-kompiti li jwettaq bħala korp innotifikat u attivitàjiet oħra;
 - (c) il-proċeduri mehtieġa għat-twettiq tal-attivitàjiet li jikkunsidraw b'mod dovut id-daqs tal-intrapriża, is-settur li fih topera, l-istruttura tagħha, il-grad ta' kumplessità tat-teknoloġija tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat u n-natura ta' massa jew ta' serje tal-proċess ta' produzzjoni.

11. Il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità għandu jkollu l-mezzi meħtieġa biex iwettaq il-kompiti tekniċi u amministrattivi marbutin mal-attivitajiet tal-valutazzjoni tal-konformità b'mod xieraq u għandu jkollu aċċess għat-tagħmir u l-facilitajiet meħtieġa.
 12. Il-persunal responsabbli biex iwettaq l-attivitajiet tal-valutazzjoni tal-konformità għandu jkollu dawn li ġejjin:
 - (a) taħriġ tekniċi u vokazzjonali sod li jkopri l-attivitajiet kollha ta' valutazzjoni tal-konformità li fir-rigward tagħhom ikun ġie nnotifikat il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità;
 - (b) għarfien sodisfaċenti tar-rekwiżiti tal-valutazzjonijiet li jwettaq u awtorità adegwata sabiex iwettaq dawk il-valutazzjonijiet;
 - (c) għarfien u intendiment xierqa tar-rekwiżiti applikabbli u tal-istandards ta' ttestjar u tad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-leġislazzjoni tal-Unjoni dwar l-armonizzazzjoni u tar-regolamenti li jimplementaw dik il-leġislazzjoni;
 - (d) il-kapaċità meħtieġa biex jifformula ċ-ċertifikati, ir-reġistrazzjonijiet u r-rapporti li juru li l-valutazzjonijiet ikunu saru.
 13. Għandha tkun iggarantita l-imparzjalità tal-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità, tal-ogħla livell ta' ġestjoni tagħhom u tal-persunal tal-valutazzjoni tagħhom.
 14. Ir-rimunerazzjoni tal-ogħla livell ta' ġestjoni u tal-persunal ta' valutazzjoni ta' korp tal-valutazzjoni tal-konformità ma għandhiex tiddependi min-numru ta' valutazzjonijiet li jkunu saru jew mir-riżultati ta' dawk il-valutazzjonijiet.
 15. Il-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità għandhom jipprovdu għal polza ta' assigurazzjoni ta' responsabbiltà sakemm l-Istat ma jhux ir-responsabbiltà skont il-liġi nazzjonali, jew sakemm l-Istat Membru nnifsu ma jkunx direttament responsabbli għall-valutazzjoni tal-konformità.
 16. Il-persunal ta' korp tal-valutazzjoni tal-konformità għandu josserva s-segretezza professjonali fir-rigward tal-informazzjoni kollha miksuba fit-tweġiq tal-kompiti tiegħu skont din id-Direttiva jew skont kwalunkwe dispożizzjoni tal-liġi nazzjonali li permezz tagħha ssir effettiva, hlief fir-rigward tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri li fihom jitwettqu l-attivitajiet tal-korp. Id-drittijiet ta' proprjetà għandhom ikunu protetti.
 17. Il-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità għandhom jippartecipaw fi, jew jiżguraw li l-persunal tagħhom tal-valutazzjoni jkun mġarraf bl-attivitajiet ta' standardizzazzjoni rilevanti u l-attivitajiet tal-grupp ta' koordinazzjoni tal-korp innotifikat stabbilit skont din id-Direttiva, u għandhom japplikaw bħala gwida ġenerali d-deċiżjonijiet amministrattivi u d-dokumenti prodotti bħala riżultat tal-hidma ta' dak il-grupp.
 18. Il-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-istandard EN ISO/IEC 17065:2012.
 19. Il-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità għandhom jiżguraw li l-laboratorji tal-ittestjar li jintużaw għal finijiet tal-valutazzjoni tal-konformità jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-istandard EN ISO/IEC 17025:2005.
-

ANNEX IV

PROCĊURA TAN-NOTIFIKA

1. Applikazzjoni għan-notifika
 - 1.1. Il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità għandu jippreżenta applikazzjoni għal notifika lill-awtorità notifikanti tal-Istat Membru fejn ikun stabbilit.
 - 1.2. Dik l-applikazzjoni għandha tkun akkumpanjata minn deskrizzjoni tal-attivitajiet tal-valutazzjoni tal-konformità, il-modulu jew il-moduli tal-valutazzjoni tal-konformità u t-tagħmir tal-baħar li għalih dak il-korp jiddikjara li huwa kompetenti, kif ukoll b'ċertifikat ta' akkreditazzjoni, jekk ikun hemm, mahruġ minn korp nazzjonali tal-akkreditazzjoni li jafferma li l-korp tal-valutazzjoni tal-konformità jissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III.
 - 1.3. Jekk il-korp tal-valutazzjoni tal-konformità kkonċernat ma jistax jipprovdi ċertifikat ta' akkreditazzjoni, dan għandu jipprovdi lill-awtorità notifikanti bl-evidenza dokumentata kollha meħtieġa għall-verifika, ir-rikonoxximent u l-monitoraġġ regolari tal-konformità tiegħu mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III.
2. Proċedura tan-notifika
 - 2.1. L-awtoritajiet notifikanti jistgħu jinnotifikaw biss lill-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità li jkunu ssodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III.
 - 2.2. Huma għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri b'mezz elettroniku ta' notifika żviluppat u ġestit mill-Kummissjoni.
 - 2.3. In-notifika għandha tinkludi d-dettalji kollha dwar l-attivitajiet tal-valutazzjoni tal-konformità, tal-modulu jew moduli tal-valutazzjoni tal-konformità u tat-tagħmir tal-baħar ikkonċernat u tal-affermazzjoni rilevanti tal-kompetenza.
 - 2.4. Meta notifika ma tkunx ibbażata fuq ċertifikat ta' akkreditazzjoni kif imsemmi fit-taqsimha 1, l-awtorità notifikanti għandha ttipprovdi lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra b'evidenza dokumentata li tafferma l-kompetenza tal-korp tal-valutazzjoni tal-konformità kif ukoll l-arrangamenti li saru biex ikun żgurat li dak il-korp ikun immonitorjat b'mod regolari u jkompli jissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness III.
 - 2.5. Il-korp ikkonċernat jista' jwettaq l-attivitajiet ta' korp innotifikat biss jekk ma jkunux tqajmu oġġezzjonijiet mill-Kummissjoni jew mill-Istati Membri l-oħra fi żmien ġimagħtejn min-notifika fejn jintuża ċertifikat ta' akkreditament jew fi żmien xahrejn wara li tkun saret notifika fil-każ li ma jintużax l-akkreditament.
 - 2.6. Huwa biss korp imsemmi fil-punt 2.5 li għandu jitqies bħala korp innotifikat għall-finijiet ta' din id-Direttiva.
 - 2.7. Il-Kummissjoni u l-Istati Membri l-oħra għandhom ikunu nnotifikati jekk ikun hemm tibdil sussegwenti rilevanti fin-notifika.
3. In-numri ta' identifikazzjoni u l-listi ta' korpi nnotifikati
 - 3.1. Il-Kummissjoni għandha tassenja numru ta' identifikazzjoni lil korp innotifikat.
 - 3.2. Hija għandha tassenja numru wiehed bħal dan anki fejn il-korp innotifikat ikun rikonoxxut bħala nnotifikat skont diversi atti leġislattivi tal-Unjoni.
 - 3.3. Il-Kummissjoni għandha tagħmel disponibbli pubblikament il-lista tal-korpi nnotifikati skont id-Direttiva, inklużi n-numri ta' identifikazzjoni li kienu allokatilhom u l-attivitajiet li għalihom ikunu ġew notifikati.
 - 3.4. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li din il-lista tinżamm aġġornata.

ANNEX V

REKWIŻITI LI GĦANDHOM JIĠU SODISFATTI MILL-AWTORITAJIET NOTIFIKANTI

1. L-awtorità notifikanti għandha tiġi stabbilita b'mod li ma jkunx hemm konflitti ta' interess mal-korpi tal-valutazzjoni tal-konformità.
 2. L-awtorità notifikanti għandha tkun organizzata u operata b'mod li jkunu salvagwardjati l-oġġettività u l-imparzjalità tal-attivitajiet tagħha.
 3. L-awtorità notifikanti għandha tkun organizzata b'tali mod li kull deċiżjoni relatata man-notifika ta' korp tal-valutazzjoni tal-konformità tittiehed minn persuni kompetenti differenti minn dawk li jkunu għamli l-valutazzjoni.
 4. L-awtorità notifikanti ma għandha toffri jew tippovdi, fuq bażi kummerċjali jew kompetittiva, l-ebda attività li titwettaq minn korpi tal-valutazzjoni tal-konformità jew servizz ta' konsulenza.
 5. L-awtorità notifikanti għandha tissalvagwardja l-kunfidenzjalità tal-informazzjoni li tikseb.
 6. L-awtorità notifikanti għandu jkollha numru suffiċjenti ta' persunal kompetenti għad-dispożizzjoni tagħha biex il-kompiti tagħha jitwettqu b'mod adatt.
-

DIRETTIVA 2014/91/UE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tat-23 ta' Lulju 2014****li temenda d-Direttiva 2009/65/KE dwar il-koordinazzjoni ta' liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi fir-rigward tal-impriżi ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) fir-rigward tal-funzjonijiet tad-depożitarji, il-politiki tar-remunerazzjoni u s-sanzjonijiet****(Test b'relevanza għaż-ŻEE)**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 53(1) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-Parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Bank Ċentrali Ewropew ⁽¹⁾,Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Id-Direttiva 2009/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾ għandha tiġi emendata sabiex jitqiesu l-iżviluppi fis-suq u l-esperjenzi tal-partecipanti tas-suq u s-superviżuri sa issa, partikolarment biex jiġu indirizzati d-diskrepanzi bejn id-dispożizzjonijiet nazzjonali rigward id-dmirijiet u r-responsabbiltà tad-depożitarji, il-politika tar-remunerazzjoni u s-sanzjonijiet.
- (2) Sabiex jiġi indirizzat l-effett potenzjalment detrimental ta' strutturi ta' remunerazzjoni mfassla hażin fuq il-ġestjoni tajba tar-riskji u fuq il-kontroll tat-tehid ta' riskji minn individwi, għandu jkun hemm obbligu ċar fuq il-kumpaniji tal-manigment tal-impriżi għall-investment kollettiv fit-titoli trasferibbli (UCITS) li jistabbilixxu u jżommu, għal dawk il-kategoriji ta' persunal li l-attivitajiet professjonali tagħhom għandhom impatt materjali fuq il-profilu tar-riskju tal-UCITS li jimmaniġġaw, politiki ta' remunerazzjoni u prattiki li huma konsistenti ma' ġestjoni tajba u effettiva tar-riskju. Dawk il-kategoriji ta' persunal għandhom jinkludu kwalunkwe impjegat u kwalunkwe membru iehor tal-persunal fil-livell ta' fondi jew sottofondi li jiehdu d-deċiżjonijiet, li huma manigera tal-fondi u persuni li jiehdu deċiżjonijiet ta' investiment reali, persuni li għandhom is-setgħa li jeżerċitaw l-influenza fuq tali impjegati u membri tal-persunal, inklużi konsulenti u analisti tal-investment, manigment superjuri u kwalunkwe impjegat li jirċievi remunerazzjoni totali li titfagħhom fl-istess kategorija ta' remunerazzjoni tal-manigment superjuri u l-persuni li jiehdu d-deċiżjonijiet. Dawk ir-regoli għandhom japplikaw ukoll għall-kumpaniji tal-investment awtorizzati skont id-Direttiva 2009/65/KE. Dawk il-politiki u prassi ta' remunerazzjoni għandhom japplikaw, b'mod proporzjonat, għal kwalunkwe parti terza li tiegħu d-deċiżjonijiet tal-investment li jaffettwaw il-profil ta' riskju tal-UCITS minhabba funzjonijiet li jkunu ġew delegati f'konformità mal-Artikolu 13 tad-Direttiva 2009/65/KE.
- (3) Sakemm il-kumpaniji tal-manigment tal-UCITS u kumpaniji tal-investment japplikaw il-principji kollha li jirregolaw il-politiki ta' remunerazzjoni, huma għandhom ikunu jistgħu japplikaw dawk il-politiki b'modi differenti skont id-daqs tagħhom, skont id-daqs tal-UCITS li jimmaniġġaw, l-organizzazzjoni interna tagħhom u n-natura tagħhom, l-ambitu u l-kumplessità tal-attivitajiet tagħhom.

⁽¹⁾ ĠU C 96, 4.4.2013, p. 18.

⁽²⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' April 2014 (għadha mhijiex ippubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali) u Deċiżjoni tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014.

⁽³⁾ Direttiva 2009/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-koordinazzjoni ta' liġijiet, regolamenti u dispożizzjonijiet amministrattivi fir-rigward tal-impriżi ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) (ĠU L 302, 17.11.2009, p. 32).

- (4) Waqt li xi azzjonijiet għandhom jittiehdu mill-korp tal-manigment, għandu jiġi żgurat li fejn, skont il-liġi nazzjonali, il-kumpanija tal-manigment jew kumpanija tal-investment jkollha effettivament korpi differenti b'funzjonijiet speċifiċi assenjata, ir-rekwiżiti diretti lejn il-korp tal-manigment jew lejn il-korp tal-manigment fil-funzjoni supervizorja tiegħu għandhom ukoll, jew għandhom minflok japplikaw għal dawk il-korpi bħal-Laqgħa Ġenerali.
- (5) Meta japplikaw il-prinċipji li jirrigwardaw il-politiki u prassi sodi ta' remunerazzjoni stabbiliti minn din id-Direttiva, l-Istati Membri għandhom iqisu l-prinċipji stipulati fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2009/384/KE ⁽¹⁾, l-*hidma tal-Bord ta' Stabbiltà Finanzjarja* u l-*impenji tal-G-20* biex jiġi moderat ir-riskju fis-settur tas-servizzi finanzjarji.
- (6) Remunerazzjoni varjabbli garantita għandha tkun ta' eċċezzjoni peress li mhijiex konsistenti mal-ġestjoni tajba tar-riskju jew il-prinċipju ta' *hlas għal prestazzjoni* u għandha tkun limitata għall-ewwel sena tal-impjeg.
- (7) Il-prinċipji dwar politiki tajbin ta' remunerazzjoni għandhom japplikaw ukoll għal *hłasijiet* li jsiru mill-UCITS innifisha lill-kumpaniji tal-manigment jew tal-investment.
- (8) Il-Kummissjoni hija mistiedna tanalizza x'ikunu l-kosti u l-ispejjeż komuni ta' prodotti ta' investment għall-konsumatur fl-Istati Membri, u jekk tkun meħtieġa armonizzazzjoni ulterjuri ta' dawk il-kosti u l-ispejjeż, u tibghat is-sejbiet tagħha lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
- (9) Sabiex tiġi promossa l-konverġenza supervizorja fil-valutazzjoni tal-politiki u prassi ta' remunerazzjoni, l-Awtorità Supervizorja Ewropea (Awtorità Ewropea tat-*Titoli u s-Swieq*) ('AETS'), stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 1095/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ għandha tiżgura l-eżistenza ta' linji gwida dwar politiki u prassi ta' remunerazzjoni sodi fis-settur tal-immaniġġar tal-*assi*. L-Awtorità Supervizorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) ('ABE'), stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾ għandha tgħin lill-AETS fit-tnejja ta' dawn il-linji gwida. Sabiex tiġi evitata *ċ-ċirkomvenzjoni tad-dispożizzjonijiet* dwar ir-remunerazzjoni, dawk il-linji gwida għandhom jipprovdu wkoll gwida ulterjuri dwar il-persuni li għalihom japplikaw il-politiki u l-prattiki ta' remunerazzjoni u dwar l-adattament tal-prinċipji ta' remunerazzjoni għad-daqs tal-kumpanija tal-manigment jew tal-kumpanija tal-investment, id-daqs tal-UCITS li jimmaniġġaw, l-organizzazzjoni interna tagħhom u n-natura, l-ambitu u l-kumplessità tal-attivitajiet tagħhom. Il-linji gwida tal-ESMA dwar il-politiki u prassi ta' remunerazzjoni għandhom, fejn ikun il-każ, ikunu allinjati, sa fejn hu possibbli, ma' dawk għall-fondi rregolati taht id-Direttiva 2011/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁾.
- (10) Id-dispożizzjonijiet dwar ir-remunerazzjoni għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għall-eżerċizzju shih tad-drittijiet fundamentali ggarantiti mit-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE), mit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) u l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (Il-Karta), għall-prinċipji ġenerali tal-liġi u l-kuntratti tax-xogħol nazzjonali, il-leġislazzjoni applikabbli rigward id-drittijiet tal-azzjonisti u l-involviment u r-responsabbiltajiet ġenerali tal-korpi amministrattivi u supervizorji tal-kumpaniji konċernati, kif ukoll id-dritt, fejn applikabbli, tas-shab soċjali li jikkonkludu u jeżegwixxu il-ftehimiet kollettivi, f'konformità mal-liġijiet u l-prassi nazzjonali.
- (11) Sabiex jiżguraw il-livell meħtieġ ta' armonizzazzjoni tar-rekwiżiti regolatorji rilevanti fl-Istati Membri differenti, għandhom jiġu adottati regoli addizzjonali li jstipulaw l-kompiti u d-dmirijiet tad-depożitarji, jidentifikaw l-entitajiet ġuridici li jstgħu jinhatru bhala depożitarji u jiċċaraw ir-responsabbiltà tad-depożitarji f'każ li jintilfu l-*assi* tal-UCITS fil-kustodja jew f'każ ta' twettiq hażin tad-dmirijiet ta' sorveljanza mid-depożitarji. Prestazzjoni mhux xierqa bħal din tista' tirriżulta fit-telf tal-*assi* iżda wkoll f'telf tal-valur tal-*assi*, jekk, pereżempju, depożitarju ma jirnexxilux jaġixxi fuq investimenti li mhumiex konformi mar-regoli tal-fondi.

⁽¹⁾ Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2009/384/KE tat-30 ta' April 2009 dwar il-politiki ta' remunerazzjoni fis-settur tas-servizzi finanzjarji (ĠU L 120, 15.5.2009, p. 22).

⁽²⁾ Regolament (UE) Nru 1095/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jstabbilixxi Awtorità Supervizorja Ewropea (Awtorità Ewropea tat-*Titoli u s-Swieq*) u li jemenda d-*Deciżjoni* Nru 716/2009/KE u jhassar id-*Deciżjoni* tal-Kummissjoni 2009/77/KE (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 84).

⁽³⁾ Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jstabbilixxi Awtorità Supervizorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) u li jemenda d-*Deciżjoni* Nru 716/2009/KE u jhassar id-*Deciżjoni* tal-Kummissjoni 2009/78/KE (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 12).

⁽⁴⁾ Direttiva 2011/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2011 dwar *Maniġers ta' Fondi* ta' Investment Alternattivi dwar *Maniġers ta' Fondi* ta' Investment Alternattivi u li temenda d-*Direttivi* 2003/41/KE u 2009/65/KE u r-Regolamenti (KE) Nru 1060/2009 u (UE) Nru 1095/2010 (ĠU L 174, 1.7.2011, p. 1).

- (12) Huwa mehtieg li jiġi ċċarat li UCITS għandha tahtar depożitarju wiehed li jkollu sorveljanza ġenerali fuq l-assi tal-UCITS. Ir-rekwiżit li jkun hemm depożitarju wiehed biss għandu jiżgura li d-depożitarju jkollu perspettiva globali fuq l-assi kollha tal-UCITS u li kemm il-manigġers kif ukoll l-investituri tal-fond ikollhom punt wiehed biss ta' referenza f'każ li jinqalghu problemi fir-rigward tas-salvagwardja tal-assi jew tat-tweittiq tal-funzjonijiet ta' sorveljanza. Is-salvagwardja tal-assi għandha tinkludi li l-assi jinżammu f'kustodja jew, fejn l-assi jkunu ta' natura tali li ma jistgħux jinżammu f'kustodja, il-verifika tas-sjeda ta' dawk l-assi kif ukoll iż-żamma tar-rekords għal dawk l-assi.
- (13) Fit-tweittiq tal-kompiti tiegħu, depożitarju għandu jaġixxi b'mod onest, ġust, professjonali, b'mod indipendenti u fl-interess tal-UCITS u tal-investituri tal-UCITS.
- (14) Sabiex jiġi żgurati approċċ armonizzat għat-tweittiq tad-dmirijiet tad-depożitarji fl-Istati Membri kollha irrispettivament mill-forma ġuridika li tiegħu l-UCITS, hemm bżonn li tiġi introdotta lista uniformi tad-dmirijiet ta' sorveljanza li jorbtu d-depożitarji fir-rigward ta' UCITS f'forma korporattiva (kumpanija ta' investment) u ta' UCITS f'forma kuntrattwali.
- (15) Id-depożitarju għandu jkun responsabbli għall-monitoraġġ xieraq tal-flussi tal-flus tal-UCITS, u, b'mod partikolari, għall-iżgurar li l-flus tal-investituri u tal-flus li jappartjenu lill-UCITS jiġu rreġistrati b'mod korrett fil-kontijiet miftuħa fisem l-UCITS, fisem il-kumpanija tal-manigġment li taġixxi fisem l-UCITS, jew fisem id-depożitarju li jaġixxi fisem l-UCITS, f'entità msemmija fil-punti (a), (b) jew (c) tal-Artikolu 18(1) tad-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/73/KE ⁽¹⁾. Għalhekk għandhom jiġu adottati dispożizzjonijiet dettaljati fuq il-monitoraġġ tal-flus sabiex jiġu żgurati livelli ta' protezzjoni tal-investitur effettivi u konsistenti. Meta d-depożitarju jiżgura li l-flus tal-investitur jiġu rreġistrati fil-kontijiet tal-flus, għandu jqis il-prinċipji stipulati fl-Artikolu 16 ta' dik id-Direttiva.
- (16) Sabiex jiġu evitati trasferimenti doluži ta' flus, l-ebda kont ta' flus assoċjat mat-tranzazzjonijiet tal-UCITS m'għandu jinfetħa mingħajr l-għarfien tad-depożitarju.
- (17) Kwalunkwe ass miżmum f'kustodja għal UCITS għandu jkun distint mill-assi tad-depożitarju stess, u għandu jkun l-hin kollu identifikat bħala li jappartjeni għal dik l-UCITS. Tali rekwiżit għandu jipprovdi saff addizzjonali ta' protezzjoni għall-investituri f'każ ta' inadempjenza tad-depożitarju.
- (18) Barra mid-dmir eżistenti tas-salvagwardja ta' assi li jappartjenu lil UCITS jinżammu sikuri, l-assi li jistgħu jinżammu f'kustodja għandhom jiġu differenzjati minn dawk li ma jistgħux, li, minflok, għalihom japplika rekwiżit ta' żamma ta' rekords u verifika tas-sjeda. Il-grupp ta' assi li jistgħu jiġu miżmuma f'kustodja għandhom jiġu differenzjati b'mod ċar, billi d-dmir li jintraddu lura assi mitlufa għandu japplika biss għal dik il-kategorija speċifika ta' assi.
- (19) L-assi li jinżammu f'kustodja mid-depożitarju ma għandhomx jerġgħu jintużaw mid-depożitarju jew minn parti terza li lilha tkun giet iddelegata l-funzjoni ta' kustodja akkont proprju. Ċerti kondizzjonijiet għandhom japplikaw għall-użu mill-ġdid ta' assi akkont tal-UCITS.
- (20) Jehtieg li jiġu stipulati l-kondizzjonijiet għad-delega tad-dmirijiet ta' kustodja tad-depożitarju lil parti terza. Delega u sottodelega għandhom ikunu oġġettivament ġustifikati u soġġetti għal rekwiżiti stretti fir-rigward tal-adegwatezza tal-parti terza f'data bil-funzjoni delegata, u fir-rigward tal-kapaċità, l-attenzjoni u d-diligenza dovuti li d-depożitarju għandu juża meta jagħżel, jahtar u janalizza dik il-parti terza. Għall-finijiet li jinkisbu kondizzjonijiet tas-suq uniformi u livell daqstant iehor għoli ta' protezzjoni tal-investituri, dawn il-kondizzjonijiet għandhom jiġu allinjati ma' dawk applikabbli id-Direttiva 2011/61/UE. Għandhom jiġu adottati dispożizzjonijiet li jiżguraw li l-partijiet terzi li lihom ġew iddelegati funzjonijiet ta' salvagwardja jiddisponu mill-mezzi mehtieġa biex iwettqu dmirijiethom u li jissegregaw l-assi tal-UCITS.

⁽¹⁾ Direttiva tal-Kummissjoni 2006/73/KE tal-10 ta' Awwissu 2006 li timplimenta d-Direttiva 2004/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill rigward ir-rekwiżiti organizzattivi u l-kundizzjonijiet ta' hidma tal-kumpaniji tal-investment u t-termini definiti għall-ghanjiet ta' dik id-Direttiva (ĠU L 241, 2.9.2006, p. 26).

- (21) Meta Depożitarju Ċentrali tat-Titoli (CSD), kif definit fil-punt (1) tal-Artikolu 2(1) tar-Regolament (UE) Nru 909/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, jew CSD ta' pajjiż terz jipprovdi s-servizzi ta' operazzjoni ta' sistema ta' saldu tat-titoli, kif ukoll, tal-anqas jew ir-registrazzjoni inizjali ta' titoli f'sistema ta' entrata fil-kotba permezz ta' ikkreditar inizjali jew il-provvediment u ż-żamma ta' kontijiet ta' titoli fl-ogħla livell; kif speċifikat fit-Taqsima A tal-Anness dak ir-Regolament, il-provvediment ta' dawk is-servizzi mis-CSD fir-rigward tat-titoli tal-UCITS li jiġu inizjalment registrati f'sistema ta' entrata fil-kotba permezz ta' ikkreditar inizjali minn dak is-CSD ma għandux jitqies bhala delega tal-funzjonijiet ta' kustodja. Madankollu, l-affidament tal-kustodja at-titolital-UCITS lil CSD, jew lil kwalunkwe CSD ta' pajjiż terz għandu jitqies bhala delega tal-funzjoni ta' kustodja.
- (22) Parti terza li lilha tiġi delegata s-salvagwardja ta' assi għandha tkun kapaci żżomm kont omnibus, bhala kont komuni segregat għal UCITS multipli.
- (23) F'każijiet fejn il-kustodja tiġi ddelegata lil parti terza, ikun meħtieġ ukoll li jiġi żgurat li l-parti terza tkun soġġetta għal rekwiżiti speċifiċi dwar regolamentazzjoni u superviżjoni prudenzjali effettivi. Barra minn hekk, sabiex jiġi żgurat li l-istrumenti finanzjarji jkunu fil-pussess tal-parti terza li lilha tkun għet iddelegata l-kustodja, għandhom jitwettqu awditi perjodiċi esterni.
- (24) Sabiex jiġi żgurati livelli għolja u konsistenti ta' protezzjoni tal-investituri, għandhom jiġu adottati dispożizzjonijiet dwar il-kondotta u dwar l-immaniġġar tal-kunflitti ta' interess u għandhom japplikaw fis-sitwazzjonijiet kollha, inkluż fil-każ ta' delega ta' dmirijiet ta' kustodja. B'mod partikolari, dawn ir-regoli għandhom jiżguraw li jkun hemm separazzjoni ċara tal-kompiti u l-funzjonijiet bejn id-depożitarju, l-UCITS u l-kumpanija tal-manigment jew il-kumpanija tal-investment.
- (25) Sabiex jiġi żgurati livelli għoli ta' protezzjoni tal-investituri u biex jiġi ggarantit livell xieraq ta' regolamentazzjoni prudenzjali u ta' kontroll kontinwu, jeħtieġ li tiġi stabbilita lista eżawrjenti ta' entitajiet li huma eligibbli biex jaġixxu bhala depożitarji. Dawk l-entitajiet għandhom ikunu limitati għal banek ċentrali nazzjonali, istituzzjonijiet tal-kreditu, u entitajiet legali oħrajn awtorizzati taħt il-liġi tal-Istati Membri biex iwettqu attivitajiet ta' depożitarji taħt din id-Direttiva, li huma soġġetti għal superviżjoni prudenzjali u rekwiżiti ta' adegwatezza kapitali mhux inqas mir-rekwiżiti kkalkulati skont l-approċċ magħżul taħt l-Artikolu 315 jew 317 tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾, għandhom fondi proprji ta' mhux inqas mill-ammont tal-kapital inizjali taħt l-Artikolu 28(2) tad-Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾ u għandhom l-uffiċċju rreġistrat jew fergħa tagħhom fl-Istat Membru tad-domicilju tal-UCITS.
- (26) Jeħtieġ tiġi speċifikata u ċarata r-responsabbiltà tad-depożitarju tal-UCITS fil-każ ta' telf ta' strument finanzjarju li jkun qed jinżamm f'kustodja. Id-depożitarju għandu jkun responsabbli, meta strument finanzjarju miżmum f'kustodja jintilef, li jrodd lura strument finanzjarju ta' tip identiku jew ta' ammont korrispondenti lill-UCITS. Ma għandu jkun previst l-ebda helsien mir-responsabbiltà fil-każ ta' telf ta' assi, hlief meta d-depożitarju jkun jista' jipprova li t-telf seħħ minhabba avveniment estern lil hinn mill-kontroll raġonevoli tiegħu, li l-konsegwenzi tiegħu kienu jkunu inevitabbli minkejja l-isforzi raġonevoli kollha bil-kontra. F'dak il-kuntest, depożitarju ma għandux ikun jista' jehles lulu nnifsu mir-responsabbiltà billi jserrah fuq sitwazzjonijiet interni bhal aġir frawdolenti minn xi impjegat.
- (27) Fejn id-depożitarju jiddelega kompiti ta' kustodja u l-istrumenti finanzjarji miżmuma fil-kustodja ta' parti terza jintilfu, id-depożitarju għandu jkun responsabbli. Fil-każ ta' telf ta' strument miżmum f'kustodja, depożitarju għandu jirodd lura strument finanzjarju ta' tip identiku jew l-ammont korrispondenti, anke jekk it-telf seħħ għand parti terza li lilha għet iddelegata l-kustodja. Id-depożitarju għandu jinheles minn dik ir-responsabbiltà biss fejn ikun jista' jipprova li t-telf irriżulta minn avveniment estern lil hinn mill-kontroll raġonevoli tiegħu u b'konsegwenzi li kienu inevitabbli minkejja l-isforzi raġonevoli kollha għall-kuntrarju. F'dak il-kuntest, depożitarju ma għandux ikun jista' jehles lulu nnifsu mir-responsabbiltà billi jserrah fuq sitwazzjonijiet interni bhal aġir frawdolenti minn xi impjegat. Ma għandu jkun possibbli l-ebda helsien mir-responsabbiltà, kemm jekk regolatorju kif ukoll jekk kuntrattwali fil-każ ta' telf ta' assi minn depożitarju jew parti terza li lilha għet iddelegata l-kustodja.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 909/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014 dwar titjib fis-saldu tat-titoli fl-Unjoni Ewropea u dwar depożitorji ċentrali tat-titoli u li jemenda d-Direttivi 98/26/KE u 2014/65/UE u r-Regolament (UE) Nru 236/2012 (ara paġna 1 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

⁽²⁾ Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar ir-rekwiżiti prudenzjali għall-istituzzjonijiet ta' kreditu u d-ditti tal-investment u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 1).

⁽³⁾ Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar l-aċċess għall-attività tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u s-superviżjoni prudenzjali tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u tad-ditti tal-investment, li temenda d-Direttiva 2002/87/KE u li thassar id-Direttivi 2006/48/KE u 2006/49/KE (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 338).

- (28) Kull investitur f'UCITS għandu jkun jista' jinvoka pretensjonijiet relatati mar-responsabbiltà tad-depożitarju tiegħu, direttament jew indirettament, permezz tal-kumpanija tal-manigment jew tal-kumpanija tal-assigurazzjoni. Ir-rimedju kontra d-depożitarju ma għandux jiddependi fuq il-forma legali li tal-UCITS (korporattiva jew kuntrattwali) jew in-natura ġuridika tar-relazzjoni bejn id-depożitarju, il-kumpanija tal-manigment u t-titolari tal-unitajiet. Id-dritt tat-titolari tal-unitajiet li jinvokaw ir-responsabbiltà depożitorja ma għandux iwassal għal dupplikazzjoni tar-rimedji jew għal trattament mhux ugwali tad-detenturi tal-unitajiet.
- (29) Mingħajr preġudizzju għad-Direttiva, depożitarju m'għandux jinżamm milli jagħmel l-arranġamenti sabiex ikopri l-hsara u t-telf lill-UCITS jew lid-detenturi tal-unitajiet tal-UCITS. B'mod partikolari, dawn l-arranġamenti ma għandhomx jikkostitwixxu rilaxx tar-responsabbiltà tad-depożitarju, ma għandhomx jirriżultaw fi trasferiment jew kwalunkwe bidla fir-responsabbiltà tad-depożitarju u lanqas m'għandhom jaffettwaw id-drittijiet tal-investituri, inklużi d-drittijiet għal rimedju.
- (30) Fit-12 ta' Lulju 2010, il-Kummissjoni pproponiet l-emendi għad-Direttiva 97/9/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ sabiex ikun ipprovdut livell għoli ta' protezzjoni għal investituri fil-UCITS fejn depożitarju ma jkunx jista' jissodisfa l-obbligi tiegħu. Dik il-proposta hija s-supplimentata billi jiġu ċċarati l-obbligi u l-ambitu tar-responsabbiltà tad-depożitarju u l-parti terza li lilha ġew iddelegati l-funzjonijiet ta' salvagwardja f'din id-Direttiva.
- (31) Il-kummissjoni hija mistiedna tanalizza f'liema sitwazzjonijiet il-falliment ta' depożitarju jew parti terza li lilha ġew iddelegati funzjonijiet ta' salvagwardja jista' jwassal għal telf lid-detenturi tal-unitajiet tal-UCITS li ma jistax isir irkupru tagħhom taht din id-Direttiva, sabiex jiġi analizzat aktar x'tip ta' miżuri jistgħu jkunu adegwati sabiex ikun assigurat livell għoli ta' protezzjoni tal-investitur, tkun xi tkun il-katina ta' intermedjazzjoni bejn l-investitur u s-sigurtajiet trasferibbli affettwati mill-falliment, u sabiex tissottometti s-sejbiet tagħha lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
- (32) Huwa mehtieg li jiġi żgurat li l-istess rekwiżiti japplikaw għad-depożitarji irrispettivament mill-forma ġuridika ta l-UCITS. Konsistenza tar-rekwiżiti għandha ttejjeb iċ-ċertezza ġuridika, iżżid il-protezzjoni tal-investitur u tikkontribwixxi għall-holqien tal-kondizzjonijiet tas-suq uniformi. Il-Kummissjoni ma rċeviet ebda notifika li d-deroga mill-obbligu ġenerali li l-assi jiġu fdati għand depożitarju intużat minn xi kumpanija tal-investment. Għalhekk, ir-rekwiżiti stipulati fid-Direttiva 2009/65/KE li jirrigwardaw id-depożitarju ta' kumpanija ta' investment għandhom jitqiesu superfluwi.
- (33) Filwaqt li din id-Direttiva tispesifika sett minimu ta' setgħat li għandu jkollhom l-awtoritajiet kompetenti, dawk is-setgħat għandhom jiġu eżerċitati fi hdan sistema kompleta ta' liġi nazzjonali li tiggarrantixxi r-rispett għad-drittijiet fundamentali, inkluż id-dritt għall-privatezza. Għall-eżerċitar ta' dawk is-setgħat li jista' jwassal għal interferenzi serji mad-dritt għar-rispett għall-hajja privata u tal-familja, tad-dar u l-komunikazzjonijiet, l-Istati Membri għandu jkollhom fis-seħh salvagwardji adegwati u effettivi kontra kwalunkwe abbuż, inkluż meta jkun xieraq awtorizzazzjoni minn qabel mill-awtoritajiet ġudizzjarji ta' Stat Membru kkonċernat. L-Istati Membri għandhom jippermettu li l-awtoritajiet kompetenti jeżerċitaw tali setgħat intrusivi sa fejn ikun neċessarju għall-investigazzjoni adegwata ta' każijiet serji fejn ma hemmx mezzi ekwivalenti biex jinkiseb l-istess riżultat b'mod effettiv.
- (34) Ir-reġistrazzjonijiet eżistenti ta' konversazzjonijiet telefoniċi u rekords ta' traffiku ta' data minn UCITS, il-kumpaniji tal-manigment, il-kumpaniji tal-investment, depożitarji jew kwalunkwe entità oħra irregolata minn din id-Direttiva, kif ukoll rekords eżistenti telefoniċi u tat-traffiku ta' data minn operatori tat-telekomunikazzjoni jkkostitwixxu evidenza kruċjali u xi kultant l-unika sabiex tiġi identifikata u pprovata l-eżistenza ta' ksur tal-liġi nazzjonali li jittrasponi din id-Direttiva kif ukoll tiġi vverifikata l-konformità mill-UCITS, il-kumpaniji tal-manigment, il-kumpaniji tal-investment, depożitarji jew kwalunkwe entità oħra irregolata minn din id-Direttiva b' rekwiżiti ta' protezzjoni tal-investitur u rekwiżiti oħrajn stipulati f'din id-Direttiva u l-miżuri implimentattivi adottati taħtha. Għalhekk, l-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu jistgħu jirrikjedu reġistrazzjonijiet eżistenti ta' konversazzjonijiet telefoniċi, komunikazzjonijiet elettronici u rekords tat-traffiku ta' data miżmuma mill-UCITS, kumpaniji tal-manigment, kumpaniji tal-investment, depożitarji jew kwalunkwe entità oħra rregolata minn din id-Direttiva.

⁽¹⁾ Direttiva 97/9/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' Marzu 1997 dwar skemi ta' kumpens għall-investitur (ĠU L 84, 26.3.1997, p. 22).

L-aċċess rekords telefoniċi u ghad-data huwa neċessarju għall-iskoperta ta', u l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet għal, ksur tar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva jew il-miżuri implimentattivi tagħha. Sabiex jiġu introdotti kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni fl-Unjoni fir-rigward ta' aċċess għal rekords telefoniċi u tat-traffiku ta' data eżistenti miżmuma minn operatur tat-telekomunikazzjoni jew ir-reġistrazzjonijiet eżistenti ta' konversazzjonijiet telefoniċi u tat-traffiku ta' data miżmuma minn UCITS, kumpaniji tal-manigment, kumpaniji tal-investment, depożitarji jew kwalunkwe entità oħra rregolata minn din id-Direttiva, l-awtoritajiet kompetentighandhom, f'konformità mal-liġi nazzjonali, jkunu jistgħu jirrikjeđu rekords telefoniċi eżistenti u rekords tat-traffiku ta' data eżistenti miżmuma minn operatur tat-telekomunikazzjoni sa fejn ikun permess taht il-liġi nazzjonali u reġistrazzjonijiet eżistenti ta' konversazzjonijiet telefoniċi kif ukoll tat-traffiku ta' data miżmuma minn UCITS, kumpaniji tal-manigment, kumpaniji tal-investment, depożitarji jew kwalunkwe entità oħra rregolata minn din id-Direttiva, f'dawk il-każijiet fejn ikun jeżisti suspett raġonevoli li tali rekords relatati mas-suġġett tal-ispezzjoni jew l-investigazzjoni jistgħu jkunu relevanti sabiex jiġi pprovat ksur tar-rekwiżiti stipulati f' din id-Direttiva jew il-miżuri implimentattivi tagħha. L-aċċess għal rekords telefoniċi u tat-traffiku ta' data miżmuma minn operatur tat-telekomunikazzjoni ma għandux jinkludi l-kontenut ta' komunikazzjonijiet telefoniċi bil-vuċi.

- (35) Qafas prudenzjali u sod u l-kondotta tan-negozju fis-settur finanzjarju għandu jkun ibbażat fuq sistemi b'saħ-hithom ta' superviżjoni, ta' investigazzjoni u ta' sanzjonar. Għal dak il-ghan, l-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom setgħat suffiċjenti biex jaġixxu u għandhom ikunu jistgħu jserrħu fuq sistemi ta' penali li jkunu ugwali, b'saħ-hithom u ta' deterrent f'każ ta' ksur ta' din id-Direttiva. Saret reviżjoni tas-setgħat eżistenti tas-sanzjonar u l-applikazzjoni Prattika tagħhom bil-ghan li tiġi promossa-konverġenza tas-sanzjonijiet tul firxa ta' attivitajiet ta' sorveljanza fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-8 ta' Diċembru 2010 dwar ir-rinfurzar tar-reġimi tas-sanzjonar fis-settur tas-servizzi finanzjarji. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikollhom is-setgħa li jimponu penali pekun-jarji li jkunu għoljin biżżejjed biex ikunu effettivi, dissważivi u proporzjonati, sabiex jikkumpensaw għal benefiċċji mistennija minn imġiba li tikser ir-rekwiżiti ta' din id-Direttiva.
- (36) Għalkemm xejn ma jzomm lill-Istati Membri milli jstabbilixxu regoli għal sanzjonijiet amministrattivi kif ukoll kriminali dwar l-istess ksur, l-Istati Membri m'għandhomx ikunu meħtieġa li jstabbilixxu regoli għal sanzjonijiet amministrattivi għal ksur ta' din id-Direttiva fejn huma soġġetti għal-liġi kriminali nazzjonali. F'konformità mal-liġi nazzjonali, l-Istati Membri mhumiex obbligati li jimponu sanzjonijiet kemm amministrattivi kif ukoll kriminali għall-istess reat, iżda jistgħu jagħmlu dan jekk il-liġi nazzjonali tagħhom tippermettilhom. Madankollu, iż-żamma ta' sanzjonijiet kriminali pjuttost milli sanzjonijiet amministrattivi għall-ksur ta' din id-Direttiva ma għandhiex tnaqqas jew taffettwa b'xi mod ieħor il-kapaċità tal-awtoritajiet kompetenti, għall-finijiet ta' din id-Direttiva, li jikkooperaw mal-awtoritajiet kompetenti fi Stati Membri oħra jew li jaċċedu u jiskambjaw informazzjoni ma' dawk l-awtoritajiet kompetenti fil-hin opportun, inkluż wara kwalunkwe riferiment tal-ksur rilevanti lill-awtoritajiet gudizzjarji kompetenti għal prosekuzzjoni kriminali. L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jiddeċiedu li ma jstabbilixxux regoli għal sanzjonijiet amministrattivi għall-ksur li hu soġġett għal-liġi kriminali nazzjonali. L-għażla għall-Istati Membri li jimponu sanzjonijiet kriminali pjuttost milli, jew flimkien ma', sanzjonijiet amministrattivi ma għandhiex tintuża biex jiġi evitat ir-reġim tas-sanzjonijiet f'din id-Direttiva.
- (37) Sabiex tiġi żgurata applikazzjoni b'mod konsistenti fl-Istati Membri kollha, meta jiddeterminaw it-tip ta' penali jew miżuri amministrattivi u l-livell ta' penali pekunjarji amministrattivi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti tagħhom iqisu ċ-ċirkostanzi rilevanti kollha.
- (38) Sabiex jissahħah l-effett dissważiv tagħhom fuq il-pubbliku iġenerali, kif ukoll biex il-pubbliku jiġi informat dwar ksur ta' regoli li jista' jkun ta' detriment għall-protezzjoni tal-investituri, is-sanzjonijiet għandhom jiġu ppubblikati, hlief f'ċerti ċirkostanzi li jkunu definiti sew. Sabiex tiġi żgurata l-konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, is-sanzjonijiet għandhom jiġu ppubblikati fuq bażi anonima meta l-pubblikazzjoni tohloq hsara sproporzjonata lill-partijiet involuti.
- (39) Sabiex l-AETS tkun tista' ssahħah aktar il-konsistenza fl-eżiti superviżorji f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1095/2010, is-sanzjonijiet kollha żvelati pubblikament għandhom jiġu rrapportati simultanament lill-AETS, li wkoll għandha tippubblika rapport annwali dwar is-sanzjonijiet kollha imposti.
- (40) L-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom is-setgħat investigattivi meħtieġa, u għandhom jstabbilixxu mekka-niżmi effettivi biex jiġi mhegġeg ir-rappurtar ta' ksur potenzjali jew ta' ksur reali. L-informazzjoni dwar ksur potenzjali u reali għandha wkoll tikkontribwixxi għall-prestazzjoni effettiva tal-kompiti tal-AETS f'konformità

mar-Regolament (UE) Nru 1095/2010. L-istazzjonijiet tal-komunikazzjoni għar-rappurtar ta' dak il-ksur potenzjali u reali għandhom għalhekk jiġu stabbiliti wkoll mill-AETS. L-informazzjoni dwar ksur potenzjali u reali kkomunikat lill-AETS għandha tintuża biss għall-prestazzjoni tal-kompiti tal-AETS f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

- (41) Din id-Direttiva tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonnoxxuti fil-Karta kif stabbiliti fit-TFUE.
- (42) Sabiex jiġi żgurat li l-għanijiet ta' din id-Direttiva jintlahqu, is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 TFUE għandha tingħata lill-Kummissjoni. Partikolarment, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati biex tispeċifika d-dettalji li jehtieġu jiġu inklużi fil-ftehim standard bejn id-depożitarju u l-kumpanija tal-manigment jew il-kumpanija tal-investment, il-kundizzjonijiet għat-twettiq tal-funzjonijiet depożitarji, inkluż it-tip ta' strumenti finanzjarji li għandhom jiġu inklużi fl-ambitu tad-dmirijiet ta' kustodja tad-depożitarju, il-kundizzjonijiet li sugġett għalihom depożitarju jista' jeżerċita d-dmirijiet tiegħu ta' kustodja fuq l-istrumenti finanzjarji registrati ma' depożitarju ċentrali u l-kundizzjonijiet li sugġett għalihom id-depożitarju għandu jissalvagwardja l-istrumenti finanzjarji mahruġa f'forma nominattiva u rreġistrati ma' emittent jew registratur, id-dmirijiet ta' diliġenża dovuta tad-depożitarji, l-obbligu tas-segregazzjoni, il-kundizzjonijiet li sugġett għalihom, u ċ-ċirkostanzi li fihom, strumenti finanzjarji miżmuma f'kustodja għandhom jiġu kkunsidrati li huma mitlufa, u dak li għandu jiġi mifhum b'avvenimenti esterni lil hinn mill-kontroll raġonevoli, li l-konsegwenzi tagħhom kienu jkun inevitabbli minkejja l-isforzi raġonevoli kollha bil-kontra. Il-livell ta' protezzjoni tal-investitur ipprovdut minn dawk l-atti delegati għandu jkun tal-anqas għoli daqs dak ipprovdut minn atti delegati adottati taht id-Direttiva 2011/61/UE. Huwa ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twettaq il-konsultazzjonijiet adatti waqt il-hidma preparatorja tagħha, inkluż fil-livell espert. Il-Kummissjoni, meta thejji u tfassal atti delegati, għandha tiżgura trażmissjoni simultanja, f'waqtha u adatta tad-dokumenti rilevanti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
- (43) Bħala parti mir-revizjoni ġenerali tagħha tal-funzjonament tad-Direttiva 2009/65/KE, il-Kummissjoni, filwaqt li tiehu kont tar-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾, se tirrivedi l-limiti ta' esponiment ta' kontroparti applikabbli għal transazzjonijiet tad-derivattivi, filwaqt li jittiehed kont tal-htieġa li jiġu stabbiliti kategorizzazzjonijiet adegwati għal tali limiti sabiex id-derivattivi b'karatteristiċi ta' riskju simili jiġu trattati bl-istess mod.
- (44) F'konformità mad-Dikjarazzjoni Politika Kongunta tat-28 ta' Settembru 2011 tal-Istati Membri u l-Kummissjoni dwar id-dokumenti ta' spjegazzjoni⁽²⁾ ittiehed l-impenn mill-Istati Membri biex, f'każijiet iġġustifikati, in-notifika tal-miżuri tagħhom ta' traspożizzjoni tiġi akkumpanjata minn dokument wiehed jew aktar li jispjega(w) ir-relazzjoni bejn il-komponenti ta' Direttiva u l-partijiet korrispondenti tal-istrumenti nazzjonali ta' traspożizzjoni. Fir-rigward ta' din id-Direttiva, il-leġislatur iqis it-trażmissjoni ta' tali dokumenti bħala ġustifikata.
- (45) Minhabba li l-oġġettivi ta' din id-Direttiva, jiġifieri li titjieb il-fiduċja tal-investitur fUCITS, permezz tat-tishih tar-rekwiżiti li jikkonċernaw id-dmirijiet u r-responsabbiltà tad-depożitarji, il-politiki dwar ir-remunerazzjoni tal-kumpaniji tal-manigment u l-kumpaniji ta' investment, u bl-introduzzjoni ta' standards komuni għas-sanzjonijiet li japplikaw għal ksur ewlieni ta' din id-Direttiva, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri, iżda jistgħu pjuttost, minhabba l-iskala u l-effetti tagħhom, jinkisbu ahjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta l-miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 TUE. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, kif jinsab f'dan l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-oġġettivi.
- (46) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data ġie kkonsultat skont ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽³⁾ u ta opinjoni fit-23 ta' Novembru 2012⁽⁴⁾.
- (47) Għalhekk, id-Direttiva 2009/65/KE għandha tiġi emendata kif meħtieġ,

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar derivati OTC, kontropartijiet ċentrali u repożitorji tad-data dwar it-tranzazzjonijiet (GU L 201, 27.7.2012, p. 1).

⁽²⁾ GU C 369, 17.12.2011, p. 14.

⁽³⁾ Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' individwu fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-movement liberu ta' dak id-data (GU L 8, 12.1.2001, p. 1).

⁽⁴⁾ GU C 100, 6.4.2013, p. 12.

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Id-Direttiva 2009/65/KE hija emendata kif ġej:

(1) fl-Artikolu 2(1), għandhom jiżdiedu l-punti li ġejjin:

- “(s) ‘korp tal-manigment’ tfisser il-korp bl-awtorità decizjonali ahharija f’kumpanija tal-manigment, kumpanija ta’ investment jew depożitarju, inklużi l-funzjonijiet superviżorji u manigerjali, jew il-funzjoni manigerjali biss jekk iż-żewġ funzjonijiet ikunu separati. Fejn, skont il-liġi nazzjonali, fil-kumpanija tal-manigment, il-kumpanija ta’ investment jew depożitarju jkunu stabbiliti korpi differenti b’funzjonijiet speċifiċi, ir-rekwiżiti stipulati f’din id-Direttiva diretti lejn il-korp tal-manigment jew lejn il-korp tal-manigment fil-funzjoni superviżorja tiegħu għandhom ukoll, jew għandhom minflok, japplikaw għal dawk il-membri ta’ korpi oħrajn tal-kumpanija tal-manigment, tal-kumpanija ta’ investment jew depożitarju li lilhom il-liġi nazzjonali applikabbli tassenja r-responsabbiltà rispettiva;
- (t) ‘strument finanzjarju’ tfisser strument finanzjarju speċifikat fit-Taqsima C tal-Anness I tad-Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (*).

(*) Direttiva 2014/65/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta’ Mejju 2014 dwar is-swieq tal-istrumenti finanzjarji u li jemenda d-Direttiva 2002/92/KE u d-Direttiva 2011/61/UE (ĠU L 173, 12.6.2014, p. 349).”;

(2) jiżdiedu l-Artikoli li ġejjin:

“Artikolu 14a

1. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-kumpaniji tal-manigment jistabbilixxu u japplikaw politiki u prassi tar-remunerazzjoni li jkunu konsistenti ma’ u jippromwovu għestjoni tajba u effikaċi tar-riskju u li la jinkoraġġixxu teħid ta’ riskji inkonsistenti mal-profilu tar-riskju, ir-regoli jew l-istrumenti ta’ inkorporazzjoni tal-UCITS li jimmaniġġaw u lanqas ma jxekklu l-konformità mad-dmir tal-kumpanija tal-manigment li taġixxi fl-ahjar interess tal-UCITS.

2. Il-politiki u prassi ta’ remunerazzjoni għandhom jinkludu komponenti fissi u varjabbli tas-salarji u l-benefiċċji diskrezzjonali tal-pensjoni.

3. Il-politiki u prassi ta’ remunerazzjoni għandhom japplikaw għal dawk il-kategoriji tal-persunal, fosthom il-manigment superjuri, dawk li jiehdu r-riskji, il-funzjonijiet tal-kontroll u kwalunkwe impjegat li jirċievi remunerazzjoni totali li taqa’ fil-faxx ta’ remunerazzjoni tal-manigment superjuri u dawk li jiehdu r-riskji u li l-attivitajiet professjonali tagħhom ikollhom impatt materjali fuq il-profilu tar-riskju tal-kumpaniji tal-manigment jew tal-UCITS li huma jimmaniġġaw.

4. F’konformità mal-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010, l-AETS għandha tohroġ linji gwida indirizzati lill-awtoritajiet kompetenti jew lill-partecipanti tas-suq finanzjarju li jikkoncernaw il-persuni msemmija fil-paragrafu 3 ta’ dan l-Artikolu u l-applikazzjoni tal-prinċipji msemmija fl-Artikolu 14b. Dawk il-linji gwida għandhom iqisu l-prinċipji dwar politiki sodi ta’ remunerazzjoni stipulati fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2009/384/KE (*), id-daqs tal-kumpanija tal-manigment u d-daqs tal-UCITS li jimmaniġġaw, l-organizzazzjoni interna tagħhom u n-natura, l-ambitu u l-komplessità tal-attivitajiet tagħhom. Fil-proċess tal-iżvilupp ta’ dawk il-linji gwidi, l-AETS għandha tikkoopera mill-qrib mal-Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) (‘ABE’), stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (**), sabiex tiżgura konsistenza mar-rekwiżiti żviluppatti għal setturi oħrajn tas-servizzi finanzjarji, partikolarment l-istituzzjonijiet ta’ kreditu u d-ditti tal-investment.

Artikolu 14b

1. Meta jistabbilixxu u japplikaw il-politiki tar-remunerazzjoni u prassi msemija fl-Artikolu 14a, il-kumpaniji tal-manigment għandhom jikkonformaw mal-prinċipji li ġejjin b'mod u sal-punt li jkun adattat għad-daqs tagħhom, l-organizzazzjoni interna u n-natura, l-ambitu u l-kumplessità tal-attivitajiet tagħhom:

- (a) il-politika ta' remunerazzjoni tkun konsistenti ma' u tippromwovi ġestjoni tajba u effettiva tar-riskju u ma tinkoraġġix teħid ta' riskji li mhux konsistenti mal-profil tar-riskju, mar-regoli jew mal-istrumenti ta' inkorporazzjoni tal-UCITS li l-kumpanija tal-manigment timmaniġġa;
- (b) il-politika ta' remunerazzjoni tkun konformi mal-istrateġija kummerċjali, mal-oġġettivi, mal-valuri u mal-interessi tal-kumpanija tal-manigment u tal-UCITS li hija timmaniġġa u tal-investituri ta' dawn l-UCITS, u tinkludi miżuri biex jiġu evitati l-konflitti ta' interess;
- (c) il-politika ta' remunerazzjoni tkun adottata mill-korp tal-manigment tal-kumpanija tal-manigment fil-funzjoni superviżorja tiegħu, u dak il-korp jadotta, u mill-inqas kull sena jirrevi l-prinċipji ġenerali tal-politika ta' remunerazzjoni u jkun responsabbli għal, u jissorvelja l-implimentazzjoni tagħhom; il-kompiti msemija f'dan il-punt għandhom jitwettqu biss minn membri ta' dak il-korp tal-manigment li ma għandhom l-ebda funzjoni eżekuttiva fil-kumpanija tal-manigment konċernata u li għandhom kompetenza fil-ġestjoni tar-riskju u remunerazzjoni;
- (d) l-implimentazzjoni tal-politika ta' remunerazzjoni tiġi, mill-inqas kull sena, soġġetta għal reviżjoni interna ċentrali u indipendenti għall-konformità tagħha mal-politiki u l-proċeduri ta' remunerazzjoni adottati mill-korp tal-manigment fil-funzjoni superviżorja tiegħu;
- (e) persunal li huwa involut fil-funzjonijiet ta' kontroll għandu jiġi kumpensat skont il-kisba tal-għanijiet relatati mal-funzjonijiet tiegħu, b'mod indipendenti mill-prestazzjoni tal-oqsma tan-negozju li jikkontrolla;
- (f) ir-remunerazzjoni tal-uffiċjali superjuri b'funzjonijiet ta' ġestjoni u ta' konformità tar-riskju tiġi ssorveljata b'mod dirett mill-kumitat ta' remunerazzjoni, fejn ikun jeżisti tali kumitat;
- (g) fejn ir-remunerazzjoni tkun marbuta mal-prestazzjoni, l-ammont totali ta' remunerazzjoni jkun ibbażat fuq tahlita tal-valutazzjoni fir-rigward tal-prestazzjoni tal-individwu u tal-unità tan-negozju jew tal-UCITS ikkonċernata u fir-rigward tar-riskji tagħhom u tar-riżultati kumplessivi tal-kumpanija tal-manigment meta tiġi vvalutata l-prestazzjoni individwali, b'kont meħud ta' kriterji finanzjarji u dawk mhux finanzjarji;
- (h) il-valutazzjoni tal-prestazzjoni tkun stabbilita f'qafas pluriennali adatt għall-perijodu ta' holding irrakkomandat lill-investituri tal-UCITS immaniġġat mill-kumpanija tal-manigment sabiex jiġi żgurat li l-proċess tal-valutazzjoni ikun ibbażat fuq prestazzjoni aktar fit-tul tal-UCITS u r-riskji ta' investiment tagħha u li l-hlas reali tal-komponenti tar-remunerazzjoni bbażati fuq il-prestazzjoni jkun mifruq fuq l-istess perijodu;
- (i) remunerazzjoni varjabbli ggarantita tkun eċċezzjonali, sseħh biss fil-kuntest ta' reklutaġġ ta' persunal ġdid u tkun limitata għall-ewwel sena tal-ingaġġ;
- (j) il-komponenti fissi u varjabbli tar-remunerazzjoni totali għandhom ikunu bbilancjati b'mod xieraq u l-komponent fiss għandu jirrappreżenta proporzjon għoli biżżejjed tar-remunerazzjoni totali sabiex jippermetti l-operat ta' politika kompletament flessibbli dwar komponenti varjabbli tar-remunerazzjoni, inkluża l-possibbiltà li ma jithallas ebda komponent varjabbli tar-remunerazzjoni;

- (k) hlasijiet marbuta mat-terminazzjoni bikrija ta' kuntratt jirriflettu l-prestazzjoni li tkun inkisbet tul iż-żmien, u huma mfassla b'tali mod li ma jippremjawx il-falliment;
- (l) il-kejl tal-prestazzjoni użat biex jiġu kkalkolati l-komponenti varjabbli tar-remunerazzjoni jew raggruppamenti ta' komponenti varjabbli tar-remunerazzjoni jinkludi mekkanizmu ta' aġġustament komprensiv li jintegra t-tipi rilevanti kollha ta' riskji attwali u futuri;
- (m) soġġett għall-istruttura ġuridika tal-UCITS u għar-regoli tal-fond jew għall-istrumenti ta' inkorporazzjoni tagħha, porzjon sostanzjali, u fi kwalunkwe każ mill-inqas 50 %, ta' kwalunkwe komponent varjabbli ta' remunerazzjoni jikkonsisti f'unitajiet tal-UCITS ikkonċernata, jew f'interessi ta' sjieda ekwivalenti, jew fi strumenti marbuta mal-ishma jew fi strumenti ekwivalenti mhux ta' flus b'inċentivi ugwalment effettivi bħal kwalunkwe wiehed mill-istrumenti msemmija f'dan il-punt, sakemm il-ġestjoni tal-kontijiet tal-UCITS ma tkoprix għal inqas minn 50 % tal-portafoll totali ġestit mill-kumpanija tal-manigment, f'liema każ il-livell minimu ta' 50 % ma japplikax.

L-istrumenti msemmija f'dan il-punt għandhom ikunu soġġetti għal politika adatta ta' konteniment maħsuba biex l-inċentivi jiġu allinjati mal-interessi tal-kumpanija tal-manigment u tal-UCITS li timmaniġġa, kif ukoll ma' tal-investituri f'dawn l-UCITS. L-Istati Membri jew l-awtoritajiet kompetenti tagħhom jistgħu jagħmlu restrizzjonijiet fuq it-tipi u d-disinji ta' dawk l-istrumenti, jew jipprojbixxu ċerti strumenti kif xieraq. Dan il-punt għandu japplika kemm għall-porzjon tal-komponent varjabbli tar-remunerazzjoni li ġie differit skont il-punt (n) kif ukoll għall-parti tal-komponent varjabbli tar-remunerazzjoni li ma ġietx differita;

- (n) porzjon sostanzjali, u fi kwalunkwe każ mill-inqas 40 %, tal-komponent varjabbli tar-remunerazzjoni, jiġi differit fuq perijodu li huwa xieraq fid-dawl tal-perijodu ta' holding irrakkomandat lill-investituri tal-UCITS ikkonċernata u jiġi allinjat b'mod korrett man-natura tar-riskji tal-UCITS inkwistjoni.

Il-perijodu msemmi f'dan il-punt għandu jkun mill-inqas ta' tliet snin; ir-remunerazzjoni pagabbli taht arranġamenti ta' differiment ma għandhiex tvesti b'rata aktar mgħaġġla minn bażi prorata; fil-każ ta' komponent varjabbli tar-remunerazzjoni ta' ammont partikolarment għoli, għandu jiġi differit mill-inqas 60 % tal-ammont;

- (o) ir-remunerazzjoni varjabbli, inkluża l-parti differita, għandha tithallas jew tvesti biss jekk tkun sostenibbli skont is-sitwazzjoni finanzjarja tal-kumpanija tal-manigment kollha, u ġġustifikata skont il-prestazzjoni tal-unità tan-negozju, l-UCITS u l-individwu kkonċernat.

Ir-remunerazzjoni varjabbli totali generalment għandha titnaqqas b'mod konsiderevoli meta jkun hemm prestazzjoni finanzjarja baxxa jew negattiva tal-kumpanija tal-manigment jew tal-UCITS ikkonċernata, filwaqt li għandhom jitqiesu kemm il-kumpens attwali kif ukoll it-tnaqqis fil-hlasijiet ta' ammonti miksuba qabel, inkluż permezz ta' arranġamenti malus jew arranġamenti ta' restituzzjoni;

- (p) il-politika tal-pensjonijiet għandha tkun konformi mal-istrategija kummerċjali, mal-oġġettivi, il-valuri u l-interessi fit-tul tal-kumpanija tal-manigment u tal-UCITS li timmaniġġa.

Jekk l-impjegat jitlaq mill-kumpanija tal-manigment qabel l-irtirar, il-benefiċċji diskrezzjonarji tal-pensjoni għandhom jinżammu mill-kumpanija tal-manigment għal perijodu ta' hames snin fil-forma tal-istrumenti msemmija fil-punt (m). Fil-każ ta' impjegat li jasal għall-pensjoni, il-benefiċċji diskrezzjonarji tal-pensjoni għandhom jithallsu lill-impjegat fil-forma tal-istrumenti msemmija fil-punt (m), soġġetti għal perijodu ta' żamma ta' hames snin;

- (q) il-persunal huwa meħtieġa jimpenja ruħu li ma jużax strategiji personali ta' hedging jew assigurazzjoni relatata tar-remunerazzjoni u r-responsabbiltà sabiex inaqqas l-effetti tal-allinjament tar-riskju integrati fl-arranġamenti tar-remunerazzjoni tiegħu;

(r) ir-remunerazzjoni varjabbli ma għandhiex tithallas permezz ta' vetturi jew metodi li jagħmluha faċli li r-
rekwiżiti stipulati f' din id-Direttiva jiġu evitati.

2. F'konformità mal-Artikolu 35 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010, l-AETS tista' titlob informazzjoni mill-
awtoritajiet kompetenti dwar il-politiki u prassi ta' remunerazzjoni msemmija fl-Artikolu 14a ta' din id-Direttiva.

L-AETS, b'kooperazzjoni mill-qrib mal-ABE, għandha tinkludi fil-linji gwida tagħha dwar il-politiki ta' remunerazz-
joni dispożizzjonijiet dwar kif prinċipji differenti ta' remunerazzjoni settorjali, bħal dawk stabbiliti fid-Direttiva
2011/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (***) u fid-Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-
Kunsill (****) għandhom jiġu applikati meta impjegati jew kategoriji oħra tal-persunal iwettqu servizzi soġġetti għal
prinċipji differenti ta' remunerazzjoni settorjali.

3. Il-prinċipji stabbiliti fil-paragrafu 1 għandhom japplikaw għal kwalunkwe benefiċċju ta' kwalunkwe tip imhallas
mill-kumpaniji tal-manigment, għal kwalunkwe ammont imhallas direttament mill-UCITS stess, inkluż onorarji ta'
prestazzjoni, u għal kwalunkwe trasferiment ta' unitajiet jew ishma tal-UCITS, magħmula għall-benefiċċju ta' dawk il-
kategoriji ta' persunal, inkluż il-manigment superjuri, dawk li jiehdu r-riskji, il-funzjonijiet ta' kontroll u kwalunkwe
impjegat li jirċievi remunerazzjoni totali li taqa' fil-kategorija ta' remunerazzjoni tal-manigment superjuri u ta' dawk
li jiehdu r-riskji, li l-attivitajiet professjonali tagħhom għandhom impatt materjali fuq il-profil tar-riskju tagħhom jew
tal-profil tar-riskju tal-UCITS li jimmaniġġaw.

4. Il-kumpaniji tal-manigment li huma sinifikanti f'termini tad-daqs tagħhom jew tad-daqs tal-UCITS li jimma-
niġġaw, tal-organizzazzjoni interna u tan-natura, ambitu u kumplessità tal-attivitajiet tagħhom għandhom jistabbi-
lizzu kumitat ta' remunerazzjoni. Il-kumitat ta' remunerazzjoni għandu jiġi kkostitwit b'mod li jippermettilu jeżerċita
gudizzju kompetenti u indipendenti fir-rigward tal-politiki u prassi ta' remunerazzjoni u ta' incentivi mahluqa għall-
immaniġġar tar-riskju.

Il-kumitat ta' remunerazzjoni li jkun, fejn xieraq, stabbilit f'konformità mal-linji gwida tal-AETS imsemmija fl-
Artikolu 14a(4) għandu jkun responsabbli għat-tnejn ta' deċizjonijiet dwar ir-remunerazzjoni, inklużi dawk li
għandhom implikazzjonijiet għar-riskju u l-ġestjoni tar-riskju tal-kumpanija tal-manigment jew tal-UCITS ikkonċer-
nata, u li għandhom jittiehdu mill-korp tal-manigment fil-funzjoni superviżorja tiegħu. Il-kumitat ta' remunerazzjoni
għandu jkun ippresedat minn membru tal-korp tal-manigment li ma jwettaq ebda funzjoni eżekuttiva fil-kumpanija
tal-manigment konċernata. Il-membri tal-kumitat ta' remunerazzjoni għandhom ikunu membri tal-korp tal-manig-
ment li ma jwettqu ebda funzjoni eżekuttiva fil-kumpanija tal-manigment konċernata.

Jekk il-liġi nazzjonali tipprevedi rappreżentanza tal-impjegati fil-korp tal-manigment, il-kumitat ta' remunerazzjoni
għandu jinkludi rappreżentant wiehed jew aktar tal-impjegati. Meta jkun qed ihejji d-deċizjonijiet tiegħu, il-kumitat
ta' remunerazzjoni għandu jqis l-interess fit-tul tal-investituri u partijiet interessati oħra u l-interess pubbliku.

(*) Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2009/384/KE tat-30 ta' April 2009 dwar il-politiki ta' remunerazzjoni
fis-settur tas-servizzi finanzjarji (ĠU L 120, 15.5.2009, p. 22).

(**) Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jstabi-
lizzu l-Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) u li jemenda d-Deciżjoni Nru 716/2009/KE
u jhassar id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2009/78/KE (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 12).

(***) Direttiva 2011/61/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2011 dwar Maniġers ta' Fondi ta'
Investment Alternattivi u li temenda d-Direttivi 2003/41/KE u 2009/65/KE u r-Regolamenti (KE)
Nru 1060/2009 u (UE) Nru 1095/2010 (ĠU L 174, 1.7.2011, p. 1).

(****) Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar l-aċċess għall-attivit-
tà tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u s-superviżjoni prudenzjali tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u tad-ditti tal-investi-
ment, li temenda d-Direttiva 2002/87/KE u li thassar id-Direttivi 2006/48/KE u 2006/49/KE (ĠU L 176,
27.6.2013, p. 338).";

(3) fl-Artikolu 20(1), il-punt (a) jinbidel b'dan li ġej:

“(a) il-kuntratt bil-miktub mad-depożitarju msemmi fl-Artikolu 22(2);”;

(4) L-Artikolu 22 jinbidel b'dan li ġej:

“Artikolu 22

1. Kumpanija tal-investment u, għal kull wieħed mill-fondi komuni li timmaniġġa, kumpanija tal-manigment għandha tiżgura li jinhatar depożitarju wieħed skont dan il-Kapitolu.

2. Il-hatra tad-depożitarju għandha tiġi evidenzjata permezz ta' kuntratt bil-miktub.

Il-kuntratt, fost affarijiet oħra, għandu jirregola l-fluss ta' informazzjoni meqjusa neccessarja biex id-depożitarju jkun jista' jwettaq il-funzjonijiet tiegħu għall-UCITS li għalih ikun inhatar bhala depożitarju, kif stabbilit f'din id-Direttiva u fil-liġijiet, regolamenti jew dispożizzjonijiet amministrattivi rilevanti l-oħra.

3. Id-depożitarju għandu:

(a) jiżgura li l-bejgħ, il-ħruġ, ir-riakkwist, it-tifdija u l-kancellazzjoni ta' unitajiet tal-UCITS jitwettqu skont il-liġi nazzjonali applikabbli u r-regoli tal-fond jew l-istrumenti ta' inkorporazzjoni;

(b) jiżgura li l-valur tal-unitajiet tal-UCITS jiġi kkalkulat skont il-liġi nazzjonali applikabbli u r-regoli tal-fond jew l-istrumenti ta' inkorporazzjoni;

(c) iwettaq l-istruzzjonijiet tal-kumpanija tal-manigment jew ta' kumpanija tal-investment, sakemm dawn ma jkunux f'konflitt mal-liġi nazzjonali applikabbli, jew mar-regoli tal-fond jew mal-istrumenti ta' inkorporazzjoni;

(d) jiżgura li fi transazzjonijiet li jinvolvu l-assi tal-UCITS, kwalunkwe korrispettiv tintbagħat lill-UCITS fil-limiti taż-żmien tas-soltu;

(e) jiżgura li l-introjtu tal-UCITS jiġi applikat skont il-liġi nazzjonali applikabbli u r-regoli tal-fond jew l-istrumenti ta' inkorporazzjoni.

4. Id-depożitarju għandu jiżgura li l-flussi tal-flus tal-UCITS jiġu mmonitorjati sew, u b'mod partikolari li l-ħlasijiet kollha magħmula minn, jew għan-nom ta', investituri mas-sottoskrizzjoni ta' unitajiet tal-UCITS ġew irċevuti, u li l-flus kollha tal-UCITS iddahhlu f'kontijiet tal-flus li:

(a) jinfethu f'isem l-UCITS jew f'isem il-kumpanija tal-manigment li taġixxi f'isem l-UCITS, jew f'isem id-depożitarju li jaġixxi f'isem l-UCITS;

(b) jinfethu f'entità msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu 18(1) tad-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/73/KE (*);
u

(c) jinżammu skont il-prinċipji stipulati fl-Artikolu 16 tad-Direttiva 2006/73/KE.

Fejn il-kontijiet tal-flus jinfethu f'isem id-depożitarju li jaġixxi f'isem l-UCITS, l-ebda flus tal-entità msemmija fil-punt (b) tal-ewwel subparagrafu u l-ebda parti mill-flus proprji tad-depożitarju ma għandhom jiddahhlu f'dawn il-kontijiet.

5. L-assi tal-UCITS għandhom jiġu fdati għand id-depożitarju għas-salvagwardja kif ġej:

(a) għal strumenti finanzjarji li jistgħu jinżammu f'kustodja, id-depożitarju għandu:

- (i) iżomm f'kustodja l-istrumenti finanzjarji kollha li jistgħu jiġu rreġistrati f'kont ta' strumenti finanzjarji miftuh fil-kotba tad-depożitarju, kif ukoll l-istrumenti finanzjarji kollha li jistgħu jiġu mogħtija fiżikament lid-depożitarju;
- (ii) jiżgura li l-istrumenti finanzjarji kollha li jistgħu jiġu rreġistrati f'kont ta' strumenti finanzjarji li jkun infetħ fil-kotba tad-depożitarju jiġu rreġistrati fil-kotba tad-depożitarju f'kontijiet segregati skont il-prinċipji stipulati fl-Artikolu 16 tad-Direttiva 2006/73/KE, li jkunu nfetħ f'isem l-UCITS jew il-kumpanija tal-manigment li tkun qed taġixxi f'isem l-UCITS, sabiex ikunu jistgħu jiġu identifikati b'mod ċar bħala li jappartjenu lill-UCITS f'konformità mal-liġi applikabbli f'kull hin;

(b) għal assi oħra, id-depożitarju għandu:

- (i) jivverifika s-sjieda mill-UCITS jew mill-kumpanija tal-manigment li taġixxi f'isem l-UCITS, ta' dawn l-assi billi jivvaluta jekk l-UCITS jew il-kumpanija tal-manigment li taġixxi f'isem l-UCITS jkollhiex is-sjieda abbażi tal-informazzjoni jew id-dokumenti pprovduti mill-UCITS jew mill-kumpanija tal-manigment u, fejn disponibbli, minn evidenza esterna;
- (ii) iżomm rekord ta' dawk l-assi li dwarhom ikun sodisfatt li l-UCITS jew il-kumpanija tal-manigment li taġixxi f'isem l-UCITS jkollha s-sjieda u jzomm dak ir-reġistru aġġornat.

6. Id-depożitarju għandu jipprovi lill-kumpanija tal-manigment jew lill-kumpanija ta' investiment, fuq bażi regolari, b'inventarju komprensiv tal-assi kollha tal-UCITS.

7. L-assi li jinżammu f'kustodja mid-depożitarju ma għandhomx jerġghu jintużaw mid-depożitarju, jew minn xi parti terza li lilha tkun ġiet iddelegata l-funzjoni ta' kustodja akkont proprju. L-użu mill-ġdid jinkludi kwalunkwe tranzazzjoni ta' assi miżmuma f'kustodja inkluż, iżda mhux limitat għal, trasferiment, ipplegġjar, bejgħ u self.

L-assi miżmuma f'kustodja mid-depożitarju jistgħu jithallew jerġghu jintużaw biss fejn:

- (a) l-użu mill-ġdid hu eżegwit għal kont tal-UCITS;
- (b) id-depożitarju jkun qed iwettaq l-istruzzjonijiet tal-kumpanija tal-manigment f'isem l-UCITS;
- (c) l-użu mill-ġdid ikun għall-benefiċċju tal-UCITS u l-interess tad-detenturi tal-unità; u
- (d) it-transazzjoni jkunu koperti mill-kollateral ta' kwalità għolja u likwidu riċevut mill-UCITS taht arrangament ta' trasferiment ta' titoli.

Il-valur tas-suq tal-kollateral għandu, f'kull hin, jammonta għal tal-inqas il-valur tas-suq tal-assi li jintużaw mill-ġdid flimkien ma' primjum.

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, f'każ ta' insolvenza tad-depożitarju u/jew ta' kwalunkwe parti terza lokalizzata fl-Unjoni li lilha tkun għet iddelegata l-kustodja tal-UCITS, l-assi ta' UCITS miżmuma f'kustodja ma jkunux disponibbli għal distribuzzjoni fost jew realizzazzjoni għall-benefiċċju tal-kredituri ta' tali depożitarju u/jew tali parti terza.

(*) Direttiva tal-Kummissjoni 2006/73/KE tal-10 ta' Awwissu 2006 li timplimenta d-Direttiva 2004/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill rigward ir-rekwiżiti organizzattivi u l-kundizzjonijiet ta' hidma tal-kumpaniji tal-investment u t-termini definiti għall-għanjet ta' dik id-Direttiva (ĠU L 241, 2.9.2006, p. 26).";

(5) jiżdied l-Artikolu li ġej:

“Artikolu 22a

1. Id-depożitarju ma għandux jiddelega lil partijiet terzi l-funzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 22(3) u (4).

2. Id-depożitarju jista' jiddelega lil partijiet terzi l-funzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 22(5) biss fejn:

(a) il-kompiti ma jkunux ġew iddelegati bl-intenzjoni li jiġu evitati r-rekwiżiti ta' din id-Direttiva;

(b) id-depożitarju jista' juri li hemm raġuni oġġettiva għad-delega;

(c) id-depożitarju jkun eżerċita l-hila, l-attenzjoni u d-diliġenza kollha dovuti fl-għażla u l-hatra ta' kwalunkwe parti terza li lilha bi hsiebu jiddelega partijiet mill-kompiti tiegħu, u jkompli jeżerċita l-hila, l-attenzjoni u d-diliġenza kollha dovuti fir-reviżjoni perjodika u l-monitoraġġ kontinwu ta' kwalunkwe parti terza li lilha jkun iddelega partijiet tal-kompiti tiegħu u tal-arranġamenti tal-parti terza fir-rigward tal-kwistjonijiet iddelegati lilha;

3. Il-funzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 22(5) jistgħu jiġu ddelegati mid-depożitarju lil parti terza biss fejn dik il-parti terza f'kull hin matul it-twettiq tal-kompiti ddelegati lilha:

(a) ikollha strutturi u kompetenza esperta li huma adegwati u proporzjonati man-natura u l-kumplessità tal-UCITS jew tal-kumpanija tal-manigment li tkun qed taġixxi fisem il-UCITS li jkunu ġew fdati lilha;

(b) għal kompiti tal-kustodja msemmija fil-punt (a) tal-Artikolu 22(5), tkun soġġetta għal:

(i) regolamentazzjoni prudenzjali effettiva, inkluż rekwiżiti kapitali minimi, u superviżjoni fil-ġurisdizzjoni konċernata;

(ii) awditu estern perjodiku biex jiġi żgurat li l-istrumenti finanzjarji jinsabu fil-pussess tagħha;

(c) tissegrega l-assi tal-klijenti tad-depożitarju mill-assi proprji u mill-assi tad-depożitarju b'tali mod li fi kwalunkwe hin dawn ikunu jistgħu jiġu identifikati b'mod ċar b'hala li jappartjenu lill-klijenti ta' depożitarju partikolari;

(d) tiegħu l-passi kollha raġonevoli biex jiżgura li f'każ ta' insolvenza ta' parti terza, l-assi ta' UCITS miżmuma f'kustodja mill-parti terza ma jkunux disponibbli għal distribuzzjoni fost, jew realizzazzjoni għall-benefiċċju tal-kredituri tal-parti terza; u

(e) tkun konformi mal-obbligi generali u mal-projbizzjonijiet stipulati fil-Artikolu 22(2), (5) u (7) u fl-Artikolu 25.

Minkejja l-punt (b)(i) tal-ewwel subparagrafu, fejn il-liġi ta' pajjiż terz titlob li ċerti strumenti finanzjarji jinżammu f'kustodja minn entità lokali u l-ebda entità lokali ma tissodisfa r-rekwiżiti tad-delega stabbiliti f'dak il-punt, id-depożitarju jista' jiddelega l-funzjonijiet tiegħu lil din l-entità lokali sal-punt mehtieġ mil-liġi tal-pajjiż terz biss, u biss sakemm ma jkunx hemm entitajiet lokali li jissodisfaw ir-rekwiżiti tad-delega, u biss fejn:

- (a) l-investituri tal-UCITS rilevanti qabel l-investment tagħhom, jiġu infurmati kif dovut, dwar il-fatt li tali delega hija mehtieġa minhabba l-limitazzjonijiet legali fil-liġi tal-pajjiż terz, taċ-ċirkostanzi li jiġġustifikaw id-delega u tar-riskji involuti ftali delega;
- (b) l-UCITS, jew il-kumpanija tal-manigment fisem l-UCITS, tkun tat struzzjonijiet lid-depożitarju biex jiddelega l-kustodja ta' tali strumenti finanzjarji lil tali entità lokali.

Il-parti terza tista', suċċessivament, tissottodelega dawk il-funzjonijiet, soġġett għall-istess rekwiżiti. F'dan il-każ, l-Artikolu 24(2) għandu japplika mutatis mutandis għall-partijiet rilevanti.

4. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, il-provvista ta' servizzi kif speċifikat fid-Direttiva 98/26/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (*) permezz ta' sistemi tas-saldu tat-titoli kif stabbiliti għall-finijiet ta' dik id-Direttiva jew il-provvista ta' servizzi simili permezz ta' sistemi tas-saldu tat-titoli minn pajjiżi terzi ma għandhiex titqies li hi delega tal-funzjonijiet ta' kustodja tagħha.

(*) Direttiva 98/26/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 1998 dwar finalità ta' settlement fis-sistemi ta' settlement ta' pagamenti u titoli (ĠU L 166, 11.6.1998, p. 45).;

(6) L-Artikolu 23 huwa emendat kif ġej:

(a) il-paragrafi 2 sa 4 jinbidlu b'dan li ġej:

“2. Id-depożitarju għandu jkun:

- (a) bank ċentrali nazzjonali;
- (b) istituzzjoni tal-kreditu awtorizzata f'konformità mad-Direttiva 2013/36/UE; jew
- (c) entità legali oħra, awtorizzata mill-awtorità kompetenti taht il-liġi tal-Istat Membru biex twettaq attivitajiet depożitarji taht din id-Direttiva, li hija soġġetta għal rekwiżiti ta' adegwatezza kapitali mhux inqas mir-rekwiżiti kkalkolati skont l-approċċ magħżul f'konformità mal-Artikolu 315 jew 317 tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (*) u li għandha fondi proprji ta' mhux inqas mill-ammont tal-kapital inizjali taht l-Artikolu 28(2) tad-Direttiva 2013/36/UE.

Entità ġuridika kif imsemmija fil-punt (c) tal-ewwel subparagrafu għandha tkun soġġetta għal regolamentazzjoni prudenzjali, superviżjoni kontinwa u għandha tissodisfa r-rekwiżiti minimi li ġejjin:

- (a) hija għandu jkollha l-infrastruttura neċessarja biex iżzomm f'kustodja strumenti finanzjarji li jistgħu jiġu rreġistrati f'kont ta' strumenti finanzjarji li jinfetah fil-kotba tad-depożitarju;
- (b) hija għandha tistabbilixxi linji politiċi u proċeduri adegwati li jkunu suffiċjenti biex tkun żgurata l-konformità tal-entità, inklużi l-manigers u l-impjegati tagħha, mal-obbligi tagħha taht din id-Direttiva;

- (c) hija għandu jkollha proċeduri sodi amministrattivi u tal-kontabbiltà, mekkaniżmi interni tal-kontroll, proċeduri effettivi għall-valutazzjoni tar-riskji u arranġamenti effettivi għall-kontroll u għas-salvagwardja tas-sistemi tal-ipproċessar tat-tagħrif;
- (d) hija għandha żżomm u topera arranġamenti organizzattivi u amministrattivi effettivi bil-hsieb li tiegħu l-passi kollha raġonevoli maħsuba biex jipprevjenu l-konflitti ta' interess;
- (e) hija għandha tiegħu hsieb li jinżammu reġistri tas-servizzi, l-attivitajiet u t-tranzazzjonijiet kollha mwettqa minnha, li għandhom ikunu suffiċjenti biex l-awtorità kompetenti tissodisfa l-kompiti superviżorji tagħha u twettaq l-azzjonijiet ta' eżekuzzjoni previsti f' din id-Direttiva;
- (f) hija għandha tiegħu passi raġonevoli biex tiżgura l-kontinwità u r-regolarità fit-twettiq tal-funzjonijiet depożitarji tagħha billi tuża sistemi, riżorsi u proċeduri adatti u proporzjonati inkluż biex twettaq l-attivitajiet depożitarji tagħha;
- (g) il-membri kollha tal-korp maniġerjali u l-manigment superjuri tagħha għandhom, f'kull hin, ikunu ta' reputazzjoni tajba biżżejjed, ikollhom biżżejjed konoxxenza, hiliet u esperjenza;
- (h) il-korp maniġerjali tagħha għandu jkollu konoxxenza, hiliet u esperjenza kollettivi adegwati biex ikun jista' jifhem l-attivitajiet tad-depożitarju, inklużi r-riskji ewlenin;
- (i) kull membru tal-korp maniġerjali tagħha u tal-manigment superjuri għandu jaġixxi b'onestà u integrità.

3. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw liema mill-kategoriji ta' istituzzjonijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 2 għandhom ikunu eliġibbli biex ikunu depożitarji.

4. Il-kumpaniji tal-investment jew kumpaniji tal-manigment li jaġixxu fisem l-UCITS li jimmaniġġaw, li, qabel it-18 ta' Marzu 2016, hatru bhala depożitarju, istituzzjoni li ma tissodisfax ir-rekwiżiti mnizzlin fil-paragrafu 2, għandhom jahtru depożitarju li jissodisfa dawk ir-rekwiżiti qabel it-18 ta' Marzu 2018.

(*) Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar ir-rekwiżiti prudenzjali għall-istituzzjonijiet ta' kreditu u d-ditti tal-investment u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 1).;

(b) il-paragrafi 5 u 6 jithassru.

(7) l-Artikolu 24 jinbidel b'dan li ġej:

“Artikolu 24

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-depożitarju jkun responsabbli lejn l-UCITS u lejn id-detenturi tal-unitajiet tal-UCITS, għat-telf mid-depożitarju jew minn parti terza li lilhom tkun giet iddelegata l-kustodja ta' strumenti finanzjarji miżmuma f'kustodja skont il-punt (a) tal-Artikolu 22(5).

Fil-każ ta' telf ta' strument finanzjarju waqt li dan kien f'kustodja, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-depożitarju jrodd lura strument finanzjarju ta' tip identiku jew tal-istess ammont lill-UCITS jew lill-kumpanija tal-manigment li tkun qed taġixxi fisem l-UCITS mingħajr dewmien bla bżonn. Id-depożitarju ma għandux jinżamm responsabbli jekk ikun jista' jipprova li t-telf ikun seħh bhala riżultat ta' avveniment estern lil hinn mill-kontroll raġonevoli tiegħu, li l-konsegwenzi tiegħu kienu jkunu inevitabbli minkejja l-isforzi raġonevoli kollha għall-kuntrarju.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-depożitarju jkun responsabbli wkoll fir-rigward tal-UCITS u l-investituri tal-UCITS għal kull telf iehor li huma jsofru b'riżultat tan-nuqqas negligenti jew intenzjonat tad-depożitarju li jissodisfa l-obbligi tiegħu b'mod xieraq skont din id-Direttiva.

2. Ir-responsabbiltà tad-depożitarju msemmija fil-paragrafu 1 ma għandha tiġi affettwata minn ebda delega msemmija fl-Artikolu 22a.

3. Ir-responsabbiltà tad-depożitarju msemmija fil-paragrafu 1 ma għandhiex tiġi eskluża jew limitata minn ftehim.

4. Kwalunkwe ftehim li jikser il-paragrafu 3 għandu jkun null.

5. Id-detenturi ta' unitajiet fl-UCITS jistgħu jinvokaw ir-responsabbiltà tad-depożitarju direttament jew indirettament permezz tal-kumpanija tal-manigment jew il-kumpanija ta' investiment dment li dan ma jwassalx għal duplikazzjoni tar-rimedji jew għal trattament mhux ugwali tad-detenturi tal-unitajiet.”;

(8) l-Artikolu 25 jinbidel b'dan li ġej:

“Artikolu 25

1. L-ebda kumpanija ma għandha taġixxi fl-istess hin bhala kumpanija tal-manigment u bhala depożitarju. L-ebda kumpanija ma għandha taġixxi fl-istess hin bhala kumpanija ta' investiment u bhala depożitarju.

2. Fit-twettiq tal-funzjonijiet rispettivi tagħhom, il-kumpanija tal-manigment u d-depożitarju għandhom jaġixxu b'mod onest, ġust u professjonali, u b'mod indipendenti u unikament fl-interess tal-UCITS u tal-investituri tal-UCITS. Fit-twettiq tal-funzjonijiet rispettivi tagħhom, il-kumpanija ta' investiment u d-depożitarju għandhom jaġixxu b'mod onest, ġust u professjonali, u b'mod indipendenti u unikament fl-interess tal-investituri tal-UCITS.

Depożitarju ma għandux iwettaq attivitajiet fir-rigward tal-UCITS jew tal-kumpanija tal-manigment fisem tal-UCITS li jistgħu joholqu konflitti ta' interess bejn l-UCITS, l-investituri fl-UCITS, il-kumpanija tal-manigment u hu stess, sakemm id-depożitarju ma jkunx issepara skont il-funzjoni u l-ġerarkija t-twettiq tal-kompiti depożitarji tiegħu mill-kompiti l-oħra tiegħu li potenzjalment jistgħu jkunu konfliġġenti, u sakemm il-konflitti ta' interess potenzjali ma jkunux identifikati, immanigġati, immonitorjati u ddivulgati lill-investituri tal-UCITS b'mod xieraq.”;

(9) l-Artikolu 26 jinbidel b'dan li ġej:

“Artikolu 26

1. Il-liġi jew ir-regoli tal-fond komuni għandhom jistabbilixxu l-kondizzjonijiet għas-sostituzzjoni tal-kumpanija tal-manigment u tad-depożitarju, kif ukoll regoli biex tiġi żgurata l-protezzjoni tad-detenturi tal-unitajiet f'każ li ssehh sostituzzjoni bħal din.

2. Il-liġi jew l-istrumenti ta' inkorporazzjoni tal-kumpanija tal-investment għandhom jistabbilixxu l-kondizzjonijiet għas-sostituzzjoni tal-kumpanija tal-manigment u tad-depożitarju, kif ukoll regoli biex tiġi żgurata l-protezzjoni tad-detenturi tal-unità f'każ li ssehh tali sostituzzjoni.”;

(10) jiddahhlu l-Artikoli li ġejjin:

“Artikolu 26a

Id-depożitarju għandu, fuq talba, jagħmel disponibbli lill-awtoritajiet kompetenti tiegħu, l-informazzjoni kollha li jkun kiseb filwaqt li jwettaq il-qadi tad-dmirijiet tiegħu u li tista' tkun meħtieġa għall-awtoritajiet kompetenti tiegħu jew għall-awtoritajiet kompetenti tal-UCITS jew il-kumpanija tal-manigment.

Jekk l-awtoritajiet kompetenti tal-UCITS jew il-kumpanija tal-manigment huma differenti minn dawk tad-depożitarju, l-awtoritajiet kompetenti tad-depożitarju għandhom bla dewmien jaqsmu l-informazzjoni li jirċievu mal-awtoritajiet kompetenti tal-UCITS u tal-kumpanija tal-manigment.

Artikolu 26b

Il-Kummissjoni hija mogħtija s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 112a li jispeċifikaw:

- (a) id-dettalji li jeħtieġ jiġu inklużi fil-kuntratt bil-miktub imsemmi fl-Artikolu 22(2);
- (b) il-kondizzjonijiet għat-tweġiq tal-funzjonijiet ta' depożitarju skont l-Artikolu 22(3), (4) u (5), inkluż:
 - (i) it-tipi ta' strumenti finanzjarji li għandhom jiġu inklużi fl-ambitu tad-dmirijiet ta' kustodja tad-depożitarju f'konformità mal-punt (a) tal-Artikolu 22(5);
 - (ii) il-kondizzjonijiet li taħthom id-depożitarju jkun jista' jeżerċita dmirijietu ta' kustodja fuq strumenti finanzjarji rreġistrati ma' depożitarju ċentrali;
 - (iii) il-kondizzjonijiet li taħthom id-depożitarju għandu jzomm taht salvagwardja l-istrumenti finanzjarji mahruġa f'forma nominattiva u li jkunu ġew irreġistrati ma' emittent jew registratur, f'konformità mal-punt (b) tal-Artikolu 22(5);
- (c) id-dmirijiet ta' diligenza dovuta tad-depożitarji skont il-punt (c)(ii) tal-Artikolu 22a(2);
- (d) l-obbligu ta' segregazzjoni skont il-punt (c) tal-Artikolu 22a(3);
- (e) il-passi li għandhom jittiehdu mill-parti terza skont il-punt (d) tal-Artikolu 22a(3);
- (f) il-kondizzjonijiet li jiddeterminaw meta, u ċ-ċirkostanzi li fihom, strumenti finanzjarji miżmuma f'kustodja jistgħu jiġu kkunsidrati li huma mitlufa, għall-fini tal-Artikolu 24;
- (g) dak li għandu jiġi mifhum minn avvenimenti esterni lil hinn mill-kontroll raġonevoli, li l-konsegwenzi tagħhom kienu jkunu inevitabbli minkejja l-isforzi raġonevoli kollha bil-kontra, skont l-Artikolu 24(1);
- (h) il-kondizzjonijiet biex jiġi sodisfatt ir-rekwiżit ta' indipendenza msemmi fl-Artikolu 25(2).";

(11) fl-Artikolu 30, l-ewwel paragrafu jinbidel b'dan li ġej:

"L-Artikoli 13 sa 14b għandhom japplikaw mutatis mutandis għal kumpaniji tal-investment li ma jkunux innominaw kumpanija tal-manigment awtorizzata skont din id-Direttiva."

(12) Tithassar it-Taqsima 3 tal-Kapitolu V;

(13) L-Artikolu 69 huwa emendat kif ġej:

(a) fil-paragrafu 1 jiżdied is-subparagrafu li ġej:

“Il-prospett ghandu jinkludi jew:

- (a) id-dettalji tal-politika ta' remunerazzjoni aġġornata, inklużi imma mhux limitati għal, deskrizzjoni ta' kif inhuma kkalkolati r-remunerazzjoni u l-benefiċċji, l-identitajiet tal-persuni responsabbli għall-ghoti tar-remunerazzjoni u l-benefiċċji inkluż il-kompożizzjoni tal-kumitat ta' remunerazzjoni, fejn jeżisti tali kumitat; jew
- (b) sommarju tal-politika ta' remunerazzjoni u dikjarazzjoni li tgħid li d-dettalji tal-politika ta' remunerazzjoni aġġornata, inklużi imma mhux limitati għal, deskrizzjoni ta' kif inhuma kkalkolati r-remunerazzjoni u l-benefiċċji, l-identitatal-persuni responsabbli għall-ghoti tar-remunerazzjoni u l-benefiċċji, inkluż il-kompożizzjoni tal-kumitat ta' remunerazzjoni fejn jeżisti tali kumitat, huma disponibbli permezz ta' sit elettroniku inkluż referenza għal dak is-sit elettroniku u li, fuq talba, ser issir disponibbli kopja stampata bla ħlas.”;

(b) fil-paragrafu 3 jiżdied is-subparagrafu li ġej:

“Ir-rapport annwali ghandu jinkludi wkoll:

- (a) l-ammont totali ta' remunerazzjoni għas-sena finanzjarja, maqsum f' remunerazzjoni fissa u varjabbli mhallsa mill-kumpanija tal-manigment u mill-kumpanija ta' investiment lill-persunal tagħha, u l-għadd ta' benefiċjarji, u fejn rilevanti, kwalunkwe ammont imħallas direttament mill-UCITS stess, inkluż kwalunkwe onorarju tal-prestazzjoni;
- (b) l-ammont aggregat ta' remunerazzjoni maqsum skont il-kategoriji ta' impjegati jew membri ohra tal-persunal kif imsemmi fl-Artikolu 14a(3);
- (c) deskrizzjoni ta' kif ġew ikkalkolati r-remunerazzjoni u l-benefiċċji;
- (d) eżiti ta' revizjonijiet imsemmija fil-punti (c) u (d) tal-Artikolu 14b(1) inkluż kwalunkwe irregolarità li sehhet;
- (e) bidliet materjali għall-politika ta' remunerazzjoni adottata.”;

(14) L-Artikolu 78 huwa emendat kif ġej:

(a) fil-paragrafu 3, il-punt (a) jinbidel b'dan li ġej:

“(a) identifikazzjoni tal-UCTIS u tal-awtorità kompetenti tal-UCITS.”;

(b) fil-paragrafu 4, jiżdied is-subparagrafu li ġej:

“It-tagħrif ewlieni għall-investituri ghandu jinkludi wkoll dikjarazzjoni li tgħid li d-dettalji tal-politika ta' remunerazzjoni aġġornata, inklużi, iżda mhux limitati għal, deskrizzjoni kif huma kkalkolati r-remunerazzjoni u l-benefiċċji, l-identita tal-persuni responsabbli għall-ghoti tar-remunerazzjoni u l-benefiċċji inkluż il-kompożizzjoni tal-kumitat ta' remunerazzjoni, fejn jeżisti tali kumitat, huma disponibbli permezz ta' websajt inkluż referenza għal dak websajt u li, jekk tintalab, issir disponibbli kopja stampata bla ħlas.”;

(15) fl-Artikolu 98(2) il-punt (d) jinbidel b'dan li ġej:

“(d) jesigū:

- (i) sa fejn huwa permess mil-liġi nazzjonali, rekords eżistenti tat-traffiku tad-data miżmuma minn operatur tat-telekomunikazzjoni, fejn hemm suspett raġonevoli ta' ksur u fejn tali rekords jistgħu jkunu rilevanti għal investigazzjoni fuq il-ksur ta' din id-Direttiva;
- (ii) ir-reġistrazzjonijiet eżistenti ta' konversazzjonijiet telefoniċi jew l-komunikazzjonijiet elettronici jew rekords oħra tat-traffiku tad-data miżmuma mill-UCITS, il-kumpaniji tal-manigment, il-kumpaniji tal-investment, id-depożitarji jew entitajiet oħra regolati b'din id-Direttiva;”;

(16) L-Artikolu 99 jinbidel b'dan li ġej:

“*Artikolu 99*

1. Minghajr preġudizzju għas-setgħat superviżorji tal-awtoritajiet kompetenti msemmija fl-Artikolu 98 u d-dritt tal-Istati Membri li jipprevedu u jimponu sanzjonijiet kriminali, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu regoli dwar sanzjonijiet amministrattivi u miżuri amministrattivi oħra li għandhom jiġu imposti fuq kumpaniji u persuni fir-rigward ta' ksur ta' dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu din id-Direttiva u għandhom jiehdu l-miżuri kollha neċessarji biex jiżguraw li dawn jiġu implimentati.

Fejn l-Istati Membri jiddeciedu li ma jistabbilixxux regoli għal sanzjonijiet amministrattivi għal ksur li huwa soġġett għal-liġi kriminali nazzjonali, huma għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni d-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi kriminali.

Is-sanzjonijiet amministrattivi u miżuri amministrattivi oħra għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

Sat-18 ta' Marzu 2016, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi li jittrasponu dan l-Artikolu, inkluża kwalunkwe dispożizzjoni rilevanti tal-liġi kriminali, lill-Kummissjoni u lill-ESMA. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni u lill-ESMA minghajr dewmien bla bżonn bi kwalunkwe emenda sussegwenti għalihom.

2. Fejn l-Istati Membri jkunu għażlu, f'konformità mal-paragrafu 1, li jistabbilixxu sanzjonijiet kriminali għall-ksur tad-dispożizzjonijiet imsemmija f'dak il-paragrafu, huma għandhom jiżguraw li l-miżuri adatti jkunu fis-seħh sabiex l-awtoritajiet kompetenti jkollhom is-setgħat kollha meħtieġa biex jikkoordinaw mal-awtoritajiet ġudizzjarji fil-ġuris-dizzjoni tagħhom biex jircievu informazzjoni speċifika relatata mal-investigazzjonijiet jew il-proċedimenti kriminali għal ksur possibbli ta' din id-Direttiva u jipprovdu l-istess lill-awtoritajiet kompetenti u lill-ESMA biex jissodisfaw l-obbligi tagħhom li jikkooperaw ma' xulxin u mal-ESMA għall-finijiet ta' din id-Direttiva.

L-awtoritajiet kompetenti jistgħu wkoll jikkooperaw mal-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħra fir-rigward tal-facilitazzjoni tal-irkupru ta' sanzjonijiet pekunjarji.

3. Bħala parti mir-rieżami ġenerali tagħha tal-funzjonament ta' din id-Direttiva, il-Kummissjoni għandha tagħmel rieżami, mhux aktar tard mit-18 ta' Settembru 2017, tal-applikazzjoni tas-sanzjonijiet amministrattivi u kriminali, u b'mod partikolari tal-htieġa għal aktar armonizzazzjoni tas-sanzjonijiet amministrattivi stipulati għall-ksur tar-reqwiziti stipulati f' din id-Direttiva.

4. Awtorità kompetenti tista' tirrifjuta li taġixxi fuq talba għal informazzjoni jew talba għall-kooperazzjoni f'investigazzjoni fiċ-ċirkostanzi eċċezzjonali li ġejjin biss, jiġifieri fejn:

- (a) komunikazzjoni ta' informazzjoni rilevanti tista' taffettwa b'mod negattiv is-sigurtà tal-Istat Membru indirizzat, b'mod partikolari l-ġlieda kontra t-terroriżmu u reati serji oħrajn;

- (b) il-konformità mat-talba x'aktarx li taffettwa b'mod negattiv l-investigazzjoni, attivitajiet ta' infurzar jew, fejn applikabbli, investigazzjoni kriminali tagħha stess;
- (c) ikunu diġà nbdew proċedimenti ġudizzjarji fir-rigward tal-istess azzjonijiet u kontra l-istess persuni quddiem l-awtoritajiet tal-Istat Membru indirizzat; jew
- (d) tkun diġà ngħatat sentenza finali fir-rigward ta' tali persuni għall-istess azzjonijiet fl-Istat Membru indirizzat.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fejn l-obbligi japplikaw għall-UCITS, il-kumpaniji tal-manigment, il-kumpaniji tal-investment jew id-depożitarji, fil-każ ta' ksur ta' dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu din id-Direttiva, il-penali amministrattivi jew miżuri amministrattivi oħrajn jistgħu jiġu applikati, f'konformità mal-liġi nazzjonali, għall-membri tal-korp tal-manigment u għal persuni fiżiċi oħrajn li skont il-liġi nazzjonali jkunu responsabbli għall-ksur.

6. F'konformità mal-liġi nazzjonali, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li fil-każijiet kollha msemmija fil-paragrafu 1, il-penali amministrattivi u miżuri amministrattivi oħrajn li jistgħu jiġu applikati tal-inqas jinkludu dan li ġej:

- (a) dikjarazzjoni pubblika li tidentifika l-persuna responsabbli u n-natura tal-ksur;
- (b) ordni li jitlob lill-persuna responsabbli twaqqaf l-imġiba u li ma tirrepetix dik l-imġiba;
- (c) fil-każ ta' UCITS jew ta' kumpanija tal-manigment, is-sospensjoni jew l-irtirar tal-awtorizzazzjoni tal-UCITS jew tal-kumpanija tal-manigment;
- (d) projbizzjoni temporanja jew, għal ksur serju ripetut, projbizzjoni permanenti kontra membru tal-korp tal-manigment tal-kumpanija tal-manigment jew tal-kumpanija tal-investment jew kontra kwalunkwe persuna fiżika oħra li tinzamm responsabbli, milli teżerċita funzjonijiet tal-manigment f'dawk il-kumpaniji jew f'kumpaniji oħra bhal dawn;
- (e) fil-każ ta' persuna ġuridika, sanzjonijiet pekunjarji amministrattivi massimi ta' EUR 5 000 000 jew, fl-Istati Membri li l-munita tagħhom ma tkunx l-euro, il-valur korrispondenti fil-munita nazzjonali fis-17 ta' Settembru 2014 jew 10 % tal-fatturat annwali totali tal-persuna ġuridika skont l-aħħar kontijiet disponibbli approvati mill-korp tal-manigment; meta l-persuna ġuridika tkun impriza ewlenija jew sussidjarja ta' impriza ewlenija li jkollha ttipprepara kontijiet finanzjarji konsolidati skont id-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (*), il-fatturat annwali totali rilevanti għandu jkun il-fatturat annwali totali jew it-tip korrispondenti ta' dhul skont il-liġi tal-Unjoni fil-qasam tal-kontabilità rilevanti skont l-aħħar kontijiet konsolidati disponibbli approvati mill-korp tal-manigment tal-aħħar impriza ewlenija;
- (f) fil-każ ta' persuna fiżika, sanzjonijiet pekunjarji amministrattivi massimi tal-inqas ta' EUR 5 000 000, jew fl-Istati Membri li l-munita tagħhom ma tkunx l-euro, il-valur korrispondenti fil-munita nazzjonali fis-17 ta' Settembru 2014;
- (g) bhala alternattiva għall-punti (e) u (f), sanzjonijiet pekunjarji amministrattivi massimi tal-inqas sad-doppju tal-ammont tal-benefiċċju meħud mill-ksur fejn dak il-benefiċċju jista' jiġi determinat, anke jekk jaqbez l-ammonti massimi fil-punti (e) u (f).

7. L-Istati Membri jistgħu jagħtu s-setgħa lill-awtoritajiet kompetenti, skont il-liġi nazzjonali, biex jimponu tipi ta' piena ma' dawk imsemmija fil-paragrafu 6 jew biex jimponu penali pekunjarji li jaqbzū l-ammonti msemmija fil-punti (e), (f) u (g) tal-paragrafu 6.

(*) Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar id-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, id-dikjarazzjonijiet finanzjarji kkonsolidati u r-rapporti relatati ta' ċerti tipi ta' impriżi, u li temenda d-Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tassar id-Direttivi tal-Kunsill 78/660/KEE u 83/349/KEE (ĠU L 182, 29.6.2013, p. 19).";

(17) jiddahhlu l-Artikoli li ġejjin:

“Artikolu 99a

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-liġijiet, ir-regolamenti, jew id-dispożizzjonijiet amministrattivi tagħhom li jittrasponu din id-Direttiva jipprovdu għal sanzjonijiet, b'mod partikolari meta:

- (a) jitwettqu attivitajiet ta' UCITS mingħajr ma tinkiseb awtorizzazzjoni, bi ksur tal-Artikolu 5;
- (b) ikun eżerċitat negozju ta' kumpanija tal-manigment mingħajr ma tinkiseb awtorizzazzjoni minn qabel, bi ksur tal-Artikolu 6;
- (c) ikun eżerċitat negozju ta' kumpanija tal-investment mingħajr ma tinkiseb awtorizzazzjoni minn qabel, bi ksur tal-Artikolu 27;
- (d) tinkiseb holding kwalifikattiva f'kumpanija tal-manigment, direttament jew indirettament, jew tali holding kwalifikattiva f'kumpanija tal-manigment tiżdied aktar sabiex il-proporzjon tad-drittijiet tal-vot jew tal-kapital miżmum jilhaq jew jaqbeż l-20 %, it-30 % jew il-50 % jew sabiex il-kumpanija tal-manigment issir sussidjarja tagħha (“l-akkwist propost”), mingħajr ma l-awtoritajiet kompetenti jiġu nnotifikati bil-miktub dwar il-kumpanija tal-manigment li fiha l-akkwistent ikun behsiebu jakkwista jew iżid holding kwalifikattiva, bi ksur tal-Artikolu 11(1);
- (e) holding kwalifikattiva f'kumpanija tal-manigment tiġi ttrasferita, direttament jew indirettament, jew titnaqqas sabiex il-proporzjon tad-drittijiet tal-vot jew tal-kapital miżmum jaqa' taht l-20 %, it-30 % jew il-50 % jew sabiex il-kumpanija tal-manigment ma tibqax sussidjarja, mingħajr ma l-awtoritajiet kompetenti jiġu nnotifikati bil-miktub, bi ksur tal-Artikolu 11(1);
- (f) kumpanija tal-manigment tkun kisbet awtorizzazzjoni permezz ta' dikjarazzjonijiet foloz jew kwalunkwe mezz irregolari iehor, bi ksur tal-punt (b) tal-Artikolu 7(5);
- (g) kumpanija tal-investment tkun kisbet awtorizzazzjoni permezz ta' dikjarazzjonijiet foloz jew kwalunkwe mezz irregolari iehor, bi ksur tal-punt (b) tal-Artikolu 29(4);
- (h) kumpanija tal-manigment, malli ssir taf bi kwalunkwe akkwist jew trasferiment ta' holdings fil-kapital tagħhom li jikkawżaw lill-holdings biex jaqbzū jew jaqgħu flivell aktar baxx minn wieħed mil-limiti msemmija fl-Artikolu 11(1) tad-Direttiva 2014/65/UE tonqos milli tgharraf lill-awtoritajiet kompetenti dwar dawn l-akkwisti jew it-trasferimenti, bi ksur tal-Artikolu 11(1) ta' din id-Direttiva;
- (i) kumpanija tal-manigment tonqos milli tgharraf lill-awtorità kompetenti, tal-inqas darba fis-sena, rigward l-ismijiet tal-azzjonisti u tal-membri li għandhom holding kwalifikattiva u rigward id-daqsijiet ta' dawn il-holdings, bi ksur tal-Artikolu 11(1);

- (j) kumpanija tal-manigment tonqos milli tosserva l-proċeduri u l-arranġamenti imposti skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu l-punt (a) tal-Artikolu 12(1);
- (k) kumpanija tal-manigment tonqos milli tosserva r-rekwiżiti strutturali u organizzazzjonali imposti skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu l-punt (b) tal-Artikolu 12(1);
- (l) kumpanija tal-investment tonqos milli tosserva l-proċeduri u l-arranġamenti imposti skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu l-Artikolu 31;
- (m) kumpanija tal-manigment jew kumpanija tal-investment tonqos milli tosserva r-rekwiżiti relatati mad-delega tal-funzjonijiet tagħha lil partijiet terzi imposti skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu l-Artikoli 13 u 30;
- (n) kumpanija tal-manigment jew kumpanija tal-investment tonqos milli tosserva r-regoli ta' kondotta imposti skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu l-Artikoli 14 u 30;
- (o) depożitarju jonqos milli jwettaq il-kompiti tiegħu skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu l-Artikolu 22(3) sa (7);
- (p) kumpanija tal-investment jew, għal kull wiehied mill-fondi komuni li timmaniġġa, kumpanija tal-manigment tonqos ripetutament milli tosserva l-obbligi li jikkonċernaw il-politiki dwar l-investment ta' UCITS stipulati fid-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu il-Kapitolu VII;
- (q) kumpanija tal-manigment jew kumpanija tal-investment tonqos milli tadotta proċess tal-ġestjoni tar-riskju jew proċess għal valutazzjoni preċiża u indipendenti tal-valur ta' derivattivi OTC kif fid-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu l-Artikolu 51(1);
- (r) kumpanija tal-investment jew, għal kull fond komuni li timmaniġġa, kumpanija tal-manigment, tonqos ripetutament milli tosserva l-obbligi li jikkonċernaw l-informazzjoni li għandha tingħata lill-investituri imposti skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu l-Artikoli 68 sa 82;
- (s) kumpanija tal-manigment jew kumpanija tal-investment li tkun qed tikkummerċjalizza unitajiet ta' UCITS li timmaniġġa fi Stat Membru iehor għajr l-Istat Membru ta' domicilju tal-UCITS tonqos milli tosserva r-rekwiżiti ta' notifika stipulati fl-Artikolu 93(1).

Artikolu 99b

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jipublikaw kwalunkwe deċiżjoni, li ma tistax tiġi appellata, li timponi sanzjoni jew miżura amministrattiva għal ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu din id-Direttiva, fuq is-siti elettronici uffiċjali tagħhom mingħajr dewmien żejjed wara li l-persuna li fuqha għet imposta s-sanzjoni jew miżura tkun għet informata b'dik id-deċiżjoni. Il-pubblikazzjoni għandha tinkludi tal-inqas informazzjoni dwar it-tip u n-natura tal-ksur u l-identità tal-persuni responsabbli. Dak l-obbligu ma japplikax għal deċiżjonijiet li jimponu miżuri li huma ta' natura investigattiva.

Madankollu, fejn il-pubblikazzjoni tal-identità tal-persuni ġuridici jew tad-data personali tal-persuni fiżiċi titqies bhala sproporzjonata mill-awtorità kompetenti wara li ssir valutazzjoni ta' kull każ individwali dwar il-proporzjonalità tal-pubblikazzjoni ta' din id-data, jew fejn il-pubblikazzjoni tipperikola l-istabbiltà tas-swieq finanzjarji jew investigazzjoni li tkun għaddejja, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jagħmlu wiehied minn dawn li ġejjin:

- (a) jipposponu l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni li timponi s-sanzjoni jew il-miżura sa meta r-raġunijiet għan-nuqqas ta' publikazzjoni ma jibqgħux jeżistu;

- (b) jippubblikaw id-deċiżjoni li timponi l-piena jew il-miżura fuq bażi anonima b'mod li jkun konformi mal-liġi nazzjonali, jekk tali pubblikazzjoni anonima tkun tiżgura protezzjoni effettiva tad-data personali kkonċernata; jew
- (c) ma jippubblikawx id-deċiżjoni li timponi sanzjoni jew miżura fil-każ li l-ghazliet stipulati fil-punti (a) u (b) jitqiesu bhala insuffiċjenti biex jiżguraw:
- (i) li ma tiġix mhedda l-istabbiltà tas-swieq finanzjarji;
 - (ii) il-proporzjonalità tal-pubblikazzjoni ta' dawn id-deċiżjonijiet fir-rigward tal-miżuri titqies bhala ta' natura minuri.

Fil-każ ta' deċiżjoni biex tiġi ppubblikata piena jew miżura fuq bażi anonima, il-pubblikazzjoni tad-data rilevanti tista' tiġi posposta għal perijodu ta' żmien raġonevoli jekk ikun mistenni li f'dak il-perijodu r-raġunijiet għall-pubblikazzjoni anonima ma jkunux ser jibqgħu jeżistu.

2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jinfurmaw lill-ESMA dwar is-sanzjonijiet amministrattivi kollha imposti iżda mhux ippubblikati f'konformità mal-punt (c) tat-tieni subparagrafu tal-paragrafu 1 inkluż dwar kwalunkwe appell relatat magħhom u r-riżultat ta' tali appell. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jirċievu informazzjoni u s-sentenza finali b'rabta ma' kwalunkwe piena kriminali imposta u jibagħtuha lill-ESMA. L-ESMA għandha żżomm bażi ta' data ċentrali ta' sanzjonijiet kkomunikati lilha unikament għall-finijiet tal-iskambju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti. Dik il-bażi ta' data għandha tkun aċċessibbli għall-awtoritajiet kompetenti biss u għandha tiġi aġġornata abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-awtoritajiet kompetenti.

3. Fejn id-deċiżjoni li timponi piena jew miżura tkun soġġetta għal appell quddiem l-awtoritajiet ġudizzjarji jew awtoritajiet rilevanti oħrajn, l-awtoritajiet kompetenti għandhom ukoll jippubblikaw immedjatament, fuq is-sit elettroniku uffiċjali tagħhom din l-informazzjoni u kwalunkwe informazzjoni sussegwenti dwar ir-riżultat ta' tali appell. Għandha tiġi ppubblikata wkoll kwalunkwe deċiżjoni li tannulla deċiżjoni preċedenti li timponi sanzjoni jew miżura.

4. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li kwalunkwe pubblikazzjoni f'konformità ma' dan l-Artikolu għandha tibqa' fuq is-sit elettroniku uffiċjali tagħhom tal-inqas għal perijodu ta' hames snin mill-pubblikazzjoni tagħha. Id-data personali li tkun tinsab fil-pubblikazzjoni għandha tinżamm fuq is-sit elettroniku uffiċjali tal-awtorità kompetenti unikament għall-perijodu li huwa meħtieġ skont ir-regoli applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data.

Artikolu 99c

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li meta jiġu determinati t-tip ta' penali jew miżuri amministrattivi u l-livell ta' penali pekunjarji amministrattivi, l-awtoritajiet kompetenti jiżguraw li dawn ikunu effettivi, proporzjonati u dissuażivi u jqisu ċ-ċirkostanzi rilevanti kollha, inkluż, fejn ikun il-każ:

- (a) il-gravità tal-ksur u kemm dam sejjer;
- (b) il-livell ta' responsabbiltà tal-persuna responsabbli għall-ksur;
- (c) is-saħha finanzjarja tal-persuna responsabbli għall-ksur, kif indikat, pereżempju, mill-fatturat totali tagħha fil-każ ta' persuna ġuridika jew id-dhul annwali fil-każ ta' persuna fizika;
- (d) l-importanza tal-profitti miksuba jew telf evitat mill-persuna responsabbli għall-ksur, il-hsara kkawżata lil persuni oħra u, fejn applikabbli, il-hsara għall-funzjonament tas-swieq jew għall-ekonomija ingenerali, sakemm dawn ikunu jistgħu jiġu determinati;

- (e) il-livell ta' kooperazzjoni tal-persuna responsabbli għall-ksur mal-awtorità kompetenti;
- (f) ksur preċedenti mill-persuna responsabbli għall-ksur;
- (g) il-miżuri li ttiehdu wara l-ksur mill-persuna responsabbli għall-ksur biex jiġi evitat li jiġi ripetut.

2. Fl-eżerċizzju tas-setgħat tagħhom li jimponu penali taht l-Artikolu 99, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkooperaw mill-qrib biex jiżguraw li s-setgħat superviżorji u investigattivi u penali amministrattivi jipproduċu riżultati mmirati minn din id-Direttiva. Huma għandhom jikkoordinaw ukoll l-azzjonijiet tagħhom sabiex jevitaw il-possibbiltà ta' duplikazzjoni u sovrappożizzjoni meta japplikaw is-setgħat superviżorji u investigattivi u l-penali u l-miżuri amministrattivi f'kazijiet transkonfinali f'konformità mal-Artikolu 101.

Artikolu 99d

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu mekkaniżmi effettivi u affidabbli biex jiġi mhegġeg ir-rappurtar ta' ksur potenzjali jew attwali tad- dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu din id-Direttiva lill-awtoritajiet kompetenti, inklużi mezzi sikuri ta' komunikazzjoni għar-rappurtar ta' tali ksur.

2. Il-mekkanizmi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jinkludu tal-inqas:

- (a) proċeduri speċifiċi għar-riċevuta ta' rapporti dwar ksur u għas-segwitu tagħhom;
- (b) protezzjoni adatta għall-impjegati ta' kumpaniji tal-investment, kumpaniji tal-manigment u depożitarji li jirrapportaw ksur li jsehh fi hdan dawk l-entitajiet, għall-inqas kontra ritaljazzjoni, diskriminazzjoni u tipi oħrajn ta' trattament ingust;
- (c) protezzjoni tad-data personali li tirrigwarda kemm lill-persuna li tirrapporta l-ksur kif ukoll lill-persuna fiżika li allegatement tkun responsabbli għall-ksur, f'konformità mad-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (*);
- (d) regoli ċari li jiżguraw li l-kunfidenzjalità tiġi ggarantita fil-każijiet kollha fir-rigward tal-persuna li tirrapporta ksur, sakemm l-iżvelar ma jkunx meħtieġ mil-liġi nazzjonali fil-kuntest ta' investigazzjonijiet ulterjuri jew proċedimenti ġudizzjarji sussegwenti.

3. L-ESMA għandha tippovdi mezz sikur ta' komunikazzjoni jew aktar għar-rappurtar ta' ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali li jittrasponu din id-Direttiva. L-ESMA għandha tiżgura li dawk il-mezzi ta' komunikazzjoni jkunu konformi mal-punti (a) sa (d) tal-paragrafu 2.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-rappurtar minn impjegati ta' kumpaniji tal-investment, kumpaniji tal-manigment u d-depożitarji msemmija fil-paragrafi 1 u 3 ma għandux jitqies li hu ksur ta' kwalunkwe restrizzjoni fuq l-iżvelar ta' informazzjoni imposta b'kuntratt jew bi kwalunkwe liġi, regolament jew dispożizzjoni amministrattiva, u ma għandux jissuġġetta lill-persuna li tagħmel ir-rappurtar għal xi responsabbiltà ta' kwalunkwe tip relatat ma' tali rappurtar.

5. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-kumpaniji tal-manigment, il-kumpaniji tal-investment u d-depożitarji jkollhom fis-sehh proċeduri adatti għall-impjegati tagħhom sabiex jirrapportaw ksur internament b'mezz speċifiku, indipendenti u awtonomu.

Artikolu 99e

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jipprovdu kull sena lill-ESMA informazzjoni aggregata dwar il-penali u l-miżuri kollha imposti f'konformità mal-Artikolu 99. L-ESMA għandha tippubblika dik l-informazzjoni frapport annwali.

2. Fejn l-awtorità kompetenti tkun żvelat penali jew miżuri amministrattivi lill-pubbliku, għandha fl-istess hin tirrapporta dawk il- penali jew il-miżuri amministrattivilill-ESMA. Fejn penali jew miżura ppubblikata tkun relatata ma' kumpanija tal-manigment jew kumpanija tal-investment, l-ESMA għandha żżid referenza għall- penali jew il-miżura ppubblikata fil-lista tal-kumpaniji tal-manigment ppubblikata taht l-Artikolu 6(1).

3. L-ESMA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni biex jiġu determinati l-proċeduri u l-formoli għas-sottomissjoni ta' informazzjoni kif imsemmi f'dan l-Artikolu.

L-ESMA għandha tippreżenta dawk l-abbozzi ta' istandards tekniċi ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Settembru 2015.

Il-Kummissjoni hija mogħtija s-setgħa tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu f'konformità mal-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1095/2010.

(*) Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar ilmoviment liberu ta' dik id-data (ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31).”;

(18) jiddahhal l-Artikolu li ġej:

“*Artikolu 104a*

1. L-Istati Membri għandhom japplikaw id-Direttiva 95/46/KE għall-ipproċessar tad-data personali li jitwettagħ fl-Istati Membri skont din id-Direttiva.

2. Ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (*) għandu japplika għall-ipproċessar ta' data personali mwettagħ mill-ESMA skont din id-Direttiva.

(*) Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' individwu fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-movement liberu ta' dak id-data (ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1).”;

(19) fl-Artikolu 12(3), l-Artikolu 14(2), l-Artikolu 43(5), l-Artikolu 51(4), l-Artikolu 60(6), l-Artikolu 61(3), l-Artikolu 62(4), l-Artikolu 64(4), l-Artikolu 75(4), l-Artikolu 78(7), l-Artikolu 81(2), l-Artikolu 95(1) u l-Artikolu 111, il-kliem: ‘skont l-Artikolu 112(2), (3) u (4), u soġġett għall-kundizzjonijiet tal-Artikoli 112a u 112b’ jinbidlu bil-kliem: ‘skont l-Artikolu 112a’;

(20) fl-Artikolu 50a, il-kliem: ‘f'konformità mal-Artikolu 112a, u suġġett għall-kundizzjonijiet tal-Artikoli 112b u 112c’ jinbidlu bil-kliem: ‘skont l-Artikolu 112a’;

(21) fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 52(4), ir-referenza għall-‘Artikolu 112(1)’ tinbidel b'referenza għall-‘Artikolu 112’;

(22) l-Artikolu 112 jinbidel b'dan li ġej:

“*Artikolu 112*

Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat tat-Titoli Ewropej stabbilit mid-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2001/528/KE (*).

(*) Deciżjoni tal-Kummissjoni 2001/528/KE tas-6 ta' Ġunju 2001 li tistabbilixxi l-Kumitat tat-Titoli Ewropej (ĠU L 191, 13.7.2001, p. 45).”;

(23) L-Artikolu 112a jinbidel b'dan li ġej:

“Artikolu 112a

1. Is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni soġġetta għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

2. Is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikoli 12, 14, 43, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 u 111 hija mogħtija lill-Kummissjoni għal perijodu ta' erba' snin mill-4 ta' Jannar 2011.

Is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikolu 26b hija mogħtija lill-Kummissjoni għal perijodu ta' erba' snin mis-17 ta' Settembru 2014.

Is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikolu 50a hija mogħtija lill-Kummissjoni għal perijodu ta' erba' snin mill-21 ta' Lulju 2011.

Is-setgħa tal-adozzjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikolu 51 hija mogħtija lill-Kummissjoni għal perijodu ta' erba' snin mill-20 ta' Gunju 2013.

Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport dwar is-setgħa delegata mhux aktar tard minn sitt xhur qabel it-tmiem ta' perijodi ta' erba' snin. Id-delega ta' setgħa għandha tiġi estiża awtomatikament għal perijodi ta' żmien identiċi, hliet jekk il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill joġġezzjonaw għal tali estensjoni mhux iktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perijodu.

3. Id-delega tas-setgħa msemija fl-Artikoli 12, 14, 26b, 43, 50a, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 u 111 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttejjem id-delega ta' setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fih. M'għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-sehħ.

4. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

5. Att delegat adottat skont l-Artikoli 12, 14, 26b, 43, 50a, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 u 111 għandu jidhul fis-sehħ biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien perijodu ta' tliet xhur min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex sejr in joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiż bi tliet xhur fuq inizzjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.”;

(24) L-Artikolu 112b jiħassar;

(25) fl-Iskeda A tal-Anness I, il-punt 2 jinbidel b'dan li ġej:

“2. Informazzjoni dwar id-depożitarju:

2.1.L-identità tad-depożitarju tal-UCITS u deskrizzjoni ta' dmirijietu u tal-konflitti ta' interess li jistgħu jirriżultaw;

2.2.Deskrizzjoni ta' kwalunkwe funzjoni ta' salvagwardja delegata mid-depożitarju, il-lista tad-delegati u s-subdelegati u kwalunkwe konflitt ta' interess li jista' jirriżulta minn din id-delega;

2.3.Dikjarazzjoni li tgħid li informazzjoni aġġornata dwar il-punti 2.1 u 2.2 ssir disponibbli għall-investituri, kull meta tintalab.”.

Artikolu 2

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw u jipubblikaw, sat-18 ta' Marzu 2016, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva. Għandhom jikkomunikaw minnufih it-test ta' dawk il-miżuri lill-Kummissjoni.

Huma għandhom japplikaw il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi msemmija fl-ewwel subparagrafu mit-18 ta' Marzu 2016. Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, huma għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew għandhom jiġu akkumpanjati minn tali referenza meta jiġu ppubblikati uffiċjalment. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw il-mod kif għandha ssir tali referenza.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw it-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li jadottaw fil-qasam kopert b'din id-Direttiva lill-Kummissjoni.

Artikolu 3

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 4

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell, it-23 ta' Lulju 2014.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

S. GOZI

DIRETTIVA 2014/92/UE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**tat-23 ta' Lulju 2014****dwar il-komparabbiltà tat-tariffi relatati mal-kontijiet tal-ħlas, il-bdil tal-kontijiet tal-ħlas u l-aċċess għal kontijiet tal-ħlas b'karatteristiċi bażiċi****(Test b'relevanza għaż-ŻEE)**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara t-trasmissjoni tal-abbozz tal-att leġislattiv lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Bank Ċentrali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽³⁾,

Billi:

- (1) F'konformità mal-Artikolu 26(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), is-suq intern għandu jikkostitwixxi zona mingħajr fruntieri interni li fiha jkun żgurat il-moviment liberu tal-oġġetti, il-persuni, is-servizzi u l-kapital. Il-frammentazzjoni tas-suq intern hi ta' ħsara għall-kompetittività, it-tkabbir u l-holqien tal-impjiegi fl-Unjoni. L-eliminazzjoni tal-ostakoli diretti u indiretti għall-funzjonament tajjeb tas-suq intern hija essenzjali sabiex dan jiġi kkompletat. L-azzjoni tal-Unjoni fir-rigward tas-suq intern fis-settur tas-servizzi finanzjarji bl-immnut diġà kkontribwixxiet sostanzjalment għall-iżvilupp tal-attività transkonfinali tal-fornituri tas-servizzi tal-ħlas, it-titjib tal-għażla tal-konsumatur u zieda fil-kwalità u t-trasparenza tal-offerti.
- (2) F'dan ir-rigward, id-Direttiva 2007/64/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁾ stabbilixxiet rekwiżiti ta' trasparenza bażika għal tariffi imposti mill-fornituri tas-servizzi tal-ħlas fir-rigward ta' servizzi offruti fuq kontijiet tal-ħlas. Dan iffaċilita sostanzjalment l-attività tal-fornituri tas-servizzi tal-ħlas, holoq regoli uniformi fir-rigward tal-forniment tas-servizzi tal-ħlas u l-informazzjoni li għandha tiġi pprovduta, naqqas il-piż amministrattiv u ġġenera ffrankar fl-ispejjeż għall-fornituri tas-servizzi tal-ħlas.
- (3) Il-funzjonament bla xkiel tas-suq intern u l-iżvilupp ta' ekonomija moderna u soċjalment inkluziva jiddependu dejjem iżjed fuq il-forniment universali ta' servizzi tal-ħlas. Kwalunkwe leġislazzjoni ġdida f'dan ir-rigward għandha tkun parti minn strategija ekonomika intelligenti għall-Unjoni, li għandha tiehu kont tal-htigijiet tal-konsumaturi l-aktar vulnerabbli b'mod effettiv.

⁽¹⁾ ĠU C 51, 22.2.2014, p. 3.

⁽²⁾ ĠU C 341, 21.11.2013, p. 40.

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-15 ta' April 2014 (għadha ma ġietx ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u Deċiżjoni tal-Kunsill tat-23 ta' Lulju 2014.

⁽⁴⁾ Direttiva 2007/64/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2007 dwar is-servizzi ta' ħlas fis-suq intern li temenda d-Direttivi 97/7/KE, 2002/65/KE, 2005/60/KE u 2006/48/KE u li tħassar id-Direttiva 97/5/KE (ĠU L 319, 5.12.2007, p. 1).

- (4) Madankollu, kif indikat mill-Parlament Ewropew fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-4 ta' Lulju 2012 b'rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni dwar l-Aċċess għas-Servizzi Bankarji Bażiċi, għandu jsir aktar sabiex jittejjeb u jiġi żviluppat is-suq intern għal attivitajiet bankarji bl-imnut. Bhalissa, in-nuqqas ta' trasparenza u komparabbiltà tat-tariffi, kif ukoll id-diffikultajiet fil-bdil tal-kontijiet tal-hlas għadhom johlqu ostakoli għall-istabbiliment ta' suq integrat għalkollox li jikkontribwixxi għal kompetitizzjoni dgħajfa fis-settur tal-attivitajiet bankarji bl-imnut. Dawk il-problemi għandhom jiġu indirizzati u għandhom jinkisbu standards ta' kwalità għolja.
- (5) Il-kondizzjonijiet attwali tas-suq intern jistgħu jiskoraġġixxu lill-fornituri tas-servizzi tal-hlas milli jeżerċitaw id-dritt tagħhom li jstabbilixxu jew li jipprovdu servizzi fl-Unjoni minhabba d-diffikultà biex jiġbdu klijenti meta jidhlu f'suq ġdid. Id-dhul fi swieq godda ħafna drabi jinvolvi investiment kbir. Tali investiment huwa ġġustifikat biss jekk il-fornitur jipprevedi biżżejjed opportunitajiet u domanda li tikkorrispondi magħhom min-naħa tal-konsumaturi. Il-livell baxx ta' mobbiltà tal-konsumaturi fir-rigward tas-servizzi finanzjarji bl-imnut huwa fil-biċċa l-kbira dovut għan-nuqqas ta' trasparenza u komparabbiltà fir-rigward tat-tariffi u s-servizzi offruti, kif ukoll id-diffikultajiet fir-rigward tal-bdil tal-kontijiet tal-hlas. Dawk il-fatturi wkoll johlqu d-domanda. Dan huwa partikolarment veru fil-kuntest transkonfinali.
- (6) Barra minn hekk, ostakoli sinifikanti għat-tlestija tas-suq intern fil-qasam tal-kontijiet tal-hlas jistgħu jinholqu mill-frammentazzjoni tal-oqfsa regolatorji nazzjonali eżistenti. Id-dispożizzjonijiet eżistenti fil-livell nazzjonali fir-rigward tal-kontijiet tal-hlas, u partikolarment fir-rigward tal-komparabbiltà tat-tariffi u l-bdil tal-kontijiet tal-hlas iwarjaw. Għall-bdil, in-nuqqas ta' miżuri vinkolanti uniformi fil-livell tal-Unjoni wassal għal prattiki u miżuri diverġenti fil-livell nazzjonali. Dawk id-differenzi huma saħansitra aktar evidenti fil-qasam tal-komparabbiltà tat-tariffi, fejn l-ebda miżura, lanqas ta' natura awtoregulatorja, ma teżisti fil-livell tal-Unjoni. Jekk dawk id-differenzi jsiru iktar sinifikanti fil-futur, billi l-fornituri tas-servizzi tal-hlas għandhom it-tendenza li jfasslu l-prattiki tagħhom għas-swieq nazzjonali, dan jgħolli l-ispiża għal min jopera f'livell transkonfinali relattivament għall-ispejjeż li jgħorru l-fornituri domestiċi u għalhekk jagħmel l-eżerċizzju tan-negozju fuq bażi transkonfinali inqas attraenti. L-attività transkonfinali fis-suq intern hija mxejnkla minn ostakoli li jwaqqfu lill-konsumaturi milli jifhem kont tal-hlas barra l-pajjiż. Il-kriterji restrittivi eżistenti tal-eligibbiltà jistgħu jwaqqfu liċ-ċittadini tal-Unjoni milli jiċċaqalqu liberament fl-Unjoni. Li l-konsumaturi kollha jiġu pprovduti b'aċċess għal kont tal-hlas jippermetti l-partecipazzjoni tagħhom fis-suq intern u jippermettilhom li jaħdsu l-benefiċċji tas-suq intern.
- (7) Barra minn hekk, peress li xi klijenti prospettivi ma jifhem kontijiet tal-hlas, jew minhabba li huma m'caħhda minn dan jew għaliex ma jiġux offruti prodotti adegwati, id-domanda potenzjali għas-servizzi tal-kontijiet tal-hlas fl-Unjoni bhalissa mhijiex sfruttata b'mod sħiħ. Partecipazzjoni usa' tal-konsumatur fis-suq intern tagħti aktar incentivi lill-fornituri tas-servizzi tal-hlas biex jidhlu fi swieq godda. Barra minn hekk, il-holqien tal-kondizzjonijiet li jippermettu lill-konsumaturi kollha biex ikollhom aċċess għal kont tal-hlas huwa mezz neċessarju għat-trawwim tal-partecipazzjoni tagħhom fis-suq intern u biex jingħataw il-possibiltà li jaħdsu l-benefiċċji li għab miegħu s-suq intern.
- (8) It-trasparenza u l-komparabbiltà tat-tariffi ġew meqjusa fil-livell tal-Unjoni finizjattiva awtoregulatorja, mibdija mill-industrija bankarja. Madankollu, ma ntlahaq l-ebda ftehim finali dwar dik l-inizjattiva. Fir-rigward tal-bdil, il-prinċipji komuni stabbiliti fl-2008 mill-Kumitat għall-Industrija Bankarja Ewropea jipprovdu mekkanizmu mudell għall-bdil bejn kontijiet tal-hlas offruti minn banek li jinsabu fl-istess Stat Membru. Madankollu, minhabba n-natura mhux vinkolanti tagħhom, dawk il-prinċipji komuni ġew applikati b'mod inkonsistenti madwar l-Unjoni u b'riżultati li mhumiex effettivi. Barra minn hekk, il-prinċipji komuni jindirizzaw il-bdil tal-kontijiet tal-hlas fil-livell nazzjonali biss u ma jindirizzawx il-bdil transkonfinali. Fl-aħħar nett, fir-rigward tal-aċċess għal kont tal-hlas bażiku, ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2011/442/UE⁽¹⁾ stiednet lill-Istati Membri sabiex jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw l-applikazzjoni tagħha mhux aktar tard minn sitt xhur wara l-pubblikazzjoni tagħha. Sal-lum, huma biss ftit mill-Istati Membri li jikkonformaw mal-prinċipji ewlenin ta' dik ir-Rakkomandazzjoni.

(1) Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2011/442/UE tat-18 ta' Lulju 2011 dwar l-aċċess għal kont bażiku ta' hlas (ĠU L 190, 21.7.2011, p. 87).

- (9) Sabiex tiġi appoġġata mobbiltà finanzjarja effettiva u minghajr xkiel fit-tul, huwa essenzjali li jiġi stabbilit sett uniformi ta' regoli sabiex tiġi indirizzata l-kwistjoni tal-mobbiltà baxxa tal-konsumaturi u b'mod partikolari sabiex jittejjeb it-tqabbil tas-servizzi u t-tariffi tal-kontijiet tal-hlas u biex ikun hemm incentivi għall-bdil tal-kontijiet tal-hlas, kif ukoll biex tiġi evitata d-diskriminazzjoni fuq il-bażi tar-residenza kontra konsumaturi li bihsiebhom jifitru u jużaw kont tal-hlas fuq bażi transkonfinali. Barra minn hekk, huwa essenzjali li jiġu adottati miżuri adegwati biex titrawwem il-partecipazzjoni tal-konsumaturi fis-suq tal-kontijiet tal-hlas. Dawk il-miżuri ser ikunu ta' incentivi għad-dhul tal-fornituri ta' servizz tal-hlas fis-suq intern u ser jiżguraw kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni, u b'hekk tissahhah il-kompetizzjoni u l-allokkazzjoni effiċjenti ta' riżorsi fis-suq finanzjarju bl-imnut tal-Unjoni għall-benefiċċju tan-negozji u l-konsumaturi. Barra minn hekk, informazzjoni trasparenti dwar it-tariffi u l-possibbiltajiet għall-bdil, flimkien mad-dritt tal-aċċess għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, jippermettu liċ-ċittadini tal-Unjoni li jiċċaqalqu u jagħmlu għażliet aktar faċilment fl-Unjoni, u b'hekk jibbenefikaw minn suq intern li jiffunzjona b'mod shih fil-qasam tas-servizzi finanzjarji bl-imnut, u ser jikkontribwixxu għall-iżvilupp ulterjuri tas-suq intern.
- (10) Huwa essenzjali wkoll li jiġi żgurat li din id-Direttiva ma xxekkilk l-innovazzjoni fil-qasam tas-servizzi finanzjarji bl-imnut. Kull sena, isiru disponibbli teknoloġiji godda, li jistgħu jrendu skadut il-mudell attwali tal-kontijiet tal-hlas, b'has-servizzi tal-ibbankjar bil-mowbajl u l-kards tal-hlas b'valur mahżun.
- (11) Din id-Direttiva ma għandhiex tipprekludi lill-Istati Membri milli jzommu jew jadottaw dispożizzjonijiet aktar rigorużi sabiex jipproteġu lill-konsumaturi, sakemm dawn id-dispożizzjonijiet ikunu konsistenti mal-obbligi tagħhom taht id-dritt tal-Unjoni u din id-Direttiva.
- (12) Id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva dwar il-komparabbiltà tat-tariffi u l-bdil tal-kont tal-hlas għandhom japplikaw għall-fornituri tas-servizzi tal-hlas kollha, kif definit fid-Direttiva 2007/64/KE. Id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva dwar l-aċċess għal kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi għandhom japplikaw biss għall-istituzzjonijiet tal-kreditu. Id-dispożizzjonijiet kollha ta' din id-Direttiva għandhom jikkonċernaw il-kontijiet tal-hlas li permezz tagħhom il-konsumaturi jistgħu jagħmlu t-transazzjonijiet ta' ġejjin: ipoġġu fondi, jiġbdu l-flus, u jagħmlu transazzjonijiet ta' hlas lil partijiet terzi u jirċievu transazzjonijiet ta' hlas minghandhom, inkluż it-twertiq ta' trasferimenti tal-kreditu. B'konsegwenza ta' dan, il-kontijiet b'funzjonijiet aktar limitati għandhom jiġu esklużi. Pereżempju, kontijiet bhall-kontijiet ta' tfaddil, kontijiet tal-karti tal-kreditu, fejn normalment jitpoġġew fondi għall-iskop uniku li jithallas dejn fuq karti tal-kreditu, ipoteki b'karatteristiċi ta'kont kurrenti jew kontijiet ta' flus elettronici għandhom fil-prinċipju jkunu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Madankollu, jekk dawk il-kontijiet jintużaw għal transazzjonijiet tal-hlas ta' kuljum u jekk ikun fihom il-funzjonijiet kollha elenkati hawn fuq, huma ser jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Kontijiet miżmuma minn negozji, anke żgħar jew mikrointraprizi, sakemm mhux miżmuma f'kapacità personali, għandhom ikunu barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jagħzlu li jestendu l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva għal fornituri ta' servizzi tal-hlas oħrajn u għal kontijiet tal-hlas oħrajn, pereżempju dawk li joffru funzjonijiet tal-hlas aktar limitati.
- (13) Peress li kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi huwa tip ta' kont tal-hlas għall-finijiet ta' din id-Direttiva, id-dispożizzjonijiet fir-rigward tat-trasparenza u l-bdil għandhom japplikaw għal kontijiet bhal dawn ukoll.
- (14) Id-definizzjonijiet li hemm f'din id-Direttiva għandhom jiġu allinjati kemm jista' jkun ma' dawk li hemm fatti legiſlattivi oħra tal-Unjoni, u b'mod partikolari ma' dawk li hemm fid-Direttiva 2007/64/KE u fir-Regolament (UE) Nru 260/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾.
- (15) Huwa essenzjali li l-konsumaturi jkunu kapaci jifhmu t-tariffi sabiex ikunu jistgħu jqabblu l-offerti minn fornituri tas-servizzi tal-hlas differenti u jieħdu deċizzjonijiet infurmati dwar liema kont tal-hlas huwa l-aktar adattat għall-htigijiet tagħhom. Tqabbil bejn it-tariffi ma jistax isir meta l-fornituri tas-servizzi tal-hlas jużaw terminoloġija differenti għall-istess servizzi u jipprovdu informazzjoni f'formati differenti. Terminoloġija standardizzata, flimkien ma' informazzjoni ffukata dwar it-tariffi pprezentata f'format konsistenti li tkopri s-servizzi l-aktar rappreżentattivi marbuta ma' kontijiet tal-hlas, jistgħu jgħinu lill-konsumaturi jifhmu u jqabblu t-tariffi.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 260/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2012 li jistabbilixxi rekwiżiti tekniċi u tan-negozju għat-trasferimenti ta' kreditu u debiti diretti bl-euro u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 924/2009 (ĠU L 94, 30.3.2012, p. 22).

- (16) Il-konsumaturi jibbenefikaw l-aktar minn informazzjoni li tkun konċiża, standardizzata u li tkun faċli li titqabbel bejn fornituri differenti tas-servizzi tal-hlas. L-ghodod disponibbli għall-konsumaturi biex iqabblu offeriti tal-kontijiet tal-hlas ma jkollhomx impatt pożittiv jekk iż-żmien investit biex wiehed jaqra listi twal ta' tariffi għal offeriti differenti jkun ikbar mill-benefiċċju li wiehed jagħzel l-offerta li tirrappreżenta l-ahjar valur. Dawk l-ghodod għandhom ikunu multipli u għandu jsir ittestjar mill-konsumaturi. F'dan l-istadju, it-terminoloġija tat-tariffi għandha biss tiġi standardizzata għat-termini u d-definizzjonijiet l-aktar rappreżentattivi fl-Istati Membri sabiex jiġi evitat ir-riskju ta' informazzjoni eċċessiva u biex tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni rapida.
- (17) It-terminoloġija tat-tariffi għandha tiġi stabbilita mill-Istati Membri, sabiex tkun tista' tinghata kunsiderazzjoni lill-ispeċifità tas-swieq lokali. Biex jitqiesu bhala rappreżentattivi, is-servizzi għandhom ikunu soġġetti għal tariffa f'minimu ta' fornitur tas-servizzi tal-hlas wiehed fi Stat Membru. Barra minn hekk, meta s-servizzi jkunu komuni għall-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, it-terminoloġija użata biex tiddefinixxi dawn is-servizzi għandha tkun standardizzata fil-livell tal-Unjoni, u b'hekk ikun jista' jsir tqabblil ahjartal-offerti ta' kontijiet tal-hlas fl-Unjoni kollha. Sabiex tiġi żgurata l-omoġeneità suffiċjenti tal-listi nazzjonali, l-Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) ('EBA') stabbilita bir-Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾ għandha tohroġ linji gwida biex tgħin lill-Istati Membri biex jiddeterminaw is-servizzi li jintużaw bl-aktar mod komuni u li jiġġeneraw l-ogħla spejjeż għall-konsumaturi fil-livell nazzjonali. Għal dak il-ghan l-Istati Membri għandhom sat-18 ta' Diċembru 2014 jindikaw lill-Kummissjoni u lill-EBA l-awtoritajiet adatti li għalihom għandhom jiġu indirizzati dawk il-linji gwida.
- (18) Ladarba l-Istati Membri jkunu stabbilixxew lista proviżorja tas-servizzi l-aktar rappreżentattivi soġġetti għal tariffa fil-livell nazzjonali flimkien ma' termini u definizzjonijiet, l-EBA għandha tanalizzahom sabiex tidentifika, permezz ta' abbozz ta' standards tekniċi regolatorji, is-servizzi li huma komuni għall-maġġoranza tal-Istati Membri u tipp-ropni termini u definizzjonijiet standardizzati fil-livell tal-Unjoni għalihom bil-lingwi uffiċjali kollha tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni. L-EBA għandha tiżgura li, jintuża terminu wiehed biss għal kull servizz fi kwalunkwe lingwa uffiċjali ta' kull Stat Membru li hija ukoll lingwa uffiċjali tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni. Dan ifisser li jistgħu jintużaw termini differenti għall-istess servizz fi Stati Membri differenti li jużaw l-istess lingwa uffiċjali tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni, biex b'hekk jitqiesu l-ispeċifità nazzjonali. L-Istati Membri għandhom imbagħad jintegraw kwalunkwe terminu applikabbli fil-livell tal-Unjoni fil-listi proviżorji tagħhom u jippubblikaw il-listi finali tagħhom abbażi ta' dan.
- (19) Sabiex jgħinu lill-konsumaturi jqabblu faċilment it-tariffi tal-kontijiet tal-hlas fis-suq intern, il-fornituri tas-servizzi tal-hlas għandhom jipprovdu lill-konsumaturi b'dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi li jiddikjara t-tariffi għas-servizzi kollha mniżżla fil-lista tas-servizzi l-aktar rappreżentattivi marbuta ma' kont tal-hlas fil-livell nazzjonali. Fejn applikabbli, id-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi għandu juża t-termini u d-definizzjonijiet standardizzati stabbiliti fil-livell tal-Unjoni. Dan jikkontribwixxi wkoll biex jiġu stabbiliti kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni bejn il-fornituri tas-servizzi tal-hlas li qed jikkompetu fis-suq tal-kontijiet tal-hlas. Id-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi ma għandux ikun fih l-ebda tariffa oħra. Meta fornitur tas-servizzi tal-hlas ma joffrix servizz li jidher fil-lista tas-servizzi l-aktar rappreżentattivi marbuta ma' kont tal-hlas, hija għandha tindika dan pereżempju billi timmarka s-servizz bhala 'mhux offrut' jew 'mhux applikabbli'. L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jesigū li indikaturi ewlenin jiġu inkluzi fid-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi, bhall indikatur komprensiv tal-ispiza li jagħti sommarju tal-ispiza annwali generali tal-kont tal-hlas għall-konsumaturi. Sabiex jgħinu lill-konsumaturi jifhmu t-tariffi li jridu jhallsu għall-kont tal-hlas tagħhom, għandu jkun disponibbli għalihom glossarju li jipprovdi spjegazzjonijiet carri, mhux tekniċi u mhux ambigwi tal-inqas għat-tariffi u s-servizzi li jkunu jinsabu fid-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi. Il-glossarju għandu jservi bhala għodda utli biex jinkoraġġixxi fehim ahjar tat-tifsira tat-tariffi, u jikkontribwixxi sabiex il-konsumatur jinghata s-setgħa li jagħzel minn għażla usa' ta' offeriti ta' kontijiet tal-hlas. Għandu jiġi introdott ukoll obbligu li jehtieg lill-fornituri tas-servizzi tal-hlas li jinfurmaw lill-konsumaturi, mingħajr hlas u mill-inqas darba fis-sena, dwar it-tariffi kollha li jinżammulhom fuq il-kont tal-hlas tagħhom, inkluz, jekk applikabbli, ir-rata tal-imghax għall-overdrafts u r-rata tal-imghax għall-kreditu.

⁽¹⁾ Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) u li jemenda d-Deċiżjoni Nru 716/2009/KE u jhassar id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2009/78/KE (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 12).

Dan huwa minghajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet dwar l-overdrafts li jinsabu fid-Direttiva 2008/48/KE tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill ⁽¹⁾. Informazzjoni ex-post għandha tiġi pprovduta f'dokument apposta intitolat "dikjarazzjoni tat-tariffi". Huwa għandu jipprovdi harsa ġenerali lejn l-imghax li ddaħhal u t-tariffi kollha mgarrba fir-rigward tal-użu tal-kont tal-hlas sabiex jippermetti lill-konsumatur jifhem ma' xiex inhu konness l-infiq tat-tariffi, u jivvaluta l-htieġa li jew jimmodifika x-xejriet tal-konsum jew imur għand fornitur ieħor. Dak il-benefiċċju jkun immassimizzat jekk l-informazzjoni ex-post dwar it-tariffi tippreżenta s-servizzi l-aktar rappreżentattivi fl-istess ordni bħall-informazzjoni ex-ante dwar it-tariffi.

- (20) Biex jiġu sodisfatti l-htigijiet tal-konsumaturi, jehtieġ li jiġi żgurat li l-informazzjoni dwar it-tariffi tal-kontijiet tal-hlas tkun preċiża, ċara u komparabbli. Għalhekk, wara li tikkonsulta lill-awtoritajiet nazzjonali u wara li jsir ittestjar mill-konsumaturi, l-EBA għandha tiżviluppa abbozz ta' standards tekniċi ta' implimentazzjoni għal format ta' prezentazzjoni standardizzata għad-dokument tal-informazzjoni dwar it-tariffi u d-dikjarazzjoni tat-tariffi u s-simboli komuni, sabiex jiġi żgurat li dawn ikunu jinftehem u komparabbli għall-konsumaturi. L-istess format, ordni tal-elementi u titoli għandhom jiġu segwiti għal kull dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi u dikjarazzjoni tat-tariffi f'kull Stat Membru, sabiex il-konsumaturi jkunu jistgħu jikkomparaw iż-żewġ dokumenti, u b'hekk jiġi mmassimizzat il-fehim u l-użu tal-informazzjoni. Id-dokument tal-informazzjoni dwar it-tariffi u d-dikjarazzjoni tat-tariffi għandhom ikunu jintgħarfu b'mod ċar minn komunikazzjonijiet oħra. Barra minn hekk, l-EBA għandha tqis ukoll il-fatt li meta jkunu qed ifasslu dawk il-formats, l-Istati Membri jistgħu jagħzlu li jipprovdu d-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi u d-dikjarazzjoni tat-tariffi flimkien ma' informazzjoni rekwizita skont atti legi-lattivi oħra tal-Unjoni jew nazzjonali dwar il-kontijiet tal-hlas u s-servizzi relatati.
- (21) Sabiex jiżguraw l-użu konsistenti tat-terminoloġija applikabbli fil-livell tal-Unjoni madwar l-Unjoni, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu obbligu li jehtieġ lill-fornituri tas-servizzi tal-hlas sabiex jużaw it-terminoloġija applikabbli fil-livell tal-Unjoni flimkien mal-kumplement tat-terminoloġija standardizzata nazzjonali identifikata fil-lista finali meta jikkomunikaw mal-konsumaturi, inkluż fid-dokument tal-informazzjoni dwar it-tariffi u d-dikjarazzjoni tat-tariffi. Il-fornituri tas-servizzi tal-hlas għandhom ikunu jistgħu jużaw marki kummerċjali fl-informazzjoni kuntratt-wali, kummerċjali u dik relatata mal-marketing li jagħtu lill-konsumaturi, dment li jidentifikaw b'mod ċar it-terminu standardizzata korrispondenti applikabbli. Meta jagħzlu li jużaw marki kummerċjali fid-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi jew fid-dikjarazzjoni tat-tariffi, dawn għandhom ikunu b'żieda għat-termini standardizzati bħala terminu sekondarju, pereżempju bl-użu ta' parentesi jew miktubin b'tipa iżgħar.
- (22) Siti tal-Internet ta' tqabbil li huma indipendenti huma mezz effettiv għall-konsumaturi sabiex jivvalutaw il-merti ta' offerti ta' kontijiet tal-hlas differenti f'post wiehed. Tali siti tal-Internet jistgħu jiprovdu l-aħjar bilanċ bejn il-bżonn li l-informazzjoni tkun ċara u konċiża u l-htieġa li tkun shiha u komprensiva, billi jippermettu lill-utenti jiksbu informazzjoni aktar dettaljata fejn dan huwa ta' interess għalihom. Huma għandu jkollhom l-għan li jinkludu l-usa' firxa possibbli ta' offerti, sabiex tingħata harsa ġenerali rappreżentattiva, filwaqt li jkopru wkoll parti sinifikanti tas-suq. Huma jistgħu wkoll inaqqsu l-ispejjeż tat-tiftix billi l-konsumaturi ma jkollhomx għalfejn jiġbru l-informazzjoni separatament mingħand fornituri tas-servizzi tal-hlas. Huwa kruċjali li l-informazzjoni mogħtija f'tali siti tal-Internet tkun affidabbli, imparzjali u trasparenti u li l-konsumaturi jkunu infurmati dwar id-disponibbiltà ta' tali siti. F'dan ir-rigward, l-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-pubbliku dwar tali siti tal-Internet.
- (23) Sabiex jiksbu informazzjoni imparzjali dwar it-tariffi imposti u r-rati tal-imghax applikati fir-rigward ta' kontijiet tal-hlas, il-konsumaturi għandhom ikunu jistgħu jużaw siti tal-Internet ta' tqabbil aċċessibbli għall-pubbliku li joperaw b'mod indipendenti mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas, li jfisser li l-ebda fornitur tas-servizzi tal-kreditu ma għandu jingħata trattament favorevoli fir-riżultati tat-tiftix. L-Istati Membri għandhom għalhekk jiżguraw li l-konsumaturi jkollhom aċċess b'xejn għal mill-anqas sit tal-Internet wiehed bħal dan fit-territorji rispettivi tagħhom. Dawn is-siti tal-Internet ta' tqabbil jistgħu jithaddmu minn, jew fisem, l-awtoritajiet kompetenti, awtoritajiet pubbliċi oħra u/jew minn operaturi privati. Il-funzjoni tat-tqabbil ta' tariffi relatati mal-kontijiet tal-hlas tista' titwettaq ukoll billi s-siti tal-Internet eżistenti jqabblu firxa wiesgħa ta' prodotti finanzjarji u mhux finanzjarji. Tali siti tal-Internet għandhom jiġu operati f'konformità ma' kriterji ta' kwalità speċifikati inkluż ir-rekwizit li jingħataw dettalji tas-sidien tiegħu, li jipprovdu informazzjoni preċiża u aġġornata, li juru meta ġie aġġornat l-, li jistabbilixxu kriterji oġġettivi u ċari fuq liema jista' jiġi bbażat it-tqabbil u li jinkludu firxa wiesgħa ta' offerti tal-kontijiet tal-hlas li tkopri parti sinifikanti tas-suq. L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jistabbilixxu kull

⁽¹⁾ Direttiva 2008/48/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2008 dwar ftehim ta' kreditu għall-konsumatur u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 87/102/KEE (ĠU L 133, 22.5.2008, p. 66).

kemm żmien is-siti tal-Internet ta' tqabbil għandhom jirvedu u jaġġornaw l-informazzjoni li jagħtu lill-konsumaturi, filwaqt li jqisu l-frekwenza li biha l-fornituri tas-servizzi tal-hlas ġeneralment jaġġornaw l-informazzjoni tagħhom dwar it-tariffi. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu wkoll x'jikkostitwixxi firxa wiesgħa ta' offerti tal-kontijiet tal-hlas li tkopri parti sinifikanti tas-suq billi jivvalutaw, pereżempju, l-għadd ta' fornituri tas-servizzi tal-hlas u għalhekk jekk maġġoranza sempliċi jew inqas tkunx biżżejjed u/jew is-sehem mis-suq tagħhom u/jew il-pożizzjoni ġeografika tagħhom. Sit tal-Internet ta' tqabbil għandu jqabbel it-tariffi pagabbli għas-servizzi inklużi fil-lista tas-servizzi l-aktar rappreżentattivi marbuta ma' kontijiet tal-hlas, filwaqt li jintegra t-terminoloġija tal-livell tal-Unjoni.

Huwa adatt li l-Istati Membri jkunu jistgħu jesigu li tali siti tal-Internet jqabblu informazzjoni oħra, pereżempju informazzjoni dwar il-fatturi determinanti tal-livell tas-servizzi pprovduti mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas, bħall-għadd u l-lokalità ta' ferġat jew ATMs (automated teller machines). Fejn ikun hemm sit tal-Internet wiehed biss fi Stat Membru u dak is-sit tal-Internet jieqaf jopera jew ma jibqax konformi mal-kriterji tal-kwalità, l-Istat Membru għandu jiżgura li l-konsumaturi jkollhom aċċess fi żmien raġonevoli għal sit tal-Internet ieħor ta' tqabbil fil-livell nazzjonali.

- (24) Il-prattika attwali tal-fornituri tas-servizzi tal-hlas hija li joffru kont tal-hlas f'pakkett flimkien ma' prodotti jew servizzi li mhumiex marbuta ma' kont tal-hlas, bħal prodotti ta' assigurazzjoni jew parir finanzjarju. Dik il-prattika tista' tkun mezz sabiex il-fornituri tas-servizzi tal-hlas jiddiversifikaw l-offerta tagħhom u jikkompetu kontra xulxin, u fl-aħħar mill-aħħar tista' tkun ta' benefiċċju għall-konsumaturi. Madankollu l-istudju tal-Kummissjoni tal-2009 dwar prattiki ta' abbinar fis-settur finanzjarju kif ukoll konsultazzjonijiet rilevanti u ilmenti tal-konsumaturi wrew li l-fornituri tas-servizzi tal-hlas jistgħu joffru kontijiet tal-hlas f'pakkett ma' prodotti mhux mitluba mill-konsumaturi u li mhumiex essenzjali għall-kontijiet tal-hlas, bħal assigurazzjoni tad-djar. Barra minn hekk, ġie osservat li dawk il-prattiki jistgħu jnaqqsu t-trasparenza u l-komparabbiltà tal-prezzijiet, jillimitaw l-għażliet tax-xiri għall-konsumaturi u jkollhom impatt negattiv fuq il-mobbiltà tagħhom. Għalhekk, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li meta l-fornituri tas-servizzi tal-hlas joffru kontijiet tal-hlas f'pakketti, il-konsumaturi jingħataw informazzjoni dwar jekk huwiex possibbli li l-kont tal-hlas jinxtara separatament u jekk iva, jingħataw informazzjoni separata dwar l-ispejjeż u t-tariffi applikabbli assoċjati ma' kull wiehed mill-prodotti jew mis-servizzi l-oħra inklużi fil-pakkett li jistgħu jinxtarw separatament.
- (25) Il-proċess għall-bdil tal-kontijiet tal-hlas għandu jkun armonizzat mal-Unjoni kollha. Attwalment, il-miżuri eżistenti fil-livell nazzjonali huma estremament diversu ma jggarantixxux livell adegwat ta' protezzjoni għall-konsumaturi fl-Istati Membri kollha. Il-provvediment ta' miżuri legiſlattivi li jistabbilixxu l-prinċipji ewlenin li għandhom jiġu segwiti mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas meta dawn jipprovdut tali servizz f'kull Stat Membru jtejjeb il-funzjonament tas-suq intern kemm għall-konsumaturi kif ukoll għall-fornituri tas-servizzi tal-hlas. Minn naħa, dan ser jggarantixxi kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni għall-konsumaturi li jistgħu jkunu interessati li jifitħu kont tal-hlas fi Stat Membru differenti, peress li ser jiżgura li jingħata livell ta' protezzjoni ekwivalenti. Min-naħa l-oħra, ser inaqqas id-differenzi bejn il-miżuri regolatorji fis-seħħ fil-livell nazzjonali u għalhekk ser inaqqas il-piż amministrattiv għall-fornituri tas-servizzi tal-hlas li jkunu bihsiebhom joffru s-servizzi tagħhom fuq bażi transkonfinali. B'konsegwenza ta' dan, il-miżuri dwar il-bdil tal-kontijiet ser jiffacilitaw il-forniment ta' servizzi relatati mal-kontijiet tal-hlas fis-suq intern.
- (26) Il-bdil ma għandux jimplika t-trasferiment tal-kuntratt mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi għall-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju.
- (27) Il-konsumaturi huma incentivati biex ibiddlu l-kontijiet tal-hlas biss jekk il-proċess ma jinvolvi piz amministrattiv u finanzjarju eċċessiv. Għalhekk, il-fornituri tas-servizzi tal-hlas għandhom joffru lill-konsumaturi proċedura ċara, rapida u sikura għall-bdil tal-kontijiet tal-hlas, li tinkludi kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi. Tali proċedura għandha tiġi ggarantita meta l-konsumaturi jkunu jridu jibdlu minn fornitur tas-servizzi tal-hlas għal ieħor, u ukoll meta l-konsumaturi jkunu jridu jibdlu bejn kontijiet tal-hlas differenti fl-istess fornitur tas-servizzi tal-hlas. Dan jippermetti li l-konsumaturi jibbenefikaw mill-aktar offerti konvenjenti fis-suq u biex jibdlu faċilment mill-kont tal-hlas eżistenti tagħhom għal oħrajn li potenzjalment ikunu aktar adattati, irrispettivament minn jekk dan isirx fl-istess fornitur tas-servizzi tal-hlas jew bejn fornituri tas-servizzi tal-hlas differenti. Kwalunkwe tariffa imposta mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas fir-rigward tas-servizz ta' bdil għandha tkun raġonevoli u skont l-ispiża attwali mgarrba mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas.

- (28) Fir-rigward ta' bdil meta żewġ fornituri tas-servizzi tal-hlas ikunu stabbiliti fit-territorju tagħhom, l-Istati Membri għandhom jiġihom jidher jistabbilixxu jew iżommu arrangamenti li jvarjaw minn dawk previsti f'din id-Direttiva jekk dan, b'mod ċar, ikun fl-interess tal-konsumatur.
- (29) Il-proċess ta' bdil għandu jkun sempliċi kemm jista' jkun għall-konsumatur. Għalhekk l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-fornitur tas-servizz tal-hlas destinatarju jkun responsabbli għat-tnedija u l-ġestjoni tal-proċess fisem il-konsumatur. Meta jistabbilixxu s-servizz ta' bdil, l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jużaw mezzi oħrajn, bħal soluzzjoni teknika. Mezzi oħrajn bħal dawn jistgħu jeċċedu r-rekwiziti ta' din id-Direttiva; pereżempju, is-servizz ta' bdil jista' jiġi pprovdut f'qafas ta' żmien iqsar jew il-fornitur tas-servizzi tal-hlas jistgħu jiġu obbligati biex jiżguraw li, malli l-konsumatur jagħmel it-talba tiegħu, it-trasferimenti ta' kreditu riċevuti fil-kont tal-hlas preċedenti jidhlu b'mod awtomatizzat jew manwali fil-kont tal-hlas il-ġdid għal perjodu ta' żmien limitat stabbilit li jibda minn meta tinghata l-awtorizzazzjoni għall-bdil. Mezzi oħrajn bħal dawn jistgħu wkoll jintużaw minn fornituri tas-servizzi tal-hlas fuq bażi volontarju anke meta dawn ma jkunux meħtieġa minn Stat Membru.
- (30) Il-konsumaturi għandu jkollhom il-possibiltà li jitolbu lill-fornitur tas-servizz tal-hlas destinatarju biex ibiddel it-trasferimenti ta' kreditu deklin, standing orders għat-trasferimenti ta' kreditu jew id-debiti diretti, kollha jew parti minnhom, idealment f'laqgħa waħda mal-fornitur tas-servizz tal-hlas destinatarju. Għal dak l-ghan, il-konsumaturi għandhom ikunu jistgħu jiffirmaw awtorizzazzjoni waħda li tagħti l-kunsens għal kull azzjoni msemmija hawn fuq. L-Istati Membri jistgħu jitolbu li l-awtorizzazzjoni mill-konsumatur tkun bil-miktub, iżda jistgħu wkoll jagħzlu li jaċċettaw mezzi ekwivalenti fejn adatt, pereżempju fejn ikun hemm fis-seħh sistema awtomatizzata għall-bdil. Qabel ma jagħti l-awtorizzazzjoni, il-konsumatur għandu jiġi infurmat dwar il-passi kollha tal-proċedura li huma meħtieġa biex jiġi kompletat il-bdil. Pereżempju l-awtorizzazzjoni tista' tinkludi l-kompiti kollha li jiffirmaw parti mis-servizz ta' bdil u tista' tippermetti l-possibiltà li l-konsumatur jagħzel biss uħud minn dawk il-kompiti.
- (31) Il-kooperazzjoni tal-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi hija meħtieġa sabiex il-bdil jirnexxi. Il-fornitur tas-servizz tal-hlas destinatarju għandu jiġi pprovdut mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi bl-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex iċaqlaq il-hlasijiet għal fuq il-kont tal-hlas l-iehor. Madankollu, tali informazzjoni ma għandhiex teċċedi dak li huwa meħtieġ biex isir il-bdil.
- (32) Sabiex jiġi ffaċilitat il-ftuħ ta' kontijiet transkonfinali, il-konsumatur għandu jkun jista' jitolb lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas il-ġdid li jistabbilixxi l-ordnijiet permanenti għat-trasferimenti ta' kreditu kollha jew parti minnhom fil-kont tal-hlas il-ġdid, jaċċetta d-debiti diretti mid-data speċifikata mill-konsumatur, u jipprovd lill-konsumatur b'informazzjoni li tagħti dettalji tal-kont tal-hlas il-ġdid, preferibbilment f'laqgħa waħda mal-fornitur tas-servizzi tal-hlas il-ġdid.
- (33) Il-konsumaturi ma għandhomx ikunu soġġetti għal telf finanzjarju, inkluzi l-imposti u l-imghax, ikkawżat minn kwalunkwe żball li jsir minn xi fornitur tas-servizzi tal-hlas involut fil-proċess tal-bdil. B'mod partikolari, il-konsumaturi ma għandhomx iġarrbu xi telf finanzjarju kkawżat mill-hlas ta' tariffi addizzjonali, imghax jew imposti oħrajn kif ukoll minn multi, penali jew kwalunkwe tip ieħor ta' detriment finanzjarju kawża ta' dewmien fit-tweġġ tal-hlas.
- (34) L-Istati Membri għandhom jiggarantixxu li l-konsumaturi li jkollhom l-intenzjoni li jifthu kont tal-hlas ma jiġux iddiskriminati abbażi taċ-ċittadinanza jew tal-post ta' residenza tagħhom. Għalkemm huwa importanti li l-istituzzjonijiet tal-kreditu jiżguraw li l-klijenti tagħhom ma jkunux qed jużaw is-sistema finanzjarja għal skopijiet illegali bħal frodi, hasil tal-flus jew finanzjament tat-terroriżmu, huma ma għandhomx jimponu xkiel għall-konsumaturi li jridu jibbenefikaw mill-vantaġġi tas-suq intern billi jifthu u jużaw kontijiet tal-hlas fuq bażi transkonfinali. Għaldaqstant, id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾ ma għandhomx jintużaw bhala pretest biex jiġu rifjutati konsumaturi li huma kummerċjalment anqas attraenti.

(¹) Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 2005 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-iskop tal-hasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu (ĠU L 309, 25.11.2005, p. 15).

- (35) Konsumaturi li huma legalment residenti fl-Unjoni ma għandhomx jiġu diskriminati minhabba n-nazzjonalità jew il-post ta' residenza tagħhom, jew għal xi raġuni oħra msemmija fl-Artikolu 21 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea ("il-Karta") meta japplikaw għal, jew jaċċessaw, kont tal-hlas fl-Unjoni. Barra minn hekk, l-aċċess għal kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi għandu jkun żgurat mill-Istati Membri irrispettivament miċ-ċirkostanzi finanzjarji tal-konsumatur, bhall-istatus ta' impjeg tagħhom, il-livell ta' introjtu, l-istorja kreditizja jew il-falliment personali.
- (36) Konsumaturi li huma legalment residenti fl-Unjoni u li ma għandhomx kont tal-hlas f'ċertu Stat Membru għandhom ikunu f'pożizzjoni li jifthu u jużaw kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi f'dak l-Istat Membru. Il-kunċett ta' 'legalment residenti fl-Unjoni' għandu jkopri kemm liċ-ċittadini tal-Unjoni kif ukoll iċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi li diġà jibbenefikaw mid-drittijiet mogħtija lilhom mill-atti tal-Unjoni bħar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71 ⁽¹⁾, id-Direttiva tal-Kunsill 2003/109/KE ⁽²⁾, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 859/2003 ⁽³⁾ u d-Direttiva 2004/38/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁴⁾. Huwa għandu jinkludi wkoll lill-persuni li jfittxu l-asil skont il-Konvenzjoni ta' Ġinevra tat-28 ta' Lulju 1951 Dwar l-Istatus tar-Refuġjati, il-Protokoll magħha tal-31 ta' Jannar 1967 u trattati internazzjonali rilevanti oħra. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jestendu l-kunċett ta' "legalment residenti fl-Unjoni" għal ċittadini ta' pajjiżi terzi oħra li jinsabu fit-territorju tagħhom.
- (37) L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu, b'rispett shiħ tal-libertajiet fundamentali garantiti mit-Trattati, jesigū lill-konsumaturi li jixtiequ jifthu kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi fit-territorju tagħhom biex juri interess ġenwin li jagħmlu dan. Mingħajr preġudizzju għar-rekwiziti adottati f'konformità mad-Direttiva 2005/60/KE għall-prevenzjoni tal-hasil tal-flus, ma għandhiex tkun meħtieġa l-preżenza fiżika fil-bini tal-istituzzjonijiet tal-kreditu sabiex jintwera dan l-interess ġenwin.
- (38) L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-għadd ta' istituzzjonijiet ta' kreditu li joffru kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jkun biżżejjed biex jiġi żgurat li jistgħu jintlaħqu mill-konsumaturi kollha, sabiex jiġi evitat kull tip ta' diskriminazzjoni kontribom u biex ma ssirx distorsjoni tal-kompetizzjoni. Meta jiġi determinat l-għadd suffiċjenti tal-istituzzjonijiet tal-kreditu, il-fatturi li għandhom jitqiesu għandhom jinkludu l-kopertura tan-netwerk tal-istituzzjonijiet tal-kreditu, id-daqs tat-territorju tal-Istat Membru, id-distribuzzjoni tal-konsumaturi fit-territorju, is-sehem tas-suq tal-istituzzjonijiet tal-kreditu u jekk kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jirrapprezentaw parti żgħira biss mill-kontijiet tal-hlas provduti mill-istituzzjoni tal-kreditu. Fil-principju, kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi għandhom jiġu offriti minn kemm jista' jkun istituzzjonijiet tal-kreditu possibbli, bil-hsieb li jiġi garantit li l-konsumaturi jistgħu jifthu kontijiet bħal dawn fil-bini ta' istituzzjoni ta' kreditu li huwa viċin tal-post tar-residenza tagħhom u li l-konsumaturi ma jkun diskriminati bl-ebda mod meta jaċċessaw tali kontijiet u jistgħu jużawhom b'mod effettiv. B'mod partikolari, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li ma jkun hemm l-ebda diskriminazzjoni li tidher minhabba, pereżempju, apparenza differenti tal-kard, numru tal-kont differenti jew tal-kard differenti. Madankollu, għandu jkun possibbli li Stat Membru jipprevedi li kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jkun offriti minn għadd iżgħar ta' istituzzjonijiet tal-kreditu iżda dan għandu jkun ġustifikat fuq il-bażi li, pereżempju, dawk l-istituzzjonijiet tal-kreditu tant għandhom preżenza mifruxa fit-territorju ta' dak l-Istat Membru li jistgħu jaqdu lill-konsumaturi kollha mingħajr ma dawn ikollhom jivvjaġġaw 'il bogħod wisq minn djarhom sabiex jaslu għandhom. Barra minn hekk, il-konsumaturi li jaċċessaw kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi ma għandhomx jiġu stigmatizzati bl-ebda mod, u dak l-oġettiv jista' jintlaħaq aħjar jekk jiġu stabbiliti għadd akbar ta' istituzzjonijiet tal-kreditu.
- (39) L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jimplementaw mekkanizmi biex jgħinu lill-konsumaturi mingħajr indirizz fiss, persuni li jfittxu asil u konsumaturi li mhumiex mogħtija permess ta' residenza iżda li t-keċċija tagħhom hija impossibbli minhabba raġunijiet legali jew fattwali jibbenefikaw b'mod shiħ minn din id-Direttiva.

⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71 tal-14 ta' Ġunju 1971 dwar l-applikazzjoni tal-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati u l-familja tagħhom li jiċċaqilqu ġewwa l-Komunità (ĠU L 149, 5.7.1971, p. 2).

⁽²⁾ Direttiva tal-Kunsill 2003/109/KE tal-25 ta' Novembru 2003 dwar l-istatus ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li jkun residenti għat-tul (ĠU L 16, 23.01.2004, p. 44).

⁽³⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 859/2003 tal-14 ta' Mejju 2003 li jestendi d-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KEE) Nru 1408/71 u r-Regolament (KEE) Nru 574/72 għal ċittadini ta' pajjiżi terzi li mhumiex diġà koperti b'dawk id-dispożizzjonijiet unikament minhabba ċ-ċittadinanza tagħhom (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 1).

⁽⁴⁾ Direttiva 2004/38/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar id-drittijiet taċ-ċittadini tal-Unjoni u tal-membri tal-familja tagħhom biex jiċċaqilqu u jgħixu liberament fit-territorju tal-Istati Membri u li temenda r-Regolament (KEE) Nru 1612/68 u li tħassar id-Direttivi 64/221/KEE, 68/360/KEE, 72/194/KEE, 73/148/KEE, 75/34/KEE, 75/35/KEE, 90/364/KEE, 90/365/KEE u 93/96/KEE (ĠU L 158, 30.4.2004, p. 77).

- (40) Meta jippermettu lill-istituzzjonijiet tal-kreditu jipprovdu, fuq talba ta' konsumatur, faċilità ta' overdraft marbuta ma' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jiddefinixxu l-ammont massimu u ż-żmien massimu ta' tali overdraft. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li l-informazzjoni dwar kwalunkwe tariffa relatata tiġi komunikata lill-konsumaturi b'mod trasparenti. Fl-aħhar nett, l-istituzzjonijiet tal-kreditu għandhom jikkonformaw mad-Direttiva 2008/48/KE meta joffru l-faċilitajiet ta' overdraft flimkien ma' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi.
- (41) Sabiex l-utenti ta' kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jingħataw servizz adegwat, l-Istati Membri għandhom jesigū li l-istituzzjonijiet ta' kreditu jiżguraw li l-persunal rilevanti jkun imharreg b'mod adegwat u li kunflitti ta' interess potenzjali ma jaffettwawx lil dawk il-konsumaturi b'mod negattiv.
- (42) L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jhallu lill-istituzzjonijiet tal-kreditu li jirrifjutaw il-ftuh ta' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi lill-konsumaturi li diġà jkollhom kont tal-hlas attiv u mill-anqas ekwivalenti fl-istess Stat Membru. Sabiex jiġi verifikat jekk konsumatur diġà għandu kont tal-hlas jew le, l-istituzzjonijiet tal-kreditu għandhom ikunu jistgħu jiddependu minn dikjarazzjoni fuq l-unur li jipprovdi l-konsumatur.
- (43) L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istituzzjonijiet tal-kreditu jipproċessaw l-applikazzjonijiet għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi fi żmien l-iskadenzi stipulati f'din id-Direttiva u li, f'każ ta' rifjut ta' tali applikazzjoni, l-istituzzjonijiet tal-kreditu jinfurmaw lill-konsumatur dwar ir-raġunijiet speċifiċi għal dan ir-rifjut sakemm tali divulgazzjoni ma tmurx kontra s-sigurtà nazzjonali, il-politika pubblika jew id-Direttiva 2005/60/KE.
- (44) Il-konsumaturi għandhom ikunu garantiti aċċess għal firxa ta' servizzi bażiċi tal-hlas. Servizzi marbuta mal-kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi għandhom jinkludu l-faċilità li jitqiegħdu l-fondi u jingħid l-flus. Il-konsumaturi għandhom ikunu jistgħu jaġhmlu transazzjonijiet tal-hlas essenzjali bħal jircievu dħul jew benefiċċji, ihallsu l-kontijiet jew it-taxxi u jixtru oġġetti u servizzi, fosthom permezz ta' debitu dirett, trasferiment ta' kreditu u l-użu ta' kard tal-hlas. Dawn is-servizzi għandhom jippermettu x-xiri ta' oġġetti u servizzi online u għandhom jaġhtu lill-konsumaturi l-opportunità biex iniedu ordnijiet tal-hlas permezz tal-faċilità online tal-istituzzjoni ta' kreditu, fejn disponibbli. Madankollu, kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi ma għandux ikun ristrett għall-użu online għaliex dan johloq ostaklu għall-konsumaturi mingħajr aċċess għall-Internet. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fir-rigward tas-servizzi relatati mal-ftuh, l-operazzjoni u l-gheluq tal-kont tal-hlas kif ukoll it-tqegħid ta' fondi u l-ġbid ta' flus u t-twettiq ta' transazzjonijiet ta' hlas bil-kards tal-hlas, hliet għall-karti tal-kreditu, li ma jkunx hemm limiti għall-ghadd ta' azzjonijiet li jkunu disponibbli lill-konsumatur skont ir-regoli speċifiċi dwar l-ipprezzar stabbiliti f'din id-Direttiva. Fir-rigward tat-twettiq ta' trasferimenti ta' kreditu u debiti diretti, kif ukoll transazzjonijiet imwettqa permezz ta' karta tal-kreditu, marbuta mal-kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jiddeterminaw għadd minimu ta' azzjonijiet, li ser ikunu disponibbli lill-konsumatur skont ir-regoli speċifiċi dwar l-ipprezzar stabbiliti f'din id-Direttiva, dment li s-servizzi li jirrelataw għalihom dawk l-operazzjonijiet ikunu għall-użu personali tal-konsumatur. Meta jiddeterminaw x'għandu jitqies bħala użu personali, l-Istati Membri għandhom jiehdu kont tal-imġiba eżistenti tal-konsumaturi u l-prattika kummerċjali komuni. It-tariffi imposti għal azzjonijiet 'il fuq mill-ghadd minimu ta' azzjonijiet ma għandhom qatt ikunu oġhla minn dawk imposti taht il-politika dwar l-ipprezzar tas-soltu tal-istituzzjoni ta' kreditu.
- (45) Fil-proċess tal-identifikazzjoni tas-servizzi li għandhom jiġu offruti ma' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi u l-ghadd minimu ta' operazzjonijiet li għandhom jiġu inkluzi, għandu jittiehed kont tal-ispeċifità nazzjonali. B'mod partikolari, ċerti servizzi jistgħu jitqiesu essenzjali biex jiggarantixxu użu shih ta' kont tal-hlas f'certu Stat Membru, minhabba l-użu mifrux tagħhom fil-livell nazzjonali. Pereżempju, fxi Stati Membri l-konsumaturi għandhom jużaw hafna ċ-ċekkijiet, filwaqt li dak il-mezz ta' hlas rari jintuża fi Stati Membri oħrajn. Għalhekk, din id-Direttiva għandha tippermetti lill-Istati Membri li jidentifikaw servizzi oħrajn li jistgħu jitqiesu essenzjali fil-livell nazzjonali u li għandhom jiġu pprovduti ma' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi fl-Istat Membru kkonċernat. L-Istati Membri għandhom ukoll jiżguraw li t-tariffi imposti mill-istituzzjonijiet tal-kreditu sabiex joffru tali servizzi oħrajn fir-rigward ta' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jkunu raġonevoli.

- (46) Sabiex jiġi żgurati li kontinġent tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi ikunu disponibbli għall-akbar firxa possibbli ta' konsumaturi, dawn għandhom jiġu offruti mingħajr hlas jew b'tariffa raġonevoli. Biex konsumaturi vulnerabbli li ma jużaw l-ebda bank jiġu mhegġa jipparteċipaw fis-suq għal attivitajiet bankarji bl-immut, l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jipprevedu li kontinġent tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jiġu offruti lil dawk il-konsumaturi b'termini partikolarment vantaġġużi, pereżempju mingħajr hlas. L-Istati Membri għandhom ikunu liberi li jiddefinixxu l-mekkanizmu biex jidentifikaw dawk il-konsumaturi li jistgħu jibbenefikaw minn kontinġent tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi b'termini aktar vantaġġużi, dment li l-mekkanizmu jiżgura li konsumaturi vulnerabbli jistgħu jaċċessaw kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi. F'kwalunkwe każ, approċċ bħal dan għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-konsumaturi kollha, inklużi dawk li mhumiex vulnerabbli, li jaċċessaw kontinġent tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi mill-anqas b'tariffa raġonevoli. Barra minn hekk, kwalunkwe imposta addizzjonali għall-konsumatur għal nuqqas ta' konformità mat-termini stabbiliti fil-kuntratt għandhom ikunu raġonevoli. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu x'jikkostitwixxi imposta raġonevoli skont iċ-ċirkostanzi nazzjonali.
- (47) L-istituzzjonijiet tal-kreditu għandhom jirrifjutaw il-ftuħ ta' kuntratt jew itemmu għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi biss f'ċirkostanzi speċifiċi, bħal nuqqas ta' konformità mal-leġislazzjoni dwar il-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu jew il-prevenzjoni u l-investigazzjoni ta' reati kriminali. Anke f'dawk il-każijiet, rifjut jista' jkun ġustifikat biss fejn il-konsumatur ma jkunx jikkonforma ma' dik il-leġislazzjoni u mhux għaliex il-proċedura sabiex tiġi kkontrollata l-konformità mal-leġislazzjoni tkun ta' piż żejjed jew għalja żejjed. Madankollu, jista' jkun hemm każijiet fejn konsumatur jabbuża mid-dritt tiegħu li jiftaħ u juża kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi. Pereżempju, Stat Membru għandu jkun jista' jippermeti li istituzzjoni tal-kreditu tiegħu miżuri kontra konsumaturi li wettqu reat, bħal frodi serja kontra istituzzjoni tal-kreditu, bil-ħsieb li tiġi evitata l-okkorrenza ta' tali reat. Tali miżuri jistgħu jinkludi, pereżempju, ir-restrizzjoni tal-aċċess ta' dak il-konsumatur għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi għal ċertu perijodu ta' żmien. Barra minn hekk, jista' jkun hemm każijiet fejn ir-rifjut preċedenti ta' applikazzjoni għal kont tal-hlas jista' jkun mehtieg biex jiġu identifikati konsumaturi li jistgħu jibbenefikaw minn kont tal-hlas b'termini aktar vantaġġużi. Ftali każ, l-istituzzjoni tal-kreditu għandha tinforma lill-konsumatur li huwa jista' juża mekkanizmu speċifiku fil-każ ta' rifjut ta' applikazzjoni għal kont tal-hlas li għalih tithallas tariffa kif previst f'din id-Direttiva biex jikseb aċċess għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi li huwa mingħajr hlas. Madankollu, dawn iż-żewġ każijiet addizzjonali għandhom ikunu limitati, speċifiċi u bbażati fuq dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali identifikati b'mod preċiż. Meta jidentifikaw każijiet ohra fejn l-istituzzjonijiet tal-kreditu jistgħu jirrifjutaw li joffru kontinġent tal-hlas lill-konsumaturi, l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jinkludu, inter alia, raġunijiet ta' sigurtà pubblika jew ordni pubblika.
- (48) Għandha tingħata informazzjoni ċara u li tinftiehem dwar id-dritt ta' ftuħ u użu ta' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi lill-konsumaturi mill-Istati Membri u mill-istituzzjonijiet tal-kreditu. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-miżuri tal-komunikazzjoni jkunu mmirati sew u, b'mod partikolari, li jilhq u lill-konsumaturi bla bank, vulnerabbli u mobbli. L-istituzzjonijiet tal-kreditu għandhom attivament iqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-konsumaturi informazzjoni aċċessibbli u assistenza adegwata fir-rigward tal-karatteristiċi speċifiċi tal-kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi li qed jiġi offruti, it-tariffi assoċjati tagħhom u l-kondizzjonijiet tal-użu tagħhom u wkoll il-passi li l-konsumaturi għandhom jieħdu biex jeżerċitaw id-dritt tagħhom biex jifthu kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi. B'mod partikolari, il-konsumaturi għandhom ikunu infurmati li mhumiex obbligati jakkwistaw servizzi addizzjonali biex jiksibu aċċess għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi.
- (49) L-Istati Membri għandhom jipromwovu miżuri li jappoġġaw l-edukazzjoni tal-konsumaturi l-aktar vulnerabbli filwaqt li jagħtuhom il-gwida u l-assistenza fil-ġestjoni responsabbli tal-finanzi tagħhom. Jinhtieg ukoll li tiġi pprovduta informazzjoni fir-rigward tal-gwida li l-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi u l-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jagħtu lill-konsumaturi. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom ihegġu inizzjattivi tal-istituzzjonijiet tal-kreditu li jfittxu t-tiħib tal-forniment ta' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi ma' servizzi ta' edukazzjoni finanzjarja indipendenti.
- (50) Sabiex tiġi ffaċilitata l-kapaċità tal-fornituri tas-servizzi tal-hlas li jagħtu s-servizzi tagħhom fuq bażi transkonfinali, għall-finijiet ta' kooperazzjoni, l-iskambju tal-informazzjoni u r-riżoluzzjoni ta' kwistjonijiet bejn awtoritajiet kompetenti, l-awtoritajiet kompetenti responsabbli għall-infurzar ta' din id-Direttiva għandhom ikunu dawk li jaġixxu taħt l-awspiċi tal-EBA, kif stabbilit fir-Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 jew awtoritajiet nazzjonali ohra dment li dawn jikkooperaw mal-awtoritajiet li jaġixxu taħt l-awspiċi tal-EBA sabiex iwettqu dmirijietom taħt din id-Direttiva.

- (51) L-Istati Membri għandhom jinnominaw awtoritajiet kompetenti li jkollhom is-setgħa li jiżguraw l-infurzar ta' din id-Direttiva u jiżguraw li dawn jinghatawllhom setgħat ta' investigazzjoni u ta' infurzar u ta' riżorsi adegwati neċessarji għat-tweġġ ta' dmirijiethom. L-awtoritajiet kompetenti jistgħu jaġixxu fir-rigward ta' ċerti aspetti ta' din id-Direttiva billi jirrikorri għall-qrati kompetenti li jagħtu deċiżjoni legali, inkluż, fejn adatt, permezz ta' appell. Dan jista' jippermetti lil Stati Membri, partikolarment dawk fejn id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva ġew trasposti fil-liġi ċivili, li jhallu l-infurzar ta' dawk id-dispożizzjonijiet f'idejn il-korpi rilevanti u l-qrati. L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jahtru awtoritajiet kompetenti differenti sabiex jinfurzu l-obbligi wiesgħa stabbiliti f'din id-Direttiva. Pereżempju, għal xi dispożizzjonijiet, l-Istati Membri jistgħu jahtru awtoritajiet kompetenti responsabbli għall-infurzar tal-protezzjoni tal-konsumatur, filwaqt li għal oħrajn, jistgħu jiddeċiedu li jahtru superviżuri prudenzjali. L-għażla li jiġu nominati awtoritajiet kompetenti differenti m'għandhiex taffettwa l-obbligi għal sorveljanza kontinwa u kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti, kif stipulat f'din id-Direttiva.
- (52) Il-konsumaturi għandu jkollhom aċċess għal proċeduri alternattivi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim effettivi u effiċjenti għas-soluzzjoni ta' tilwim li jirriżulta mid-drittijiet u l-obbligi stabbiliti b'din id-Direttiva. Tali aċċess huwa diġà żgurat mid-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ f'dak li jirrigwarda t-tilwim kuntrattwali rilevanti. Madankollu, il-konsumaturi għandu jkollhom ukoll aċċess għal proċeduri alternattivi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim f'każ ta' tilwim prekuntrattwali li jikkonċerna d-drittijiet u l-obbligi stabbiliti b'din id-Direttiva, pereżempju meta dawn ma jinghataw access għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi. Għalhekk, din id-Direttiva tistipula li l-konsumaturi għandu jkollhom aċċess għal proċeduri alternattivi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim għas-soluzzjoni ta' tilwim li jikkonċerna d-drittijiet u l-obbligi stabbiliti b'din id-Direttiva, mingħajr distinzjoni bejn tilwim kuntrattwali u tilwim prekuntrattwali. Tali proċeduri alternattivi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim u l-entitajiet li joffruhom għandhom ikunu konformi mar-rekwiżiti tal-kwalità stabbiliti bid-Direttiva 2013/11/UE. Il-konformità ma' din id-Direttiva tesigi l-ipproċessar ta' data personali tal-konsumaturi. Tali proċessar huwa soġġett għad-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾. Din id-Direttiva għandha għalhekk tkun konformi mar-regoli stabbiliti fid-Direttiva 95/46/KE.
- (53) Fuq bażi annwali u għall-ewwel darba fi żmien erba' snin mid-dhul fis-sehħ ta' din id-Direttiva, l-Istati Membri għandhom jiksibu statistika annwali affidabbli dwar il-funzjonament tal-miżuri introdotti permezz ta' din id-Direttiva. Huma għandhom jużaw kwalunkwe riżorsa ta' informazzjoni rilevanti u jikkomunikaw dik l-informazzjoni lill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha tagħti rapport fuq il-bażi ta' informazzjoni tal-informazzjoni riċevuta mill-Istati Membri għall-ewwel darba wara erba' snin mid-dhul fis-sehħ ta' din id-Direttiva u minn dakinhar 'il quddiem fuq bażi biennali.
- (54) Għandu jsir rieżami ta' din id-Direttiva hames snin wara d-dhul fis-sehħ tagħha sabiex jittiehed kont tal-iżviluppi tas-suq, bħall-holqien ta' tipi ġodda ta' kontijiet tal-hlas u servizzi tal-hlas, kif ukoll żviluppi f'oqsma oħra tad-dritt tal-Unjoni u l-esperjenzi tal-Istati Membri. Ir-rapport ibbażat fuq ir-reviżjoni għandu jinkludi lista ta' proċedimenti ta' ksur mibdija mill-Kummissjoni fir-rigward ta' ta' din id-Direttiva. Għandha tinkludi wkoll valutazzjoni dwar il-livelli medji tat-tariffi fl-Istati Membri għal kontijiet ta' hlas li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, dwar il-kwistjoni jekk il-miżuri introdotti jkunux tejbju l-fehim tal-konsumatur tat-tariffi tal-kontijiet ta' hlas, il-komparabbiltà ta' kontijiet tal-hlas u l-facilità tal-bdil ta' kontijiet tal-hlas u tan-numru tad-dententuri ta' kontijiet li biddu l-kontijiet tal-hlas mit-traspożizzjoni ta' din id-Direttiva.

Għandha tanalizza wkoll in-numru tal-fornituri li joffru kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi u n-numru ta' tali kontijiet li nfethu inkluż minn konsumaturi li qabel kienu bla bank, eżempji tal-aħjar Prattika bejn l-Istati Membri għat-tnaqqis tal-esklużjoni tal-konsumatur mill-aċċess għas-servizzi ta' hlas, u t-tariffi annwali medji imposti fuq kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi. Għandha tivvaluta wkoll l-ispejjeż u l-benefiċċji tal-implimentazzjoni ta' portabbiltà mal-Unjoni kollha tal-kontijiet ta' hlas, il-fattibbiltà tal-qafas għall-iżgurar tar-ridirezzjoni awtomatizzata ta' hlasijiet minn kont tal-hlas wiehed għal iehor fl-istess Stat Membru flimkien ma' notifiċi awtomatizzati lil dawk li qed iħallsu u lil dawk li qed jithallsu meta t-trasferimenti tagħhom ikunu ridiretti, u tal-estensjoni tas-servizzi ta' bdil għal każijiet fejn il-fornitur tas-servizzi tal-hlas li qed jircievi u jittrasferixxi jinsabu fi Stati Membri differenti. Għandha tinkludi wkoll valutazzjoni tal-effettività ta' miżuri eżistenti u l-htieġa għall-miżuri addizzjonali biex

⁽¹⁾ Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal- 21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi u li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE (id-Direttiva dwar l-ADR tal-konsumaturi) (ĠU L 165, 18.6.2013, p. 63).

⁽²⁾ Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 95/46/KE tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data (ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31).

tizdied l-inklużjoni finanzjarja u biex jiġi meghjuna membri tas-soċjetà b'rabta mad-dejn eċċessiv. Barra minn hekk, għandha tivvaluta jekk id-dispożizzjonijiet dwar l-informazzjoni li trid tiġi pprovduta mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas meta joffru prodotti f'pakkett humiex biżżejjed jew jekk humiex mehtieġa miżuri addizzjonali. Għandha tivvaluta wkoll il-htieġa għal miżuri addizzjonali fir-rigward ta' siti tal-Internet tat-tqabbil u l-htieġa għal akkreditament ta' siti tal-Internet tat-tqabbil. Il-Kummissjoni għandha tipprezenta dak ir-rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill u, jekk adatt, akkumpanjat minn proposti legiſlattivi.

- (55) Din id-Direttiva tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonoxxuti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea f'konformità mal-Artikolu 6(1) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE).
- (56) Minhabba li l-għanijiet ta' din id-Direttiva, jiġifieri li jiġu ffaċilitati t-trasparenza u l-komparabbiltà tat-tariffi relatati mal-kontijiet tal-hlas, mal-bdil tal-kontijiet tal-hlas u mal-aċċess għal kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri, iżda jistgħu, minhabba l-htieġa li tiġi meghluba l-frammentazzjoni tas-suq u jiġu żgurati kondizzjonijiet ugwali fl-Unjoni, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 tat-TUE. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stipulat f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa mehtieġ sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet.
- (57) F'konformità mad-Dikjarazzjoni Politika Kongunta tat-28 ta' Settembru 2011 tal-Istati Membri u l-Kummissjoni dwar id-dokumenti ta' spjegazzjoni ⁽¹⁾, l-Istati Membri refghu r-responsabbiltà li jakkumpanjaw, f'każijiet ġustifikati, in-notifika tal-miżuri ta' traspożizzjoni tagħhom b'dokument wiehed jew aktar li jispjegaw ir-relazzjoni bejn il-komponenti ta' direttiva u l-partijiet li jikkorrispondu magħhom tal-istrumenti ta' traspożizzjoni nazzjonali. Fir-rigward ta' din id-Direttiva, il-legiſlatur iqis li t-trasmissjoni ta' tali dokumenti hija ġustifikata.
- (58) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data ġie kkonsultat,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU I

SUĠĠETT, KAMP TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONJIET

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva tistipula regoli dwar it-trasparenza u l-komparabbiltà tat-tariffi imposti fuq il-konsumaturi għall-kontijiet tal-hlas tagħhom miżmuma fl-Unjoni, regoli dwar il-bdil ta' kontijiet tal-hlas fi Stat Membru u regoli dwar l-iffaċilitar tal-ftuħ ta' kontijiet tal-hlas transkonfinali għall-konsumaturi.
2. Din id-Direttiva tiddefinixxi wkoll qafas għar-regoli u l-kondizzjonijiet li skonthom l-Istati Membri huma mehtieġa li jggarantixxu dritt għall-konsumaturi li jifthu u li jużaw kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi fl-Unjoni.
3. Il-Kapitoli II u III japplikaw għal fornituri tas-servizzi tal-hlas.
4. Il-Kapitolu IV japplika għal istituzzjonijiet tal-kreditu.

L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li japplikaw il-Kapitolu IV lil fornituri tas-servizzi ta' hlas li mhumiex istituzzjonijiet tal-kreditu.

⁽¹⁾ ĠU C 369, 17.12.2011, p. 14.

5. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx din id-Direttiva jew parti minnha għall-entitajiet imsemmija fl-Artikolu 2(5) tad-Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾.

6. Din id-Direttiva tapplika għall-kontijiet tal-hlas li permezz tagħhom il-konsumaturi tal-inqas ikunu jistgħu:

(a) ipogġu fondi f'kont tal-hlas;

(b) jiġbdu l-flus minn kont tal-hlas;

(c) jagħmlu u jirċievu tranżazzjonijiet tal-hlas, inkluż trasferimenti ta' kreditu, lil partijiet terzi u minghandhom.

L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li japplikaw din id-Direttiva jew parti minnhom għal kontijiet tal-hlas li mhumiex daww imsemmija fl-ewwel subparagrafu.

7. Il-ftuh u l-użu ta' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, skont din id-Direttiva għandu jkun konformi mad-Direttiva 2005/60/KE.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) 'konsumatur' tfisser kwalunkwe persuna fiżika li taġixxi għal finijiet li ma għandhomx x'jaqsmu mal-kummerċ, in-negozju, is-sengħa jew il-professjoni tagħha;
- (2) 'legalment residenti fl-Unjoni' tfisser fejn persuna fiżika jkollha d-dritt li tirresjedi fi Stat Membru permezz tal-liġi tal-Unjoni jew nazzjonali, inklużi konsumaturi bla indirizz fiss u persuni li qed ifittxu l-asil taht il-Konvenzjoni ta' Ġinevra tat-28 ta' Lulju 1951 marbuta mal-Istatus tar-Refuġjat, il-Protokoll tagħha tal-31 ta' Jannar 1967 u ma' trattati rilevanti ohra;
- (3) 'kont tal-hlas' tfisser kont fisem konsumatur wiehed jew aktar li jintuza għat-tweqqif ta' tranżazzjonijiet tal-hlas;
- (4) 'servizz tal-hlas' tfisser servizz tal-hlas kif iddefinit fil-punt 3 tal-Artikolu 4 tad-Direttiva 2007/64/KE;
- (5) 'tranżazzjoni tal-hlas' tfisser att, mibdi minn min ihallas jew mill-benefiċjarju, ta' tqegħid, trasferiment jew għid ta' fondi, irrispettivament minn kwalunkwe obbligi sottostanti bejn min ihallas u l-benefiċjarju;
- (6) 'servizzi marbuta mal-kont tal-hlas' tfisser is-servizzi kollha marbuta mal-ftuh, l-operat u l-għeluq ta' kont tal-hlas, inklużi servizzi tal-hlas u tranżazzjonijiet tal-hlas li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-punt (g) tal-Artikolu 3 tad-Direttiva 2007/64/KE u faċilitajiet ta' overdraft u overrunning;
- (7) 'fornitur tas-servizzi tal-hlas' tfisser fornitur tas-servizzi tal-hlas kif iddefinit fil-punt (9) tal-Artikolu 4 tad-Direttiva 2007/64/KE;

⁽¹⁾ Direttiva 2013/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar l-aċċess għall-attività tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u s-supervizjoni prudenzjali tal-istituzzjonijiet ta' kreditu u tad-ditti tal-investment, li temenda d-Direttiva 2002/87/KE u li tħassar id-Direttivi 2006/48/KE u 2006/49/KE (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 338).

- (8) 'istituzzjoni tal-kreditu' tfisser istituzzjoni tal-kreditu kif iddefinita fil-punt (1) tal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾;
- (9) 'strument tal-ħlas' tfisser strument tal-ħlas kif iddefinit fil-punt (23) tal-Artikolu 4 tad-Direttiva 2007/64/KE;
- (10) 'fornitur tas-servizzi tal-ħlas li jittrasferixxi' tfisser il-fornitur tas-servizzi tal-ħlas li minghandu hija trasferita l-informazzjoni meħtieġa biex jitwettaq il-bdil;
- (11) 'fornitur tas-servizzi tal-ħlas destinatariju' tfisser il-fornitur tas-servizzi tal-ħlas li minghandu hija trasferita l-informazzjoni meħtieġa biex jitwettaq il-bdil;
- (12) 'ordni ta' ħlas' tfisser struzzjoni minn min iħallas jew benefiċjarju lill-fornitur tas-servizzi tal-ħlas tiegħu fejn jitlob l-eżekuzzjoni ta' tranżazzjoni tal-ħlas;
- (13) 'min iħallas' tfisser persuna fiżika jew ġuridika li jkollha kont tal-ħlas u tippermetti ordni ta' ħlas minn dak il-kont tal-ħlas, jew, kont tal-ħlas fejn ma jkun hemm ebda kont tal-ħlas ta' min iħallas, tkun persuna fiżika jew ġuridika li tagħmel ordni ta' ħlas għall-kont tal-ħlas ta' benefiċjarju;
- (14) 'benefiċjarju' tfisser persuna fiżika jew ġuridika li hija r-riċevitur intiz ta' fondi li kienu s-sugġett ta' tranżazzjoni tal-ħlas;
- (15) 'tariffi' tfisser l-imposti u l-pienikollha, jekk hemm, li huma pagabbli mill-konsumatur lill-fornitur tas-servizzi tal-ħlas għal servizzi assoċjati mal-kont tal-ħlas jew b'rabta magħhom;
- (16) 'rata tal-imġax tal-kreditu' tfisser kwalunkwe rata li skontha jithallas l-imġax lill-konsumatur fir-rigward ta' fondi miżmuma f'kont tal-ħlas;
- (17) 'mezz li jservi għal żmien twil' tfisser kwalunkwe strument li jippermetti lill-konsumatur jaħżen informazzjoni indirizzata personalment lil dak il-konsumatur b'mod aċċessibbli għal referenza futura għal perijodu ta' żmien adegwat għall-iskopijiet tal-informazzjoni u sabiex jippermetti r-riproduzzjoni mhux mibdula tal-informazzjoni maħżuna;
- (18) 'bdil' jew 'servizz ta' bdil' tfisser, fuq talba tal-konsumatur, trasferiment minn fornitur tas-servizz tal-ħlas għal iehor jew tal-informazzjoni dwar l-istanding orders kollha jew xi wħud minnhom għal trasferimenti ta' kreditu, debiti diretti rikorrenti u trasferimenti ta' kreditu li deħlin rikorrenti eżegwiti f'kont tal-ħlas, jew kwalunkwe bilanċ tal-kont tal-ħlas pożittiv minn kont tal-ħlas għal-iehor, jew it-tnejn, bl-għeluq tal-kont tal-ħlas precedenti jew mingħajru;
- (19) 'debitu dirett' tfisser servizz tal-ħlas nazzjonali jew transkonfinali li jiddebita l-kont tal-ħlas ta' min iħallas, fejn tranżazzjoni tal-ħlas tkun mibdija mill-benefiċjarju fuq il-bażi tal-kunsens ta' min iħallas;
- (20) 'trasferiment ta' kreditu' tfisser servizz tal-ħlas nazzjonali jew transkonfinali għall-kreditament tal-kont tal-ħlas ta' benefiċjarju bi tranżazzjoni tal-ħlas jew sensiliet ta' tranżazzjonijiet tal-ħlas mill-kont tal-ħlas ta' min iħallas mill-fornitur tas-servizzi tal-ħlas li jzomm il-kont tal-ħlas ta' min iħallas, fuq il-bażi ta' struzzjoni mogħtija minn min iħallas;

(¹) Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar ir-reqwiziti prudenzjali għall-istituzzjonijiet ta' kreditu u d-ditti tal-investiment u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 1).

- (21) 'standing order' tfisser struzzjoni mogħtija minn min iħallas lill-fornitur tas-servizzi tal-ħlas li jzomm il-kont tal-ħlas ta' min iħallas biex jagħmel trasferimenti ta' kreditu f'intervalli regolari jew f'dati stabbiliti minn qabel;
- (22) 'fondi' tfisser karti tal-flus u muniti, flus skritturali, u flus elettronici kif iddefinit fil-punt (2) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2009/110/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾;
- (23) 'kuntratt qafas' tfisser kuntratt ta' servizzi tal-ħlas li jirregola t-tweqqif futur ta' tranżazzjonijiet tal-ħlas individwali u suċċessivi u li jista' jkun fih l-obbligu u l-kondizzjonijiet biex jiġi stabbilit kont tal-ħlas;
- (24) 'jum ta' negozju' tfisser jum li fih il-fornitur tas-servizzi tal-ħlas rilevanti huwa miftuħ għan-negozju kif meħtieġ għat-tweqqif ta' tranżazzjoni tal-ħlas;
- (25) 'faċilità ta' overdraft' tfisser ftehim esplicitu ta' kreditu li bih fornituri tas-servizzi tal-ħlas tagħmel disponibbli għall-konsumatur fondi li jaqbz u l-bilanċ kurrenti tal-kont tal-ħlas tal-konsumatur;
- (26) 'overrunning' tfisser overdraft taċitament aċċettat li bih fornituri tas-servizzi tal-ħlas tagħmel disponibbli għall-konsumatur fondi li jaqbz u l-bilanċ kurrenti fil-kont tal-ħlas tiegħu jew il-faċilità ta' overdraft miftiehem;
- (27) 'Awtorità kompetenti' tfisser awtorità nnominata bħala kompetenti minn Stat Membru f'konformità mal-Artikolu 21.

KAPITOLU II

KOMPARABILITÀ TAT-TARIFFI MARBUTA MAL-KONTIJET TAL-ĦLAS

Artikolu 3

Lista tal-aktar servizzi rappreżentattivi marbuta ma' kont tal-ħlas u soġġetti għal tariffa flivell nazzjonali u terminoloġija standardizzata

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu lista proviżorja ta' mill-inqas 10 u mhux aktar minn 20 servizzi l-aktar rappreżentattivi marbuta ma' kont tal-ħlas u soġġetti għal tariffa, offerta minn tal-inqas fornituri wiehed tas-servizzi tal-ħlas fil-livell nazzjonali. Il-lista għandu jkun fiha termini u definizzjonijiet għal kull wiehed mis-servizzi identifikati. Fi kwalunkwe lingwa uffiċjali tal-Istat Membru għandu jintuza terminu wiehed biss għal kull servizz.

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom iqisu s-servizzi li:

(a) huma l-aktar li jintużaw mill-konsumaturi frabta mal-kont tal-ħlas tagħhom;

(b) jiġġeneraw l-oġġla spiza għal konsumaturi, kemm b'mod ġenerali kif ukoll għal kull unità;

Sabiex tiġi żgurata l-applikazzjoni soda tal-kriterji stipulati fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu l-EBA għandha toħroġ linji gwida skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010 sat-18 ta' Marzu 2015.

⁽¹⁾ Direttiva 2009/110/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Settembru 2009 dwar il-bidu, l-eżerċizzju u s-supervizzjoni prudenzjali tan-negozju tal-istituzzjonijiet tal-flus elettronici li temenda d-Direttivi 2005/60/KE u 2006/48/KE u li tħassar id-Direttiva 2000/46/KE (ĠU L 267, 10.10.2009, p. 7).

3. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni u l-EBA l-listi proviżorji msemmija fil-paragrafu 1 sat-18 ta' Settembru 2015. Fuq talba, l-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni b'informazzjoni supplimentari fir-rigward tad-data li fuq il-bażi tagħha jkunu kkompilaw dawk il-listi fir-rigward tal-kriterji stipuanti fil-paragrafu 2.

4. Fuq il-bażi tal-listi proviżorji notifikati skont il-paragrafu 3, l-EBA għandha tiżviluppa standards tekniċi regolatorji abbozzati li jistabbilixxu t-terminoloġija standardizzata tal-Unjoni għal dawk is-servizzi li huma komuni għal tal-inqas il-maġġoranza tal-Istati Membri. It-terminoloġija standardizzata tal-Unjonigħandha tinkludi t-termini u d-definizzjonijiet komuni għas-servizzi komuni u għandha tkun disponibbli bil-lingwi uffiċjali tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni. Fi kwalunkwe lingwa uffiċjali ta' Stat Membru, għandu jintuża terminu wiehed biss għal kull servizz.

L-EBA għandha tippreżenta dawk l-istandards tekniċi regolatorji abbozzati lill-Kummissjoni sat-18 ta' Settembru 2016.

Is-setgħa hija ddelegata lill-Kummissjoni biex tadotta l-istandards tekniċi regolatorji msemmija fl-ewwel subparagrafu f'konformità mal-proċedura stipulata fl-Artikoli 10 sa 14 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

5. L-Istati Membri għandhom jintegraw it-terminoloġija standardizzata tal-Unjonistabbilita skont il-paragrafu 4 fil-lista proviżorja msemmija fil-paragrafu 1 u għandhom jippubblikaw il-lista finali li tirriżulta tas-servizzi l-aktar rappreżentattivi marbuta ma' kont tal-ħlas mingħajr dewmien u l-aktar tard fi żmien tliet xhur wara li l-att delegat msemmi fil-paragrafu 4 ikun dahal fis-sehh.

6. Kull erba' snin, wara l-publikazzjoni tal-lista finali msemmija fil-paragrafu 5, l-Istati Membri għandhom jivvalutaw u, fejn adatt, jaġġornaw il-lista tas-servizzi l-aktar rappreżentattivi stabbiliti skont il-paragrafi 1 u 2. Għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni u lill-EBA dwar l-eżitu tal-valutazzjoni tagħhom u fejn applikabbli dwar il-lista aġġornata tas-servizzi l-aktar rappreżentattivi. L-EBA għandha tirrevedi u fejn meħtieġ taġġorna t-terminoloġija standardizzata tal-Unjoni, skont il-proċess stabbilit fil-paragrafu 4. Mal-aġġornament tat-terminoloġija standardizzata tal-Unjoni l-Istati Membri għandhom jaġġornaw u jippubblikaw il-listi finali msemmija fil-paragrafu 5 u għandhom jiżguraw li l-fornituri tas-servizzi tal-ħlas jużaw it-termini u d-definizzjonijiet aġġornati.

Artikolu 4

Dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi u glossarju

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 42(3) tad-Direttiva 2007/64/KE u l-Kapitolu II tad-Direttiva 2008/48/KE, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li fi żmien biżżejjed qabel ma jidhlu f'kuntratt għal kont tal-ħlas ma' konsumatur, il-fornituri tas-servizzi tal-ħlas jipprovdu lill-konsumatur b'dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi fuq karta jew mezz ieħor li jservi għal żmien twil li fi h it-termini standardizzati fil-lista finali tas-servizzi l-aktar rappreżentattivi marbuta ma' kont tal-ħlas msemmija fl-Artikolu 3(5) ta' din id-Direttiva, fejn tali servizz ikun offrut minn fornitur tas-servizzi tal-ħlas, it-tariffi li jikkorrispondu ma' kull servizz.

2. Id-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi għandu:

(a) ikun qasir u dokument waħdieni;

(b) ikun ippreżentat u strutturat b'mod li jkun ċar u faċli jinqara, bl-użu ta' tipa ta' daqs li tinqara;

(c) ikun jinqara bl-istess mod fil-każ li minħabba li jkun oriġinarjament gie prodott bil-kulur, jiġi stampat jew fotokopjat bl-abjad u l-iswed;

(d) ikun miktub bil-lingwa uffiċjali tal-Istat Membru fejn ikun qed jiġi offrut il-kont tal-ħlas jew, jekk maqbul mill-konsumatur u mill-fornitur tas-servizzi tal-ħlas, b'lingwa ohra;

- (e) ikun eżatt, mhux qarrieqi u espress fil-munita tal-kont tal-hlas jew, jekk maqbul mill-konsumatur u l-fornitur tas-servizzi tal-hlas, f'munita oħra tal-Unjoni;
- (f) ikun fil-it-titolu "dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi" fuq nett tal-ewwel paġna hdejn simbolu komuni biex jiddistingwi d-dokument minn dokumentazzjoni oħra; u
- (g) jinkludi dikjarazzjoni li jkun fil-tariffi għas-servizzi l-aktar rappreżentattivi marbuta mal-kont tal-hlas u li l-informazzjoni shiha prekuntrattwali u kuntrattwali dwar is-servizzi kollha tkun provduta f'dokumenti oħra.

L-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw li, għall-finijiet tal-paragrafu 1, id-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi għandu jkun ipprovdut flimkien ma' informazzjoni mitluba skont atti leġislattivi tal-Unjoni jew nazzjonali oħra bil-kondizzjoni li r-rekwiziti kollha tal-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu jiġu sodisfatti.

3. Fejn servizz wiehed jew aktar ikunu offruti bhala parti minn pakkett ta' servizzi marbuta ma' kont tal-hlas, id-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi għandu jiddivulga t-tariffa għall-pakkett kollu, is-servizzi inkluzi fil-pakkett u l-kwantità tagħhom, u t-tariffa addizzjonali għal kwalunkwe servizz li jeċċedi l-kwantità koperta mit-tariffa tal-pakkett.

4. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu obbligu għal fornituri tas-servizzi tal-hlas biex jagħmlu disponibbli għall-konsumaturi glossarju ta' mill-inqas it-termini standardizzati stipulati fil-lista finali msemmija fl-Artikolu 3(5) u d-definizzjonijiet marbuta miegħu.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-glossarju pprovdut skont l-ewwel subparagrafu, inkluzi definizzjonijiet oħra, jekk ikun hemm, ikun abbozzat f'lingwaġġ ċar, mhux ambigwu u mhux tekniku u li ma jkunx qarrieqi.

5. Id-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi u l-glossarju għandhom ikunu magħmula disponibbli mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas għall-konsumaturi fi kwalunkwe hin. Huma għandhom jiġu pprovduti b'mod faċilment aċċessibbli, inkluzi lil nonkonsumaturi, f'forma elettronika u fuq is-siti elettronici tagħhom fejn ikunu disponibbli u fil-bini tal-fornituri tas-servizzi tal-hlas aċċessibbli għall-konsumaturi. Huma għandhom ikunu pprovduti wkoll fuq il-karta jew mezz ieħor li jservi għal żmien twil mingħajr hlas fuq talba tal-konsumatur.

6. L-EBA, wara li tikkonsulta lill-awtoritajiet nazzjonali u wara l-ittestjar mill-konsumaturi, għandha tiżviluppa standards tekniċi abbozzati ta' implimentazzjoni fir-rigward tal-format ta' preżentazzjoni standardizzata tad-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi u s-simbolu komuni tiegħu.

L-EBA għandha tippreżenta dawk l-istandards tekniċi abbozzati ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni sat-18 ta' Settembru 2016.

Is-setgħa hija kkonferita lill-Kummissjoni biex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu f'konformità mal-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

7. Wara l-aġġornament tat-terminoloġija standardizzata tal-Unjoni, skont l-Artikolu 3(6), fejn meħtieġ, l-EBA għandha tirrevedi u taġġorna l-format standardizzat ta' preżentazzjoni tad-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi u s-simbolu komuni tiegħu, skont il-proċedura stabbilita fil-paragrafu 6 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 5

Dikjarazzjoni tat-tariffi

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 47 u 48 tad-Direttiva 2007/64/KE u l-Artikolu 12 tad-Direttiva 2008/48/KE, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li fornituri tas-servizzi tal-hlas jipprovdut lill-konsumaturi għall-inqas darba fis-sena u bla hlas b'dikjarazzjoni tat-tariffi kollha mgarrba, kif ukoll, fejn applikabbli, informazzjoni rigward ir-rati tal-interessi msemmija fil-punti (c) u (d) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, għal servizzi marbuta ma' kont tal-hlas. Fejn applikabbli, il-fornituri tas-servizzi tal-hlas għandhom jużaw it-termini standardizzati stipulati fil-lista finali msemmija fl-Artikolu 3(5) ta' din id-Direttiva.

Il-kanal ta' komunikazzjoni użat biex tiġi pprovduta d-dikjarazzjoni tat-tariffi għandu jkun maqbul mal-konsumatur. Id-dikjarazzjoni tat-tariffi għandha tinghata fuq il-karta mill-inqas fuq talba tal-konsumatur.

2. Id-dikjarazzjoni tat-tariffi għandha tispeċifika mill-anqas l-informazzjoni li ġejja:

- (a) it-tariffa unitarja imposta għal kull servizz u n-numru ta' drabi li s-servizz ġie użat matul il-perijodu rilevanti, u fejn is-servizzi huma kkombinati f'pakkett, it-tariffa imposta għall-pakkett kollu, in-numru ta' drabi li t-tariffa tal-pakkett ġiet imposta matul il-perijodu rilevanti u t-tariffa addizzjonali imposta għal kwalunkwe servizz li jeċċedi l-kwantità koperta mit-tariffa tal-pakkett;
- (b) l-ammont totali ta' tariffi mġarrba matul il-perijodu rilevanti għal kull servizz, kull pakkett ta' servizzi pprovdut u servizzi li jeċċedu l-kwantità koperta mit-tariffa tal-pakkett;
- (c) ir-rata tal-interessi tal-overdraft applikat għall-kont tal-hlas u l-ammont totali tal-imghax impost marbuta mal-overdraft matul il-perijodu rilevanti, fejn applikabbli;
- (d) ir-rati tal-imghax tal-kreditu applikat għall-kont tal-hlas u l-ammont totali tal-imghax miksub matul il-perijodu rilevanti, fejn applikabbli;
- (e) l-ammont totali ta' tariffi imposti għas-servizzi kollha pprovduti matul il-perijodu rilevanti.

3. Id-dikjarazzjoni tat-tariffi:

- (a) għandha tiġi pprezentata u strutturata b'mod li tkun ċara u faċli tinqara, bl-użu ta' tipa ta' daqs li tinqara;
- (b) għandha tkun eżatta, mhux qarrieqa u espressa fil-munita tal-kont tal-hlas jew, jekk maqbul mill-konsumatur u l-fornituri tas-servizzi tal-hlas, f'munita oħra;
- (c) għandu jkun fiha t-titolu "dikjarazzjoni dwar it-tariffi" fuq nett tal-ewwel paġna tad-dikjarazzjoni hdejn simbolu komuni biex jiddistingwi d-dokument minn dokumentazzjoni oħra; u
- (d) għandha tkun miktuba bil-lingwa uffiċjali tal-Istat Membru fejn ikun qed jiġi offrut il-kont tal-hlas jew, jekk maqbul mill-konsumatur u mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas, b'lingwa oħra.

L-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw li d-dikjarazzjoni tat-tariffi għandha tiġi pprovduta flimkien ma' informazzjoni meħtieġa skont atti leġislattivi tal-Unjoni jew nazzjonali oħra dment li r-rekwiżiti kollha tal-ewwel subparagrafu jkunu sodisfatti.

4. L-EBA, wara li tikkonsulta lill-awtoritajiet nazzjonali u wara l-ittestjar mill-konsumaturi, għandha tiżviluppa standards tekniċi ta' implimentazzjoni fir-rigward tal-format ta' preżentazzjoni standardizzata tad-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi u s-simbolu komuni tiegħu.

L-EBA għandha tippreżenta dawk l-istandards tekniċi abbozzati ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu lill-Kummissjoni sat-18 ta' Settembru 2016.

Is-setgħa hija kkonferita lill-Kummissjoni biex tadotta l-istandards tekniċi ta' implimentazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu f'konformità mal-Artikolu 15 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

5. Wara l-aġġornament tat-terminoloġija standardizzata tal-Unjoni, skont l-Artikolu 3(6), l-EBA għandha, fejn neċessarju, tirrevedi u taġġorna l-format standardizzat ta' preżentazzjoni tad-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi u s-simbolu komuni tiegħu, skont il-proċedura stabbilita fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 6

Informazzjoni għall-utenti

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fl-informazzjoni kuntrattwali, kummerċjali u ta' kummerċjalizzazzjoni tagħhom lill-konsumaturi, il-fornituri tas-servizzi tal-hlas jużaw, fejn applikabbli, it-termini standardizzati fil-lista finali msemmija fl-Artikolu 3(5). Fornituri tas-servizzi tal-hlas jistgħu jużaw marki kummerċjali fid-dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi u fid-dikjarazzjoni tat-tariffi, dment li tali marki kummerċjali jintużaw b'mod addizzjonali għat-termini standardizzati fil-lista finali msemmija fl-Artikolu 3(5) bhala nomina sekondarja ta' dawġ is-servizzi.

2. Fornituri tas-servizzi tal-hlas jistgħu jużaw marki kummerċjali biex jinnominaw is-servizzi tagħhom fl-informazzjoni kuntrattwali, kummerċjali u ta' kummerċjalizzazzjoni lill-konsumaturi, dment li huma jidentifikaw b'mod ċar, fejn applikabbli, it-termini standardizzati korrispondenti stipulati fil-lista finali msemmija fl-Artikolu 3(5).

Artikolu 7

Siti tal-Internet tat-tqabbil

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsumaturi jkollhom aċċess, bla hlas, għal mill-inqas sit wiehed tal-Internet li jqabbel it-tariffi imposti mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas għal mill-inqas is-servizzi inkluzi fil-lista finali msemmija fl-Artikolu 3(5) fil-livell nazzjonali.

Is-siti tal-Internet tat-tqabbil jistgħu jiġu operati minn operatur privat jew minn awtorità pubblika.

2. L-Istati Membri jistgħu jesigū li s-siti tal-Internet tat-tqabbil imsemmija fil-paragrafu 1 biex jinkludu determinanti komparattivi ulterjuri dwar il-livell ta' servizz offrut mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas.

3. Is-siti tal-Internet tat-tqabbil stabbiliti f'konformità mal-paragrafu 1 għandhom:

(a) joperaw b'mod indipendenti billi jiżguraw lil-fornituri tas-servizzi tal-hlas jingħataw trattament ugwali fir-riżultati ta' tfittxija;

(b) jiddivulgaw b'mod ċar is-sidien tagħhom;

(c) jistabbilixxu kriterji ċari u oġġettivi li fuqhom ikun ibbażat it-tqabbil;

(d) jużaw lingwaġġ sempliċi u mhux ambigwu u, fejn applikabbli, it-termini standardizzati stabbiliti fil-lista finali msemmija fl-Artikolu 3(5);

(e) jipprovdu informazzjoni preċiża u aġġornata u jiddikjaraw il-hin tal-ahħar aġġornament;

(f) jinkludu firxa wiesgħa ta' offerti ta' kontijiet tal-hlas li tkopri parti sinifikanti tas-suq u, fejn l-informazzjoni ppreżentata ma tkunx ħarsa ġenerali kompleta tas-suq, dikjarazzjoni ċara għal dan, qabel ma jintwerew ir-riżultati; u

(g) jipprovdu proċedura effettiva għal rapportar ta' informazzjoni żbaljata dwar tariffi ppublikati.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni tkun disponibbli online dwar id-disponibbiltà ta' siti tal-Internet li jkunu konformi ma' dan l-Artikolu.

*Artikolu 8***Kontijiet tal-hlas ippakkeġgati ma' prodott jew servizz ieħor**

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li meta kont tal-hlas ikun offrut bħala parti minn pakkett flimkien ma' prodott jew servizz ieħor li ma jkunx marbuta ma' kont tal-hlas il-fornitur tas-servizzi tal-hlas jinforma lill-konsumatur dwar jekk ikunx possibbli li jixtru l-kont tal-hlas b'mod separat u, jekk ikun hekk, jipprovdi informazzjoni separata fir-rigward tal-ispejjeż u t-tariffi assoċjati ma' kull wiehed mill-prodotti u s-servizzi l-oħra offruti f'dak il-pakkett li jistgħu jinxtraw b'mod separat.

KAPITOLU III

BDIL*Artikolu 9***Forniment tas-servizz tal-bdil**

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istituzzjonijiet tal-kreditu jipprovdu servizz tal-bdil kif deskritt fl-Artikolu 10 bejn kontijiet tal-hlas miżmuma fl-istess munita għal kwalunkwe konsumatur li jiftah jew għandu kont tal-hlas ma' istituzzjoni tal-kreditu li tinsab fit-territorju tal-Istat Membru kkonċernat.

*Artikolu 10***Is-servizz tal-bdil**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-servizz tal-bdil jinbdeu mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju fuq talba tal-konsumatur. Is-servizz tal-bdil għandu mill-inqas ikun konformi mal-paragrafi 2 sa 6.

L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu jew isostnu miżuri alternattivi għal dawk imsemmija fil-paragrafi 2 sa 6, dment li:

- (a) dan ikun b'mod ċar fl-interess tal-protezzjoni tal-konsumatur;
- (b) li ma jkunx hemm piż addizzjonali għall-konsumatur; u
- (c) li l-bdil jintemm mill-anqas fl-istess perijodu ta' żmien kif indikat fil-paragrafi 2 sa 6.

2. Il-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju għandu iwettaq is-servizz tal-bdil malli jirċievi l-awtorizzazzjoni mill-konsumatur. F'każ ta' tnejn jew aktar detenturi tal-kont, l-awtorizzazzjoni għandha jinkiseb minn kull wiehed minnhom.

L-awtorizzazzjoni għandha titfassal b'lingwa uffiċjali tal-Istat Membru fejn is-servizz tal-bdil qed jinbeda jew bi kwalunkwe lingwa oħra miftiehma bejn il-partijiet.

L-awtorizzazzjoni għandha tippermetti lill-konsumatur li jipprovdi kunsens speċifiku għat-twettiq mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li qed titrasferixxi ta' kull wiehed mill-kompiti msemmija fil-paragrafu 3 u biex jipprovdi kunsens speċifiku għat-twettiq mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju ta' kull wiehed mill-kompiti msemmija fil-paragrafu 5.

L-awtorizzazzjoni għandha tippermetti lill-konsumatur biex b'mod speċifiku jidentifika t-trasferimenti ta' kreditu li deklin, l-istanding orders għal trasferimenti ta' kreditu u l-mandati ta' debitu dirett li għandhom jinbidlu. L-awtorizzazzjoni għandha wkoll tippermetti lill-konsumaturi biex jispeċifikaw id-data li minnha l-istanding orders għal trasferimenti ta' kreditu u d-debiti diretti għandhom jiġu eżegwiti fil-kont tal-hlas miftuh jew miżmum mal-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju. Dik id-data għandha tkun mill-inqas sitt ijiem ta' negozju wara d-data li fiha l-fornitur tas-servizz tal-hlas destinatarju jirċievi d-dokumenti ttrasferiti mill-fornitur tas-servizz tal-hlas li jittrasferixxi skont il-paragrafu 4. L-Istati Membri jistgħu jesigū li l-awtorizzazzjoni mill-konsumatur tkun bil-miktub u li kopja tal-awtorizzazzjoni tiġi pprovduta lill-konsumatur.

3. Fi żmien jumejn ta' negozju minn meta jircievi l-awtorizzazzjoni msemmija fil-paragrafu 2, il-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju jitleb lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi sabiex iwettaq id-dmirijiet segwenti jekk previst fl-awtorizzazzjoni tal-konsumatur:

- (a) jittrasmetti lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju u, jekk mitlub b'mod speċifiku mill-konsumatur, lill-konsumatur, lista tal-istanding orders eżistenti għat-trasferimenti ta' kreditu u l-informazzjoni disponibbli dwar il-mandati ta' debitu dirett li qed jinbidlu;
- (b) jittrasmetti lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju u, jekk mitlub b'mod speċifiku mill-konsumatur, lill-konsumatur l-informazzjoni disponibbli dwar trasferimenti ta' kreditu rikurrenti li deħlin u d-debiti diretti mwettqa mid-debitur eżegwiti fuq il-kont tal-hlas tal-konsumatur fit-13-il xahar preċedenti;
- (c) fejn il-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi ma jipprovdix sistema għar-ridirezzjoni awtomatizzata tat-trasferimenti ta' kreditu li deħlin u d-debiti diretti lejn il-kont tal-hlas tal-konsumatur mal-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju, jieqaf jaċċetta debiti diretti u trasferimenti ta' kreditu li deħlin b'effett mid-data speċifikata fl-awtorizzazzjoni;
- (d) jikkancella l-istanding orders b'effett mid-data speċifikata fl-awtorizzazzjoni;
- (e) jittrasferixxi kwalunkwe bilanċ pożittiv li jibqa' lejn il-kont tal-hlas miftuh jew miżmum mal-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju fid-data speċifikata mill-konsumatur; u
- (f) jagħlaq il-kont tal-hlas miżmum mal-istituzzjoni tal-kreditu li tittrasferixxi fid-data speċifikata mill-konsumatur.

4. Mal-wasla ta' talba mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju, il-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi għandu jwettaq il-kompiti li ġejjin, jekk previsti fl-awtorizzazzjoni tal-konsumatur:

- (a) jibgħat lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju l-informazzjoni msemmija fil-punti (a) u (b) tal-paragrafu 3 fi żmien hamest ijiem ta' negozju;
- (b) fejn il-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi ma jipprovdix sistema għar-ridirezzjoni awtomatizzata tat-trasferimenti ta' kreditu li deħlin u d-debiti diretti lejn il-kont tal-hlas miżmum jew miftuh mill-konsumatur mal-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju, jieqaf milli jaċċetta t-trasferimenti ta' kreditu li deħlin u d-debiti diretti fil-kont tal-hlas b'effett mid-data speċifikata fl-awtorizzazzjoni. L-Istati Membri jistgħu jesigū lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi biex jinforma lil min ihallas jew lill-benefiċjarju bir-raġuni għaliex ma aċċettatx it-tranzazzjoni tal-hlas;
- (c) jikkancella l-istanding orders b'effett mid-data speċifikata fl-awtorizzazzjoni;
- (d) jittrasferixxi kwalunkwe bilanċ pożittiv li jibqa' mill-kont tal-hlas għall-kont tal-hlas miftuh jew miżmum mal-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju fid-data speċifikata fl-awtorizzazzjoni;
- (e) mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 45(1) u (6) tad-Direttiva 2007/64/KE jagħlaq il-kont tal-hlas fid-data speċifikata fl-awtorizzazzjoni jekk il-konsumatur ma jkunx baqagħlu obbligi fuq dak il-kont tal-hlas u dment li l-azzjonijiet elenkati fil-punti (a), (b) u (d) ta' dan il-paragrafu jkunu tlestew. Il-fornitur tas-servizzi tal-hlas jinforma minnufih lill-konsumatur meta tali obbligi pendenti ma jippermettux li l-kont tal-hlas tal-konsumatur jingħalaq.

5. Fi żmien hamest ijiem ta' negozju minn meta tirċievi l-informazzjoni mitluba minghand il-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi msemmi fil-paragrafu 3, il-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju ghandu kif u jekk previst fl-awtorizzazzjoni u sa fejn l-informazzjoni prevista mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi tippermetti lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju li jagħmel dan, iwettaq il-kompiti segwenti:

- (a) jistabbilixxi l-istanding orders għat-trasferimenti ta' kreditu mitluba mill-konsumatur u jeżegwihom b'effett mid-data speċifikata fl-awtorizzazzjoni;
- (b) iwettaq kwalunkwe thejjiha meħtieġa biex jaċċetta debiti diretti u jaċċettahom b'effett mid-data speċifikata fl-awtorizzazzjoni;
- (c) fejn rilevanti, jinforma lill-konsumaturi dwar id-drittijiet tagħhom skont il-punt (d) tal-Artikolu 5(3) tar-Regolament (UE) Nru 260/2012;
- (d) jinforma lil dawk li jhallsu li huma speċifikati fl-awtorizzazzjoni u li jwettqu trasferimenti ta' kreditu rikurrenti dehlin fil-kont tal-hlas tal-konsumatur bid-dettalji tal-kont tal-hlas tal-konsumatur bil-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju u jibgħat kopja tal-awtorizzazzjoni mill-konsumatur lil dawk li jhallsu. Jekk il-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju ma jkollux l-informazzjoni kollha li jeħtieġ biex jinforma lil min ihallas, dan ghandu jistaqsi lill-konsumatur jew lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi biex jipprovdi l-informazzjoni nieqsa;
- (e) jinforma lil dawk li jhallsu li huma speċifikati fl-awtorizzazzjoni u li jużaw debitu dirett biex jiġbru fondi mill-kont tal-hlas tal-konsumatur bid-dettalji tal-kont tal-hlas tal-konsumatur mal-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju u d-data li minnha d-debiti diretti għandhom jinġabru minn dak il-kont tal-hlas u jibgħat kopja tal-awtorizzazzjoni mill-konsumatur lill-benefiċjarji. Jekk il-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju ma jkollux l-informazzjoni kollha li jeħtieġ biex jinforma lill-benefiċjarju, dan ghandu jistaqsi lill-konsumatur jew lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi, biex jipprovdi l-informazzjoni nieqsa;

Fejn il-konsumatur jagħżel li jipprovdi personalment l-informazzjoni msemmija fil-punti (d) u (e) tal-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu lil dawk li jhallsu jew lill-benefiċjarji aktar milli jipprovdi l-kunsens speċifiku f'konformità mal-paragrafu 2 lill-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju biex jagħmel dan, il-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju ghandu jipprovdi lill-konsumatur b'ittri standard li jipprovdu dettalji tal-kont tal-hlas u d-data tal-bidu speċifikata fl-awtorizzazzjoni fl-iskadenza msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu.

6. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 55(2) tad-Direttiva 2007/64/KE, il-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi ma ghandux jimblokka strumenti tal-hlas qabel id-data speċifikata fl-awtorizzazzjoni tal-konsumatur sabiex il-forniment tas-servizzi tal-hlas lill-konsumatur ma jiġix interrott matul il-forniment tas-servizz tal-bdil.

Artikolu 11

Facilitazzjoni ta' ftuh ta' kontijiet transkonfinali għall-konsumaturi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fejn konsumatur jindika lill-fornitur tiegħu tas-servizzi tal-hlas li jixtieq jiftah kont tal-hlas ma' fornitur tas-servizzi tal-hlas li jinsab fi Stat Membru ieħor, il-fornitur tas-servizzi tal-hlas, li miegħu konsumatur ikollu kont tal-hlas għandu jipprovdi l-assistenza li ġeja lill-konsumatur meta jirċievi tali talba:

- (a) jipprovdi lill-konsumatur mingħajr hlas lista tal-istanding orders kollha attwalment attivi għal trasferimenti tal-kreditu u għal mandati ta' debitu dirett inizjati mid-debitur fejn disponibbli, u b'informazzjoni disponibbli dwar trasferimenti rikurrenti ta' kreditu dehlin u ta' debitu dirett inizjati mid-debitur imwettqa fil-kont tal-hlas tal-konsumatur fit-13-il xahar preċedenti. Dik il-lista ma għandha tohloq ebda obbligu għall-fornitur il-ġdid tas-servizzi tal-hlas biex jistabbilixxi servizzi li ma jipprovdux;

- (b) jittrasferixxi kwalunkwe bilanċ pożittiv li jibqa' fil-kont tal-hlas tal-konsumatur lill-kont tal-hlas li nfetħ mill-konsumatur jew li huwa tiegħu mal-fornitur il-ġdid tas-servizzi tal-hlas, dment li t-talba tinkludi d-dettalji kollha li tippermetti l-identifikazzjoni tal-fornitur il-ġdid tas-servizzi tal-hlas u tal-kont tal-konsumatur;
- (c) jagħlaq il-kont tal-hlas tal-konsumatur;

2. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 45(1) U 45(6) tad-Direttiva 2007/64/KE u jekk il-konsumatur ma jkollux obbligi pendenti fuq kont tal-hlas, il-fornitur tas-servizzi tal-hlas, li miegħu l-konsumatur ikollu dak il-kont tal-hlas għandu jikkonkludi l-passi stabbiliti fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu fid-data speċifikata mill-konsumatur li għandha tkun mill-inqas sitt jjiem ta' negozju wara dak il-fornitur tas-servizzi tal-hlas jirċievi t-talba tal-konsumatur sakemm ma jkunx hemm ftehim ieħor bejn il-partijiet. Il-fornitur tas-servizzi tal-hlas għandu jinforma minnufih lill-konsumatur fejn dawn l-obbligi pendenti ma jippermettux li l-kont tal-hlas tiegħu jingħalaq.

Artikolu 12

Tariffi marbuta mas-servizz tal-bdil

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsumaturi jkollhom aċċess mingħajr hlas għall-informazzjoni personali tagħhom fir-rigward ta' standing orders u debiti diretti eżistenti ta' jew il-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi jew minn dak destinatarju.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi jipprovdi l-informazzjoni mitluba mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju skont il-punt (a) tal-Artikolu 10(4) mingħajr ma jzomm tariffa mingħand il-konsumatur jew il-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatarju.
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-tariffi, jekk ikun hemm, applikati mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jitt-rasferixxi lill-konsumatur għat-terminazzjoni ta' kont tal-hlas magħha jiġu determinati f'konformità mal-Artikolu 45(2), (4) u (6) tad-Direttiva 2007/64/KE.
4. L-Istati Membri jiżguraw li t-tariffi, jekk ikun hemm, applikati mill-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jittrasferixxi jew dak destinatarju lill-konsumatur għal kwalunkwe servizz mogħti taħt l-Artikolu 10, hliet daww imsemmija fil-paragrafi 1, 2 u 3 ta' dan l-Artikolu, ikunu raġonevoli u konformi mal-ispejjeż attwali ta' dak il-fornitur tas-servizzi tal-hlas.

Artikolu 13

Telf finanzjarju għall-konsumaturi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe telf finanzjarju, inkluż imposti u mgħax, li jgħarrab il-konsumatur u li jirriżulta direttament minn nuqqas ta' konformità ta' fornitur tas-servizzi tal-hlas involut fil-proċess ta' bdil mal-obbligi tiegħu taħt l-Artikolu 10 jithallas lura mingħajr dewmien minn dak il-fornitur tas-servizzi tal-hlas.
2. Ir-responsabbiltà taħt il-paragrafu 1 ma għandhiex tapplika fil-każijiet ta' ċirkostanzi anormali u imprevedibbli lil hinn mill-kontroll tal-fornitur tas-servizzi tal-hlas li jitlob l-applikazzjoni ta' daww iċ-ċirkostanzi, li l-konsegwenzi tagħhom kienu jkunu inevitabbli minkejja l-isforzi kollha biex dan ma jiġrix, jew fejn fornitur tas-servizzi tal-hlas ikun marbuta b'obbligi legali oħra koperti minn atti leġislattivi tal-Unjoni jew nazzjonali.
3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-responsabbiltà taħt il-paragrafi 1 u 2 tkun stabbilita f'konformità mar-rekwiżiti legali applikabbli fil-livell nazzjonali.

*Artikolu 14***Informazzjoni dwar is-servizz tal-bdil**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fornitur ta' servizzi tal-hlas iqiegħed għad-dispożizzjoni tal-konsumaturi l-informazzjoni li ġejja dwar is-servizz tal-bdil:

- (a) ir-rwoli tal-fornitur tas-servizzi li jittrasferixxi u dak destinatarju għal kull pass tal-proċess ta' bdil, kif indikat fl-Artikolu 10;
- (b) il-perijodu ta' żmien għat-tlestija tal-passi rispettivi;
- (c) it-tariffi, jekk ikun hemm, imposti għall-proċess ta' bdil;
- (d) kwalunkwe informazzjoni li l-konsumaturi jintalbu jipprovdu; u
- (e) il-proċeduri alternattivi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim msemmija fl-Artikolu 24

L-Istati Membri jistgħu jitolbu li l-fornituri tas-servizzi tal-hlas, jagħmlu wkoll disponibbli informazzjoni oħra, inkluż, fejn ikun applikabbli, l-informazzjoni meħtieġa għall-identifikazzjoni tal-iskema ta' garanzija tad-depożiti fl-Unjoni li l-fornitur tas-servizzi tal-hlas ikun membru fiha.

2. L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tkun magħmula disponibbli mingħajr hlas, stampata fuq karta jew fuq mezz durabbli iehor f'kull bini tal-fornitur tas-servizzi tal-hlas aċċessibbli għall-konsumaturi, tkun disponibbli f'forma elettronika fuq is-sit tal-Internet tiegħu f'kull hin u għandha tkun ipprovduta lill-konsumaturi fuq talba tagħhom.

KAPITOLU IV

AĊĊESS GĦAL KONTIJET TAL-HLAS*Artikolu 15***Nondiskriminazzjoni**

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istituzzjonijiet tal-kreditu ma jiddiskriminawx kontra konsumaturi legalment residenti fl-Unjoni minhabba n-nazzjonalità jew il-post ta' residenza tagħhom jew minhabba kwalunkwe raġuni oħra kif imsemmi fl-Artikolu 21 tal-Karta, meta daww il-konsumaturi japplikaw għal jew jaċċessaw kont tal-hlas fl-Unjoni. Il-kondizzjonijiet applikabbli għall-pussess ta' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi ma jkun b'ebda mod diskriminatorju.

*Artikolu 16***Dritt ta' aċċess għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi huma offruti lil konsumaturi mill-istituzzjonijiet tal-kreditu jew minn għadd suffiċjenti ta' istituzzjonijiet tal-kreditu biex jiġi garantit l-aċċess għalihom għall-konsumaturi kollha fit-territorju tagħhom, u biex jiġu evitati d-distorzjonijiet tal-kompetizzjoni. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi ma jiġux offruti biss minn istituzzjonijiet tal-kreditu li jipprovdu l-kontijiet tal-hlasunikament b'faċilitajiet online.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsumaturi legali fl-Unjoni, inklużi konsumaturi mingħajr indirizz fiss u persuni li jfittxu asil, u konsumaturi li mhumiex garantiti permess ta' residenza iżda li t-tkeċċija tagħhom hija impossibbli għal raġunijiet legali jew fattwali jkollhom id-dritt li jifthu u jużaw kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi ma' istituzzjonijiet tal-kreditu li jinsabu fit-territorju tagħhom. Tali dritt għandu japplika irrispettivament mill-post tar-residenza tal-konsumatur.

L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu, b'rispett shiħ tal-libertajiet fundamentali garantiti mit-Trattati, jitolbu lill-konsumaturi li jixtiequ jifihu kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi fit-territorju tagħhom biex juri interess ġenwin li jagħmlu dan.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-eżerċizzju tad-dritt ma jsirx diffiċli jew oneruż iżżejjed fuq il-konsumatur.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istituzzjonijiet tal-kreditu li joffru kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jifihu l-kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jew jirrifjutaw l-applikazzjoni ta' konsumatur għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi f'kull każ minghajr dewmien inutli u l-aktar tard sa għaxart ijiem ta' negozju wara li jkunu rċewew applikazzjoni shiħa.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li istituzzjonijiet tal-kreditu jirrifjutaw applikazzjoni għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi meta l-ftuh ta' tali kont jirriżulta fi ksur tad-dispożizzjoni dwar il-prevenzjoni tal-ħasil tal-flus u l-ġlieda kontra l-finanzjament tat-terroristi stabbilit bid-Direttiva 2005/60/KE.

5. L-Istati Membri jistgħu jippermettu lill-istituzzjonijiet tal-kreditu li joffru kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi biex jirrifjutaw applikazzjoni għal tali kont fejn konsumatur diġà jkollu kont tal-hlas ma' istituzzjoni tal-kreditu li tinsab fit-territorju tagħhom, li tippermettilu jagħmel użu mis-servizzi elenkati fl-Artikolu 17(1), hlief fejn konsumatur jiddikjara li jkun irċieva avviz li kont tal-hlas ikun ser jingħalaq.

F'tali każijiet qabel il-ftuh ta' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, l-istituzzjoni tal-kreditu tista' tivverifika jekk il-konsumatur iżomm jew ma jzommx kont tal-hlas ma' istituzzjoni tal-kreditu li tinsab fl-istess Stat Membru li jippermetti lill-konsumaturi li jużaw is-servizzi elenkati fl-Artikolu 17(1). L-istituzzjonijiet tal-kreditu jistgħu joqogħdu fuq dikjarazzjoni fuq l-unur iffirmata mill-konsumaturi għal dak il-ghan.

6. L-Istati Membri jistgħu jidentifikaw każijiet addizzjonali limitati u speċifiċi fejn l-istituzzjonijiet tal-kreditu jistgħu jintalbu jew jistgħu jagħzlu li jirrifjutaw applikazzjoni għall-kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi. Tali każijiet għandu jiġu bbażati fuq dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali applikabbli fit-territorji tagħhom u għandu jkollhom l-ghan jew li jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-konsumaturi għall-kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi minghajr ħlas taħt il-mekkanizmu tal-Artikolu 25 inkella biex jiġu evitati l-abbużi minn konsumaturi tad-dritt tagħhom ta' aċċess għall-kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi.

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fil-każijiet imsemmija fil-paragrafi 4, 5 u 6, wara t-tehid tad-deċiżjoni tagħha, l-istituzzjoni tal-kreditu tinforma minnufih lill-konsumatur dwar ir-rifjut u dwar ir-raġuni speċifika għal dak ir-rifjut, bil-miktub u minghajr ħlas, dment li tali żvelar ma jmurx kontra l-oġettivi tas-sigurtà nazzjonali, il-politika pubblika jew id-Direttiva 2005/60/KE. Fl-eventwalità ta' rifjut, l-istituzzjoni tal-kreditu għandha tavża lill-konsumatur bil-proċedura biex jiġi pprezentat ilment kontra r-rifjut, u dwar id-dritt tal-konsumatur li jikkuntatta lill-awtorità kompetenti rilevanti u l-korp alternattiv għar-riżoluzzjoni tat-tilwim u tipprovdi d-dettalji ta' kuntatt rilevanti.

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fil-każijiet imsemmija fil-paragrafu 4, l-istituzzjoni tal-kreditu tadotta miżuri xierqa skont il-Kapitolu III tad-Direttiva 2005/60/KE.

9. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-aċċess għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi ma jsirx kondizzjonali għax-xiri ta' servizzi addizzjonali jew ta' ishma fl-istituzzjoni tal-kreditu, dment li din tal-aħhar hija kondizzjonali għall-konsumaturi kollha tal-istituzzjoni tal-kreditu.

10. L-Istati Membri għandhom jitqiesu li huma konformi mal-obbligi stipulati fil-Kapitolu IV fejn qafas eżistenti vinkolanti jiżgura l-applikazzjoni shiħa tiegħu b'mod suffiċjentement ċar u preċiż sabiex il-persuni kkonċernati jkunu jistgħu jaċċertaw il-limitu shiħ tad-drittijiet tagħhom u jinvolokawhom quddiem qorti nazzjonali.

Artikolu 17

Karatteristiċi ta' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jkun jinkludi s-servizzi li ġejjin:
 - (a) servizzi li jippermettu li jsiru l-operazzjonijiet kollha meħtieġa għall-ftuħ, l-operat u l-għeluq ta' kont tal-hlas;
 - (b) servizzi li jippermettu li jitqiegħdu fondi f'kont tal-hlas;
 - (c) servizzi li jippermettu għid ta' flus kontanti fl-Unjoni minn kont tal-hlas, mill-bank u minn automated teller machines matul il-hinijiet tal-ftuħ tal-istituzzjoni ta' kreditu u mhux fihom;
 - (d) eżekuzzjoni tat-tranzazzjonijiet tal-hlas li ġejjin fl-Unjoni:
 - (i) debiti diretti;
 - (ii) tranzazzjonijiet tal-hlas permezz ta' kard tal-hlas, inkluż hlas online;
 - (iii) trasferimenti ta' kreditu, inklużi standing orders, fejn ikun disponibbli, fit-terminals u fil-banek u permezz tal-faċilitajiet online tal-istituzzjoni tal-kreditu.

Is-servizzi elenkati fil-punti (a) sa (d) tal-ewwel subparagrafu għandhom ikunu offruti mill-istituzzjonijiet tal-kreditu safejn huma qed jiġu diġà offruti lil konsumaturi li għandhom kontijiet tal-hlas ohra li mhumiex kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi.

2. L-Istati Membri jistgħu jstabbilixxu obbligu li jeħtieġ lill-istituzzjonijiet tal-kreditu stabbiliti fit-territorju tagħhom li jipprovdu servizzi addizzjonali, li huma meqjusa essenzjali għall-konsumaturi fuq il-bażi ta' Prattika komuni fil-livell nazzjonali, ma' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jiġu offruti minn istituzzjonijiet tal-kreditu stabbiliti fit-territorju tagħhom mill-inqas fil-munita nazzjonali tal-Istat Membru kkonċernat.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jippermetti lil konsumaturi li jwettqu għadd illimitat ta' operazzjonijiet fir-rigward tas-servizzimsemija fil-paragrafu 1.

5. Fir-rigward tas-servizzi msemija fil-punti (a), (b), (c) u (d)(ii) tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu bl-esklużjoni ta' tranzazzjonijiet tal-hlas permezz ta' kard tal-kreditu, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li istituzzjonijiet tal-kreditu ma jimponu ebda tariffa minbarra t-tariffi raġonevoli, jekk ikun hemm, msemija fl-Artikolu 18, irrispettivament mill-għadd ta' operazzjonijiet imwettqa fil-kont tal-hlas.

6. Fir-rigward tas-servizzi msemija fil-punt (d)(i) tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-punt d(ii) tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu biss fir-rigward ta' tranzazzjonijiet tal-hlas permezz ta' kard tal-kreditu, u l-punt (d)(iii) tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminawgħadd minimu ta' operazzjonijietli għalihom istituzzjonijiet tal-kreditu jistgħu jimponu t-tariffi raġonevoli, jekk ikun hemm, imsemija fl-Artikolu 18. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-għadd minimu ta' operazzjonijiet ikun suffiċjenti biex ikopri l-użu personali mill-konsumatur, filwaqt li jiehdu kont tal-imġiba eżistenti tal-konsumaturi u l-prattiki komuni kummerċjali. It-tariffi imposti għal azzjonijiet 'il fuq mill-għadd minimu ta' azzjonijiet ma għandu qatt ikun oghla minn dawk imposti taht il-politika dwar l-ipprezzar tas-soltu tal-istituzzjoni tal-kreditu.

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsumatur ikun kapaċi jamministra u jibda tranżazzjonijiet ta' pagament mill-kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi fil-bini tal-istituzzjoni tal-kreditu u/jew permezz tal-faċilitajiet online, fejn disponibbli.

8. Mingħajr preġudizzju għar-rekwiżiti stabbiliti fid-Direttiva 2008/48/KE l-Istati Membri jistgħu jippermettu lill-istituzzjonijiet tal-kreditu jipprovdu, fuq talba tal-konsumatur, faċilità ta' overdraft frabta ma' kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi. L-Istat Membru jista' jiddefinixxi ammont u żmien massimu ta' kwalunkwe tali overdraft. L-aċċess għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażi jew l-użu tiegħu ma għandux ikun ristrett għax-xiri ta' tali servizzi jew prodotti tal-kreditu, u ma jkunx kondizzjonali għalihom.

Artikolu 18

Tariffi assoċjati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-servizzi msemmija fl-Artikolu 17 jiġu offruti mill-istituzzjonijiet tal-kreditu mingħajr hlas jew b'tariffa raġonevoli.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-tariffi imposti fuq il-konsumatur għal nuqqas ta' konformità mal-impenji tal-konsumatur stipulati fil-kuntratt ta' qafas huma raġonevoli.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-tariffi raġonevoli msemmija fil-paragrafi 1 u 2 jiġu stabbiliti filwaqt li jittiehed kont ta' mill-anqas tal-kriterji li ġejjin:

(a) livelli nazzjonali ta' dhul;

(b) tariffi medji imposti mill-istituzzjonijiet tal-kreditu fl-Istat Membru kkonċernat għal servizzi pprovduti fir-rigward ta' kontijiet tal-hlas.

4. Mingħajr preġudizzju għad-dritt imsemmi fl-Artikolu 16(2) u l-obbligu li fih il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri jistgħu jitolbu lill-istituzzjonijiet tal-kreditu biex jimplimentaw l-iskemi varji ta' pprezzar skont il-livell tal-inklużjoni bankarja tal-konsumatur, li jippermetti b'mod partikolari, kondizzjonijiet vantaġġużi għal konsumaturi vulnerabbli li ma jużaw ebda bank. F'tali każijiet, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsumaturi jiġi pprovduti l-gwida, kif ukoll l-informazzjoni adegwata dwar l-għażliet disponibbli.

Artikolu 19

Kuntratti ta' qafas u terminazzjoni

1. Kuntratti ta' qafas li jipprovdu aċċess għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi għandhom ikunu soġġetti għad-Direttiva 2007/64/KE sakemm ma jkunx speċifikat mod iehor fil-paragrafi 2 u 4 ta' dan l-Artikolu.

2. L-istituzzjoni tal-kreditu tista' itemm kuntratt qafas b' mod unilateralibiss fejn tkun issodisfatta mill-inqas waħda mill-kondizzjonijiet li ġejjin:

(a) il-konsumatur ikun uża l-kont tal-hlas apposta għal skopijiet illegali;

(b) ma kien hemm ebda tranżazzjoni fuq il-kont tal-hlas għal aktar minn 24 xahar konsekuttiv;

(c) il-konsumatur ikun ipprova informazzjoni mhux korretta sabiex jikseb il-kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi fejn l-informazzjoni korretta kienet tirriżulta fl-assenza ta' tali dritt;

(d) il-konsumatur ma jkunx għadu legalment residenti fl-Unjoni;

(e) il-konsumatur ikun sussegwentement fetaħ it-tieni kont tal-hlas, li jippermettilu jaġġmel użu tas-servizzi elenkati fl-Artikolu 17(1), fl-Istat Membru fejn huwa diġà jkollu kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi.

3. L-Istati Membri jistgħu jidentifikaw każijiet addizzjonali limitati u speċifiċi fejn kuntratt qafas għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi jista' jintemm b'mod unilaterali mill-istituzzjonijiet tal-kreditu. Tali każijiet għandhom ikunu bbażati fuq dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali applikabbli fit-territorju tagħhom u għandu jkollhom l-għan li jiġu evitati abbużi minn konsumaturi tad-dritt tagħhom ta' aċċess għall-kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fejn istituzzjoni tal-kreditu ttemm il-kuntratt għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi għal wiehed jew iżjed mir-raġunijiet imsemmija fil-punti (b),(d) u (e) tal-paragrafu 2 u fil-paragrafu 3, din tinforma lill-konsumatur bir-raġunijiet u l-gustifikazzjoni għat-tmiem mill-anqas xahrejn qabel it-tmiem tidhol fis-sehħ, bil-miktub u mingħajr hlas dment li tali żvelar ma jmurx kontra objettivi tas-sigurtà nazzjonali jew l-ordni pubbliku. Fejn l-istituzzjoni tal-kreditu ttemm il-kuntratt f'konformità mal-punt (a) jew (c) tal-paragrafu 2, it-tmiem tiegħu għandu jieħu effett immedjatament.

5. In-notifika ta' tmiem għandha tavża lill-konsumaturi bil-proċedura biex jiġi pprezentat ilment kontra t-tmiem, jekk ikun hemm, u bid-dritt tal-konsumatur li jikkuntattja l-awtorità kompetenti u bil-korp alternattiv mahtur għar-riżoluzzjoni tat-tilwim u tipprovdi d-dettalji ta' kuntatt rilevanti.

Artikolu 20

Informazzjoni ġenerali dwar kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkun hemm fis-sehħ miżuri adegwatisabiex titqajjem kuxjenza fost il-pubbliku dwar id-disponibbiltà ta' kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, il-kondizzjonijiet ġenerali ta' pprezzar tagħhom, il-proċeduri li jridu jiġu segwiti sabiex jiġi eżerċitat id-dritt ta' aċċess għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi u l-metodi biex jinkiseb aċċess għal proċeduri alternattivi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-miżuri tal-komunikazzjoni jkunu biżżejjed u mmirati sew, u li b'mod partikolari jilhqu lill-konsumaturi bla bank, vulnerabbli u mobbli.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istituzzjonijiet tal-kreditu jagħmlu disponibbli mingħajr hlas għall-konsumaturi informazzjoni u assistenza dwar il-karatteristiċi speċifiċi tal-kontijiet tal-hlas bażiċi offruti, it-tariffi assoċjati tagħhom u l-kondizzjonijiet għall-użu tagħhom. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li l-informazzjoni tagħmilha ċara li x-xiri ta' servizzi addizzjonali mhux obligatorju biex jinkiseb aċċess għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi.

KAPITOLU V

AWTORITAJIET KOMPETENTI U RIŻOLUZZJONI ALTERNATTIVA TAT-TILWIM

Artikolu 21

Awtoritajiet kompetenti

1. L-Istati Membri għandhom jinnominaw l-awtoritajiet kompetenti nazzjonalili jkollhom is-setgħa jiżguraw l-applikazzjoni u l-infurzar ta' din id-Direttiva u għandhom jiżguraw li jingħatawllhom setgħat ta' investigazzjoni u ta' infurzar u riżorsi adegwati neċessarji għat-twettiq effiċjenti u effettiv ta' dmirijiethom.

L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu jew awtoritajiet pubbliċi jew korpi rikonoxxuti mil-liġi nazzjonali jew minn awtoritajiet pubbliċi espressament mogħtija s-setgħa għal dak il-għan bil-liġi nazzjonali. Dawn ma għandhomx ikunu fornituri tas-servizzi tal-hlas, hlief il-banek ċentrali nazzjonali.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti u l-persuni kollha li jahdmu jew li kienu hadmu għal awtoritajiet kompetenti, kif ukoll l-awdituri u l-esperti li jirċievu istruzzjonijiet minn awtoritajiet kompetenti, ikunu marbutin bl-obbligu tas-segretezza professjonali. L-ebda informazzjoni kunfidenzjali li jafu jirċievu waqt il-qadi ta' dmirijiethom ma tista' tiġi żvelata lil kwalunkwe persuna jew awtorità jiġri x'jiġri, hlief f'forma ta' taqsira jew gabra, mingħajr ma jiġu preġudikati każijiet koperti mil-liġi kriminali jew minn din id-Direttiva. Madankollu, dan m'għandux jippreveni lill-awtoritajiet kompetenti milli jiskambjaw jew jittrasmettu informazzjoni kunfidenzjali f'konformità mal-liġi tal-Unjoni u dik nazzjonali.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet innominati bhala kompetenti biex jiżguraw l-applikazzjoni u l-infurzar ta' din id-Direttiva huma wiehed mis-segwenti jew is-segwenti kollha:

(a) awtoritajiet kompetenti kif definiti fil-punt (2) tal-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010;

(b) awtoritajiet għajr dawk l-awtoritajiet kompetenti msemmija f'punt (a) sakemm il-liġi, r-regolamenti jew id-dispożizzjonijiet amministrattivi nazzjonali jirrikjedu li dawk l-awtoritajiet jikkooperaw mal-awtoritajiet kompetenti msemmijin f'punt (a) kull fejn neċessarju sabiex iwettqu d-dmirijiet tagħhom skont din id-Direttiva, inkluż għall-finijiet ta' kooperazzjoni mal-EBA kif meħtieġ skont din id-Direttiva.

4. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni u lill-EBA bl-awtoritajiet kompetenti u dwar kwalunkwe bidliet għalihom. L-ewwel tali notifika it-tip għandha ssir malajr kemm jista' jkun u mhux aktar tard mit-18 ta' Settembru 2016.

5. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jeżercitaw is-setgħat tagħhom f'konformità mal-liġi nazzjonali jew:

(a) b'mod dirett taht l-awtorità tagħhom jew taht is-sorveljanza tal-awtoritajiet ġudizzjarji; jew

(b) b'applikazzjoni lill-qrati li huma kompetenti biex jagħtu d-deċiżjoni meħtieġa, inkluż, fejn xieraq, b'appell, jekk l-applikazzjoni biex tingħata d-deċiżjoni meħtieġa ma tirnaxxi.

6. Fejn ikun hemm aktar minn awtorità kompetenti waħda fit-territorju tagħhom, Stat Membru għandu jiżgura li d-dmirijiet rispettivi tagħhom ikunu ddefiniti b'mod ċar u li dawk l-awtoritajiet jikkollaboraw mill-qrib sabiex ikunu jistgħu jwettqu d-dmirijiet rispettivi tagħhom b'mod effikaċi.

7. Il-Kummissjoni għandha tippubblika lista tal-awtoritajiet kompetenti f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea mill-inqas darba fis-sena u taġġornaha b'mod kontinwu fuq is-sit tal-Internet tagħha.

Artikolu 22

Obbligu ta' kooperazzjoni

1. L-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri differenti għandhom jikkooperaw ma' xulxin kull meta neċessarju għall-fini li jwettqu d-dmirijiet tagħhom skont din id-Direttiva, billi jagħmlu użu mis-setgħat tagħhom kemm jekk stipulati f'din id-Direttiva kemm jekk fil-liġi nazzjonali.

L-awtoritajiet kompetenti għandhom jagħtu assistenza lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri l-oħra. B'mod partikolari, għandhom jiskambjaw informazzjoni u jikkooperaw fi kwalunkwe investigazzjoni jew attivitajiet ta' superviżjoni.

Sabiex jiffacilitaw u jaċċelleraw il-kooperazzjoni, u b'mod iktar partikolari l-iskambju ta' informazzjoni, kull Stat Membru għandu jinnomina awtorità kompetenti unika bhala punt ta' kuntatt għall-finijiet ta' din id-Direttiva. L-Istat Membru għandu jikkomunika lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra l-ismijiet tal-awtoritajiet li jiġu nnominati sabiex jirċievu talbiet għal skambju ta' informazzjoni u kooperazzjoni skont dan il-paragrafu.

2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri amministrattivi u organizzattivi neċessarji sabiex jiffacilitaw l-assistenza prevista fil-paragrafu 1.

3. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri li jkunu ġew nominati bhala punti ta' kuntatt għall-finijiet ta' din id-Direttiva skont il-paragrafu 1 għandhom ifornu minnufih lil xulxin l-informazzjoni meħtieġa biex jitwettqu d-dmirijiet tal-awtoritajiet kompetenti, kif stipulati fil-miżuri adottati skont din id-Direttiva.

L-awtoritajiet kompetenti li jiskambjaw informazzjoni ma' awtoritajiet kompetenti oħra skont din id-Direttiva jistgħu jindikaw fil-mument tal-komunikazzjoni li tali informazzjoni m'għandhiex tiġi ddivulgata minghajr il-qbil espliċitu tagħhom, f'liema każ din l-informazzjoni tista' tiġi skambjata biss għall-finijiet li għalihom dawn l-awtoritajiet ikunu taw il-qbil tagħhom.

L-awtorità kompetenti li tkun ġiet nominata bhala l-punt ta' kuntatt tista' tittrasmetti l-informazzjoni riċevuta lill-awtoritajiet kompetenti l-oħrajn; madankollu m'għandhiex tittrasmetti l-informazzjoni lil korpi oħrajn jew lil persuni fiżiċi jew ġuridici minghajr il-qbil espliċitu tal-awtoritajiet kompetenti li jkunu żvelawha u biss għall-finijiet li għalihom l-awtoritajiet ikunu taw il-qbil tagħhom, hliet f'ċirkostanzi debitament ġustifikati, f'liema każ hija għandha tinforma minnufih lill-punt ta' kuntatt li jkun ta l-informazzjoni.

4. Awtorità kompetenti tista' tirrifjuta li taġixxi fuq talba għall-kooperazzjoni fit-tweġiq ta' investigazzjoni jew attività superviżorja jew fl-iskambju ta' informazzjoni kif previst fil-paragrafu 3 biss fejn:

(a) tali investigazzjoni, verifika fuq il-post, attività superviżorja jew skambju ta' informazzjoni jistgħu jaffettwaw b'mod negattiv is-sovranità, is-sigurtà jew l-ordni pubbliku tal-Istat Membru indirizzat;

(b) diġà jkunu nbdew proċedimenti ġudizzjarji fir-rigward tal-istess azzjonijiet u l-istess persuni quddiem l-awtoritajiet tal-Istat Membru indirizzat;

(c) diġà tkun ingħatat sentenza finali fl-Istat Membru indirizzat fir-rigward tal-istess persuni u l-istess azzjonijiet.

Fil-każ ta' tali rifjut, l-awtorità kompetenti għandha tinnofika b'dan lill-awtorità kompetenti li tkun għamlet it-talba, billi tipprovdi informazzjoni dettaljata kemm jista' jkun.

Artikolu 23

Riżoluzzjoni ta' kunflitti bejn l-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri differenti

L-awtoritajiet kompetenti jistgħu jirreferu s-sitwazzjoni lill-EBA meta talba għal kooperazzjoni, partikolarment għal skambju ta' informazzjoni, tkun ġiet irrifjutata jew ma tkunx ittiehdet azzjoni dwarha fi żmien raġonevoli, u jistgħu jitolbu l-għajnuna tal-EBA f'konformità mal-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010. F'tali każijiet, l-EBA tista' tiehu azzjoni f'konformità mas-setgħat ikkonferiti lilha minn dak l-Artikolu u kwalunkwe deċiżjoni vinkolanti li tittiehed mill-EBA f'konformità ma' dak l-Artikolu għandha tkun vinkolanti għall-awtoritajiet kompetenti kkonċernati irrispettivament minn jekk dawk l-awtoritajiet kompetenti humiex membri tal-EBA jew le.

Artikolu 24

Riżoluzzjoni alternattiva tat-tilwim

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsumaturi jkollhom aċċess għal proċeduri alternattivi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim effettivi u effiċjenti għas-soluzzjoni ta' tilwim li jirrigwarda d-drittijiet u l-obbligi stabbiliti skont din id-Direttiva. Tali proċeduri alternattivi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim u l-entitajiet li joffruhom għandhom ikunu konformi mar-rekwiżiti tal-kwalità stabbiliti bid-Direttiva 2013/11/UE.

*Artikolu 25***Mekkanizmu fl-eventwalità ta' rifjut ta' kont tal-hlas li ghalih jintalab hlas**

Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 16, l-Istati Membri jistgħu jstabbilixxu mekkanizmu speċifiku biex jiżguraw li l-konsumaturi li m'għandhomx kont tal-hlas fit-territorju tagħhom u li ma ngħatalhomx aċċess għal kont tal-hlas li ghalih jintalab hlas mill-istituzzjonijiet tal-kreditu jkollhom aċċess effettiv għal kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, bla hlas.

KAPITOLU VI

SANZJONIJIET*Artikolu 26***Sanzjonijiet**

1. L-Istati Membri għandhom jistipulaw r-regoli dwar is-sanzjonijiet applikabbli għal ksur tal-leġislazzjoni nazzjonali li tittrasponi din id-Direttiva u għandhom jiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li jiġu implimentati. Tali sanzjonijiet għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

2. L-Istati Membri għandhom jipprevedu li l-awtorità kompetenti tista' tiddivulga mal-pubbliku kwalunkwe sanzjoni amministrattiva li tkun ser tiġi imposta għal ksur tal-miżuri adottati fit-traspożizzjoni ta' din id-Direttiva, dment li tali divulgazzjoni ma tippreġudikax serjament is-swieq finanzjarji jew tikkawża dannu sproporzjonat lill-partijiet involuti.

KAPITOLU VII

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI*Artikolu 27***Evalwazzjoni**

1. L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni informazzjoni dwar dan li ġej għall-ewwel darba sat-18 ta' Settembru 2018 u kull sentejn minn hemm 'il quddiem:

- (a) konformità mill-fornituri tas-servizzi tal-hlas mal-Artikoli 4, 5 u 6;
- (b) konformità mill-Istati Membri mar-rekwiziti biex tiġi żgurata l-eżistenza tas-siti tal-Internet ta' tqabbil skont l-Artikolu 7;
- (c) l-għadd ta' kontijiet tal-hlas li nbiddu u l-proporzjon ta' applikazzjonijiet biex jinbidlu li ġew rifjutati;
- (d) l-għadd ta' istituzzjonijiet tal-kreditu li joffru kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, l-għadd ta' tali kontijiet li nfethu u l-proporzjon ta' applikazzjonijiet għall-kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi li ġew rifjutati.

2. Il-Kummissjoni għandha theggi rapport, għall-ewwel darba sat-18 ta' Settembru 2018 u kull sentejn wara dan, abbażi tal-informazzjoni li tkun wasslet mill-Istati Membri.

*Artikolu 28***Revizjoni**

1. Sat-18 ta' Settembru 2019, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva flimkien ma' proposta leġislattiva, jekk ikun xieraq.

Dak ir-rapport ghandu jinkludi:

- (a) lista tal-proċeduri kollha ta' ksur mibdija mill-Kummissjoni fir-rigward ta' din id-Direttiva;
- (b) valutazzjoni dwar il-livelli medji tat-tariffi fl-Istati Membri għal kontijiet tal-hlas li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva;
- (c) valutazzjoni tal-fattibbiltà li jiġi żviluppat qafas għall-iżgurar tar-ridirezzjoni awtomatizzata tal-hlasijiet minn kont tal-hlas wiehed għal ieħor fl-istess Stat Membru flimkien ma' notifiċi awtomatizzati lil dawk li qed ihallsu u lil dawk li qed jithallsu meta t-trasferimenti tagħhom ikunu ridiretti;
- (d) valutazzjoni tal-fattibbiltà tal-estenzjoni tas-servizzi ta' bdil prevista fl-Artikolu 10 għall-każijiet fejn il-fornitur tas-servizzi tal-hlas destinatariju u dak li jitransferixxi jinsabu fi Stati Membri differenti u l-fattibbiltà tal-ftuh ta' kontijiet transkonfinali skont l-Artikolu 11;
- (e) valutazzjoni tal-ghadd ta' detenturi ta' kontijiet li biddlu l-kontijiet tal-hlas sa mit-traspożizzjoni ta' din id-Direttiva abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-Istati Membri skont l-Artikolu 27;
- (f) valutazzjoni tal-ispejjeż u l-benefiċċji tal-implimentazzjoni tal-portabbiltà shiha fl-Unjoni kollha tan-numri tal-kontijiet tal-hlas;
- (g) valutazzjoni tal-ghadd ta' istituzzjonijiet tal-kreditu li joffru kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi;
- (h) valutazzjoni tal-ghadd u, fejn tkun disponibbli informazzjoni anonimizzata, tal-karatteristiċi tal-konsumaturi li jkunu fethu kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi sa mit-traspożizzjoni ta' din id-Direttiva;
- (i) valutazzjoni tat-tariffi annwali medji imposti fuq kontijiet tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi fil-livell ta' Stat Membru;
- (j) valutazzjoni tal-effettività ta' miżuri eżistenti u l-htieġa għall-miżuri addizzjonali biex tiżded l-inkluzjoni finanzjarja u biex jiġi jingħataw għajnuna membri tas-socjetà b'rabta mad-dejn eċċessiv;
- (k) eżempji tal-ahjar Prattiki fost l-Istati Membri sabiex titnaqqas l-eskluzjoni tal-konsumaturi mill-aċċess għas-servizzi tal-hlas.

2. Ir-rapport ghandu jivvaluta, fuq il-bażi wkoll tal-informazzjoni riċevuta mill-Istati Membri skont l-Artikolu 27, jekk għandhiex tiġi emendata u aġġornata l-lista ta' servizzi li huma parti minn kont tal-hlas b'karatteristiċi bażiċi, wara li tikkunsidra l-evoluzzjoni tal-mezzi tal-hlas u t-teknoloġija.

3. Ir-rapport ghandu jivvaluta wkoll jekk il-miżuri addizzjonali flimkien ma' dawk adottati skont l-Artikoli 7 u 8 fir-rigward ta' siti tal-Internet ta' tqabbil u offerti f'pakkett humiex meħtieġa, u b'mod partikolari l-bżonn għal akkreditazzjoni tas-siti tal-Internet ta' tqabbil.

Artikolu 29

Traspożizzjoni

1. Sat-18 ta' Settembru 2016, l-Istati Membri għandhom jadottaw u jipubblikaw, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa sabiex jikkonformaw ma' din id-Direttiva. Huma għandhom jikkonunikaw minnufih it-test ta' dawk il-miżuri lill-Kummissjoni.

2. Huma għandhom japplikaw il-miżuri msemmija fil-paragrafu 1 mit-18 ta' Settembru 2016.

B'deroga mill-ewwel subparagrafu:

- (a) L-Artikolu 3 għandu japplika mis-17 ta' Settembru 2014;
- (b) L-Istati Membri għandhom japplikaw il-miżuri neċessarji biex jikkonformaw mal-Artikolu 4(1) sa (5), l-Artikolu 5(1), (2) u (3), l-Artikolu 6(1) u (2) u l-Artikolu 7 sa disa' xhur wara d-dhul fis-seħh tal-att delegat imsemmi fl-Artikolu 3(4);
- (c) L-Istati Membri li fihom diġà jeżisti l-ekwivalenti ta' dokument ta' informazzjoni dwar it-tariffi fil-livell nazzjonali, jistgħu jagħzlu li jintegraw il-format komuni u s-simbolu komuni tiegħu mhux aktar minn 18-il xahar wara d-dhul fis-seħh tal-att delegat imsemmi fl-Artikolu 3(4);
- (d) L-Istati Membri li fihom diġà jeżisti l-ekwivalenti ta' dikjarazzjoni tat-tariffi fil-livell nazzjonali, jistgħu jagħzlu li jintegraw il-format komuni u s-simbolu komuni tiegħu mhux aktar minn 18-il xahar wara d-dhul fis-seħh tal-att delegat imsemmi fl-Artikolu 3(4).

3. Meta l-Istati Membri jadottaw il-miżuri msemmija fil-paragrafu 1, dawn għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn tali referenza meta jiġu ppubblikati uffiċjalment. Il-metodi ta' kif għandha ssir tali referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

4. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tal-miżuri ewlenin fil-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert b'din id-Direttiva.

Artikolu 30

Dhul fis-seħh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 31

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri f'konformità mat-Trattati.

Magħmul fi Brussell, it- 23 ta' Lulju 2014.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

M. SCHULZ

Għall-Kunsill

Il-President

S. GOZI

ISSN 1977-074X (edizzjoni elettronika)
ISSN 1725-5104 (edizzjoni stampata)

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea
2985 Il-Lussemburgu
IL-LUSSEMBURGU

MT